ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLTÓSÁGOSABB OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S A SZEGÉNY TEMPLOMOK FÖLSEGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

DR. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY ÉS VARGA MIHÁLY KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET MEGBIZÁSÁBÓL

SZERKESZTI

TIEFENTHALER JÓZSEF

FŐMUNKATÁRS: REVICZKY ALADÁR

KIADJA

A BUDAPESTI KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

1911. XII. ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IX., Üllői-út 77.

BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1911.

XII. évfolyam. 1911. 1. szám.

ÖRÖKIMÁDÁS

AZ OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSÁNAK ÉS MINDENNAPI VÉTELÉNEK TERJESZTÉSÉRE, AZ OLTÁRISZENTSÉG NAGYASSZONYÁNAK TISZTELETÉRE ÉS A SZEGÉNY TEMPLOMOK FÖLSEGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS HAVI KÖZLÖNYÜL

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY és VARGA MIHÁLY

Közreműködésével

az Országos Oltáregyesület megbizásából

Szerkeszti

Dr. MAKAY LAJOS

Főmunkatárs

REVICZKY ALADÁR

Kiadja

A BUDAPESTI KÖZP. OLTÁREGYESÜLET

Budapest, IX., Üllői-út 77.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Előfizetési ára egész évre 3 Korona

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1910. augusztus és szeptember hóban befolyt tagdíjak:

Özv. Benedikty Gyuláné 20 k, Bánó Józsefné, sz. Kürthy Irma 20 k, özv. Kürthy Antalné 10 k, özv. Huszár Miklósné, sz. Kürthy S. 10 k, Kürthy Istvánné 5 k, Kürthy Anna 10 k. Összesen 75 k.

Herfort nővérek gyűjtése: Kakuk Menyhértné 40 f, dr. Farkas Kálmánné 5 k, Hdomik Mátyás 24 f, Lisinszky János 24 f, Hermann Antalné 4 k, Hamer Antalné 4 k, Szibler Jánosné 1 k, Huppán Flórián 2 k, Huppán Flóriánné 2 k, Lánc Károlyné 1 k, Nagy Aladárné 4 k, Horváth Julia 24 f, Szigfried Boriska 4 k, Mayer Károlyné 2 k, Vájner Gusztávné 2 k, özv. Kopetz Gusztávné 3 k, Geosits Józsefné 2 k, özv. Szabó Józsefné 2 k, Slezák Jánosné 1 k, Mezei József 60 f, Mezei Józsefné 60 f. Összesen 41 k 32 f.

Özv. Heinrich Ferencné gyűjtése: özv. Heinrich Ferencné 200 k, özv. Tömöry Károlyné 200 k, Heinrick Ferenc 10 k, Heinrich Aladár és családja 20 k, dr. Heinrich Dezső 10 k, Heinrich Gábor 10 k, Heinrich Kornélia 4 k, Hangl Anna 4 k, Szenicey Ilona 4 k, Szerb Györgyné 4 k, Körömy Róza 2 k, Bieber Mária 2 k, özv. Rőtzer Ferencné 10 k, Konopy Kálmánné 4 k, Töry Gusztávné 4 k, Jálics Ferencné 10 k, özv. Heinrich Béláné 4 k. Összesen 502 k.

Özv. Bányay Miklósné gyűjtése: Versenyi Nagy Mária 4 k, Király Julia 8 k, Berger Éva 2 k, Hokfelner Imre 4 k, Hokfelner Imréné 2 k, Jekelfalusy Rózsi 5 k, özv. Láncz Nándorné 19 k, özv. Müszüly Lajosné 10 k. Cserna Anna 10 k, Szongad Gyuláné 6 k, özv. Lengyel Lászlóné 8 k, özv. Karszenszky Antalné 4 k, Varga Teréz 4 k, Spulárits Vilmosné 5 k, Balla Károlyné 2 k, özv. Pataky Karolyné 4 k, Kammer Jánosné 4 k, Maria Hallp 4 k, özv. Eránusz Istvánné 6 k, Pataki Ferenc 2 k, Timár Péterné 2 k, Theresia Knoll 1 k, Kapatics Anna 2 k, Spicz Teréz 2, Sembery Miklósné 10 k, özv. Bányay Miklósné 5 k. Össz. 126 k.

Gervay Lujza gyűjtése: Schauschek Matild 2 k, özv. Emmer Kornélné 24 k, N. N. 2 k, Lubinszky Györgyné 4 k, Gervay Lujza 2 k. Összesen 34 k.

Lorenz Adél gyűjtése: Knapp Constantia 2 k, Lorenz János 1 k, Lorenz Jánosné 1 k, Lorenz Adél 2 k. Összesen 6 k.

Miskó Józsefné gyűjtése: Isa Gábor 2 k, Bursch Miklósné 4 k, Zselisznik Anna 2 k, Millók Károlyné 2 k, özv. Kohaut Rezsőné 4 k, Wandra Lajosné 2 k, Wandra Lajos 2 k, Vogl Paula 2 k, Sick A. 2 k, Iréne v. Poriem 10 k, Sipos József 5 k, Sipos Józsefné 5 k, Sipos Paula 2 k, Sipos Róza 1 k, Szedlak An. 1 k, Hrubes Franciska 1 k, Vodvárka Franciska 1 k, Gursch Gyuláné 2 k, Bosznyakovics Miklósné 1 k, Rusznyák Károlyné 2 k, Korzenszky Antal 4 k, Fühl Pál 10 k, Nagy Istvánné 4 k. Összesen 71 k.

Az Oltáregyesület elhunyt tagjai 1910-ben.

Brunner Jakab, Brunner Terézia, Braun Anna Pápakovácsi, Bor István Natap, Bencek Borbála Ebedec, Boseberg Róza Arad, Brunkaľa Mátyás Budapest, Bunder Ferenc Péntekfalu, Czeiber Jozefa Kúp, Cseh Mária, Cserháti Erzsébet Pápakovácsi, Czigány István Zsitványfalu, Dubis Anna Natáp, Dávid Julia Balogfala, Deák Emilia Zsigárd, Fábry Jozefa Zsikava, Ferenc Katalin Kúp, Filáj Anna Kup, Fischer Ágnes, Farkas Istvánné Budapest, Horváth János, Horváth Péter,

XII. ÉVFOLYAM. 1911. JANUÁR. 1. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *Felix:* Itt a pálya, itt a tér! — *Dr. Vucskics Gyula:* Bethlehem csillagos éjszakája. — Az Oltáriszentségről. — Kanadai világkongresszus emlékei. Pápák utazása. — Hittanórán a szentségimádás napja előtt. — *Klett István S. J.:* A nagy rendelet megfontolása. — *Lukácsy István:* Jézus szenvedésének története. — *Hodács Ágost:* A kenyér. — *Mészáros Aladár:* A papszentelés szertartásai. — Parasztbecsület. — Levelek az Oltáriszentségről. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár.* Levél. — A vasárnapi munka. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* «Boldog újévet testvérkéim!» Az olasz fiucska levele. Az Oltáriszentség gyermek kezében. Limai szent Róza rózsás áldozása. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet. — Szerkesztői telefon.

Itt a pálya, itt a tér!

Szeretem Uram a Te házad ékességét és a Te dicsőséged lakóhelyét! Van-e oltáregyleti tag, van-e az Örökimádásnak olvasója, van-e a szentségi Üdvözítőnek egy hű imádója, buzgó szeretője, ki ne mondaná szintén szivének egész hevével, lelkének egész buzgalmával: Uram Jézus — szeretem a Te házadnak — a Te lakóhelyednek dicsőségét? Szeretem szépnek, tisztának, virágokkal, a művészet remekeivel elhalmozottnak látni azon kisded hajlékot, melynek ajtaja mögött ott dobog értünk imádandó Szived, hol a szeretet tart lekötve Téged közöttünk! Hiszen e szent lelkesedés és buzgóság a Te közöttünk való hajlékod diszeért hivta létre az Oltáregyleteket világszerte.

S ha nehezünkre esik látni itt-ott egy elhanyagolt templomot — mit érez szivünk, mikor hallunk és olvasunk azokról a szánalmas viskókról — melyekhez képest a bethlehemi istálló még díszes palota, melyekben még most is sokszor lakozni kénytelen a szentségi Üdvözítő a missziókban?

Vérzik a szegény misszionárius szive, mikor látja, mily méltatlan a környezet, melyben a Szeretet Foglya tartózkodni kénytelen, de nem tud segíteni rajta, mivel nincs miből!

S ha valakit a szentségi Jézus szeretete vitt az oltáregyletbe, nem kell akkor azon legszegényebb istenházáról is megemlékezni, melyek mindennek, csak templomnak nem mondhatók! Pedig hány van ilyen.

S hogy szeretnének a jó misszionáriusok tágasabb, szebb, méltóbb hajlékot emelni az Üdvözítőnek, ha volna segítség.

Segítsünk hát, amit tudunk.

Nem tudnának-e az oltáregyleti tagok például a Kláver Szent Péter Társulatához csatlakozni mint pártoló tagok?

Vagy ha az egyesek anyagi helyzete ezt nem engedi, nem tudnák pártolni az oltáregyletek testületileg, mint egylet, a Kláver Szent Péter Társulatot?

Avagy ott van például a Kláver Szent Péter Társulat által alapított «*Miseszövetség*»!

Egyszersmindenkorra fizetendő tagdíj gyanánt egy korona és ezért elmondatik a miseszövetség tagjaiért évente 300 szentmise.

Gyermekek és felnőttek, élők és holtak egyaránt irathatók be. A befolyt összeg a missziók támogatására szolgál.

Igy egy kis jóakarattal, egy csekélyke pénzbeli áldozattal azután mennyi jót tehetünk! A szentségi Üdvözítőnek mennyi örömet szerezünk, midőn Őt messze a tengereken túl, az őserdők homályában is fölkeressük szeretetünkkel. És a szegény misszionáriusok, az ő szegény négereik mennyi hálaimát küldenek jóttévőikért naponta az égbe!

Aki érdeklődik a missziók iránt, szánjon rá egy pár fillért és küldje azt meg az *Örökimádás* folyóiratnak a missziók számára. Akiben ég az apostoli buzgalom lángja, forduljon az *Afrikai Visszhang* irodája *Budapest*, IV. ker., Ferenciek tere 7. III. lépcső, I. em. címre és kérjen különféle ismertető nyomtatványokat és imákat.

Segítsük hát a szegény templomok legszegényebbjeit is és a szentségi Jézus áldása bőven fog kárpótolni bennünket mindenért.

Felix.

Betlehem csillagos éjszakája.

A BETLEHEMI kisded szeretetének tüze gyujtotta lángra a szeretet nagy apostolának, Assisi szent Ferencnek lelkét, ki lemondva nagy vagyonáról, szegény lett a szegény Jézusért. Különös tisztelettel viseltetett az isteni kisded iránt s az a gondolat, hogy minél jobban láthatóvá tegye az isteni kisded szeretetét, birta őt arra, hogy az erdő mélyén úgynevezett betlehemet állírott s rendtársaival ott töltötte karácsony éjszakáját könnyhullatás között hirdetve a népnek a betlehemi kisded szegénységét és szeretetét.

Hasonlóan árasztja az Úr Jézus az ő áldását és szeretetét azokra, kik hozzá az Oltáriszentségben közelednek. Ugyanaz az Istenfia van itt is jelen, Istenhez közelednek, kik itt imádásra megjelennek. Minél jobban közelednek hozzá, minél jobban megértik az eucharisztikus Jézus életét, annál közelebb lesznek Istenhez, annál bővebben részesülnek szeretetének

áldásaiban. Hiszen az ő kimondhatatlan szeretetének záloga ez; úgy szerette az embereket, hogy nem tudott és nem akart megválni tőlük, itt akart maradni közöttük, hogy szeretetének kincseit árassza reájuk.

Akik megértik az ő szeretetét, ellenállhatatlanul vonzódnak hozzá s lángra lobbantja az ő szivükben is a szeretetet, mely képessé teszi őket Jézusért minden áldozatra, minden lemondásra, minden szenvedésre s végtelen boldogsággal tölti el őket a kimondhatatlan szenvedések között is. A szent Jeromosok, szent Ferencek, szent Tamások, szent Paschalok, szent Vinczék, B. Alacoque Maria Margitok, Pazzi szent Magdolnák és a keresztény szeretet szolgálatában álló szüzeknek ezrei lemondásteljes önfeláldozó és áldásos működésükkel élő tanubizonyságai a szentségi Jézus kiáradó szeretetének.

Sajnos, van azonban a jászoly és az oltár között hasonlatosság olyan tekintetben is, ami legkevésbbé sem örvendetes. Hát Betlehemben, ahol ezredéveknek vágyakozása ment teljesedésbe s angyalok zengtek örömöneket s ahol ettől a Glóriától s a pásztorok énekétől visszhangzott minden, hát Betlehemben volt olyasmi is, ami nem örvendetes?! Bizony volt. Az evangéliumi történet feljegyzé ezt is.

Mikor bekövetkezett az idők teljessége, mikor a próféták reménykedése valóra vált, mikor az ige testté lőn, mikor az Istenfia a földre szállott s a világ megváltásáért emberré lett... Betlehem lakói nem akartak neki szállást adni. Mint az evangéliumi történet szemtanúja olyan keserű, de jogos szemrehányással írja: «Tulajdonába jöve, de övéi be nem fogadták őt. (Szent János ev. 1. 11.) Betlehem lakói aludtak, mikor felkelt közöttük az igazság napja. Mikor a világtörténet legnagyobb eseménye végbe ment, arról az emberek tudomást sem vettek. Mikor az Istenfia a földön megjelent, sem Augusztus császár, sem Heródes király, kiknek birodalmához Betlehem tartozott, nem siettek üdvözlésére. Mikor pedig Heródes a napkeleti bölcsektől megtudta a Messiás eljövetelét, trónját féltve tőle, gyilkosokat rendelt az ártatlan kisdedek üldözésére.

És vajjon a szentségi Jézusnak nincs-e oka és joga hasonló közönyösségről, ridegségről és kegyetlenségről panaszkodnia az emberek ellen?! Hiszen hála Istennek akadnak ma is lelkek, akik mint a pásztorok, készségesen sietnek imádni Jézust, de sajnos, hasonlíthatatlanul többen vannak a katholikusok között is, akiknek szive lángol a hiúságos élvezeteknek minden fajtájáért, még a piszokért, a föld saráért is, de a szentséges Jézus iránt jéghidegek, mintha csak tudomást szereznének róla, hogy Jézus oltárainkon tartózkodik! Hányan vannak, kik soha imádására nem jönnek, kik sajnálják hetenkint azt a félórát, amit vasárnap a szentmise hallgatására kellene fordítaniok, hányan vannak, kik még husvétkor sem járulnak az Úr asztalához?! És akadnak sajnos olyanok is, akik nem irtóz-

nak megbántani a szentséges Jézust káromlásukkal, vagy ami még szörnyűbb, szentségtörő áldozásukkal.

Végül az emberek fagyasztó közönyössége mellett bántó volt még annak a betlehemi barlangnak kiáltó szegénysége is. Kályha nem melegítette, mécs nem világította, bölcsője jászol, párnálya szalma volt.

Bizony a szentségi Jézusnak is akárhányszor meg kell elégednie a legszegényebb keretekkel. A nagyúri szalonokba alig találnak már megfelelő csillárt, mely pazar fénybe borítson mindent, az Oltáriszentség előtt pedig sok helyen az örökmécs sem ég. Az emberek nem tudnak eleget keresni, hogy a fényüző divatot követhessék, de követik azt, ha adósságba keveredtek is miatta; sokan értékes ruhákban és ékszerekben egész kincseket viselnek magukon, az egyházi ruhák pedig sokhelyen, különösen szegény faluhelyeken ócskák, kopottak, díszteleneк s az oltár szerelvényeire arany, ezüst vagy más drágakő nem jut. Ha sokan közönyösek és lanyhák az Úr szolgálatában, legyünk mi annál készségesebbek, annál buzgóbbak.

A kis Jézus szállást keres ma is, mint egykor Betlehemben. Szivünk ajtaján kopogtat, mondván a titkos jelenések igéit: «Ime az ajtó előtt állok és zörgetek.» (230.) Nálunk szivünkben óhajt szállást venni. Ó ne legyünk olyan ridegek és kegyetlenek, mint a betlehemiek, ne utasítsuk Őt el magunktól. Fogadjuk Őt szivesen magunknál. Ne féljünk attól, hogy nem tudunk eléggé díszes hajlékot nyujtani neki. A betlehemi barlang kietlen szegénységében is jól érezte magát a kis Jezus, mert ott volt mellette a két legnemesebb lélek: Mária és József. Minden drágakőnél méltóbb lakhely neki a tiszta szív, az ártatlan vagy a bűnbánatban megtisztult lélek, ne féljünk őt magunkhoz venni minél gyakrabban, akár mindennap. Hisz naponkint van szükségünk kegyelmére és a buzgó lelkek naponkint vágyódnak utána.

És még egyet. Ne tekintsük őt vendégnek. Hisz az oltáron is mindig jelen van, a mi szivünkben is állandóan akar ő lakni. Ha mi meg nem bántjuk, ő el nem távozik tőlünk. És ha zaklatják szivünket a szenvedélyek és kisértések viharai, ne essünk kétségbe, hisz nem puszta kézzel jött hozzánk: «Valamennyien pedig befogadák őt, hatalmat ada nekik, hogy Isten fiaivá legyenek.» (Ján. 1. 12.) Mint az ő gyermekeinek pedig jogunk van segítségért kiáltani hozzá és ha bizalommal tesszük, úgy megvéd minket minden igazi rossztól az életben, ad elég erőt a bajok elviselésére, vigasztalással tölt el a szenvedések közt, megédesíti keserveinket, kimondhatatlan boldogságban részesít minket egykor majd a másvilágon.

Dr. Vucskics Gyula.

AZ OLTÁRISZENTSÉGRŐL.

Homály borong a szent falak között,
Elhagyva, csendben ég a sárga mécs...
Hová az Úr minket szeretve jött,
Nincs semmi pompa, nincs örvendezés.
E szent falak magánya rejti el,
Kit fel nem érhet ész, erő s kebel.

Midőn a jászol durva fekhelyén
Mosolyt derite csillogó szemed,
Rideg falak körében égi lény
Zengett vigalmi harsonát neked.
Most szép a lak, hová beköltözél;
De vajjon itt ki áld, szeret, dicsér?!

S midőn a Golgotára vitt a had,
Hogy megbosszulja rajtad önmagát:
Ó! akkor, akkor sem voltál magad,
El nem hagyott tanitványod s Anyád.
E szent falak közt minden elhagyott,
Itt van tehát a Golgota s nem ott!

S mégis szeretve száll le, Istenünk!
A pap szavára él a bor s kenyér,
S mit emberésszel fel nem érhetünk,
A végtelenben és a hitben él.
Szeretni jösz le, hogy szeressenek.
S most így fizetnek im az emberek!

Ó! menj ki hát! e lak rideg, kopár;
Nem zengnek itt vigalmi éneket.
Az égben angyalok danája vár;
Ott van tehát dicső lakod neked,
S az angyalok szerelme vesz körül,
Mindenki néked, érted él s örül.

De mégse! ó ne menj! maradj velünk!
Gyullassz szivünkben szép erényeket.
Érted dobogjon, égjen hőn szivünk,
Hogy így elérjük majd a mennyeket.
Ki megdicsőítéd a Golgotát,
Ne hagyd el, ó! az Úrnak templomát!

Borulj te is le, szép magyar hazám!
Imádd az oltár Istenét velem!
Ki éltetőd volt századok során,
Éltetni fog, mert szive végtelen.
Teljék meg néppel égi temploma,
S örökre áldja Őt víg harsona!

R.

Kanadai világkongresszus emlékei.

(Folytatás.)

KÜLÖN tisztelegtek a serdülő ifjak. Ezek az arénában jöttek össze. Az aréna körül tíz sor ülőhely volt. Ide helyezkedtek a férfiak. Hány ezren lehettek, megközelítőleg sem tudom megmondani. A fiatalság zászlóik és zenekarok kiséretében egymásután vonult föl az aréna küzdőtérre. A pápai követ s a püspöki kar a papsággal együtt az aréna egyik végén hatalmas dobogón helyezkedett el. Mikor az egész tömeg együtt volt, Bruchesi montreali érsek föláll, bemutatja a serdülő ifjak egyesületeit a pápai követnek és kéri őt, *adja áldását ezen húszezer ifjúra.* Utána előáll Gerlier, a francia katholikus ifjúsági egyesületek elnöke. A francia ifjak, a zuávok, éltüket adták — úgymond — a pápáért. Mi itt vagyunk,

hogy tanuságot tegyünk a pápai trón iránti hűségünkről. Mi most is készek vagyunk küzdeni, meghalni, ha kell, Krisztus földi helytartójáért. Tizenöt hónapja, D'Arc Janka boldoggá avatása alkalmával, X. Pius megölelte az orleansi katholikus ifjak zászlaját. Ez a csók azt jelentette, hogy a pápa megbocsátott a tékozló fiúnak, a francia nemzetnek. Lásd, Atyám, eljöttünk, hogy jó szándékunkat, lelkesülésünket kimutassuk a pápa képviselője előtt! Méltók akarunk lenni a pápa szeretetére! Vanutelli bibornokot mélyen meghatotta a felséges jelenet s olaszos temperamentummal előadott lelkes beszéd kiséretében adta áldását az ifjúságra, melyet ez a legnagyobb tisztelettel, térdelve fogadott. Utána több beszéd hangzott el, melyek közül különösen kitünt a löweni egyetemi ifjak képviselőjének beszéde, ki arról számolt be, mily sűrűn áldoznak a löweni egyetem katholikus hallgatói. Erre buzdította az amerikai ifjakat is, mert nem lehet

A kanadai világkongresszus emlékbélyegei.

megtörni — úgymond — annak a férfiúnak jellemét, aki mindennap buzgón imádkozik.

Pár nappal előbb Augsburgban, Németország katholikus egyetemi hallgatóinak gyűlésein volt szerencsém résztvehetni. Hogy keveset ne mondjak, lehettek kétezren. Szép beszédeket hallottam — óriási alkoholfogyasztás kiséretében. Míg itt ellenben több, mint tízszer annyi ifjú jött össze, kiknek *legnagyobb része minden szeszes italtól tartózkodik* és mégis tud lelkesülni. Azt hiszem, hogy ezeknek lelkesedése értékesebb.

A város északi oldalán levő hegynek, a Mont-Royalnak oldalán hatalmas, cirka 30 méter magas, fehér kupolát emeltek, mely nyolc fehér oszlopon pihent. Ez alatt diszes oltár volt elhelyezve. A kupolától jobbrabalra lejtős emelvény volt. Egyik a püspökök és a többi előkelőségek, másik az érsekek és zenészek részére. Utóbbiak mintegy ezerkétszázan lehettek. Szeptember 10-én itt volt az ünnepélyes mise. A tömeg a hegy oldalán helyezkedett el. Az egész térséget nagyszerűen lehetett belátni. Oly sűrűn álltunk egymás mellett, hogy letérdelni nem lehetett. Azt mondják, hogy háromszázezren voltunk. Azt hiszem, ez nem nagyítás. Utána

O'Connel bostoni érsek angolul s majd egy hatalmas hangú dominikánus atya prédikált franciául. Mise közben zuávoknak öltözött francia gyermekek végezték a szokásos katonai tisztelgéseket. A szentbeszédek végeztével a montreali érsek állt elő s fölszólította a hiveket, hogy éltessék Jézust, Máriát, keresztelő szent Jánost, a kanadai franciák és szent Patrikot, a kanadai irek védszentjeit, a pápát s az ő követét. Utána Vanutelli állott elő. Köszönetet mondott az érseknek sok fáradozásáért s fölszólította a hiveket, hogy vele együtt éltessék a montreali érseket. Milyen éljenzések voltak ezek! Ezen a misén több, mint hatvan püspök vett részt. A pápai követ biboruszályát öt kis apród vitte. Ez is oly hatalmas tüntetés volt, aminőt Európában alig láthatni. *R. T.*

Pápák utazása.

Hogyan utaztak Krisztus földi helytartói, a pápák? Egyetlen szóval felelhetünk: Krisztussal. Midőn szerencsében vagy balsorsban hosszabb utat kellett megtenniök, ősi szokás szerint állandóan magukkal vitték a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Ott nyugodott keblükön a szentségi Úr Jézus; tőle merítettek vándorlásukban világosságot.

Anastasius történetíró jegyezte föl III. István pápáról, hogy midőn 753-ban meglátogatta Pipin frank királyt, a «praevio Christo», vagyis a legméltóságosabb Oltáriszentség oltalma alatt tette meg az utat. II. Leo pápáról is azt olvassuk, hogy midőn 799-ben Nagy Károlyt meglátogatva Rómába visszautazott, állandóan magánál tartotta a legfölségesebb Szentséget. Hasonlót mondhatunk VI. és IX. Pius pápákról, kik a megpróbáltatás napjaiban, a szenvedés óráiban a keblükön hordozott Oltáriszentségből merítettek erőt s vigasztalást.

Midőn 1848-ban Rómában kitört a forradalom s a szentséges atya IX. Pius pápa november 24-én az egyházi állam elhagyására kényszerült ruhája alatt Krisztus szent testét szorongatva menekült Gaëtába. Ugyanabban a kis tartóban hordozta a Legszentebbet, melyet annakidején VI. Pius pápa használt számüzetésében. VI. Pius ereklyéjét Valence püspöke küldötte meg a szentatyának. VI. Pius pápa az Oltáriszentséget számkivetésében mindig magával hordozta, vagy pedig házi plerátusával maga mellett vitette. VI. Pius példáját követve, az Oltáriszentség oltalma alatt jutott el Gaëtába IX. Pius pápa is. Megható a szentéletű pápa menekülésének története.[1]

T. K.

[1] Leirása az «Örökimádás» 1908. évf. 36—41. l.

Hittanórán a szentségimádás napja előtt.

Arról beszélgettünk a kicsinyekkel, hogy a jó Isten lélek, tiszta lélek, akit testi szemeinkkel nem láthatunk; mert a lelket csak lélek láthatja. Ha meghalunk és a lelkünk elválik a testtől, akkor a lelkünk már meglátja a másik lelket, tehát a legtisztább lelket, a jó Istent is.

Ekkor a nagyobbak felé fordulva, ezt a kérdést intéztem hozzájuk:

— Tehát semmilyen alakban sem láttátok még az Istent?

— De igen — válaszol egy értelmesebb leányka — én már láttam Istent az Oltáriszentségben.

— Milyen alkalommal láttad?

— A szentmisében Úrfölmutatáskor és az Oltáriszentség kitételekor.

— Máskor nem láttad? Hát mikor a pap áldoztatja a hiveket?!

— De igen, akkor is láttam.

— Vagy nem voltál-e betegnél olyankor, mikor az utolsó szentségekben részesült?

— Voltam és akkor is láttam az Oltáriszentséget.

— Tehát akkor is láttad *Istent!* Jól megérted ezt a szót: Istent! Biztos vagy-e te arról, hogy az Oltáriszentségben az édes Jézus valóban jelen van?

— Biztos vagyok.

— Ki biztosít róla?

— Maga az édes Jézus; az utolsó vacsorán a kenyeret isteni hatalmával ő változtatta át először s megparancsolta apostolainak — az egyház első püspökeinek és papjainak — ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! Mikor tehát a pap az ostyát Jézus szent testévé változtatja, csak az Úr Jézus parancsát teljesíti, tehát a szentostyában már jelen van Jézus, jelen van Isten...

E kis fejtegetéshez nem sokat kellett segítenem s lelkem örült az értelmes leányka okos feleletének. *D. A.*

A nagy rendelet megfontolása.

Tehát ne aggódjál az előkészület vagy hálaadás miatt. De légy őszinte mindentudó Isteneddel szemben s ne keress készakarva álürügyet, hogy ez üdvös gyakorlatokat elhanyagolhassad. Ez esetben szántszándékos tiszteletlenséget követsz el közvetetlen az Úr szent színe előtt s főképen ha ezt huzamosabb ideig teszed, áldása helyett neheztelését vonod le magadra.

Még egy utolsó feltételt tartalmaz az ötödik pont. Azt akarja a szent

atya, hogy ily fontos ügyben kérjük ki *lelkiatyánk tanácsát.* Ő itélheti meg legbiztosabban, meg van-e bennünk a két főkellék és szentáldozásaink is nagyobb érdemmel járnak, ha alázatos engedelmességből végezzük.

Ezek tehát a szükséges, illetőleg ajánlatos és üdvösséges feltételek, ha gyakran akarunk áldozni.

Talán feltünt neked k. hivő, hogy a Szentatya nem szól semmit a *gyónásról.* Ez azért van, mert a gyónás még a mindennapi áldozáshoz

A pápai követ fogadása Amerikában. A diadalkapu.

is csak akkor szükséges, ha halálos bűnben vagy. Ily értelemben pedig már benne van az első feltételben. A halálos bűn ugyanis kizárja a kegyelem állapotát. Ha tehát mégis meg akarsz áldozni, okvetlen előbb töredelmesen meg kell gyónnod. De máskülönben a gyónás nem szükséges. Ajánlatos azonban a gyakoribb áldozásnál a heti vagy kétheti, vagy legalább a havi gyónás.

***

Ezt követeli tehát tőlünk a rendelet és semmi egyebet, ha gyakran és naponkint akarunk áldozni.

A kegyelem állapota és a jószándék, körülményeinkhez mért előkészület és hálaadás és lelkiatyánk tanácsának megkérése. Ki az, aki őszinte akarattal e feltételeket nem teljesítené?

Nem terjeszkedem itt ki az ellenvetésekre. Célom inkább oktató volt. Csak azt mondom, k. hivő, gondold meg, mekkora áldás reád egyetlen egy szentáldozás. Gondold meg, ki az, aki a szentáldozásban szivedbe száll és miért? Ő a te Üdvözítőd, aki szentséges kereszthalálával mérhetetlen kegyelmi kincseket érdemelt ki számodra és azért jön, hogy azokban részesítsen.

Boldog Alacoque (Alakok) Margit azt mondta, ha az útja az áldoztató pedig izzó parázs volna és neki azon mezitláb kellene végig járni, e fájdalom sokkal kisebb volna, mint a kín, ha csak egy szentáldozástól is fosztanák meg.

Panaszkodol, hogy kegyelmek nélkül szűkölködöl, hogy szived üres, nem lángol az égiekért, csak a földet keresi, a mulandót, a rögöt szereti, kereszted nehéz, a kisértés gyötör, talán meg is ejt, lelked, mint a zsidók a pusztában senyved és aszik, nincs benne élet. Járj oda hát gyakran és készséges szívvel az erőtadó, a vidámító, testet-lelket üdítő isteni forráshoz. Ragyogtasd lelkedbe az isteni nap fényes sugarait. Ó mily boldogok vagyunk, hogy e nap teljes fényét élvezhetjük, hogy nem ül többé lelkünkön a fojtó köd és nem födi el előlünk a nap ragyogó sugarait.

Élvezhetjük immár, ahányszor tetszik, melengethetjük tagjainkat, lángra szíthatjuk sugarain szivünket, éltethetjük, üdíthetjük lelkünket.

Többé nem remegünk, nem dermedünk rideg tisztelettől. Tudjuk, hogy ő akarja, Krisztus maga kivánja, hogy gyakran, ha lehet mindennap is járuljunk hozzá. Járuljunk hozzá bűneink és tökéletlenségeink ellenére is, sőt ép azért, mert bűnösök, mert gyengék, mert tökéletlenek vagyunk. Ő a táplálék, ő megerősít, ő a gyógyszer, majd meggyógyít, ő az isteni mindenhatóság és a kegyelmek telje, majd új életre költi lelkünket, megedzi, megvédi, isteni szent erejével ruházza.

De legfőkép: ő az isteni nap, melynek sugarain szivünk lángba borul és ég, ég a legtisztább krisztusi szeretet tüzével, azzal a szeretettűzzel, melyet ő e földre bocsátani jött és amelyről azt akarta, hogy égjen szeretettűzzel, amely kioltja a kárhozat lángját és boldogságot szerez, nem akármilyent, hanem azt a boldogságot, melyről az apostol magasztos himnuszban zengi: Szem nem látta, fül nem hallotta, sem emberi szívbe soha be nem szállott, amit az Isten azoknak készített, akik őt szeretik.

Izleljétek meg, és lássátok, mily édes az Úr!

Klett István S. J.

Jézus szenvedésének története.

A GETSZEMANI kertben mennyei Atyjához könyörgő Jézus lelke előtt mint egy látomány megjelenik az ő keserves s kegyetlenül kinos s véres halálának minden eszköze: a kötelek, a láncok, a szégyen-oszlop, ostorok, tőviskoszorú, az ecet s epe, a kereszt a szegekkel s lándzsával... Elborzadva sikolt föl: Atyám, muljék el tőlem e pohár...

A lelke előtt tova lebbenő kinos szerszámok után kibontakozik a teljes Szentháromság határozata, föltámadó szent testének dicsősége, az angyalok glóriája, a lymbusban várakozó ó-szövetségi jámbor lelkek epekedései, az egész emberiség örök üdve, végül mennyei Atyjának akarata. Erre a szeretet kitör belőle s fölkiált: Ne, amint én akarom, hanem amint Te.

Míg Ő a félelem s borzadás hangján zokogja, hogy távozzék el tőle a pohár, addig az ember üdvének örök ellenségei, a pokol, a kárhozat minden ördöge fölujong s tanácsot tartanak, hogy az embert elveszítsék: *Az Isten elhagyta őt, üldözzétek s fogjátok meg őt, mert nincs, aki megmentse...*[1] De amint fölcsendül a szeretet lágy dala, mely szebben szól a sphärák zenéjénél, hogy: nem mint én akarom, hanem amint Te... rögtön szétrebbennek az ördögök, megzavarodnak üdvünk ellenei, felüvült az alvilág, örömben úszik a meny, fölcsendül az angyalok hozsannája, hálaima buzog az emberiség ajakán.

Miként Krisztus hányódik a Félelem s Szeretet érzéseinek hullámain, megvallom, ilyes hangok törnek elő az én véremnek s testemnek mélyéből is.

Hányszor, de hányszor fölsikolt a romlott emberi természet tiltakozó szava: muljék el tőlem a pohár! különösen akkor, ha el kell temetnem egy szenvedett méltatlanságot, az ellenségeskedésről kellene lemondanom, a megaláztatást kellene elfelednem. A fölkorbácsolt emberi érzés így kiált: Muljék el tőlem a pohár... Mikor az elpuhult testet meg kellene gyötörni, a szilaj vért féken tartani, a mértékletlen vágyakat lenyesegetni vagy kitépni, föl-föl kiált a test s hevesen tiltakozik: Muljék el a pohár. Távozzék el tőlem minden kellemetlenség, minden baj: szegénység, gyalázat, szégyen, éhség, szomjúság, betegség... Távozzanak tőlem e sötét szárnyú rémek, e kellemetlen, ijesztő alakok... Oh, ez a hang Ézsau hangja s nem Jákobé, a bűn által megrontott emberi természeté s nem a kegyelemé, a testé s véré s nem a halhatatlan léleké.

De ezután máskép érzek s beszélek. Úgy, mint az én Krisztusom: *Nem mint én akarom, hanem amint Te.*

[1] Zsolt. 70, 11.

Megvallom, Uram, úgy kellene, hogy a te akaratod legyen minden gondolatomnak, minden szándékomnak, minden cselekedetemnek első és főtörvénye.

De mivel az én akaratom oly gyönge, mint egy fiatal oltvány, oly könnyű, mint a szellő szárnyain lebegő pehely vagy a buborék, mely a legkisebb érintésre szétpattan, az érdem Hozzád, hogy jöjj segítségemre. Rázz föl szavaiddal: *Ifjú mondom neked, kelj föl!*[1] A lelkem kész s repülni vágyik, de nem lebeg testem, sulya mindig visszarántja. A lelkemen átvonul a forró óhajtás, mint tavaszi virágok illata: a följebbvalókat, az égieket keresd s áhitsd. Búsan kél utána e sötét hang szivem tájékáról: *Bocsásd le magad...*[2] Így kavarog bennem a jó, meg a rossz szándék, a jóra való hajlandóság, meg romlott természetem örök tiltakozása, míg csak egészen feléd nem fordulok, mint a heliotrop virága a fénylő nap felé s míg tekintetemet rád nem vetem, a te fénylő szent arcodra!

Legyen meg a te szent akaratod mindig, mindig, most és mindörökké... *Lukácsy István.*

(Folyt. köv.)

A kenyér.

Egy ember megállított az utcán az emberáradatban és a következő példázatot mondotta: «Egy szép őszi napon kimegyek az erdőbe, hogy diót szedjek. Az ég kék, a nap süt, a sárga levelek nedvesek az esti harmattól. Az erdő bejáratánál egy öreg asszony ül kosarával, amely dióval van tele. A diók igen szépek, nagyok, érettek és azokat nekem kinálja. Én azonban udvariasan tagadólag válaszolok, magam akarok magamnak diót szedni, örömet akarok magamnak szerezni a dió keresésével és összegyüjtésével. Mostan azonban az anyóka hirtelen föláll, odaint egy erdőőrt és az erdőőr odajön és értésemre adja, hogy az asszonytól meg kell vásárolnom a diót, hacsak nem akarom, hogy börtönbe kerüljek. Az asszony királyi szabadalmazott dióelárusító, egyedül neki van joga hozzá, hogy diót szedjen és azt elárusítsa és csak nála lehet a barna gyümölcsöt kapni...» Mit szól ehhez a történethez? — kérdezte emberem és diadalmas arccal tekintett reám.

— Ugyanazt gondolom, amit ön gondol — válaszoltam, hogy t. i. a dolgok ilyetén való rendje nagyon igazságtalan volna...

— De hát nem látja ön — kiáltott majdnem hangosan — hogy

[1] Luk. 7, 14. [2] Máté 4, 6.

ezáltal önmagát itéli el, mert ezzel elitél mindennemű kisérletet, amely a személyes igazságkeresés helyébe kész rendszert tesz, amelyet mindenkinek el kell fogadnia! Mi csak engedélyt akarunk arra, hogy magunk szedhessük diónkat; nem akarjuk azt munka és fáradság nélkül elfogadni egy ráncos templomanyóka kosarából.

Ezzel az én példabeszéd-költőm el akart távozni; de én erősen megragadtam és mondottam neki:

— Ön nagyon rossz képet választott, hogy az igazságot szemléltesse. A dió t. i. nem életszükséglet, az igazság azonban az. Azért inkább a

Vanutelli biboros pápai követ az amerikai gyermekek hódoló díszfelvonulását fogadja.

kenyérrel hasonlítsuk össze. Dióra nincsen önnek mindennap szüksége, de kenyérre mindennap van szüksége. A diót teljesen nélkülözheti, a kenyeret azonban nem nélkülözheti. A kenyeret ép oly kevéssé nélkülözheti, mint a világosságot, a levegőt, a vizet és mindazon elemeket, amelyekhez létünk alatt annyira hozzászoktunk, hogy többé már nem is gondolunk reájuk, nem is szólva arról, hogy meg sem köszönjük. Pedig ezek a dolgok — a világosság, a levegő, a víz — tisztára ajándékok. Minden nap itten vannak; csak használatba kell azokat vennünk. Ingyen kaphatók; nem kell érettük dolgoznunk. Itt voltak, mielőtt születtünk, itt lesznek halálunk után is. És mindezek alkotják azt, amit én elemi értelemben az ember kenyerének mondok, — a mi életünk mindennapi nélkülözhetetlen alapját...

... Azt joggal kivánhatta, hogy önmaga szedhesse a diókat. A rozs- vagy buzakenyeret azok kezéből veszi naponkint, akik a buzát learatták,

a gabonát megőrölték, a kenyeret megsütötték. És a világosságot, a levegőt, a napfényt, sőt magát az életet naponkint teljesen ingyen kapja és mindezen dolgokat aggodalom nélkül veszi igénybe, jóllehet sem nem dolgozik érettük, sem legkisebb része sincsen azok naponkint való létrehozásában vagy fenntartásában...

... Miért áll tehát olyan előkelően elutasítólag az igazságnak szembe, amely a naphoz és levegőhöz hasonlólag önnek nyujtatik? Ön inkább maga akarja azt megtalálni, mondja ön. De mást jelent-e ez, mint azt, hogy a tévedések különfélesége önnek kedvesebb, mint az egyetlen igazság és hogy ön inkább az emberi véiemények kuszált cserjésében akar diót szedni, mintsem az élet Urától elfogadja az élet kenyerét? Mert csak az alázatosság nem tartja méltóságán alul valónak, hogy az igazsággal táplálkozzék...

... Barátom, nagyon rossz dolgunk volna, ha a napot minden reggel meg kellene gyujtanunk és a levegőt a napi szükséglethez elő kellene állítanunk. Szerencsénkre azonban itt van a nap, itt van a levegő és itt van az — igazság...

... Mindazonáltal csak egyre kérem önt: legyen következetes! Önmaga szedje dióját, önmaga süsse kenyerét is! És menjen még tovább. Minden reggel új nap születik, amelynek világosságát nem ön teremtette. Mit akar ön az olyan napfénnyel, amely létünket olyan fénnyel világítja meg, amely talán nem az igazi? Hagyja, hogy a tömeg örüljön annak és dolgozzék, amíg a nap süt, ön azonban előkelően tartsa magát vissza! Vonakodjék elfogadni ezt a fölülről jövő adományt, ezen mennyei világosságot, amely minden más élőlény mindennapi kenyere. Maradjon otthon, amíg a nap a föld fölött uralkodik, zárja el házát ablaktáblákkal, csak azon fény mellett dolgozzék, amelyet az ön ügyessége hozott létre. Ha ezt megtette, vitatkozhatunk ismét példabeszédekkel...

Ekként beszéltem én az emberáradatban azon emberrel, aki engem föltartóztatott. Ő azonban rosszalólag nézett reám és elment, miközben azt mondotta, hogy én eszményi kérdéseket nagyon vaskosan fogok föl.

Jörgensen példabeszédeiből: *Hodács Ágost.*

A papszentelés szertartásai.

Az utolsó vacsora legünnepélyesebb jelenete az imádandó Oltáriszentség megalapítása volt, vagyis az első szentmise elmondása. Ezzel kapcsolatban ment végbe az újszövetségi egyházi rend első kiszolgáltatása. «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.» Az isteni Üdvözítő eme szavai elsősorban fölhatalmazzák Apostolait, hogy ők is ugyanazt cselekedjék,

amit ő tett akkor, hogy t. i. mutassák be a vérnélküli áldozatot. Az Úr Jézus azonban az ő Egyházát azzal a szándékkal alapította, hogy az az idők végezetéig fennmaradjon mindazokkal a természetfölötti erőkkel felruházva, amiket Apostolainak adott, ennélfogva ezen szavainak az a félre nem érthető céljuk is volt, hogy a tőle nyert hatalmat más alkalmas férfiakkal is közöljék. Az Apostoloknak későbbi eljárásából joggal következtetünk azonkívül arra is, hogy ők az Egyház berendezésére nézve — különösen a szorosan vett egyházi rendre vonatkozólag — az Úrtól föltámadása után minden valószinűség szerint részletes utasításokat is nyertek. A föltámadott Úr Jézusról ugyanis azt olvassuk, hogy ő «sok bizonyítás által negyven nap alatt megjelent nekik (t. i. az Apostoloknak) és szólt *az Isten országáról*», az anyaszentegyházról. (Ap. Csel. 1, 3.)

Az újszövetségi Szentirás több izben említi *a kézföltételt* olyan összefüggésben, amelyből világosan kitünik, hogy pap- vagy püspökszentelésről van szó. Így meg van említve szent Pál és Barnabás püspökké való szentelése, ami szíriai Antiókiában ment végbe, továbbá tudjuk, hogy Timóteust szent Pál szentelte Efezus püspökévé.* Az Apostolok ugyancsak a Szentirás tanuságtétele szerint nem közölték minden fölszentelendővel teljes hatalmukat, hanem a szükséghez képest egyeseket püspökökké szenteltek, akik a teljes papi hatalom birtokában voltak és ezek állottak a nagyobb egyházközségek élén; másokat áldozópapokká avattak, akik az evangélium hirdetésében voltak segítségükre s másokat pedig diakonusokká (szerpapok), akiknek a keresztség kiszolgáltatása és a szegények gondozása volt a kötelességük. Mindez bizonyítékul szolgál amellett, hogy mikép fogták föl az Apostolok az isteni Mesternek az utolsó vacsorán kimondott nagyjelentőségű szavait és hogy minden valószinűség szerint az egyházi rend fokozatainak (szerpap, áldozópap, püspök) megállapításánál az Úrnak oly parancsát tartották szem előtt, amelyet a Szentirás nem őrzött meg számunkra.

Az idők folyamán az Egyház terjedésével az egyházi rendnek ehhez a három fokozatához más alsóbbrendű, előkészítő fokozatok is járultak, amelyeknek szentségi jellege valószinű ugyan, de nem egészen bizonyos. A tágabb értelemben vett egyházi rendbe való fölvétel a hajnyirat föladása (tonsura) által történik, ami után a kisebb rendek adatnak föl, t. i. az ajtónállók, a fölolvasók, az ördögűzők és az oltárszolgák rendje. Ezeket követi az alszerpapság (subdiaconatus), ami már az örökös tisztaság megőrzésének kötelezettségével van egybekötve és a nagyobb rendek közé tartozik.

A szentelések, amelyek közül a nagyobb rendek föladását csak föl-

* V. ö. Pölzl: Der Weltapostel Paulus, 85. és 605. ll.

szentelt püspök és csak szentmise közben végezheti, rendesen a püspöki székhelyeken mennek végbe és így a hiveknek nagyrésze meg van fosztva attól, hogy ezeken a régi, megható szertartásokon résztvehessen. Ennélfogva nem lesz fölösleges, ha a következőkben az áldozópapok fölszentelésének szertartásait fogjuk ismertetni, amiként azokat a püspök a pontificale romanum* előirása szerint végzi. Ezzel szolgálatot kivánunk tenni nemcsak azoknak, akiknek nem volt még aikalmuk látni papszentelést, hogy azt részletesen megismerhessék, hanem egyúttal azoknak is, akik

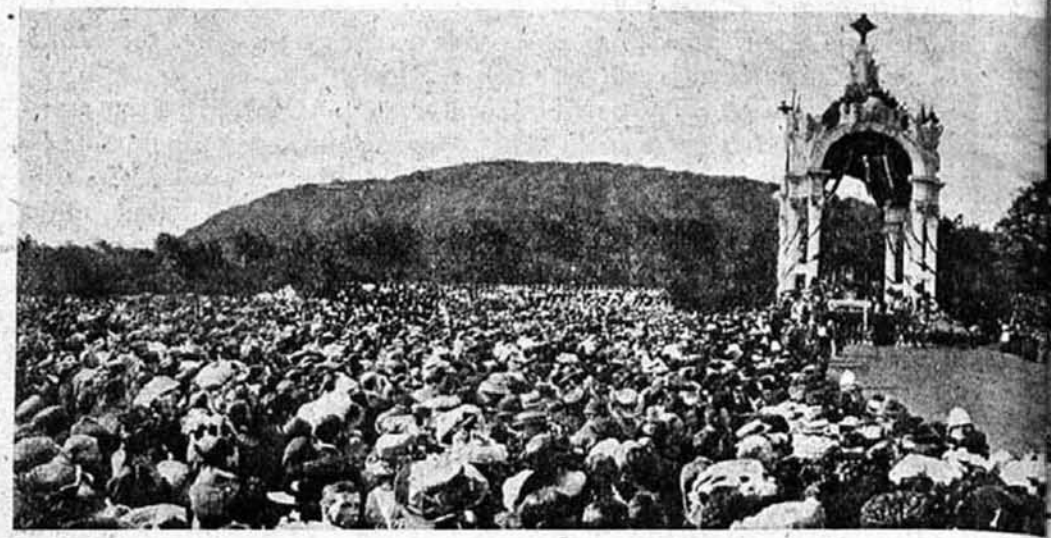

A montreali eucharisztikus kongresszus fénypontja. Vanutelli bíbornok ünnepi misét mond a szabadban a Mont-Royal hegy tetején.

már jelen lehettek rajta, de a szertartások minden részletével nem jöhettek tisztába.

Bevezető intelmek és könyörgések.

A fölszentelendők a szerpapokat megillető ruházatban jelennek meg a püspök előtt, tehát a vállkendővel, az övvel átkötött albában (miseing), a balvállon átvetett s a jobb kar alatt megkötött stólával és a karkötővel (manipulus), azonkívül a balkarjukon tartják a hátulsó részében felgöngyölt miseruhát, jobbkezükben pedig a püspöknek felajánlandó gyertyát, valamint a kezüknek a kenet után való összekötéséhez szükséges szalagot.

Miután minden el van rendezve, a püspök felöltve az egyházi ruhákat, megkezdi a szentmisét. A szentleckét követő lépcsőének utolsó-

* A pontificale romanum az a szertartási könyv, amely azokat a szent cselekvényeket tartalmazza, amiket a püspök vagy kizárólag, vagy elsősorban van jogosítva végezni.

előtti versének elmondása után félbeszakítja s leül az oltár előtt, mire az archidiakonus így szól:

— Lépjenek elő azok, akik az áldozópapság rendjére avatandók föl.

Majd a püspök titkára vagy a jelenlevő papok egyike fölolvassa a fölszentelendők névsorát, mindenik nevénél kijelentve, hogy mily cimen fog fölszenteltetni, vagyis hogy mily forrásokból fogja nyerni ellátását. A világi papokat nálunk rendesen az egyházmegye cimére (ad titulum dioecesis) szentelik föl, míg a szerzeteseket az általuk fogadott szegénység

cimére (ad titulum pauperitatis). Nevének megemlítésénél minden fölszentelendő közelebb lépve a püspökhöz, mondja: «Itt vagyok». Erre az archidiaconus a püspök elé vezetve őket, a következő fölszólítást intézi hozzá:

— Főtisztelendő atya, a katholikus anyaszentegyház kívánja, hogy ezeket az itt jelenlevő szerpapokat az áldozópapság terhes hivatalára avassad föl.

A püspök ezzel a kérdéssel válaszol:

— Méltóknak ismered-e őket erre?

Mire az archidiaconus felelete így hangzik:

— Amennyire az emberi gyarlóság ismernem engedi őket, tudom és tanusítom, hogy méltók ezen hivatal terheinek viselésére.

A püspök így szól: «Hála Istennek!» Majd a papság és a nép felé fordul a következő szavakkal:

— Kedves atyámfiai! Mivel a hajó kormányosában és a hajó utasai-

ban ugyanaz az ok kelti föl a biztonság vagy a közös félelem érzetét, azért meg kell egyeznie mindazok véleményének, akiknek az ügye közös. Nem hiába rendelték el ugyanis atyáink, hogy az oltár szolgálatára alkalmazandóknak kiválasztásánál a népet is meg kell kérdezni, mivel a pappá szentelendő életére és viselkedésére vonatkozólag némelyek olyas valamit is tudhatnak, amit néha sokan nem ismernek és mert szükségképen szivesebben tanusít engedelmességet valaki azzal a fölszentelt pappal szemben, akinek fölszenteltetéséhez beleegyezését adta. Ezeknek az Úr segítségével áldozópapokká szentelendő szerpapoknak életmódja ugyan (amennyire nekem látszik) kipróbált erényességű és Istennek tetsző és (úgy gondolom, hogy) méltó arra, hogy ők erre az egyházi tisztségre fölavattassanak. Nehogy azonban esetleg egyeseket tévedésbe ejtsen akár az egyetértés, vagy megcsaljon a rokonérzés, sokaknak a véleményét kell kikérni. Tárjátok föl ennélfogva nyiltan, hogy mit tudtok az ő cselekedeteikről s erkölcseikről, miként vélekedtek az ő érdemes voltukról; és tegyetek ezek mellett tanuságot a papságra való tekintettel inkább érdemük szerint, semmint valamiféle hajlandóságból. Ha tehát tud valaki ellenük valamit fölhozni, Isten miatt és Isten ügyéért, álljon elő bátran és mondja meg, mindamellett emlékezzék meg a saját gyarlóságáról. *Mészáros Aladár.*

(Folyt. köv.)

Parasztbecsület.

Mint valami édes melódia a mennyek országának angyali kórusából hangzik le hozzám a következő történet. Az olasz zeneszerző remekművében, a Parasztbecsületben nem írtak szebb szimfoniákat. Lacordaire atya, a hires francia szónok, pár évvel halála előtt a lélek halhatatlanságáról beszélt egy konferencia alkalmával. Ekkor a következő történetet beszélte el:

Egy hitetlen lengyel herceg, ismeretes materialista, egy művet írt a lélek halhatatlansága ellen. Már nyomdába akarta adni művét, midőn épen kertjében sétálván, egy nővel találkozott. A nő a herceg lábai elé borult és mély fájdalom hangján ezeket mondotta:

«Jó herceg, meghalt a férjem. Ebben a pillanatban talán a purgatóriumban szenved a lelke; ő szenved... Én oly nagy nyomoruságban vagyok, hogy azt a kevés pénzt sem tudom összetenni, amit egy szentmise elmondásáért fizetni kell, hogy szükség esetén segítségben részesüljön a halott lelke. Legyen kegyes szegény férjem javára nekem egy kis segítséget nyujtani.»

A herceg nem merte megtagadni a kérést: egy aranyat nyomott a szegény asszony markába. Ez sietett a paphoz és megrendelte a szentmiséket.

Öt nap mulva estefelé a herceg a szobájába zárkózott, ismét átolvasta kéziratát és némi javításokat tett rajta. Egy pillanatban, ahogy fölemeli szemét, egy parasztembert lát maga előtt. «Herceg — mond az idegen — eljöttem, hogy köszönetet mondjak Önnek. Annak a szegény asszonynak vagyok a férje, aki Öntől a minap segítséget kért, hogy szentmiséket szolgáltathasson az én lelkem üdvösségéért. Az Ön szeretete kedves volt az Isten előtt, azért megengedte nekem, hogy megjelenjek Ön előtt és megköszönjem a szivességét...»

Ezeket a szavakat mondván, eltünt az ember, mint valami árnyék. Nem lehet leírni a herceg megindulását. Ennek a megjelenésnek az volt az eredménye, hogy a herceg tűzbe dobta a művét s az igazság útjára tért. Nagy feltűnést keltett az egész vidéken az ő megtérése és egész haláláig állhatatosan megmaradt az igaz hitben.

Levelek az Oltáriszentségről.

Szeretett édes öcsém! Az emberi nem az örökké igaz és végtelenül jó Istent még a paradicsomban elvesztette, mert Neki sem nem hitt, sem nem engedelmeskedett; hanem ekkép eszét és szabadakaratát, szivét a hazug és gyilkos ördögnek rabigája alá hajtotta. E rabigából akar minket az Isten Fia, Krisztus Jézus kiszabadítani, az Isten fogadott fiainak szabadságán fölemelni, Vele a gyermeki hit s engedelmesség által újra a legbensőbben egyesíteni s így a testi és lelki halál teljes legyőzése után minket a halál gyászos birodalmából kiragadni s a valódi, az örökélet minden tekintetben boldogító örömeiben részesíteni. E magasztos, bölcs célra vagyunk mi a földön, ez átmeneti pályán, melynek fönséges rendeltetése: az Istennek, e végtelenül drága, de elvesztett kincsnek buzgó keresése. Ez, drága Öcsém, a te minden földi nagyságot és csillogást végtelenül messze fölülmuló örökérvényű hivatásod! Úgy élj tehát ez óriási temetővé lett földön, hogy az öröklétű Istennek örökké élő gyermeke lehess!

Te azonban tőlem kérdezed, hogyan kelljen keresned ezt az édes Jézust, ki téged oly fájdalmasan keresett e földön és keres untalan? Ó te is keresd Őtet mindig és mindazon szebbnél szebb tehetségeiddel, melyekkel O tégedet e célra megáldott... Tehát először is az igazság, a teljes igazság fölismerésére rendelt szép eszeddel. Gondolj sokszor, igen sokszor a jó Istenre, ki az ezer millió álló csillagoktól, ezer megennyi napoktól kezdve egész a legutolsó homokszemecskéig mindent, de mindent alkotott: gondolj az ő végtelen nagysága, jósága, igazságára, az ő szépsége

és bölcsességére, az ő szeretetének soha eléggé nem csodálható műveire! Hiszen mindezt csak azért hozta létre, hogy Reája gondoljunk, ki nélkül semmit, épen semmit sem érthetek teljesen, ki ott áll mindenütt és él, és rendez és fönntart mindent, ami van!... Ha ellenveted, hogy ez fárasztó, úgy engedd kimondanom, hogy a világi ismeretek és művészetek elsajátítása sokkal több fáradságot és időt vesz igénybe, mint az Úristenre való igazán gyermeki tekintet, mely minket a természetfölötti világba épen úgy fölemel, amint az élő növény magába szivja és így nemesíti is a természete alá rendelt ásványelemeket: a természet itt is a természetfölöttivel a legszebben egyesül, úgy, miként a józanul gondolkodó ész a világ láttára ennek teremtő Urához emelkedik, sőt okvetlenül kell, hogy emelkedjék és emelkedve mindinkább nemesbüljön.

Gondolj továbbá sokszor-sokszor az Isten Fiának megtestesülésére. Nézd Őt, mint végtelenül kedves Gyermeket a jászolban, Szűzanyjának ölében! Hiszen a nagy Isten éretted lett Gyermek, hogy te is Általa mennyei Atyádnak jó gyermeke légy. Nézd csak Őt bámulatos engedelmességében, munkakedvében, isteni bölcsességű tanításában, szeretetében és szenvedésében, kereszthalálában, két ezredéven küzdő országában; nézd Őt az imádandó Oltáriszentség alázatos titkában, nézd Őt a dicső mennyország örök fényében, hol neked is helyet készít és hol valóban sok hely is vagyon; van ott számodra is, csak keresd. Itt, ha a földet, gazdagságot, fényes hivatalt, hiú gyönyörűségeket keresed, csak halált és temetőt találsz; de Urunk maga a föltámadás és a valódi örökélet, melynek dicső boldogságában Ő tégedet is fog részesíteni, ha Őt buzgón keresed.

Keresd tehát Őt elmélkedéseidben, reggeli és esti ájtatosságodban, a szentmisében, Szentséglátogatásodban, a szentségek gyakori fölvételében, munkáidban, még a pihenés és szórakozás óráiban is, aludjál és ébredj is Vele, ki neked Atyád, anyád (hiszen szent testével és vérével táplálja lelkedet!) testvéred, Istened és mindened! Így tettek a szentek: minden teremtményt csak többé-kevésbbé sűrű fátyolnak tekintettek, mely mögött okosan gondolkodó lelkükkel magát a mindenható és jó Istent látták; nekik a természet három országának összes egyedei csak megannyi lépcsőkül szolgáltak, melyeken ők igaz bölcsességgel azok egyedüli teremtő, fönntartó és rendező Urához emelkedtek. Így lettek ők igazi bölcsek és szentek egyszersmind; e magasztos célra kaptuk mindnyájan Tőle józan eszünket és nem arra, hogy azt csak a földbe, ez óriási temetőbe fullasszuk; azért mondja legigazibb uralkodásának teljes tudatában maga a jó Isten nekünk: «Keressétek az Urat... keressétek az O szinét (arcát) mindenkoron»; igéri is: «Keressetek Engem és élni fogtok»: hol? az örökszép mennyországban s ott magát a jó Istent is fogjuk szinről-szinre látni és «hasonlók leszünk Hozzája, mert látni fogjuk Őt, amint vagyon».

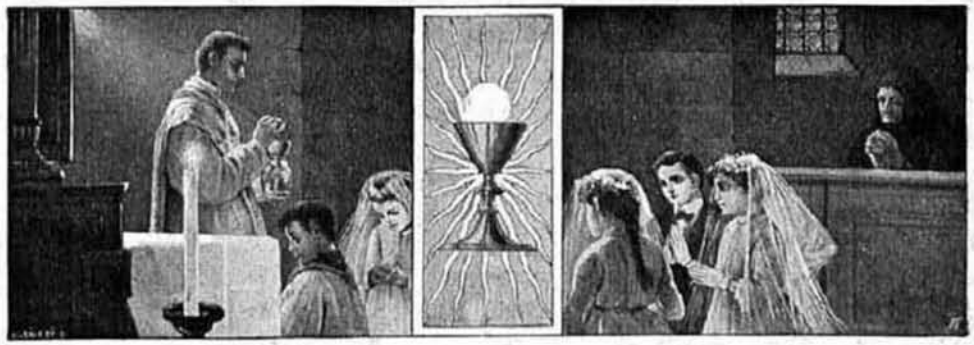

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: Reviczky Aladár.

Levél.

Nem is tudom, hogyan fejezzem ki köszönetemet a jó Istennek, hogy a gyakori áldozás következtében olyan nagy boldogságba enged részesülni. Mi e községben ketten vagyunk, kik ádventtől kezdve gyakran áldozunk. Nyáron nehezen jutunk hozzá, mert a szentmise csak 8 órakor van. A társnőm úgy tesz, hogy 3 órakor kel, kimegy a mezőre dolgozni s 8 órára haza jön, hogy a szentmise alatt megáldozzék. Nagyon épülök rajta, hogy a szentáldozásért ily nagy áldozatot hoz. Volnának többen, kik gyakorta áldoznának, mert olvasták az «Elrejtett Kincset» meg a «Jöjjetek hozzám mindnyájan» cimű füzetet, de nem mernek: mert a lelkipásztorunk még erről nem prédikált. Mások meg minket kinevetnek s azt is beszélik, hogy minket ki nem állhatnak, de nem törődünk az ilyen beszédekkel. Hogy olyan gyakran áldozunk, s így több ostyára van szükség, adtunk a fötanító úrnak 2—2 koronát ostyasütésre.

Válasz. Édes lelkem, csak imádkozzék társnőjével, ajánljanak fel sok szentáldozást, hogy a községbeliek is megkezdjék a gyakori szentáldozást. Azután buzdítsák őket, vezessék a gyóntató székhez, adják oda a jó füzeteket olvasásra s higyje el, buzgalmukra leszáll az Úr Jézus szent Szive áldása.

A vasárnapi munka.

A kitűnő Abel atya néhány év előtt a bécsi egyetemi templomban 5 egész 6000, csakis férfiú előtt a vasárnapi munka átkáról a többi között ezeket mondotta:

Atyám Bajorországban magasrangú hivatalnok volt és alatta több

mint 500 hivatalnok állt. A minisztérium egykor hozzá leír, hogy ő és alárendeltjei is vasárnaponként legalább délig a hivatalban maradjanak. Ezáltal a vasárnapi nyugalom egy egész sereg embernél lehetetlenné lett téve. Mikor ő e rendeletet megkapta, nagyon rosszkedvű lett, ebédhez ugyan eljött, hanem egy árva szót sem szólt, megette levesét, azután pedig kanalat, villát, kést az asztalra tett. Anyám s én erre kérdjük: Apa, mi bajod van? — Hagyjatok nekem békét. Így ment ez második, harmadik és negyedik napon. De ekkor hazajövén, e szavakra fakadt: No, most már megmondottam neki. — Kinek, apám? — Azt mondottam a miniszereknek,

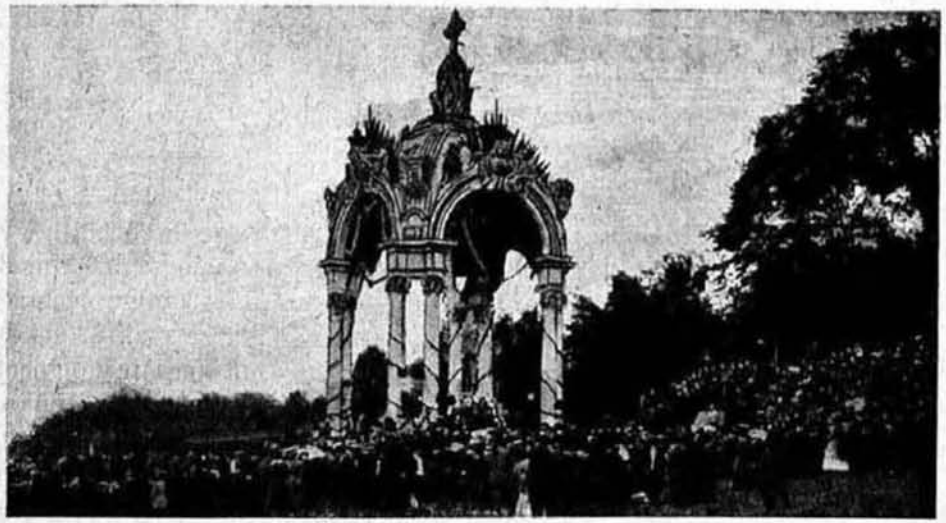

A montreali eucharisztikus kongresszus emlékeiből. Díszoltár a szabadban.

hogy miután ők a királyhűségi esküt letették, hogyan merik a népet ily rendszabályok által forradalomba kergetni?... XVI. Lajos francia király 1788-ban a vasárnapi munkát szabadnak nyilvánította és már 1793-ban a guillotine alatt fejét vesztette. Midőn I. Napoleon a vasárnapi munkát meg tiltotta, mindig magasabbra emelkedett; de miután a liberálisok unszolására ezt megengedte, 1815-ben trónját vesztette el. X. Károly francia király 1828-ban engedélyezte a vasárnapi munkát és 1830-ban koronája a fejéről legurult. Lajos-Fülöp francia király uralkodása elején a vasárnapi munkát eltiltotta, de 1846-ban ismét megengedte és reá 1848-ban hazájából futni kényszerült. III. Napoleon is a vasárnapi munkát megtiltotta, később ő is engedélyezte és 1870-ben trónt és hazát veszítve, száműzve lett... Nyilvános itt az Isten büntető keze. Azért mondja is a Szentlélek által ihletett királyi zsoltáros: «És most, királyok, okuljatok; tanuljatok, kik a földet itélitek».

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

«Boldog újévet testvérkéim»!

Gyermekem, az Úr Jézus beszél hozzád, hallgasd meg őt szeretettel! «Boldog újévet!» így szólnak egymáshoz az emberek, mikor már Szilveszter estéjén, az ó év utolsó napján hálát adtak az én Atyámnak azért a sok jóért, melyet velük tett az elmul évben. «Boldog újévet!» mondjátok ti is szüleiteknek, tanítóitoknak és rokonaitoknak s ezzel azt kivánjátok nekik, hogy érje őket sok, sok öröm ebben az új esztendőben és ne legyen szomorúságuk, fájdalmuk.

Már, testvérkém, ha te mostanában rám gondolsz, ugyebár leginkább úgy képzelsz engem, amint a betlehemi istállóban kis gyermek alakjában a jászolban fekszem. És én örülök annak, hogy ilyennek látsz engem, mert így testem szerint sokkal kisebb vagyok mint te és azért könnyebben érted meg, hogy bár Isten vagyok, mégis szerető testvéreddé lettem. Ó érezd át egész sziveddel, mennyire szeretlek, minthogy csak azért születtem a világra és lettem gyámoltalan kisdeddé, hogy testvéremnek mondhassalak.

Mivel pedig testvéred vagyok, azért én is azt mondom neked, amit te mondasz testvéreidnek, rokonaidnak: «Boldog új évet!» Csakhogy én ezt a kivánságot őszintébben értem, mint az összes emberek; és ha én kivánok neked boldogságot, az igazi örömeket kivánom és azt óhajtom, hogy az igazi bajok ne érjenek téged. Lám, a szegény emberek a betegséget, a szegénységet, a halált tartják bajnak: pedig ezek mind nem bajok, sőt lelkük javára válnak, ha türelmesen szenvedik el s úgy veszik, mintha Atyám kezéből kapnák. Igazi baj csak egyetlen egy van: a bűn. Azt kivánom neked, hogy ettől az igazi rossztól óvd meg lelkedet ebben az évben. Sok, sok felnőtt nagy ember nem érti ezt, kisebb bajnak tartja a bűnt, mint a földi bajokat; sőt kész vétket elkövetni, csakhogy például lopással a szegénységtől megszabaduljon; olyan ő, mint az oktalan kis

gyerek, aki nem akarja bevenni az orvosságot, mert keserű és azért aztán nagyobb baj éri: talán meg is hal. Te, testvérkém, légy okos, legnagyobb rossznak tartsd a bűnt és kerüld azt. Legnagyobb boldogságnak a gazdagságot, a földi örömeket gondolja igen sok ember. Én nemcsak kívánok neked gazdagságot, örömeket, hanem akarok neked adni is, még pedig ha akarod, akár mindennap ez évben. De az én gazdagságom nem olyan, mint a földi, amelyet el lehet lopni; és az én örömeim sem olyanok, mint a bűnösökéi, amelyeket a vétek keserűkké tesz. Mondd csak, testvérkém, ha tied volna a betlehemi istálló, amelyben születtem, mennyiért adnád el azt? Volna-e szived, ha az neked kevesebbet érne, mint a világ minden kincse? Ugyebár, ha rá vinne a lelked, hogy eladjad, nem lennél jobb Judásnál. És ha akkor éltél volna, mikor Szentanyám és nevelőatyám lakást kerestek Betlehemben és ha akkor tied lett volna Betlehem kis városkája: mi lett volna legnagyobb örömed? Jól ismerlek, tudom, hogy szeretsz; azért azt is tudom, hogy semmi más örömért nem adtad volna cserébe azt a boldogságot, hogy én házadba lakjam s akkor a te házadba énekelték volna az angyalok «Dicsőség a magasságban Istennek». Testvérkém, ha akarod, mindennap tied lehet e nagy gazdagság és ez a nagy öröm. Látod nem ok nélkül születtem Betlehemben. Nemcsak azért jöttem ott a világra, mert ősöm, Dávid király lakott ott, hanem azért is, mivel ez a szó «Betlehem» magyarul annyit jelent, mint «kenyérház». Arra gondoltam, mikor öröktőlfogva Betlehemet választottam szülővárosomúl, hogy a világ végéig a kenyér külső színe alatt, mint valami szegényes házamban fogok lakni. Most már tudod, milyen Betlehemet akarok neked adni: az én testemet és véremet a kenyér külső színe alatt a szent áldozásban. O igen, te hiszed azt és azért boldog vagy; sokan nem hisznek és azért boldogtalanok. Becsüld meg tehát a szent áldozást, járulj hozzá gyakran és boldog ujéved lesz.

De ugyebár azt akarod, hogy nekem is legyen boldog ez az újév, hozzon sok örömet. Imádkozzál, imádkozzál sokszor, ajánld föl szent áldozásodat, hogy az emberek higgyenek az Oltáriszentségben és minél gyakrabban vegyenek engem magukhoz. Sokan nem hiszik, hogy a kenyér külső színe valóban az én házam, igazán az én Betlehemem a világ végéig, amint a betlehemiek legnagyobb része sem tudta, hogy ki fekszik barmok közt jászolban az istállóban. Egyedül Szentanyám, nevelőatyám, az angyalok és a pásztorok tudták azt: ó imádkozz, ajánld föl szentáldozásaidat, hogy az emberek mind hasonlók legyenek hozzájuk, megismerjenek engem a kenyér külső színe alatt, meleg lakást készítsenek nekem szivükben. Ha ezt megteszed, a te imád, a te szent áldozásod olyan lesz előttem, mintha a legnagyobb szeretettel mondanád: «Boldog újévet, Jézusom!»

Az olasz fiúcska levele.

EGY TURINI lap szerkesztősége karácsony estéjén a következő levelet kapta, amit lebilincselő kedvességéért mi is bemutatunk szives olvasóinknak.

Címe a következő volt:

Igen tisztelt Jézuska Úr — saját kezeibe — a mennyországba!

Kedves Jézuska Úr!

Az én aranyos mamácskám az idén nem mehet el elibéd, midőn te a karácsonyi ünnepek alkalmával Turinba jössz. Mikor Palermóban voltam a mamussal s te jöttél, mamácska mindig tudta, merre jártál az ünnepet megelőző napon s elibéd ment éjjel a kertbe, én aludtam s másnap így szólt hozzám: a Jézuska erre járt! s te annyi mindenfélét hagytál itt az én számomra.

Hogyan cselekedjem meg az idén a dolgot, hogy meg ne feledkezz rólam, mert ugy is kell tudnod, hogy Turinban lakom a Garibaldi-ut... szám alatt az első emeleten, a lépcsőtől jobbra vagy balra, amint neked tetszik, értetted? s én megkérdeztem az urnőtől, hogy miként tudassam veled ezt és ő azt mondta, irj neki levelet... és miért ne? a levelet tudja hova kell vinni, mert ő mindent tud. Jézuska Uram, igazán szivemből irok és mosolygok is rád, de azért ne hozz ám olyan rongyos pléh lovakat, mert tudod énnekem ezek nem tetszenek, ó a kereskedés a Via-Román-n van, tudod ugy-e és ennek vannak szép lovai, ugy-e sokba kerülnek, mi? de azért várlak és hozz nekem amit akarsz, én jó gyerek leszek, igazán jó, Isten veled Jézus Úr, biztosan el gyere s szeress legalább te is úgy, mint én én szeretlek téged, meg mamuskát, az úrnő, akivel én vagyok, föladja máma, december 21-én a levelet.

Tisztel a te kicsiny barátod:
Valeriano Kari.

Az Oltáriszentség gyermek kezében.

A POROSZ-FRANCIA háború idejében történt, hogy Dijon faluban porosz katonák szálltak meg éjjelre. Az előhirnökök kijelentették, hogy ha a faluban elég lakás nincs, akkor a templomot is megszállják. Sajnos, a plébános úr nem volt otthon, beteghez hivták több órányi távolságra. A nehézség az volt, hogyan vigyék az Oltáriszentséget más helyre, hogy a katonák durvaságainak ne legyen kitéve. A falu elöljárói összegyültek a templomban és tanácsot tartottak. Először a sekrestyést szólitották fel, de ez semmi áron nem akarta az áldoztató kelyhet kezével megérinteni. Mindenki a szomszédját igyekezett rábeszélni, hogy tegyen úgy, mint a plé-

bános úr szokta, de senki sem mert vállalkozni. Végre felszólalt egy szegény földmíves: «Halljátok! az én kis leánykám most négy éves. Valóságos kis angyal, mást nem tudok róla mondani. Ha beleegyeztek, elhozom a templomba és ha nyitva lesz a tabernákulum, kezébe veszi az Oltáriszentséget, én meg őt karjaimon a sekrestyébe viszem. Rajta kivül senkinek se kell megérinteni a ciboriumot és az éjjel a Szentség biztonságban lesz.» «Éljen a kis Mária! éljen!» kiálták a falu emberei. Amint a kis leány megérkezett, mindnyájan az oltárhoz mentek és letérdeltek. A sekrestyés kinyitotta az ajtócskát és a kis leány mindkét kezével a szivéhez szorította a cibóriumot. Az emberek énekeltek és valóságos diadalmenetben kisérték a kis leányt, ki ártatlanságában a legcsekélyebb félelem nélkül nyúlt a cibórium után.

Mily kedves emlék, de talán sok kegyelem is füződik ez esethez a kis Máriára nézve! De mennyivel nagyobb a kegyelem, melyben a szent áldozáskor részesülünk. Nem csak megérintjük őt, de szivünkbe fogadjuk, mellyel együtt dobog az isteni Szív, együtt lakik, együtt érez. Ó mily bőséges kegyelem

Vállay.

Limai szent Róza rózsás áldozása.

Délamerikának e kedves szentje igen korán lett a szentáldozáshoz bocsátva, melyhez egykor csak gyermekded szivének vágyait követve, nagyon rózsás érzelmekkel készült. Délamerika virágai kiválóan szépek s illatosak levén, látják egykor övéi, hogy e szent gyermek a kertbe megy, ott rózsaleveleket szaggat, azokat szájához érinti. Bámulva kérdik tehát tőle: «Kis angyalom, vajjon nem mégy-e ma szentáldozáshoz? Ó igen, megyek és szivemben az édes Jézusnak szép helyet készítek»... Bambácska módon cselekszel ugyan, te kedves drága gyermek, midőn a földi rózsalevelekből akarsz Neki helyet készíteni; de minket ez eljárásoddal arra tanítsz és hatalmasan buzdítsz, hogy lelkünk a rózsának piros színében ragyogjon, midőn az Úr asztalához megyünk, lévén a piros szín a hófehér és vörösnek egyesülése, ez pedig jelzi lelkünknek szép tisztaságát és ennek lángoló szeretetét. Legyen tehát mindig rózsás a szent áldozáshoz való készület!

Templomi selyemruhák tisztitása. Burgonyát hámozunk, finom szeletekbe metszünk, reá forró vizet öntünk úgy, hogy 4 burgonyára 1 liter víz essék. A vizet — ha meghült — leszűrjük s egyenlő mennyiségű borszeszt öntünk reá. A tisztítandó selyem alá puha, simán terített vásznat teszünk s a folyadékba mártott szivaccsal óvatosan simogatjuk. Végre félig száradva visszájára terített kendő alatt félmeleg vasalóval vasaljuk.

Az Örökimádás újéve.

Az Örökimádás új évfolyamába lép. Tizenkét éve immár, hogy kitartással, hűséggel és becsülettel szolgáljuk a szeplőtelen zászlót, amelynek jelszava ez: Oltáriszentség! Katholikus öntudat!

Ez újesztendő küszöbén új előfizetésre szólítjuk fel a katholikus olvasóközönséget, azon szent meggyőződéssel, hogy a folyton növekedő érdeklődés és pártolás mellett mindinkább tartalmasabbá, változatossá és érdekessé tehetjük lapunkat, hogy az újabban fellendülő katholikus sajtó igényeinek megfelelve a lelkek ezreit az eucharisztikus Úr Jézus imádására vezessük!

Az évi előfizetés továbbra is csak 3 korona. Előfizetéseket mind Budapest, IX. ker., Üllői-út 77. címre kérjük.

Az Oltáriszentség áldása legyen mindnyájunkon!

Boldog újévi ünnepeket kiván

Budapest, 1911. január 1. az Örökimádás szerkesztősége.

Röptében a nagyvilág körül.

Gyakori szentáldozás a mennyei birodalomban. A hithirdetők tevékenysége júliustól, illetőleg szeptembertől a másik év júliusáig terjed, azért jelentéseiket is ez időszakról nyújtják be. Mongolföldről jelenti Eyck Konrád hithirdető a következőket: Ha anyagi szempontból tekintem a lefolyt évet, nem sok eredményt mutathatunk fel, mert a hosszantartó szárazság tönkre tette a terményeket, azonban a lelkek terén annál bőségesebb volt a kegyelem aratása, amely különösen a gyakori szentáldozás terjedésének köszönhető.

Ugyanis híven követve X. Piusz szentséges atyánknak, az Oltáriszentség pápájának szándékát és utasításait, Si-wan-tzeu plebánia hívei

nem felejtkeztek meg az ő elsőszülötti jogukról és állhatatos buzgósággal járultak az Úr asztalához. E körülbelül 2000 lakóssal biró faluban mindennap legalább 150 hivő áldozik, pedig nem számítom ide a Jézus szent gyermeksége növendékeit, az apácákat, egy másik nevelőintézet, a szemináriumot, melyeknek növendékei is szinte napokként áldoznak, 1909. júl. 1-től, 1910. júl. 1-ig e faluban 65000-nél többen áldoztak. A következő rövid összehasonlítás is igazolja, hogy mily csodálatos módon emelkedett az Oltáriszentség szeretetével a gyakori áldozók száma. 1898—1899-ben csak 5000, tíz év mulva, 1908—1909-ben már 48016 és a legutóbbi évben 1909—1910-ig 65418. Áldassék és dícsértessék a legméltóságosabb Oltáriszentség.

Őzagancs az oltáron. Lansbergben Szűz Máriáról nevezett templomban egy régi őzagancs van. Ennek az eredeti templomdiszítésnek a története is érdekes. Az 1599-iki év táján a várost hatalmas erdő és óriási sánc vette körül. Egyszer az éhes farkasok egy őzet kergettek ebben az erdőben s végre is a városi kapún át a városba űzték. Éppen vásárnap volt, a Szűz Mária templomban istentisztelet volt. A megrémült őz a templomba próbált menedéket keresni, egyenesen az oltár elé szaladt és ellenállás nélkül fogatta meg magát. Nem is engedték el a városból. A városi gyermekek játékpajtása lett. Mikor elpusztult, agancsát az oltár fölé akasztották s alatta egy réztáblán kifüggesztették az agancs történetének leirását. 1821-ben, amikor a templom belsejét renoválták, ezt az eredeti díszt eladták. A vevő Frigyes Vilmos császárnak ajánlotta fel ezt az agancsot, aki aztán visszaajándékozta a templomnak. *E. O. L.*

Az Oltáriszentség kegyhelye a főváros közelében. A kelenföldi határban, a Kamaraerdő felé vezető péterhegyi uton vannak a *Sancta Sabina* templom romjai, azé a templomé, amelyben a szent Gellértről szóló legenda szerint Gellért püspök utolsó miséjét mondotta. A legenda szerint a szentet és társait a gyermek Jézus áldoztatta meg, kit Szűz Mária tartott karjaiban. Méltán nevezhetjük az Oltáriszentség kegyhelyének e templomot, mely most egy bányatulajdonos birtokában van s a Krisztus vérével megszentelt kötömböket olcsó pénzen adogatják el. A templom romjainak megőrzésére dr. *Nemes* Antal pápai prelátus, budavári apátplébános mozgalmat indított meg, mely máris a legszebb reményekkel kecsegtet. Még mult szeptemberben Szent Gellért ünnepén több száz hivő az országuton gyalog zarándokolt a szenthelyhez, hol a koronázó templom plébánosának lelkes szavaira a helyszinén több száz korona gyült egybe s egy buzgó nő aranyláncát ajándékozta oda a szent hely megváltásáért.

Világhirű templomok napjainkban. *Rangua*, Birmának fővárosa s a missió központja nagyszerű székesegyházat kapott, mely bármely európai nagy városnak díszére válnék. A gótikus templom 82 méter hosszú

kereszthajója 32 méter széles s két 71 méter magas tornya uralkodik a város felett. Felszenteltetése alkalmával 10.000 keresztény gyült egybe. A templomépítésre szükséges területet (400.000 márka értékben) ingyen engedte át a britt kormány.

Az elmult hóban szentelték fel *Newyorkban* a Sant-Patrickról nevezett kathedrálist, mely az amerikai ir katholikusoknak úgyszólván fillérenkint összeadott adományaiból épült és a világ legnagyobb katholikus temploma lesz, amennyiben méretei még a szent Péter bazilikáét is, felülmulják.

Örökös Szentségimádás a csanádi egyházmegyében. Dr. *Csernoch* János püspök mióta egyházmegyéjét kormányozza, egymásután léptet életbe oly intézkedéseket, melyek arra vallanak, hogy apostoli buzgósággal törekszik egyházmegyéjében a hitéletet emelni. Igy most megjelent XVIII. számú pásztorlevelében elrendeli, hogy egyházmegyéjében ismét bevezessék január 1-től kezdve az örökös — láncolatos — szentségimádást, mely az egyházmegyében már a XVIII. század végén is megvolt, de az utóbbi időkben a régi szentségimádási napok sok helyen feledésbe mentek, vagy megváltoztak. Az eucharisztiai Jézus tisztelete, imádása a katholikus hitélet központja, azért sürgeti Csernoch püspök a Szentségimádást. Maga összeállította körlevelében egyházmegyéje területére az örökös — láncolatos — szentségimádás naptárát és elrendelte, hogy azt az egyházmegye minden plébániáján pontosan betartsák. Az imádás napjaiban földrajzi egymásutánt tart be a naptár, úgy hogy a láncolatos sorok minden év január elsején a székesegyházból indul ki és oda tér vissza. A püspök egyúttal részletes útmutatást nyujt a Szentségimádás minél méltóbb megtartása tárgyában.

EGYESÜLETI ÉLET.

Őrgróf Pallavicini Edéné.

A budapesti középponti oltáregyesületnek kedves ünnepe volt 1910. december 16-án. Orgróf Pallavicini Edéné, gróf Majláth Etelka e napon ünnepelte védőszentjének ünnepét, mely alkalommal a közszeretetben álló elnöknőt az oltáregyesület a lehető legszebb módon üdvözölte. Reggel 9 órakor az egyesület az Örökimádás templomában szentmisére gyült össze, melyet Kánter Károly prelátus igazgató mutatott be az eucharisticus Jézusnak. A jelenlevők tömeges szentáldozásban kérték a Mindenható kegyelmét, hogy a tevékeny és szívben buzgó elnöknő még sokáig érhesse meg e napot és lelke ragyogó példaképen álljon és vilá-

gítson az oltár előtt mindazoknak, kik vele együtt szeretik az Úr házának dicsőségét s az oltáregyesületben az oltárért áldozzák életüket. A szentmise után az igazgató üdvözölte apostoli szavakban az elnöknőt, ki gróf Czirákyné szellemében az egyesületet az emberek szivéhez mindközelebb hozta.

A budapesti középponti oltáregyesület választmánya 1910. december 14-én d. u. 4 órakor közgyűlést tartott Kánter Károly prelátus igazgató és őrgróf Pallavicini Edéné elnöklete alatt. Igazgató az új terjesztőnőket kihirdetve, az Örökimádás folyóirat terjesztését tüzi ki az egyesület jövő évi programmjának egyik főcéljául. A folyóiratnak, mely immár tizenkét éve szolgálja az oltáregyesület érdekeit, mindjobban terjednie kell, hogy az egyesületi propagandának elsőrangú tényezője legyen. A pénztári jelentés után igazgató hálás köszönetet mond Ő eminenciájának a bíboros hercegprimásnak, ki 500 koronát adományozott az egyesület céljaira. A felvételi könyvek bővitett kiadásban fognak megjelenni, amennyiben az ujonnan engedélyezett búcsuk is benne lesznek. Igazgató jelenti, hogy a *katholikus nőegyesületek országos szövetsége* van alakulóban, melybe az *oltáregyesület női szakosztálya* is belép. A folyamodványok tárgyalása után igazgató jelenti, hogy a külföldi; nevezetesen belgiumi oltáregyesületi szakfolyóiratok az egyesület félszázados jubileumáról meleg hangon emlékeztek meg, ajánlja *dr. Schütz Antal Jézus Krisztus jelenléte az Oltáriszentségben* cimű munkáját, beszámol a besztercebányai és szatmári oltárgyesületekről, örömmel jelenti, hogy Szegeden is oltáregyesület van alakulóban. Az egyesület kérelmezni fogja az egyházi hatóság révén az egyesületi imaórának két félórában való elvégzését.

A budapesti középponti oltáregyesületek engesztelő kilencede. Január 7-étől, szombattól kezdve, egész vasárnap 15-ig, az Örökimádás templomában 9 napi ima és ájtatosság lesz, hogy kiengeszteljük a szentségi Úr Jézust az elmult évben elkövetett bántalmakért.

Mindennap 10 órakor engesztelő szentmise, mely alatt a hívek énekelnek és megkérlelés.

D. u. 5¼ órakor szentbeszéd és ünnepélyes áldás.

Egész napon külön térdeplők lesznek fönntartva azok számára, akik a legfölségesebb Oltáriszenség előtti imádásra beiratkoznak.

Intézetek is jelentkezhetnek, hogy egy napot vagy órát fönntartsanak nyilvános imaórákra, melyek alatt felváltva énekelnek és imádkoznak.

Január 15-én, csütörtökön, este 8 órától 9-ig szentóra-ájtatosság lesz.

Uj oltáregyesületek. Liptócsorbán megalakult az Oltáregyesület szeptember 11-én, 18 taggal.

Liptótarnócon, augusztus 28-án 28 taggal.

Csanádmegyében: Ószentivánon (Szőregh mellett) megalakult az Oltáregyesület 61 taggal.

Sumicán, Borovics mellett, 23 taggal.

Felsőrajkon, Kassa-egyházmegyében.

Kalocsa. A kalocsai O. E. *december havi ájtatossága* különös jelentőséget nyert az által, hogy erre a vasárnapra (dec. 11.) rendelte el Kleiner Lajos káptalani helynök, hogy az egyházmegye minden templomában szentségkitétel mellett ünnepélyes nagymisét s mise végén három Miatyánkot s Üdvözlégyet mondjanak arra a célra, hogy az eucharisztikus főpap, Városy Gyula érsek, elhalálozásával árvaságra jutott nyájnak az Úr az ő Szive szerinti főpásztort adjon. Kalocsán az oltáregyleti közös szentáldozás és szentségimádás képezte az ájtatosság központját. Az Egyház imájával egyesült a hívek imája; buzgó imádság epedezett ezeknek ajakán.

Lelkigyakorlatok. Nov. 16—20. napjain folytak le a kalocsai O. E. s az úrinők Mária-kongregációjának együttes *lelkigyakorlatai* a kongregáció prézesének, P. *Hauer* Ferenc S. J. vezetése alatt. Előadó a lelkigyakorlatok atyjának, Loyola szent Ignácnak módszere szerint fejtegette az örök igazságokat.

Vasárnap, mint a lelkigyakorlatok befejező napján, tartotta meg az O. E. havi szentségimádását. A káptalani misén, melyet *Boromisza* István kanonok-plebános úr celebrált a növendékpapság asszisztenciájával, szép számmal vettek részt a két testvéregylet tagjai a közös szentáldozáson. Szentáldozásukat a bevett szokáshoz képest a Szentatya szándékára ajánlották föl. Délután, a szentségeltételt megelőzőleg mondotta el P. Hauer utolsó elmélkedését. Nagy hatással beszélt a legmélt. Oltáriszentségről, lelkesen bátorítva a *mindennapi szentáldozás* gyakorlatára; végül pápai áldást osztott. Majd litániával és szentségi-áldással fejeződtek be a szent napok, a kegyelem papjai.

A kolozsvári Oltáregyesület kiállítása. A derék kolozsváriak megint kitettek magukért. Összehordották, amit jó szivük, diszkrét ízlésük, ügyes kezük meg tudott készíteni az oltár díszére és szolgálatára. A belvárosi leányiskola nagy terme, mely már nem egy szép kiállítást látott, az idén ugyancsak csodálkozhatott. Ennyi fényt és gazdagságot még az ő tapasztalt, öregedő szemei sem láttak. Erdélyben — azt hisszük — még más sem.

Önkéntelenül a Lowre egyik nagy terme jut eszünkbe, ahol szaporán egymás mellett az olasz renaissance legremekebb alkotásai szoronganak. Annyi vonalszépség, annyi káprázatos szín, annyi báj és kifejező szépség egymás mellett, hogy az ember szeme szinte könnyes lesz a nézéstől, a teméntelen színes, szépséges benyomástól.

Ilyen formán éreztük magunkat a kolozsvári kiállításon. Szinte káprázatos volt látni: annyi volt benne a szépség. Drága selyem damaszt és moire miseruhák, csillogó kelyhek, patyolat kehelyfölszerelések, finom ciborium-köpenyek, ékes velumok sürü egymásutánban. Itt Bar-

csaynénak a piaristák templomába szánt ezüstfehér ornatusa, amott dr. Nemes Ferencnének remekbe készült, diszkrét ízlésű miseruhája, itt egynéhány Borromaeus-casula, amott a Notre Dame Nővérek páratlanul szép veluma kötik le a figyelmet. Feltűnést kelt a kassai műiparnak sok szép alkotása: az elmés thuribulum — s navicula tartó, a két remekmívű keresztkút. Van itt mindenféle kézimunka: a szároltéstől a a legdíszesebb aranyhimzésig, az egyszerű horgolástól a legízlésesebb tüllfüzésig. Szinte érezni minden darábon az áldozat és szeretet szellemét, melyben készült. Szinte látni a csipkék finom szálain, apró szemein a virrasztó gondot és gondos virrasztást, melyben megszülettek. Sok áldozatnak, sok éjszakának, mély érzéseknek világa rejlik a leomló, hullámzó, fényességes és ragyogó munkák között. Egy eleven, viruló Oltáregyesület keze, szeretete, öröme áldozatkészsége és hite ünnepel a kiállításban, mely méltó hozzá.

A besztercebányai Oltáregyesület november 2-án tartotta havi választmányi ülését. Az egyesület köszönetet mond a választmánynak azért a fáradságért, mellyel a restaurálás alatt levő szent Erzsébet templom kiadási költségeire ismerőseik körében adományokat gyűjteni szivesek voltak. Tudatja továbbá a választmánnyal, hogy a havi engesztelő szentmise ezentúl a hó első vasárnapján 8 órakor fog ezentúl bemutattatni. Jelenti ezután az elnöknő, hogy novembertől kezdve minden csütörtökön lesz munkanap az irgalmas nővérek intézetének rajztermében és pedig délelőtt és délután. Végül a beérkezett segélykérvények intéztettek el.

Szerkesztői telefon.

H. L. Erdős Renée «Csoda» cimű költeménye a következőképen szól a szentáldozásról:

Uram, én láttam a csodát!
Fehéren jött s aztán föllángolt,
Pirosan-kéken,
A vér — s a mennyország szinében.

Uram, éreztem a csodát!
Körülölelte testem-lelkem.
Nem lehet többé
A Te erődben kételkednem.

Kiittam az Üdv poharát,
Mely véled örökre eljegyzett —
S te elfogadtad
Ajándékom: az Aranyvedret.

Szerkesztő: **Dr. Makay Lajos.**

Hegedüs Julia Natap, Horváth Terézia, Hokker Terézia Kúp, Horváth Rozália Sümeg, Holló Anna Pétervására, Krázi Magdolna, Knitzel Terézia, Krázi Anna, Kocsis Rozália, Kaufmann Mária, Krautheim János Pápakovácsi, Kardos Ferenc, Kecz Mária, Kurdi Zsofia Natap, Koos Julia Várgede, Kutyka Péter Barstaszár, Kozsik Jánosné, Kiss Alojzia Budapest, Kutyka József Taszár, Kormos Cicelle Helemba, Kotny Erzsébet, özv. Klär Józsefné Budapest, Lőrinc Mária Natap, Mészáros József Natap, Mester Julia Pápakovácsi, Minár Ágnes Ebedec, Mihálovics Mihályné Érsekujvár, Nagy Apolonia, Nagy Juliánna Jászárokszállás, Nagy Pál Pápakovácsi, Nemet Mária Kúp, Ölveczki Istvánné Érsekujvár, Prekner Katalin, Proszt József Pápakovácsi, Pincz Terézia, Pincz Anna Natap, Pap Amália Pétervására, Roklenbauer Pál Budapest, Rujler Mária Kúp, Rapavi Uhrin Borbála Szelepcsény, Suszter Magdolna Pápakovácsi, Sas Anna, Senger Antal Kúp, Stankovics Mária Nósáp, Sziklenke Korune Anna Barstaszár, Strečka Mihály, Surda Ferdinand, Szabó Stefan Ebedec, Sás Julianna Helemba, özv. Steindl Rezsőné, Miczka Jánosné Budapest, Takács István, Tummer Julia, Teplya Terézia Pápakovácsi, Tömöndi Anna Kúp, Tuba Vendel, Tóth Erzsébet Nósap, Torma Rozál Arad, Tassy Istvánné Tarnaméra, Tar Erzsébet, Tóth Anna Pétervására, Udvardi Katalin, Vijlanovics Terézia Nósap, Vejland Teréz Pápakovácsi, Zató Mária Budapest.

Jubiláló kath. folyóirat. Jelentős, negyedszázadot befejező XXV-ik évfolyamát kezdi meg a derék «Borromeus» hitszónoklati folyóirat, amely nagy és üdvös szolgálatot teljesít az igehirdetés terén. Alapos, tartalmas, korszerű és szónoki művészettel kidolgozott szentbeszédeivel érdemes munkatársa minden pártoló lelkipásztornak. És senki sem bánja meg, ha támogatja megrendelésével, mert jó hasznát tudja venni s egyuttal anyagi erőhöz juttatja, hogy megizmosodhassék és így az új negyedszázadban még hatékonyabban segíthesse szolgálni Isten dicsőségének és a lelkek üdvének szent ügyét. Előfizetési ára: 8 K. Megredelési cime: «Borromeus» szerk.-kiadója, Győr. A jubiláris évfolyam első füzetének ez a tartalma:

1. Ádvent I. vasárnapjára: Az általános itéletről. Ács János-tól.
2. Ádvent II. vasárnapjára: Krisztus a mi Megváltónk. Plébános-tól.
3. Boldogasszony szeplőtelen fogantatása ünnepére: I. A szeplőtelen fogantatás hatása Máriára s reánk nézve. Dr. Tóth József, szombathelyi apát-kanonoktól. II. Mire buzdít bennünket szeplőtelenül fogantatott Szűzanyánk? Ács József-től.
4. Ádvent III. vasárnapjára: Készüljünk elő Megváltónk befogadására! (Homilia.) Minimus-tól.
5. Ádvent IV. vasárnapjára: Az Úr útja. Káplán-tól.
6. Karácsony ünnepére: I. Jézus dicsősége és békessége. Ács János-tól. II. Az Ige megtestesülése az Isten hatalmának, bölcseségének és szeretetének remekműve. Dr. Tóth József, szombathelyi apát-kanonoktól.
7. Szent István első vértanú ünnepére: Érdemes-e, kötelesség-e Krisztusért élni és halni? Gerebenics Sándor, szerkesztőtől.

Alkalmiak: 8. Szent Miklós püspök ünnepére! Üdvös jótékonyság. Nemo-tól.

9. Ujonan kifestett templom megáldására: Lelki megujulás. Gerebenics Sándor, szerkesztőtől.

!! ÚJÉVI AJÁNDÉK !!

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ...	6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával	8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal...	5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés	6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés	3 K 10 f.
Díszes kötés	4 « 10 «
Selyemkötés	6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-pl. bánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók ——— egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tőtul is. Ára 16 fill.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tőtul is. Ára 20 fill.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára füzve 80 fill. Kötve 1·20 kor.
Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 2.40 K
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

XII. évfolyam. 1911. 2. szám.

ÖRÖKIMÁDÁS

AZ OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSÁNAK ÉS MINDENNAPI VÉTELÉNEK TERJESZTÉSÉRE, AZ OLTÁRISZENTSÉG NAGYASSZONYÁNAK TISZTELETÉRE ÉS A SZEGÉNY TEMPLOMOK FÖLSEGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS HAVI KÖZLÖNYÜL

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY és VARGA MIHÁLY

Közreműködésével

az Országos Oltáregyesület megbizásából

Szerkeszti

Dr. MAKAY LAJOS

Főmunkatárs

REVICZKY ALADÁR

Kiadja

A BUDAPESTI KÖZP. OLTÁREGYESÜLET

Budapest, IX., Üllői-út 77.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Előfizetési ára egész évre 3 Korona

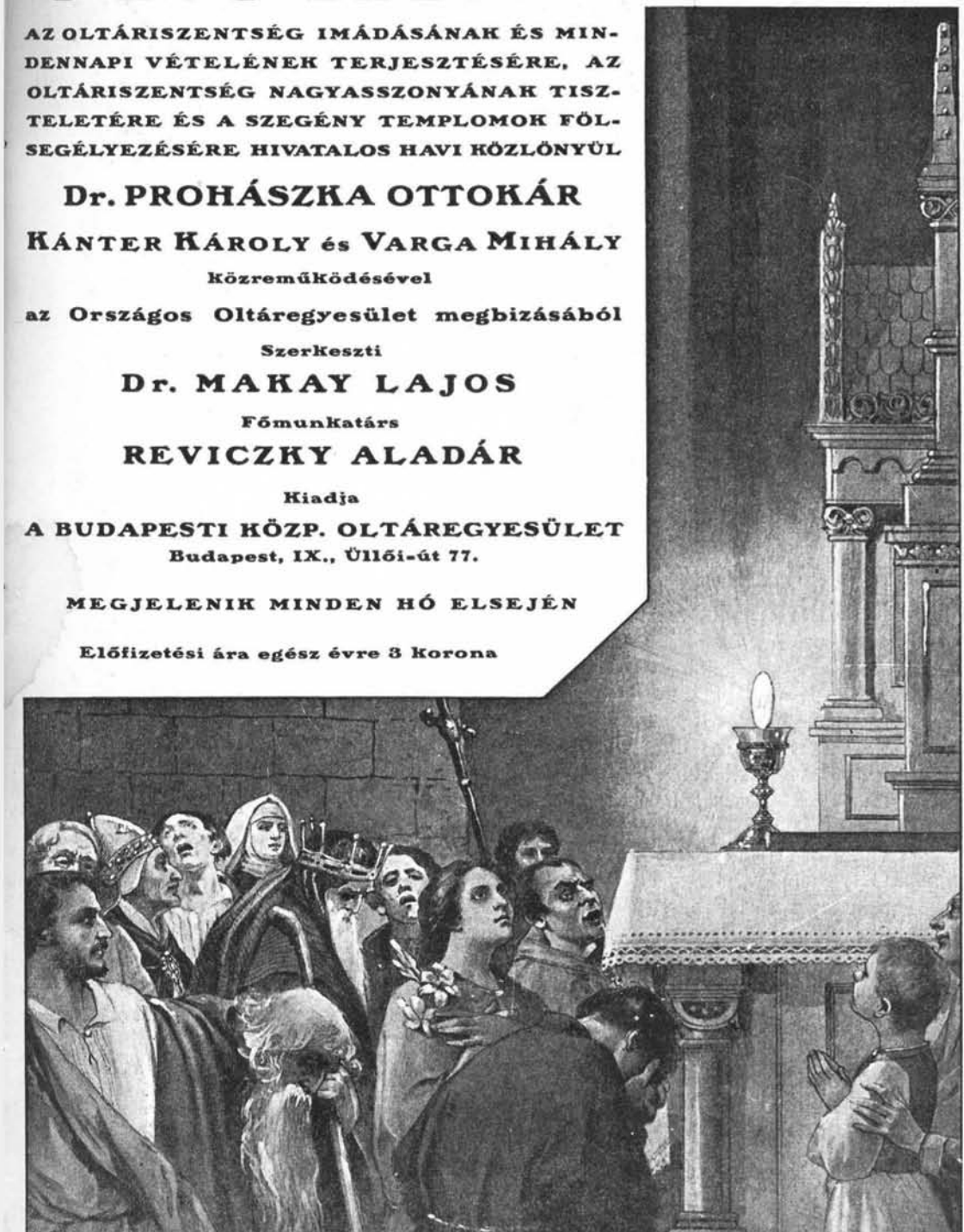

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól befolyt díjak:

Riegel Vincéné 2 k, Mohos Mária 2 k, Jakobcsics Anna 24 f, Székely Miklósné 3 k, Csere Mihály 3 k, özv. Király Jánosné 4 k, Fellner Károly és neje 12 k, Szabó Mária 3 k, Mitskó Ferencné és Emilia 4 k, Tulner Katalin 2 k, Dannai Róza 1 k, Haczi Teréz 40 f, Böhm Erzsébet 1 k, Gyömörei Ferencné, Buczolics Teréz 4 k, Sztarovics Johanna 4 k, Kreitner Ferencné 4 k, Göndöcs Katalin 3 k, Pável Jánosné 1 k, Gyulai Béla és neje 1 k, Stefaits Aranka 1 k, Hergerth Szerena gyűjtése: Atkár 4 k 4 f, Cséri Gizella 2 k, Hadviger Matild gyűjtése: Somogy-Bodvica 8 k, Mikes Árpádné 2 k, Szarvas Juliska 40 f, Tyukos Franciska 2 k, Pacenberger Teréz és Károlyné 1 k 60 f, Radamszki Mihályné 2 k, Faragó Mariska és Julia 48 f, Gazder Józsefné 1 k, Kankoli Maria 3 k, özv. Váci Ferencné 2 k, Traxler Kornélia 2 k, Révai Zsuzsanna 1 k, Méhes Jánosné 4 k, Davida Erzsébet 4 k, Gedra Veronika 1 k, Müller Mária 50 f, Frits Etelka gyűjtése: Kerekgede 1 k 44 f, Tolt Ignác, Angela, József és Mária 6 k, Huszák Anna 1 k, Huszár Rozália 1 k, Szűcs Erzsébet 1 k, Padló Katalin 2 k, Sterk Jolán 2 k, Angyal Piroska 1 k, Wagner Béláné és Mariska 4 k, özv. Kucsera Richardné 6 k, Balonyi Ilona 4 k, özv. Tary Vincéné 2 k, Ettensperger Antónia és Antal 3 k, Borostyán Albertné 2 k, Pusztai Lipót és neje 4 k, Pulai Teréz 24 f, Scholtz Róza 1 k, Szetei Balázs 40 f, Pap Mária 10 k, Lengyel Katalin 2 k, Takács Józsefné 4 k, Tót Erzsébet 1 k, Miklós Margit 1 k, Svitek Anna 40 f, Zdrazsil Anna 1 k, Tót Teréz 2 k, Perecskor Éva 2 k, Stanek Mária 2 k, Csuka Györgyné 1 k, Danek Róza 70 f, Kösztler Mária 2 k, Mészáros Lajosné 4 k, Musza Julianna 80 f, Held Anna 2 k, Horváth Piusné 50 f, Szucsik Róza 2 k, Rohány Anna 2 k, Fukszné 6 k, Maczkó Mária 2 k, Metz Mária 2 k, Bielesch Emma 1 k, Rákóczi Károlyné 3 k, dr. Tóth József kanonok gyűjtése: Angyal György 1 k, Sámfalva 6 k 30 f, Szécsisziget 12 k 48 f, Rum 47 k 66 f, összesen 67 k 24 f, Tamás Mária 4 k, Gradl Anna 6 k, özv. Kovács Ferencné gyűjtése: Somogyvár 10 k 64 f, Tolt János és Éva 2 k, Alföldi Erzsébet 2 k, Novák Istvánné 1 k, Apró Mária 24 f, Sekolen Karolin 40 f, Stiaszny Szilveszterné 3 k, Sturm Irén 4 k, Széplaki Erzsi 50 f. Éberling Józsefné terjesztőnő gyűjtése: Párdányi Emil 4 k, Párdányi Emilné 2 k, Éber József 2 k, Éber Józsefné 4 k, Éberling Jenő 2 k, Tomasovits Emilia 2 k, Tihanyi Gusztávné 2 k, Lutter Jánosné 2 k, Parizek Teréz 2 k, Rejtő Sándorné 4 k, Schützenberger Ilona 2 k, Schützenberger Irma 2 k, Pinsker Sarolta 2 k, Pinsker Auguszta 2 k, Günther Hermina 2 k, Schlezák Jánosné 2 k, Hetzer Józsefné 2 k, össz. 40 k. Özv. Szelmayer Károlyné gyűjtése: Zloch Alojsia 24 f, Huber Jozefin 2 k, özv. Szelmayer 2 k, Faba Rezsőné 4 k, Holzschuch Sándorné 4 k, Szelmayer Gizella 2 k, Gangusch Anna 2 k, Havel Etel 4 k, Kozel Paulin 4 k, Riedl Karolin 4 k, Ferenczy Gábor 1 k, Ferenczy József 60 f, Ferenczy Anna 40 f, szentiváni tagoktól 34 k. Özv. Laub Jánosné gyűjtése: Kámeter Antalné 2 k, Gigler Istvánné 2 k, Haszman Ferencné 2 k, Birkl Flóriánné 2 k, Seeger Róza 4 k, ifj. Lenz Ferencné 4 k, Fallenbüchlné 2 k, Gebhard Rezsőné 6 k, összesen 24 k.

Gregorovics Nándor plébános a boszniai és hercegovinai missióra 3 k. G. Toth Mihály gazda a boszniai hittérítés céljaira 100 k.

Gässmayer Sarolta 2 k, Schvarcz Mária 1 k, Mandl Paulin 1 k, Lengyel Teréz 2 k, Jelinek Erzsébet 2 k, Vörös Gabriella 1 k, Benyovszky Gizella 1 k.

XII. ÉVFOLYAM. 1911. FEBRUÁR. 2. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *Dr. Vucskics Gyula:* A szeretet szentsége. — A lourdesi csodák és az Oltáriszentség. — *Dr. Tardos:* A pelikán madár legendája. — Az Oltáriszentség pápája. — A Sándor-oszlop Szentpétervárott. — *Timár Kálmán:* Andechs kincse. — A vasárnap. — *Mészáros Aladár:* A papszentelés szertartásai. — Szűz Mária ereklyéi. — *Krasznyánszky János:* A szentmise. — Az Oltáriszentség és a tábornok. — Napoleon és az Oltáriszentség. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár.* Mire képes a gyakran áldozó. — Okosság erénye. — Haladunk. — Templomgondozás. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* Szentséglátogatás szent Kázmér példájára. — Az első áldozás emléke. — Egy francia ezredes utolsó áldozása. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet.

A szeretet szentsége

Az Úr Jézus Krisztusnak leghivebb tanítványa, aki még a kínszenvedés keserves óráiban sem tántorodott meg egy pillanatra sem, hanem meg nem tört lélekkel ott maradt a kereszt tövében mindvégig, szent János apostol ismételten hangsulyozza, hogy «az Isten szeretet» s ezzel Istennek a legjellemzőbb tulajdonságát emeli ki, Istennek mintegy a lényegét szeretetbe helyezi.

Istennek ez a végtelen szeretete pedig két felséges tényben nyilvánult a világ előtt: a megtestesülésben és a megváltásban. Abban, hogy «az ő egyszülött Fiát küldte Isten a világra, hogy általa éljünk», (szent János I. 4, 9.) ő egyszülött Fia pedig önmagát, emberi életét adta a kereszten a világ megváltására.

Ennek a két magasztos ténynek, a megtestesülésnek és a megváltásnak a folytatása és szüntelen való megújulása a legméltóságosabb Oltáriszentség.

Ha a megtestesülés és megváltás Isten végtelen szeretetének legfőbb nyilvánulása, az Oltáriszentség pedig ennek folytatása és megújulása: ugyanezen végtelen isteni szeretetnek kell nyilvánulnia a legméltóságosabb Oltáriszentségben is. Úgy is van, mert hisz *ez a nagy Szentség a szeretetnek emléke, a szeretet köteléke és a szeretet áldozata.*

Az Úr Jézus Krisztus páratlan szeretetét az emberek iránt már azzal kimutatta, hogy mikor kínszenvedésére indult, mikor az emberi gonoszság és gyülölet őt halálra kereste, akkor szerezte az Oltáriszentséget; mikor búcsuzott könnyező tanítványaitól, akkor hagyta itt *szeretetének legbecsesebb emlékét* és zálogát. Mikor az emberek neki keserű ecetet és epét

készítettek, Ő nekünk mennyei édességű mannát szerzett; mikor az emberek az Ő számára készítendő kínzásokon törték a fejüket, Ő nekünk az örömnek és vigasztalásnak kimeríthetetlen forrását nyitotta meg. A kínokat és gyötrelmeket, melyek reá várakoztak, előre látta, de az ostorok, a tövisek, a kereszt, a szegek és a lándzsa nem fordították el tőlünk szentséges Szivét, a szomorúságnak és a szenvedéseknek rohanó árjai nem oltották ki irántunk való szeretetének lángjait: mindvégig szerette övéit, annyira szerette, hogy halála után is mindvégig velük akart maradni s ezért alkotta a szeretet találékonyságával szeretetének zálogát, a szeretet nagy szentségét, az Oltáriszentséget.

És bár az emberek — azt a néhány hű apostolt kivéve — mindannyian gonoszat forraltak ellene, Ő mégis szeretettel ölelte szivéhez valamennyit kivétel nélkül. Ő nem akart megfosztani szeretetének emlékétől senkit. Azt a mennyei édességű mannát nem egyes kiválasztottaknak szánta, talán csak az ő meghitt körének, édes Anyjának és apostolainak, hanem — ez jellemzi legfőkép az ő szeretetét: — odanyujtja önmagát, testét és vérét mindenkinek, Jánosnak úgy mint Júdásnak.

A szeretet asztalánál jut hely mindenkinek, terítve van mindenki számára. Bizalommal járulhat oda mindenki, akinek szive ártatlan vagy megtisztult a bűntől, szegénysége, egyszerűsége miatt nem lesz ott megvetésnek vagy lenézésnek kitéve. Méltán mondja az egyháznak egyik legnagyobb pápája, XIII. Leó az Oltáriszentségről szóló körlevelében: «Valóban gyönyörű és kedves jele a keresztény testvériségnek és társadalmi egyenlőségnek, hogy a szent oltár körül találkoznak a főnemes és a nép embere, a gazdag és a szegény, a tudós és a tanulatlan mint ugyanazon mennyei lakomának egyazon jogon részesei».

Vajha ez az igazi, a legnemesebb értelemben vett testvériség és egyenlőség, mely az oltártól indul ki, át és áthatná a keresztény társadalmat. Erre lenne a legnagyobb szüksége a mi korunknak, amelyben mindenki ajkain hordja a testvériség és egyenlőség igéit, erről beszél a piacon a demagóg elvtárs, erről szónokol a törvényhozás csarnokában az államférfi, s erről értekezik a műveltség hajlékaiban a tanár és tudós, de ennek dacára soha jobban nem agyarkodtak az emberek egymásra, mint épen ma, mikor irigykedve nézi egyik a másiknak valamivel jobb ruháját és amikor valóságosan ádáz dühhel törnek egymás ellen egész osztályok és a folyton hangoztatott egyenlőség helyett uralkodni akar mindenki s aki egy fél fokkal feljebb gondolja magát, az már lenézi a másikat.

Vajjon mi ennek az oka? Az, hogy hiába keresünk szeretetet egymás iránt azoknál, akiknek szivében kihült a szeretet lángja Isten iránt! A felebaráti szeretet az Isten szeretetében gyökerezik. Tartozunk szeretni egymást Istenért, mert Isten fiai vagyunk, Krisztusban egymással testvérek vagyunk. De milyen alapon várhat felebarátjaitól szeretetet az, aki megtagadja Istenét?! Az úgynevezett divatos humanizmus, emberszeretet nagyon gyenge alap. Azért olyan vérszegények az alkotásai, a gyümölcsei is. Amíg az emberektől érte dicséretet, elismerést várhatnak, addig megteszik, hogy kiállanak az utcasarokra gyűjteni vagy farsangban (sokszor talán a böjtben is!) mulatnak egy nagyot a szegények javára, de az a felebaráti szeretet, amely feltűnést kerülve, csendben dolgozik, az emberek előtt ismeretlenül maradván, a világ örömeiről lemondva, feláldozza életét a mások gyermekeinek gondozására, a mások betegeinek az ápolására, az a felebaráti szeretet ott fakad az oltár előtt. A tabernakulumból, Jézus Szivéből pattan ki az isteni szikra és lángra lobbantja a szeretet tüzét hiveinek szivében és képessé teszi őket a lemondás és önfeláldozás hősi cselekedeteire.

Az Apostolok Cselekedeteiből tudjuk, hogy az első keresztények közül nemcsak egyesek gyakorolták hősi módon a felebaráti szeretetet, hanem «egy szív», egy lélek» voltak mindnyájan. Annyira szerették egymást, hogy lemondtak mindenükről és mindenüket feláldozták egymásért. És fel van jegyezve róluk az is, hogy «nem is vala közöttük senki szűkölködő». Vajjon mi volt ennek az oka? Nem más, mint a szeretet köteléke, vagyis, hogy «állhatatosak valának a kenyérszegésben». Mindennap erősítették magukat a mennyei kenyérrel, az angyalok eledelével.

Nem fogyatkozott meg annak az ereje ma sem. De aki csak nagy ritkán, talán épen csak esztendőnkint egyszer él vele, az nem kivánhatja, hogy olyan erős legyen tőle, mintha naponkint élne azzal a mennyei eledellel. Amint a testi táplálékra, úgy a lelki táplálékra is rászorulunk mindennap, éljünk hát mindennap vele! Ne féljetek attól a mindennapi áldozástól. Hála Isten vannak már buzgó lelkek, akik naponkint vágyódnak Krisztus teste után, de miért ne lehetnének többen és egyre többen? Higyjétek meg, hogy jut arra ideje mindenkinek, csak egy kis jóakarat kell hozzá, meg talán egy kis lemondás, egy kis korai felkelés. Mit is mondottam: lemondás?! Hát lemondás számba jön-e az, aminek a fejében Krisztust vehetjük magunkhoz? *Dr. Vucskics Gyula.*

Szines himzések mosása. Akár vastagabb, akár vékonyabb, fehér vagy szürke vásznon, gyapoton, gyapjún, vagy pedig selymen legyenek is, hogy a szines himzés meg ne fakuljon, szappangyökér forrázatot használjunk, melybe — ha meghült — egy-két csepp szalmiákszeszt vagy terpentint vegyitünk. Mikor ezen lében tisztára mossuk a himzett tárgyakat, azután először langyos, majd hideg vizben kiöblítjük azt, kendőben egy kevéssé szárítjuk s visszáján kivasaljuk.

A lourdesi csodák és az Oltáriszentség.

Az 1892. évi augusztus 13-ikán érkeztem Lourdesba. Már leszállott a nap. Az idő is borongós volt. De én azért mindenáron még az este meg akartam látni a csodák helyét, a lourdesi barlangot, mely lakásomtól egy negyedórányi távolban volt a városon kívül. Mikor odaérkeztem, már csak egy urat láttam ott, aki a barlangban lángoló sok gyergyát igazítgatta, tisztította. Azt hittem, hogy sekrestyés, később tudtam meg, hogy egy előkelő gazdag grófi család ivadéka, aki a Szentséges Szűz iránt való szent áhitatból végezte e szolgálatot a barlangban. Szél volt, az eső is csepegett. Szent kiváncsiságomnak eleget tevén, lakóhelyemre akartam indulni, midőn egyszerre valami nesz ütötte meg füleimet. Közelgő lépéseket hallottam. Nemsokára megjelent előttem két úr; nyakukban szijjak a szijjak egy hordozóágyhoz voltak erősítve, melyen egy kék köpenyeggel födött beteg nő feküdt. Úgyszólván csak csont és bőr. Mikor szemeit lezárta, nem is betegnek, hanem halottnak látszott. A két úr az ágyat a beteggel a barlang kövezetére tette le. Aztán olvasójukat elővéve, tíz Üdvözlégyet imádkoztak el a betegért. Erre fölvették ismét terhüket és tovavitték. Ki volt ez a beteg? Megtudtam. Egy londoni úrnő volt, akit már 11 éve hogy gyötör betegsége és hat éve, hogy nem hagyhatja el az ágyat. Gondolatomban elitéltem azokat, akik ily halálravált beteget hoztak Lourdesba. Istenkisértésnek vettem az egészet. Pedig nem volt az, hanem a hivő lélek határtalan bizalma.

Két nap mulva, vagyis augusztus 15-ikén, Boldogasszony napján reggel ezernyi nép lepte el a barlang előtti tért és utakat. Gyönyörű volt az idő; nyájasan ragyogott le a nap a tiszta égboltozatról. Ének, ima, a betegek sóhaja összevegyültek. Mialatt az ezernyi nép és közte én is, ájtatosságunkat végeztük, egyszerre zaj üti meg füleinket. A barlang sziklája fölött épült Szeplőtelen Fogantatás templomából a barlang felé hullámzik lefelé az ájtatos közönség, lármás hangon imádkozva, énekelve.

Mi történt? Hiszen a nagymisének még nem lehet vége! És ily tolongás máskor sem volt látható. A dolog úgy történt, hogy egy súlyos beteget ágyastul vittek a templomba, hogy megáldoztassa a pap. Midőn a pap a beteg ajkára helyezte a szentostyát, ez egyszerre ápolójához fordul és így szól: Én erőt érzék magamban... megyek hálát adni a Szűz Anyának. Erre önerejéből leszáll az ágyról és halad a templomból kifelé. A hivőközönség utána... a pap egyedül folytatja miséjét...

Ki a csodagyógyult? Felismerjük a kék köpenyről, mely födi... a londoni nő.

Erőskarú férfiak kört képeztek körüle, hogy agyon ne nyomja a tömeg, mely a csodagyógyultnak ruhája szegélyét akarja csókolni.

A nő beérkezik a barlangba; letérdel a Szent Szűz szobra előtt és elmondja hálaimáját.

Aztán bejárja örvendezve a barlang környékét, mintha sohasem lett volna beteg. Délben ebédhez ül. Ő, akit évek óta csak tejjel tápláltak, akinek vérét csak befecskendezésekkel tartották forgásban. Most mindennemű ételt megeszik, mint akár egy éhes munkás.

Este nagyszerű körmenetet rendeznek a hivők égő gyertyával, megkerülik vele a barlang vidékét. A nő is velök megy a gyertyával kezében. Ez volt az első csoda, amit Lourdesben láttam.

A második csoda, amit Lourdesben láttam. Egy szekér beteget szállítottak a barlanghoz. Egy leány tagjai megbénultak. Úgy kellett leemelni a társasszekérről, mint valami bábot. Jámbor nők kezökre vették és a barlang mellett levő csodaforrás fürdőjébe vitték. A fürdő előtt folyton felhangzik az ima. Urak és úrnők térdreborulva, karjaikat égnek emelve esedeznek segítségért a szegény betegek számára. Míg az ima így folyik, egyszerre kinyilik a fürdő ajtaja... és megjelenik ott egymaga, minden segítség nélkül, saját lábain állva az a leány, akit mint inaszakadtat kézen vittek be a fürdőbe. Csodálatosan meggyógyult. Erre nyomban körülveszik erőskarú férfiak és kört képezve körülötte, haladnak vele a pár lépésnyire levő barlanghoz, nehogy addig is baj érje. Felhangzik a hálaadó ének: «*Magasztalja az én lelkem az Urat*». A roppant tömeg minden oldalról feléje tolong, hogy lássa...

De mi történik? A tömegben erős kezek tolják félre az embereket. Beteget visznek egy ágyon. Ezt a beteget okvetlenül a csodagyógyulthoz kell juttatni. Miért? Megmondja nekünk maga a tüdőbeteg, aki minden erejét összeszedve nyögi e szavakat: «Engedjetek hozzá! Ő az én nővérem!» E tüdőbeteg egy áldozópap, a betegség utolsó fokán. De azért hisz a Segítő Szűz Máriában...

A nap délutáni óráiban ott látjuk a tüdőbeteg papot a barlang előtti kövezeten elterülve. Állapota rosszabbra fordult. A pap a szentséget viszi hozzá. Magához vette az Úr Jézust, az élet forrását, de egyszermind visszaszállott beléje az élet. A pap csakhamar fölemelkedik. Siet a barlangba hálát adni a betegek gyógyítójának. A nép elkezdi a hálaadó éneket: «magasztalja az én lelkem az Urat». A csodagyógyult pap is énekel velük együtt. Pedig még láthatók ajkain a vérhányás nyomai. Én hozzásietek és figyelmeztetem, hogy ne erőltesse magát, ne kisértse az Urat; de ő ezt feleli: Hirdetem, dicsérem, magasztalom az Isten anyját, mert ő gyógyított meg.

Néhány nap mulva két egyén jelenik meg a Lourdes kegyhelyén összegyült nagyszámú orvos előtt. Az orvosok megvizsgálják azon orvosi bizonyítványokat, melyeket a Lourdesba szállított betegek magukkal visz-

nek, aztán megvizsgálják az illetőket, akik az orvosi testület előtt megjelennek, hogy felgyógyulásukról is bizonyítványt szerezzenek.

E két egyén az áldozópap és nővére, akik jelentik, hogy semmi bajuk. Az orvosok megvizsgálják őket és azt találják, hogy itt valami rendkívüli változás ment végbe, amit a természet rendjében nem lehet megmagyarázni. Igazolják a csodálatos gyógyulást.

A két csodagyógyult visszatér hazájába, szülőföldjére. Harangzúgások jelzik jövetelüket. Eléjök megy az egész vidék körmenetben, hogy a gyógyultakkal együtt magasztalják a betegek gyógyítóját. *R.*

A pelikán madár legendája.

Ki ne látta volna még e képet: a fiókáit saját vérével tápláló pelikán madár képét? Régi monda, melynek mint minden mondának, nem tudjuk sem szerzőjét, sem keletkezési idejét és helyét. De megvan és szépségével most is meghat, elbájol hivőt és hitetlent egyaránt.

Tágas tó közepén kiemelkedő sziklán volt puha fészke ennek a pelikánnak. Tollasodó fiókák várták abban anyjuk melengető oltalma alatt a szárnyrakelés boldog idejét. A tó ezernyi halacskája volt táplálékuk, melyeket a pelikán ügyesen kihalászott a mély vízből.

Történt azonban, hogy rideg tél köszöntött be és befagyasztotta a tónak vizét. A pelikán szomorúan nézett körül e jégtemetőn. Tudta, hogy fiókái éhesek lesznek s akkor mit fog nekik nyujtani? De hátha a tó nincsen egészen befagyva? Nagy útra határozta el tehát magát s hogy távollétében fiókái meg ne fagyjanak, puha tollazatából annyit tépett ki csőrével, amennyi szükséges volt, hogy őket betakarja. Aztán elrepült. Gyorsan repült, messzire repült, de mindenütt tél, mindenütt jég. Végre kimerülve leereszkedett a jégmezőre. Csőrével nekiesett a jégtáblának s addig kalapált, míg vére ki nem csordult rajta. De a jégtábla sokkal keményebb, sokkal vastagabb volt, semhogy léket csinálhatott volna benne. Szomorúan felemelkedett hát és visszaszállt fészkébe.

Fiókái éhesen sipogtak feléje és ő nem hozott nekik táplálékot. Még egyszer kiröpült, összeszedve minden erejét, még egyszer próbált léket vágni a jégmezőn, még egyszer omlott vére a csőréből. Mind hasztalan! Alig birt már fészkébe visszaszállni s mikor fiókái oly türelmetlenül sipogtak eledelért, a pelikán belevágta csőrét saját testébe, elszakitott egy ért és omlott a vér, a saját vére, mit azok mohón szivtak magukba.

S éj lett ismét, a fészek elcsendesült, a kicsinyek nyugodtan pihentek a meleg fészekben, nem is sejtve, mily szörnyű láz gyötri anyjukat.

De megvirradt s ők ismét ételért sipogtak. A pelikán még egyszer

megnyitotta oldalát, hogy még egyszer táplálja éhes fiókáit. Utoljára táplálta, mert a nagy vérveszteség halálát okozta. Amazok azonban még azután is belőle táplálkoztak s megtollasodva kirepültek a fészekből, elfelejtve teljesen a meleg fészket és önfeláldozó pelikánt...

Ha nem is mondanám, mégis tudod, érzed, kedves olvasó, hogy ez a megható kép az üdvünkért magát feláldozó Úr Jézust jelenti, a mi megváltásunkra elvérző s a legméltóságosabb Oltáriszentségben minket szentséges testével és vérével tápláló Úr Jézust. Igen, ő az a könyörületes pelikán, aki nem nézhette ama fiókákéhoz hasonló csupaszságunkat, midőn a paradicsomi bűn kifosztott, kivetkőztetett minket minden természetfölötti kincsünkből, gazdagságunkból, lerántotta, letépte rólunk a megszentelő malaszt melengető köntösét és pőrén kiállított a paradicsomnak bezárult kapui elé árván, elhagyatottan. A bűn ellenségévé tette az embernek a földet, gazt és bojtorjánt, bajt és fájdalmat termett csak számára. Miként azok a pelikánfiókák sipogtak, úgy sírt fel az emberiség is az égbe a Megváltóért. Az Istenfiú megindult e fájdalmas síráson, leszállt a földre, hogy érdemeinek, tanainak, intézményeinek puha, melengető takarójával megmentse az embert a végpusztulástól. Hogy szárnyat növesszen a kárhozat örvényébe hánykódó lelkeknek, mellyel aztán felrepülhessenek, fel-fel az életszentség magaslataira, ahol oly tiszta, oly friss, oly üde, oly éltető a levegő és oly közel a mennyország, oly közel az Isten. De sőt saját szentséges testét és vérét is adta nekünk eledelül, táplálékul, hogy ezzel élve, táplálkozva megerősödjünk arra a nehéz bajvívásra, melynek célja az ég elfoglalása; arra a kemény harcra, melyet életszentségnek nevezünk.

Táplálkozzunk, erősödjünk, tollasodjunk mi is lelkileg, de kiröpülve meg ne feledkezzünk soha e lelki tollasodás fészkéről: az oltárról és eszközlőjéről: az Úr Jézusról.

Dr. Tardos.

Az Oltáriszentség pápája.

IX. Piusz 1878. febr. 7. húnyt el, miután az Egyházat csaknem harminckét évig kormányozta. Utódja, XIII. Leo, már ezen elődjének halála utáni néhány hónapra buzgóbbnál-buzgóbb kérvényeket kapott: engedné meg, hogy boldoggá avattatásának ügye kezdetét vehesse; ugyanazon évi május 24. a lombard-velencei püspöki kar is egy beadványban írta: «Mi IX. Piuszban, a mi forrónszeretett atyánkban a vértanúnak türelmét, a hitvallásnak szilárdságat, az apostolnak szeretetét s az angyalnak életét csodáltuk.» E mozgalom nem szünt meg, hanem X. Piusz trónraléptekor még nagyobb hullámokat vert úgy, hogy Respighi biboros a sok buzdítás folytán, e célra a pápához ment és ez ügynek fölvételére irányzott kérését eléje terjesztette. A szentatya a kérés végeztével nem mindjárt felelt; ez ügy ugyanis nagyarányú, sok és komoly körültekintést kíván, eseményei még nagyonis a mi napjainkba nyulnak, a mi korunk pedig maga is bizony zavaros! Azért tehát sokat imádkoznunk és mindent jól megfontolnunk kell!... Azonban a biboros főpap a szentatyától feleletet várt és felhozta, hogyha a boldoggáavatás foganatosítása jelenleg nem is kezdhető, de legalább az ő életére vonatkozó események, tanúskodások feledésbe mégse menjenek. A szentatya ezen nézőpontot elfogadta s a bizottság erre elvben meg is alakult.

E bizottság egy nagy csomó családi levelet juttatott a pápa kezeibe, melyeket midőn ő átolvasgatott, annyira meghatva érezte magát, hogy felkiáltott: «Ilyen dolgokat csak egy szent írhatott!» Ez 1905-ben történt. Alakultak ezután még albizottságok is, és pedig Sinigagliában, hol IX. Piusz született, Spoleto-, Imola-, Rómában és a nápolyi királyságban. Hogy e bizottságok a reájuk váró nehézségeknek megfelelhessenek, a végtelenül jó Isten kegyelmére nagy szükségük van. E kegyelmek elnyeréséért te is, kedves olvasó, buzgón imádkozzál és pedig minél buzgóbban, mert a boldoggá avatandó IX. Piusz az Oltáriszentségnek buzgó hivője és imádója volt. Nézzük csak életéből az idevágó egyikét-másikát.

***

IX. Piusz családi neve volt: Mastai-Ferreti János-Mária. Azt tudjuk róla, hogy ő tizenegy éves korában, 1803. február 2-án járult a sinigagliai főegyházban az első szentáldozáshoz. Nem ismerjük ugyan ezen szent cselekmény egyes körülményeit, de ha egész hosszú életén át őtet a szentségi Jézussal való viszonyában figyelemmel kisérjük, úgy azon meggyőződésre jutunk, hogy neki e legszentebb ténykedéshez lehetőleg méltóan kellett készülnie; ő ezentúl többször is járult a szentáldozáshoz és első sz. áldozásának áldott napját még mint pápa is hálásan emlegette... IX.

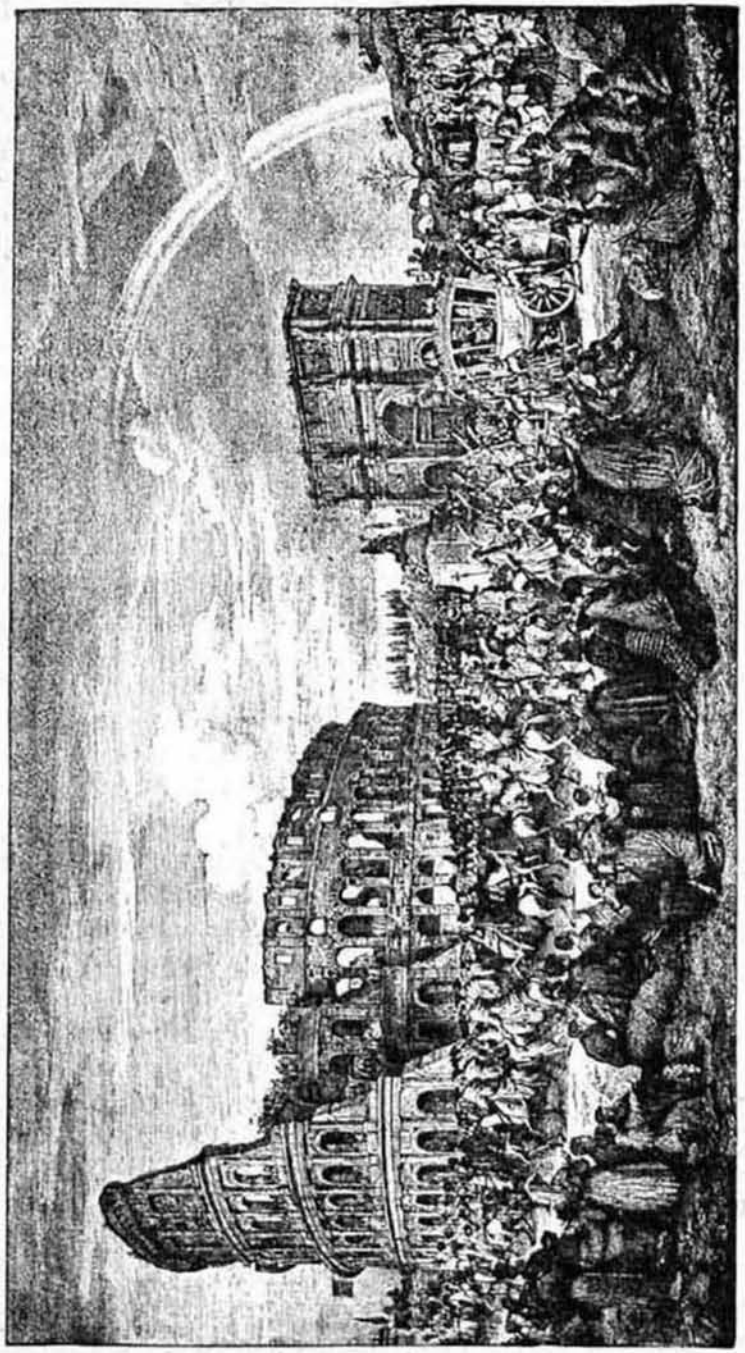

IX. Pius pápa a keblére rejtett Oltáriszentséggel visszatér Rómába. Egykorú rajz után.

Piusz mindig nagyon szerette az Oltáriszentséget, ott keresett és talált is mindig mennyei segítséget és vigasztalást.

Ifjúságát borzasztó betegség, a nehézkór, homályosította el, mely miatt VIII. Piusz pápa őt az ő díszőrségében nem is vette föl, hanem azt ajánlotta neki, hogy ő az egyházi pályát válassza. «Szentatyám mondja erre János-Maria, ha én betegségem miatt a fegyverszolgálatra alkalmatlan vagyok, úgy a papi szolgálatra sem számíthatok.» A pápa őt erre vigasztalta és neki egy kilencednek megtartását ajánlotta, melynek bevégeztével ő maga akarta őt a az angyalok kenyerében részesíteni, mit is ő a legbuzgóbban végzett, azután pedig hazatért... Itt őt pályaválasztása foglalkoztatta; de midőn egy napon e célra több szentmisét hallgatott, tisztán állt előtte az a meggyőződés, hogy a jó Isten őt a papi pályán akarja látni s e célból őt meg is fogja gyógyítani. A nehézkór csakugyan többé nem jelentkezett és ő 1819. ápril 10. pappá lett szentelve. 1827-ben őt XII. Leó pápa spoleto-i püspökké nevezte, öt év multával pedig XVI. Gergely pápa a jelentékenyebb imolai püspöki székre áthelyezte. 1839-ben őt ugyanezen pápa arról értesítette, hogy őt a bibornoki méltóságra emelni akarja. Erre ő sokat imádkozott és mások imádságát is kérte, főleg pedig több szentmisét szolgáltatott azon szent szándékra, vajjon ez új méltóságot elfogadja-e.

Midőn már pápa volt, egykor az isteni Szív leányait fogadta audiencián. Miután nekik több üdvös tanácsot adott és őket imára buzdította, bevezette még őket magán-kápolnájába és azt mondja: «A szegény pápának magának is kell kissé az Úr Jézussal lennie; nekem oly sok mondani valóm van Hozzája és igen sok felvilágosítást, tanácsot és kegyelmet kell tőle kérnem.» Erre letérdelt, pár percig imádkozott, utána fölkelt, felnyitotta az oltárszekrény ajtaját, melynek belső részén az Úr Jézus monogrammja ragyogott gyémántokból, és hozzá tette: «Én mindezt ide hozom, ami legszentebbet és legdrágábbat birok. Mindent csak Érette, mert Ő a legfönségesebb Úr és Tanító.»

Midőn a pápa 1848-ban Rómából távozni kényszerült, csak úgy lett nyugodt és reményteljes, midőn mellén egy kis szelencében a Oltáriszentség nyugodott. Bátorította is az egész úton mind önmagát, mind útitársait e szavakkal: «Semmit se féljenek, Jézus itt velünk van!...» Teljes hitelű okmányokban olvassuk továbbá, hogyha nagy horderejű ügy forgott kérdésben, akkor ő sok ezerre menő szentmiséket azért szolgáltatott, hogy a jó Istentől a szükséges megvilágosítást elnyerhesse... Ez élő hittel ő az Oltáriszentség iránt a leggyengédebb szeretetet is egybe csatolta. Habár vállait apostoli teendőinek egész halmaza borította el és számos cseléddel rendelkezett, mindemellett még püspök, sőt pápa korában is magán-kápolnájának oltárát ő maga rendezte, díszítette s azt ő oly buzgósággal, finom

ízléssel s áhitattal tette, mely mindenkit nagyon meghatott, sőt az örök lámpa gondozását sem tartotta méltósága alattinak, hiszen mindez csak az Úr Jézusnak, az urak végtelen fölségű Urának, a királyok örök dicsőségű Királyának magasztos szolgálata volt... Ő a szentségi Jézus látogatását sohasem mulasztotta el s az oltár zsámolyán csupa szeretetnek látszott; épületes és elragadó volt őtet az oltárnál látni, hol nem ritkán könnyek hulltak szivének meghatottságától... Életének vége felé nem birt sokáig állni lábain; de mily nagy fáradságába került környezetének őtet arra birni, hogy ülve végezze a szentmisét.

Imádkozzunk, hogy a szentségi Jézus ezen gyermeki hitű pápájának élete mint eddig szolgált, úgy ezentúl is még ragyogóbb példaképül szolgáljon a mi szent Egyházunknak! *R.*

A Sándor oszlop Szentpétervárott.

Szentpétervárott a cár «téli palotája» előtt emelkedik Európa egyik legmagasabb oszlopa. 8 méter magas márvány alapzaton áll egy 30 méter magas és 4 méter átmérőjű oszlop vörösés finn márványból, az oszlop egy 4 méter magas bronz oszlopfővel záródik. Az oszlopfőn egy félgömb áll s rajta 4 méter magas bronz angyallal, kezében 4 méter magas latin kereszttel, jobbjával az égre mutat, lábával egy kigyót tapos. Az egész oszlop magassága meghaladja a 47 métert. Az oszlop tervezője Monferranda; az angyal Orlovszky modellje szerint készült. Az oszlopot 1834-ben emeltette I. Miklós cár. Az oszlopon a következő felirás olvasható: «Első Sándornak a hálás Oroszország!» Az oroszok hálából emelték I. Sándornak, mert megtörte Napoleon hatalmát.

A kath. hivő előtt is emlékezetes ezen oszlop, mert oly fejedelemre emlékeztet, aki rokonszenvezett a kath. vallással s halálos ágyán annak hive is lett. A «Civiltà cattolica» 1876-ban írja róla: «Utazása alkalmával a birodalom déli részében oly helyre került, ahol a domonkosrendi atyáknak kolostoruk volt. Magához hivatta a zárda perjelét s meghagyta, hogy éjjel várjon reá a zárda egyik mellékbejáratánál. Késő éjjel eljött a cár egészen egyedül. A templomba vezettette magát s arra kérte a perjelt, tegye ki a Legszentebbet a trónusra. A perjel teljesítette a kérést. Az oltár legalsó lépcsőjén térdelt a cár s ott imádkozott, majd áldásért esedezett. A perjel az áldás után visszahelyezte a Legszentebbet a szentségházba s amikor kifordult látta, hogy a cár az oltár lépcsőjére borul s könnyeket hullat. A cár köszönetet mondott a perjelnek, felemelkedett s a titkos uton, amerre jött, elhagyta a zárdát.» A cár még abban az évben (1825-ben) meghalt.

Andechs kincse.

Az andechsi bencés perjelség Bajorország egyik leglátogatottabb búcsujáró helye. Ám nemcsak zarándokok keresik föl, hanem regényes fekvése miatt a turisták is szivesen útbaejtik. Az Ammer-tó keleti partja fölött, a néptől szent hegynek elnevezett hegytetőn terül el a monostor templomával s gazdasági épületeivel. A templom tornyából verőfényes nyári időben pompás kilátás nyílik. A hegyoldal lábánál a dombövezte Ammer-tó tükre, északfelől kalászos rónaság, keletnek a pöckingi erdőség hamvas koszorúja, melynek tisztásain átcsillámlik a starhenbergi tó kéklő vize; délfelől a látóhatár peremén a bajor alpok ködbevesző bércei integetnek. Remek panoráma!

A búcsujáró helyek rendszerint feltünő körülményeknek köszönhetik létüket. Az andechsi kegyhelynek az eredete azonban nem vész a legenda homályába. Andechs urai a keresztes mozgalmak idején a Szentföldet megjárva számos szent ereklyét hoznak magukkal hazájukba. A szent ereklyék tisztelete vonzza a hivők jámbor seregét Andechsba, az égiek mauzoleumába, mint ahogy egy történetiró találóan elnevezte a kegyhelyet. Igy leszen Andechs búcsujáró hellyé. Csodás események, rendkívüli imameghallgatások a kegyhelynek csupán későbbi századaiból ismeretesek.

Az andechsi kegyhelynek kincse, mindmáig nagyratartott ereklyéje a három csodás ostya. Ezen ostyákat a szentséges kápolnában (hl. Kapelle) őrzik, mely egyúttal a templom kincstárául is szolgál. Maga a rokoko stilü kegytemplom s benne a kettős főoltár — fönt, a templomot körülfutó galerián is van oltár — a boldogságos szűz Mária tiszteletére van szentelve. E szerint kettős jelleget nyer a kegyhely; egyrészt a csodás ostyák iránti kegyelet, másrészt a boldogságos Szűz különös tisztelete vezérli a zarándokokat az andechsi szent helyre.

Szólaltassuk meg Andechs kincséről a történet komolyszavú múzsáját!

1. A három csodás ostya.

Régi hagyomány tartja, hogy az andechsi szent ostyák közül kettő eredetileg nagy szent Gergelyé, a harmadik pedig IX. Leó pápáé volt.

Nagy szent Gergely pápáról (590—604.) életirója, Joannes diaconus a következő esetet jegyezte föl. Midőn Gergely pápa az ú. n. állomási templomban szentmise közben a hiveket áldoztatta s egy nő előtt épen e szavakat mondá: «Corpus Domini nostri Jesu Christi conservet animam tuam», az illető nő gúnyos mosolyra fakadt. A szentatya erre, anélkül hogy a nőt megáldoztatta volna, az oltárra vitte a Legszentebbet. Mise végeztével a gyülekezet szine előtt megkérdezte az illetőt, miért mosolygott, mikor az Úr szent testét nyujtotta neki? «Mert te Krisztus testének

mondod a kenyeret, amelyet magam kezével készítettem», így hangzott a felelet. Gergely pápa s a nép buzgó imájára az oltáron levő kenyérdarabka valósággal hússá változott. (Egy későbbi tudósítás szerint Krisztus teste újj alakjában mutatkozott a szentostyában.) A csoda láttára megtört a nőnek hitetlensége. A szentatya újabb imádságára Krisztus teste ismét kenyérszint öltött.

Ezt a csodás eseményt Paulus diaconus[1] is elmondja. Joannes diaconus[2] azon fölül még egy másik, hasonló történetet is fölhoz szent Gergelyről szóltában.

A hagyomány szerint ezt a két csodás ostyát Rómában illő tisztelettel őrizték. Szorongatások idején a hivő nép a nagy tiszteletben tartott szent ostyák elé sereglett s ott esdette le az ég áldását.

Későbbi időkben a szent ereklyét Bambergben találjuk. Hogy mikor kerültek a szent ostyák Bambergbe, arról okmányolt adat nincsen; erre a kérdésre csak föltevéssel felelhetünk. Tudjuk, hogy a bambergi szent István-bazilikát, melyet szent Kunigunda építtetett, 1020. április 24-én maga VIII. Benedek pápa szentelte föl s ez alkalommal a templomot ereklyékkel s egyéb értékes tárgyakkal gazdagon megajándékozta. Közelfekvő a föltevés, melyet egyébként a hagyomány is megerősít, hogy ezen pápai ajándékok sorában voltak a szent Gergely-féle csodás ostyák is. Igy kerültek a hagyomány szerint Bambergbe, onnét pedig később Andeschbe.

A harmadik szentostyáról már pontosan meg tudjuk mondani, hogy mikor került Rómából Bambergbe, majd onnan Andechsba. Ezt a szentostyát IX. Leó pápa vitte magával Németországba, midőn 1052. nyarán I. Endre királyunkat s III. Henrik császárt, a harcban álló feleket, egymással kibékíteni akarta. A pápa megfordult hazánkban, a háború színhelyén, majd pedig a sikertelen békekisérlet után a visszavonuló császárt Regensburgba kisérte. Ekkor jutott a Leó pápáról nevezett szentostya Bambergbe. A csodás szentostyán az úrvacsora körüli viták folyamán az ostyára préselt I H S betükön s fölötte a kereszt jelén vércsöppek mutatkoztak; ez a csoda megérzékítette Jézusnak valóságos jelenlétét az Oltáriszentségben. (A szentostyán az I H S jelvény maiglan is sötétebb, mint az ostya alapszine.)

Bambergben a Leó-féle ostyát szent Gergely ostyái mellé tették. A három csodás ostyát mindmáig együttesen őrzik; de már nem Bambergben, hanem — mint jeleztük — Andechsban. Andechs hegyére úgy kerültek a szentostyák, hogy II. Ottó bambergi püspök bátyjának, II. Bertold andechsi grófnak kérésére 1182. táján átengedte azokat mint becses

[1] Migne: P. L. t. 75. pg. 52. [2] P. L. t. 75. pg. 103.

ereklyéket az andechsi szent Miklós-kápolna részére. Azóta mindmáig az andechsi szenthegyen őrzik és tisztelik a csodás ostyákat; csupán háborús időkben került Andechs kincse nagyobb biztonság okából több izben is Münchenbe; de mindannyiszor csak rövid időre. *Timár Kálmán.*

A vasárnap.

Egy vasárnapi templomkerülő többször gúnyolta B. szomszédját, aki semmi áron sem volt hajlandó elmulasztani a vasárnapi szentmisét. — Tegyük föl — mondja B. szomszéd — hogy hét korona van a zsebemben s ebből én hat koronát adok megszorult embertársamnak s magamnak csak egy koronát tartok meg. Mit szólsz ehhez?

— Ez igen nemes eljárás s én azt mondom, hogy a szerencsés megajándékozott nagy hálával tartozik a jószivű adományozónak.

— No jól van. De ha az hála helyett a földre teper s utolsó koronámat, amelyet magam számára tartottam vissza, elrabolná, mit mondanál akkor?

— Kötni való gazember volna az illető!

— Barátom a saját történetedet beszéled el. Isten hat napot adott az embernek, a hetediket magának tartotta fenn. Megparancsolta, hogy azt szenteljük meg. S te ahelyett, hogy azt megszentelnéd, elrabolod tőle a hetedik napot. Ugy-e ugyanegy história? Közli: *K. J.*

A pappá szentelés szertartásai.

(Folytatás.)

Ebben a felszólításban a régi, az apostoli idők visszhangját kell felismernünk. Mátyás apostol kiválasztása is nyilvánosan, mintegy százhúsz főnyi hívősereg jelenlétében ment végbe, a hét első diakonus kiválasztását az apostolok a tanítványok sokaságára bízták. (Ap. Csel. 1. r. és 6. rész.) Ma már főképen csak a jelenlevő papságnak szól ez a — csupán latin nyelven tartott — felszólítás, akik nagyobbára a felszentelendők nevelői és akik indokolt esetben még ekkor is felemelhetik tiltakozó szavukat.[1]

[1] Ehhez hasonlót látunk a Magyarországon szokásos esketési szertartás megkezdése előtt, amikor a házasságkötésnél közreműködő pap kérdést intéz a jelenlevőkhöz, hogy nincs-e tudomásuk valami akadályról a házasulók közt. Mindkét felszólítás ezidőszerint inkább csak alakiság, de épen ebből tűnik ki az egyház nagy óvatossága, amelylyel hívei fölött őrködik, midőn azok valamely fontos lépés előtt állanak.

Rövid szünet után, amely az esetleges tiltakozás megtételére szolgál, a püspök a felszentelendőkhöz fordul szavaival.

Szeretett fiaim, akik az áldozópapság hivatására vagytok felavatandók, iparkodjatok azt méltóképpen felvenni és miután felvettétek, dicséretes módon betölteni. A papnak kötelessége ugyanis áldozatot bemutatni, áldást osztani, kormányozni, prédikálni és keresztelni. Nagy félelemmel kell azért erre a magas polcra felemelkedni és gondoskodni kell róla, hogy az erre kiválasztottakat mennyi bölcseség, feddhetetlen erkölcs és a megszentelő malaszt állapotának tartós megőrzése ajánlják. Ennélfogva az Úr, midőn megparancsolá Mózesnek, hogy a maga segítségére válaszszon ki egész Izraelből hetven férfiút, akiknek majd megadja a Szentlélek ajándékait, hozzátette: Akikről tudod, hogy a nép vénei.[1] Titeket jelképezett ama hetven koros férfiú, ha a hét ajándékot osztó Szentlélek által a tízparancsolat törvényét mindig megtartva, erényesek, tudományban és jócselekedetben egyaránt tökéletesek lesztek. Ugyanabból a célból és ugyanazon előkép beteljesítésére választott ki az Úr az új-szövetségben is hetvenkettőt és kettesével küldte el őket maga előtt az evangélium hirdetésére, hogy szóval s egyszersmind tettel adjon oktatást, miszerint egyháza szolgáinak hitben és cselekedetben tökéleteseknek kell lenniök, vagyis a kettős, t. i. az Isten és felebarát iránt érzett szeretet erényének alapján kell állaniok. Törekedjetek tehát olyanok lenni, hogy Isten kegyelmével méltóképen választassatok segítőtársaivá Mózesnek és a tizenkét apostolnak, t. i. a katholikus püspököknek, akiknek Mózes és a tizenkét apostol az előképük. A szentegyházat valóban csodás sokféleség veszi körül, teszi díszessé és kormányozza, amennyiben különböző rend szerint egyes férfiakat főpapokká, másokat alsóbbrendű papokká, szerpapokká és alszerpapokká szentelnek föl és e sok és különféle méltóságú tagokból alakul ki Krisztusnak *egy* teste. Ennélfogva, szeretett fiaim, akiket testvéreimnek véleménye választott ki, hogy a mi segítségünkre felszenteltessetek, őrizzétek meg erkölcseitekben a tiszta és szent életnek feddhetetlenségét. Ismerjétek meg azt, amit cselekesztek, utánozzátok azt, amivel foglalkoztok, hogy t. i. az Úr halálának titkát ünnepelvén, törekedjetek arra, hogy tagjaitokban halálra szánjátok a vétkeket és minden bűnös kivánságot. Szolgáljon a ti tanítástok lelki orvosságul Isten népe számára; legyen élteteknek jóillata Krisztus egyházának gyönyörűségére, hogy prédikálástokkal és példátokkal épülésére legyetek a háznak vagyis Isten családjának, hogy ekképen

[1] Num. 11, 16. Ez az öregség természetesen nem az évek nagy számától volt függővé téve, hanem a szükséges tudomány birtokától és az erkölcsök tisztaságától. Igy érti az Egyház ezt most is, midőn az életkorra nézve fiatal papokat is presbytereknek (idősebb) nevezi. Erre nézve v. ö. Bölcs. 4, 8. k. A tiszteletreméltó öregség nem a hosszú idővel jár, hanem az ember értelme az ősz haj és az elemedett kor, a hibanélküli élet.

se mi ne legyünk büntetésre, hanem inkább jutalomra méltók a ti felszentelésetek miatt, se pedig ti eme nagy tisztségnek felvétele által. S ezt engedje meg ő nekünk malasztja által. *Felelet:* Ámen.

Ezen intelem után a püspök az oltár előtt letérdel és előimádkozza a mindenszentek litániáját,[1] mialatt a felszentelendők arcra borulnak. A litániát a rendes szöveggel végzik avval a különbséggel azonban, hogy a végén eme könyörgés után: «Hogy minden megholt híveknek örök nyugodalmat adni méltóztassál», a püspök felállt és a felavatandókat megálldva a következő három könyörgést mondja felettük:

Hogy ezeket a kiválasztottakat megál†dani méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.

Hogy ezeket a kiválasztottakat megál†dani és szentté tenni méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.

Hogy ezeket a kiválasztottakat megál†dani és szentté tenni és felszentelni méltóztassál, kérünk téged, hallgass meg minket.

Mire a litániát a szokásos módon befejezik. *Mészáros Aladár.*

Szűz Mária szent ereklyéi.

Itt nem lehet szó a boldogságos Szűz testének maradványairól, nem, a boldogságos Szűz testestül-lelkestül lett fölvive a menynyekbe. De maradtak egyéb szent ereklyék, melyek közül a főbbeket itt megemlítjük. A szentséges Szűz *ruhája*, melyet Aachen koronázó városban őriznek. A boldogságos Szűz ruhájának szövete is ismeretes. Az az úgynevezett *bissus*, egy sárgásszinű anyag. *A jeggyűrű.* Ez *Perugia* olasz városban látható. Alabastromból készült. Évekig viseltek háborút Perugiával a szomszéd város lakósai, hogy e gyűrűt birhassák. Olaszország *Prato* városában a szentséges Szűz övét őrzik. Ez az öv zöld selyem, aranyszálakkal átszőve. A szent hagyomány azt tartja, hogy szent Tamás apostol nyerte el az Isten anyjától ez ereklyét. Ugyanis a hagyomány szerint szent Tamás akkor jött a boldogságos Szűz temetésére, midőn az Isten anyja harmadik napja el volt már temetve. Az apostolok az ő könyörgésére levették a sírbolt födelét, hogy az apostol az Isten anyjának legalább holttestét láthassa, ha már életében nem búcsuzhatott el tőle. De mindnyájuk nagy bámulatára, üres volt a sírbolt. Hogy az apostol meg legyen vigasztalva, ez övnek birtokába jutott; a hagyomány szerint az égből hullott alá az apostol ölébe. *Szűz Mária haja.* E hajnak egy fürtöcskéje *Páduában* látható az ereklyetartóban. A haj szine aranysárga.

[1] Vagy a kar énekli, ha a szentelés teljesen ünnepélyes.

A szentmise

Templom építésre gyüjtöttek egy községben. Kiki tehetsége szerint járult hozzá az építkezéshez. Egy szegény özvegyasszony napszámból élt, 200 koronát adott. Sokan részvéttel csodálták e szegény asszony adományát. Az asszonyka azonban szent egyszerűségében felelé: «Halálom után alapítványnak szántam a 200 koronát egy szentmisére. Most az egészet adom a templomnak s így legalább részem leend az összes szentmisékben, melyeket ott mondani fognak!»

Egy felsővidéki községben a következő alapítványt tett egy jámbor lelkű földmüves két szentmisére.

Minden fehérvasárnap nyolcada alatt mondandó egy szentmise, hogy a község csecseméi közül egy se haljon meg szent keresztség nélkül; minden Úrnap nyolcada alatt mondandó egy szentmise, hogy senki sem végezzen szentségtörő áldozást.

Egy irországi pap beszélte a következő esetet: Mint kis iskolás fiú többször kisértem el nagyatyámat a templomba. Egy magasabb dombon keresztül kellett mindig átmennünk. Amikor egy sziklához értünk, nagyatyám mélyen meghajolva levette a fövegét. Egy alkalommal megkérdeztem őt, miért teszi ezt. Ő nagy komolysággal felelé: «Édes fiam, ne csodálkozzál azon, hogy e helyet olyannyira tisztelem, 20 esztendőn át a földön térdelve e szikla tövében hallgattam minden vasárnap a szentmisét»! A szegény irek, akik nem építhettek templomot a szigorú törvény miatt, a szabad ég alatt kénytelenek voltak szentmisét hallgatni, sajnálatunkra méltók. De mennyire sajnálatunkra méltók azok a keresztények, akiknek vannak szép templomaik s mégis elmulasztják a vasárnapi szentmisét. *Krasznyánszky János.*

Az Oltáriszentség és a tábornok.

Báró Geramb tábornok, cs. és kir. kamarás egy nap Lyonban az utcán járva egy pappal találkozott, ki két haldoklót akart megáldoztatni. Geramb báró nem sokat teketóriázott, hanem térdre ereszkedett és így akarta bevárni, míg a pap az Oltáriszentséggel előtte elhalad.

Meglepetve és fájdalommal vette azonban észre, hogy a mennyezetet tartó két ministráns gyerek egymással civakodik. Hirtelen felpattant tehát s egyik ministráns kezéből kiragadja az Oltáriszentség felé boruló mennyezet rúdját s a veszekedő gyermeket elküldi. A pap nemsokára bámulattal látja, hogy egy magasrangú katona foglalta el az egyik ministráns helyét s e szokatlan látványra nagy tömeg verődött össze. A tábornok

nem csak a két beteg lakásáig vitte a mennyezet rúdját, hanem visszakisérte a papot a templomba is és csak azután távozott, midőn az Oltáriszentséggel áldást kapott; képzelhetni, hogy e látvány milyen felemelő példát nyujtott azoknak, kik még a kalapot is szégyenlik levenni a templom előtt.

Napoleon és az Oltáriszentség.

I. Napoleon császár mindig a legnagyobb tisztelettel viseltetett az Oltáriszentség iránt.

Midőn koronázása napján a bibornokok arra kérték, hogy áldozzon meg s ezzel az összegyült népnek és az egész kath. világnak adjon jó példát, a császár, ki nem volt olyan lelki állapotban, hogy az Úr testét magához vegye és arra sem volt elég bátorsága, hogy szenvedélyeivel szakítson, de szentségtörést sem akart elkövetni, így felelt: «Nem vagyok elég ájtatos ahhoz, hogy áldozzam, de mégis vagyok annyira jámbor, hogy szentségtörést ne kövessek el». VII. Pius pápa erre felmentette az áldozástól.

Ugyancsak I. Napoleonnal történt az is, hogy egy karácsonyi éjféli misén tiszteletet szerzett az Oltáriszentségnek. Egy tábornok ugyanis karácsonyestén több magas rangú tiszt barátját látta magánál vacsorán. Az étkezés végén felmerült az a kérdés, hogy mivel töltik el az időt. Menjünk el az éjféli misére, mondta az egyik tiszt tréfálkozva. Az indítványt elfogadták s a becsípett, jóllakott társaság csakugyen megjelent a szent Rókus templomban, hol a hivők általános megbotránkozására a legnagyobb tiszteletlenséggel viselkedtek. A mulató társaság ajkain azonban egyszerre csak megfagy a mosoly, mert egy tiszt lép ki a jelenlevők sorából, ki így szól: «Uraim, ha az ember templomba lép, úgy viselkedjék, amint ez a hely méltóságához illik. Azt mondom, csend és rend legyen.» Aki e szavakat ellentmondást nem tűrő hangon kiejtette, Napoleon császár volt, kit leforrázva és megrémülve ismertek fel mindnyájan.

A tisztek moccanni sem mertek többet az egész mise alatt.

Napoleon egyébként már a Brienne-i iskolában is bebizonyította, hogy vallásos szív dobog kebelében. Egy napon ugyanis észrevette, hogy Úrfelmutatás alatt egyik növendéktársa hátat fordít az oltárnak. A fiatal korzikai felpattant s megragadja a tiszteletlenül viselkedő növendék karját, egyet fordít rajta, hogy szembe kerüljön az oltárral s halkan, de azon az erélyes hangon, mely későbbi pályája alatt oly hiressé vált nála, így szólt hozzá: «Térdelj le, azt mondom, térdelj le». A megszólított sietve omlik térdre, mert a fiatal Bonaparte szemében a méltatlankodás nemes lángját látja lángolni s érzi, hogy a tüzes korzikai nem ismeri a tréfát.

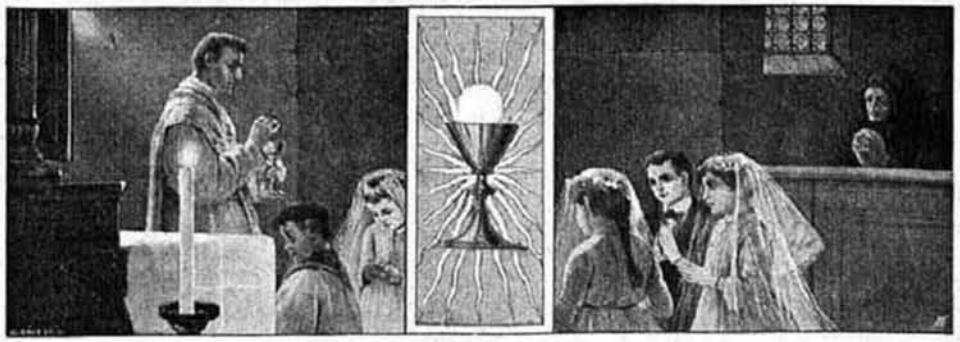

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: Reviczky Aladár.

Sopronban a Férfiak Mária-kongregációjában fennálló gyakrabban áldozók szakosztálya 1910. december végén kilencedet tartott a gyakori szentáldozás terjedésére. Az 1911. évben első szentáldozásokat erre a célra ajánlják fel a szakosztály tagjai.

Mire képes a gyakran áldozó.

Egy polgáriskolai tanárnő, aki a tanulás ideje óta sokszor járul a szentáldozáshoz, véletlenül egy olyan internátusba került vezetőnek, ahol 30 másvallású leány mellett 5 volt a katholikus. És az Úr Jézustól lelkesítve ezt az öt leányt havonkint vezeti a szentáldozáshoz. Rengeteg munkát, napi 10 órát képes ellátni a gyakori szentáldozás segítségével.

Okosság erénye.

Egy győregyházmegyei faluban, ahol elavult divat szerint a templom még nappal is zárva van, a tanítónő szeretett volna szentséglátogatásra menni. Félénkségében nem merte a kulcsokat elkérni erre a célra, elkérte tehát azzal, hogy orgonapróbát akar tartani. Orgonált is, de az Úr Jézusnak is hódolt.

Haladunk.

Mosontarcsán, ezen 2000 lakosságú faluban, 1907-ben 1500 volt a szentáldozók száma, 1910-ben már 15.000, 1907-ben az Oltáriszentséget esténkint csak egyetlen egy személy látogatta, a plébános. Ma munka után majdnem az egész falu imádja az örökmécs titokzatos fényé-

nél a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Három évvel ezelőtt mindenki azzal a csúf térdrántással köszönt be a templomba, ma már mindenki földig hajtja térdét. Ezen vallásos cél felkeltésében fő érdeme van a jó Istenen és a buzgó plébánoson kívül a leányok Mária-kongregációjának és a Jézus-Szive díszőrségnek. *Schügerl Gyula.*

Templomgondozás.

Az orgona rendbentartása, óvatos tisztogatása. A lelkiismeretes kántor kezében ritkán van baja az orgonának, föltéve, hogy az jól el van készítve. Legnagyobb óvatossággal kell hát lennünk az új orgona megbirálásánál, átvételénél. Mindenekelőtt a fasípoknak kell különösen száraz fából készíttetniök, lehetőleg szögezés nélkül összeállíttatniok, nehogy később a sípokban rozsdafoltok keletkezzenek és azokat tönkre tegyék. A nedves fából készült fasípok meghasadnak és a hangot képződésben lehetetlenítik. Az ónsípok kevésbbé romolhatnak meg. Legtöbbet árthatnak nekik a ministráns gyermekek, vagy az orgonafujtatók, kik megtapogatják, összenyomják. Mi közük a sípokhoz ezeknek?! El kell zárni a szent tárgyakat a csintalanság kezei elől. Az orgona fuvója szabályozva van. Vigyázni kell a vonalra, melynél magasabbra soha se emelkedjék a fuvó jelzéke. A molytól a fuvónak közét kénezéssel óvjuk. Ez azonban, mert a kénlap meggyujtása által történik, nem ajánlatos módja az óvásnak. Sokszor rosszabb az orvosság, mint a betegség. Használjunk inkább a pohárban beállított ecetsavat, melybe rozsdás szögeket teszünk. Jónaftalinnal is védekezni a moly ellen. A légnyomásos, újabb rendszerű orgonáknál ne vegyünk át kaucsuk fúvókákat, mert ezekre a nedvesség, a szárazság, a hideg és meleg egyaránt hatással vannak. Kívánjuk meg, hogy ezek tejesbárány bőréből készíttessenek. Legyen az orgona mellett egy törlő és poroló. Mindennap meg kell annak a játékasztalát, billentőit stb. szabadítani a portól. A hágóbillentők ne szolgáljanak köpöláda gyanánt. A változatok szertelen rángatása, tologatása világos jele annak, hogy nem való ilyen drága hangszer *kontár* keze alá. Megesik mégis, hogy szentmise alatt sipít az orgona. A kántornak ép úgy kell ismernie annak minden részét, mint a jó pap ismeri kis könyvtára minden egyes darabját. Azonnal tudnia kell, melyik síp visít. Nyuljon bele, helyezze félre a rakoncátlankodót; az istentisztelet végén pedig a szélláda illető lyukától visszafelé a billentőig keresse és találja föl a féktelenség okát. Épígy járjon el akkor, ha hiába nógatja a makacskodót. Száraz időben az ellenkező oldalon fekvő ablakok kinyitása által egész napra levegőjárásnak tegyük ki az orgonát. Évente egyszer belülről is poroljuk meg.

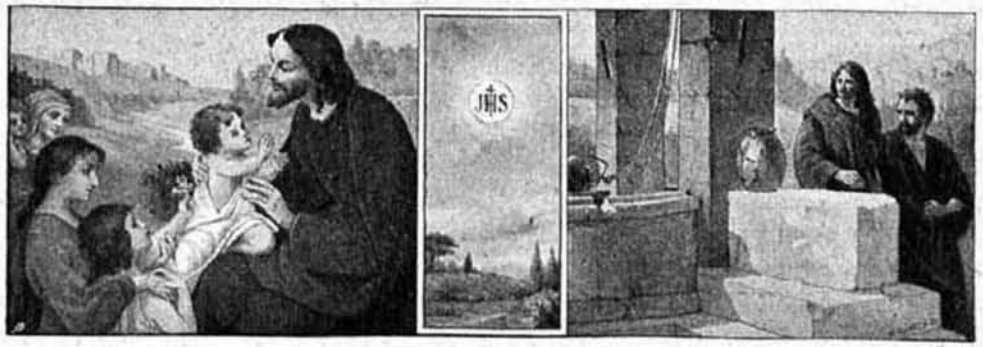

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szvllaba Emil.

Szentséglátogatás szent Kázmér példájára.

Legnagyobb jótevője az embereknek, Úr Jézus! lakásul ezt a szentséghází választottad magadnak; s a szentostya alakját, mint valami ruhát vetted magadra. Azonban én, a Te gyermeked, erősen hiszem, hogy itt vagy és hálát akarok Neked adni jótéteményeidért.

Jóságos Úr Jézus! Te szenteket adtál nekünk, akik Irántad, a legfelségesebb Oltáriszentség iránt nagyon hálásak voltak. Azért adtad őket nekünk, hogy példájukból háladatosságot tanuljunk. Köszönöm Neked egész szivemből és kérlek, hogy szenteid szép példája ne legyen hiábavaló.

Ilyen kedves szented Kázmér lengyel király is, aki 500 évvel ezelőtt halt meg 24 éves korában. Az emberek is szerették nagy jámborságáért, de Te sokbal jobban szeretted. Királyfi volt, de ezzel nem is gondolt. Sokkal jobban örült annak, hogy mennyei Atyádnak gyermeke és a Te testvéred. A királyi trónnál sokkal jobban tetszett neki az, hogy Te a legfölségesebb Oltáriszentségben úgy vagy köztünk, mint a jó pásztor bárányai között. Csaknem szünet nélkül imádkozott Előtted, a pihenésről is megfeledkezett. Éjjel is fölkelt álmából, hogy Téged a legfölségesebb Oltáriszentségben imádjon, Neked köszönetet mondjon sok jóságodért. Ilyenkor a templomot zárva találta, de nem távozott el haza, hanem a templom kapujánál térdelt és ott imádkozott. Sokszor találták így meg az éjjeli őrök és csodálkoztak rajta. Mikor ezeket az ő tanítója megtudta, intette őt, hogy kevesebbet imádkozzék, többet mulasson és aludjék. Ámde a szent ifjú mosolyogva felelé: «Az én gyönyörűségem az Úr Isten, Őt pedig az oltáron, a legfölségesebb Oltáriszentségben találom fel. Ott több örömem van, mint bármely mulatságban».

Ó igen, Úr Jézus, ha elgondoljuk, mennyi jót teszel velünk az Oltáriszentségben, legnagyobb örömünket a szentséghász előtt kell találnunk.

Ó Jézusom! voltak királyok, mint Mátyás az igazságos, akik pórruhában jártak a nép között, hogy bajait megtudják és rajta segítsenek. De csak néha tették meg. Te azonban 19 száz év óta vagy köztünk, nem is emberi alakban, hanem kenyér szinében. Áldunk és dicsérünk jóságodért.

Megigérted, hogy az Oltáriszentségben a világ végéig velünk maradsz, mint a jó pásztor bárányai között. Áldunk és dicsérünk jóságodért.

Megigérted, hogy aki megáldozik, oly erős lesz a bűn ellen, hogy a gonosz lélek fut előle; mint az ember az ordító oroszlán elől. Áldunk és dicsérünk jóságodért.

Megigérted, hogy aki méltóképen áldozik, annak testét az utolsó napon feltámasztod sirjából és oly fényessé, dicsővé teszed, amilyen a Te szent tested az égben. Áldunk és dicsérünk jóságodért.

Megigérted, hogy aki eszi a Te testedet és issza a Te véredet, örökké fog élni a mennyországban. Áldunk és dicsérünk jóságodért.

Ó bár oly hálás tudnék lenni, mint szent Kázmér. Ő nemcsak sokat imedkozott, hanem sok jót is tett, csupa háladatosságból Irántad. Ő maga szolgált a betegeknek és táplálta a koldusokat. Mikor ez másoknak nem tetszett, így szólt: «Hisz én nem vagyok olyan király, mint Jézus Krisztus, az Isten Fia; és Ő mégis mennyei trónjáról alászállott hozzánk, szegény emberekhez és gyógyította betegségeinket; szegénnyé lett, hogy bennünket gazdagokká tegyen. Jézus Krisztus példájával és szavával is tanította, hogy a szegényeknek szolgálni annyi, mint Neki magának szolgálni.»

Én is irgalmas akarok lenni mindenki iránt, jót akarok tenni, mert Te a legfölségesebb Oltáriszentségben elhagyod isteni dicsőségedet, elhagyód emberi alakodat, csak hogy az én szegény lelkem gazdag legyen. Segíts édes Jézusom, hogy irgalmas szivű legyek.

Meg akarom osztani testvéreimmel, ha van valamim. Segíts, édes Jézusom!

Ha pénzt kapok ajándékba vagy fölöslegem van ételben, örömest fogok a koldusoknak belőle adni. Segíts, édes Jézusom!

Ha szüleim megengedik, meglátogatom beteg tanulótársaimat és szolgálok nekik. Segíts, édes Jézusom!

Az öreg embereket nem fogom kigúnyolni, hanem szivemből tisztelni. Másokat inteni fogok, ha a szegény öregeket kigúnyolják. Segíts, édes Jézusom!

A bosszantásokat türelmesen fogom elviselni és meg fogok bocsátani, mikor valaki megbánt. Segíts, édes Jézusom!

A temetésekre, kivált a szegény emberekére buzgón fogok eljárni és imádkozni a szegény halottért. Segíts, édes Jézusom!

Az állatokkal sem akarok keményen bánni, nem fogom őket kínozni, mert őket is Te teremtetted. Segíts, édes Jézusom!

Ó Jézusom! milyen irgalmas vagy öröktől fogva! Szépnek teremtetted a földet, hogy itt lakjunk. Adj nekünk is irgalmas szivet!

Adtál testet, hogy feltámadjon. Adj irgalmas szivet!

Adtál levegőt, hogy meg ne fulladjunk. Adtál napot, hogy sötétben ne legyünk és meg ne fagyjunk. Adj irgalmas szivet!

Adtál fület, nyelvet, hogy egymást megértsük. Adj irgalmas szivet!

Adtál kezet, lábat, erőt, hogy dolgozhassunk és éhen ne haljunk. Adj irgalmas szivet!

Adtál jó szülőket, hogy felneveljenek; tanítókat, hogy tanítsanak; áldozópapokat, hogy üdvözüljünk; testvéreket és társakat, hogy egyedül ne legyünk. Köszönjük és kérünk, adj irgalmas szivet is!

Fát követ és agyagot adtál, hogy lakást építsünk; lent, kendert, állatokat, hogy ruhánk legyen; tüzet, hogy sötétben világítson, télen melegítsen s ételünket elkészítsük. Köszönjük és kérünk, adj irgalmas szivet!

Te adsz égi háborút, hogy a levegő megtisztuljon; esőt, hogy a vetés nőjjön; növényeket és állatokat, hogy tápláljanak és szolgáljanak nekünk; virágot, éneklő madarat, hogy örömünk legyen bennük. Köszönjük és kérünk, adj irgalmas szivet!

Annyiszor adok neked hálát, ahányat lélekzik az ember, ahány szikra van a napon, ahány szót szólnak az emberek, ahány ember, állat, növény és kő van a földön, ahány virág a mezőn, réten, ahány vízcsepp a felhőkben. Ennyiszer mondok Neked köszönetet, Jézusom a legfölségesebb Oltáriszentségben! Amen.

Az első áldozás emléke.

(Az anya imakönyve.)

A LEGNAGYOBB jó, amit Isten a földön gyakorolhat, egy valóban keresztény anya ajándékozása, mondá egy jeles püspök (Ketteler). Ez állítás fényesen be lett igazolva a következő történetben.

18... év tavaszán egy fiatalember jött falunkba, hogy megrongált egészségét itt lakó nővérénél helyreállítsa. Épen egyetemi tanulmányait végezte be. A szegény nővér néhány nap mulva hozzám jött és keserves könnyek közt panaszolta el nekem, mint lelkészének, hogy fivére minden vallási vigaszt elutasít és nyiltan kijelentette, hogy semmiben sem hisz.

Én többször láttam a fiatalembert, akin a tüdővész magas foka uralkodott, midőn szép időben lassan sétálgatott. Ez alkalmat szolgáltatott nekem arra, hogy hozzája közeledjem. Egy napon barátságosan megszólítottam őt és hogyléte után kérdezősködtem. De az én papi ruhám, úgy látszik, épen nem tetszett neki; sötét pillantásokat vetett reám, kérdéseimre nagyon kimért és rövid feleleteket adott és midőn lassankint beszédemet

a vallás vigaszára fordítottam, ami oly édesen hat a szenvedés közepette a lélekre, azonnal búcsut vett tőlem azon kijelentéssel, hogy a hasznos beszéd árt az ő egészségének.

Nemsokára arról értesültem, hogy az ő baja súlyosbodott és az orvos abbeli aggodalmának adott kifejezést, hogy egy vérhányás rögtön kiolthatja életét. Most már kötelességemmé vált őt meglátogatni és szeretettel és komolyan az ő örök üdvére figyelmeztetni. Miután a rákövetkező napon szentmisémet az ő lelke javára fölajánlottam az Úrnak és a jó Pásztort arra kértem, hogy legyen a szegény betegnek segítője és világossága, ismét elindultam, bár félelem közt, a beteg látogatására.

A beteg nővére fogadott engem és mindjárt hozzá vezetett. A divánon ült, fejét tenyerébe sülyesztve, és úgy látszott, hogy szenved. Midőn nővére engem bemutatott, haragos pillantást vetett reám és kijelentette, hogy az én látogatásom neki kellemetlen. Én megbocsátottam neki ezt és igyekeztem megnyugtatni őt, és kértem, forduljon bizalomteljes szívvel a jó Istenhez akkor visszaszáll lelkébe a béke és vigasz, amit ő annyira óhajt.

Úgy látszott, hogy szavaim jó benyomást gyakoroltak reá. De tévedtem. Ő néhány perc mulva fölkelt ülőhelyéről és keserű hangon kijelentette előttem, hogy nincs szüksége az én vigasztaló szavaimra. Én akkor figyelmeztettem őt az ő ifjúkori hitére és arra, hogy Isten talán azért küldi reá ezt a betegséget, hogy ideje legyen saját bensejébe szállani és az örökkévalóságra gondolni; de ekkor annyira izgatott lett, hogy én tanácsosabbnak véltem távozni. A szegény nővér vigasztalhatatlan volt. Arra kértem őt, hogy ne szünjék meg imáiba ajánlani a szerencsétlen beteget és bizzék az Isten irgalmában és azt igértem, hogy néhány nap mulva megint el fogok jönni.

Alig érkeztem haza, midőn egy levelet kaptam, melyben a beteg komolyan megtiltotta nekem a látogatást és a levél vivőjétől azt is hallottam, hogy nővérét azzal fenyegette, hogy távozik és vendéglőben vesz lakást, ha még egyszer papot hivna hozzá.

A beteg később ismét magához jött; ismét sétára ment és velem találkozott. Ekkor minden erejét összeszedte, hogy eltakarja gyöngeségét és gyorsan elhaladt mellettem, alig viszonozva köszöntésemet.

Másnap a beteg nővére, mindjárt a szentmise után, hozzám sietett és örömmel azt mondta: «Hála Istennek! az én fivérem ismét keresztény; kéreti önt, látogassa meg még ma.» Meg voltam lepve. Siettem a beteghez, mert a szegény nő annyira föl volt izgatva az örömtől, hogy nem is tudta nekem elmondani a hirtelen változás okát.

A beteg, úgy látszott, már türelmetlenül várt reám; elém jött a lépcsőig, megragadta kezemet, bocsánatot kért tőlem az ő illetlen viseletéért, aztán szemeiben könnyekkel így szólt: «Adjon hálát velem együtt az

irgalmas Istennek; én ismét keresztény vagyok! Segítsen nekem, hogy jó keresztény maradjak és mint ilyen haljak meg.» Én szivemből szerencsét kívántam a fordulathoz neki és jámbor nővérének és a változás okát kérdeztem.

— Tegnap este — úgymond a beteg — nővérem szobájába mentem és az ő kis könyvtárát szemlélgetve, egy könyvet pillantottam meg. Boldog emlékű *édesanyám imakönyve volt.* Kezembe vettem a könyvet, kinyitottam és szemem épen azon a lapon akadt meg, ahová 18... évi április 14-ről keltezve az én *első áldozásom* volt bejegyezve, alatta ez imával: «Jézus Krisztus! Te leszállottál az én fiam szivébe; áldom a te végtelen szeretetedet és kérlek, tartsd meg őt a hitben és ártatlanságban és vezesd őt a világ veszélyein keresztül az örökéletbe. Istennek szent Anyja! imádkozzál érette!

Ó, te nem őrizted meg a hitet; te elvesztetted ártatlanságodat — e gondolat ólomsúllyal nehezedett szivemre; furcsán éreztem magam, nem is tudtam, mi történik velem. A könyvet sem tudtam visszatenni helyére, hanem szobámba siettem vele. E pillanatban úgy rémlett előttem, mintha édesanyám panaszosan elém állott volna; elgondoltam az ő oktató, óvó szavait; eszembe jutott igéretem, amit első szentáldozásom napján tettem és anyám halála napján ismételtem; átgondoltam ifjúságom napjait, midőn még hivő, ártatlan, vidám voltam és boldogságban töltöttem napjaimat. Azután tévelyeim és bűneim réme állott lelkem elé.

Nyugtalan lettem és megzavarodtam, dúlt a vihar keblemben; a hit és hitetlenség küzdött egymással szivemben. Kihez forduljak? hol kezdjem? Kezembe vettem ismét anyám imakönyvét és ismét kerestem. Megint olvasni akartam belőle, de nem tudtam. Végre megtaláltam benne az esti imát, mit anyám velünk, gyermekekkel el szokott mondani. Önkénytelenül térdreborultam és imádkoztam, amit három év óta nem tettem. Úgy rémlett előttem, mintha édesanyám mellettem térdelne és velem imádkoznék. Ekkor eltünt minden csalókép, ami lelki szemeimet födte; világosság lett bensőmben és én világosan láttam, hogy engem bűneim vittek a hitetlenségre. A fájdalom és bánat könnyeit hullattam. Mélyen megrendülve feküdtem ágyamban. Nem tudtam aludni. Végre elszenderedtem, előbb anyám oktatását követve, szent kereszttel jelölve meg magamat. Midőn ismét fölébredtem, elmondtam gyermekkori imáimat és azon elhatározást érleltem meg magamban, hogy ismét Istenhez térek.

A betegnek e szavai nagyon megindítottak engem. Csodáltam Isten kegyelemútjait. Nővére az öröm könnyeit hullatta és bámulva tekintett a betegre. Én pedig megerősítettem a beteget az ő szent elhatározásában és igyekeztem esetleges kételyeit eloszlatni.

— Isten megmentett engem a kételytől, szólt ekkor. A kegyelem vilá-

gossága előtt — úgymond — minden kétely eltünik. Csak a bűn hozta lelkembe a kételyt. Bocsássa meg Isten ifjúkori tévedéseimet!

Hosszú és komoly előkészület után nagy áhitattal meggyónt a beteg, ami engem nagyon megindított.

Minthogy a betegség a nyár közepén sulyosbodott, mindennap meglátogattam őt. Előbbi komoly kedélye egészen eltünt; a beteg vidám lett és szenvedését példás béketűréssel viselte. Gyakran beszélt nekem azon édes vigaszról, amit a vallás nyujt a szenvedésben és borzadállyal gondolt azon időre, melyet Istennel, önmagával és a világgal meghasonulva töltött. Nagy örömet érzett akkor, mikor édesanyjáról beszéltem és mikor már elgyengültek szemei, arra kért, hogy az ő imádságoskönyvéből olvassak neki. Midőn halálát közeledni érezte, hivatott engem. Egy jó keresztény nyugalmával és bizalmával nézett a halálnak elébe és örvendett, hogy nemsokára találkozni fog édesanyjával a boldog mennyországban. Halála előtt félórával mély álomba merült. Egyszer csak fölébred e kiáltással: «Anyám! Anyám!»

És lelke elvált testétől. *M.*

Egy francia ezredes utolsó áldozása.

1883. március havában halálos ágyán feküdt Trèbaute Gábor ezredes, ki a német-francia háboruban Reichshoffer mellett résztvett abban a hires lovas rohamban, mely egyike az újabb idők legmerészebb katonai bravurjainak. Tréboute itt két sebet kapott s két lovat lőttek ki alóla, de nem csak ezekről volt hires, hanem arról is, hogy Istenéhez szintén oly hűséggel viseltetett katonai pályáján, mint a trikolórhoz.

A beteg ezredeshez eljött a pap, ki meggyóntatja és mivel állapota a közeli halálra engedett következtetni, másnap korán reggel akarta megáldoztatni.

«Nem, szólt az ezredes, nem korán reggel szeretnék áldozni, hanem fényes nappal, mert jó példát akarok adni, hadd lássák, hogy hal meg egy francia katona, aki katholikus. Nővéremmel együtt végeztük az első szentáldozást, én megbeszéltem vele, hogy az utolsó áldozásnál is együtt fogunk az Oltáriszentséghez járulni.

S így is történt. Március másodikán, pénteken reggel így szólt a hős katona nővéréhez: «Milyen nap van ma?» Péntek — volt a felelet. «Nos, ma fogok meghalni, azon a napon, midőn Üdvözítőnk is meghalt.» S miután nővérével együtt magához vette az Úr testét, vissza adta hősi keresztény lelkét az Istennek.

Röptében a nagyvilág körül.

Erdély aranykora. A magyarországi harmadrend Erdély bércei között újra kibontotta a gyakori áldozás fennen lobogó zászlaját. Mint egykoron Erdélyben volt a magyar szabadság előharcosa, most is elől látjuk őket, a hősök unokáit a lelkek szabadságáért küzdeni. Szent Ferencnek Erdélyországban megjelenő Hirnöke megfúttá hatalmas harsonáját s ezzel köszönt be az újesztendő hajnalán:

Bevonjuk a tavalyi zászólt és kitűzünk egy ujat.

Egy ujat tűzünk ki, amely sokkal nagyobb a tavalyinál; amelyre mégegyszer akkora betűkkel írjuk rá a programmunkat.

E zászlót lengetjük előttetek, testvéreink! Nézzétek, milyen hófehér szinű! Olvassátok csak, mit írtunk rá!

Áldozzunk gyakran mindennap!! Mi Krisztus hivei vagyunk. Mi az Istenember párthívei vagyunk. Mi az isteni Mester apostolai vagyunk. Mi az Ő tanítását hirdetjük szakadatlanul. Mi az Ő kívánságának teljesítésére szólítunk föl mindenkit. Mi nem nyugszunk, míg az Ő forró óhaja nem teljesül, legalább is ott, ahová mi eljuthatunk.

Azért szólítunk föl benneteket is, terciárius testvéreink.

Ez legyen az évi programmunk: *áldozzunk mindennap!*

Mondjam-e, hogy a naponkénti áldozó olyan, mint a tüzet lehelő oroszlán? Mondjam-e, hogy aki mindennap egyesül Istenével, azt nem fogja a mai furcsa világ kárhozatos szelleme magával ragadni? Említsem-e, hogy az Úr oltáránál erőt, vértanúi bátorságot és hitvallói szellemet önt belénk a szivünkbe térő Jézus Krisztus?

Nem! nem hiszem.

Izleljétek meg és meglátjátok, mily édes az Úr!

És ha ti már mindennap megjelentek az áldoztató korlátnál, örüljetek végtelen boldogságtokról; mondjátok mindenkinek, hogy nincs több olyan úr, mint az Isten; hogy nincs több olyan boldogító jó barát, mint

az édes Jézus! Hirdessétek, hogy *«nagy dolgot cselekedett veletek a Hatalmas!»* Állítsátok meg minden ismerőstöket és értessétek meg velük a jóságos isteni Mester végtelen szeretetét!

De mit mondok?

Nem elég! Ne csak ezt tegyétek!

Hanem fogiátok kézen barátaitokat s vezessétek a szentségi Jézushoz!!

S ez legyen programmunk második pontja.

Igen! Áldozzunk mindennap: ismerőseinket pedig birjuk rá, hogy ők is kövessék a mi példánkat!

Beszéljek-e még erről többet? Fölösleges! Majd megmondja nektek az édes Jézus, amit én nem mondtam el.

A bécsujhelyi katonatisztek rendjele. A bécsújhelyi katonai akadémiában nemrégiben az öreg tisztek ünnepélyt tartottak. Ez alkalommal ünnepélyes szentmise volt, amelyen a jubilánsok, a város egész tisztikara és az összes tisztek tanáraikkal együtt résztvettek. Az oltárhoz Müller dr. paptanár lépkedett. Előtte két minisztráns ment és pedig a misekönyvet Gerstenberg lovag cs. és kir. tábornok vitte, a második minisztráns Schnarda ezredes volt. Mindkét úr teljes katonadíszben volt összes rendjeleikkel a mellükön. A szentmise alatt buzgón megáldoztak s az Úr szolgájának kezéből vették a legmagasabb rendjelet és kitüntetést, a mennyei kenyér hófehér színében.

Küzdelem az Oltáriszentségért. Fellegekbe vágó csatákat vívnak Brittaniában az Oltáriszentségért. Az egyháztól elszakadt anglikán lelkészek az Oltáriszentséget kérik. Templomuk már be van rendezve a mennyei király jövetelére, tömjén, gyertya, miseruhák, ép úgy, mint a római egyházban. Csak magát a mennyei királyt várják. Ez urak azért vonták magukra főpásztoruk figyelmét, mert az Oltáriszentséget nemcsak őrizték, hanem nyilvános istentiszteletre is kitették, mert a népet az Oltáriszentség látogatására buzdították és mert római szokás szerint, a Szentséggel áldást osztottak. A püspök pásztorlevélben jelentette ki, hogy bár kételye nincs az Úr Jézus valóságos jelenléte iránt, mégis különbséget kell tenni magánájtatosság és nyilvános istentisztelet között. Magánájtatosságban mindenki tisztelheti az Oltáriszentséget, de az nem járja, hogy nyilvános tiszteletre kitegyék s hogy a népet tiszteletére fölhívják. Nagyobb plébániákon püspöki engedéllyel őrizhető a Legszentebb, betegek és haldoklók számára, de nyilvános tisztelet tárgya nem lehet.

A vikáriusok válaszukban rámutattak ez intézkedésben rejlő következetlenségre. Hinde úr ezt írta: «Erős meggyőződéssel hiszem, hogy az Oltáriszentség mindenkor az Úr teste, akár az oltáron fekszik szentáldozáskor, akár a betegek és haldoklók számára teszik el és azért ép oly tisztelet illeti meg, mint magát Krisztus Urunkat. Nem teljesíthetem tehát az Oltáriszentség őrzését illető rendeletet». Mr. Nugent. aug. 2-án eképpen válaszolt püspökének: «Lehetetlen, hogy a népet ne buzdítsam az Oltáriszentség imádására, mikor hiszem, hogy benne a mi Urunk maga van jelen. Állandóan ég előtte a lámpa. Miért? Bizonyára csak azért, hogy minden belépő észrevegye, hol van jelen Krisztus Urunk. Mindnyájan térdet hajtunk, ha elmegyünk előtte, azért látogatjuk meg őt, azért imádjuk, mert a mi Urunk maga van jelen az Oltáriszentségben. Méltóságod bizonyára nem kivánja, hogy úgy viselkedjünk előtte, mintha nem volna jelen. Én és népem mindig annak tartjuk az Oltáriszentséget, aminek tartották a napkeleli bölcsek a betlehemi gyermeket. Nem látom tehát át, miért kellene nekünk mást tennünk, minthogy imádjuk őt.»

A püspök azonban nem tágított. A két lelkészt meggyőződésük miatt állásukból felfüggesztették. Mindkettő 15 évet töltött el buzgó működésében. Ezt nemcsak az ujságok egyhangú nyilatkozatai tanúsítják, hanem egy úr is bizonyította e sorok írójának. A püspök legjobb papjait távolította el. Ami jó csak történt e plébániákon, az ő művük, a nép szentek gyanánt tisztelte őket.

A nemes gondolkozású angolok rokonérzése követi őket, bárhová veszik is útjukat.

Mi pedig XIII. Leó pápa parancsára imádkozunk Anglia megtéréséért. Aki keres, az talál. Kérjetek és megadatik, zörgessetek és megnyittatik nektek!

Az Örökimádás temploma fényes ünnepségeknek volt tanújele a mult hónapokban. Az 1910. év, amelyben 40.000 hivő járult a szentáldozáshoz és amelyben 1500 szentmiseáldozatot mutattak be az Úrnak, magasztos szép ünnepélylyel végződött. December 27-én szent János evangelista napján Kohl Medárd püspök tartotta püspökké szentelésének évfordulóját az egész oltáregyesület és a hivők jelenlétében. Szentmise előtt két apáca beöltöztetése és egy fogadalomtétel volt. A szentmise után ünnepélyes Te Deum hangjai szállottak a hivők ajkairól az imádandó Oltáriszentség felé. Kérve őt, hogy ölelje keblére a jubiláns püspököt, mint szent Jánost, a szeretet apostolát.

Jézus nevenapját ez évben a hivők általános részvéte mellett ünnepelte meg a templom a szent napot megelőző kilenceddel. Mindennap ünnepélyes nagymise volt, az első napon, a Veni Sancte napján P. Buttykai Antal, az Oltáregyesület vasárnapján Kánter Károly prelátus mondott szentbeszédet. A szent kilenced szónoka Hász István a szent Imre kollégium prefektusa volt. A szent kilenced csütörtökön Zemann Jenő hárskúti plébános szentóra ájtatosságon mondott szent beszédet; az ünnepély befejezése vasárnap volt, midőn ugornyai Robicsek Ferenc dr. kanonok mondott ünnepélyes nagymisét, este pedig Kohl Medárd dr. püspök hatalmas allo-

kucióval és ünnepélyes Te Deummal fejezte be a szent ájtatosságot. A szent kilenced alatt az Oltáregyleti kongregációk hét csoportja állandóan imaórát tartott és a szakosztályok szónokai a szent név tiszteletére hivták fel a buzgó áldozó egyesületi tagokat.

Németnek Bécs, magyarnak Pécs. Tagadhatatlan, alig van város, hol a tanítóság annyira át volna hatva az Oltáriszentség tanításától és szeretetétől, mint a bécsiek. A németek igazán ide mehetnek példáért, mert ebben Vindobona docet, Bécs tanít. Mi, magyarok is ujat tanulhatunk, Zichy Gyula gróf pécsi püspök legutóbbi körlevelében új rendelkezést adott papjainak és tanítóinak husvéti gyónására vonatkozólag.

Mult évi körlevelében ugyanis elrendelte, hogy a lelkészkedő papság és tanítóság husvéti szent gyónásukat és áldozásukat közösen, együttesen végezzék, azonban figyelembe véve azon nehézségeket, melyekbe ezen rendeletének keresztülvitele a gyakorlatban itt-ott ütközik, nem ragaszkodik ahhoz, hogy tanítói a papokkal együtt végezzék szent gyónásukat és áldozásukat, megengedvén nekik, hogy ahol tényleg ily nehézségek forognak fönn, akár az iskolásgyermekekkel együtt, akár más alkalommal és máshol végezzék szent gyónásukat, csak azt kivánja meg ezen esetben föltétlenül, miszerint szent áldozásukat a hivek jelenlétében ezek épülésére saját plébániatemplomukban nyilvánosan végezzék.

Azt a példás és épületes szokást azonban, mely szerint a kerüle papság egyes plébániákon együtt végzi szent gyónását, nemcsak nem szándéka jelen rendeletével megszüntetni, hanem ellenkezőleg nagyon üdvösnek tartja ezt, óhajtja és kivánja, hogy ahol még eddig e szokás nincs meg, ott is meghonosíttassék. *Megemlékezve már arról, hogy a fővárosban a Mária kongregációban egyesült katholikus tanítóság legbuzgóbb zászlóvivője a gyakori áldozásnak, örömmel említjük* meg e helyen, hogy Budapesten a *Keresztény tanítók országos egyesülete* megalakult *(VIII., Horánszky-utca 22.)* Programmja: *a keresztény szellemnek iskolában és családban való megerősítése.*

Az Oltáriszentség Lourdesban. Nemrégiben francia orvosok támadták a lourdesi csodákat és az Oltáriszentség kegyhelyének bezárását indítványozták. Ez a céhbeli tudomány embertelen szűkkeblűsége. Az orvos célja a beteget gyógyítani s így elő kell mozdítania az eszközöket, melyek a beteg gyógyulásához hozzájárulnak, akármi legyen is az az eszköz. Ha beválik, úgy használni kell. Ezen vaskalapos orvosi tudománynak mily csodás ellentéte az az igazi emberszeretet, mely az Oltáriszentségből, a beteg emberiség orvosának szivéből árad felénk. Ime az igazi orvos, ki nem lát mást, mint a beteget s csak annak él szüntelen. Az Oltáriszentség előtt történt csodás gyógyulásokról beszélnek a francia lapok, melyek közül csak egyet említünk, a több év óta beteg Hérault kisasszony esetét. Hérault

kisasszonyt hiába vitték a lourdesi forráshoz. Bemártották a vízbe, de ez mit sem használt. Majd eszméletlen állapotban vitték őt a körmenethez 1908. október 4-én. Mikor a monstranciában vitt Oltáriszentség közelébe érkeztek, a beteg hozzátartozói azt hitték, hogy Hérault utolsót lélegzett s halottnak vélt arcát befödni akarták. Ebben a pillanatban a pap a beteg felé fordul s megáldja őt a Szentséggel. A beteget iszonyú fájdalom fogja el és kegyetlen hányinger gyötri. A menet a Szentséggel tovább halad el mellette. A beteg erősen hányni kezdi a vért.

Vérével lehányja a brancardiért (azon férfiak egyikét, kik a hordágyat vitték). Utóbb a hányás megszünik, a beteg saját erejéből felál, megvan gyógyulva. Aznap este mindenből evett, amit eléje tettek és nem hányt többé. Étkezés után elment a barlangba és résztvett az onnét induló esti körmenetben, amikor a hivek égő gyertyákkal kezükben Mária-dalokat énekelve, járják be a lourdesi bazilika előtti teret. — Van der Elst doktor azután a különféle theoriákkal foglalkozott, melyek ezen gyógyulásokat természetes uton törekednek megmagyarázni és végül azt a következtetést vonta le, hogy ezen hirtelen gyógyulások az orvosi tudomány részéről meg nem magyarázhatók; itt csodát kell elismerni. A tudós orvos előadásának hatását nagy mértékben fokozta a három szerencsés meggyógyultnak jelenléte. Érdekes az is, hogy midőn Hérault Zsuzsanna azonnal a hirtelen gyógyulás után a Bureau des Constatationsban, a lourdesi orvosi hivatalban megjelent, egy jelenlevő angol orvos — aki minap elhunyt gyermekét lesujtva siratta, mert nem hitte, hogy viszontlátja őt a tulvilágon — megilletődve kiáltott föl: «Van Isten az égben!»

Az iparművészeti múzeum kapujában. *Prohászka püspök cikke.* Amíg az iparművészeti múzeum kapujában lampionok hirdetik a japán kiállítást, Prohászka püspök is a ragyogó napkelet felé, az élet művészetének kincstára felé, a templomok gótives csarnokába mutat. A magyar művészi világ az örök szépség forrása felé fordult. A Magyar Iparművészet c. képes folyóiratban Prohászka püspök az egyházi művészetekről írt eszmékben gazdag cikket, mely az oltáregyesület nemes céljainak új szárnyakat fog adni. Prohászka püspök a templomok díszéről beszélve sürgeti a templomi tárgyak művészi nemességét, majd így folytatja: Ha valaminek, hát az igazságnak, a fölségnek kell szépségbe öltözködnie. Isten is így akarja: azért teremtette szépp a világot, az ő házát; azért kell szépnek lennie a templomnak is, melyről azt énekeljük: ez az Isten háza s az ég kapuja. Öltöztessünk lehetőleg mindent szépségbe, nemcsak a szebb világ s környezet nagyobb értéke, hanem lelkünk fejlesztése miatt. Mondtam, hogy rászorulunk s most megismétlem, hogy rászorulunk éltünk egész vonalán, lelki funkciónkban is. A művészet szinei s alakjai nélkül fogalmaink is véznák, szavaink is szárazok, vallásosságunk pedig erőltetett és

szegényes. Messze, nagyon messze van minden s az is ködben uszik: de a szépség a fölfoghatatlant is közelebb hozza s érzelmeink fölkeltése által vezet be a mélységekbe.

EGYESÜLETI ÉLET.

Esztergom. *Közgyűlés.* December 11-én tartotta a helybeli Oltáregyesület *évi közgyűlését* a tagok szép részvétele mellett. Dr. *Walter* Gyula prelátus-kanonok, mint az egyesület igazgatója, eszmékben gazdag szép beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, melyben kifejtette az Oltáregyesület magasztos hivatását ápolni, szilárdítani, növelni a hitet, mint az erényes cselekedetek alapját és gyökerét, másrészt a szerényebb viszonyok közt levő templomok szükségleteinek fedezéséhez áldozatos szeretettel hozzájárulni. Ez utóbbi feladat megvalósítása tekintetéből az Oltáregyesület május havában kiállítást rendez, melynek előmunkálatai az elnöknő özv. *Reviczky* Gáborné és a választmányi hölgyek fáradhatlan buzgólkodása folytán máris lelkesen folynak. A közgyűlés örömmel vette tudomásul e hírt. A titkár és pénztárnoki jelentések tudomásul vételével a közgyűlés véget ért.

Baja. *Lelkigyakorlatok.* December 12—16. napjain lelkigyakorlatokat tartott a magyar katholicizmus lánglelkű vezére, *Prohászka* Ottokár püspök, a bajai Oltáregyesület és a Kath. Nőegylet részére; estende pedig a férfiaknak mondott konferencia; beszédeket. Bajaváros megmozdult az apostol-utód szavainak hatása alatt. Egy új, szebb életnek, a kath. megujhodásnak jelei mutatkoznak.

December 16-án negyedfélszázan vettek részt a közös szentáldozáson; közülök legtöbbet Prohászka püspök úr gyóntatott. Birák, tanárok ügyvédek, urinők, kik eddig közönyösek voltak, példaszerű buzgósággal járultak a szentségekhez. Az Oltáregyesület előkelő tagjai tüntetőleg hordják szalagra fűzött érmüket s nem félnek a lenézéstől, sem a gúnyolódástól.

A kalocsai Oltáregyesület köréből. *Kőszeghy* Mihály dr. főszékesegyházi karkáplán, a kalocsai O. E. igazgatója. elnyerte a fajszi pélbániát Kőszeghy dr. 1903-óta, mint másodigazgató, 1906-óta pedig mint igazgató szép érdemeket szerzett a kalocsai O. E. vezetésében. Igazgató, működésében különös gondot fordít arra, hogy az egyházmegye területén nagy számmal létező fiókegyleteket élénkebb összeköttetésbe hozza a kalocsai anyaegylettel. Utóbbi időben a nagyobb fiókegyletek, úgymint a szabadkai, bajai és zombori, sorra részt is vettek a kalocsai O. E. évi kiállításain.

A **budapesti középponti Oltáregyesület** választmánya 1911. január 9-én tartotta havi közgyűlését *Kánter* Károly prelátus igazgató és *órgróf Pallavicini* Edéné elnöklete alatt. Igazgató az egyesület pénzügyeiről tett jelentést, majd az *Örökimádás* terjesztését ajánlotta a jelenlevőknek s rátérve a vidéki oltáregyesületek ügyeire, a december végéig beérkezett 115 folyamodványt mutatja be az egyesületnek. Fokozatos figyelemmel kiséri a görög katholikus oltáregyesület mozgalmát és ezzel kapcsolatban az ujonan alakult oltáregyesület tet ajánlja. A gyűlés kijelölve az 1911. év programmját szentségimádással ért véget.

Szerkesztő: Dr. Makay Lajos.

Jegyzék a lugosi gör. kath. egyházmegyebeli hitközség területén lévő oltáregyleti tagoktól beszedett tagsági dijakról. — 1910. Dragsina 2 k, Perul 8 k, Nagykomlós 4 k, Viszág 4 k, Budinc 2 k, Komoristye 4 k, Petromány 4 k, Illadia 4 k, Nagyszentmiklós 5 k, Kernyecsa 6 k, Zgubest 4 k, Szb-Csanád 2 k, Liget 6 k, Gnoruts 4 k, Nagyzorlenc 4 k. Hissziás 4 k, Gilad 4 k, Ikloda 2 k, Klopodia 7 k 8 f, Kizdia 4 k, Nagysurduk 4 k, Makorca 12 k, Kistikvány 4 k, Sikejas 4 k, Sziklás 4 k, Lucunas 4 k, Merconia 4 k, Csakis 4 k, Zsittin 8 k, Igrin 12 k, Ohaba-Forgács 10 k, Zabran 8 k, Nagykostély 8 k, Bojsa 6 k, Resica 6 k, Rafna 6 k, Székás 6 k, Tirnova 6 k, Gertisde 2 k, German 2 k, Pascu Jeromi 4 k, Pogacu Miklós 4 k, Tintorac B. 4 k, Teran Ax. 4 k, Pop Virgil 2 k, Socaru Arsa 2 k, Temesgyarmati hitközség 2 k, Traila György 2 k, Pop Mária 2 k, Cocu Sim jun. 1 k, Cocu Sim sen. 50 f, Temesvári hk. 5 k 50 f, Nemicsai 20 k, Jankahidai 16 k 74 f, Oravicai 5 k 96 f, Paráci 8 k, összesen 296 kor. 70 fillér.

IRODALOM.

A «Katholikus Egyházi Zeneközlöny» (szerkeszti Járosy Dezső) a következő változatos tartalommal jelent meg:

Vezércikk: J. D., Egyházzenei mozaikok. — Időszerű Kérdések: Mayer Ker. János, Az egyházzenei reform megvalósítása a falun. (II.) — Arcképek: Dr. Kováts Sándor, Kersch Ferenc emlékezete. (Emlékbeszéd.) II. — Rendeletek: A kassai püspök rendelkezései az egyházi zene dolgában. — Rovás: (+) Misezene a szervitáknál. — Egyházzenei Műsorok: Karácsonyi műsorok (Budapest—Bazilika, Szatmár, Temesvár, Ujvidék). — Hangverseny: Orgonahangversenyek Szegeden és Budapesten. — Egyházzenei hirek: Harmat Artur, Emaus III. (Jegyzetek a prágai egyházzenei kurzusról.) — Korális kurzus Kölnben. — Pergolesi jubileum. — Egy templomi énekesnő pápai kitüntetése. — Göndöcs István halála. — Az Orsz. Magy. Zeneakadémia új tanárai. — Irodalom: Járosy Dezső, Siklós, Hangszereléstan. — jd., Schneitzer, 30 Marienlieder im Volkston. — jd., Mozarts Kunst der Instrumentation. — jd., Krisztus és a modern társadalom. — jd. Katolikus gyermekvédelem. — Zenei Apróságok. — Zenei Aforizmák. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Előfizetési ára egy évre 3 korona 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Temesvár, Papnevelő-Intézet. — Mutatványszámokat készségesen küld a kiadóhivatal.

Magyar nemzeti zarándoklat Lourdesba. Azon alkalomból, hogy a magyar katholikusok adományaiból a Lourdesban épülő szent keresztút X-ik státiója 1911. július havában dr. Kohl Medárd püspök úr által nagy ünnepségek keretében fog felszentelletni, aki egyuttal Janotta Nándor esztergomi kispapot Lourdesban pappá szenteli, hogy első miséjét a Szent Szűz barlangjánál mondhassa; dr. Vaszary Kolos bibornok-érsek hercegprimás úr fővédnökségével zarándoklat indul a szent Szűz e kiváló kegyhelyére. A zarándoklat védnökségét eddig gróf Csáky Károly váczi, gróf Mailáth Gusztáv erdélyi, gróf Zichy Gyula pécsi, Firczák Gyula munkácsi és Schöpfer Ferenc lourdesi megyés püspök urak, továbbá dr. Hajdu Tibor pannonhalmi főapát úr fogadták el. A zarándoklat

iránt — amellyel egy tíz tagú ifjúsági énekkar is utazik P. Felicián főhercegi házi pap országos hírű énektanár vezetése alatt — nagy érdeklődés mutatkozik országszerte és már számosan jelentették be részvételüket Gaibl Sándor apátkanonok úrnál (Pozsony, Káptalan-utca 3.), aki díjtalanul küld programmokat az érdeklődőknek. A lelki ügyeket egy nyolc tagú előkelő papi bizottság látja el.

Egyházi beszédek. Adventi, nagybőjti, ünnepi és alkalmi beszédek. Írta és mondotta Mihályfi Ákos dr. egyetemi ny. r. tanár.

Mihályfi Ákos dr.-nak már négy év előtt Ünnepnapok cimmel megjelent prédikációs kötetét is osztatlan elismeréssel fogadta a kritika. És ami jó tulajdonságok eseménnyé avatták e könyv megjelenését, azok hivatottak most is új örömöket szerezni a magyar prédikációs irodatom barátainak. E könyben is ragyognak Mihályfi Ákos dr. kiváló szónoki qualitásai: beszédei felépítésének nagyszabású és mégis mindig világos arányai, egyházias felfogásának kristálytisztasága s a Krisztusi gondolatoknak az a korlátlan horizontja, amit nem egyszer a költői emelkedettség szavaival tud hallgatói elé tárni. — Ez új kötet húsz beszédet tartalmaz, melyek között négy adventi és hét nagybőjti ciklus beszéd van. Utóbbi egyben új kiadása a szerző Tulvilág cimmel megjelent nagybőjti beszédeinek. A könyv ára 2 kor. 50 fill.

Az Egyházi beszédek ugyanezen szerzőnek 1906-ban megjelen Ünnepnapok cimű kötetével együtt (melynek ára különben 4 korona) *öt koronáért* rendelhető meg a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében.

E két munka kiváló ajándékul szolgálhat kispapoknak, de a lelkészkedő papságnak is melegen ajánlható; mert mindkettő gazdag útmutatást nyujt a természetfölötti keresztény hitélet gyakorlására.

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.

Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára füzve 80 fill. Kötve 1·20 kor.

Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 2.40 K

Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest, 1911.

XII. évfolyam. 1911. 3. szám.

ÖRÖKIMÁDÁS

AZ OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSÁNAK ÉS MINDENNAPI VÉTELÉNEK TERJESZTÉSÉRE, AZ OLTÁRISZENTSÉG NAGYASSZONYÁNAK TISZTELETÉRE ÉS A SZEGÉNY TEMPLOMOK FÖLSEGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS HAVI KÖZLÖNYÜL

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY és VARGA MIHÁLY

Közreműködésével

az Országos Oltáregyesület megbizásából

Szerkeszti

Dr. MAKAY LAJOS

Főmunkatárs

REVICZKY ALADÁR

Kiadja

A BUDAPESTI KÖZP. OLTÁREGYESÜLET

Budapest, IX., Üllői-út 77.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Előfizetési ára egész évre 3 Korona

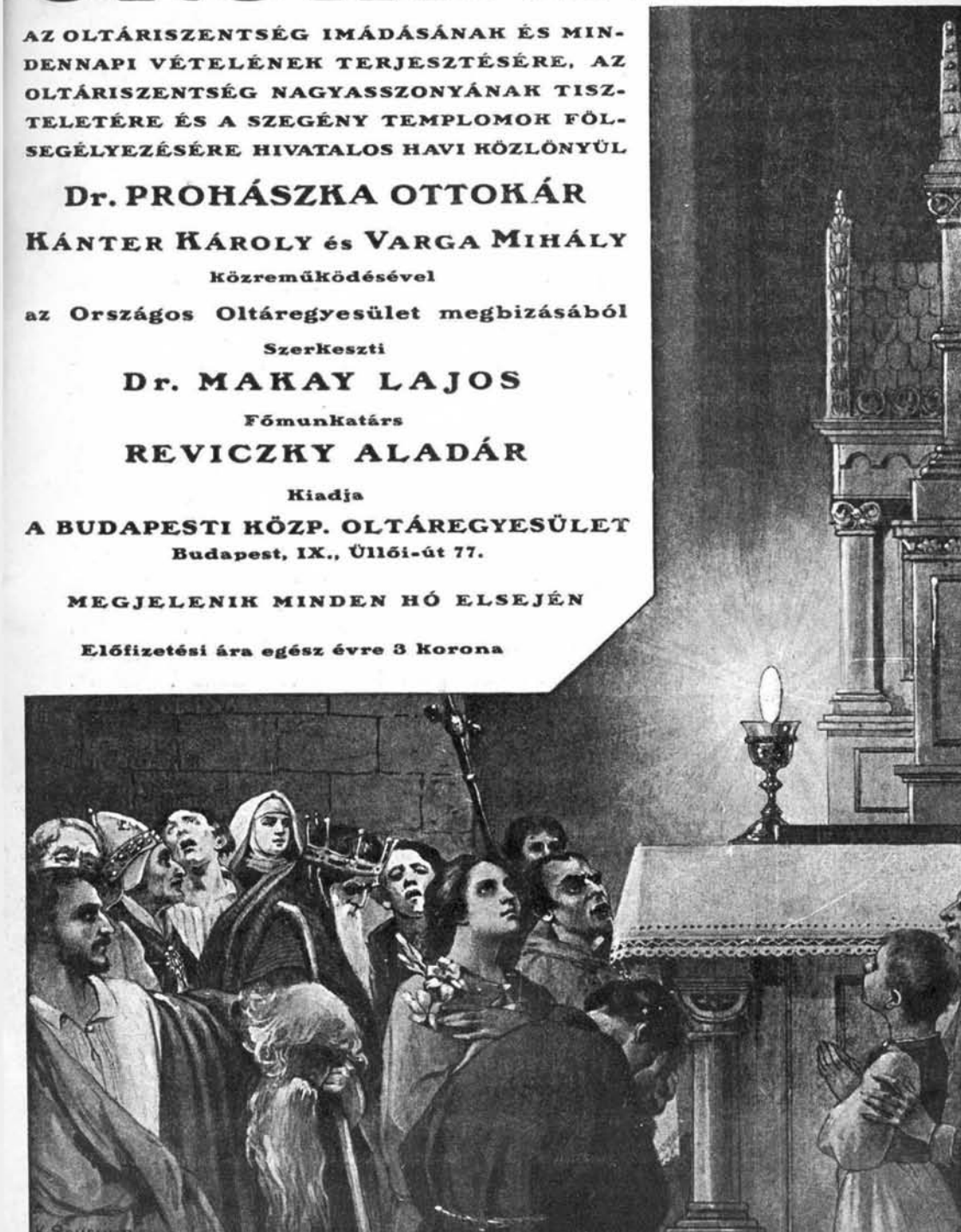

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól befolyt alamizsnák:

Tremmel József 50 f, Alföldi Katalin 50 f, Német Viktória 2 k, Fazekas Erzsébet 2 k, Szlancsik Luca 2 k, özv. Horvát Jánosné 4 k, Kosány Jánosné 50 f, özv. Farkas Györgyné 2 k, Szántó Istvánné 2 k, Balzer Teréz 2 k, özv. Pálinkás Mihályné 2 k, Szalontai Józsefné 2 k, Martinovich Elekné 4 k, özv. Kész Alajosné gyűjtése: Németujvár 22 k 36 f, Kalikin Teréz gyűjtése: Vinga 9 k 06 f, Ligeti Gizella 2 k, Darnai József 1 k, Farkas Apollónia 30 f, özv. Gombás Jánosné 2 k, Nagy Jánosné 4 k, Sebestyén Ferencné és Lujza 80 f, özv. Iliás Sándorné 30 f, N. Winkle Paula 4 k, özv. Köteles Lajosné 1 k, Deli Erzsébet 1 k, Makkos Róza 2 k, Babusa Éva 1 k, Horváth Piusné 2 k, özv. Bárdi Istvánné 2 k, Weisz Rozina 2 k, Gábriel Magdolna 60 f, Leisztinger Teréz 1 k, Urbánovics Arisztidné 1 k, Schlovencsuk Józsefné 1 k, Faragó Lajosné 4 k, Szabó Mária 3 k, Iványi Éva 2 k, Radovits Mária 1 k, Hausz Rozália 1 k, Hellebronth Berta 2 k és gyűjtése: Zemplényi Gyuláné 2 k, Vig Albertné 5 k, Holtzschuh Lajosné 5 k összesen 14 k, Sártoryné és Ágota S. 4 k, Anda Mártonné gyűjtése: Tárkány 7 k 60 f, Magyar Sára 2 k, Bocskai Mária 1 k, özv. Dőry Gézáné gyűjtése: Sümeg 27 k 2 f, Kovács Sándorné 1 k, Darás Jakab 50 f, Herfort nővérek gyűjtése: Kakuk Menyhértné 40 f, Hdomik Mátyás 24 f, Lisinszki János 24 f, Szibler Jánosné 1 k, Huppán Flórián és neje 4 k, Lánc Károlyné 1 k, Horváth Julia 24 f, Mayer Károlyné 2 k, Vájner Gusztávné 2 k, özv. Kopetz Gusztávné 3 k, Geosits Józsefné 2 k, özv. Szabó Józsefné 2 k, Slezák Jánosné 1 k, Mezei József és neje 1 k 20 f, összesen 20 k, Tretter György és neje 2 k és gyűjtése: Tretter Magdolna 3 k, Obendorfer Anna 4 k, Obendorfer Erzsébet 1 k, Szilágyi Lajosné 2 k, Tremmel Borbála 1 k, Tarninger Józsefné 3 k, összesen 16 k, Márkus Julia 1 k, Hornyák András 2 k, Eperjesi Ádámné 30 f, Till Erzsébet 3 k, Nesval Edéné 4 k, özv. Erdélyi Györgyné 4 k és gyűjtése: Mohácsi Karolin 2 k, Pálfi Jánosné 2 k, Sklicsár Mari 24 f, id. Erdélyi Ágostonné 70 f, özv. Ürge Dávidné 4 k, Morvai Lajosné 2 k, Ürge Angela 2 k, összesen 16 k 94 f, Murmann Alexandra gyűjtése 97 k 82 f, Alt Lipolda 2 k, Kuty Istvánné 2 k, Khöler Gizella 2 k, Kraemer Géza és neje 20 k, Heincz Anna 24 f, Vorwirth Irma 24 f, Tausch Hermin gyűjtése: özv. Papp Alajosné 4 k, özv. Planer Antalné 4 k, Razem Viktorné 2 k, Beleznai Anna 2 k, Fazekas Mária 1 k, Némethy Elvira 1 k, özv. Szkupi Katalin 24 f, Lincz Rezső és neje 48 f, Pölcz Józsefné 24 f, Zatahor Antal 24 f, Pitcz Józsefné 24 f, Gyimothy Józsefné 2 k, Szontagh Sándorné 7 k, összesen 24 k 44 f, Szécsényi Sándor és neje 4 k, Könyves Rozália 2 k, Weszely Mátyásné 2 k, Habocsik Julianna 1 k, özv. Várady Elekné 2 k, Gazder Józsefné 1 k, Jeruska Pálné 90 f, Arolt Julianna 1 k 20 f, Bokor Sándorné 1 k, Boros Istvánné 40 f, Hunkár Ilona 10 k, Vrbny Vilma gyűjtése 8 k 36 f, Kovács Piroska 6 k, Csaplár Katalin 2 k, Nedeczky Gyuláné 8 k, Wagner Vilmosné 10 k, Török M. Lajos plébános Csap 20 k 92 f, özv. Susztrovics Antalné 1 k, özv. Tóth Jánosné 1 k, Benkovics Istvánné 24 f, Palkovics Róza 5 k, Takács Erzsébet 1 k, Kovács Borbála gyűjtése: Illésháza 2 k 60 f, ifj. Gahér Mihály káplán a békéscsabai tagoktól 76 k 36 f, Szegh Erzsébet 3 k, Kocsis Gáborné gyűjtése: Balatonederics 12 k 40 f, Major Mária 30 f, Lebanovich Anna 3 k, Kánitz Józsefné 3 k, Stankovics Ferencné 24 f, Kollacsek

XII. ÉVFOLYAM. 1911. MÁRCIUS. 3. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *Feisz Hugolin:* Visszapillantás a szeretet művére. — *Sík Sándor:* Sanguine pluit. — *Reviczky Aladár:* A szentmiseáldozat. — A valódi szeretet hatalma. — *Don Anton Bakula:* Hercegovinai levél. — A lourdesi csodák és az Oltáriszentség. — *Mészáros Aladár:* A papszentelés szertartásai. — *Lukácsy István:* Jézus szenvedéseinek története. — *Dr. Bozóky Géza:* Az Oltáriszentség új temploma Milanóban. — *Sík Sándor:* De profundis. — *Adoratrix:* Az Oltáriszentség hatalma. — Hasznos tudnivalók. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* Szentséglátogatás Árpádházi Boldog Margit példájára. — Iskolai irásbeli dolgozat az Oltáriszentségről. — A sekrestyés naplója. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár.* Az ifjuság gyakori áldozásáról. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet.

Visszapillantás a szeretet művére.

ÉS VÉGEZETÜL mondá Jézus az apostoloknak: «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre».[1] Mit cselekedjenek? Azt, mit O. «Vevén a kenyeret, megáldá, megszegé és mondá: «Ez az én testem!» — tehát a kezében tartott kenyeret saját testévé változtatta át. «És vévén a kelyhet — melyben szin-bor volt — hálát ada és mondá: «Ez az én vérem!» — tehát a kehelyben levő szőlőtermést saját vérévé válfoztatta át, amely vér «az új szövetségé és amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára».[2] Ezt parancsolta tehát nekik, hogy a kenyeret változtassák át az Ő testévé és a bort az Ő vérévé. Ez az Ő parancsolata, a szeretet kívánsága, a végső és a legnagyobb óhaj; egyszóval ez egy új parancsolat. «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.»

Parancs volt ez, örök érvényű, mely az apostoloknak adatott, hogy az Ő Egyházában az áldozatot — melyet szentmisének nevezünk — és vacsorát — mely a szentáldozás — megtartsák minden időben «az Ő emlékezetére». E megbizás, az így nyert, kapott hatalom következtében ismételték az apostolok és ezek utódai és az ezektől fölszentelt papok Krisztus utolsó vacsorai cselekedetét és ismételni fogják a világ végezetéig, «az O emlékezetére». Ez az, amiről szólt Malachiás próféta a seregek Ura nevében: «Napkelettől napnyugatig nagy az én nevem a nemzetek között és minden helyen áldozni fognak és tiszta áldozatot bemutatni az én nevemnek; mert nagy az én nevem a nemzetek között».[3]

[1] Luk. XXII. 19; I. Kor. XI. 24. [2] Matth. XXVI. 36—28. [3] Malach. I. 11.

Jézus Krisztus a szív, a lélek mélyéig akart menni, ott akart létesíteni oly legbensőbb egyesülést közötte és a lélek között, mely minden képzeletünket fölülmulja, mely meghaladja az ember álmát, mely valóban isteni mű.

Nem ismerjük az emberi szív valósíthatlan vágyait sem, nem is sejtjük annak mélyeit; csodálkozunk az emberi szív áldozatain, magasztos tettein, teljes odaadásán, melyeket, az igaz, hogy egy szerető, de mégis csak emberi szív, tanusít; és ez könnyekre fakaszt; pedig ha módjában állana nagyobbakat, végteleneket tenne. Ha tehát nem ismerjük az emberi szivet sem, miért akarnánk korlátokat vonni a hatalmas Isten szivének, mely Jézus keblében ama utolsó vacsorán oly határtalan szeretetre gyullad?

Itt most végtelen szeretettel van dolgunk, melynek szolgálatában a végtelen hatalom és mindenhatóság áll. S ha Istennel csak egy «legyen» szavába került az ég, csillagok, a föld, a tengerek és minden élőlény teremtése, mit képes tenni, ha e mindenhatóságát kifeszíti? Azt, mit Jézus, a mi szentatyánk tett: hogy köztünk legyen látható alakban a kenyér és bor külső szinei alatt. Mily megható csoda!

Nincs többé vita, nincs tagadás, sem megütközés, a mi Urunk Jézus Krisztusnál minden lehetséges. «O res mirabilis! o salutaris hostia! manducat Dominum pauper, servus et enumilis». Mindenki élvezheti az Urat. Ó csodálatos dolog, ó üdvösség áldozata!

Igy lett Jézus áldozatunk, táplálékunk, kalauzunk, egyszerre. És ettől fogva a föld megszenteltetett, minden pontja szentéllyé változott. Minden egybeolvadt: az ég és föld, az emberség és istenség. O res mirabilis! Ó csodadolog! Az Isten már örömest tekint le ránk az égből, látván köztünk szerelmes egyszülött Fiát, kiben örök kedve telt.

Lássátok és értsétek! így szerette Isten a világot. Ez Jézus szivének kimondhatatlan nagy irgalmassága, szeretete. Bár értelmünk föl nem foghatja e «hittitkot» mysterium fidei, de szivünk érez és egész valónk élvezi a legfölségesebb Oltáriszentség világos és homályos titkait, áldásait.

E titokszerű rendelés telve van magasztossággal, isteni fönséggel, kifürkészhetetlen szentséggel és igazi bölcsességgel, mely ellen a józan ész komoly és való ellenvetést nem hozhat föl. Nincs benne semmi ellenmondás, semmi képtelenség; csak a megfoghatatlanság állapítható meg, de ez nem ellenmondás, sőt a szépséggel és termékeny erővel egyesülten: isteni.

Az igaz, hogy akiben nincs szeretet, ebből mit sem ért. Hordjátok össze, vegyétek össze: a szivet, az észt, az értelmet, az okoskodást, a gondolkozást, a következtetést, ám, ha egy hiányzik belőletek: a hit szeretete, mit sem fogtok föl. Ám, ha szeret az ember, úgy megérti Jézus szándékát; és sokat fog föl, annyit, amennyire szüksége, hogy még ezután a

hit érdeme is meglegyen. Mert a Jézus iránti szeretet megtanít minket őt imádni, szeretni, benne bízni és remélni a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Ó, Úr Jézus, három áldást adtál nekünk a «nagy szentség»-ben: szentséges jelenlétedet; önmagadat a szentáldozásban és örök áldozatodnak megismétlését: a szentmisében.

Mit adjunk neked viszonzásul mindezekért? Dicséretünket, szeretetünket, hálánkat. Téged illet meg a dicséret. Jertek tehát, imádjuk Jézust az Oltáriszentségben; zengjünk neki örök dicséretet. Imádjuk őt gyöngéd szeretettel örökké.

«Ó világ örök csodája! melyet elméink föl nem ér,
Mindenektől légy imádva, Istenember, test és vér,
Mely kenyér és bor szinében rejtve van előttünk mélyen,
Vedd szivünk mély imádását, lelkünk erős fogadását
Háladásul s viszonzásul neved dicsőségére.»

Feisz Hugolin.

SANGUINE PLUIT

Szomorú, lefosztott oltár felett
Fekete fátylas nagy feszület.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Szózatos szemmel néz le reám.
— Templom ez itt? Vagy a Golgota tán?
Vérzik, vérzik a Krisztus.

Hol van az oltár, a gyertyák, képek?
Hol zokogott a sirató ének?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Állok a Golgota bús tetején.
Itt van a Krisztus s itt vagyok én.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Római, nép, lator, merre maradt?
Egyedül, magam a kereszt alatt!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Nincsen a földnek több embere tán?
Egymagamért függ Krisztus e fán?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Nincs már több bűnös a föld kerekén?
Fölfeszítője, gyilkosa — én?
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Kiáltva mered rám öt néma seb.
(Bibornál biborabb, tűznél tüzesebb.)
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Vérzik, vérzik! Csurog a vére
Asszú szivemnek szikkadt földjére.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

És rám néz! Rám néz! Irgalmas egek!
Jaj, hova fussak, hova legyek.
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Csak sírok, sírok. Csak susog ajkam:
Jézusom, szeretlek, könyörülj rajtam!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Lábadnál magamat arcra vetem.
Szeretlek, szeretlek, Szerelmesem!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Rám csurog, harmatoz, omlik a véred,
A tüzes újság, a biboros Élet!
Vérzik, vérzik a Krisztus!

Sík Sándor.

A szentmiseáldozat.

Az első keresztényekről beszéli szent Lukács evangélista, hogy «kitartottak az apostolok tanításában, a kenyértörés közösségében és az imádságban». Az evangélista ezen néhány szóval jelzi az első keresztények érzelmeit és vallási gyakorlatait. Az ősegyházban is — mint ezen idézetből látható — a szentmiseáldozat volt az istentisztelet középpontja. Az apostolok megtartották Krisztus eme parancsát: «ezt cselekedjétek az én emlékezetemre» és naponként a hivekkel együtt ünnepelték Krisztus keresztháláinak titokzatos emlékezetét.

És amint az első keresztények sereglették körül az áldozati oltárt, akkép siettek minden században napjainkig a szentmise bemutatására: *az oltár nem veszítette el vonzó erejét.* Mi is látjuk, hogy az egyház gyermekei meghatott szívvel s emelkedett lélekkel állják körül az Úr oltárát, melyen az édes Üdvözítő a kenyér és bor szine alatt naponként föláldozza magát a mennyei Atyának.

Ezen nem is lehet csodálkozni. Hiszen ha már a pogányok vallásában is az áldozatot tartották a legfőbb tiszteletnek, mennyivel inkább kell annak tartanunk a szentmisét, melyben Jézus Krisztus áldozza föl magát vérontás nélkül az egek Urának. Az áldozati tárgy elpusztítása által elismeri az ember az Istennek, mint a világ korlátlan hatalmú Urának az élet és a halál fölött való föltétlen rendelkezését. És ha az ember elesett, úgy az áldozat bemutatása által engesztelheti a megsértett Urat. Még a pogányok is, midőn véres áldozatot mutattak be, így imádkoztak: «Vedd ezt a szivet az én szivem helyett, ezt a vért az én vérem helyett!» A katholikus egyházban csak egy áldozat lehet. A többi mind fölöslegessé vált ezen egy, *tökéletes* áldozat mellett, melynek értéke végtelen.

Az újszövetségben egy oltárunk, egy áldozati tárgyunk, egy áldozópapunk van: Jézus Krisztus, az örök főpap. Az ószövetségben az oltár megszentelte az áldozati tárgyat, az újszövetségben egy oltár sem szentelheti meg az áldozatot s nem emelheti annak értékét, mert Krisztus egy személyben: áldozó, áldozat és oltár. Az újszövetség örök áldozata: a szentmise. Az evangélium mondja, hogy az Úr kezébe vette a kenyeret, megáldá, megszegé s e szavakkal nyujtá tanítványainak: Ez az én testem, mely értetek adatik. És szent Pál mondja: Ez az én testem, mely értetek összetöretik; és a kehely fölött mondá Jézus: Ez az én vérem kelyhe, mely értetek ontatik, vagy miként szent Máté mondja: Ez az én vérem, az újszövetségé, mely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára. A test, mely összetöretik, a vér, mely kiontatik: oly kifejezések, melyek okvetlenül föltételezik az áldozati cselekményt. Ezzel világosan meg van mondva, hogy az Úr az utolsó vacsora alkalmával nemcsak az áldozást, mint testének és vérének vételét, hagyta az apostolokra, hanem ez angyali kenyeret *áldozat* bemutatása útján adatja tanítványainak.

Igy hitték és tanították ezt az apostolok, a szentatyák és összes főpásztoraink. «A tiszta áldozat, mely a népeknél mindenütt bemutattatik — mondja szent Jusztin vértanú — az Oltáriszentség kenyere és bora, mely által az Úr neve megdicsőíttetik.»

De lássuk, mi nekünk a szentmise? Ó, ki tudna erre választ adni, ki tudná ezt kifejezni, mely nyelv tudná elbeszélni a szeretetnek, az irgalomnak, a kegyelemnek ama kincseit, melyeket az Úr itt velünk közöl, ki tudná csak halvány vonásokkal is a mindenhatóság ama csodáit festeni, melyeket az Isten szeretetének eme emlékében művel? Ha meggondoljuk, hogy a szentmise Krisztus kereszthalálának vérontás nélküli megújítása, akkor megértjük szalézi szent Ferencnek a szentmiséről írt eme szavait: «A szentmisének legfönségesebb áldozata a keresztény vallás napja, az ájtatosságnak szive, az isteni boldogságnak lelke, kimondhatatlan hittitok, amely az isteni szeretetnek mélységeit befogadja». Valóban, itt van az isteni szeretetnek gyúpontja, mely csodálatos fényével megvilágítja az Isten legmagasabb hittitkait. Egy szeráfnak kellene az égből lejönni s oly nyelven megmagyarázni, amelyet mi csak sejteni volnánk képesek, de megtanulni nem, hogy mit tesz szeretni, hogy mikép szeretett minket az Isten s mikép mutatja meg ezen szeretetét a szentmisében. Mielőtt az Úr Jézus a Kálvária hegyén ezer sebből vérzett, akarta, hogy már előbb misztikusan ontsa vérét az utolsó vacsora alatt. És nem elégedett meg azzal, hogy szeretetének, jóságának és irgalmának ezen jelét csak egyszer gyakorolja, hanem végtelen szeretete kívánta, hogy ezt az idők végeig napról-napra ezer és ezer oltáron megújítsa. O, mint a szivek teremtője ismerte a szeretetnek eme törvényét: kik szeretik egymást, azok nem akarnak egymástól elválni. Azért adta át magát nekünk s közöttünk akart maradni a kenyér és bor szine alatt. Minden szent iparkodott elmélkedéseiben e titok mélyére hatolni, iparkodtak a szeretetnek ezen tűzlángjába vetni magukat, hogy attól szeretetre gyuladjon szivük.

A keresztáldozat az emberi történelemnek középpontja. A keresztre tekintenek minden népek és nemzetek, melyek Krisztus előtt és után éltek. Oda tekintenek arra a Kálváriára, mely a megváltás helye, mely a lelki újjászületésnek s az összes kegyelmeknek forrása. Oda irányítja tekintetét minden keresztény hivő, arra az áldozati oltárra, amelyen Krisztus szenvedésének és halálának titka misztikus módon megújul s a megváltásnak gyümölcsei kiosztatnak. Ha mi azt föl tudnók fogni, hogy mi történt akkor az ég és föld között, midőn az Istennek emberré lett szent Fia magát az emberi nem bűneiért áldozatul adta, ha mi azt meg tudnánk érteni, hogy a kegyelem sugarainak mily bőséges áramlata hatja át a sziveket még a

föld alatt is, akkor megértenők azt is, hogy a szentmise miért a legmagasztosabb, a legszentebb dolog, amelyért, amelynek megvédéseért képes volt az egyház legnemesebb gyermekeinek vérét odaadni: az Oltáriszentségért elvérzett mártirjaiban; akkor megértenők azt is, hogy *nincs a világon az az áitatosság, amellyel Istent jobban dicsőíthetnénk, mint a szentmise s annak áitatos hallgatása, az azon való méltó részvét.*

Mit kíván tőlünk az Isten? Azt kívánja, hogy mi Őt, mint legfőbb Urunkat, Teremtőnket s legfőbb javunkat elismerjük és imádjuk, hogy a Tőle kapott jótéteményeket, melyekkel naponként elhalmoz, megköszönjük, hogy, miután oly gyengék vagyunk, Tőle kegyelmeket kérjünk, hogy számtalan bűneinkért az Úr Jézus szent vérét engesztelésül Neki fölajánljuk. És melyik az a vallási gyakorlat, mely méltó módon képes az Isten kívánságát kielégíteni? Csakis a szentmiseáldozat, melyben az Úr Jézus mutatja be helyettünk a hódolatot, a hálát, az engesztelést és a kérést. Miként a pap a szentmisében imádkozza: per ipsum et cum ipso et in ipso, általa, vele, benne.

Menjünk egy lépéssel tovább. A szentmise megadja nekünk, amit kérünk, megkönnyíti kiengesztelésünket Istennel szemben, kegyelmekkel halmoz el. S a bűnös emberi szív bátor lesz. Nemcsak kegyelmeket kér, hanem kéri magát az Urat, vágyódik az Isten után, akarja őt birni, szivébe fogadni. S a szentáldozásban az Üdvözítő a legbensőbben egyesül az emberrel.

Egy VI. századbeli képen látható egy áldozópap, amint a szentostyát fölmutatja, tűzsugaraktól körülvéve és mintegy elmerülve az Isten mindenhatóságában és szeretetében. És mit mond a látnoknő, szent Hildegard? Hogy ő is látta az Urat isteni dicsőségtől körülvéve. És az Úr Jézus, az Isten Fia várja az embereket, hogy jöjjenek a szentmisére s részesedjenek a természetfölötti kegyelmekben. Várja őket nemcsak vasár- és ünnepnap, hanem gyakrabban is, mindennap. Az első századokban a hivek naponként megjelentek a szentmisén, mert lelki erőre volt szükségük s jól tudták, hogy ezt a legnagyobb mértékben a szentmiséből meríthetik. Szent Ágoston püspök elbeszéli, hogy édesanyja szent Monika naponként résztvett a szentmisében. A VII. és VIII. században — mint az angol egyháztörténelemben olvashatjuk — a hivek nagy számban látogatták a szentmisét köznapokon is és a szentáldozáshoz is járultak. Hát ma a szivek hidegebbek lennének? Ma már nem vágyódnának úgy a szentmise hallgatása s az abból áradó kegyelmek után? Ma már annyi dolguk volna az embereknek, hogy nem tudnának egy félórát az Istennek szentelni? Alig hinnők. A szeretet talál időt, a szeretet kitünően be tudja osztani az időt, úgy hogy jut belőle elég a munkának, de az Istennek is.

Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket és ha azt vesszük észre, hogy eddig

hanyagok voltunk a szentmise hallgatásban, úgy tegyük föl magunkban, hogy a jövőben buzgóbbak leszünk. Az Úr Jézus szeretettel hiv mindnyájunkat: Jöjjetek, ne hagyjatok engem magamra szeretetem szentségében, ünnepeljétek velem együtt szeretetem lakomáját, hiszen azért maradtam veletek, hogy segítsek rajtatok s mégis mily nagy közönyösséget tapasztalok. Ó, kövessük az Úr szavait, fogadjuk el meghivását: *vegyünk részt lehetőleg mindennap a szentmiseáldozatban,* hogy abból erőt, kegyelmet, vigasztalást meríthessünk s kincseket gyüjthessünk örök életünk számára. El ne felejtsük, hogy minden egyes szentmisének összeszedett, áitatos hallgatása egy-egy drágakő lesz mennyei koronánkban. *Reviczky Aladár.*

A valódi szeretet hatalma.

JÓZAN ÉSSZEL nem tagadható történeti tény az, hogy Don Boscót a jó Isten rendkívüli kegyelmével halmozta el és a reája bizott teendőkkel túlvilági képekben ismertette meg. Igy láttat vele csodálatos, előleges nyilatkozatokban, hogy ő a vad, teljesen elhanyagolt fiúk nevelésére van az Úr Istentől kiválasztva; látta, hogy a nevelésnek nemcsak szellemi, hanem anyagi tekintetben is mily igazán óriási eredményei lesznek; látta a legvilágosabban, hogy a Szalézi-társaság, különösen pedig a még gyermeki korban lévő Cagliero a vad, egész az emberevésig vad patagónok és tűzföldiek bámulatos megtérítésére van a határtalanul jó és édes Jézustól kiválasztva; de a jó Don Bosco azt is látta, hogy tanítása, nevelése és a missziókon való működése csak szelid szereteten alapuljon, mire őtet a szép szeretet anyja, a boldogságos Szűz is buzdította. A patagónok iszonyú gyülölettel voltak a hithirdetők iránt, mi is azon pogány fölfogásoktól eredett, mely szerint azt hitték, hogy a föld kezdetben csak egy iszonyúan nagy dinnye volt, melyet az ő hitük szerinti isten két részre szakított: az egyik felét odaadta a fehéreknek és feketéknek, a másikat pedig a rézvöröseknek. Halálig gyülölik ők tehát a fehéreket és szemükre vetik, hogy ők e nekik adott felet is akarják elvenni; e gyülöletet továbbá az fokozta bennük, hogy az úgynevezett filantrop (emberbaráti) XVIII. században és a spanyol királyok, oda küldött minden misszionárius mellé az 1741-ben hirdetett rendelet szerint 25 fegyveres katonát rendeltek, mivelhogy a patagónok a hozzájok jövő misszionáriusokat egymásután fölkoncolták. Ebből azonban még nagyobb bajok keletkeztek, a pogányok gyülölete iszonyú fokra hágott, a szuronyos civilizáció sok vérbe és számos millióba került s az evangélium igazságát és szeretetét nem pótolhatta. A Jézustársaság atyái tehát ekkor Paraguayban épen az ellenkezőt tették és az isteni szeretet religióját szeretettel, a legmesszebb menő türelemmel, önfeláldo-

zással ültették a szivekbe és hozták bámulásig fönséges virágzásba. De Portugália és Spanyolország államférfiai ezt tűrni nem akarták, lévén ők Dél-Amerika urai, hanem a fényes eredményeket a legvadabb erőszakkal pusztították el, minek szomorú következményeül a paraguai indiánok ősi erdeikbe visszatértek, a patagónok pedig az ő sivár pusztáikat ismét fölkeresték.

De hála a jó Istennek! a Pombal és Aranda-féle vad üldözés szünőfélben van, legalább Amerikát illetőleg s a keresztény szeretet hozza újra vissza a pogány népeket az Úr Jézushoz, ki maga az igazság, de a szeretet is. Igenis, ez az igazság és szeretet kiapadhatlan forrása maga az édes isteni Jézus úgy szenvedésében és halálában, valamint az imádandó Oltáriszentségben is. Tőle tanulják a szenvedő, tűrő, áldozatdús szeretetet a misszionáriusok, kiknek számtalan példáitól lássunk csak egy feltünőleg szép példát Don Bosco nővéreitől, kik a segítő szűz Mária leányainak nevét viselik.

A Patagóniába irányzott első misszió-uton történt, hogy két szalézi nővér az emberevő patagón-csoport kezeibe került; azonban a vadak őket nem bántották, sőt még nagymennyiségű, de keménysége miatt alig ehető hússal tartották. A jó nővérek tehát azt gondolták, hogy őket bizonyos ideig hizlalni és megenni akarják, miért is a halálra a jó Isten s a felebaráti szeretet gyakorlatával készültek: imádkoztak, a betegeket és sebesülteket ápolták s a gyermekeket nevelték. Olvadt erre lassan a vadak jéghideg szive, kik azután a nővérekkel fölértették, hogy őket nem bántják, hanem náluk kell mindig maradniok; végre azonban mégis sikerült a kegyetlen vadakat arra birniok, hogy őket szabadon eresszék és az első keresztény községbe elkisérjék; meg kellett azonban igérniök, hogy ők más nővérekkel és misszionáriusokkal együtt hozzájuk ismét visszajönnek. Ez igéreten azután a vadak megnyugodtak és őket nagy számmal egész Argentina határáig elkisérték. A jó nővérek több mint egy fél évig voltak az emberevők fogságában és a kiállott szenvedések folytán nemsokára reá az édes Jézushoz szállt halhatatlan lelkük azon fölemelő örömmel, hogy ők a végszentségekben részesültek, a szalézi család édes hajlékába visszatértek s egy szörnyű vad törzsnél az evangéliumi szeretet napjának néhány sugarát ragyogtatták. E vadak megtérése most már a legszebb reményekre jogosít; az előbb oly kegyetlen emberevők az isteni Bárány szent testével és vérével táplálkoznak és maguk is föltünőleg szelidekké lesznek és sok rendkívüli kegyelemben részesülnek. *R.*

Hercegovinai levél.*

Köszönöm Főtisztelendőségednek jókivánatait a «szép plébániához». De ne higyje kérem, hogy az olyan nagyon szép. A hivek nagyobbrészt jók, de igen szegények. Plébániám nagy területre terjed ki, 5½ óra egyik végétől a másikig. Azért végzem minden harmadik vasárnap a szentmisét egyik temetőben, mely a plébániától 2½ órányi távolságra esik.

A templom nagyon kicsiny. Egyik elődöm, ki építtette, a méreteket hozzá úgy vette, hogy összehivta hiveit, egymás mellé állította őket és az elfoglalt helynek határát kövekkel jelölte meg. Az oltár korhadt deszkákból van összeróva. Minden dísz nélkül. Van rajta egy kopott szent Györgykép. Ó, mily szivesen vennék helyette egy szobrot, csak volna rá pénzem. A perselypénzből még az öröklámpa olajára sem jut elég.

Ami a templomi ruhákat illeti, röviden így jellemezhetem: *majdnem mind hasznavehetetlen. Minden egyes darab vagy szétfoszlott már, vagy igen használt és piszkos.* Csak egy tisztességes egyházi ruhám van: egy fehér miseruha, melyet Ön volt kegyes ajándékozni nekem.

Csak *egy albám van,* melyet öt helyre kell hordanom, hol a szentmisét bemutatom. Van egy kelyhem, mely *oly rossz állapotban van,* hogy nem merek vele misézni, egyet tehát kölcsön kértem. Ép ilyen a ciborium.

A plébánia-épület borzasztóan elhagyatott. A falakon oly nagy lyukak és rések vannak, hogy szabadon járnak át rajtuk a sáskák, svábbogarak és a verebek. Ezekkel osztom meg lakásomat. Ha szél fúj a szabadban, szobámba is besüvít.

Egész házi népem egy fiatal legényből áll, ki gondozza lovamat, főz, takarít s egyúttal sekrestyés is. A legtöbb házimunkát azonban mégis magamnak kell végeznem. Napi táplálékunk a krumpli és a rizs. Húst nagyon ritkán ehetünk. Ez igen drága étel volna nekem. Kellett egy lovat vennem, hogy a lelkiszükségleteket végezhessem, enélkül a sok gyaloglásban már tönkre mentem volna. Lovam is sokszor koplal. Tehenet, sajnos, nem tarthatok. Minden második nap kapok hiveimtől egy félliter tejet. Munkám, hála Istennek, sok van. Legutóbb 11 órát kellett gyalogolnom, hogy egyik beteg hivemet elláthassam az utolsó szentségekkel.

Néha oly sok a gyónó, hogy reggel ½7-től 1 óráig gyóntatok. Némely helyen délután 3 óráig is gyóntatok.

Kérem Főtisztelendőségedet, imádkozzék értem, hogy jó pásztor maradhassak mindhalálig.

Vir, u. p. Imotski, Hercegovina. *Don Anton Bakula.*

* P. Puntigam, szarajevói jezsuita rektornak cimezve. A levél tartalmát t. olvasóink irgalmas szeretetébe ajánljuk. *Szerk.*

Lourdesi csodák és az Oltáriszentség.

A harmadik csoda Lourdesban, amit láttam. Akkor még 26 évvel fiatalabb voltam. Jobban birtam lábaimat, mint ma, 68 éves koromban. Azért azok a jó francia urak, akik a beteghordozók szent hadseregét szervezték, engem, magyart is körükbe fogadtak. Egy széles szíjat akasztottak a nyakamba. Aztán egy különös jelvénnyel ékesítették mellemet, még pedig nem is valami közönséges jelvénnyel, mint másokat, hanem a vezetők jelvényével. E jelvény mindenütt utat nyitott nekem úgy az urak, mint a nép közt. Ily szíjakkal fölszerelve jelentem meg 1882. évi szeptember 1-én korán reggel a lourdesi vasuti állomáson. Várták a belgiumi betegszállító vonatot. Ezer belgiumi zarándoknak kellett érkezni, akik 50 beteget hoztak magukkal. Szegények! ugyan össze lehettek törődve a háromnapos út után; mert ennyi időt töltöttek az uton, míg a Franciaország tetején elterülő Belgiumból Délfranciaország legdélibb határához eljutottak. Mert Lourdes már a Spanyol határon van, a pyrenei hegyek tövében. — A madár, ha innen fölszáll, belátja Spanyolország hegyeit, völgyeit.

Szent József halála.

A vonat egyszerre megérkezik. Mi beteghordozók a vágányok előtt sorakozunk ágyainkkal. Megáll a vonat, a kocsik ajtai sorra megnyilnak. Kiszállnak onnan az egészségesek, aztán leszállítják betegeiket.

Azon ajtóból, mely előtt én állottam, a hordozóággyal egy magas, sovány, halvány alakot emelnek le. Rémítő volt a kinézése. Arcáról le lehetett olvasni a tüdőbetegséget. De ennél még több nyomort mutatott. Két ajka egy seb volt, rákseb, melyből büzhödt gennyedés szivárgott ki. Két megkeményedett rákseb volt. A beteg két fehérlő fogsorát nem fedhette el. Száját nem mozgathatta. Ha táplálni akarták, egy kanál nyelével feszítették ki előbb a két fogsort, hogy a beteg szájába öntsék a tejet.

Ki fogja ezt a beteget meggyógyítani? — gondolám. De már erősebb volt hitem, mert már több csodát láttam.

A beteget lehelyezik a hordozóágyra és egyenesen a barlang templomába visszük, mert a szegény beteg meg akart áldozni. Megáldoztatták, úgy ahogy lehetett, kanál segítségével.

Engem dolgaim a barlang tájára vittek. Dél felé járt az idő, midőn kissé eltávoztam a barlangtól. Egyszerre csak zajt, lármát, éneket hallok. A sok hang a barlang felől jön. Odasietek. És mit látok? A belgiumi leányt, Floers kisasszonyt, aki a barlangban térdelve imádkozik. Nincs rákseb ajkain. Hogyan történt a csoda? Elmondta nekem Saint Cyr grófné, aki a beteget a fürdőben ápolta. Midőn a jámbor grófnő a szűz Mária kis szobrocskájával a beteg ajkait megérintette, egyszerre két darab hús vált el annak arcáról és ajkait finom hártya vonta be.

A keresztfához megyek.

Elmult egy év azóta. Én a lourdesi Szűzanya tiszteletét egy könyvben akartam hirdetni. — Azért mindazoknak írtam, akiknek gyógyulását láttam, sőt másoknak is, akik csodálatosan föl lettek gyógyulva és akiknek cimét a lourdesi francia füzetek megadták; és kértem az illetőket, küldenék meg arcképeiket annak bizonyságául, hogy az ő fölgyógyulásuk tartós volt. Kaptam egy arcképet Belgiumból is. A kép egy betegszállító vonatot mutat. A vonat előtt egy erős nő áll.

Ez Floers kisasszony, aki nemcsak ráksebéből, hanem előrehaladt tüdőbajából is kigyógyult. *R.*

A pappászentelés szertartásai.

Kézföltétel.*

A LITÁNIA elimádkozása után a fölszentelendők egyenként a püspök elé térdelnek, aki mindeniküknek fejére helyezi mindakét kezét. A püspök után a jelenlevő papok is hasonlóképen tesznek, mindkét kezüket minden egyes fölszentelendő fejére helyezve. Ennek megtörténtével a püspök, valamint a többi pap is jobbkezüket a fölavatandók fölött kiterjesztve tartják, míg a püspök a következőket mondja:

Könyörögjünk, kedves testvéreim, a mindenható Atyaistenhez, hogy ezen szolgái fölött, akiket az áldozópapság hivatalára kiválasztott, sokasítsa meg mennyei ajándékait és hogy azt, amire az ő kegyelméből vállalkoznak, az ő segítségével töltsék be. A mi Urunk Jézus Krisztus által. *Fel.* Amen.

Ehhez csatlakoznak a következő imádságok:

Könyörögjünk. Hajtsunk térdet. *Fel.* Álljatok föl. Hallgass meg minket, kérünk, Úr Istenünk és öntsd e szolgáidba a Szentlélek áldását és a papság kegyelmének erősségét, hogy azokat, akiket kegyességed szine előtt fölszentelés végett fölajánlunk, folytonos bőséges malaszt-ajándékoddal támogassad. A mi Urunk Jézunk Krisztus, a te Fiad által, aki mint Isten veled él és uralkodik ugyanazon Szentlélekkel egyetemben mindörökön örökké. *Fel.* Amen.

Az Úr legyen veletek. *Fel.* És a te lelkeddel.

Fel a szivekkel. *Fel.* Fölemeltük az Úrhoz.

Adjunk hálát a mi Urunknak Istenünknek. *Fel.* Mert ez méltó és igazságos.

Valóban méltó és igazságos, méltányos és üdvös, hogy mi mindenkor és mindenütt hálát adjunk neked, szent Urunk, mindenható Atyánk, örök Istenünk, a tisztségek szerzője és minden méltóság osztogatója, aki által mindenek előrehaladnak, aki által mindenek megerősödnek akkép, hogy megfelelő alapon álló rend szerint az értelmes természetnek mindig nagyobb javára hódít tért a fejlődés. Minélfogva a papi fokozatok és a leviták hivatalai is, amelyeket mélyértelmű szertartások közt alapítottál, úgy fejlődtek, hogy míg a főpapokat a népek kormányzásának élére helyezted, melléjük segítőtársakul alacsonyabb renden lévő és másodrangban álló férfiakat választottál. Igy a pusztában Mózesnek szellemét a

* Vajjon az itt leirandó kézföltétel által nyerik-e a fölszentelendők a papi hatalmat, vagy csak az erre következő fölkenés és a szerek átadása által-e, erre nézve eltérnek a vélemények. A pontificale romanum csak a szerek átadása után nevezi az illetőket papoknak, addig mindig fölszentelendőknek.

hetven férfiú bölcs belátása által terjesztetted el, akiknek segítségével ő könnyen kormányozta a népnek megszámlálhatatlan sokaságát. Igy Áron fiaira, Eleazárra és Itamárra atyjuk teljes hatalmának bőségét ruháztad át, hogy az üdvös áldozat bemutatására és a gyakrabban előforduló szent cselekvények végzésére elegendő papnak a szolgálata álljon rendelkezésre. Ugyancsak ily gondoskodásból rendeltél, Urunk, Fiadnak Apostolai mellé hittanítókat kisérőkül, akik által ők az egész világot betöltötték az evangélium boldogító tanításával. Ennélfogva kérünk, Urunk, add meg ezt a segítséget, a mi gyengeségünknek is, nekünk, akiknek annál több ily segítőtársra van szükségünk, minél gyarlóbbak vagyunk. Add meg, kérünk, mindenható Atyánk, ezen szolgáidnak a papság méltóságát, újítsd meg bensejükben a szentségnek Lelkét, hogy elnyerjék tőled, Istenünk, az üdvözítő érdem adományát és viselkedésüknek példaadásával mondjanak ítéletet az erkölcsökről. Legyenek a mi rendünknek előrelátó munkatársai, fényeskedjék bennük az igazságosság minden alakjában, hogy egykor a rájuk bizott sáfárkodásról helyesen tudván számot adni, elnyerjék az örök boldogság jutalmát. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által, a ki mint Isten veled él és uralkodik ugyanazon Szentlélekkel egyetemben mindörökön örökké. *Fel.* Amen.

E könyörgés elmondása után, amely az alázatos imának mintaképe, a püspök leül és minden előtte letérdelő fölszentelendőnek jobb vállára is ráhelyezi a stólát és melle előtt keresztbe teszi e szavak kiséretében:

Vedd az Úr igáját, mert az ő igája édes és az ő terhe könnyű.

Közvetlenül ezután mindeniknek vállára teszi a miseruhát, de úgy, hogy a hátulsó része továbbra is felgöngyölve marad, miközben így szól:

Vedd a papi ruházatot, amely a szeretetet jelképezi, mert hatalmas az Úr, hogy öregbítse szeretetedet és tökéletesítse cselekedeteidet. *Fel.* Hála Istennek.

Majd föláll a püspök és így könyörög.

Istenünk, minden szentelésnek szerzője, akinek hatalmában van az igazi fölszentelés és a tökéletes áldás, te öntsd, Urunk áldásod ajándokát e szolgáidra, akiket az áldozópapság tisztségére avatunk föl, hogy azon tanításoknak útmutatása mellett, a miket Pál Titusznak és Timóteusznak előadott,* megfontolt cselekedeteik és példás életmódjuk által bizonyítsák be érett korukat, hogy törvényed fölött éjjel-nappal elmélkedvén az olvasottakat higyjék; amit hisznek, azt tanítsák; amit tanítanak, azt kövessék; az igazságosságot, állhatatosságot, irgalmasságot, erősséget és a többi erényt gyakorolják; jó példát adjanak; intelmünkkel másokat megerősít-

* Szent Pálnak Timóteuszhoz intézett két s Tituszhoz írt egy levelét lelkipásztori leveleknek nevezik, mivel ezekben adja elő ő ama tanításokat, amelyek az Istennek tetsző lelkipásztorkodás irányelveiül szolgálnak.

senek és hivataluknak tiszta és szeplőtelen ajándokát megőrizzék; és néped javára a kenyeret és bort Fiadnak testévé és vérévé szeplőtelen áldással változtassák át és így törhetetlen szeretettel, tökéletes férfikort érvén, Krisztus teljes korának mértéke szerint,* tiszta lelkiismerettel, igaz hittel, Szentlélekkel eltelve támadjanak föl Isten igazságos és örök ítéletének napján. Ugyanazon a mi Urunk Jézusunk, a te Fiad által, aki mint Isten veled él és uralkodik ugyanazon Szentlélekkel egyetemben, mindörökön örökké. *Fel.* Amen. *Mészáros Aladár.*

Az Oltáriszentség a jéghegyek közt.

Mindössze két hónapig tart a nyár Alaszkában, Seward-félszigetén; télen pedig 1½—2 hónapon át egyáltalában nem látni a napot. A hőmérő —50 fokon alulra száll. A jég és hó csak júniusban kezdenek olvadozni s szeptemberben már ismét beáll a zord tél, de mindez nem képes lelohasztani az eszkimók keblének forró tüzét a szentségi Jézus iránt. Megható bizonyítékát meséli ennek Bernard jezsuita atya egy most nemrég közzétett tudósításában. A Kings Islandon lakó eszkimók, kik teljes nyolc hónapig vannak télen elzárva a világtól s csak nyáron jöhetnek le Noméba, egy kápolnát építettek maguknak s ide járnak vasárnap imádkozni. Mise persze nincs mindig, mert a legészakibb amerikai katholikus misszióállomáson: Mary's Iglooban nincs elég lelkész. Nagy tehát az öröm, midőn némely vasárnap mégis szentmisét hallgathatnak. Páter Bernard meglepetéssel hallotta, hogy az eszkimók a vasárnapi ájtatosságaikra, mikor nincs is ott a hithirdető, mindig éhgyomorral jönnek. Kérdezősködött ennek oka felől s a következő fölvilágosítást nyerte:

«Nem áldozhatunk, mert nincs lelkész, de szeretnénk mégis valamivel az Úr Jézusnak kedveskedni. Tehát addig nem eszünk semmit, míg az ájtatosságnak vége nincs. Legalább ebben az egyben hasonlítsunk azokhoz, kik oly szerencsések, hogy vasárnap áldozhatnak, mint testvéreink Mary's Iglooban vagy Nomeban.»

Valóban az Oltáriszentségben lakó Üdvözítő szivének és a szegény eszkimók lelkének izzó tüzét az 50 fokos hideg sem képes megfagyasztani. Hány katholikus szégyenülhet meg és tanulhatna e tényeket hallván a tudatlan és egyszerű eszkimóktól!

Közli: *Dr. B. G.*

* Ennél az efezusiakhoz írt levélből vett (4, 13.) kitételnél ugyanarra az érett korra kell gondolnunk, amelyről fentebb volt szó.

Jézus szenvedéseinek története.

IX. Jézus alvó tanítványait fölébreszti.

A mi nagy közbenjárónk, ki az egész világ üdveért mennyei Atyja előtt esdekelt, miután imádságát befejezte, fölemelte fejét, könnyeit letörölte s tanítványait kereste föl.

De ők ismét új anyagot adtak fájdalmához. *Aluva találta őket.*[1]

Hová forduljon hát a szegény jó Jézus? Szent Anyjához? Nincs mellette. Tanítványaihoz? Alusznak. Judás felé tekintsen? Az már jő, hogy elárulja. Föltekintsen az égre? Sűrű nehéz sötétség borul arra. Körültekint a kertben: mindenütt nagy némaság s csend. Mennyei Atyjához forduljon? Az nem teljesítheti kérését. Saját lelkében keressen vigaszt? Szomorú az a halálig s nincs ki vigasztalja, nincs senki.

Ó, Krisztusom, *még nincsen vége, sőt mindez csak kezdete a gyötrelmeknek.*[2] Méltán mondhatod el most magadról, jó Jézusom, amit már Dávid próféta írt rólad: *Vártam, ki szánakozzék s nem volt s aki megvigasztaljon s nem találtam.*[3] Az ég, a föld, az angyalok s emberek, barátjai s ellenei, édesanyja, mennyei Atyja, mind-mind elhagyni látszék őt, ki által lettek mindenek.

Jézus azért nem haragszik s szeliden odahajolva Péterhez, felébreszti őt: *Péter alszol? Nem virraszthattok velem egy órát? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kisértetbe ne essetek. A lelek ugyan kész, de a test erőtlen.*[4]

Ah, kitör belőlem: mily szégyen ez, s mily fájdalmas dolog! Szégyen a tanítványokra, fájdalmas az Úr Jézusra. Jézus barátai alusznak, ellenségei virrasztanak. Egész Jeruzsálem ébren van, hogy Jézust elveszítse. Virraszt Judás, hogy Jézust elárulja, Annás, hogy keresztkérdéseivel zavarba hozza, Kaiphas, hogy halálra adja, a Vének, hogy bevádolják, Pilátus, hogy elítélje, a hóhérok, hogy megostorozzák, a farizeusok, hogy kigúnyolják. Mindenki ébren van s vigyáz, hogy őt meggyanusítsa, bevádolja, megkinozza, halálra ítélje... Csak tanítványai, kiktől e kinos percekben vigaszt, e szorongattatásokban bátorítást, e veszedelmekben segítséget kaphatna, csak tanítványai alszanak.

Mit tesznek ugyan mást a többi halandók is?! Virrasztanak, hogy megtarthassák a muló dolgokat a alusznak, hogy elveszítsék a halhatatlan értékűeket. Többen virrasztanak az olyanok, kik lelkük vesztére törnek, mint az olyanok, kik örök üdvösségüket munkálják.

Nézzétek a tudóst, egész éjszakákat ébren tölt, hogy a tudományban,

[1] Máté 26., 40. [2] Máté 24., 68. [3] Zsolt. 68., 21. [4] Máté 26., 40—41.

mely neki hírt szerez, kitünjék, az ügyvédet, mennyit virraszt, hogy pereit húzza-halassza; ébren őrködik a katona, hogy az ellenségnek cselt vessen vagy a cseleket kikerülje; a kereskedő mennyit virraszt, hogy vagyonát növelje; a hajós virraszt s nézi a zajló hullámokat, hogy a szirteket kikerülje. Hiú, elveszendő dolgokért olyan sokan ébren virrasztanak, belenéznek a vak sötétbe s aggódó gonddal figyelnek, vigyáznak...

De az örökkévaló dolgokért, ah! senkisem virraszt; álom nehezedik a szempillákra s az emberek mélyen szunnyadnak.

Ó szegény halandók! Látva magatokat körülvéve számtalan ellenségtől, mely lelketek üdvére tör s kegyetlen mohósággal akarja boldogságtokat romba dönteni, *nem virraszthattok-e egy óráig?*

Annyiszor s oly súlyosan vétkeztetek; vajjon Isten kegyelmében, avagy haragjában vagytok-e? Tudjátok, hogy az itélet retetnetes lesz, de az bizonytalan, mikor toppan elébetek a Biró *s nem virraszthattok egy óráig?*

Bűnös ember! Tudod, biztosan tudod, hogy e helyről, melyen most állsz, kitéphet az Isten ereje, ágyad puha párnái közül a pokol mélyén ébredhetsz föl, e percben a kárhozat tüze vehet körül s mégis alszol s nem tudsz virrasztani?

Ó emberek, minő szörnyű nembánomság ez! Minő lelki kábultság vesz körül benneteket? Hogy más ártatlanságára leselkedjetek, más bűnre csábítsatok, töltözzetek mértéktelenül evéssel-ivással, hogy lelketeket elveszítsétek, de ami mindezeknél súlyosabb, hogy Istent, a legfőbb jót elveszítsétek, egész éjjel fennen virrasztva fáradoztok... Salvianus mindezeket látva, keserűen kiált föl: «Minő vakság, mennyi esztelenség! Az a szerencsétlen ember mennyi gonddal fáradozik azon, hogy az egész örökkévalóságon át boldogtalan legyen, holott kevesebb utánjárással kieszközölhetné, hogy örökké boldog legyen».

Valóban kevesebb utánjárással, kisebb gonddal! Egy kis virrasztással, éber figyelemmel!...

Itt a földön, ez emberi életben, nincs sem hely, sem idő az alvásra. Versenytéren vagyunk, futnunk kell; harctéren állunk, küzdenünk kell; a tengeren vagyunk, eveznünk kell; a pusztaságban, sietnünk kell; olyan a mi életünk, mint a szőlőskert, dolgoznunk kell benne vagy mint a szántóföld; meg kell azt szorgosan munkálnunk s magot belevetnünk.

Lelkünk veszedelmes helyzetét szemünk elé állítva, ébresztgeti az alvókat Chrysologus szent Péter, akár egy arany trombita: «Isten parancsai s romlott természetünkből feltolakodó szenvedélyek, erények és vétkek, az örök jutalom s az örök büntetés, az élet s halál közt forog lelkünk ügye, akár a csatában, háborús tűzben...»

Ezen az oly fontos helyen állva, a harcok tüzében, a kisértések s ördögi támadások özönében el mered hanyagolni a rövid virrasztást?

Tudom, édes Jézusom, aki veled akar uralkodni, annak veled is kell virrasztani. Ébren őrködöm tehát, mivel jő az a rövid óra, mely előtted ismert, de előttem ismeretlen. Virrasztok veled, mert jő a rövid óra, midőn bezárulnak szemeim s átköltözök az örökkévalóságba. Ha itt veled hűségesen virrasztok, *ott békességben alszom s megnyugszom.*[1] *Lukácsy István.*

Az Oltáriszentség új temploma Milanóban.

LOMBARDIA fővárosában nemrégiben nyitották meg a hivők számára a hatalmas *Corpus Domini* templomot, mely mint neve is mulatja, az Oltáriszentségben rejtőző Megváltónak tiszteletére készült, és pedig közadakozásból. A karmelita atyák fáradhatatlan buzgalmából efölött 10 évvel, a XX. század kezdetén tették le a 85 méter hosszú templom alapkövét, mely 2750 □ méter területet foglal el s úgy a nagyobbak sorába tartozik. A főhajó 23, a kupola 28 méter magasságával impozáns képet nyujtanak. Elég sokáig el fog tartani, míg a templom teljesen készen lesz, de már is érdemesek a megtekintésre azok a gyönyörű freskók, melyeket Cisterna Jenő, hires római festőművész, ki a lourdesi és a római szent Ágnes bazilikákban is készített hasonló munkákat, varázsolt művészi ihlettséggel a falakra.

A festő az Oltáriszentség apotheozisát örökítette meg ragyogó képén. Középpontja a trónon ülő Üdvözítő, előtte az oltáron nyugvó szentostya, melyhez az apostolok áhitatos tisztelettel közelednek s melyet az angyalok mély megilletődéssel imádnak. Csak Judás vonul el sötéten, de a tanítványok arcáról visszatükröződik a bámulat és e fenséges titokban való mély hitük. Jézus kezében könyvet tart, melyből az átváltozás szavai olvashatók; cherubok és szerafok veszik körül a Megváltót és a Szentháromságnak zengnek dicshimnuszokat. Ott láthatók az ószövetségi Illés és Melchisedech, az Oltáriszentség előhirnökei. Egy alfa és omega pedig azt jelzik, hogy Krisztus a kezdet és a vég; kapocs az ég és föld között.

A szinek lágy harmoniája ritka tökéletes és látszik, hogy a főladat nagyságához méltó volt a művész ihlettsége is.

Említsük meg befejezésül, hogy a templom eddig körülbelül két millió lirába került s még egy millióra lesz szükség, míg teljesen kész lesz. Ime ilyen áldozatkészségre van példa abban az Olaszországban, melyet annyira szeretnének vallásától évszázados harcokkal megfosztani. De Krisztus, a «századok királya», él és uralkodik. A XX. század ép úgy meghódol előtte, mint az előző korszakok. Ez legyen egyik vigaszunk a mai hitetlenség ádáz küzdelmeiben. Közli: *Dr. Bozóky Géza.*

[1] Zsolt. 4., 9.

DE PROFUNDIS

A mélységből kiáltok Hozzád.
Uram segíts,
Mutasd meg fényességes orcád.

Csapkodó tenger körülöttem.
Uram segíts,
Ne nyeljen el hajótörötten.

Sajkám mint labda, száll recsegve.
Uram segíts,
Tekints a tajtékos vizekre.

Mosolyogj rám, útam vezére.
Uram segíts
Az élő vizek tengerére!

Sik Sándor.

Az Oltáriszentség hatalma.

GYÖNYÖRŰ nyári nap volt. A sűrű erdőn keresztül vezető hegyi uton egy ifjú halad fölfelé, a turisták ismeretes öltönyében. Néha megmegáll, hogy az elébe táruló szabad természet szépségeiben annál jobban gyönyörködhessék, majd ismét megindul gyors léptekkel vidáman fütyürészve.

Hát nem is csoda, ha Vilmosnak — így hívták az ifjút — oly jó kedve van. Jelesre vizsgázott, miért jutalmul atyja több hétre utazni küldte őt, ellátván minden szükségessel, hogy kedvére szórakozhassék a fárasztó tanulás után.

Hosszas vándorlás után végre egy hatalmas fenyőfa árnyában megpihent s csakhamar mélyen el is aludt,

De amidőn ismét fölébredt, fel akart kelni, hogy útját folytassa, legnagyobb rémülettel látta, hogy egy torzonborz alak hajol föléje, erős karjaival lefogva őt.

— Meg ne moccanjon, mert rögtön a halál fia — mordult rá a rabló durván. — Ha pénzét minden ellenállás nélkül ideadja, úgy elmehet, de ha nem, tudja meg, hogy itt az utolsó órája.

Vilmos egy percig gondolkozott, majd kérő hangon így szólt:

— Adjon nekem öt percnyi gondolkozási időt.

— Nem bánom. Úgy látszik, maga elég okos és belátja, hogy kezeim közül úgy sem menekülhet, öt percet engedek.

Vilmos ott feküdt behunyt szemmel, gondolkozni látszék, de egy pillanat alatt kirántá magát támadója kezéből, s fölegyenesedett. Ez nem volt ilyesmire elkészülve s dühösen veté magát az ifjúra és heves küzdelem fejlődött ki közöttük, majd hirtelen minden erejét összeszedve, egy hatalmas ütést mért öklével az ifjú fejére, mire ez egy gyenge kiáltással élettelenül zuhant a földre.

— Úgy. Ennek megadtam — mormogá a rabló, durván fölnevetve.

Azt hitte a kölyök, hogy engem győz le, de erős fickó mégis, azt mondom: alig birtam vele.

Azután lehajolt áldozatához, s elrabolta mindenét, azután fogta botját és elindult, de hirtelen mást gondolva, visszafordult s a leütött ifjút vállain megragadva egy sűrű bokorba hurcolta, hogy ott elrejtse.

Még nem ért odáig, midőn csengetyűszót hall s nyomban rá egy segélykiáltást; meghökkenve fordul vissza s ime, előtte haladt egy ősz pap karingben, kisérve egy kis fiútól, ki égő lámpát vitt kezében.

— Eredj utadra pap! — ordítá a rabló. — Mert rögtön véged lesz, én nem hagyok magamnak beszélni.

— Nem megyek én egy tapodtat sem, míg meg nem tudom, mi történt itt — szólt a pap nyugodt, szilárd hangon.

— Nem mégysz? No, akkor idefektetlek téged is, ahol ez van — s a lábainál fekvő Vilmosra mutatott.

— Azt nem teszed, mert nekem hatalmas védőm van,

— Védőd? Talán ez a gyerek itt. Különben mit beszéljek veled; mond, elmégy innét és hallgatsz vagy meghalsz?

— Nem.

— Tehát halj meg! S fölemelt kézzel rohant a pap felé.

Ez mozdulatlanul állt helyén s mintegy isteni sugallatra elővonva a burzát az Úr Testével, magasra tartá azt.

— Vissza! — kiáltá. — Ne közelíts ide!

— A rabló meredten, égő szemmel bámult áldozatára.

— Tedd el azt! Tedd el — nyögte végre.

— Nézd. Itt a te Urad, Istened! Talán az ő szemei előtt akarsz gyilkossá lenni? — kérdé a pap s egy lépést tett előre.

— Tedd el azt... azt... Tedd el — könyörgött a rabló.

— Nem teszem! Térj meg.

— Nem lehet; már későn van.

— A bánat és megtérés sohasem késő. Szólj, megölted ezt az embert?

— Csak meg van sebesülve.

— Kiraboltad őt?

— Igen.

— Add vissza mindenét!

— Nem vagyok bolond; hát én miből élek akkor?

— Szerzek én neked munkát, addig pedig nálam maradhatsz.

— Nem fél ön tőlem? Én megölhetném.

— Nem félek én attól sem.

Egy pillanatra csend lett. A rabló sötéten nézett maga elé, majd hirtelen lekapta válláról a táskát, földre dobta, melléje az elrabolt órát, pénztárcát s ezzel távozni készült.

— Várj! Hova mégysz?

— Nem tudom, csak innét el.

— Jöjj velem.

— Gonosz vagyok én, nem mehetek.

— Majd megjavulsz. Hallgass ide. Én most beteghez megyek, azalatt te hozz vizet és éleszd föl ezt az urat.

— Hiszi ön, hogy én ezt megteszem?

— Igen.

— Nem gondolja, hogy megölöm ezt az embert?

— Nem. Te ezt most már nem fogod tenni, avagy csalódtam tán benned?

— Nem csalódott, uram; csak menjen nyugodtan betegéhez, addigra meglesz minden.

A pap barátságosan intett, azután elment, hogy megmentsen egy haldoklót a örökélet számára.

A hivek csodálkozva néztek lelkipásztorukra, midőn az a haldoklótól visszatért, kisérve egy zord kinézésű embertől, ki egy sebesültet cipelt karjaiban.

A plébános nővérével együtt önfeláldozással ápolta a beteget, ki a gondos ápolás következtében csakhamar visszanyerte előbbeni egészségét.

A rabló pedig, bár nehéz küzdelmek után, de végre mégis csakugyan megtért s ott maradt a faluban, becsületes munkával keresve kenyerét, hőn szeretve azt, kit ott az erdő sűrűjében tanult megismerni — az Oltáriszentségben jelenlevő Úr Jézust...

Németből: *Adoratrix.*

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Horganytárgyak fényesítése. Közönséges szódavízzel mossuk, időnkint ecet, só és agyagpéppel súroljuk s ekkor habzó, forró vízzel öblítjük, majd szárazra törüljük.

Szines himzések mosása. 30 grm. bóraksz 1 liter folyóvízben föloldatik. Dörzsölés nélkül csak nyomkodás által mossuk ebben a himzett ruhadarabot. Azután hideg vízben szintén dörzsölés nélkül kiöblítjük, melyben egy maroknyi konyhasót áztatunk szét. Végre, hogy a szinek fölfrissüljenek, erős ecetben megforgatjuk.

A penészes fehérnemű tisztitása. Veszünk egy evőkanál konyhasót és egy kávéskanál szalmiákot; két liter vízben fölforraljuk; a foltokat megnedvesítjük; 2—3 óráig a szabad levegőn így állni hagyjuk; végre tiszta vízben kimossuk.

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

Szentséglátogatás Árpádházi Boldog Margit példájára.

Én: Édes Üdvözítőm, földi életedben a gyermekek legjobb barátja voltál. Teljes lelkemből hiszem, hogy itt előttem a szentségházban ugyanúgy szeretett minket. Eljöttem, hogy szívemből megköszönjem nagy szeretetedet.

Az Úr Jézus: Nagy örömmel hallom szavadat, de, hogy hálád minél őszintébb legyen, gondold meg előbb, mily háladatos volt irántam, a legfölségesebb Oltáriszentség iránt IV. Béla királyotok leánya, Árpádházi boldog Margit. Margit már hatéves korában annyira szeretett engem, hogy örült, ha a templomban, az én házamban, szolgálhatott, azt söpörhette. Oltárt is csinált magának; az előtt imádkozott; az volt minden öröme és játéka. Igen, mert akkor folyton arra gondolt, hogy a templom oltárán, a szentségházban jelen vagyok. Úgy szeretett mellettem, a legméltóságosabb Oltáriszentség közelében lenni, hogy kilencéves korában bement egyszer a templomba és ott egy szögletben nagyon soká, órákon át imádkozott. Tanítónője végre rátalált, elhívta, de Margít nagyon kérte: «Engedjen még egy kissé itt maradni!» Mikor pedig később a szentáldozásban szivébe tértem be, mily szerencsésnek tartotta magát! Ettől fogva csupa hálából legalább látni akart engem minél tovább, amint a háladatos gyermek is szeret szülei mellett lenni. Mit tett tehát? A szentáldozás alatt az áldozók álla alá mindkét oldalról fehér kendőt tartottak, hogy a szent ostya véletlenül le ne essék a földre. Már most az én hű szolgálóm, Margit, ilyenkor mindig maga tartotta az egyik oldalon a kendőt, míg csak mind meg nem áldoztak. Mikor kérdezték, miért teszi azt, így felelt: «Mert így tovább láthatom a szent ostyát, Krisztus testét».

Én: Ó bár ennyire szeretnélek, édes Jézusom a legméltóságosabb Oltáriszentségben! Ó bár én is oly szivesen volnék mindig melletted a

templomban, mint a mi szent királyleányunk! Mennyire kell szégyenkeznem, hogy ő már hatéves korában háladatosabb volt Iránta, mint én, aki már idősebb vagyok s azért okosabb is lehetnék, mint ő!

Hálász leszek; megköszönöm, ami jót Tőled nyerünk.

Valamikor a földön magadhoz hívtad a kisdedeket. Fáradt voltál, mégis magadhoz engedted őket. És most is itt a szentségházban azt akarod, hogy Hozzád jöjjünk: meg fogsz minket áldani. Azért úgy kívánlak dicsérni, mint dicsértek a gyermekek, kiket karodra vettél.

Úr Jézus, te szeretsz minket a szent ostyában! Szeretsz annyira, hogy már jobban senki sem tud szeretni. Az égben angyalok szolgálnak Neked; dicsőítő énekeket zengenek szent nevednek: és mégis leszállsz oltárunkra, a kenyér alakjában, pedig itt csak bűnös emberek vannak körülötted. Azért úgy kívánlak dicsérni, amint dicsérnek az angyalok az égben és itt a szentségház körül is.

Téged az égben a szentek imádnak; sohasem mennek el Tőled, folyton melletted vannak: és Te mégis a szentektől a földre jösz le, pedig itt mi nem is maradunk Veled egész nap a templomban, hanem egyedül hagyunk. Miért maradsz mégis nálunk? Mert nagyon szeretsz minket. Azért annyiszor kívánlak dicsérni, ahányszor dicsérnek a szentek az égben, köztük boldog Margit is. Ok sohasem szeretetükben örökké virrasztanak, hogy áldjanak Téged!

Iskolai irásbeli dolgozat az Oltáriszentségről.

Levél.

Gyakoron a szülők vitték gyermekeiket az Üdvözítőhöz, hadd vezessék most a gyermekek szülőiket az eucharisztikus Jézushoz. Ha az Örökimádás lapjain pár sor rendelkezésemre állana, csak azon örömömet tudatnám falusi kollégáimmal, hogy egy kis jó akarat, egy kis fölvilágosító buzdítás meghozza falun is az eucharisztikus Jézusnak azt az örömet, hogy a gyermekek megszeretik, vágyódnak hozzá s önként jelentkeznek a szent gyónásra s kérik a többszöri szentáldozást. Jó szolgálatot tesznek e cél elérésére a «Gyermekvilág» sorai. Az volt a legjobb buzdítás, ha hallották a füzetből: mit tesznek más gyermekek. Felejthetetlen előttem az osztály képe a mult év tavaszáról, mikor fölolvastam a vasvári iskolások példáját. Ragyogott a szemük, kipirult az arcuk, mély sóhaj szállt el lelkükből s másnap vagy tizen jöttek önként gyónni, hogy többször is áldozhassanak. És ha még a mindennapi szentáldozásról nem is írhatok, de a gyakori szentáldozás szépen terjed. Gyermekeim nagy része végez havonként 4—5 szentáldozást, sőt egy harmadrésze havonként 10—15-ször is járul az Úr asztalához. Az eredmény természetesen elmaradhatlan, meglátszik szorgalmukon, meglátszik viselkedésükön templomban, iskolában, az utcán és a családi körben.

Ha valamire szabad volna kérnem nagyon tisztelendő Szerkesztő urat, kérnék egy kis helyet a «Gyermekvilág» rovatában az alábbi soroknak, melyek igazán a gyermekvilágból, az egyszerű falusi gyermekvilágból valók. A lehetőség szerint iparkodom tanítványaim figyelmét, kedvét, szeretetét az Úr Jézus iránt fölkelteni, állandósítani és — amennyire lehet — öntudatossá tenni. E célból fölhasználtam a mostani hosszú szünetet is. Dolgozattételt adtam nekik. Aki akar, írhat. Az egyik tétel ez volt: Mit mondanál a jászolban fekvő Jézuskának? Majdnem mindenkinek volt mondani valója. Az egyik hatodik osztályos lányka, ki egyike a leggyakoribb áldozóknak, minden útmutatás nélkül ezt írta:

«A jászolban fekvő Jézuskának ezt mondanám: Ó te drága kis Jézuskám, eljöttél mégis a földre, mi bűnös emberek közé, kik négyezer évig vártunk. Eljöttél úgy-e minket megváltani? Ó édes Kisdedem, aztán nem leltél más helyet, hanem istálló szegény jászolában hajtod le gyönge fejecskédet. Jöjj Jézuskám, neked adom szivemet, jöjj, befogadlak én szivesen. Ne sírjál kisdedem, aludjál virágom, gyilkos hóhérok nem tudnak még rólad, most jó emberek és szegény pásztorok állnak körülötted. Nem Judás az, aki most megcsókol. Szűz anyád az, aki most keblére szorít. Ó Jézuskám, itt állok én is a pásztorokkal jászolod előtt, hanem én nem tudtam semmit sem hozni, de neked adom szívemet, fogadd kedvesen az én ajándékomat is!»

Németh István.

A SEKRESTYÉS NAPLÓJA.

Legalkalmasabb ostyatartó a fából esztergályozott szelence, mert tapasztalás szerint legszárazabban tartja az ostyákat. Igaz, hogy csinosabbak az üveg- vagy ércszelencék, de minden időváltozás iránt érzékenyebbek és a nedvességet az ostyákkal teljes mértékben közlik. Célszerű megfelelő nehezéket beléjük helyezni, hogy az ostyák meg ne görbülhessenek.

Ruhamoly kiirtása a veszedelmes kénlapégetésen kívül úgy történik, hogy egy üvegpohárba kétujjnyi ecetsavat öntünk, bele két-három rozsdásszeget teszünk s hogy föl ne dönthessük, óvatosan behelyezzük a ruhaszekrénybe. A keletkező sav még a molypetét is megöli.

Régi, rozsdás lámpákat, gyertyatartókat, melyek vasból vannak, antikszerűen megújítjuk, ha azokat megmosva, megszárítva, először miniumfestékkel bevonjuk. Ezen bevonat megszáradása után venyigefekete olajfestékbe kevés ockersárgát keverve, ezen színnel ismét befestjük, hogy a miniumot jól födje. Mikor ez is megszáradt, damarlakkot kenünk reá vékonyan, terpentinnel jól fölhigítva. Ez hamar szárad. Teljes száradása előtt bronzporba mártogatott rongypamuttal megdörzsöljük.

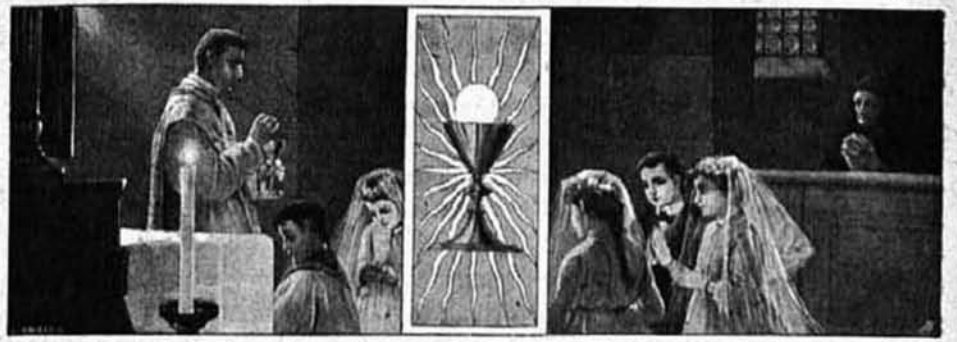

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

Az ifjuság gyakori áldozásáról.

MINDAZT, amit Förster az ifjúság neveléséről szépet és tanulságosat mond, nekünk nevelőknek át kell vinnünk az életbe. De ezzel nem szabad megelégednünk. Nekünk vannak még más eszközeink is: a természetfölötti nevelőeszközök, amelyek ideálisan nemessé képzik az emberi szivet. Ha tehát nem akarjuk ifjainkat egyoldalúan és felületesen nevelni, akkor úgy a természetes, mint a természetfölötti eszközöket kell használnunk.

A természetfölötti eszközök között kétségkívül a szentáldozás áll első helyen. Mi a szentáldozás? Az Úr Jézus Krisztus imádandó szent testének vétele. S kinek volna nagyobb szüksége ezen lelki táplálékra, mint az ifjúságnak? Mert hiszen ép a fejlődés koraban van legnagyobb szükség úgy a testi, mint a lelki táplálékra.

Az ifjú, akár gimnazista, akár realista, akár polgárista, akár főiskolai, ösztönszerűleg akarja kielégíteni tudásvágyát. Az ifjú mindent szeretne tudni. Ezen vágyát, ezen szenvedélyét elégítsük ki s első sorban tárjuk föl előtte szent hitünk titkait, az Oltáriszentséget s hívjuk föl figyelmét a magasabb dolgokra. És az ifjú, ki az Úr asztalától távozik, könnyebben fog az égre tekinteni és erősíteni fogja magát a lelkiekben.

Az ifjúnak képzelőtehetsége túlélénken működik. Ideális, rózsás, aranyos világot varázsol maga elé. De ezt a világot sokszor rossz utakon, rossz eszközökkel keresi. Vessük el képzelőtehetségében az örök élet csiráját: a szentáldozást és meglátjuk, hogy a földi ideálok mellett egy földöntúli, mennyei ideális életet fog maga elé varázsolni.

Az ifjú szivében kezdenek a szenvedélyek viharai föllépni s ki volna képes azokat könnyebben lecsillapítani, mint az Úr Jézus a szentáldozásban?

Vae soli! Jaj az egyedüllevőnek! Épen ily joggal lehetne mondani: vae multis! jaj a sokaknak! Amint baj az, ha az ifjú önmagára marad,

ép oly baj, ha rossz társaságba kerül, vagy valamely intézetbe, hol nem elég lelkiismeretes a fölvigyázás. A rossz jobban ragad, mint a jó. A szentáldozás, az Istennek ezen baráti viszonya hozzánk való közelsége a bünös barátságokat szétválasztja s megvéd minden rossztól. S az áldozás, melyben a legjobb barát: az Úr Jézus száll az ifjú szivébe, megnemesíti az ifjú lelkét.

Miként a gyökérből a fa, úgy nő ki ezen okokból minden nevelőnek (szülőnek, tanítónak, előljárónak) az a szent kötelessége, hogy növendékeit gyakran vezesse az Úr asztalához. A nevelésnek ez a módja a legszebb gyümölcsöket fggja teremni.

Lássuk azon általános eszközöket, melyek segítségével ifjainkat a gyakori áldozás eszméjének megnyerhetjük. Az első eszköz: győzzük meg növendékeinket a gyakori gyónás hasznáról, szükségességéről s egy csapásra gyakori áldozókká válnak. Minden kifogás eltörpül ama legfőbb ok mellett, hogy gyónni kell. Gyónás nélkül könnyű lenne e gyakori áldozást terjeszteni. De ifjaink nem akarnak lemondani bűnös szenvedélyükről, nem akarnak megjavulni, krisztusi életet élni s így gyakran gyónni. Ez a gyakori áldozás egyik legfőbb akadálya. De szép szavakkal s főleg Isten kegyelmével az erényes élet s így a gyakori gyónás és áldozás számára megnyerhetjük fogékony szivüket.

A második eszköz: a mindennapi szentmise hallgatása. A szentáldozás a szentmisének egy része. Ha tehát növendékeinket a mindennapi áldozásra akarjuk vezetni: vezessük őket naponkint a szentmisére.

A harmadik eszköz: ama tannak az ifjúság szemei elé állítása, hogy a szentáldozásnak mi a haszna, eredménye s mutassuk be ezt példákban is.

A negyedik eszköz: a jó példája. Ha mi magunk fogunk először e szent szokásban jó példával elüljárni, úgy az ifjak követni fognak minket.

Az ötödik eszköz: iparkodjunk rávenni a jobb tanulókat, az előkelőbb származásuakat és azokat, akik az ifjaknak akár testi, akár szellemi, akár lelki tehetségeik és erényeik miatt imponálnak, hogy ők kezdjék meg a gyakori áldozást, a többiek majd utánuk mennek.

Az ifjak vagy internátusokban, konviktusokban vagy a szülői háznál vagy egyeseknél vannak. Az internisták számára meg van könnyítve a gyakori szentáldozás, hiszen ma már az előljárók át vannak hatva ettől a gondolattól s szivesen gyóntatják s vezetik az Úr asztalához az ifjúságot.

Az externistáknál, kik vagy a szüleiknél, vagy a szállásadóknál laknak, ez már nehezebben megy. De épen azért, mivel ezek lelkileg elhagyatottabbak, meg kell találni a módot őket is megnyerni. Itt sokat tehetnek a szülők, szállásadók s az ifjúság barátai. Nagyon megkönnyíti a dolgot, ha akad egy gyóntató atya, ki valóban az ifjak jó barátja s alkalmas időben meghallgatja az ifjak gyónását, például szombaton estefelé.

Hányszor menjenek az ifjak a szentáldozáshoz? Annyiszor, ahányszor csak mehetnek. A legideálisabb állapot az volna, ha mindennap. De már az is szép eredmény volna, ha legalább minden vasár- és ünnepnap áldoznának.

Azért kedves olvasóm tedd meg te is a magadét. Jó példáddal, szép szavakkal, imáiddal s mindenkép azon légy, hogy minél több ifjút nyerj meg a gyakori szentáldozás eszméjének. *R.*

Az Oltáriszentség az őskeresztény századokban.

A KERESZTÉNYSÉG első századaiban, midőn szent vallásunk hiveit tűzzel-vassal üldözték, az Egyháznak katakombákba és más rejtett helyekre kellett rejtőzködnie. Hogy pedig a keresztények közé vegyült pogányok gúnyt ne űzhessenek szent vallásunkból, egyházi törvény volt, mely a hit titkaiba avatott keresztényeknek e titkok megőrzését megparancsolta és a szorosan vett szentáldozathoz csak azok lettek bocsátva, akik a keresztséget már fölvették. Az ily titkos helyeken, a szent vértanúk holttestei fölött mutatta be a pap a vértelen áldozatot. A hivők kelet felé fordulva imádkoztak. A pap itt olvasott föl egy részt apostoli levelekből és az evangéliumból. A hivők, mielőtt a szentáldozáshoz járultak — külön a férfiak, külön a nők — a testvéri béke jelét, a csókot adták egymásnak. Midőn a hivek a hitről, áldozatról beszéltek egymással, szavaik titokszerűek voltak, nehogy a hozzájuk verődött idegenek megtudjanak valamit a hit titkaiból. Igy például a szentáldozást *kenyértörésnek* nevezték. Ezen első századokban az áldozás nem oly módon ment végbe, mint napjainkban. Akkor két szin alatt áldoztak. A hivők apró kosarakat és üvegedényeket hoztak magukkal. A pap a megszentelt kenyeret a kosarakba tette, a szentséges vérből pedig az üvegedényekbe adott egy részt. A hivők azután magukkal vitték a Szentséget és házukban elrejtették. A szentáldozást otthon végezték, mert az üldözés ezen éveiben a hivők csak ritkán jöhettek össze. A szent kenyér morzsáit a csecsemőknek szájába adták. Midőn aztán a keresztényüldözés nagyjából megszünt és a keresztények templomokat építettek, ekkor is nagy óvatossággal őrizték meg a papok a Szentséget. Ezüstből galambalakú szentségtartót öntettek; a galamb szárnyai képezték a szentségtartó fedelét. A szentségtartót aztán drága szövettel fődték be. Mikor a szentáldozatnak vége lett, a pap a drága ereklyét a templom egy sötét zugában rejtette el, hogy azon esetre, ha a pogányok a templomot megrohannák, a drága, mennyei kincset meg ne találhassák.

Röptében a nagyvilág körül.

Egy szent óra emlékei. Már a mi szivünk olyan, hogy hamar kihül; már a mi lelkünk olyan, hogy hamar közömbös lesz. A havi szentségimádások nem lelkesítenek, nem vonzanak, bármilyen szép legyen az oltár, bárhogy ragyog a fénytől, bármily szép az ének, bármily lelkes a szentbeszéd; valami új fordulat kell, valami ujabb varázs. Ime megvan: a szent óra ájtatosságban. Pesten megkezdették, tolong a hivő az Örökimádás templomába este 8—9-ig. Erről Kánter Károly, az Oltáriszentség lánglelkű apostola így ír hozzám: «Az ájtatosságot mindig erősen látogatják. Nem is kell mondanom, hogy igen-igen megható és ami fő: nagyon praktikus, amennyiben megtanítja a hiveket az elmélkedésre. Meg vagyok győződve, hogy Erdélyben is csakhamar közkedvelt ájtatosság lesz». Eddig a levél. A központban december hó 21-én este 6—7-ig megpróbáltuk. Fényesen sikerült, tömve volt a templom. Megragadta a lelkeket a gyönyörű oltár, villanyfény, a papnövendékek és a zárda növendékeinek fölváltva tartott éneke, a szentbeszéd, a közben tartott csend az Oltáriszentség előtt, az «Örökimádás» cimű könyv megkapó imái. «Be szép volt», «mily hamar eltelt az óra», «mikor lesz megint», ezt lehetett hallani az utcán, a korzón.

Tehát meg kell próbálni. Utána beülni a gyóntatószékbe: hátha jön valaki: kis hal, nagy hal, mindegy, jönni fog. A talajt elkészíti a «Szent óra».

A központban minden szent időben lesz «Szent óra»-ájtatosság. Ritkán. Hogy ne váljék ez is közönségessé.

A gyakori szentáldozás világából. *Vörösvárott* (Nyitramegye) 1911. január hó 19., 20. és 21-én triduumot tartott a gyakori szentáldozás előmozdítása céljából. A triduum szónokai voltak: *Bubnics* Mihály vágmedencei plébános, *Csuláik* Lajos lipótvári fegyintézeti lelkész és *Bucsek* Mátyás pöstyéni káplán. A triduum alatt a hivek naponként járultak a szentasztalhoz. A hitélet ezen kiváló gyakorlatának rendezése első sorban

Révai József ujvároskai segédlelkész érdeme, aki egy hónapon át mindennap fáradozott a vörösvári hiveknek a triduumra való előkészítésén. Mély hála illeti meg a hivek részéről *Praznovszky* Antal ujvároskai plébánost, aki a lélekemelő áhitatgyakorlatot lehetővé tette és személyesen is fáradozott annak sikere körül.

Sion ormain. Örökimádás az esztergomi egyházmegyében. Az Oltáriszentség iránti tisztelet fokozása és a hitélet emelése a cél, amelyet szolgálni akar az örökimádás intézménye. Egyházmegyéink főpásztorai egymásután rendelik el, úgy hogy az egyházi év minden napján az egyházmegye más és más községében tartatik szentségimádás. Ez a láncszerű örökimádás a XVI. században kezdődött Olaszország több városában, ahol 40 órán keresztül imádták az Oltáriszentségben jelenlevő Üdvözítőt. VIII. Kelemen utóbb az egész egyházra nézve behozta ezt. Az esztergomi egyházmegyében ez érvényben is volt, de lassanként csakis 12 órás szentségimádás tartatott. Ezt 1825-ben Rudnay Sándor akkori hercegprimás el is fogadta. Ámde azóta sok új plébánia alakult, mások megszüntek, úgy hogy az esztergomi érseki megye főhatósága most teljesen újra szervezte az egyházmegyei örökimádást s minden plébániára nézve pontosan megállapította a napot, amikor ott az Oltáriszentség imádtassék.

Jubileumi hangok Sopronból. 1911. január 18-án volt 50 éve annak, hogy a soproni szent Vince-Egyesület megalakult. Ezt a szép jubileumot azon követésre méltó módon ünnepelték meg, hogy a működő tagok és a segélyezett szegények valamennyien a külön e célra mondott szentmisén a szentáldozáshoz járultak.

Szentmise a hajón. A Wien melletti freudenaui téli hajókikötőben veszteglő személyszállító, vontatóhajók személyzete meghaladja az 1300-at, férfiak, asszonyok, gyermekek, vegyest. E hajósnép általános óhaja volt a vasárnapi szentmise. A Dunagőzhajózási Társaság előzékenységéből az egyik vontatóhajót templommá alakították át s január 22-én (vízkereszt utáni III. vasárnapon) megvolt az első szentmise, melyet dr. Muth, kaisermühlei plébános szolgált. Dr. Muth szentbeszédet is tartott, kiindulva a szentirás szavaiból: «*Isten Lelke lebegett a vizek fölött!*» Február első felében 50 hajósgyermek járul majd a szentbérmáláshoz ezen a hajótemplomban.

A világbéke harcosai. Suttner Berta könyvet ír, Apponyi Amerikába megy, Montecuccoli fegyverkezik: így készül a világbéke kifelé. A jelszó: mindenáron. Ők a világbéke harcosai. Vannak, akik befelé terjesztik a világbékét, be a szív mélységeibe, ilyen Lüttwitz báró, ki szintén munkát írt s e munka cime: Hol a boldogság?

A szív békéje adja meg az embernek az igazi boldogságot. A szív békéjét pedig az Üdvözítő, ha tanai szerint élünk. Ez az igazi boldogság!

Hálás szívvel venni az Úristen kezéből bánatot, örömet egyaránt; de nagyobb készséggel kell a szenvedések után nyúlnunk. Mert ezek vezetnek vissza az elhagyott apai házba, adják vissza az elpocsékolt életkedvet: békésen elviselve csökkentik büntetésünket s így legalább valamikép mégis meghálálhatjuk Urunk értünk eltűrt szenvedéseit. Ez, úgymond, az igazi boldogság. *Lüttwitz* báró elmerül a szenvedés problémájában. Ez az igazi tiszta boldogságot csak a jó pásztor aklához tartozók képesek igazán átérezni. Mert csak ezek egyesülhetnek igazán Krisztussal. Ezek, csak ezek menthetik meg újra életkedvüket, szerezhetik vissza szivük nyugalmát, lelkük csöndes — Istenben megnyugodott békéjét. A bűnbocsánat szentsége s az eucharisztikus Üdvözítő — csak e két dénáron vásárolhatja kiki vissza elvesztett békéjét, lelke nyugalmát. De csak a közös egyházban.

«Azért az, csak az érezheti az Istennel egyesült szív teljes boldogságát, ki templomában leborulva imádhatja az Oltáriszentségben lényegesen jelenlevő Krisztust; csak az, ki szent János és Magdolna példájára részt vehet az oltáron bemutatott keresztáldozatban; és csak az, ki a szentáldozásban saját Teremtőjét és megváltó Urát veheti magához... egyszóval, csak a katholikus egyház hive lehet Istenével igazán boldog.»

Első szentáldozás a pápa kezéből. X. Pius pápa azzal adta legujabban jelét gróf *Széchen* nagykövet iránti kitüntető jóindulatának, hogy fiát, a kis Miklós grófot február 2-án személyesen részesítette az első szentáldozásban.

A pápa reggel mondott csendes szentmisét privát kápolnájában. A szentmise alatt, melynél a pápa magántitkára asszisztált Ő Szentségének, az első áldozó grófon kívül a grófi család is az Úr asztalához járult. O Szentsége miséje után Pescini szolgálattevő pápai titkos káplán mondott szentmisét, melyet a pápa is végighallgatott.

Mise után az első áldozó hozzátartozóival egyetemben Ő Szentsége elé járult, ki a kis grófnak egy, diszes tokban zárt nagy aranyláncon kívül, melynek az egyik oldala domborművű szentáldozási jelenetet ábrázol, míg a másikon a pápának jól sikerült arcmása látható, emléklapot adott. Az emléklap finom pergamentből készült és művészi kivitelű pápai cimer diszíti. Az emléklapra Ő Szentsége sajátkezűleg írt hét emlékeztető áldó sort.

EGYESÜLETI ÉLET.

A székelyudvarhelyi Oltáregyesület 1911 január hó 8-án tartott választmányi ülésén Gonda Jenőné üdvözölte a megjelent tagokat, programmszerű beszédében ezeket mondja: Kitűzött célunk azon eszményi élet, melyben eszményképünk az Úr Jézus élt és él. A krisztusi élet meg-

ismerése és gyakorlása, annak minden szépségének és harmoniájának elsajátítása.

Ne csak szokásból végezzük imádási óránkat, isteni vágytól áthatva, imádságban társalogjunk az Istennel. Szentáldozásunk gyakori és szívből jövő legyen, szívünk minden idegszálát hassa át az a tudat, hogy az Úr Jézus maga, az, kit magunkhoz veszünk. Igy aztán a katholikus öntudatnak fokozatos fejlődését láthatjuk, mely a krisztusi eszmék fenségével táplálkozik s a szíveket s elméket hitbuzgóságban és felebaráti szeretetben elválaszthatatlanul összeköti.

Az oltáregyleteknek ma már hála Istennek a magyar katholikus intelligencia, a polgárság és a jó magyar nép rangkülönbség nélkül tagja s tudjuk azt, hogy az oltáregyesületeknek nemcsak a hitélet fejlesztésében, de a társadalomban is nagy föladatuk van.

Az oltáregyesületi tagok első sorban vannak hivatva egy nagy, erős társadalmat alkotni, melyben vallásos érzelmektől áthatva, minden ténykedésből, anélkül, hogy fanatikussá váljanak, ki kell emelkedjék a krisztusi szellem.

Az oltáregyesületek a katholikus öntudatnak valóságos újjászületését képezik s egyszersmind a legszebb, legideálisabb Krisztus iránti szeretetnek kifejezését.

Ha azt kérdik önöktől, amit néha gúnyosan is megtesznek: «Mi az az oltáregyesület?» Mondják meg kérem büszkén, hogy a szeretet egyesülete, mely nyugtalanít bennünket Istent és felebarátainkat szeretni s lelkünket egy magasabb eszményi életre kiképezni.

Ha azt kérdi a világ: «miért áldoztok olyan gyakran?» Mondják meg bátran, azért, hogy megtanuljuk az Istent szeretni, hogy megtisztuljunk a tökéletlenségtől, hogy megvigasztalódjunk bánatunkban, hogy megmeneküljünk nyomoruságunktól, hogy támaszt nyerjünk erőtlenségünkben.

Ha kényelemben és fényűzésben elkényeztetett, kevés hittudással biró egyének mosolyognak a gyakori áldozókon, mondják meg nekik: kétféle embernek kell gyakran áldozni: a tökéleteseknek, mert jól el vannak készülve, a tökéletleneknek, hogy igazán haladjanak a tökéletesség felé, az erőseknek, hogy soha semmiféle gyengeség le ne győzhesse, a betegeknek, hogy meggyógyuljanak, az egészségeseknek, hogy betegek ne legyenek.

Ez a hit, ez a meggyőződés adjon erőt az új évben a munkára, a küzdelemre s kössön össze olyan szeretetben az Úr Jézus és embertársaink iránt, hogy győzelmünk biztos legyen.

Az Oltáriszentség gyakori vétele által sugározza be az Úr Jézus szivünkbe az örök szeretetnek melegét s juttasson olyan tökéletességre, hogy kialakulhasson bennünk Krisztus igazi hasonmása.

Igy fejezé be szavait az elnöknő, ki indítványozza az imádási órák pontos beosztását, mely szerint ál-

landóan imádtassék az Oltáriszentség 6. v. 8. hivő által, hogy ne legyen az édes Jézus soha elhagyva. Kéri továbbá pontos megjelölését annak, hogy kik a rendes és kik a pártoló tagok, hogy előbbiekből lehessen az imádók névsorát összeállítani. Elhatározzák a tagsági dijak beszédését már e hóban s elnöknő özv. Válentsik Lajosné úrasszonyt kéri ezen nehéz föladat megoldására.

Özv. Válentsik Lajosné vállalkozik a megbizás elfogadására.

Elnöknő: bejelenti egy nagyszabású estély rendezését a nagyböjtben, amely hasonló kell hogy legyen az oltáregylet szelleméhez, miért a nagyböjtben is megtartható lesz.

Gróf főesperes igazgató indítványozza, hogy minden választmányi ülésen lehessen új tagokat bejelenteni és imádási óráikat beosztani.

Az indítványt egyhangúan elfogadják.

Elnöknő kéri a tagokat, hogy lehetőleg szentségimádás napján együttesen járuljanak a szentáldozáshoz s ezt a plébánia-templomban 8 vagy 10 órai szentmisén tegyék.

A tagok örömmel fognak eleget tenni az elnöknő óhajtásának.

Elnöknő: szükségtelennek tartja az ívvel való meghivást a havi gyűlésekre, annál is inkább, mivel az egyletet mind buzgó hivek képezik, kik a templom bejáratának jobboldalon lévő kifüggesztett táblácskán amúgy is tudomást szereznek a gyűlés megtartásának idejéről.

Bejelenti továbbá Tóth József vállalkozását egy egyleti lobogó szükségleteinek beszerzésére, hogy Úrnapján emellett vonuljon ki az egyesület s jelenjen meg a tagok temetésén is.

A megjelent tagok örömmel veszik ezt tudomásul és köszönetet mondanak a fölajánlott szives fáradozásáért.

Elnöknő az ülést bezárja és egy Miatyánk, Üdvözlégy elimádkozása után az ülés véget ért.

Az Oltáregyesület lelkigyakorlatai a nagyböjt folyamán:

I. Március 1—5-ig. Az Oltáregyesület választmánya és a keresztény anyák kongregációjának tagjai számára.

II: Március 8—12-ig. A szent Anna kongreganisták és azon keresztény nők számára, akik e lelkigyakorlaton részt venni óhajtanak.

III. Nagyböjt második vagy harmadik hetében, a Virgo Reparatrix Congregatio tagjai és a kereskedelmi osztályba tartozó fiatal leányok számára.

IV. Március 29-től április 2-ig, a keresztény háziasszonyok számára.

V. Április 2—7-ig. Francia lelkigyakorlatok úrnők részére.

VI. Április 7—10-ig. Az Oltáregyesület tagjainak lelkigyakorlata.

Mindennemű útbaigazításért, Ullői-út 75. sz. alá kell fordulni.

Akik e lelkigyakorlatok valamelyikén részt venni óhajtanak, a zárda portájánál kaphatnak személyre szóló belépti jegyeket.

Fizetési föltételek azok számára, akik a lelkigyakorlatok alatt a zárdában óhajtanak lakni vagy étkezni:

1. Lakás, étkezés 3 napra 15 kor.
2. Étkezés: Reggeli vagy uzsonna 50 fillér, ebéd 2 kor., vacsora 1 kor.

A 2. osztályú lelkigyakorlatok alatt:
1. Lakás és étkezés 3 napra 5 kor.
2. Étkezés: Reggeli vagy uzsonna 25 fill, ebéd 1 kor., vacsora 75 fill.

Az «Örökimádás» XI. évfolyamának 12. számában, nyomdai tévedés folytán, a fenti föltételek helytelenül lettek megadva, kérjük az itt fölsoroltakhoz alkalmazkodni.

A Besztercebányai Oltáregyesület január 29-én tartotta évi közgyűlését, hogy annak keretében számoljon be a vezetőség az elmult évben végzett munkájáról. A kath. legényegyesület díszterme teljesen megtelt közönséggel d. u. 5 órára úgy, hogy a később érkezettek már nem fértek be a terembe. Képviselve láttuk a vendégek sorában a főtisztelendő káptalant, ugyancsak megjelentek a breznóbányai, korponai, benesházi, garamszentandrási és körmöcbányai egyesületek igazgatói, a helybeli papság nagy számban s a helybeli tagok mintegy 300. A közgyűlést dr. Császik István beszéde «Az Oltáriszentség és társadalmunk» címmel vezette be, mely után Kócsy Jánosné főtanácsosné elnökasszony ismertette az egyesületnek az elmult évben végzett csöndes, de áldásteljes működését. Ezen jelentésből hallhattuk, hogy a nem is három év óta fennálló egyesület 4664 korona értékű munkával sietett segíteni Zólyom és Bars vármegye szegény templomain. Az egyesület életrevalóságát bizonyítják azok az adatok is, melyek az alakult fiókegyesületekre vonatkoznak, 20 fiókegyesület létesült e három év alatt, míg a tagok száma már 3627, tehát a tavalyihoz képest 1000 emelkedés állapítható meg. A közgyűlés végén Ficzel Antal és Felix Béla karkáplán urak vetített képekben mutatták be az «Élet kenyeré»-t, kiknek önzetlen fáradozásáért ezúttal is köszönetet mond az egyesület vezetősége.

A battonyai Oltáregyesület tagjai 153·52 K-t küldtek be a központi Oltáregyesületnek.

Az Esztergom egyházmegye területén levő Oltáregyesületek részéről befolyt adományok: Gálik János Alsókorompa 67·82, Eteb Károly pl. Tópatak 23·92, Csémy Antal pl. Alsóvárad 5·08, Skoda János pl. Nemcsény 95·—, Ferenczy György e.-pl. Szalka 7·—, Radnay Viktor e.-pl. Ludány 35·40, Novotny János e.-pl. Thaszár 356·92, Vibor Gábor pl. Barscseke 86·—, Novák Ferenc pl. Moraván 14·—, Kassay Pál pl. Ung 6·80, Lábay Gyula pl. Alsópél 14·—, Mischák István pl. Bozók 140·—, dr. Herodek Antal e.-pl. Pozsonyeperjes 14·09, Pusztai Mátyás pl. Budajenő 8·—, Kemenczy Mihály pl. Héreg 17·17, Schreiber Aladár e.-pl. Ipolyság 75·32, Okolicsányi Erzsébet Ipolyság 2·—, Bányász Endre pl. Dunakiliti 21·06 korona. Összesen 989·58 korona.

Czeczén megalakult az Oltáregyesület 38 taggal.

Az egri érseki főegyházmegyéből beküldött 2190 koronát köszönettel átvettük.

Szerkesztő: **Dr. Makay Lajos.**

Józsefné gyűjtése: Tatárszentgyörgy 23 k 74 f, Niklay Mária 4 k, özv. Schäfner Rezsőné 4 k, Wohlrath Mária 2 k, Holma Mária 4 k, Pintér Endréné 2 k, Leiricz Józsa 50 f, Leiricz Anna 50 f, Hideg Margit 30 f, Borka Imréné 3 k, Heindl Mária 3 k, Mihálik Aurélia 4 k, Lander Irén 2 k, özv. Richter Paula 1 k, dr. Schwartz Ottóné 1 k 20 f, Horváth Kálmánné 2 k, özv. Biszterszky Mária 2 k, Vudy Antalné 2 k, özv. Reisinger Jánosné 2 k, Áts Ferencné 4 k.

KATEKIZMUS.

Jézus a szent áldozáskor lelkünk tápláléka.

Mit veszünk magunkhoz a szent áldozáskor?

A szent áldozáskor az Úr Jézus szent testét és vérét vesszük magunkhoz, hogy vele tápláljuk lelkünket.

* Az Úr Jézus mondotta: «Az én testem bizonnyal étel és az én vérem bizonnyal ital».

* Az anyaszentegyház csak a kenyér színe alatt nyujtja a híveknek az oltáriszentséget. Nem szükséges, hogy a bor színe alatt is magunkhoz vegyük, mert a kenyér színe alatt az Úr Jézus szent vére is jelen van.

Mely szavakkal rendelte Jézus a szent áldozást?

Jézus a szent áldozást e szavakkal rendelte: «Bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az ember fiának a testét és nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet tibennetek».

Mely kegyelmekben részesít minket a szent áldozás?

A szent áldozás Jézussal egyesít minket és azért 1. nagyobbítja bennünk a megszentelő malasztot; 2. gyengíti rosszra való hajlandóságunkat és erőt ad a jóra; 3. megtisztít a bocsánatos bűnöktől és oltalmaz a halálos bűnök ellen.

* A szent áldozás biztosít arról, hogy egykor dicsőségesen föltámadunk.

Mikor részesülünk a szent áldozás kegyelmeiben?

A szent áldozás kegyelmeiben csak akkor részesülünk, ha méltóan, vagyis a megszentelő malaszt állapotában áldozunk.

Mit követ az el, aki méltatlanul, vagyis tudva és akarva halálos bűnnel áldozik?

A ki méltatlanul, vagyis tudva és akarva halálos bűnnel áldozik, az szentségtörést követ el.

* A szentségtörő áldozás hasonlóvá teszi az embert Judáshoz, a ki barátságot színlelt Jézus iránt és ugyanakkor elárulta őt ellenségeinek.

* Bocsánatos bűnnel nem áldozunk méltatlanul, de kevesebb kegyelemben részesülünk.

Hányféle készület szükséges a szent áldozásra?

A szent áldozásra kétféle készület szükséges: lelki és testi készület.

Miben áll a lelki készület a szent áldozásra?

A lelki készület a szent áldozásra abban áll: hogy 1. a halálos bűnöktől megtisztítjuk lelkünket a szent gyónásban, a bocsánatos bűnöket pedig legalább megbánjuk; 2. elmondjuk az előkészítő imádságokat.

* A szent áldozás előtt az előkészítő imádságokhoz az tartozik, hogy felindítjuk magunkban 1. a hitet, reményt és szeretetet, 2. a bánatot és az erős fogadást, 3. az alázatosságot és az oltáriszentség után való vágyódást.

Miben áll a testi készület a szent áldozásra?

A testi készület a szent áldozásra abban áll, hogy éhgyomorral maradunk, vagyis, hogy éjféltől kezdve a szent áldozásig semmit sem eszünk és semmit sem iszunk.

* A szent áldozás előtt csak a súlyos betegeknek nem kell éhgyomorral lenniök, akik lelki útravaló gyanánt veszik magukhoz az oltáriszentséget. Aki nem lelki útravaló gyanánt veszi magához az oltáriszentséget és a szent áldozás előtt mégis eszik, vagy iszik, az halálos bűnt követ el. Aki feledékenységből evett vagy ivott, habár csak keveset is, aznap már nem járulhat a szent áldozáshoz.

* A szent áldozáshoz, amennyire lehet, tisztességes öltözetben illik járulni.

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.

Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára füzve 80 fill. Kötve 1·20 kor.

Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K

Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

XII. ÉVF. 1911. 4. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllöi-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

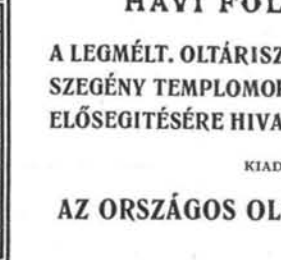

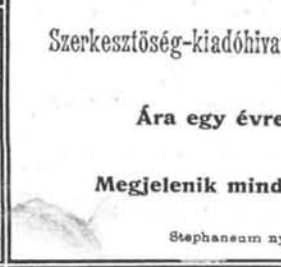

WALSER-VARGA-féle

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYV

Negyedik teljes kiadás; 30 óra.

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival.

Megjelent (finom papiron) és kapható, és pedig:

1. vászonkötés, vörösvágás ... ... K 4·—*
2. bőrkötés, vörösvágás ... ... « 6·—*
3. bőrkötés, aranyvágás ... ... « 7·—*
4. borjubőrkötés, párnázva, aranym. « 10·—*

* A könyvkötői munkák drágulása miatt az imakönyvek árát fel kellett emelni.

Megrendelhető Csanyteleken (Csongrádmegye) a Ker. Hitelszövetkezetnél.

Liguori szent Alfonz.

Üdvösség útja

Forditotta:

Varga Mihály

plébános.

Szép elmélkedéseket tartalmaz.

Vászonkötés K 3.—
Diszes kötés « 4.—
Selyemkötés « 6.—

Ugyanez a könyv öregbetüs kiadásban

(Nagy negyedrét nagyságban) Leszállított ár!

a) vászonkötés, vörösmetszés ... ... K 4.—
b) bőrkötés ... ... « 5.—
c) bőrkötés, aranymetszés ... ... « 6.—

Megrendelhető

VARGA MIHÁLY

plébánosnál

KISKUNMAJSA (Pestm.)

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára fűzve 80 fill. Kötve 1·20 kor.
Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

XII. ÉVFOLYAM. 1911. ÁPRILIS. 4. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Prohászka Ottokár:* Csendes órák. — *Hortobágyi József:* Virágvasárnapra. — Glattfelder Gyula. — *Sik Sándor:* Ketten a mesterrel. — *Axt:* Fel a magyar Sionba! — *R.:* Szentmise hallgatás köznapokon. — *Dr. Babura László:* Husvétkor. — *Hortobágyi József:* Nagypénteken. — *Kleti István S. J.:* Alleluja! Alleluja! — *Pierre l' Ermite után Gáspár Pál:* Menjetek Őhozzá... — *Sik Sándor:* Az elmozdított kövön. — *Timár Kálmán:* Andechs kincse. — *Mészáros Aladár:* A pappászentelés szertartásai. — *T.:* «Ime az Isten lakása az emberek között!» — *Jeszenák Gábor báró:* Szent Róza és a mennyei kertész. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár.* — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* — *Reviczky Aladár C. M.:* Az Oltáriszentség naponkinti látogatásának társulata. — Röptében a nagyvilág körül. — Irodalom. — Egyesületi élet.

CSENDES ÓRÁK

Irta: Prohászka Ottokár.

Az oltáriszentség előtt eltöltött csendes órák vagy legalább hosszú perczek nélkül meg nem lehetünk, miután azokban kell lelki életünknek egy nagyon-nagyon fontos feladatát oldozgatnunk; t. i. önmagunkat megtalálnunk. Lelki élet ez elmélyedések nélkül nincs, aminthogy önmagunkat sem találhatjuk meg önmagunkon kivül s a tökélesbülés sem esik meg önmagunkba térés nélkül. Imánkban s elmélyedésünkben állunk szemtől-szembe Istennel s az ő világosságában kutatjuk át belső világunkat, az indulatok s érzések s moczczanások gyökérszálain kezdve föl az öntudatos, erős akarások s nyugodt, biztos elhatárósások rónájáig; végig nézünk magunkon az önszeretet veszedelmeitől kioktatott, gyanakvó vizsga szemmel, hogy minél jobban beleláthassunk szívünk redői közé s minél keményebb s kitartóbb korrektura alá foghassuk az én-t, ezt a fogalmazási, stilizálási, kiviteli hibákból hemzsegő próbaéletet!

Ezt a szorgalmas s lelkiismeretes s imádkozó korrekturát senki másra nem bízhatjuk; ezt a szolgálatot királynak, koldusnak önmagának kell végeznie; tartozik azzal önmagának, tartozik jobb-magának, aki alakulóban van benne. Ugyancsak ettől a munkától nem ment föl semmiféle elfoglaltság; mert ugyan kinek éljünk elsősorban, ha nem magunknak s élhetünk-e másoknak, ha önmagunkban szerencsés egyedekké ki nem alakulunk? Végre is minden ember önmagának kínja vagy öröme öntudatának tartalma szerint s mindenkinek a legfontosabb föladványa önélete; ezt a

föladványt meg kell csinálni s az öntudatnak azt a tartamát átvisszük az örökkévalóságba is; attól a halál sem foszt meg, illetőleg az alól a halál sem szabadít föl. Ha sokan vannak, akik kevésre mennek a tökéletesedés útján, vagy akik nagyhamar belefáradnak, ennek az elmaradásnak s elfáradásnak nyilt titka bizonyára az, hogy nem ásnak magukba mélyen, hogy nem nézik lelküket élesen, hogy nem jutnak tisztába magukkal s azzal az ösztönös, veszélyes, ötletet, fegyelmezetlen, belső világgal, mely irányt ad vágyainknak s befolyásolja akarásukat.

Ere a csendes, elmélyedő önalakításra, öntisztításra s átváltozásra rásegít minket Jézus a szeretet szentségében.

Az Oltáriszentség légköre ellenkezik a felületes s rendszertelen lelkülettel s épp azért, aki az Úr Jézus felé lép s még inkább, aki már Jézus felé húz az Oltáriszentségben, észre fogja magát venni, hogy figyelme önmagába fordul s érzéke támad belső lelkivilágának hozzáértőbb szemléletére s céltudatos s fegyelmezett kezelésére. Az Oltáriszentség ugyanis titokzatos belsőséget takar s azért az áhítatnak iránya is ez; a titokzatos belsőség! A szenttitok isteni életet ad elénk, de lefátyolozva adja; szem nem látja, de a hit hiszi s tudja, hogy itt belül fakad s fejlik, hogy itt belül vágyik s feszül s emelkedik ég felé egy végtelen tökéletességű s kimondhatatlanul gazdag élet. S ez az élet sugárzik a lélekre s csendes ékesszólással hirdeti: benned is megvannak az isteni életnek kikezdései; te is telve vagy öntudatlan ráképesítéssel; lelkedben szunnyad a hivatás, hogy élvezd s bird a mélyebb s melegebb életet; fúrj hát magadba, mélyísd ki lelkedet s tájékozódjál indulataid járása fölött. Lesz itt dolog elég; de nézz rám: lelkem belső világa elég nekem, az Istenfiának; önmagamban érintkezem a lelkünk egyesült végtelen Istennel; ő tükrözik rajtam s én rajta; ő eltölt engem s én folyton emelkedem feléje, örvendek benne s élvezem őt. Ez aztán az élet, mely nekem jó s melytől erős s jó leszek másoknak is.

Az Oltáriszentség előtt elmélyedve átérzem, hogy amit Krisztus tett, azt nekem is meg kell tennem; az föladatom is, meg utam is. Úgy állok előtte mint a pusztába, a magányba vezető út kikezdésén; minél tovább megyek rajta, annál titokzatosabb csendbe kerülök bele s minél inkább ül el a lárma s hal el minden zaj, annál hangosabban dobog a szivem s dobbanásaiból beszéd kerekedik s lelkem nyelvét hallom s értem meg. Belopódzik lelkembe is a magány s megtanulok Istennel érintkezni; hallom kifogásait s gáncsait; kérdéseket vetek föl én is, panaszosnak beállok én is s okulok s javulok, még pedig nem a külső szótól, nem felebarátom szavaitól, hanem lelkem Mesterének s Urának útmutatásaitól. Megszeretem e magányt, mert hangos s beszédes nekem; megszeretem az önmagambatérést, mert jobb s melegebb ember leszek tőle s Jézusnak közelléte hozzám a Szentségben titokzatos lelki közelebbé lesz

bennem, úgy értve azt, hogy közelebb jutok hozzá, mert nemesebben gondolkozom, tisztább szándékokból cselekszem s melegebben s lelkesebben akarok.

Eszreveszem az elmélyedéseimben azt is, hogy a magány szeretetét s az önmagábatérés szükségességét az Úr Jézus nemcsak szentségi létében, hanem történeti életében is sürgette s önmaga gyakorolta s hogy e részben nemcsak hogy nem változtatott módszert az Úr, hanem ellenkezőleg az Oltáriszentség szinte szembeszökőbben nyomatékozza s emeli ki Jézus lelkének e jellemvonását. Annak a legszebb, leglelkibb léleknek mindig egy s ugyanaz a gravitációja volt a magányba s a magányban magába s önmagán át az Istenbe; szent volt a lelke a szomjtól a *csendes órákra*. Ezekről mondhatta igazán «ezek az én óráim» s mindenikről: «ez az én órám!» A kánai menyegzőben azt mondja az első csodának még jelen nem levő idejéről: még nem jött el az én órám, t. i. a csodatevés órája. Úgy képzelem, hogy az Úr Jézust, ahol járt, ahol beszélt, amikor tanított s prédikált, többször meg-meg környékezte a gondolat: mikor jösz el édes órám? de nem a csodatevés, hanem az elmélyedés, a magábatérés, az Istenben való megpihenés s fölüdülés órája. Ez volt az ő legédesebb órája. Ezt az órát nem sokalta, mert tudta, hogy a világosság és bölcsesség, a jóság és szépség, az erő és lelkesülés, a fölüdülés és bátorság Istentől jön s hogy azt nekünk Isten forrásaiból kell merítenünk, melyek lelkünkben nyílnak. Az imádság csendes, édes órái erőt, tavaszt hoztak neki; utánuk mindég bátorságosan szállt le az élet küzdelmeibe, a hitetlen tanítványok, az álnok farizeusok s egyáltalában a bűntől s gondtól elgyötört emberek közé. Ő, a Mester, odaforrasztja fecsegő torkunkra a könnyelmű szót, hogy nincs időnk Istenbe elmélyedni s hogy sok a dolgunk s nem érünk rá fölüdülni, megújulni, megújhodni. Példájával hirdeti s az Oltáriszentség intézményében, a csendes imádás s érintkezés szentségében, a lelkiéletnek is első törvényévé avatta azt, hogy a munka óráit föl kell váltaniok a pihenés óráinak s a hangos, zsivajos órák után következniök kell ezeknek a *csendes óráknak;* így kívánja azt annak az isteni életnek váltógazdasága, melyet példányképül önmagában mutatott föl az Úr!

Aki tehát sokat akar dolgozni Istenért s a lelkekért s *aki elsősorban önmagában akar Krisztushoz s kegyelméhez méltó, szebb világot teremteni,* az fogja le maga számára a *csendes órákat* az Oltáriszentség előtt s eszközölje ott azokkal a mély fúrásokkal, melyekből a szellemi világ erőforrásai fakadnak föl. A szentek e részben mind eucharisztikusok, mindnyájan az Istenbe való elmerülés *csendes óráinak kedvelői.* S ebben nincs különbség az ó s az új szövetség választottjai közt. Dániel a chald császárság három helytartóinak egyike ugyancsak el volt foglalva, de a tö-

mérdek munkában nemhogy elfelejtette, de sokkal jobban kiérezte, hogy pogány környezetében, az ő tündöklő fehér ruháját csak akkor s úgy óvhatja meg minden folttól, ha naponkint háromszor megy föl házának lapos tetejére s arcal Jeruzsálem felé fordulva keresi az Urat s élvezi a maga *csendes óráit.* Ő nem élhetett s nem győzhetett csendes órák nélkül. Külömb vagyok-e nála s gondolhatom-e, hogy nem szorulok rájuk?! S honnan vette Mózes az erőt, hogy úgy állva mint az ujjam lázadó százezrek közt, nem vesztette el sem fejét, sem hitét s fáradhatlanul igazgatta népét pusztákból ki az igéret földje felé? Ez a csodálatos ember a szentirás szerint úgy érintkezett Isfennel mint ember szokott érintkezni s beszélni barátjával; ott kapta az Úr utasitásait, hogy cselekedjék a példakép szerint, mely neki a hegyen megmutattatott; ott időzött soká s nemcsak *csendes órái* voltak, hanem *csendes napjai*, nem egy-kettő, hanem egyszere negyven is, a szentírás szavai szerint: «és fölméne a hegyre és ott vala negyven nap és negyven éjjel». Isten volt tanítója, vigasztalója s minden bajában fölkereste az «Úr arcát»; meg is találta azt!

A mi erősödésünknek s szerencsésebb fejlődésünknek titka szintén a sokszor megismételt *csendes óra;* mélyedjünk el benne s szokjunk rá ez órákban a «Úr arcának fölkeresésére». Nézzünk biztos hittel az Úr arczába, hogy azután megláthassuk önarcunkat; tekintsünk alázatos bűnbánattal önarcunkra, hogy annál felhőtlenebb szépségben ragyogjon le ránk az Úr arca. Ez a két látomás töltsön ki sok *csendes órát,* akkor bizonyára elváltozunk majd mi is s valamikép beigazul rólunk is, hogy arcunk fényes s lelkünk meleg s szivünk erős lesz az «Úrral való beszélgetés miatt».

VIRÁGVASÁRNAPRA

Szórjatok, szórjatok virágokat szerte.
Erre megy az édes Üdvözítő, erre.
Egész Jeruzsálem vigadozva várja.
Legyen szive-lelke ölelésre tárva:
Hozsánna, hozsánna!

Harsona szó, zsoltár, diadalmi ének,
Víg örömrivalgás töltse be a léget.
Öntse illatát a ciprus és a pálma,
Illatárban úszó nárdus-erdő várja:
Hozsánna, hozsánna!

Jöjjön el elébe poklos, béna sánta.
Meggyógyul, ha ránéz, meggyógyul, ha látja.
Szíveteknek hogyha van valami vágya,
Bizzatok Őbenne, tekintsetek rája;
Hozsánna, hozsánna:

Jeruzsálem népe, férfiak és lányok,
Rakjátok az útra ünneplő ruhátok.
Ne érje a földet seholse a lába.
Boritsa el útját a virág, a pálma.
Millió szó, egy szív harsogja, kiáltsa:
Hozsánna, hozsánna!

Hortobágyi József.

Glattfelder Gyula

A VÉRTANÚK szentelte földön, a Szent Gellért-hegy oldalán emelkedik Glattfelder Gyula alkotása. Szent Gellért volt az apostol, ki Imrét nevelte; s a férfiú, ki Szent Imre neve alatt egy európai színvonalon álló főiskolai intézményt létesitett, Szent Gellért utódja lett. Talán nincs is kifejezőbb szó az ő jellemzésére, mint ez a szó: gondviselésszerű. Providenciális ember, ki életmódjában, cselekvésében, tényeiben, alkotásában napvilágra hozza ama mély kincseket, melyek épen az Oltáriszentségben a testet öltött Gondviselésben rejlenek, s amit Glattfelder Gyula ima-elmélkedés, tanácskozás és munka ihletett óráiban az Oltáriszentségből kibányászott, azt ő az emberek közkincsévé tette. Az Oltáriszentség embere. Az Oltáriszentségből e világba nyuló isteni kéz küldötte őt mihozzánk, s jól esik őt magunkénak vallanunk, s boldog öröm tölt el minket, ha arra gondolunk, hogy lapunk szerény hasábjain kezdette meg élete szent céljának megvalósítását, melyet ő e szavakban foglalt össze: *minél több embert boldogítani.* A napokban nyilatkozott épen programmjáról: ő fél a holt tőkétől, mert az nemcsak marasztal, de keréktörő is, neki élő tőke kell, bőséges élet kell, szóval az Oltáriszentség; s mindaz, amit az Oltáriszentség mélységes hallgatásával viharnál, mennydörgésnél erősebben fülünkbe zúg a tabernakulumból. Azt mondják róla, hogy szerény, keveset beszél terveiről, még legközelebbi ismerősei, barátai, kik egy fedél alatt laknak vele, sem tudják, hogy mire készül, de minél inkább hallgat, annál nagyobb dolgokat forgat agyában s annál gyorsabban valósítja meg azokat. Ime az Oltáriszentség embere. Hasonló ahhoz, ki igénytelen kenyér alakjában hallgatagon kormányozza a maga körül lévő világot.

Szent Ferenc, ha imádkozni akart, franciául imádkozott, mert ezt tartotta a legszebb nyelvnek, Glattfelder a legszebb nyelven dicséri Istent, mert hiszen a nagy Széchenyi is megmondta már: legszebb beszéd a tett. Az Oltáriszentségből kiáramló kegyelemnek idegfonalai mennek át lelkén, s ő úgy áll közöttünk, mint szociális alakja egy új időnek, mely a munkáé és a tettekké. Ő ír, beszél, agitál, kalkulál, spekulál, tervez, alapít, éjt nappallá tesz, s dolgozik a kenyérért, mely nem romlandó, hanem az örök életé; ébrenlét, álom mind csupán ezé, egy perc sem vész el nála hiába, örökké tevékeny: ez Glattfelder Gyula, az örökimádás embere.

Az Örökimádás szerkesztője volt hét éven át, ez volt az ő gondolatainak tüzes kohója, itten kovácsolta ki lelkének acélos jellemét. Innen irányította először a közvéleményt, mely hálás tisztelettel tekint reá, s e lap ólomkatonái, melyeket ő állított először csatasorba, mostan díszbe állanak és tisztelegnek ő előtte, ki már nemcsak lélekben és tettekben, de névben is apostol, az örökimádás apostola.

Móri *Glattfelder* Gyula dr. született 1874. március 18-án Budapesten. Atyja móri Glattfelder Jakab előkelő budapesti nagyiparos. Elemi iskoláit Budapest Józsefvárosban végezte 1880—84. évben. 1884. szeptember—1890. júniusig a IV. ker. belvárosi piarista főgimnáziumba járt. 1890. szeptemberben Esztergomban papnövendéknek vétette fel magát s a VII—VIII. oszt. főgimnáziumot ott végezte a bencéseknél. 1892. szept.-ben Budapestre került vissza a központi papnevelő intézetbe növendéknek.

1896. okt. 15-én szentelte fel pappá Boltizár József püspök Esztergomban. Ugyanekkor fővárosi hitoktatóvá neveztetett ki a Murányi-utcai elemi iskolához. 1896. okt.—1898. szept.-ig hitoktató volt, majd 1898—9. tanévben főreáliskolai hittanár a Bulyovszky-utcában s a Zircen-féle nőnevelő intézetben. 1897-ben, egy évre felszentelése után megszerezte a theológiai doktorátust. 1899. jan. 14-én a hercegprimás kinevezte a központi papnevelő intézet tanulm. felügyelőjévé s a kultuszminiszterium hozzájárult egyetemi tanárhelyettesi megbizatásához.

Tíz évet töltött e kettős állásában; az egyetemen 11 fél éven át helyettesített majdnem minden tárgyat, de különösen a történelmi tanulmányokat szerette. Négy fél éven át az egyháztörténelmet teljesen önállóan adta elő. Ezenkívül 1898-tól kezdve mintegy tíz éven át az Angolkisasszonyok polgári iskolai tanárnőképzőjében működött mint hittanár.

1900-ban alapította a nagyarányúvá fejlődött Szent Imre Collegiumot. 1907-ben a hercegprimás megbízta az Erzsébet nőiskolában apologetikus előadások tartásával s ezeket a mai napig is ő tartotta.

1901—1906-ig volt az «Örökimádás» szerkesztője.

Az «Örökimádás» lap nagy lendületet vett dr. Glattfelder Gyula kezében. Ez a gondviselésszerű egyházi férfiú papi lelkületét, fényes tehetségét, imponáló természeti tulajdonságait, erkölcsi tőkéjét, bátorságát és gyakorlati érzékét latba vetette, hogy szónoki temperamentumával, ragyogó irályával és programmszerű egyéniségével az Oltáregyesület ügyeit szolgálva, az Örökimádás-templomot minél előbb a megvalósulás felé vezesse. Kutschera lemondásával Magyarország hercegprimása őt nevezte ki az Oltáregyesület másodigazgatójává; csakhamar ő lett az Örökimádás-templom építési mozgalmának vezetőjévé. Mint az «Örökimádás» szerkesztője, a sajtó útján propagálta az eszmét, azonkívül gyűléseken, magántanácskozmányokon, zsüriben, technikai problémák megoldásánál mindenütt jelen volt és gyakorlati irányban gyors mentet adott a mozgalomnak.

A budapesti tudományegyetem hittud. kara 1906-ban bekebelezett hittudorrá választotta s 1908. év őszén egyhangú határozattal meghivta az újonnan szervezett egyházszónoklattani tanszékre s egyetemi hitszónokságra, a király pedig 1909. február 8-án egyetemi nyilvános rendes tanárrá s egyuttal egyetemi hitszónokká nevezte ki.

Külön fejezetet kellene írni Glattfelder amaz érdemeiről, melyek a főiskolai ifjúság érdekében kifejtett munkásságához fűződnek. Midőn 1908. májusában a Fehérvári-úton felavatták a Szent Imre-Kollégium díszes új épületét, egyhangú volt a katholikus közvéleménynek az az elismerése,

Glattfelder Gyula csanádi püspök
az «Örökimádás» volt szerkesztője s jelenlegi munkatársa.

hogy ezt a faktort és a keresztény restauráció szempontjából megbecsülhetetlen intézményt dr. *Glattfelder* Gyula úgyszólván a semmiből fáradhatatlan buzgalommal, nagy körültekintéssel, éjjelt nappallá tevő munkássággal teremtette meg. Azóta az új kollégium is szűknek bizonyult és a pesti intézet felállítása, a Fehérvári-úton épült bérház, a tervezett templom

és gimnázium mind Glattfelder munkásságának, jövőbelátásának bizonyítékai.

Az egyetemi ifjúság Szent Imre-Körének fellendítése, működésének kiszélesbítése s a Szent Vince-Egylet egyetemi konferenciájának megalapítása által célul tűzte ki magának, hogy az egyetemi keresztény ifjúságban az eszmékért való lelkesedést fentartsa, de látta azt is, hogy kivált a mai egyetemi tanítás mellett keresztény intelligenciát csak rendszeres nevelés teremthet.

De páratlan energiáját nem merítette ki a jövő reménységével való foglalkozás. Társadalmi, karitativ, és hitbuzgalmi téren mindig sokat dolgozott. Konferencia beszédeivel, a különféle katholikus intézményekben tartott előadásaival a lelkeket emelte Krisztushoz s a legfelségesebb Eucharisztiának tisztelete körül is szóval, írásban és tettben annyit fáradozott, amennyire át volt hatva az Eucharisztikus Jézus szeretetétől.

KETTEN A MESTERREL

Fehér fényben, fehér ruhában,
Egy férfi jár előttem egyre.
Vezet, vezet (kezem kezében)
Föl a magányos, nagy hegyekre.
Az emberarcok ködbe vesztek,
Ketten vagyunk a bérceken.
Kézen fogva vezet a Mester,
S én követem.

Meglábolfam a pusztaságot,
Homokviharos, sivó tengert.
Szürke porát szivemre szórta,
Szörnyű magánya majd hogy elnyelt.
De tikkadt lelkem felüdítve
A mester arca járt velem.
Kézen fogva vezet a Mester,
S én követem.

Lehevertem illatos fűre
Az ős regéknek erdejében.
Elálmodoztam rózsás felhőn,
Távol dalon zsongó levélen!
De kezét homlokomra téve
S megnyitva álmodó szemem,
Előre mutatott a Mester
S én követem.

Elértem a hegyek tövébe
S indultam fölfelé nyomában.
Dideregtem a szirti szélben
S a szikla megvérezte lábam.
Ha megálltam, szemembe nézett
És rám mosolygott csendesen.
S belém szállott a Mester lelke.
És követem.

Mikor az első csúcsra értem,
Verejtékes nap estelén,
Megkisértett a nagy Kisértő,
És egy világot tárt elém.
De a mester szemembe nézett,
Szomorú szemmel, könnyesen,
S rajta kivül nem láttam semmit.
És követem.

Járok magányos hegytetőkön,
A magasságos szirthazában.
S egy férfi jár előttem egyre,
Fehér fényben, fehér ruhában.
Magunk vagyunk. A kezem fogja,
Belke lobog a lelkemen.
Kézen fogva vezet a Mester,
S én követem.

Sík Sándor.

Fel a magyar Sionba!

Egy haldokló ország a nagy Kyrus és Darius egykor hatalmas birodalma, a mai Perzsaország. Dicsőségét, egykori fényes városait, palotáit évezredes homoktenger borítja; haldokló ágyánál virraszt a britt oroszlán és orosz fehér medve, — várják, míg kiadja lehelletét, hogy aztán megosztozkodjanak a koncon.

Igy múlik ki szemeink előtt egy hajdan hatalmas világbirodalom.

Igy múltak ki már más hatalmas népek országai.

Az egyház látta őket virágzásukban és az egyház ott volt temetésüknél.

Voltak, nincsenek!

Az egyház él. Krisztus uralkodik! Az egyház Krisztus misztikus teste és e test élő, mert szíve e nagy testnek az élő Isten maga — a kenyérszinében: az Eucharisztia, az Oltáriszentség.

Innen újul meg a vére, innen merít új erőket, hogy a századok viharait túlélje.

Lélekzetvétele e nagy erkölcsi személynek: az Egyháznak — az égbe szálló imádság.

Hogy ez az életműködés annál erőteljesebben történjék, az egyház feje, dicsően uralkodó X. Pius pápa, a mindent megelevenítő forráshoz utasít minket: Az Eucharisztiához, eucharisztiai nagy világünnepségekhez s főleg a gyakori szentáldozáshoz.

Két év mulva tőszomszédságunkban, az osztrák fővárosban, Wienben lesz megtartva az Eucharisztiai világkongresszus.

Eddig mindenütt szemkápráztató fényességgel és pompával lett megtartva; a végeredmény mindig a hit megifjodása volt és a gyakori szent áldozás gyakorlatba vétele.

Nemrég — mintegy előkészítőül — a cseh katholikusok Sionjában Strahowban gyűlt össze a papság — 400 ember — hogy letárgyalják a hitéletre oly szükséges dolgokat: a modernizmust, a gyakori szentáldozás kérdését és az eucharisztiai világkongresszuson Madridban (1911.) és Bécsben (1912-ben) való részvételüket.

Ez a strahowi ünnepség páratlan fénnyel és nagy lelkesedés közepette folyt le.

Híres szónokok, egyetemi tanárok szerepeltek mint előadók.

Minden az Oltáriszentség köré volt csoportosítva. Minden lelkesedés központja a századok királya (rex saeculorum) volt: a szentségtartó tabernakulumban az ő szerény trónján; a kenyér szinében, mint királyi palástban.

Az igen sok és szép megtörtént, megbeszélt, letárgyalt és elfogadott dolgok, javaslatok közül csak kettőt emelek ki.

1. Egy bizottság küldessék ki, melynek feladata az eucharisztiai irodalmat előmozdítani, terjeszteni, kisebb és nagyobb munkákat írni, iratni és a nép közé vinni, terjeszteni. Bizony! apostoli dolog ez!

2. A második pedig, hogy nagyobb helységekben tartsanak eucharisztiai triduumokat[1] lehetőleg nagy fénnyel, szép beszédekkel, szívhez szóló buzdításokkal a gyakori szentáldozás és templomlátogatásról.

A kisebb helyeken egy napi ilyen eucharisztiai ünnepségeket tartsanak a gyakori szentáldozás ajánlása céljából.

Ha ezt hazánkban is lehetne keresztül vinni; ha itt is, a magyar Sionba, Esztergomba lehetne összegyűjteni a papságot — mert hisz tőle kell a gyakori szentáldozás szokásának kiindulnia — mily jó volna. A külföldiek jó példát adtak. Buzduljunk. *Axt.*

Szentmise hallgatás köznapokon.

Szent Pál apostol az egyházat Krisztus misztikus testének nevezi. Az emberi testben a szív az a szerv, amely az ütér által az egyes testrészekbe új vért s így mintegy új életet visz. Az egyház misztikus testének is van egy ily szerve, ily szíve: az eucharisztikus Úr Jézus. Ezen szivnek ütere, mely az egyház tagjaival a kegyelmi életet közli: a szentmise folytonos bemutatása. Nagyon természetes tehát, ha *az egyháznak az a forró kívánsága, hogy a hívek gyakran, lehetőleg mindennap jelenjenek meg a szentmisén,* amely számukra egy állandó és bőséges kegyelmi forrást nyit.

Az anyaszentegyház második parancsolata az, hogy vasár- és ünnepnap szentmisét hallgassunk. Ezzel az egyház a kötelesség határát szabta meg, de nem mondja, hogy hétköznapokon a szentmisén megjelenni fölösleges. A trienti szent zsinat az egyház nevében, 22. ülésben ezen határozatot hozta: «A lelkészek figyelmeztessék a hiveket, hogy *gyakran* vegyenek részt a szentmisében, de legalább vasár- és ünnepnap». Tehát az egyház kívánja a gyakori szentmise-hallgatást s mint a legkevesebbet követeli a vasár- és ünnepnapi szentmisén való részvétet.

Az «Apostolok Cselekedeteiben» olvashatjuk, hogy az első keresztények nemkülönben az utánok következő hívek naponkint megjelentek a szentmise áldozat bemutatásán. A katakombákban nem egyszer e miatt halálos veszélynek tették ki magukat, mert érezték, hogy nem lehetnek el a szentmise kegyelme nélkül. S az egyházban a jámbor lelkek minden időben át voltak hatva ama gondolattól, hogy nincs szentebb s Istennek tetszőbb cselekedet, mint a szentmisén való részvét.

[1] Három napos ájtatosságot Oltáriszentség kitétellel.

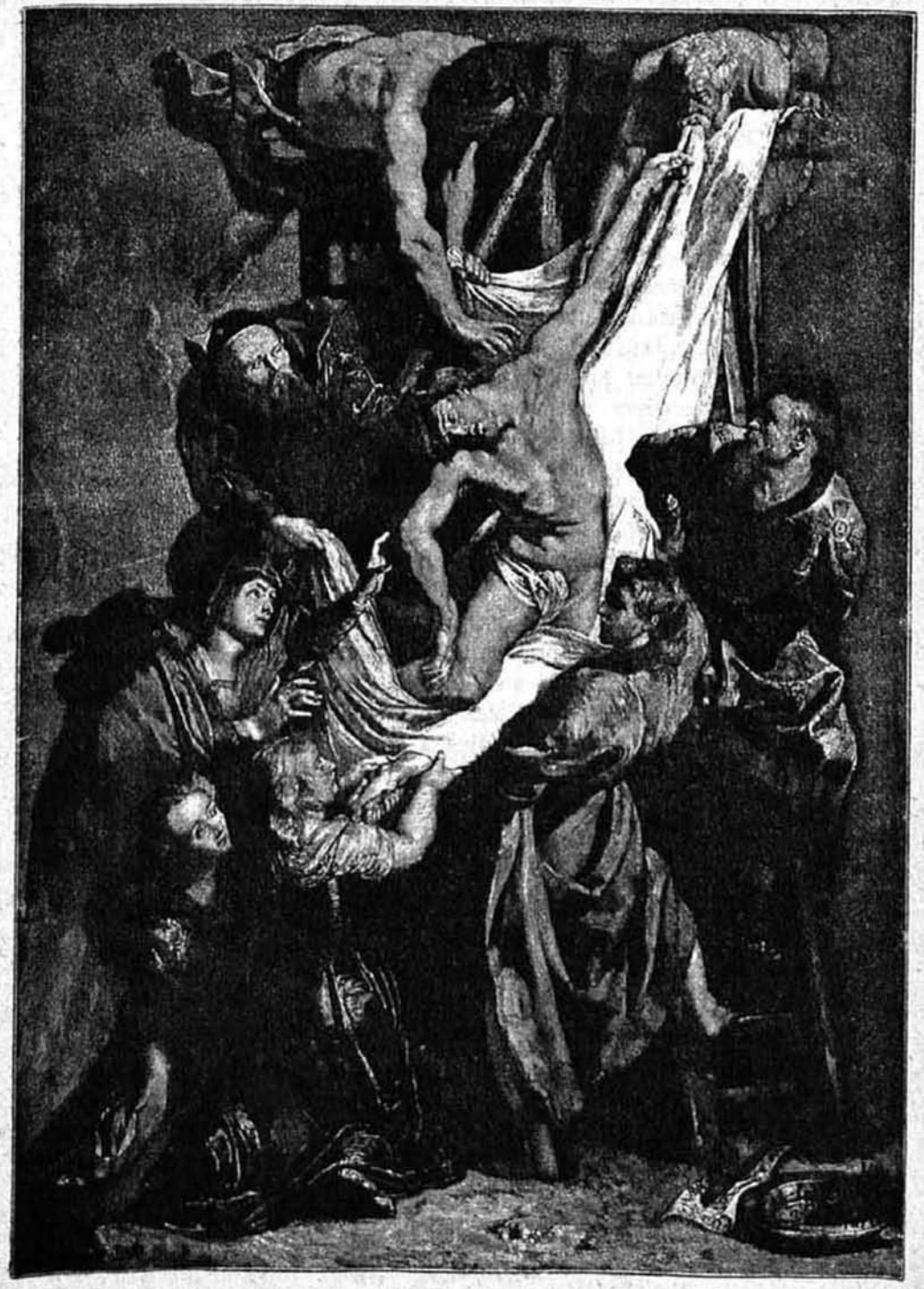

Az Úr testének levétele.

Sajnos, a mai világban a hit és a vallás gyakorlatai iránt közönyösebbek lettek az emberek és azt mondják, hogy erre nincs idejök. A baj tulajdonképen nem az idő kevés voltában áll, hiszen mulatságra, szórakozásra mindig jut idő, hanem a hit iránt való elhidegülésben. Azért elsősorban növeljük az emberekben a hitet, vezessük őket a keresztény világnézetre, állítsuk szemeik elé az egy szükségest: a léleknek gondozását, azután magyarázzuk meg a szentmiséről szóló tant; annak lényegét, értékét, gyümölcseit, mutassunk rá arra, hogy az áldozat, Krisztusnak a keresztfán bemutatott áldozatának megújítása, melyet maga Krisztus alapított s ő maga imádkozik értünk annak bemutatása alatt. El ne felejtsük hangsúlyozni, hogy a szentmise a kegyelmek forrása, a keresztény élet iskolája, mely megtanít minket az élet küzdelmeiben, gondjaiban, veszélyeiben, szenvedéseiben helyesen. Istennek tetsző módon, megelégedetten, boldogan s érdemszerzően élni. Itt sajátíthatjuk el az áldozatos szellemet, melyre oly nagy szükség van s mely nélkül nincs keresztény, nincs igazi élet.

Aki a szentmisének értékét, értelmét, gyümölcseit ismeri, az nem fog megelégedni azzal, hogy csak vasár- és ünnepnap vegyen azon részt, hanem ha körülményei megengedik, mindennap részt fog venni.

Először az ifjúságot kell ez eszmének megnyerni. Ha a gyermek, az ifjú s leány megszokják a napi szentmisét, úgy később sem fognak idegenkedni tőle. Azért úgy a hitoktatók, mint a szülők és tanítók azon legyenek, hogy a gyermekeket a szentmise gyakori hallgatására édesgessék. Nagy hiba lenne őket arra kényszerítení, mert így ép az ellenkező hatást érjük el, hanem öntudatosan kell őket a templomba vezetnünk.

Ezt már az első áldozóknál kell megkezdenünk. Ezek szivébe nagy szeretetet kell az eucharisztikus Úr Jézus iránt csépegtetnünk és úgy rávezetnünk őket a mindennapi szentmise hallgatására, hogy később ez lelki szükségletükké váljék.

Felebarátainkat beszéljük rá, hogy e tekintetben jó példával járjanak elől. Ha csak egy szentmise volna az egész világon, a jó katholikusok mily nagy áldozatokra volnának képesek, hogy azon részt vegyenek. S viszont mily nagy hálátlanság az emberek részéről a végtelenül szerető Úr Jézus iránt, hogy a szentmisét annyiszor elhanyagolják. Mennyi kegyelmet utasítanak vissza ezáltal, holott könnyen hozzájuthatnának oly segítséghez, milyent máshol nélkülözniök kell.

A naponkinti szentmise hallgatásnak egyik kitünő eszköze az Oltáregyesületbe vagy a Jézus szent Szíve társulatba való belépés. Ki itt komolyan veszi kötelességeit, úgy csakhamar rájön arra, hogy köznapokon is résztvegyen a szentmisén.

A gyakori gyónó és áldozó is oly alkalmas időt fog magának választani, midőn a szentségekhez való járulást a szentmisével kötheti össze.

Ha a családban, vagy az ismerősök, előljárók, alattvalók közül valaki meghal, úgy a jó katholikus azon lesz, hogy a gyakori szentmise-hallgatása, vagy felajánlása és a szentáldozáshoz való járulása által segítsen meghalt felebarátján. A vett kegyelmekért, testi-lelki javakért a legméltóbban a szentmise által adhatunk Istennek hálát szerencsétlenségünkben, bajainkban hol remélhetnénk több vigaszt, erőt, mint az Úr oltáránál? Bűneinkért hol tehetnénk jobban eleget a szentgyónáson kívül, mint a szentmisének gyakori hallgatása által?

Azért, ha csak tehetjük, ne mulasszuk el még köznapokon sem a szentmisét s váljék ez köztünk oly szent szokássá, mint a mindennapi imádság. *R.*

Husvétkor

Örömtől lüktető Alleluja visszhangzik az egyház szentelt csarnokaiban. A halottaiból dicsőségesen föltámadt Megváltó fennen lengeti a feltámadás zászlaját, fennen hangoztatja a halálon is kivívott győzelmét, mondván: *Bízzatok, én meggyőztem a világot.* (Ján. 16, 33.)

S az egész kereszténységnek figyelme az üres sír felé fordul. Mily szomorú volt ez a sír a nagypéntek alkonyán, midőn a kereszten elvérzett Üdvözítő szent testét oda temették! Az evangéliumok szűkszavú elbeszélésén is mennyi fájdalom reszket át? Mennyi művészt ihletett már meg ez a lelket megindító jelenet? Ecsethez nyultak, hogy áhitatból, szomorúságból és szivet hasító fájdalomból megfessék azt a temetést, melynél szomorúbbat, lelket megindítóbbat nem látott még a világ, mert akit temetnek, az élet és halál Ura ő és aki e drága halottat elsőnek kíséri, az Istenanya ő, az a kiválasztott Szűz, kit Isten minden teremtmények fölé magasztalt fel istenanyai méltóságában. A halott nem vérzik már — utolsó csepp vérét is kiverte szivéből a lándzsadöfés; anyja sem sír többé, — elfogytak mind a könnyűi, csak a néma fájdalom tépi zúgó viharként anyai szivét. Azután elzárják a sírt, nagy követ hengerítenek eléje és a zsidó papok s irástudók lepecsételik a zsinagóga nagy pecsétjével, sőt őröket is állítanak a sír elé, azt gondolván, hogy így végkép megakadályozzák a gyűlölt Názárethinek amaz ismételten tett kijelentésének teljesedését, miszerint harmadnapra feltámad.

Szánalmas vergődése az emberi gonoszságnak! Egy halottat őriztetnek páncélos, lándzsás katonákkal, egy halottól félnek! De értem e félelmet! Hisz ők is látták a jeleket, melyek csak az imént játszódtak le szemeik előtt. Látták, mint sötétült el a nap, elrejtve fényes arcát, hogy ne kelljen néznie a hóhérok borzalmas munkáját s a keresztre feszítettnek gyötrelmes

haláltusáját. Hallották, mint dörög az ég, mint reng-roppan a Kálvária sziklája. Fülükben cseng még a római százados bátor hitvallása: *Valóban, ez ember Isten Fia volt!* (Márk 15, 39.)

A lelkiismeretnek elnémíthatlan szava is egyre hangoztatja nekik annak a halottnak ismételt szavát: *Harmadnap mulva feltámadok.* (Máté 27. 63.)

S valóban! a harmadik nap hajnalhasadásába már belevegyül a feltámadottnak Alleluja éneke! Az a sír, amelybe temették, nem vált a romlás-bomlás kamarájává, hanem az élet és örömnek dicsfényben úszó csarnokává. Kikelt a sírból, *hogy kinyilatkoztassa nekünk az ő dicsőséges életét, mely ott fenn az égben és itt lenn köztünk a legméltóságosabb Oltáriszentségben szüntelenül él.*

Valóban dicsőséges a mi édes Jézusunk. Nézzétek őt a feltámadás után. Mint fénylik-ragyog az ő szentséges teste, mint tündöklik a dicsőség fényárjában. A véres barázdák, melyeket e kegyetlen hóhérok szentséges testén ostoraikkal felhasítottak, mind eltüntek, — csak szentséges öt sebe maradt meg, hogy azt az igazságos Isten engesztelésére állandóan felmutathassa értünk. A fájdalmak férfiúja most a dicsőség királya. Töviskoszorúi helyett az égi glória övezi homlokát. A csúfság nádszála helyett keze a feltámadás zászlaját lengeti. A gyalázat biborrongyai helyett az isteni dicsőség lángpalástja fedi szentséges testét. Szemeiből, melyeknek fényét a mondhatlan kín és gyötrelem megtörte volt, ismét isteni fenség sugárzik elő. Féregnek mondotta őt a próféta szenvedésében s az emberiség söpredékének; nézzétek most: csupa kellem és báj ömlik el arcán, csupa erő és hatalom egész alkatán. Akkor a gyalázat oszlopához kötözték, hogy megostorozzák, majd a keresztre szegezték, hogy megöljék; most az Atyaisten jobbján ül, hogy ott dicsőségben uralkodjék, mígnem eljő ítélni eleveneket és holtakat. Ime az Úr Jézusnak dicsőséges élete az égben! Mily hálával tartozunk neked, óh dicsőséges Krisztus, ki nekünk is megszerezted az e dicsőséges élethez való jogot?

De még ennél is többet tett értünk a mi édes Üdvözítőnk. Nézzétek őt az utolsó vacsorán: szeretete túlárad, kiömlik, kicsordul szentséges Szivéből — a legméltóságosabb Oltáriszentség alakjában. Munkámat elvégeztem — szól mintegy — a megváltást befejeztem. Visszatérek Atyámhoz, akitől jöttem. De itt maradok egyúttal köztük, azok között, akik keresztre szegeznek, szomorítanak majd számtalanszor, de akiket én kimondhatatlanul szeretek. S hogy el ne ijesszem őket magamtól, elfödöm dicsőségem fényét, kenyérnek szerény leple alá rejtőzöm, hogy csupán ízének édességét érezzék... Így alapítja meg földi dicsőségének szentségét. Ez a dicsőség abban áll, hogy innét — az oltárról és ezzel — az Oltáriszentséggel hódította meg az egész világot. Bizonyíték rá az egyháznak első három százados története. Nap-nap után kivilágosodnak a földalatti

templomok, a katakombák — fáklyák égési nyomait még most is látni nem egy helyen — s összegyülnek a hívek, hogy szentmisét hallgassanak és megáldozzanak. Innét mennek nem egyszer az Amfitheátrumnak keresztény vértől áztatott porondjára. Mint foglyokat hozzák őket oda, hej, de felvonulásuk méltóságteljesebb, mint a Caesaré. Megvetett csőcseléknek mondják őket, de megjelenésük tiszteletet parancsolóbb, mint mikor a a Senatus vonul fel a Capitoliumra. Halálra hozták őket ide és ők — énekelnek. Utolsó órájukat élik és ők — vidámak. Ki vannak éheztetve, mert napokat töltöttek a mamertini börtönben, de túlvilági erő ömlik el alakjukon, mely félelemmel tölti el Lybia oroszlánját és párducát. Ime, az eucharisztikus Úr Jézus dicsősége! Az ő szent teste és vére nevelte e hősöket. A pogányság százezrei bámulva nézik e csodás változást és — seregesen térnek meg a Krisztus hitére. Megtérésük az Oltáriszentség dicsősége! S e dicsőség a századok folyamán nem lohad, nem fogy ki sohasem. A századok szinte versenyeztek az Oltáriszentség dicsőségének emelésében. Tanuk rá a fenséges bazilikák, a méltóságteljes dómok, a diszes kelyhek, a drágaságoktól ragyogó monstranciák. S mind e drágaságoknál is értékesebbek a lelkek, melyek a szentség körül csoportosulnak s azt gyakran és naponként méltóan magukhoz veszik. Ez az Úr Jézus legfőbb dicsősége e földön!

Mindkettőre hivatva vagyunk édes mindnyájan. Énekeljünk azért mi is örömteljes, boldogságtól lüktető Alleluját!

Dr. Babura László.

NAGYPÉNTEKEN

Oh ha pacsirtává
Lehetne ma vállnom,
Ha a kereszt fára
Lehetne ma szállnom,
Szomorúan, búsan
Azt zokogná ajkam:
Könyörülő Jézus
Könyörülj meg rajtam!

Ha folyondár volnék
Átölelném fádat,
Megcsókolnám százszor
Vértől ázott lábad,
Szivedet, meg ajkad
S odasugnám halkan:
Könyörülő Jézus
Könyörülj meg rajtam!

Ha harmatcsepp volnék
Oltogatnám szomjad.
Te a bünösöket
Szent Szivedre vontad,
Nem hiába volna
Benned bizodalmam:
Könyörülő Jézus
Könyörülj meg rajtam!

Oh ha odahúznál
Szent Szivedre engem,
Oh ha szabad volna
Veled égbe mennem,

Hálaimát zengne
Szívem, lelkem, ajkam,
Könyörülő Jézus
Könyörülj meg rajtam!

Hortobágyi József.

Alleluja! Alleluja!

Így szeretnék diadalmas husvéti örömben felkiáltani; ha azt a nagy népsokaságot naponkint az Úr oltára felé áramlani látom. Alleluja! Győzünk. Győz az eukharisztikus gondolat!

Száz, vagy annál is több áldozó, csak egy mise végén is, mikor négyszer vagy hatszor is van reggelenkint áldoztatás! És ez napról-napra hétfőn nem kevésbbé, mint a hét utolsó napján, asszonyok, férfiak és ami a legvigasztalóbb, gyermekek és serdülő ifjak: ugyan ki merte volna ezt még öt, névvel ezelőtt megjövendölni?

Hogy ráztuk tamáshitben fejünket, mikor a pápai rendeletet vettük! Hogy ámultunk megjelenésén és vártuk tétova, míg rövid szenzáció után nesztelen a feledés örvényébe sülyed. Jámbor utópiának, a különben tapasztalt szentatya elhamarkodott intézkedésének tartottuk, amellyel nem tudtuk, hogy mit csináljunk.

És most ime! az utópia valóra vál, a jövő nélkül valónak itélt intézkedés jelentőséggel teljesebbnek bizonyult, mint sok nagyszabású, emberi okoskodás szerint is kifogástalan pápai rendelet.

Egy látogatott papi konferencia szüntelen megismételt alapgondolata jut itt eszembe: Az egyház nem tesz balfogást.

Balfogást? Ugyan ki gondolna többet balfogásra, ha azt a hullámzó embertömeget látja reggelenkint a legmélyebb áhitatban, lesütött szemmel és mintegy érezhető érzékelhető forró vágyakozással az oltár felé áramlani? Ha ez egy liberális városban volt lehetséges, mit ne várjunk a mi hívő keresztény népünktől?

Boldog család! — gondolom magamban ez áhitatos összeszedettség láttára — boldog család! boldog férj! boldog feleség! és mindenekelőtt boldog gyermekek! kiknek első tekintete reggelenkint egy Istenével egyesült édesanyára, Krisztus szeretetét szivében rejtő hitvestársra esik.

Óh barátjai az Úr Jézusnak! Igaz és önzetlen jótevői az emberiségnek folytassátok fáradságos munkátokat, keltegessétek a lelkekben a Krisztus utáni vágyakozás szent érzelmeit, növeljétek szavatok, példátok, buzdítástok által e boldog családok, boldog hitvestársak és legfőkép e boldog gyermekseregek számát. Akiben van igaz lelkesedés Krisztus érdekeiért, aki igazán szivén hordja nemzete, az emberiség üdvét, nemcsak örök, de ideiglenes, földi üdvét és jólétét: fel! sorakozzék a gyakori szentáldozás buzgólkodó hívei közé, terjessze a maga körében befolyásához, állásához képest a gyakori úrvétel üdvös szokását. Többször el-elnézem a boldog anyát, amint két kis gyermekével, az egyik jobbján, a másik baloldalán, az Úr szent asztalához lép és szivemben szent lelkesedés tüze támad. Keresztény szülők! Kezesztény családapák, családanyák! így szeressétek,

így neveljétek gyermekeiteket! Szeressétek az isteni gyermekbarát áldást osztó napi csókjában, neveljétek az angyali eledelek szüzességet fakasztó

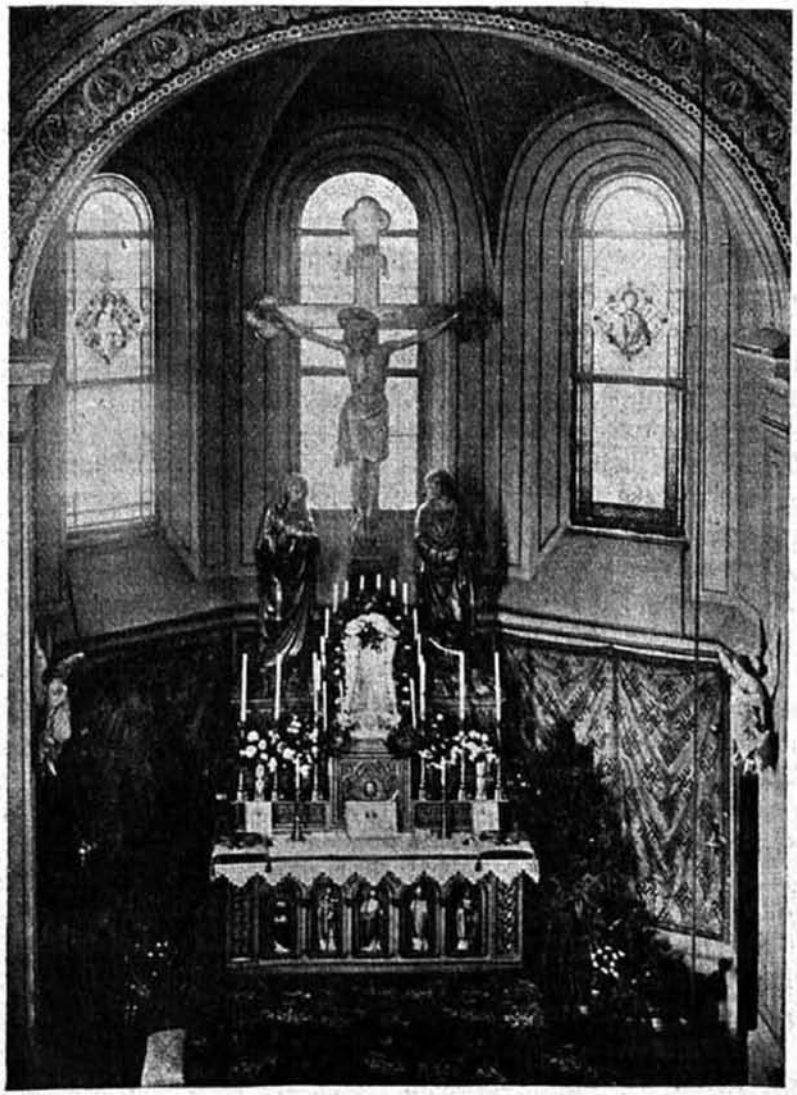

A gyulafehérvári irgalmas nővérek temploma, ahol az Oltáregylet imádásait tartja. Az 1911-iki erdélyi oltáregyleti kiállítás alkalmából.

erejével. Ne rösteljétek a csekélyke fáradságot. Bizzatok a pápai rendelet életrevalóságában. Nem emberi intézkedés az. Az egyházkormányzó isteni Lélek sugallata és Krisztus erős, nagy kívánsága az. Krisztus, a szivek és

századok királya, maga akarja kezébe venni nevelésünk fontos ügyét. Meg akarja nyilvánítani mindenhatósága erejét. A gonosz lélek mintha nagyobb szabadságot nyert volna napjainkban a világ megpróbálására. De az Ur nem akarja elhagyni őseit. Hull a szemét; de választottjai annál dicsőségesebben állanak a nagy romlottság áradata közepett kősziklája biztos talapzatán isteni vére erejével övezve, isteni fénye sugaraiban, rendületlen nyugalomban örvendezve. Christus vivit, Christus regnat, Christus vincit! Krisztus él! Krisztus uralg, Krisztus győz! Krisztus él! És hol él igazabbul, mint itt az oltár szent szekrényében, az élet áldott kenyerében? Óh igen! Itt él igazából. Él isteni erővel, emberi érzelemmel. Él, az angyalok mennyei karától hódolattal imádva és választottjainak önzetlen szeretetétől övezve. Él, mint diadalmas király és szerető jóbarát. Él, mint lelkünk tápláléka és gyógyító orvossága. Él, mint békefejedelem és örök üdvünk szigorú birája. Él, mint Mesterünk, Üdvözítőnk, Jézusunk, mindenünk. Emmanuel! Isten velünk.

Isten választott népe körében.

És mert él, uralkodik. Krisztus élete uralom. A Fölséges uralma, a Mindenható uralma. Uralom a Kereszt erejében, a végtelen istenszeretet mindenhatóságában. Krisztus király. Az igazság birodalmának dicsőséges fejedelme.

Azért nem csak uralkodik, de győz is.

Krisztus él, Krisztus uralkodik, Krisztus győz. Uralkodik mert él. Él a titokzatos Szentség kedves homályában és a szivek természetfeletti életében. Él kegyelmeinek áldott bőségében és vétele által fakasztott erények termékeny pompájában. Élete titok, élete varázs, élete szentség és erény. S azért uralom is. És mert uralom: győzelem. Az élet győzelme a halál fölött, a tavasz győzelme a merevség és fagy fölött, az erény győzelme a bűn és bűnös hajlam fölött.

Óh áldott élet! Óh áldott uralom! Óh dicsőséges győzedelem!

Jézus, a szívek királya; Vedd birtokodba szivünket, uralkodjál benne és fölötte malasztod erejével, segítsd győzelemre a hidegség és közöny, a léha restség és kényelemszeretet, a bűnös hajlam és emberfélelem fölött.

De ne csak bennünk élj, ne csak fölöttünk uralkodjál és ne csak minket segíts győzelemre; élj, uralkodjál, győzz általunk és bennünk a világ közönye, a világ hidegsége, a világ bűnös félelme és gyáva rabszeretete fölött. Győzz az emberiség fölött.

Folytasd és járd végig dicsőségesen megkezdett diadalutadat. Ime várnak a szivek, várnak a tespedő lelkek. Jég és fagy nem az élet eleme, merevség és terméketlenség nem a boldogság tényezője. Igazság kell a lelkeknek. Szeretet kell a sziveknek. Élet, bőség, termékenység az emberiségnek. Igazság napja! kelj föl tehát ragyogó fényedben. Örök szeretet! telítsd és tágítsd az összezsugorodott sziveket! Te, az élet, a bőség, a termékenység isteni összfoglalatja, hassad át és termékenyítsd meg a tagadásban kimerült emberi emléket!

Krisztus! Király! Ez a te életed. Ez a te uralmad. Ez a te páratlan győzelmed.

Ti pedig Krisztus barátjai! Az Oltáriszentség igaz tisztelői! Folytassátok bizalommal az édesen terhes munkát. Krisztus föltámadt. Az üdvösség napja megkezdette diadalmas körútját.

Krisztus él. Krisztus uralkodik. Krisztus győz.

A szivek megnyílnak. A lelkek epednek az élet kenyere után. Az eucharisztikus gondolat hódít. Digitus Dei est hie. Az Úr keze markolásának erőteljes nyoma ez. Ha más nem bizonyítaná a pápai rendelet felsőbb sugalmaztatását, mint a minden várakozás ellenére történő gyors megvalósulás: ez egymagában is elégséges bizonyíték volna arra, hogy itt nem emberi számításról, emberi ész rövidlátó okoskodásáról van a szó. Emberi ész, emberi számítás ez eredményt előre nem sejthette. Mily aggódó szánakozással kisértük a rendeletet első körútján a világ körül. Mint vártuk, míg gyors röppenéssel visszatérjen oda, honnan kiindult, csendesen nesztelenül, még mielőtt elleneink észrevennék és gúnyuk új, ezúttal nem egészen alapozatlan céltáblájává szögezzék. Nos a rendelet megfutotta útját, lassan, nyilt arccal, méltóságosan futotta meg és elleneink, meglapulva észrevétlen hagyták; a hívő nép ezrei és milliói pedig édes örömben ujjongtak a rég várt, rég óhajtott, közelebbről még nem ismert, de érző-értő lélekkel finoman sejtett mennyei hirnök megjelentekor.

Megfutotta útját a nagy rendelet: és a brit birodalom protestáns fővárosa ünnepélyesen föllobogózza házait és palotáit, kivilágítja utcáit és kikötőit. Megfutotta útját: és Köln, a szent Köln megfeszítve minden erejét, mozgásba, izgalomba hozva minden idegét bámulatos fényt és méltóságot fejt ki az eucharisztikus Üdvözítő méltó dicsőítésére. Megfutotta útját a pápai rendelet: és a nyomában fakadt lelkesedés nemcsak nem vesztett erejéből, hanem öt év mulva valóságos világünneppé fokozódott a montrealei százezrek gyűlésének elnyomó fölségében.

A lavina megindult. Isteni kéz görgeti.

Két év mulva immár hazánk közvetlen tőszomszédságáig ereszkedik az óriás gomolyag. 1912-re Wienben tervezik az eukharisztikus nagygyűlést. Nem kinálja-e föl az isteni Üdvözítő mintegy szent erőszakkal egy eukharisztikus nagygyűlés megbecsülhetetlen kegyelembőségét kegyelmekben oly annyira szükölködő hazánknak? Nem harsogó tárogató-e a wieni nagygyűlés, hogy: Mária népe, a Nagyasszony lovagias nemzete csak te akarj az óriás világmozgalom elől kicsinyesen elzárkózni? Csak te akarj eucharisztikus nagygyűlés, a szentségi Jézusnak bemutatott hódolati világünnep nélkül maradni?

Jézus barátjai! Az eukharisztia hivei! Naggyülést teremteni, mely méltó legyen tárgya fönségéhez és arra, hogy a nagy világ reá irányítsa figyelmét: ez nem egy esztendő munkája. Ehhez több esztendei megfeszített fáradozás, önzetlen áldozatkézzég, kitartó el nem lankadó buzgólkodás kell.

Fölkelt a nap. A köd oszlik-foszlik.

Krisztus, az Úr, megmutatta, hogy él. Megmutatta, hogy uralkodik, ha akar és győz.

Megkezdette diadalútját az Óriás! Ki állhat ellent hatalma mindenhatóságának?

Fáradozásunk tehát nem hasztalan.

Krisztus él. Krisztus uralkodik. Krisztus győz.

Munkára!!

Szentségi Jézus! jöjjön el a te országod hozzánk is, minél előbb, minél teljesebb fényben.

Uram Jézus jöjj!

Klett István S. J.

Menjetek Őhozzá...

«Holttetem vagy és élőnek mondod magad...»
Apocalypsis.

M. Guilhem szépen megkefélve, illatosan felesége-kötötte tengerzöld nyakkendővel, kifogástalan tavaszi öltözetben, amit a vidám, napsugaras reggel tiszteletére öltött föl, ajkán viruló mosollyal haladt a lépcsőn lefelé.

Lassan lépked, mert keztyüje kellemetlenül szorítja jobbkezét, amiért nem is foghat kezet. Amint a lépcső fordulójához ér, fölpillant és szomszédját, M. Mirtey-t, látja meg, aki a kapunál nyilván vár valakire.

Valakire?... Talán épen ő reá!... Természetes... Hisz majd minden reggel együtt mennek egyről-másról társalogva, mint az olyan emberek, kiknek az eszmecserére máskor úgysincs vesztegetni való idejük. Az «Alma»-hídnál azután elválnak. M. Guilhem a bank felé tart, M. Mirtey pedig a belügyminiszterium felé, ahol osztályfőnök.

***

— Jónapot szomszéd!...
— Jónapot!
— Együtt megyünk?
— Nem... ma nem... várom a káplánt.
— Papot...
— Azt.

A montreáli csodás éjszakák. Tűzijáték a szentségi körmenet után.

— Rosszabbul van atyja?...

— Sőt, jobban érzi magát...

— De akkor minek...

— Mivel valószinű, hogy egy hónapon belül nem hagyhatja el szobáját, elhatározta, hogy ma végzi el husvéti gyónását...

— ... Husvéti gyónás...

Oly elképedés érzett ki e szavakból, hogy M. Mirtey nem tudta elfojtani mosolygását.

— De hisz ez nagyon természetes!

— Én... nem tudom... nem... nem... nem vagyok jártas a dologban...

— Ugyan...!? Óhajt e kis szertartásnál jelen lenni?... Ajtónk kétszeri csengetésre nyílik...

— Óh köszönöm... Ez úgy hatna rám...

M. Mirtey hirtelen kézmozdulattal félbeszakította:

— Bocsánat... Ott jön a főtisztelendő úr.

***

Tényleg a pap közeledett hosszú, fekete köpenyben. Első pillanatra semmi sem különbözteti meg a többitől, de jobban szemügyre véve a szokott papi komolyságnál is nagyobb volt összeszedettsége.

Nem válaszol a háziúr üdvözlésére sem, aki kalappal kezében alázatosan megy előtte a lépcsőn.

— Érdekes — mormogta M. Guilhem, — kedvem volna elfogadni a meghívást... Érdekes lenne... Mégse!... De mégis...

Pillanatnyi habozás... és a bankár lefelé tart a lépcsőn.

***

Az ajtó nyílik.

Mindenütt virág, bimbó, zsenge fakadás, öt gyermek: három fiú, két leány; az édes anya, a nagyanya... az egész család sorfalat térdelnek, azután felemelkednek és követik a papot.

M. Guilhem csatlakozik hozzájuk. Ime már a nagyatya szobájában van...

Nagyon érdekes lesz — gondolja — ha szétnéz ebben a szobában, hol a legkisebb tárgy is ünnepi hangulatot lehel.

A magas pálmák egymásra hajolnak, a gyertyák égnek, az iróasztal hófehér oltárrá változott, melyen a reggeli napsugár fényben fürészti a szines virágokat. Van itt az árvalányhajtól a szegfűig és az arany-piros azaleáig minden.

Egyik sem elég szép a jó Isten számára.

A család felújította e bensőséges szobában a virágvasárnapi és a

bethániai ünnepséget, mikor Mária és Mártha virággal kezükben fogadták a Mestert...

Az oltárral szemben várakozik a nagyatya. Olyan szép, olyan boldog hófehér ágyán. Unokái odajönnek az ágyhoz és kiterítik az áldozási kendőt, amit maguk hímeztek.

E kedves családi körben örömtől sugárzó arccal végezte teendőit a pap. A legidősebb fiú felel a szertartás imáira. És amikor a kis szent Ostya a miniatür aranykelyhecske fölé emelkedik, a napsugár dicsőítve, imádva körülragyogja és mindenki úgy érzi, mintha imázva lehajtott fejére bensőséges áldás szállna le... édes, boldogító áldás... amilyen a Barát áldása barátaira...

Ecce Agnus Dei!..,

Bevégződött. Mindenki távozik és magára hagyják a nagyatyát, hogy kiönthesse a jó Isten előtt a maga kicsiny és nagy óhajait. Elkészítik a nagyapa teáját, hogy amikor csenget érte, behozhassák...

— Főtisztelendő úr, nem óhajt reggelizni?

— Óh köszönöm, sietnem kell...

A pap szivélyesen kezet fog mindenkivel és eltávozik.

***

Utána a két férfi is távozik.

— Ez a kis szertartás nagyon megható — mondá Guilhem begombolva felöltőjét.

— Úgye?

— Azt hittem, ezt csak a halál előtt szokták végezni.

— Micsoda beszéd ez! Sok beteg van, aki gyakran áldozik otthon. A mult esztendőben, mikor beteg voltam, én is így végeztem a husvéti szentáldozást.

— Hogy-hogy? Ön elvégzi a husvéti...

— Miért ne?...

— Ez kissé bizarr.

— Miért volna ez bizarr?

— Vannak nagyon sokan, akik nem végzik el...

— Micsoda bizonyíték ez oly intelligens férfi előtt, mint ön... Különben is vannak nagyon sokan, akik elvégzik... A templomok teli vannak és valósággal ostromolják a gyóntatókat... És ön?

— Én?

M. Guilhem mosolyt erőltetett ajkára.

— Bizony már harminc, nem: harmincöt éve...

— Úgy? Azt hittem, ön katholikus...

— Az vagyok! Hiszen megkereszteltek, megbérmáltak, áldoztam is, megházasodtam...

— Nos akkor én nem értem...

— Talán azt akarja, hogy meggyónjak?

— Miért ne! Ismerek akadémikusokat, mérnököket, kiváló tudósokat, akik gyónnak... és havonként gyónnak...

— ... Halálom óráján... nem mondom, de most...

— És hátha ez a halála órája...?

— Nem

— Uram ön következetlen! Kereszténynek mondja magát és elmulasztja a legfőbb keresztény tettet. Olyan, mint az építész, aki oltár nélkül épít templomot. ... Ime az «Alma»-híd... Sok szerencsét!... Nem beszélek tovább badarságot!

— De csak beszéljen kérem, talán még használ...

Kezet fogtak úgy, mint eddigelé, de a bankár kissé még visszatartotta szomszédjáét:

— Folytatjuk még a beszélgetést, úgye?

— Amikor óhajtja...

M. Guilhem mély gondolatokba merülve ment Páris felé...

De amint ment... a járókelők, a kocsik tömkelegében, a rikkancsok lármáján és az utca minden prózaiságán keresztül hallgatja lelkiismeretének szavát... Mintha messziről jövő, eltompult visszhang volna csak... És lelki szemei elé rajzolódik az ősz aggastyánnak boldogságtól sugárzó arca, amint a szentostyára néz, amit a pap tart kicsiny arany kelyhecske fölött:

Ecce Agnus Dei!

Pierre l'Ermite után *Gáspár Pál.*

AZ ELMOZDÍTOTT KÖVÖN

Mikor a husvét harangjai csengnek,
Szólítja lelkem fényes napkelet.
Elszállok szárnyas vágyain szivemnek.
Naptalan lelkek tarlói felett.
Odaszállok, odaülök a kőre,
Ahol az angyal ül, a sirnyitó,
A legnagyobb hír szertehirdetője.
Nézése mint a villám, ruhája mint a hó.

És látom ott, aki él, aki felkelt,
Kiben az óság ujraszüjetett,
Az ötsebű, a diadalmas Mestert,
Ki magához von minden lelkeket.

Érzem a vonzást. És csak nézem, nézem,
(Ez a tekintet lelkeketnyitó)
Amíg lelkébe olvadok egészen.
Nézése mint a villám, ruhája mint a hó.

Csak nézzük egymást. S e sugárverésre
Mi régi volt szivemben, mind kiég.
És belémveti szeme ihletése
Az újulásnak husvéti tüzét.
És érzem, hogy új lélekkel kelek fel,
Szárnyam nőtt, érzem, izmos, csattogó.
Feltámadtam a Mesterrel ma reggel.
Nézésem mint a villám, ruhám miként a hó.

Sík Sándor.

Andechs kincse

A csodás ostyák egyházi vizsgálata.

(Folytatás.)

ANDECHSBA kerülve a csodás ostyák, a várkápolnában őriztettek, hol is a seeoni bencések végezték az egyházi teendőket. Andechsban csakúgy, mint előzőleg Bambergben s Rómában, nagy tiszteletben tartották a szent ereklyéket. Ez a tisztelet még inkább fokozódott, midőn 1388-ban a várkápolnának hosszabb időn át elrejtve lappangó kincsét rendkívüli körülmények között lelték meg, mit a nép akkoron csodás eseménynek minősített.

Az eset előzményei a következők. 1224-ben az andechsi vár is áldozatul esett a háborús idők pusztításának, A várkápolna gondozói a rájuk bizott kincset biztonság okáért elásták volt. Szinte 1388-ig maradt a szent kincs rejtekhelyén, míg rá lehetett akadni. Hogy pedig valóban a csodás ostyákat találták meg, arról tanuskodtak a szent ostyák borítéklapjául szolgáló pergamen lapocskák. A szent ostyák kerekded ólom skatulyába rejtve két pergamen lapocska között találódtak. A pergamenlapocskákon latin fölirat hirdette, hogy a meglelt szentostyák a szent Gergely, illetve szent Leó pápáról elnevezett csodás ostyák. Az ólomskatulyát a pergamen, lapocskákkal egyetemben még ma is őrzik az andechsi templom kincstárában. Az andechsi kegyhely látogatottsága még inkább növekedett, midőn III. Albert herceg Andechsban monostort építtetett s azt 1455-ben a hírneves tegernseei bencés apatság tagjaival népesítette be. Ugyanő a szentostyák számára 25 font súlyú, remek kivitelű gótikus ezüst szentségtartót készíttetett, mely manapság is még eredeti rendeltetésének szolgál. A szentségtartóra a koronát Renata hercegasszony készíttette a XVI. század utolsó negyedében. A monstrancia mindenképpen méltó foglalat a szent kincs őrzésére! Az idők folyamán kételyek merültek föl, valjon a többévszázados szentostyák konszekráltaknak tekinthetők-e még s megilleti-e azokat imádás (cultus latriae.) Ezen hittudományi kérdés eldöntésére Vilmos herceg 1583-ban egyházi vizsgálóbizottságot hivott egybe. A bizottság

Andechs látképe.

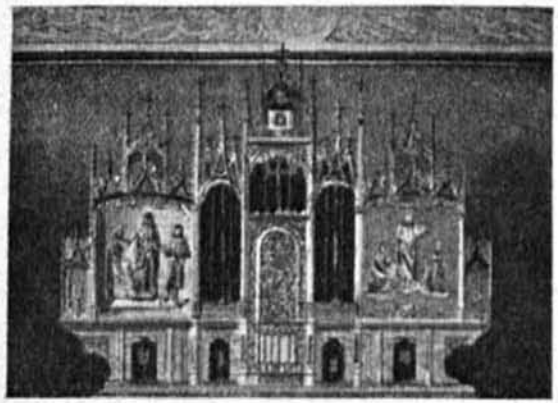

Andechs. Szentséges kápolna, a szent ostyák oltára.

elnöke volt Ninguarda Felicián, pápai nuncius, tagjai pedig a következő hittudósok. Franz Sebestyén, müncheni prépost-kananok, Hungerer Albert, az ingolstadti egyetem prokancellárja, De Valentia Gergely jezsuita atya és Eisenreich Ottó, a müncheni jezsuita kollégium rektora.

A bizottság tagjai február 22-ére gyültek össze Andechsban. Több napig tartott a vizsgálat. Alaposan megszemlélték a szentostyákat; figyelmük kiterjedt a hozzájuk fűződő csodás eseményekre is. Február 26-án a bizottság azonnal visszatért Münchenbe és három napra terjedő tanácskozást tartott a nunciatura épületében. Ezen a megbeszélésen részt vett Lauther György, müncheni nagyprépost is. A kérdés alapos megvitatása után a vizsgálóbizottság véleményre jutott, hogy az andechsi szentostyákról hangoztatott nézetek közül az tartandó a legelfogadhatóbbnak (longe probabilius), hogy a szentostyákban még mindig megvan a kenyérszín (species panis) s ezzel a szentségi jelenlét: következésképen a csodás ostyák továbbra is tiszteletben s imádásban részesíthetők, mint ahogy az régtől fogva gyakorlatban van.

Hivatalos jelentését a bizottság március elsejéről keltezve a nunciatura útján küldötte meg Andechsba. Egyidejűleg egy másik leiratot is intéztek Vilmos herceghez s az andechsi apáthoz; ebben az iratban a bizottság tagjai arra hívják föl a figyelmet, hogy a szentostyák szétmállásának elejét veendő, zárják el azokat valamiféle tokba s ne mutogassák a többé bármelyik zarándok kedvéért. Ez a rendelkezés foganatosítva is lőn. Azontúl a búcsújáró népnek csupán a kegyhely két főünnepén mutogatták a drága kincset; előkelő személyiségek természetesen máskor is megtekinthették.

Ez volt a hivatalos egyházi vizsgálatnak lefolyása- és kihatása a szentostyák további tiszteletét illetőleg.

1651. július 4-én Friesenegger Mór andechsi apát szerzetes társai jelenlétében behatóbban szemügyre vette a szentostyákat. Meglehetősen sértetleneknek találták azokat; legépebb állapotban vala Leó pápa ostyája, míg az egyik szent Gergely-féle ostyából egy darabka hiányzott. Már az 1583. évi vizsgálati jegyzőkönyvben följegyezve vagyon: «az egyik ostyából majdnem egy harmadrész hiányozni látszik.» A szentostyákat a megtekintés után újra begöngyölték vászonburkolatokba, s üveglapok közé légmentesen elzárták, hogy a por be ne hatolhasson, másrészt meg, hogy a szentostyákat a szétmállástól megóvják.

Azóta egyes főpapok — 1748-ban Tivadar bajor herceg, biboros, 1850-ben pedig Reisach Károly gróf, freising-müncheni érsek — is megtekintették a szentostyákat s ugyanazon véleményre jutottak, mint az 1585. évi hivatalos egyházi vizsgáló bizottság.

Manapság a szentséges kápolnában őrzött csodás ostyák el vannak zárva kutatók fürkésző szeme elől. Egyesek ismét előhozakodnak a régi kételyekkel, sőt továbbmenve a szentséges kincs hiteles voltát is kétségbe vonják. Kívánatos volna, hogy egy ujabb egyházi vizsgálat mind történeti, mind pedig hittudományi szempontból tisztázza a kérdést.

(Folytatjuk.) *Timár Kálmán.*

A pappászentelés szertartásai.

A kezek felkenése, az áldozat bemutatásához szükséges szerek átadása.

A PÜSPÖK a Veni Creator Spiritus (Jöjj el teremtő Szentlélek) kezdetű himnuszt intonálja, majd leül, hogy a felszentelendők kezét felkenje Ez úgy történik, hogy a felszentelendő a tenyerével felfelé fordított kezeit egymás mellé téve a püspök elé nyutja, aki először a jobbkéz hüvelykétől kiindulva a balkéz mutatóujjának végéig, azután pedig a balkéz hüvelykén kezdve a jobbkéz mutatóujjának végéig a katekumenek (keresztelendők) olajával egy-egy vonalat húz és végül mindakét kéz egész tenyerét megkeni, miközben e szavakat mondja:

Szenteld fel, Urunk és tedd szentekké e kezeket ezen kenetés a mi ál†dásunk által. *Fel.* Amen.

Keresztet vet a kezekre és így folytatja:

Hogy amiket megáldanak, megáldassanak és amiket megszentelnek, megszenteltessenek és szentekké legyenek. E szavakra a felszentelendők mindenike Amennel válaszol, mire a püspök a fel-

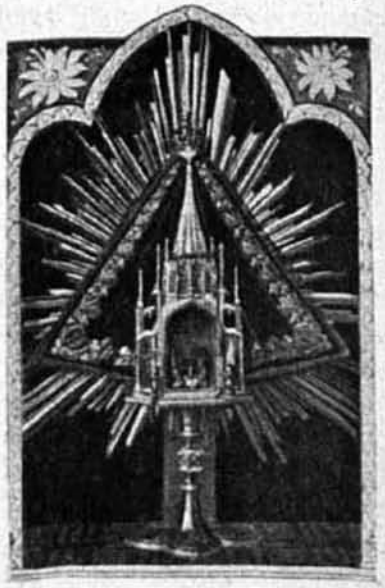

Andechsi emlékkép. A három csodás ostya.

kent kezeket egymásra teszi, a segédkező papok egyike pedig összeköti azokat a fentebb említett szalaggal.

Ekkor következik a misézés hatalmának átadása s vele a papszentelés szertartásainak legkimagaslóbbika. A püspök kezébe veszi a kelyhet, amelyben bor és víz van, rajta pedig a kehelytányér az áldozati kenyérrel, az ostyával. Mindenki egyenkint megérinti a kelyhet s a kehelytányért a rajta levő ostyával, mialatt a püspök e szavakat mondja:

Vedd a hatalmat áldozatot bemutatni Istennek, és miséket mondani úgy az élőkért, mint a megholtakért. Az Úr nevében. *Fel.* Amen.

A szentelt olajnak letörlése és a kézmosás után a püspök folytatja a szentmisét. A felajánlást bevezető karvers (offertorium) elolvasása után az ujonnan felszentelt papok kettenkint a püspök elé járulnak és felajánlanak neki egy-egy égő viaszgyertyát hitüknek, szeretetüknek, buzgóságuknak jeléül.*

A szorosan vett felajánlástól kezdve az ujonnan felszentelt papok a püspökkel együtt mondják hangosan a szentmisét. Tulajdonképen tehát ekkor miséznek elsőízben, míg az általánosan primiciának nevezett első mise alkalmával először miséznek egyedül.

A szentmisében innen kezdve az áldozásig semmiben sincs változás. Az áldozás előtt a püspök, mint az ünnepi misében szokás, átadja a felszenteltek egyikének a békecsókot e szavakkal: A béke legyen veled. *Fel.* És a te lelkeddel. Az illető azután társaival közli a békecsókot. Miután a püspök magához vette az Úr legszentebb testét és vérét, az ujonnan felszentelteket is megáldoztatja, anélkül azonban, hogy ezek előbb elmondanák a közgyónást (Confiteor) s az általános feloldozásban részesülnének, mivel a püspökkel együtt mutatták be a szentáldozatot, amelynek fontos kisegítő része a pap áldozása. A szentostya vétele után a püspöknek segédkező papok egyike az ujonnan felszenteltek mindenikének kehelyben bort — az úgynevezett purificatio-t — nyujt, amiből keveset isznak.**

A bűnbocsátó hatalom közlése; befejezés.

Az áldozás után a püspök a következő responsoriumot intonálja, amely az isteni Üdvözítő szentbeszédének részleteiből van egybeállítva.

* Ez a felajánlás a régi időkre emlékeztet, amikor a hívők a szentmisének ezen részében ajánlották fel az Egyház és az Egyház szolgáinak fenntartására adományaikat. Egyes vidékeken — bár tán nem egészen jogos alapon — fennáll még ez a szokás az úgynevezett offera alakjában, amikor miseközben templomi célokra gyűjtenek.

** Nem áldoznak tehát két szín alatt, mert abban a kehelyben nincs az Úr Jézus vére, hanem csak bor. A latin szertartású Egyházban két szín alatt csupán az ujonnan felszentelt püspököt áldoztatja meg a felszentelő. Ily purificatio azonban többek közt előfordul a király-koronázásnál is.

Már nem mondalak titeket szolgáknak, hanem barátaimnak, mert mindent megismertetek, amit közöttetek cselekedtem, alleluja. * Vegyétek a vigasztaló Szentlelket: * Ő az, akit az Atya küldeni fog nektek, alleluja. ℣. Ti barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek. * Vegyétek a vigasztaló Szentlelket. ℣. Dicsőség az Atyának, és Fiúnak és Szentléleknek. * Ő az, akit az Atya küldeni fog nektek, alleluja.

Erre az ujonnan felszenteltek elmondják az apostoli hitvallást, mint jövendő prédikációiknak rövid foglalatát.

Amint az isteni Üdvözítő keresztáldozatának bemutatása, illetőleg

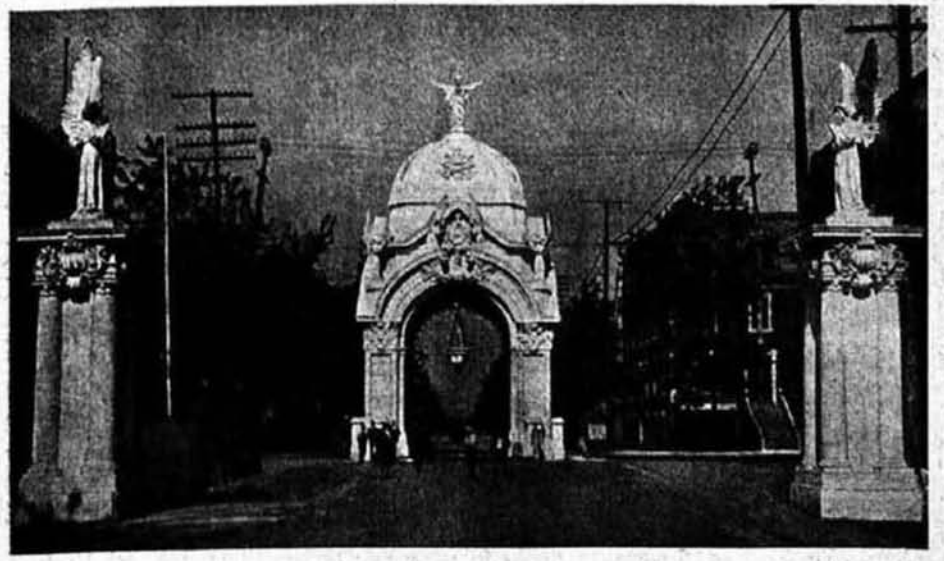

Montreáli diadalkapu az Oltáriszentség tiszteletére.

feltámadása után adta meg Apostolainak a bűnbocsátás hatalmát, akkép a püspök is ugyanazon áldozatnak bemutatása után közli ünnepélyesen az isteni irgalomnak ezt a csodálatos hatalmát, mikor az előtte egyenkint letérdelő felszenteltek fején nyugtatva mindakét kezét így szól:

Vedd a Szentlelket, akiknek megbocsátod bűneiket, megbocsáttatnak nekik; és akiknek megtartod, meg vannak tartva.

Ezután annak jeléül, hogy már a teljes papi hatalom birtokában vannak, a püspök a miseruháknak hátulsó felgöngyölt részét is lebocsátja ezekkel a szavakkal:

Az ártatlanság öltözetével ruházzon fel téged az Úr.

Ennek megtörténte után ismét egyenkint a püspök elé járulnak, aki mindenikünknek összekulcsolt kezeit a maga kezei közé fogja ezen kérdéssel:

Igéred-e, hogy irántam és utódaim iránt tisztelettel és engedelmességgel fogsz viseltetni? *Fel.* Igérem.

Mire a püspök megcsókolja ujonnan felszentelt papját az ősi keresztény köszöntés kiséretében.

Az Úr békessége legyen veled mindenkorra. *Fel.* Amen.

Most a püspök a következő intelemmel fordul az előtte térdelőkhöz:

Mivel a dolog, amivel foglalkozni fogtok, szeretett fiaim, eléggé veszedelmes, intelek titeket, hogy mielőtt a mise bemutatására vállalkoznátok, tanuljátok meg szorgalmasan más már jártas papoktól az egész mise rendjét, és az ostya átváltoztatását, megtörését és az áldozást.

Majd megáldja őket e szavakkal:

A mindenható Istennek, az A†tyának, és Fi†únak, és Szent†lélek áldása szálljon le reátok, hogy legyetek áldottak a papi rendben, és hogy engesztelő áldozatokat mutassatok be a nép bűneiért és sértéseiért a mindenható Istennek, kinek legyen tisztelet és dicsőség mindörökön örökké. *Fel.* Amen.

Ezután a püspök az új papokkal együtt folytatja a szentmisét. A szokásos áldás után azonban újra leül s a következő végső intelmet, illetve parancsot intézi a felszenteltekhez:

Szeretett fiaim, vegyétek szorgosan fontolóra a tőletek felvett egyházi rendet és a vállatokra helyezett terhet; törekedjetek szentül és vallásosan élni, és a mindenható Istennek tetszeni, hogy elnyerhessétek az ő kegyelmét, amit méltóztassék ő nektek megadni az ő irgalmassága által.

Első misétek után pedig mondjatok három más misét, t. i. egyet a Szentekről, egyet a boldogságos szűz Máriáról, egyet a megholt hivekért és könyörögjetek a mindenható Istenhez érettem is.

Az utolsó evangélium közös elmondásával a papszenteléssel egybekötött szentmise véget ér. *

Az itt közlöttekből láthatjuk, hogy az Egyház mily magasztos szertartásokkal veszi körül a papi rend feladását és mily gonddal juttatja kifejezésre a papi hatalom két legvigasztalóbb tényét, t. i. a konzekráló és a bűnbocsátó hatalmat. Láthattuk azonban egyúttal azt is, hogy újra meg újra lelkükre köti a felszentelendőknek, majd a felszentelteknek, hogy ezeknek az isteni szeretet mélyéből származó hatalmaknak méltó gyakorlása nagy kötelességeket is ró reájuk. A feddhetetlen élet, a tiszta lelkiismeret megőrzése, a Szentlélek-Istennek különös birtokolása, a jó példaadás az ő kötelességük. Ám ezeknek a teljesítése mindenkor és mindenütt csak Isten hathatós kegyelmének a segítsége mellett lehetséges. Az idők haladásával pedig a papság sikeres működése mindig több nehézséggel van egybekötve, épen azért folytonosan több és több különös segítő malasztra van szüksége.

A papokat szentelő püspök bevezető szavaiban azt mondja, hogy miként a hajó kormányosának és utasainak, akként a hivők nyájának és pásztorának az ügye is közös. Ez a közös ügy, amely nem évekre csatolja egybe a nyájnak és pásztorainak érdekeit, hanem egy egész boldog vagy boldogtalan örökkévalóságra, buzdítson minket arra, hogy imáinkkal, áldozásainkkal segítjük megszerezni a papság számára azt a kegyelmet, hogy hivatásuknak tökéletesen megfelelhessenek. Minél buzgóbbak a papok, annál nagyobb biztonságban lehetnek a hivők üdvösségüket illetőleg. Tehát midőn érettük imádkozunk, a magunk lelkének is használunk.

Mészáros Aladár.

«Ime az Isten lakása az emberek között!»

Ime a végtelen szeretet leereszkedése, ölelkezése a végtelen szegénységgel. A föld urai s királyai fényes palotákban laknak, az ég s föld Teremtője, a királyok Királya rozoga sátorban kénytelen meghuzni magát, — mert nincs, ki neki más, méltóbb lakhelyet készítsen.*

A szegény misszionárius örül, ha úgy ahogy életet föntarthatja s ha éhező négereinek a legszükségesebb falatkát nyujthatja. Méltóbb szentély fölállítására a legtöbbnek nincs módja — a támogatás hiánya miatt!

A protestáns missziótársulatok londoni kongresszusán 160 ily társulat vett részt 1200 hivatalos képviselővel. E társulatok évente 50—60 millió koronát gyűjtenek a missziókra, míg az összes katholikusok csak 8—10 milliót!

Az Oltáriszentség a sarkvidéken. Hittérítő pap a mennyei utravalóval.

* A túloldali ábra az afrikai missziókból bemutat egy zsákokból készült kápolnát. De vannak még ennél is sokkal szegényebbek, rőzséből, nádból szalmafedéllel.

Hát mi nem szeretjük annyira a jó Mestert, mint a protestánsok? Mi nem tudjuk annyira megbecsülni a lelkek értékét, mint ők?

Mi nekünk nem volna érzékünk az eucharisztikus Üdvözítő iránt? Hiszen ép az iránta való szeretet hivta életre az Oltáregyleteket s mi azért vagyunk azok tagjai, hogy minél méltóbbá tegyük a végtelen szeretet lakóhelyet közöttünk.

De nem szabad szűkkeblűeknek lennünk. Az Úr Jézus nemcsak a mi földrészünket választotta lakóhelyévé. Ő a sötét Afrikában is ép oly

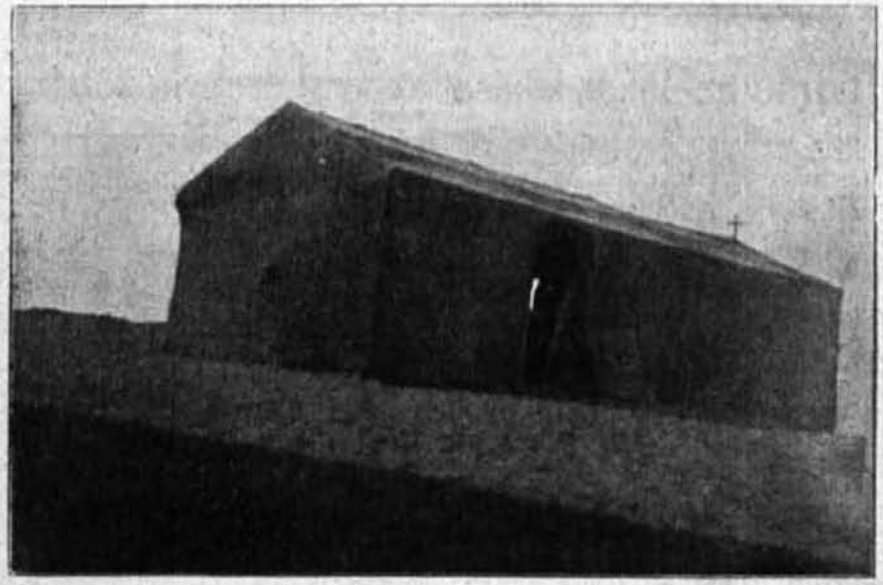

Az Oltáriszentség az egyenlítő alatt. Kápolna az afrikai misszíókból.

szeretettel időz az emberek között, mint az európai városokban. Szánjuk meg legalább mi — oltáregyleti tagok — és juttassunk valamicskét az afrikai missziók oltárainak is. A szeretetnek nincs határa.

Néhány fillért — egy-egy korporálét, albát, stólát stb. gyűjtsünk össze és küldjük az afrikai missziókat segélyező Klaver Szent Péter-Társulatnak. E Társulat állandó összeköttetésben van az afrikai missziókkal és azok szükségletei szerint osztja el a rendelkezésére álló dolgokat. Adományok küldhetők egyenesen Salzburgba (Dreifaltigkeitsgasse 12.), vagy Viszhang Afrikából irodája Budapest, IV. Ferenciek-tere 7. III. l. I. em., Temesvár-gyárváros, Páva-u. 15. II. és Pécs, Szigeti külvárosi iskola vagy *lapunk szerkesztősége Budapest, IX., Üllői-út 77.* *T.*

Szent Róza és a mennyei kertész.

Midőn szent Mária Magdolna az édes Üdvözitő szent testét, annak feltámadása után a sirban nem találta, azon hiszemben volt, hogy azt valaki onnan elvitte. Ugyancsak akkor egy férfialakkal találta magát szemben, akiről azt hitte, hogy kertész s legnagyobb örömére megtudta azonban, hogy ez maga az általa oly forrón szeretett és keresett édes Üdvözítő. Pedig Jézus valóban kertész is, kertésze ami lelkeinknek, amelyeket mint virágait gyöngé-

A kápolna belseje.

den szeret, malasztjának a harmatjával szorgosan öntöz s egyébként is gondoz és ápol nagy kertjében a ker. katholikus anyaszentegyházban. Az ilyen különösen nemes virág volt pedig abban Limai szent Róza, aki ez okból nem minden ide való vonatkozás nélkül birta a virágok királynőjének a nevét, a Róza nevet. Őt valóban az eucharisztikus kertész, az édes Jézus tette és nevelte azzá, ami, t. i. a kath. anyaszentegyháznak nemcsak egyik legnagyobb, hanem egyszersmind egyik legkedvesebb szentéjévé is. Róza, ki egyébként szent Domonkos harmadik rendjébe is tartozott, már legzsengébb korában óhajtott e mennyei eledelben részesülni; azonban Jézus egy alkalommal ekkép szólott hozzája: «Én a felnőtteknek a tápláléka vagyok, növekedjél és azután enni fogsz». Róza tizenkét éves volt, mikor leg-

először az Úr asztalához járult. Ezentul azután hetenkint kétszer áldozott. Ő még többször is óhajtotta volna ezt megtenni, de anyja ellenkezése folytán, ki nem tudta oly gyakran a templomba elkisérni, ebbeli vágya nem teljesülhetett. Tizennégy éves korában megkapta az engedélyt, hogy hetenkint háromszor járuljon a szentáldozáshoz, nem számítva az ünnepeket, amikor is szintén áldozott. Mentül inkább megismerték őt gyóntatói, annál hajlandóbbak voltak neki a gyakori szentáldozást megengedni, mert látták, hogy az ebbeli forró vágyával arányban állott lelkének angyali tisztasága. Nemsokára tehát megkapta az engedélyt a hetenkint négyszeri, sőt ötszöri szent áldozásra is, a nagy ünnepek nyolcada alatt pedig a naponkintire. Egy dolog mégis volt, ami ebben feszélyezte, t. i. hogy ezáltal magára vonja a közfigyelmet, amit pedig nagy alázatossága sehogy sem tudott elszenvedni. Nem hiába mondja azonban az apostol, hogy a szeretet találékony s így ő is megtalálta a módját annak, hogy ezen segítsen, változtatván ugyanis az órát, amikor az Úr asztalához járult. Amint ezekből láthatjuk, ezen angyali lélek sem volt voltaképen mindennapi áldozó; mennyivel boldogabb korban élünk tehát mi, akik ezt megtehetjük s így folyvást az eucharisztiai jó kertész gondozása alatt állhatunk, hacsak a Szentatya utasítása szerint, lelkünket halálos bűn nem terheli s jó szándékkal tesszük ezt.

Mindenesetre figyelmet érdemel, hogy Róza lelke szeplőtelen tisztasága dacára, noha nem lett volna rá köteles, mégis sohasem járult az Úr asztalához előzetes gyónás nélkül, amelyhez oly nagy gonddal készült, mintha akár már egy év óta nem gyónt volna. Azonfelül semmit sem mulasztott el abból, amire csak a lángoló szeretet vezetheti ilyenkor a buzgó lelkeket; t. i. a szentáldozás előtti napon szigorúbban böjtölt, mint máskor; továbbá buzgóbban gyakorolta az alázatosságot s keltette fel magában gyakrabban a tiszteletet és vágyat isteni Jegyese után; s végül összeszedte minden tehetségét, gondolatát és érzelmeit, hogy csak mentül méltóbban fogadja be szivébe isteni Vendégét, akinek látogatását mindig oly epedve várta. Annyira ment ebbeli buzgalmában, hogy nem tehetett volna többet az esetben sem, ha ezen másnapi szentáldozása életében az utolsó lett volna. Vajha pedig felrázná ezen épületes példa azokat, akik bizonyos közönnyel s minden szivbeli előkészület nélkül veszik magukhoz a szentáldozáskor az ég és föld Teremtőjét s leghatalmasabb Urát és bizonyára másként tennének, ha hajlékukban valami földi király, vagy ennél akár még kisebb úrnak a látogatását várnák.

Mit mondjak továbbá a mi szentünknek ezen angyali vendégséget közvetlen megelőző külső magatartásáról? Ő noha lehetőség szerint takarta magában a lángoló szeretetet, amely emésztette: mégis mindenki a jelenvoltak közül értette szerénységét, angyali áhitatát és ezeken alig győztek csodálkozni. Sőt az Isten szolgálójának a felmagasztaltatására olykor

megengedte azt is, hogy arca csupa tűz volt, amikor az angyalok ezen tiszta kenyerét magához vette. Egykor pünkösd hétfőjén történt, hogy szent Róza az Úr szent testét magához veendő, többed magával az oltárnál térdelt s amidőn az áldoztató-pap hozzá ért, ez egészen elcsodálkozott afölött, hogy az angyali szűznek a fejét lángok veszik körül. Nem ismervén még akkor őt, sehogy sem volt képes magának megmagyarázni, hogy ez mit jelentsen; midőn azonban később megtudta, hogy ez az a Róza, aki életszentsége által az egész országban oly nagy hírnévre tett szert, teljesen tisztában volt vele, hogy e lángok szeretete tüzének lángjai. Bilbao Lajos atya, aki több izben áldoztatta, azt állítja, hogy az ilyen alkalmakkor nem egy esetben képtelen volt elviselni eme tűznek a fényét, amely arcáról visszaverődött. Egy másik atya, t. i. Lorenzana János azelőtt soha sem látta Rózát, mikor neki legelső alkalommal *a szentáldozást nyujtotta.* Ő is egészen el volt csodálkozva, amikor annak pillanatában észrevette az arcán a csodás elváltozást, amely azon végbement. Mit jelentsen ez? kérdezte magában. Emberi lény sem ilyen szép, sem pedig ilyen tündöklő nem lehet; van benne valami emberfölötti s valóban mennyei.

Ezen lelket bizonyára kedveli az Isten. Ó mennyire szeretném, ha ismerném belső állapotát s törekvéseit! Ebbeli kivánsága pedig ép akkor teljesült, amikor azt a legkevésbbé sem várta volna; az isteni Gondviselés ugyanis úgy intézkedett, hogy lelki vezérévé lőn s ő volt e minőségében utolsó gyóntatója is. A kolostor egyik ujonca, aki Lorenzana atyának az oltárnál segédkezett, szemtanúja volt egy másik nem kevésbbé jeles csodának. Ő volt ugyanis az, aki az akkori szokás szerint a csészét az áldozóknak nyujtotta. Mindannyiszor, valahányszor Róza közelébe jutott, oly hőséget érzett, mintha az égő kemencéből jött volna s pedig olyannyira, hogy eleinte azt hitte, hogy a kezét megégeti. Még nagyon fiatal lévén ahhoz, hogy az isteni kegyelem csodás hatását fölértse, nem tudta, hogy ez honnan van; midőn azonban később pappá lett, már tisztában volt vele, hogy ezen hőség a lángoló isteni szeretetben birja magyarázatát és akkor beismerte egyszersmind azt is, hogy ezen látvány ritka buzgósággal töltötte őt el.

Jeszenák Gábor báró.

Fohászok Jézus szivéhez. 1. «Dicsőség, szeretet és hála Jézus legszentebb Szivének!»

Búcsuk (fölajánlhatók): Háromszáz nap mindannyiszor, valahányszor a szentolvasóban a «Dicsőség az Atyának» után ezt a fohászt is mondjuk és utána válaszul: «Most és mindenkor és mindörökké!» — X. Pius inf. 1908. január 8.

2. «Jézusnak édes szive, könyörülj rajtunk és tévelygő testvéreinken!»

Búcsuja (fölajánlható): mindannyiszor 100 nap.

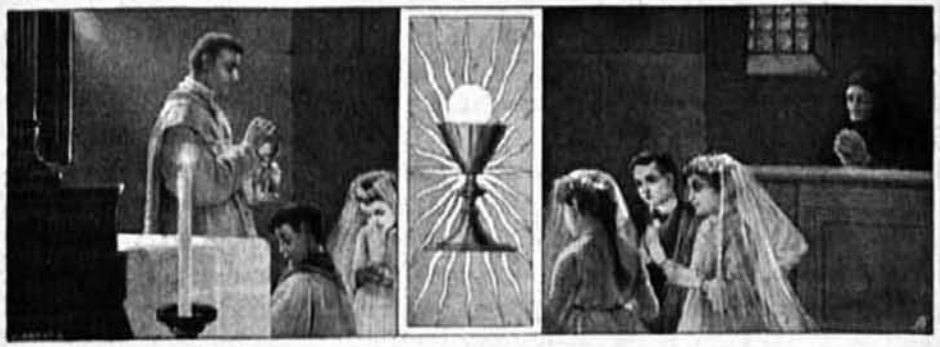

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

A szentmisére hivó harangszó.

DÉNES portugál király, Arragoniai szent Erzsébet férje, kicsapongó és erkölcstelen életet élt. Erzsébet, az ellene elkövetett méltatlanságokat legyőzhetetlen béketűréssel viselte. A királlyal szeretettel bánt, kivánalmait mindenben teljesíteni iparkodott, soha még szóval sem fakadt panaszra ellene, annál buzgóbban imádkozott az Úrhoz, hogy a király valahára magába szállva, vétkes útjáról megtérjen. Egy gonosz ember eközben a királynak azt jelentette, hogy a királyné bizonyos nemes ifjúval, kire az alamizsna-osztogatás tisztét ruházta, titkos összeesküvést sző a király ellen. A nagyon is hiszékeny király e miatt haragra lobbant, egy mészégetőnek meghagyta, hogy azon ifjút, ki következő napon hozzá jön és kérdi, vajjon a királyi parancsot teljesítette-e, azonnal fogja meg és dobja be az égő mészkemencébe. A következő napon a király elküldé a hamisan vádolt ifjút a mészégetőhöz, hogy megkérdezze, vajjon a királyi parancsot teljesítette-e? A király által ártatlanul halálra itélt ifjú a király parancsa szerint cselekedett. Útközben harangszót hallott, mely épen misére szólt. Minthogy mindennap szokott szentmisét hallgatni és gondolta, hogy a királyi parancs teljesítésének elhalasztásával hibát nem követ el, belépett a templomba s egymásután két szentmisét hallgatott. Eközben a király kiváncsi volt tudni, vajjon minden meghagyása szerint történt-e, ugyanazon ifjút, ki az ártatlant hamisan vádolta, küldte a mészégetőhöz, hogy megkérdezze, vajjon a királyi parancsot végrehajtotta-e? A szerencsétlen elment a mészégetőhöz és megkérdezte őt, mire a mészégető tüstént megragadta és minden mentegetődzése dacára a tüzes mészkemencébe dobta. Valamivel később ért oda az ártatlanul bevádolt ifjú, ki szinte megkérdezte, vajjon a király parancsát végrehajtotta-e? A mészégető válaszolta: «Igen» és az ifjú e felelettel visszatért a

királyhoz. A király őt látva, bámult s a dolog kimenetele felől tudakozódott. Az ifjú mindent körülményesen elbeszélt, miből a király mind az isteni gondviselést, mind az ifjú s neje ártatlanságát elismerte s őket ezentúl többre becsülte.

E történetet Schiller, a németek hires költője is megörökítette egyik balladájában.

Az anya és leánya.

EGY ÉDES ANYA nagyon bosszankodott azon, hogy leánya olyan fanatikus és annyiszor akar menni, majdnem minden nap, a szent áldozáshoz. De leánya nem engedett. Egy gondos anya meg egyedül nem engedheti leányát. Hátha baja esik a hideg, ködös reggelen. Elkisérte. Azután ő csak nézze a leánya boldogságát és ne kérjen részt belőle? Ezt nem várja senki! Így történt, hogy édesanya és leánya, amint illik is, egymás oldalán, ős-keresztény módon, azaz amikor csak lehetséges, veszik a Megváltó szent testét és vérét a kenyér szinében az angyalok örömére.

Krónikás.

Beszélő számok.

JÉZUS-társaságának évkönyveiben érdekes adatok találhatók, melyek beszédes bizonyságai annak, hogy a magyar nép körében a XVIII. században sem volt ismeretlen a gyakori szentáldozás. Lássunk egynéhány adatot!

Győrött, mely városnak a pestistől megtizedelt lakossága akkoron a 10.000-nyi lélekszámot sem érte el, 1710-ben csupán a jezsuiták templomában 30.900 volt a szentáldozások száma. Későbbi években (1732. és 1744. között) 30.000 meg 60.000 közt váltakozott ez a szám.

A *nagybányai* jezsuita templom 1721-ben 1400 áldozót számlált, jóllehet Nagybányán a katholikusok még egy emberöltővel utóbb (1759. táján) sem voltak többen 495-nél.

Komáromban, ahol az 1719. évi népszámlálás csak 489 kath. házat (vagyis családot) talált, 1725-ben 12.000, 1729-ben pedig 15.000-re emelkedett az áldozások száma, egyedül Jézus-társasága templomában.

Budán a Mátyás-templomban is, míg a plébánia a jezsuiták kezén volt, a szentáldozások száma évenkint meglepő nagyságot ért el. Így például 1747-ben 43.870-re, egyéb években pedig középszámban 30.000-re ment a szentáldozások száma. Evvel szemben a budai vár hiveinek száma 1750-ben például csak 2389 lelket tett ki, némely évben még ennél is kevesebbet.

Az illető templomokat a városi lakosságon kívül természetesen a környékbeli nép is fölkereste. Ámde ha ezeknek hozzávetőleges számát

hozzá is adjuk a városi hívek számához, a szentáldozások évi mennyisége még mindig többszörösen felülhaladja az illető városok lélekszámát. A statisztikai adatok tehát emellett tanuskodnak, hogy a hívek az év folyamán gyakrabban járultak a szentáldozáshoz.

Jézus-társaságának évkönyvei, — nevezetesen a budai-rendház évi jelentései — azt is följegyzik, hogy ez nem ritkán kora reggeltől délig is kellett e gyóntató atyáknak a gyónószékbe ülniök, oly tömegesen járultak a hívek a szentséghez.

Figyelemre méltó följegyzések ezek őseink buzgóságáról. *T. K.*

Egy belga intézet példája.

Mainquet, a belga malonnei ifjúsági internátus rektora közli a következőket: Az intézetben 870 növendék van. Hetenkint két gyónási nap van. Szentáldozáshoz járulnak vasárnaponkint 500—600, pénteken 250—300, a többi napokon 200—250. Az ifjúság gyakori áldozás ellen felhozott okok nem érnek semmit, az élet megcáfolja. A gyakori áldozások eredményei ellenben bámulatosak. A szentségtörő áldozások a gyakori áldozások mellett folyton apadnak. A tanárok az ifjak megítélésénél s klasszifikálásánál az áldozások számától teljesen eltekintenek, ezt tudják jól a növendékek is s így rossz szándékból, hízelgésből, a tanár jóakaratának megnyerése miatt nem áldoznak, tudják, hogy ez számításba nem jön. A gyakori áldozás a növendékeknek teljesen szabadjára van hagyva — a gyóntatóatya felügyelete mellett — s így ez növeli öntudatukat, szabadságérzetüket s a szentség iránti szeretetet. Az előljárók sokszor hangoztatják, hogy egyetlen egy napon sem kényszerítik őket az áldozásra, kivéve a néhány közös szentáldozást. Ha elmaradnak, senki kérdőre nem vonja őket, csak a lelkiatyával beszéli meg kiki e dolgot. A házi rend csak a havi közös szentáldozást írja elő. Egyébként minden hónapban több idegen gyóntatóatya áll az ifjak rendelkezésére. Sokkal kevesebb hátránya van, mint amit az ember gondolhatott. Merő megszokás, utánzás, a tisztelet csökkenése alig-alig fordul elő. Az előnyök ellenben szembetűnőek. Semmi rossz szokás, lesz légyen bármily mély gyökerű, a gyakori áldozással meg nem maradhat. A visszaesés ritka s ennek is az Úr asztalától való elmaradás az oka. Ami a tanulást és a lelki életet illeti, az összes tanárok és előljárók azon közös véleményen vannak, hogy örvendetes előhaladás, némelyeknél meg épen tökéletes javulás mutatkozik. A szerzetesi és papi hivatások, melyek azelőtt fehér holló számba mentek, mind gyakoribbá váltak. És ne gondolja senki, hogy már hazulról ily neveléssel jönnek az intézetbe s így könnyen megnyerhetők a gyakori áldozásnak. Sőt ellenkezőleg. Sokan rossz neveléssel, mások városokból vagy ipartelepekről s így épen nem

kedvező helyekről jönnek s nem nagy hajlandóságok vallanak kezdetben a lelki életre — de hamar megváltoznak. Élő hit és mély meggyőződés képesek csak őket a gyakori áldozásra birni. A szünidőben pedig helyenkint csoportosíttatnak, hogy a jóban állhatatosak maradjanak.

Még egy példa.

Bomel Marie, a párisi iskolatestvérek főnöke, ezt írja: Harminc év előtt: Növendékeinknek csak egyrésze ment a húsvéti gyónáson kívül évenkint 3—4-szer áldozni. Nagyon kevesen áldoztak havonkint. Vasárnaponkint háromnegyed rész hallgatott rendesen szentmisét. Emberi tekintet, önzés és élvezetvágy uralkodott köztük: Huszonöt év mulva: Minden növendékünk áldozott minden ünnepnapon, a legtöbb havi áldozó, az elite minden vasárnap, néhányan gyakrabban. Nagyobb rész évenkint három napos lelki gyakorlatot tart. Eredmény: tettekben nyilvánvaló, komoly keresztény élet. Az emberi tekintet teljesen eltünt. Önzés és élvezetvágy helyett igazi felebaráti szeretet s áldozás, önmegtagadó szellem uralkodik.

„Legyetek készen . . .“

— Nem vagyok én kész, kedves barátom, az áldozásra, menj csak egyedül magad, odáig már nem kisérlek.

— Hát a halálra kész vagy? Ha most mindjárt meg kellene halnod, — mit tennél még előbb? Tedd azt most! És ha készen állsz a halálra, akkor az áldozásra is el vagy készülve.

Miként a halálra bármely percben készen kell lennünk, úgy rendkívül üdvös az áldozásra is készen lennünk. Amely állapotban szeretnél meghalni, az az állapot elégséges a szentáldozásra is.

Igen üdvös: itélő birádat gyakran befogadni hajlékodba.

Drebitka Ferencz S. J.

Az oltári szentség társulatának szemináriuma Bozenben. A szemináriumban olyan ifjak nyerhetnek fölvételt, akik hivatást éreznek a szerzetesi életre és magukat az Oltáriszentség Kongregációjában az Oltáriszentség imádására és tiszteletének terjesztésére akarják szentelni.

Csak azok vétetnek föl, akik 1. teljesen egészségesek, 2. igen jó, vagy legalább is jó tehetségűek, 3. vallásos családból származnak, jámborságra és az Oltáriszentség tiszteletére hajlanak.

Egészen szegény fiúk is fölvétetnek, ha ezeknek a föltételeknek megfelelnek. A gimnázium első osztályába 11. év közötti fiúk vétetnek föl. Jelentkezni május végéig lehet.

Részletes felvilágosításokkal szolgál a Konvent der Väter vom allerh. Sakramente in Bozen, Tirol.

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

Szentséglátogatás és lelkiáldozás Kosztka szent Szaniszló példájára.

A szent Őrangyal: Kedves gyermekem! Sokan-sokan térdeltek már így a templomban a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt, mint te. Sokan-sokan hitték épúgy, mint te, hogy az Úr Jézus rájuk néz a szentségházból; hallja az ő imádságukat, ha még oly csendesen mondják is; tudja azt is, hogy mire gondolnak, amíg imádkoznak. Hadd beszéljek neked oly ifjúról, akinek az Úr Jézus csodával fizetett meg azért, hogy őt a legfölségesebb Oltáriszentségben nagyon szerette és szivéből imádta.

Ez az ifjú Kosztka szent Szaniszló, most már kedves társam a szép mennyországban. Gazdag szülőktől született Lengyelországban 1550-ben Tizennégy éves korában Wien (azaz Bécs) városába küldte őt atyja az ő testvérével, Pállal és nevelőjével, aki mind a kettőt tanította. A kis Szaniszló már négyéves korában is szeretett letérdelni és kezét az ég felé emelni, pedig akkor még alig tudott imádságot. Most már, tizennégy éves korában, kedvesebb volt neki az imádság és az ájtatos könyv, mint másnak a játék, a mulatozás. Éjnek idején gyakran kelt föl és imádkozott. Reggel korán hagyta el az ágyat, templomba sietett és két szentmisén volt jelen. Ezután hazament, hogy még tanuljon és azután az iskolába induljon. Útjában az iskolába ismét betért a templomba, hogy az Úr Jézust a legméltóságosabb Oltáriszentségben imádja. Órákon át térdepelt naponta a templom egyik elrejtett szegletében. Szemét lesütötte, kezét ég felé emelte. Sokan mentek a templomba, hogy őt imádkozni lássák. A szülők odavitték gyermekeiket; megmutatták nekik szent Szaniszlót; intették őket, hogy ők is olyan ájtatosak legyenek. Iskolatársai is odajártak, csakhogy láthassák a szent fiút, amint imádkozik. Különösen pedig akkor csodálkoztak ájtatosságán, mikor a szentáldozáshoz járult. Óh, ha akkor szabad lett volna

úgy, mint manapság, naponkint járulnia a szent áldozáshoz! De nem volt szabad, azért csak egyszer áldozott a hétben.

Szent Szaniszló nemcsak sokat imádkozott, hanem arra is nagyon vigyázott, hogy a szive tiszta maradjon a bűntől. Ő előtte durva szót nem volt szabad kimondani, mert elájult, félholtan esett össze. De a testvére és nevelője épen nem voltak Istenfélők. Először gúnyolták, azután pedig Pál annyira verte őt, hogy súlyosan beteg lett. Ebben a betegségben Szaniszló kérte őket, hívjanak hozzá áldozópapot, hogy megáldozhasson. De hiába kivánkozott a szentáldozás után: nem engedtek hozzá áldozópapot. Mi láttuk az égből, hogyan kívánja szent Szaniszló az Úr Jézus szent testét és vérét magához venni és nagyon megörültünk, amikor az Úr Jézus közülünk két angyalnak így szólt: Menjetek ti és szent Borbála és vigyétek az én szent testemet és szent véremet Szaniszlónak. A két angyal és szent Borbála megtették és Szaniszló boldog volt. Nem halt meg azonban ekkor, hanem 18 éves korában, miután kolostorba ment a jezsuita szerzetbe.

Kedves gyermekem, az Úr Jézus jutalmul angyalokkal áldoztatta meg szent Szaniszlót. Téged is megáldoztat, ha felindítod magadban a hitet, szeretetet, bűnbánatot és nagy kívánságot a szentáldozás után. Megáldoztat, bemegy szivedbe nem angyalok kezén át ugyan, hanem láthatatlan módon; nem a szentostya lesz benned, hanem mégis az Úr Jézus. Tedd meg, megteheted mindennap, megteheted azonnal. Én segítlek téged, hiszen arra vagyok az Úr Istentől oldalad mellé rendelve. Hiszed-e tehát az Oltáriszentséget oly erősen, mint Szaniszló, aki annyit imádta, imádta akkor is, mikor testvére ezért gúnyolta, verte?

Én: Hiszem mindazt, amit az Úr Jézus tanított. Hiszem főkép, hogy itt előttem a szentségházban és a világon minden szentségházban a szentostyákban igazán jelen van. Hiszem azért, mert az Úr Jézus maga tanította ezt, már pedig minden szava szent igazság.

Őrangyal: Valld be az Úr Jézusnak, hogy szeretni akarod, mint Szaniszló, aki épen azért sok-sok órán át volt naponkint a legfölségesebb Oltáriszentség előtt, mintha nem is tudna élni nélküle.

Én: Ki ne szeretne téged, jóságos Jézusom! Végtelen szeretetednek nem volt elég, hogy érettünk meghaltál, te az Oltáriszentséget hagytad nekünk, hogy mindig köztünk maradj, hogy magadat nekem adhasd és szived a szegény, méltatlan gyermek szivében lehessen. Óh bár úgy szerethetnélek, mint Kosztka szent Szaniszló!

Őrangyal: Utálod-e a bűnt, mint Szaniszló, aki félholtan esett össze, mikor bűnös szót hallott?

Gyermek: Sok az én bűnöm. Bár inkább ne éltem volna azon a napon, amikor vétkeztem! El kellene pirulnom azon, hogy meg tudtam

feledkezni Jézusomról, akit oly nagyon szeretek s meg tudtam Ot bántani. Úr Jézus, bocsáss meg, térden állva kérlek, bocsáss meg nem akarok többé egy bűnt sem elkövetni.

Őrangyal: K. Gy.! Az Úr Jézus szivesen megbocsát. Megbocsátott Szaniszló testvérének is, aki később nagyon megbánta gonoszságát és bánatában véresre ostorozta magát. Még csak azt mondd meg az Úr Jézusnak, szeretnéd-e most a szentostyában magadhoz venni, ha lehetne.

Gyermek: Ha lehetne, édes Jézusom, szeretném, hogy hozzám jőjj! Oh jönnél csak szivembe, hogy megölelj és megáldj. Mily boldog volt szent Szaniszló, mikor nem akartak hozzá áldozópapot hívni s a Te szent angyalaid vitték neki a szentostyát!

Őrangyal: Lelkedben van már az Úr Jézus! Nem ostya alakjában, gyermeki szemednek rejtve van, de én angyali szememmel mégis látom őt. Jó Ő neki nálad lenni. Gy.! én most nem szólok többet hozzád, mert köszönteni, imádni és éretted kérni fogom az Úr Jézust. Imádd te is, kérj tőle bármit lelked számára, megadja, hiszen most nagyon kedves vagy előtte.

Gyermek: Üdvözlégy, édes Jézusom, az én szegény szivemben! Ha látnálak, megcsókolnám szent lábadat, melyet értem is átszegeztek; ott feküdném szent lábadnál, mint legutolsó szolgád. Legnagyobb örömem, hogy szivemben vagy. Ezt nem tudom neked meghálálni. Köszönje meg helyettem az én szent őrangyalom, Oh ha legalább úgy tudnálak dicsérni mint Ő, mily öröm volna az nekem! Ha oly tiszta tudnék maradni, mint Ő, szerencsés lennék. Mivel pedig szabad bármit kérnem lelkemnek Tőled s Te megadod, csak egyet kérek: el ne menj tőlem soha, maradj itt s ne engedd, hogy az én lelkemben valamikor bűn legyen. Ezt az egyet, ezt a legnagyobb örömemet add meg nekem, Úr Jézus. Amen.

A mennyország és a m. kir. posta.

Gróf Széchenyi Miklósnak nagyváradi püspökké való kinevezése alkalmából felújítjuk e kedves történetet. Csárics Adolf győrvárosi tisztviselő kisleánya karácsony előtt gondolt merészet és nagyot s a következő levelet küldte el póstán a kis Jézuskának:

«Kedves kis Jézuskám! Születésed napjára szívből köszöntelek és kérlek, ha mást nem, egy szép, nagy, fekete, hosszú hajú alvóbabát hozzál, 5—6 darab babahajtüt és kérlek a babának legalább egy öltözet ruhát, hogy ne legyen csak ingecskében. Hogy el ne téveszd a küldeményt, az én nevem Olgica, kedves szüleim pedig laknak Batthyány-tér 9. szám, földszint jobbra. Én az apácákhoz járok iskolába, III. osztályba, szorgalmasan járok templomba, jól tanulok, intőt még sohasem hoztam haza, de az idén van már 41 szorgalomjegyem. A levelet én dobtam be póstaszekrénybe. Te érted sokat fogok imádkozni. Az angyalokat csókoltatom. Testvéreimnek is küldjél valamit. Téged csókol és imád Olgicád. Cim: Kedves kis Jézuskának a mennyországban. Sürgős!!»

A levél dolgában sokáig tanácskoztak a póstatisztek, hogy hová küldjék. Úgy okoskodtak, hogy a püspök Győrött legközelebb áll a mennyországhoz, hozzá küldik az irást. — Ő nagyméltósága a levelet átolvasta s rögtön a következő nemes módon intézkedett: *Wagner* Mihály és *Ötvös* Lajos tisztelendő urak által remek imakönyvet küldött a kis Olgicának, amelybe a maga kezével ezeket az emléksorokat írta bele:

«Légy mindig engedelmes gyermeke az Úr Jézusnak és az Isten meghallgatja imádságodat. Győr, 1910. dec. 25. *Széchenyi* Miklós gróf, győri püspök.»

Azonkívül a győri püspök inasával este egy gyönyörű, kalapos, cipős, hosszúhajú, alvószemű, persze remek ruhába öltöztetett babát is küldött a leánykának, de még a kért babahajtűk is külön a ruhába voltak beletűzve.

Az Oltáriszentség naponkinti látogatásának társulata.

Az EUCHARISZTIKUS kultuszt előbbre vinni hivatva van «Az Oltáriszentség naponkinti látogatásának társulata». X. Pius pápa így nyilatkozott ezen társulat igazgatói előtt: «Az Oltáriszentség mindennapi látogatása forrása minden eucharisztikus ájtatossági gyakorlatnak». S ez természetes is. Ha hiveink az Úr Jézus iránt való szeretetből őt naponkint meglátogatják, őt imádják, tőle áldást kérnek, hitük, szeretetük növekedni fog, gyakrabban vesznek részt majd a szentmisén, gyakrabban járulnak majd az Úr asztalához.

A mindennapi látogatás társulata már sok országban el van terjedve. Ily társulatok vannak Olaszországban (Turin középponttal), Franciaországban, Hollandiában, Belgiumban 80.000 taggal és Ausztriában (Bozen-Grico középponttal). Azért mi is e jó példák láttára s főleg *megszámlálhatatlan előnyei miatt mindenütt — széles e hazában — honosítsuk meg ezen társulatot.*

«Az Oltáriszentség naponkinti látogatásának társulata» Magyarországon is szervezve van és pedig a «Budapesti Központi Oltáregyesület»-tel kapcsolatban. Miután az Oltáregyesületnek célja az eucharisztikus Úr Jézus imádása s ezen imádás számára az emberek tömegének megnyerése: annak igazgatósága elvállalta «Az Oltáriszentség naponkinti látogatásának társulata» országos terjesztését és szervezését.

Így alakult meg a budapesti Örökimádás-templomban a fönti társulat, melynek főcélja, hogy *tagjai mindennap legalább egyszer — bármily rövid időre is — meglátogassák a legszentebbet.* E társulatba való belépést mindenki megteheti — *ha templomaink reggeltől estig nyitva tartatnak.*

E társulatot lehet s legjobb az oltáregyesülettel kapcsolatban szervezni. Minden további felvilágosításért forduljanak az érdeklődők a «Budapesti Központi Oltáregyesület» igazgatóságához (IX., Üllői-út 77.), mely szivesen közli az alapszabályokat s eszközli a beiratásokat. A társulat hivatalos lapja az «Örökimádás».

Reviczky Aladár C. M.

Röptében a nagyvilág körül.

A vértanúk temploma. Mint a mécs lobogó világa, úgy fogja az aradi vértanúk fényes szelleme az Oltáriszentséget a hazaszeretet imádatos példájával körüllengeni. Rokon lelkek találkoztak. Aki vérét ontotta a bűnök bocsánatára, s ki örökké vértanúkat nevel szent vére vételekor, Jézus Krisztus a vértanúk emlékét fogja az aradi templomban megörökíteni. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Az Oltáriszentség emlékezet, az emlékezés, a jó hála az eucharistia örök formája. Vele emlékezünk az aradi vértanúkra, minden idők szociális hőseire. Csernoch János volt csanádi megyéspüspök felszólította Arad város közönségét egy új katholikus plébánia-templom építésére. Ugyanis gróf Apponyi Albert volt vallás- és közoktatásügyi miniszter az aradi új katholikus plébánia-templom építésével kapcsolatban, Csernoch János megyéspüspökkel egyetértve, egy monumentális tervet terjesztett Ő felsége elé jóváhagyás végett. Apponyinak és Csernoch püspöknek nagyszabásu és hazafias terve röviden ez: A kormány és a király hozzájárulásával építtessék Aradon egy hatalmas, a nagy városhoz méltó templom, mely templom körül felállított oszlopcsarnokban helyeztessenek el az aradi dicső szabadsághősök hamvai. Ő felsége a terv ellen kifogást nem tett. Csernoch püspök már tárgyalt is a szabadsághősök utódaival a hamvak átszállítása ügyében, mert a jelenlegi kormányban nagy hajlandóság mutatkozik arra, hogy a nagyszerű terv minél előbb megvalósuljon s így remélhető, hogy a nemzet hőseinek a király hozzájárulásával emelnek pantheont az épitendő új templom mellé.

A szabadsághősök. Kassai lovasszobor az Oltáriszentség előtt. A szabadsághősök találkoztak. Volt-e nagyobb szabadsághős, mint Az, ki a világnak szabadságát visszaadta s az első husvétkor a kereszfán vérét ontotta hazájáért: a mennyek országáért. A kassai szentségház oltáránál Jézus Krisztus és II. Rákóczi Ferenc találkoztak. Aki Rákóczi Vallomásait a Magyar Könyvtár két füzetében elolvasta, az tudja, mily imádattal s

mily rokonlelkű bámulattal csüngött a szabadsághős az Oltáriszentségen. II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak emlékezetét már nemsokára méltó, minden tekintetben nagyszabású, művészi kivitelű emlékmű fogja hirdetni a kassai székesegyházban. Az emlékmű elkészítését pályázat útján tudvalevőleg Holló Barnabásra, a fiatalabb szobrász-generáció egyik legnagyobb tehetségű tagjára bizták. A kassai székesegyházban e napokban helyezték el ideiglenesen próbaképpen a márványba tervezett óriási gipszmintáját. A gipszminta súlya huszonegy métermázsa. A nagyarányú emlékmű főalakja II. Rákóczi Ferenc, aki fődetlen fővel ül egy pompás paripán. A fejedelmi alakon, amely egyébként daliás és méltóságteljes, valami áhitatos szelidség ömlik el s hódolattal tekint egy Madonna-fő glóriafényéből előtörő sugarakra. Az emlékmű jobboldalán Bercsényi Miklós áll, földre szegezett komor tekintettel, mintha már a nagy szabadságharc bukása után a sivár jövő szenvedésteljes álomképein merengne. Mellette Mikes Kelemen, bal kezében egy Szüz-Máriás lobogóval, míg jobbjában kibontott leveleit tartja. Az emlékmű másik két mellékalakja Vak Bottyán és beéri Balog Ádám, a fejedelem főtisztjei, teljes kuruc tábori fölszereléssel, akik mintegy a tőlük távozó fejedelem után tekintenek. Az ékes szoborcsoport alapfalát képező bolthajtáson e fölirat látható: II. Rákóczi Ferenc. 1676—1735. A bolthajtáson jelenleg a Rákóczi-cimer látható, amelyet azonban a márványművön Magyarország, Erdély és Rákóczi-család egyesített címere fogja helyettesiteni. A bolthajtás alatt jelenleg egy kasirozott ajtó tünteti föl, hogy az eredeti emlékmű elhelyezése után itt lesz a nagy bronzveretes tölgyfaajtó, amely a székesegyháznak is bejárata lesz. Mindaz, ami most az emlékművön és a szenteltviztartókon Rákóczi-korabeli stilben és szinekben keretként festve van, az az eredeti márvány-művön gazdag mozaikmunka lesz.

Körút az országban. A katholikus egyesületek mozgolódnak: Ott látjuk őket az Oltáriszentség bőséges forrásainál. Multkor közöltük, mint tette programmjává szent Ferenc harmadrendje a gyakori áldozást. Ujabban arról értesülünk, hogy a kongregációk Bangha Béla jézustársasági atya kezdeményezésére szakosztályokat alapítanak s a jótékonysági és irodalmi szakosztály mellett eucharisztikus, tehát *szentségi szakosztályt* is alapítottak. Templomok épülnek. Budapesten a templomépitő bizottságok szövetségre léptek; a fővárosban hat-hét uj templom épül, pedig legalább ötvenre volna szükség. Nem kell nekünk nagy templom, nekünk a lelkek üdve s a szociális baj enyhítése kell. Budapesten a szociális nyomor ott a legnagyobb, hol 80.000 emberre egy templom esik. A hitoktatókat kell iskolai kerületük segédlelkipásztorkodásával megbizni; a város és a plébánia, első sorban Isten és az ember nyerne vele, ha minden iskola tornaterme vagy rajzterme, mint az néhány helyen van, vasárnap kápolnává

volna átalakítható. Rómában 400 templom van, s ott nem restelnek elhagyott utcákban boltokat kibérelni s azt kápolnává átalakítani. A gyakori áldozás terjed. De csak a felületeken. A tömegeket még nem hatotta át; pedig mi nem azt tartjuk gyakori áldozásnak, hogy tízezer ember mindennap áldozzék és a milliók éhezzenek hatvan, hetven, nyolcvan évig, hanem azt, hogy a milliók is legalább minden évben egyszer hozzájussanak a mennyei kenyérhez, melyhez joguk van.

Amerikai emlékek. A montreáli csodás éjszakák. A kanadai virágzó hitéletnek fényes tanujele volt a montreáli eucharisztikus kongresszus, melynek lelkes hangulata a jelenlevőkben a genezárethi tó bibliás jeleneteit hozta emlékezetbe. 100.000-nél több katholikus hivő vett részt a tábori misék s az esti hódoló körmenetnél. Canadában kerek három millió katholikus hivő van, papsága 2654 világi és 1146 szerzetes lelkészből áll. A nagy tevékenységet kifejtő férfi s női szerzetesek száma 19.845. Mindenki összefogott, hogy az ünnepélyt nagyarányúvá és emlékezetessé tegye. Az egyenruhás zuávok mellett feltüntek a kanadai és grönlandi eszkimó hithirdetők; négerek, kinaiak, rézbőrűek vetélkedtek a fehér lakossággal. A körmenetet fényes tűzijáték fejezte be. Az egész város ki volt világítva s az a csodás éjszaka kedves emlékeket idézett föl Montreál történetéből. 1641 tavaszán történt, hogy a Sulpiciánus társulat szerzetes atyái igénytelen hajójukon megjelentek Montreál hithirdető állomás partjain. Általános volt az öröm s a katholikus francia testvérek a szabad ég alatt diszes galyakból sátort építettek s a Jézustársaság főnöke a jövevényeknek szentmisét mondott. A Szentség egész idő alatt ki volt téve. Reggel, délben, délután nyüzsgött a tömeg az oltár előtt és a lombsátor telve volt imádókkal. Esteledett; a csillagok kigyúltak s a Szentség éjjeli imádásra künn maradt. A tömeg ott feketéllett s térdreborulva imádta a Legszentebbet: egy hiányzott csak: az ünnepélyes kivilágítás. A gyertyák elégtek, a mécsek kialudtak s a közeli tanyákon sem volt elegendő világítószer az oltár számára. De a szeretet találékony. Szentjánosbogárkák megjelenésének ideje volt; a langyos nyári éjszakán millió bogár lepte el az erdő lombjait; levágták a lombokat s a virágokat, melyekre leginkább szállnak a bogárkák s oda tették a Szentség mellé s ezek világítottak ott röpdösve az egész éjszakán az Alkotó körül.

«Szokjál hozzá a gyakori jámbor fohászokhoz. Ezekből nagy hasznod lesz: világosságot, kegyelmet, erényeket, erőt nyer lelked általuk. Bárhol és bármely munkaközben társalogj bizalmasan az Istennel. Gondolj szívesen rá, beszélj szívesen, olvass szívesen és hallj szívesen Istenről!

IRODALOM.

A gyakori szentáldozásról és a tökéletes bánatról. Magyarul közzé teszi *Drebitka* Ferenc S. J. fögimn. tanár. Kalocsa, 1910. 16 l.

Etwas über die öftere hl. Kommunion und vollkommene Reue. Nach dem Ungarischen des Gymnasialprofessors G. Franz *Drebitka* S. J. Kalocsa, 1910. 16 l. Mindkét kiadás kapható Kalocsán, Werner Károly nyomdájában. Egy példány ára 4 fill., 100 példány 3 kor.

Drebitka atya röpirata, melyet a magyar kiadás megjelenésekor ismertettünk már e folyóiratban, az ujabb lenyomatban a tökéletes bánatról szóló rövid tanítással bővült. Ajánlásképen fölemlíthetjük, hogy a magyar kiadás alig háromnegyedév leforgása alatt több mint 50.000 (mondd.: ötvenezer) példányban fogyott el. Ennek a nagy kelendőségnek a nyitja részben a kis füzetnek rendkívüli olcsósága; amellett azonban a röpiratnak az a jelessége, hogy rövidsége mellett is mintegy dióhéjban felöleli a legszükségesebb oktatásokat a gyakori szentáldozásról.

Karácsonyra német kiadásban is megjelent a röpirat, előzőleg pedig horvát fordításban látott napvilágot.[1] A tót nyelvű átdolgozás most van folyamatban. Ha még akad valaki, aki román nyelvre is átülteti a füzetet, úgy ez a jeles röpirat szertartás- és nyelvkülönbség nélkül utatat találhat mindenredű katholikushoz széles e hazában. Hogy pedig a röpirat tényleg eljusson azokhoz, akiknek szánva van, vagyis a hivek körébe — arról tennie kellene a szentségi Úr Jézus minden tisztelőjének. Az oltáregyleti tagok s a gyakori áldozók közül hányan élnek oly anyagi viszonyok között, hogy módjukban állana 3 koronáért 100 példányt kiosztás céljából megküldetni valamelyik szegény plébániára. Hathatős módja lenne ez a gyakori szentáldozás terjesztésének.

P. Roh S. J., a hírneves missziós-atya volt a mondója: «Aki jó olvasmányokat terjeszt — az apostol». Aki a gyakori szentáldozásnak is apostola. Mentül több ilyen apostolt a magyar kath. Egyháznak!

Előkészület az élet nagy napjára. Abbeville 1910. Kis 8. r. 64. l. Kapható Tallyán Miklós nyug. plébánosnál: Gárdony, u. p. Balassagyarmat. Ára 33 fill. (Könyvkereskedésben 50. fill.)

A gyermeki lélek alapos ismeretével megírt könyvecske hófehér liliomokat akar odavezetni az Úr asztalához; megtanítja a gyermekeket, hogyan tehetik első szentáldozásuk napját igazából életük legszebb napjává. A tanulságos fejtegetések fölépítése a következő: 1. Jézus hívása. 2. A nagy nap gondolata: Mindent első szentáldozásomért! 3. Szentmise hallgatás, (helyesebben szólva: A vasárnap megszentelése.) 4. Az ima. 5. Szűz Mária tisztelete. 6. Az engedelmesség és a munka. 7. A társaság (értsd: barátkozás.) 8. Küzdelem a hibák ellen. 9. A részletes lelkiismeretvizsgálat. 10. Gyónás. 11. Az élőhit. 12. A szentmise. 13. Szentséglátogatás. 14. A lelki szentáldozás. 15. Egészen Jézusé! 16. Gyakori szentáldozás. Mindenik fejezethez egy-egy szövegkép járul, mely szorosan összefügg a tartalommal, annak illusztrálására szolgál. A csinos kiállítású, tartalmas könyvecske kedves olvasmánya leszen az első szentáldozásra készülő gyermek népnek. Nagy lelki haszonnal forgathatják. *Timár Kálmán.*

[1] A horvát kiadás a zágrábi jezustársasági rendházban (Palmotic-u. 33.) kapható.

EGYESÜLETI ÉLET.

Dr. Breyer István. Lapunk két szerkesztőjét ünnepeljük. Dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök lett; az új püspök még hat évvel ezelőtt szerkesztette lapunkat; ekkor adta át az Oltáriszentség zászlaját dr. Breyer Istvánnak, aki két évig lobogtatta azt és szerzett vele az eucharisztikus eszmének új híveket. Breyer vérbeli eucharistikus ember. Életszentsége, tudása, sociális érzéke, szerény megjelenése, munkabírása, jelleme mindez az Eucharistia visszatükrözése. Négy évig volt az Örökimádás zárda lelkésze. Négy évig az Oltáriszentség imádásában, tevékeny munkában: itt nevelődött ki szeretetreméltó egyénisége. Szónoklatai templomban, kongresszusokon, irodalmi munkássága az Oltáriszentséghez vitték az embereket. Négy évvel ezelőtt primási szertartó és levéltáros lett, most pedig a pápa ő szentsége kamarásává nevezte ki. Ad multos amnos. Szívből üdvözöljük lapunk egykori szerkesztőjét, ki eddig is titkos kamarása volt az Oltáriszentségnek, mert az isteni életnek rejtett kegyelmeit tevékeny munkájával az emberek közkincsévé tette.

A budapesti középponti Oltáregyesület ez évi második közgyűlését február 13-án tartotta őrgróf Pallavicini Edéné és Kánter Károly prelátus elnöklete alatt. Igazgató bemutatja az új választmányi tagokat, s jelenti, hogy a biborosprimás felkérte az Oltáregyesület igazgatóságát a *mindennapi szentségimádás társulatának* szervezésével. E társulat székhelye Bozenben van s már többször megnyilvánult az óhaj, hogy ezen az Oltáregyesület célját szolgáló társulat hazánkban is minél előbb megalakuljon. Igazgató már érintkezésbe is lépett az általános igazgatóval, a társulat működését meg is kezdette s lapjává az «Örökimádás»-t tette. Majd a választmány őrgróf Pallavicini Edénét az Oltáregyesület elnökasszonyát üdvözli, mint az újonnan megalakított *országos katholikus női tanács* elnökét.

A választmány harmadik közgyűlését március *13-án tartotta.* Igazgató Farkas Györgyné terjesztőnő halálát jelenti mély fájdalommal s szép szavakkal emlékezik meg az Oltáregyesület két búzgó terjesztőnőjének Herfort Ilona és Irén úrnőknek megboldogult édesatyjáról. A február havi események közlése után a pénztári ügyek s mérleg megállapítása következett. Folyamodvány beérkezett 160 darab. Ezek mind elintéztettek. Kettő későn érkezett s így már nem juthatott a biráló bizottsághoz. Igazgató jelenti, hogy az oltáregyesületi lelkigyakorlatok április 6—10-én fognak megtartatni s erre az egyesület Strommer Viktorin szent benedekrendi tanárt a jeles hitszónokot kérte fel. A misealapítványok bejelentése után a választmány átveszi az Esztergom főegyházmegyei örökimádás naptárt. Az oltáregyesületi örökimádás templomnak egyházmegyei imanapja november 6. A veszprémi oltáregyesületi kiállítás, a felcsúti és rákosligeti oltáregyesületi mozgalmak tárgyalása után a madridi nemzetközi eucharisztikus kongresszuson való részvételt jelenti be a választmány. Szent Ferenc harmadrendjének és az Oltáregyesületnek viszonyát körvonalozva a gyakori szent áldozás örvendetes terjedését jelentette az igazgató s ezzel kapcsolatban bemutatta Pader soproni plébánosnak sokszoros-ostyavágógép tervezetét. A programm utolsó s legfőbb pontja volt:

A budapesti középponti Oltáregyesület kiállítása. A kiállítás május 18., 19., 20. és 21. napján lesz. Május 17-én Szent Paszkálnak a szentségi társulatok védőszentjének ünnepén előkészületi ájtatosság, másnap május 18-án délután a kiállítás megnyitása, beszentelése és ünnepélyes átadása. Ezt megelőzőleg díszgyűlés s beszámoló az Oltáregyesület évi működéséről. Május 21-én, vasárnap, közös áldozás és ünnepélyes befejezés.

Oltáregyleti kiállítás. Erdélyben az oltáregyletek nemes versenyre kelve rendezik a szebbnél szebb kiállításokat. Gyulafehérvár, Kézdivásárhely, Kolozsvár után Nagyszebenben volt f. hó 4-én három napig tartó eucharisztikus ájtatosság keretében egy jubiláris kiállítás, melynek ünnepségein az erdélyi testvéregyletek küldötteikkel voltak képviselve. A kiállítás sikerén több mint egy év óta fáradozik nagy buzgalommal és áldozatos lélekkel herceg Hohenlohe Károly főesperesplébános.

Két nagy teremben voltak elhelyezve az értékes egyházi tárgyak, a szép kelyhek, művészi kivitelű miseöltönyök s a legfinomabb kézimunkálatok.

A kiállított tárgyakat Mailáth püspök áldotta meg 4-én délelőtt fényes papi asszisztenciával.

Másnap volt az Oltáregyesület díszgyűlése, melyen az egyházi művészetről ötletekben gazdag előadást tartott P. Kóry Ottó ferencrendi tartományfőnök, buzdító beszédeket pedig özv. Sándor Lászlóné, a volt segesvári főispán neje és Balázs Ferenc főesperes.

A szépen kidolgozott, gazdag történelmi vonatkozású igazgatói jelentés az egylet ötvenéves multját tárta föl élénk szinekkel s eredményes működését ezen idő alatt a katholicizmus felvirágoztatásán Fogaras és Szeben megyékben.

Nagyheti szertartások az Örökimádás templomában. Nagyszerdán: d. u. 4½ órakor gyászzsolozsma, este 8 órakor Stabat.

Nagycsütörtökön: 7 órakor nagymise, d. u. 5 órakor gyászzsolozsma, este 8 órakor Stabat.

Nagypénteken: 9 órakor szertartások, d. u. 4½ órakor gyászzsolozsma, este 8 órakor Stabat.

Nagyszombaton: 9 órakor szertartások, d. u. 6 órakor feltámadás.

Husvét vasárnapján nagymise, d. u. ünnepies áldás.

Szerkesztő: **Dr. Makay Lajos.**

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNY

Imádság a föltámadt Üdvözítőhöz.

Győzelmi koszorúval koronázott édes Megváltóm, legszentebb tested három napig feküdt a sírban, aztán lelked a vigadó angyalok és a pokol előtornácából kiszabadított pátriárkák kiséretében visszatért szent testedbe, azt életre keltette és azzal egyesülve dicsőségesen elhagyta a lepecsételt sírt.

Remegett a föld, amint a villámként ragyogó Isten angyala leszállt az égből, hogy a sírkövet elhengerítse.

A kereszt az élet fája lett, a te kormánypálcád föltámadott Megváltóm! Alleluja hangzott fönn és alant; Alleluját hangoztat e nap örömétől megittasult lelkem is.

A bűn el van véve tőlem, a régi ember keresztre van feszítve bennem és új támadt föl. Szennytelen Bárány, engem veled együtt áldoztak föl, részes vagyok a halál és a bűn fölötti győzedelmedben, veled együtt dicsőültem meg. Benned élek, titokteljes tested tagjává lettem. Alleluja, dicséret, tisztelet, szeretet és imádás legyen neked, dicsőséges királyom az Oltáriszentségben, amelyben istenségeddel és emberségeddel naponkint tündöklő sebeiddel jelen vagy.

Walser-Varga Örökimádás imakönyvéből.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

XII. ÉVF. 1911. 5. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

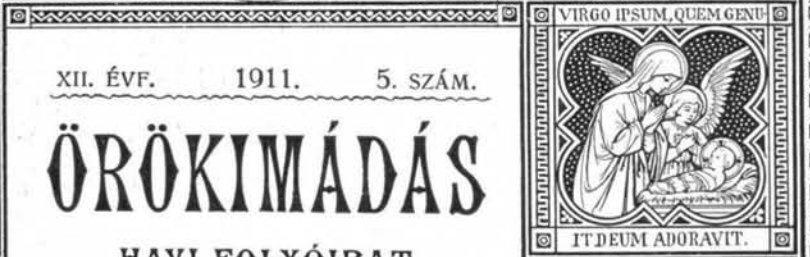

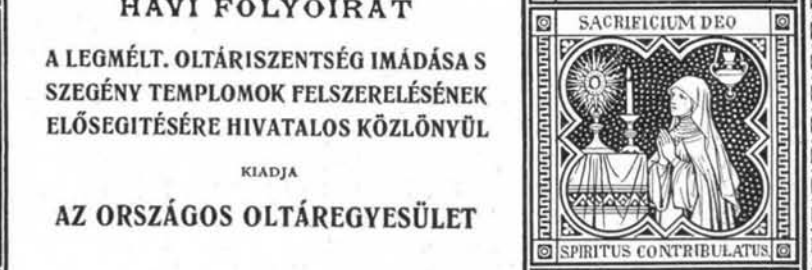

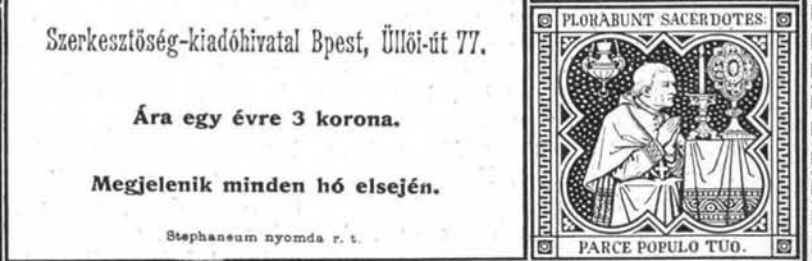

Az endrefalvai anyaegyház és Piliny, Szécsényfelfalu fiókegyházak oltáregyleti tagjainak 1910. évi tagsági díja:

Pap Rozália 2 k, Lavrencsik Apollónia 2 k, Puszta Mária 2 k, Borus Anna 2 k, Vörös Vilma 1 k, Rigó Rózsi 1 k, Tőzsér Mária 1 k, Deák Rózsi 1 k, Kuris Rozália 1 k, Fülöp Mária 1 k, Fülöp Judit 1 k, Kuris Terézia 1 k, Deák Terézia 1 k, Murányi Borbála 1 k, Csóri Judit 1 k, Csóri Borbála 1 k, Bartus Teréz 1 k, Tőzsér Mária 1 k, Bulyovszki Mária 1 k, Csóri Borbála 1 k, Bartus Julia 1 k, László Mária 1 k, Deák Karolin 60 f, Murányi Mária 60 f, Bartus Rozália 60 f, Borzák Mária 60 f, Sutor Veronika 60 f, Új Erzsébet 60 f, Deák Terézia 60 f, Vaszkó Rozália 60 f, Pap Mária 60 f, Pap Anna 60 f, Deák Julia 60 f, Deák Terézia 60 f, Pap Verona 60 f, Bartus Rozália 60 f, Lados Terézia 60 f, Deák Mária 60 f, Döbrei Anna 60 f, Bartus Klára 60 f, Deák Etel 40 f, Kovács Erzsébet 40 f, Oldal Mária 40 f, Bartus Teréz 40 f, Kuris Julia 40 f, Deák Judit 40 f, Kuris Julia 40 f, Kuris Emma 40 f, Váczi Erzsébet 40 f, Deák Terézia 40 f, Háfra Borbála 40 f, Kollár Rozália 40 f, Deák Terézia 40 f, Vanya Veronika 40 f, Háfra Mária 40 f, Deák Margit 40 f, Kovács Erzsébet 40 f, Holecz Mária 40 f, Deák Teréz 40 f, Pap Klára 40 f, Kiszel Erzsébet 40 f, Simon Mária 40 f, Galó Mária 40 f, Nyikon Julia 40 f, Serfőző Malvin 40 f, Fülöp Mária 40 f, Deák Teréz 40 f, Kiszel Julis 40 f, Kuris Mária 40 f, Polsik Rozália 40 f, Fülöp Erzsébet 30 f, Bollók Klára 30 f, Új Borbála 30 f, Galó Terézia 30 f, Galó Julia 30 f, Bollók Borbála 30 f, Kuris Veronika 30 f, Bartus Erzsébet 30 f, Kocsis Apollonia 30 f, Vaszkó Teréz 30 f, Vaszkó Mari 30 f, Deák Rozália 30 f, Béres Terézia 30 f, Fülöp Viktora 30 f, Pap Verona 24 f, Szabó Borbála 24 f, Pál Mária 24 f, Szabó Anna 24 f, Háfra Terézia 24 f, Háfra Julia 24 f, Deák Judit 24 f, Deák Rozália 24 f, Veszelovszki Erzsébet 24 f, Czeglédi Terézia 24 f, Meloczki Borbála 24 f, Fülöp Mária 24 f, Deák Terézia 24 f, Deák Klára 24 f, Deák Terézia 40 f, Kocsis Rozália 40 f, Nagy Anna 30 f, Deák Mária 24 f, Kis Mária 24 f, Deák Verona 24 f, Bartus Mari 24 f, Bartus Gizella 24 f, Müller Mária 2 k, Deák Mária (galcsi) 1 k, Tőzsér Borbála 24 f, Új Emera 40 f, Új Erzsébet 24 f, Bódi Julianna 24 f, Kovács Rozália 24 f, Tőzsér Verona 24 f, Veszelovszki Mária 24 f, Máté Anna 24 f, Marton Teréz 24 f, Borzák Verona 24 f, Berta Borbála 24 f, Zsidai Rozália 24 f, Kuris Emera 24 f, Bodi Emera 24 f, Fekete Mári 30 f, Bartus Verona 24 f, Tőzsér Teréz 30 f, Tőzsér Mária 40 f, Kovács Mária 24 f, Tőzsér Verona 30 f, Zsidai Rozália 24 f, Nagy József 40 f, Horváth Rozália 24 f, Bódi Rozália 24 f, Nagy Margit 24 f, Kovács István 24 f, Puszta Anna 24 f, Kereszti Verona 24 f, Zsély Julianna 24 f, Bódi Rozália 2 k, Bódi Rozália 1 k, Kovács Franciska 1 k, Bódi Teréz 60 f, Radvánszki Mária 60 f, Kuris Borbála 60 f, Traszenszki Judit 60 f, Serfőző Verona 60 f, Kuris Borbála 60 f, Bódi Verona 60 f, Kuris Éva 60 f, Kovács Borbála 60 f, Baranyi Mária 60 f, Kuris Katalin 60 f, Vámos Verona 60 f, Huszár Mária 60 f, Kuris Mária 60 f, Kuris Judit 60 f, Bartus Judit 60 f, Puszta Teréz 40 f, Kuris Karolin 40 f, Csóri Teréz 40 f, Kuris Malvin 40 f, Kuris Rozália 30 f, Kuris Teréz 30 f, Bódi Mária 30 f, Obrecsány Teréz 30 f, Kuris Etel 30 f, Kuris Julia 30 f, Kuris Borbála 24 f, Bódi Borbála 24 f, Kuris Veron 24 f, Kuris Teréz 24 f, Nagy Zsuzsanna 24 f, Csóri Mária 24 f, Dobos Verona 24 f, Bódi Borbála 24 f, Deák Borbála 24 f, Bartus Judit 24 f, Varga Amália 24 f, Baranyi Rozália 40 f, Kuris Magdolna 24 f. Összesen 89 korona 56 fillér.

Kelt Endrefalván, 1911. március 6.

Boda Gábor, esperes-plébános.

XII. ÉVFOLYAM. 1911. MÁJUS. 5. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: Az Oltáriszentség képekben. — *R.:* Hogyan hallgassuk a szentmisét? — Szent Róza és a mennyei kertész. — *Krasznyánszky János:* Az Oltáriszentség és az olasz jubileum. — *Dr. Bozóky Géza:* Hogyan készül az igazi katona a háborúra. — Az Oltáriszentség és hadidicsőség. — *Báró Pongrácz Julia:* Szokásból égetett lámpácska. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár.* A leányok gyakori áldozása. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* Szentséglátogatás és lelki áldozás boldog Imelda példájára. — *Máhr Erzsike:* Lelkigyakorlat után. — Irodalom: Jézus Szentséges Szivének Országa. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet.

Az Oltáriszentség képekben

A napfény.

A NAPFÉNYT csak Isten adhatja; a világ semmiféle tudománya sem képes azt pótolni vagy utánozni. A napfény érleli a szőlőt, új életet önt a betegre, kedvet és örömet hoz kicsinynek, nagynak. Művészet és költészet már ősidőktől fogva dicsőítik. Oly messze van a napfény s mégis oly közel — oly megfoghatatlan s mégis oly érezhető. A magas égről jön s tulajdonképeni nyugpontja mégis itt lent van földünkön. Valóban, a napfényt látja, érzi és hajszolja minden kis gyermek s mégis a legnagyobb tudósok előtt is tele van titkokkal és rejtélyekkel.

A napfény minden esetre a napból jön. De ki vagy mi eszközli annak átvitelét a nagy űrön keresztül, mily gyorsasággal futja be ezen mérhetetlen távolságot, mily testek égnek el a napgolyóban, mikor fog kialudni a napfény? Ez még sok tekintetben rejtély. A napfény egyszerre világosság, melegség és mozgás, — lényegére nézve az emberi szemnek láthatatlan, hatásában mégis a látás eszköze. Mily látszólagos ellentétek! Azonban mi nem akarjuk ezúttal a napfény lényegét és okát vizsgálni, hanem a napsugaraknak földünkre való óriási befolyását akarjuk kissé közelebbről megfigyelni.

Minden pillanatban valóságos fénytenger indul ki a napból, mely lángolva hömpölög végig a nagy légürben, míg végre a földünkre érkezik, mint napfény. Minden tárgyat, legyen az kemény vagy lágy, fekete vagy fehér, magas vagy alacsony, érintenek a sugarai. Földünk ezáltal

nap-nap után világosságot, meleget és életet kap. De csodálatos! Nem minden tárgyra gyakorol a napfény egyenlő hatást, bár maga a napfény mindig egyforma marad. A keményet megpuhítja úgy, hogy fölolvad — a puhát megkeményíti úgy, hogy formát és alakot ölt, — a sötétet megvilágítja, a világost még erősebb fényben tünteti elő; az üreset egész ürességében mutatja meg. A legmagasabb hegyek hócsúcsai fölött észrevehető hatás nélkül vonul végig, míg ellenben a síkságon és völgyekben teljes éltető ereje megnyilvánul. Itt van a tulajdonképeni hatásköre és műhelye; itt lent a völgyben jegyzi el magát a fényes napsugár a szürke, hideg földdel; itt lehel a holt rögbe friss életmeleget, melyre csakhamar mindenfelé vidám rügyezés és fakadás indul meg.

Fiatal növénykék bújnak elő a földből, fiatal levélkék az ágakon, színes virágok a szárakon, fűszeres illat száll föl a virágkehelyből, vidám ének a madárgégékből. Mi adja a sok növénynek, a sok virágnak tarka színét? Mi hajtja a virágot a termékenyülésre s mi érleli a gyümölcsöt? Mindig a kedves napfény. Napfény nélkül csak műleges meleggel nevelt virágnak és növénynek nem volna se színe, se gyümölcse.

A napfénynek van még egy titokzatos tulajdonsága: amellett, hogy oly sok világtestnek meleget és világosságot kölcsönöz, annyi virágnak szint és illatot ad, annyi sötétséget elűz, a lég és világűrben oly sok erőt kisugároz, oly sok milliónyi állatot megörvendeztet és boldogít — erejéből nem veszít semmit. Sugarai nem kevesbednek, melege nem fogy, fénye nem alszik ki. Naponkint új erővel jelenik meg, s amely napfény Jézus föltámadásának reggelén világított, ugyanaz világított a keresztes hadjáratok idején a nemes lovagok harczainál, ugyanaz világított XVI. Lajosnak a vérpadhoz vezető szomorú útján — ugyanaz világít még ma is, midőn hittérítőink átmennek Pekingben a kinai falon. A nap arany sugarait nem homályosíthatja el se vihar, se szélvész, vagy földrengés, sem az emberek véres forradalma.

Hogy van az, hogy a napsugár, melynek látszólag csak egy szine, t. i. aranyszine van, minden virágnak és gyümölcsnek más és más szint képes kölcsönözni? Onnan van, hogy a napsúgár magába foglalja a szivárvány minden lehető szinét; ezért képes sugártöréssel oly tarka szinpompát eszközölni. Tehát a napfény tele van rejtéllyel és csodás szépséggel.

Elmélkedés.

Isten szelleme uralkodik mindenütt, az ő hatalmát, bölcsességét és jóságát kell csodálnunk mindenben. Isten szelleme világít felénk barátságosan az aranyos napfényben is és utalja gondolatunkat a szellemi napfény felé, mely az emberi léleknek szellemi életet, szellemi meleget kölcsönöz, — a szentáldozáshoz, vagyis az embernek titokzatos egyesüléséhez az élő Istennel. Ez a szent egyesülés az élet kenyere, — a legfölségesebb Oltáriszentség által történik.

Már a katekizmus mondja a keresztény gyermeknek, hogy az Oltáriszentség a mi Urunk Jézus Krisztusnak valóságos teste és vére a kenyér és bor szine alatt lelkünk táplálására. Ahányszor tehát a hivő keresztény méltóképen és buzgón e mennyei kenyérhez járul, a legbensőbben egyesül Krisztussal, Isten fiával, és pedig nem csak gondolatban vagy képzeletben, hanem igazán, valóságosan és lényegileg. Bármely oldalról is nézzük ezt a szent lelki eledelt, mindig úgy találjuk, hogy tele van titokzatossággal, de egyszersmind tele természetfölötti szépség és kegyelemmel is.

Mert amit nekünk a szent áldozás nyujt, az az emberi értelemnek fölfoghatatlan ugyan, de a hivő lélek előtt világos és érthető — megfoghatatlan és még is érezhető, magasan áll a föld fölött s mégis oly közel van hozzánk. Istentől, a mennyországból indul ki a földre s betér az ember kis szivébe. A szent ostyában Krisztus, az Isten egyszülött fia van jelen a maga teljes megoszthatlan valójában, egészen és teljesen annak minden legkisebb részecskéjében. Krisztus Istennek jobbján ül az égben, s ott trónol mégis minden katholikus templomban, minden tabernakulumban a föld nagy kerekségén; mindenütt egy és ugyanaz a személy t. i. a második isteni személy, ki elválaszthatatlanul egyesítette magával az emberi természetet. Nem vagyunk-e kénytelenek erre jogosan felkiáltani: o sacrum mysterium, ó szent titok! ó szent vendégség!

Még jobban kell csodálkoznunk e minden titkok titka felett, ha meggondoljuk, hogy naponkint sok ezer keresztény veszi magához a szent Ostyát, s mindenik egészen veszi az Üdvözítőt és mégis megfoghatatlan marad az Úr, bár mindeniknek átadja magát élvezetül. Azért mondja Úrnapján az egyházi hymnus: «Veszi őt a jó s a vétkes, — de gyümölcse ah mi kétes! örök üdv vagy kárhozat. A gonosznak lészen átka és a jónak boldogsága az egyenlő áldozat».

Miként a napsugár egyidejűleg világít, melegít és mozgat, hasonlóan a szentáldozás is az értelem világosítója, az akarat indítója s az erény melegítője a lélekben. Következőleg Jézus a legfölségesebb Oltáriszentségben hatásánál fogva fényt közvetítő közege lelkünknek, míg lényegére nézve földi szemeinknek láthatatlan marad. Miként a napsugarat kezeinkkel meg nem foghatjuk, nyelvünkkel meg nem izlelhetjük s mégis itt van, úgy az Üdvözítőt is meg kell vallanunk az Oltáriszentségben: cserben hagy minket a látás és izlés, egyedül a hit ismer meg téged.

A legméltóságosabb szentségnek lelkünkre való végtelen hatásáról akarunk még nehány pontban elmélkedni. Az isteni szeretetnek, kegyelemnek és irgalomnak egész tengere indul ki minden pillanatban Istenből, végig hömpölyög az egész teremtésen és összpontosul az Oltáriszentségben,

Jézus szivében. Második nap ez, az isteni irgalmasságnak gyúpontja, honnan a kegyelem sugaraiban részesül különbség nélkül minden ember, jó és rossz, szegény és gazdag, hivő és hitetlen. De miként már jeleztem, Jézus szentséges jelenléte nem hoz mindenkinek egyenlő áldást. A hitetlen fölött elhalad a kegyelem napja anélkül, hogy megértené, hasonlóan hatástalan marad a kevélyre és nagyravágyóra — mint napsugár a glecscser csúcsára — azonban a buzgót és alázatost elárasztja kegyelme teljével. Ezeknél fölmelegíti a hideg akaratot, megpuhítja a kemény szivet, a puha érzelgésnek jobb alakot és szentebb irányt ad. Üdvös önismeretre vezeti a hiú, feslett embert, betölti erővel és bizalommal az üres szivet. Szóval a szentáldozásban eljegyzi magát a legfölségesebb, legszentebb, legtisztább Isten a földi, bűnös, nyomoruságos emberrel s ezen titokteljes egyesülés alatt ülteti a lélekbe az erényesség magvát. Gyakori, méltó szentáldozásnál csakhamar tavasz támad az ember szivében: jó cselekedetek, Isten és felebarát iránti rendezett szeretet, áldozatkészség, szenvedés iránti szeretet kezd fakadozni az üdvösség után vágyódó szívben. Egyik erény a másik után sarjadozik elő és a szent szeretet melegénél megszinesednek a lélek különböző tehetségei, mint virág a napfényben. Egyiknek megadja a szentáldozás a szüzesség fehér liliomát, a másiknak égőpiros szeretetet a vértanusághoz; egyiknek megadja a szent ékesszólás szellemét, másiknak a szelidség és megbocsátás szellemét; az egyikbe bánatot és vezeklést lehel, a másiknak a szenvedés nehéz keresztjét nyomja a szivére.

Ily módon a lélek az erények minden szinváltozatában lángol, mert ugyanazon szellem, mennyei eledel táplálja, mellyel az angyalok táplálkoznak s amely őket örömmel tölti el. Ezen isteni eledel nélkül, a szent áldozás nélkül hideg, bágyadt és holt marad az emberi lélek. Mert maga Jézus mondja: aki eszi az én testemet és issza az én véremet, annak örök élete vagyon — ő én bennem marad és én ő benne maradok — ha nem eszitek az ember fiának testét és nem isszátok az ő vérét, nem leszen az élet ti bennetek!

A napfény már Ábrahámnak is világított s megtermékenyítette gabonaföldeit és mezőit. Hasonlóan jelképezve volt az Oltáriszentség ereje, kegyelemgazdagsága már a mannában. A szentáldozás éltető, fölmelegítő, vigasztaló és segítő erejét a kereszténység minden századán át megtartotta s kifejtette az emberekben. A szent Ostyának isteni kegyelemereje megvilágosította s megerősítette már az apostolokat nehéz munkájukban, csoda erőt kölcsönzött az első keresztényeknek, vigaszt és bizalmat öntött a betegek és haldoklók fájdalomútjára, és ép úgy gyakorolja ma is lelki erejét a keresztény szivekre.

«Ime nem hagylak benneteket árván: eljövök hozzátok.»

Megváltónk e szavai teljesen érvényesültek az Oltáriszentségben, abban él, onnan győz, uralkodik és kormányoz. S ha az ellenség, gyakran saját hitsorsosaink, még oly elkeseredetten is támadta a katholikus egyház tabernakulumaiban levő szent Ostyát, a világ gyülölete és hatalma nem volt képes elhomályosítani annak isteni fényét; magasabban és élénkebben ragyog és világít az ma, mint valaha. A számos imatársulat, az oltáregyletek, a gyönyörű úrnapi körmenetek, az évenkint szaporodó szentáldozások a városi és falusi templomokban, a hű katholikusnak az Oltáriszentségben jelen levő Jézus iránti viharos lelkesülése eléggé bizonyítják a legméltóságosabb Oltáriszentségben rejlő Üdvözítőhöz való általános szeretetet.

Miért van az, hogy az igénytelen eucharisztikus kenyéralak ily vonzerőt és kegyelemerőt gyakorol, hogy a katholikus egyház oly fénnyel környezi a szent Ostyát? Mert ezen szentség nem csak ezt vagy azt a kegyelmet közvetíti, mint a többi szentség, hanem magában foglalja magát a szentségek szerzőjét, az összes fényt, az összes életet és minden vigaszt, vagyis Jézus Krisztust, a mindenható Istennek lényegileg vele azonos fiát, minden jóság és hatalom összességét, minden boldogság kezdetét, közepét és végpontját. Aki birja Jézust, bir mindent az égben és a földön. Dicsértessék és magasztaltassék mindörökké.

Azért: Dicsőítessék és áldassék végnélkül a legméltóságosabb Oltáriszentség!

Alkalmazás.

Én is, édes Üdvözítőm, gyakran és örömest akarok szereteted trónusa elé lépni, mely oly közel van hozzánk a tabernakulumban; és is akarom gyakrabban élvezni a mennyei kenyeret a szentáldozásban, melyet lelkünk üdvösségére s megváltásod emlékére nekünk hagytál. Hittel és alázattal imádlak a legfölségesebb Oltáriszentségben; légy napfényem az életben, világosságom a kételyben, vigaszom a fájdalomban, erőm a kisértetekben, édes biztosítékom a halálban, légy szent záloga egykori dicsőséges föltámadásomnak s örök jutalmam a mennyben. Hálát adok neked mindazon kegyelmekért, melyekben már oltárodról részesítettél; segíts kegyesen tovább is, óh Uram, míg egykor szinről-szinre láthatlak a mennyei fényességben! Add meg nekem a kegyelmet, hogy soha bűn tőled el ne válasszon, hanem hogy szivem minden szentáldozás után mindig buzgóbb, szentebb és gyümölcsözőbb legyen. Miként a gyümölcs a napfényben érlelődik, úgy én is gyümölcsöket akarok hozni az örök életre és működni akarok Isten dicsőségére s lelkem üdvösségére. Bár ismerne s szeretne Téged minden ember, Téged, ki minket előbb szerettél s még most is szeretsz titokzatos szeretettel. Dicsértessék és örökké imádtassék Jézus a legfölségesebb Oltáriszentségben!

Hogyan hallgassuk a szentmisét?

A SZENTMISÉNEK ünneplése istentisztelet és pedig a legméltóbb és a legtökéletesebb istentisztelet, mert a teremtőnek oly hódolatot és tiszteletet szerez, amilyenre millió és millió világok sem volnának képesek. Az eucharisztikus áldozat a legfölségesebb hymnusz a háromszemélyű egy Isten tiszletére. Magában foglalja minden istentisztelet összegét, mert ez a mi legfőbb imádásunk, legjobb hálaadásunk, legeredményesebb engesztelésünk és legerősebb kérésünk. Ez az az áldozat, mely értékre és méltóságra, erőre és hatásra nézve végtelenül felülmulja az egyháznak és a hiveknek összes imáját, mert itt maga az Isten Fia dicsér, ad hálát, engesztel és kér.

Krisztus a mi fejünk, mi pedig a többi testagok vagyunk, kik a keresztség folytán ezen fejjel a legnagyobb életközösségben állunk. És ha ezen életközösséget fenn akarjuk tartani, ugy Krisztusnak áldozatában: a szent miseáldozatban nemcsak testileg, hanem figyelemmel, tisztelettel és áhitattal kell részt vennünk.

Midőn a templomba lépünk, *hintsük meg magunkat szenteltvízzel s e pillanattól kezdve szent komolysággal, összeszedettséggel viseljük magunkat,* úgy hogy külső magatartásunkon is épüljenek felebarátaink. Mily áhitatra gerjeszt másokat, ha a temlomban a hivek összeszedetten térdelnek, állnak, ha belső áhitatuk külső magatartásukon is visszatükröződik! Így kell a testet is Isten előtt meghódoltatni. Igy szolgáljon a test is az Úrnak s adja meg az imádást, hódolatot. S ha szülők, elüljárok így viselkednek, akkor a gyermekek és alattvalók is követni fogják a jó példát s ők is épületesen fognak viselkedni.

Viselkedésünk csak akkor lesz épületes, ha az a szivből fakad. Azért a szentmisén *áhitattal* vegyünk részt. Aquinói szent Tamás az áhitatnak három lépcsőjét különbözteti meg.

Az első, legalacsonyabb lépcső abban áll, hogy *a hivő az áldozópap szavaira és cselekedeteire figyel* azzal a szándékkal, hogy ezzel Istent akarja dicsőíteni. A szentmisén való ilyen részvételt megkivánhatjuk a gyermekektől is. Mindazok, kikre gyermekek vannak bizva, iparkodjanak a gyermekeket rászoktatni, hogy a templomban viselkedésük mindig példás legyen s hogy a szentmise alatt *figyeljék az áldozó papot.* S ha nem is képesek a szent cselekményt teljesen felfogni, mégis elég sokat megértenek abból, így Isten mindenhatóságát, mindentudását, mindenütt való jelenlétét, szentségét, jóságát, képesek Istenre gondolni s így eleget tenni a szentmise hallgatás parancsának. A szülők, tanítók, nevelők tehát oktassák ki a gyermekeket, hogy mit csinál a pap az oltárnál — főleg a szentmise főrészei alatt. A templomban a gyermekeknek olyan helyük legyen, honnan a misező papot jól láthatják. Ó mily mélyek ama benyomások, melyek az oltártól erednek! Erre következtethetünk ama jelenségből, hogy a gyermekek odahaza utánozzák a szentmisét, miként azt a templomban látták. Természetesen a szentmise főrészeit kell legjobban megmagyaráznunk úgy, hogy imakönyv nélkül is méltóan tudjanak a szentáldozaton résztvenni. Az oly imádságokat, melyeket a gyermekek megszoknak, még felnőtt korukban is szivesen végeznek. El nem felejtem soha s valahányszor szentmisét hallgatok, Úrfelmutatáskor mindig azt az imát végzem, melyre édesanyám tanított: «Üdvözlégy Jézusom szent teste! Szivem mélyéből imádlak téged. Ó Jézusom, neked élek, ó Jézusom neked halok, ó Jézusom, tied vagyok életemben s halálomban. «Amen». A szent vér felmutatásakor ma is ezt végzem: «Üdvözlégy Jézusom szent vére! Szivem mélyéből imádlak téged. Jézusom, légy irgalmas, Jézusom, légy kegyelmes, Jézusom, bocsáss meg nekem». A szentáldozásnál pedig: «Jézusom, hiszek tebenned, Jézusom remélek tebenned, Jézusom, szeretlek téged s te éretted szeretem felebarátaimat is. Irántad való szeretetből bánom bűneimet. Jöjj, Uram Jézus, lelkembe s maradj velem kegyelmeddel».

Ha a gyermekek értelmesebbek lesznek, úgy az ájtatosság második lépcsőjére lehet őket vezetnünk. Ez szent Tamás szerint abban áll, hogy *a hivő annak értelmére és jelentőségére gondol, amit a pap az oltárnál végez.* Például a lépcső imánál a bánatra, a könyörgésnél testi-lelki szükségeinkre, credonál a hit igazságaira, offertoriumnál magunknak s másoknak felajánlására, Úrfelmutatásnál az Úr Jézus halálára, szeretetére, áldozásnál az Úr Jézussal való szentségi vagy lelki egyesülésre stb.

A szentmise hallgatásának harmadik s legtökéletesebb lépcsője az, hogy *a hivő jámbor elmélkedések, vagy a mise egyes részeiről szóló imádságok ájtatos végzése, avagy megfelelő énekek éneklése által iparkodik a szent áldozaton részt venni.* Ami az elmélkedést illeti, annak tárgya lehet: a megtestesülés, a megváltás és mindaz, ami az egyházi évben egyes hittitkokról szól. Hiszen mindegyiknek van valamely vonatkozása a szentmiséhez. Ezen hittitkok közül mégis kiemelenedő az Úr Jézusnak keserves kínszevedése és halála — ezt ünnepeljük legjobban a szentmisében. S az erről való elmélkedésre nincs alkalmasabb idő, mint a szentmise ideje, midőn az Úr Jézus, mint áldozati bárány feláldozza magát mennybeli Atyjának. És magunkat szentmise alatt a kereszt tövébe képzelni nem is nehéz dolog, hisz minden erre emlékeztet minket: az oltáron levő feszület, a szent ténykedés alatti keresztjelzések, a miseruhán levő kereszt, az Úr testének és vérének felmutatása, a szent Ostya kettétörése, egy szóval: az egész szertartás Krisztus szenvedésére és halálára emlékeztet minket. Képzeljük az oltár mellé a hétfájdalmú Szűzanyát, szent János apostolt, a bűnbánó Magdolnát s az Úr Jézusnak szent sebeit s bizonyára a legszen-

tebb gondolatokkal töltekezünk. Naponkint felállíttatik a szentmisében a kereszt fája, naponkint megújul a kehelyben az Úr Jézus vére, naponkint megújul keserves kínszenvedésének emléke. A hívek minden időben nagy szeretettel elmélkedtek a szentmise alatt az Úr Jézus szenvedéséről és haláláról s így a legméltóbban vettek részt a szent áldozaton.

Ne gondoljuk azonban, hogy a szentmisének ez a hallgatási módja csak szerzeteseknek s apácáknak való, kik az elmélkedő életre adták magukat — való ez a közönséges hívőknek is, mert a szentmiséből ezáltal erőt, kegyelmet merítenek kötelességteljesítésökben, küzdelmeikben, szenvedéseikben s mindennapi életükben. Az ily módon hallgatott szentmise erőt ad arra is, hogy az Úr Jézusnak áldozatos szellemét felebarátaink közt is terjesszük.

Ha a hívek iparkodnak a szentmisét az egyház óhaja szerint hallgatni, úgy ez ájtatosságuk az erények iskolája s ez az emberiség számára az áldásnak bőséges forrása lesz. *R.*

Szent Róza és a mennyei kertész.

(Folytatás.)

Hát még mi volt akkor, amikor az, aki tüzet jött hozni a földre, értve az édes Jézust, tényleg Róza szivébe szállott? Úgy tetszett akkor neki, mintha az égbe emelkedett volna fel s ott a szeráphok között találta volna föl magát, olyannyira csodás hatással volt ugyanis reá ezen nagy Szentség. Melyek voltak pedig, kérdem, ezen csodás hatások? Kétségtelenül nem mások, mint azok, amelyek mintegy természetszerű folyományai a szent áldozásnak egy olyan szivben, amely a legtökéletesebben el van hozzá készülve s amelyeket magunknak kellene átéreznünk, hogy róluk a kellő fogalommal birjunk. Gyóntatói iránti engedelmességből néha megkisérlette azokat elmondani; azonban közben csaknem minden szavánál megakadt, úgy hogy végül fájdalommal kellett beismernie, hogy nem talál elegendő szavakat annak a kifejezésére, amit érzett és hogy szavakban ki nem fejezhető valami. Mindazáltal sok rábeszélés után végre sikerült tőle valami magyarázatot kicsalni. Ezeket mondotta ugyanis:

«Amikor áldozom, úgy érzem, hogy az isteni Bárányból csodálatos szelidség és vigasztalás ömlik az én lelkembe, ami Jézus szűzi testének a folyománya és hogy lelki erőim megújulnak. Én akkor bizonyos lelki derültséget s égből jövő békét élvezek, amelyhez hasonlót itt a földön sehol nem találok. Ami pedig a végtelen örömöt illeti, amelyet ezen isteni Jegyesemmel való szoros egyesülésem nekem nyujt, továbbá ezen élvezetnek fenségét, a forrásánál merített lelki gyönyört és ezen nagy

Szentség által létrehozott gyümölcsöket illetőleg ne várjanak tőlem semmiféle magyarázatot: mert hiszen emberi nyelv nem talál elegendő szavakat, amelyek róluk csak némi halavány fogalmat is nyujthatnának. Mindaz, amit e tekintetben elmondhatok, csak annyi, hogy nincs a földön élvezet, sem gyönyör, sem megelégedés, sem pedig vigalom, amely képes volna megértetni eme isteni vendégség fölötti örömöt, amelyen az éhező és szomjuhozó lélek eszi egy Istennek a testét és issza az Ő isteni emlőinek a tejét.»

Lorenzana atya birta őt rá ezen valóban mély benyomást keltő vallomásra s ezt ép azért állandóan meg is őrizte emlékezetében. Ez okból tehát, miután ez istenes leányzónak, ennek végső betegségében, az Úr szent testét útravalókép adta volna, hozzá emígy szólott: «Leányom, élvezd a te Jegyesedet s ittasodjál meg, miután most Vele egyedül lész, a gyönyörből, mert hiszen Ő valóban tele van édességgel. Kérd őt, hogy árasszon el ama javakkal, amelyekkel szokása szerint hasonló alkalmakkor elhalmoz téged». Egy másik gyóntatójának pedig Róza a következőket mondotta el: «Úgy látszik nekem, mikor áldozom, mintha valami nap szállna alá az égből a keblembe, mert kétségtelen, hogy mindaz, ami végbemegy akkor én bennem, hasonlít teljesen ahhoz, amit a nap művel itt a földön. Nézze csak, hogy ez a látható nap mennyire fölelevenít mindent melege és világossága által; miként ékesíti föl a földet virágok és gyümölccsel s mennyire teszi széppé a tengert sugarai által s gazdagítja a hegyeket a fémek kincseivel; hogy örvendezteti meg az égnek madarait; hogy fejleszti a növényeket és állatokat; miként világít, melegít és szint kölcsönöz minden tárgynak, amely e látható világot alkotja. És ime ezt viszi véghez lelkemben az Úr Jézus szent teste, az Ő valóságos jelenléte által». Ki ne tekintett volna ezek után, ha szabad így magam kifejeznem, bizonyos irigykedéssel az Isten ezen szolgálójára, főként mikor köztudomású volt és amint be van bizonyítva, hogy a szentségi szinek épségben maradtak meg gyomrában hét, sőt nyolc órán keresztül is, mielőtt a természetes melegség által föl nem oszlottak volna.

Egyébként az Isten is úgy akarta, hogy ezen belső Napnak szolgálója lelkére való hatásai ne maradjanak elrejtve a világ előtt. Ép azért Ő akként intézkedett, hogy azok külsőleg is kifejezésre jussanak, és pedig olyképen, hogy testének csodás erőt és egészséget juttatott. És ennek tulajdonítható a többi között az is, hogy a midőn a templomba áldozni ment és teljesen el volt csigázva bőjtjei, virrasztásai és önsanyargatásai által s ez okból alig tudott a lábán megállani, úgy hogy szükségét érezte annak, hogy lélekzetvétel végett időről-időre a falhoz támaszkodjék: miután az erősek e kenyerét magához vevé, oly mozgékonysággal és sietséggel ment onnan haza, hogy az anyja alig volt képes őt követni. Azután ahelyett, hogy

valami táplálékot vett volna magához, szobájába zárkózott el s mélyen elmerülve az általa vett kimondhatatlan kincs fölötti elmélkedésben, valamint hálálkodva emiatt nagylelkű jótevőjének, ott maradt késő estélig. Hiábavalónak bizonyult minden igyekvés, amellyel őt a böjt által legyöngült lelkének az erősítésére rábirni akarták, mert amint ő magát kifejezte: «Az Úr szent teste annyira táplált engem, hogy semmi mást nem vagyok képes többé magamhoz venni.

Anyja néha-napján e tekintetben kényszerhez folyamodott, azonban nem volt ebben köszönet, mert elégséges volt hozzá egy falatka kenyér, vagy egynehány csepp víz is, hogy Róza fuldoklásokba essék. Okulva tehát ezen tapasztalatain, végre anyja nyugtot hagyott neki és akkor azután Róza böjtjeit estélig, sőt más napig is kinyujtotta. De ő ennél még többet is tett: gyóntatója ugyanis megengedvén neki, hogy az egyik ünnep nyolcada alatt naponkint áldozhassék; Róza ennek folytán azután az egész hetet úgy töltötte el, hogy semminemű testi táplálékot nem vett magához. Úgy tett ebben mint Siennai szent Katalin, ami egyik bizonyítéka annak, hogy Rózát is ugyanezen szellem vezérelte.

A legméltóságosabb Oltáriszentség iránti legbensőbb tisztelet által indíttatva mindig térdenállva, s szoborként mozdulatlanul, anélkül hogy tekintetét akár egy pillanatra is az oltártól elfordította volna, a domonkosok templomában bemutatott összes szentmiséken naponkint jelen volt. Ama napokon pedig, amelyeken a legméltóságosabb Oltáriszentség nyilvánosan ki volt téve, reggeltől estélig imádta azt s közben a lelki gyönyörökön kívül, amelyeket isteni Jegyesének a jelenléte szerzett neki, semmi mással nem táplálkozott. Ezen szokásától pedig el nem tért még akkor sem, hogy ha a legméltóságosabb Oltáriszentség időnkint ennél hosszabb időre is ki volt téve. Így el nem távozott a templomból a negyvenórai szentségkitétel ideje alatt sem, és pedig anélkül, hogy testtartását a legkevésbé is változtatta volna, vagy bármely táplálékot is vett volna magához. Gyóntatói, kik ismerték gyönge testi szervezetét, nem győzték eléggé csodálni benne ama lelki erőt, amelyet ez alkalmakkor kifejtett. Ép azért egyhangúlag odanyilatkoztak, hogy ezen szűzben az a két dolog található fel, amely Jób szenvedései közepette hiába esedezett, t. i. kőkemény erő s testének szilárd acélossága. Így volt azután megmagyarázható az, hogy életének utolsó négy évében, zöldcsütörtökön az Úr sírja kápolnájában bezárkózva, több mint húsz órát a legkínosabb helyzetben tölthetett el.

Azonban nemcsak magában a templomban, hanem ezen kívül is, a legnagyobb áhitattal volt ő a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt; valahányszor ugyanis, társalgás közben előfordult ennek a neve, fejét mélyen meghajtotta. Továbbá amikor Úrfelmutatásra harangoztak, akár pedig

a harangok a délutáni áldásra jelt adtak vagy jelezték azt, hogy a legméltóságosabbat beteghez viszik, az arca azonnal átszellemült s mindenki észrevehette rajta, hogy a királyi Próféta példájára, mily nagy örömét találja Istenében. Legédesebb élvezetei közé tartozott ama szentbeszédeket meghallgatni, amelyekben a hitszónokok a legméltóságosabb Oltáriszentséget dicsőítették s ezek oly benyomással voltak reá, hogy azokat még évek után is csaknem szóról-szóra képes volt elmondani. Legnagyobb öröme tellett az oltárok diszítésében s nagycsütörtökön Krisztus koporsójának a szépítésében. Senkisem tudta a szentmiseáldozat bemutatásához szükséges egyházi ruhákat oly művészieseu elkészíteni, mint ő s ezen foglalkozás valóságos ájtatossági gyakorlat volt számára. Úgyszintén nem volt neki elég, hogy a tabernákulumokat élő virágokkal ékesítette fel, ő ezenfelül e célra mesterséges virágokat is készített, amelyek oly szépek voltak, hogy az emberek alig győztek fölöttük csodálkozni s nem egy közülük, aki ezt nem tudta, igazaknak tartotta azokat. Róza jó ideig élhetett ezen kedves foglalkozásának, anélkül, hogy az anyja ebben zavarta volna; azonban amidőn ez utóbbi egy napon valamelyes rossz kedvében ezt neki mégis szemére hányta s azt a megjegyzést fűzte hozzá, hogy jobb volna ezen idő alatt a családra keresnie, eltökélte magában, hogy az éjszakának legalább egy részét fogja e munkára fordítani. Gyóntatója, akivel valószinűleg az anyja tudatta azt, gyönge testi szervezetére való tekintetből igyekezett őt erről lebeszélni, azonban minden ebbeli törekvése hiábavalónak bizonyult; Róza ugyanis kérve tőle ennek megengedését, — ezeket mondotta:

«Ne gondolja atyám, hogy annyira gyönge volnék, hogy ne lennék képes egy éjszakát Jegyesemért munkában átvirrasztani; ez legkevésbbé sem árt az egészségemnek. Az ilyen aggodalom részemről csak szégyen volna és semmivel sem tudnám azt menteni. Kérdem, vajjon magában a világi életben is, van-e olyan asszony, akinek a terhére volna férje ruháit rendbe hozni, hogy az másnap a nyilvánosság előtt tisztességesen megjelenhessen? Engedje tehát csak meg nekem, hogy utánozhassam eljárását. Ez pedig annál is inkább méltányos, mert az én Jegyesem eltekintve attól, hogy Isten, még azonfelül a legszeretetreméltóbb is.»

(Folyt. köv.)

Az Oltáriszentség és az olasz jubileum.

Az olasz királyság ötvenéves fönnállását ünnepli. Lelkünk visszaszáll ama napokba, midőn szent Péter örökségének katonái harcban állottak az olasz király katonáival. Felsőolaszországban történt. A város dómjában szentmise volt, s azon jelen volt Garibaldi és tisztjei. Az áldozás előtt a misező pap szokás szerint a szerpapnak a békecsókot adta át,

az pedig tovább adta, a másik szerpap pedig a szentélyben helyet foglaló népképviselőknek adta át Krisztus békéjét. Midőn Garibaldihoz ért s azt mondta neki: Pax tecum! Béke veled! a vörös inges Garibali kardjára csap s azt mondja, mig a pap az oltárnál már áldozni készül: Non vogliamo la pace vogliano la guerra! Nem akarunk békét, mi háborut akarunk! És lett háboru.

Mentone mellett fényes diadalt arattak IX. Pius zuávjai Garibaldi vad csapatjain. Itt szemmelláthatóan bebizonyult, hogy a lázadók csakugyan a gonosz lélek szolgái, ellenben a zúávok Krisztus bátor harcosai.

A csata hevesen folyt. A pápai zuávok kapitánya, névszerint Ledieu, épen parancsot osztott csapatjának, midőn egy a hátsó őrségből lélekszakadva fut a kapitány elé és kéri, hogy azonnal jöjjön vele a néhány száz lépésnyire fekvő árokig.

A kapitány kissé habozott, de csakhamar követte a káplárt a megjelölt helyre.

Odaérve, váratlan látvány tárult szemei elé. Négy katona Garibaldi csapatából vértől borítva, halva fekszik, mellettök szétszórva egyházi templomi szerek, a többi között a szentségmutató belső része (lunula) a szentostyával együtt. Közvetlen közelében néhány katona térdreborulva imádkozott.

Ledieu kapitány először nem vette észre a Szentséget, azért megbotránkozott a térdelő katonák eljárásán, hangosan reájok kiáltott:

— Mit csináltok itt? talán ezeket a lázadókat imádjátok?

— Kapitány úr, nézzen csak ide — szólt a káplár a szentostyára mutatva.

— Szent Isten! — kiáltott föl a kapitány. — Káplár, tiszteletteljesen vegye föl a Szentséget és az ellenség golyózápora között vigye el a tábori lelkészig és ott adja át.

A káplár habozott, nem mert a Szentséghez nyúlni.

— Csak gyorsan, nincs vesztegetni való idő; ilyen körülmények között följogosít rá maga az Úr Jézus. Csak rajta, teljesítsd, amit parancsoltam.

A káplár minden kitelhető tisztelettel lehajolt a földre és fölvette az Oltáriszentséget, óvatosan ruhája alá rejtette és néhány kilométernyi utat futott meg az ellenséges csapatokon keresztül és minden bántódás nélkül megérkezett a tábori paphoz, kinek átadta a drága kincset.

Ledieu kapitány maga beszélte el ezt az esetet. Midőn leánya később apáca lett, ezeket mondotta később egy szerzetesnek:

— Ha talán akkor nem elegendő tiszteletet tanúsítottam a legméltóságosabb Oltáriszentség irányában, pótolja ki azt leányom, mint az Oltáriszentség imádója.

Krasznyánszky János.

Hogyan készül az igazi katona a háborura.

Bedau francia tábornok egyike azoknak a hősöknek, kik Franciaország részére meghódították az afrikai gyarmatokat. Egyik ilyen hódító expedició előtt történt, hogy a tábornok harcba induló seregével egy pappal találkozott. Bedau megállíttatja a katonákat, leugrik lováról és a papot arra kéri, hogy gyóntassa meg. A gyónás végével aztán katonái felé fordul s így szól:

Áldozás a hajón.

«Gyermekeim, néhány nap mulva szemben leszünk az ellenséggel. Akinek nincs rendben a lelkiismerete, lépjen ki a sorból és kövesse példámat».

A felhivásnak igen sokan engedelmeskedtek és elvégezték gyónásukat.

Három nap mulva megtörtént az első ütközet a vad arabs csapatokkal. A franciák oroszlánbátorsággal harcoltak és megmutatták, mire képesek az igazi keresztény hősök, kik minden emberi félelmet is porba tudtak tiporni.

Közli: *Dr. Bozóky Géza.*

Az Oltáriszentség és hadidicsőség.

Az Oltáriszentség tisztelete.

A NÉMET-FRANCIA háborúban történt. A nagyobb részt protestáns katonákból álló egyik porosz csapat megszállta *Velars* falut is. Mivel az összes házak nem voltak elegendők a katonák elszállására, sőt még pajta sem akadt, ahol a katonákat fedél alá lehetett volna helyezni, a templomokat is elfoglalták. E tiszteletlenséget nem tudván megakadályozni, a falu lakossága legalább az Oltáriszentséget akarta megmenteni és a templomból kihozni, azonban szerencsétlenségre a plébános épen ez időben nem volt a faluban.

De a szeretet találékony. A felnőttek közül senki sem mervén kezeivel a Legszentebbet érinteni, egy kis négy éves fiucskát hívnak elő, igyekeznek vele megértetni, hogy miről van szó, azután a gyermeket apja karjára veszi s odalép vele az oltár elé. Az ártatlan csöppség a felnyitott Oltárszekrényből kiemeli a ciboriumot, melyet görcsösen szorít apró kezeibe, mialatt atyja óvatosan magához szorítva kis fiát, távozik vele a templomból Az összes jelenlévők égő gyertyákkal kisérik az egek Urát a sekrestyébe, hol a fiucska a Szentséget egy szekrénybe helyezi el, melyet a sekrestyével együtt gondosan elzártak abban a boldogító tudatban, hogy nemcsak a durva katonák tiszteletlenségétől sikerült megkiméln az Oltáriszentséget, hanem azt olyan módon is vitték végbe, amely bizonyára az Üdvözítőnek is nagyon tetszett, midőn egy ártatlan gyermek kezei között nyugodott.

A francia népből a forradalom minden borzalma sem tudta kiölni a vallásosságot. — Ezek a példák mutatják legjobban.

Szokásból égetett lámpácska.

Eredeti elbeszélés.

SZÉP, ENYHE, nyári est volt. A hold szelid fényével megvilágítá az egész vidéket. A faluban síri csend uralkodott; a családok mind édes álomban merengtek. Csak két hőn szerető szív, két hű barátnő élvezé a késő est balzsamos és üdítő levegőjét. Ott ültek ők egy csinos villa előtt, nagy hárs lombjai alatt, kényelmes kerti székekben.

A békés hold mindkettőjükre valami rendkívüli varázserőt gyakorolva, egy ideig hallgatagon méláztak. Rövid pauzálás után, Iréne mély gondolataiból mintegy felébredve, székét gyors mozdulattal barátnője felé húzta s így szólalt fel:

— Gennikém, ha megengeded, elmondok neked egy szívreható eseményt, mely családunkban megtörtént.

— Igen szivesen meghallgatlak, Irénkém, hiszen te oly zamatosan, oly szívemelőleg tudsz beszélni. Csupa fül vagyok, tehát csak mesélj.

— Kedves Gennikém — így kezdé Iréne — volt nekem egy nagyon, nagyon kedvelt nagynénném. Ella nevet viselt. Nagy kegyelettel gondolok még máig is a boldogultra. Mondhatom, ő volt nekem második anyám.

Tudod, Gennikém, hogy engemet ő nevelt, mert anyámat, ki Ella néninek nővére volt, korán keblére szorította a rideg anyaföld. A kerepesi temetőben alussza örök álmát. Én épen hat éves voltam, midőn hozzá kerültem. Ó, a drága angyalt, csak még birhatnám kincsemül!

Hidd el, jó Gennim, ő oly türelmes, oly gyengéd, oly kegyes, oly figyelmes és tapintatos volt irányomban, hogy vezetése alatt csak boldognak érezhettem magamat. Vallásos lelkületével pedig oly szép és jó tanácsokat adott, hogy azok kihatottak egész mostanáig életemre.

Különösen szivembe véste azt, hogy ha megnőtt leány leszek, gyakran járjak az Úr asztalához. Sok, szép imádságra is megtanított az Oltáriszentségbeni Jézushoz. Ha valami bánatom van, csakugyan odasietek, mint az üldözött galamb a sziklák közé s rövid imádság után mindig megerősödve, megvígasztalva távozom onnan.

— Az elbeszélés bevezetése egy kissé hosszú — mondá Genni tréfás hangon. — Ne keríts oly nagy feneket a dolognak Irénkém, hanem mondd el röviden a tárgy velejét, máskülönben reggelig itt maradhatunk a hold fényében, aztán holnap nem bírunk felkelni a szentmisére.

— Csak légy egy kis türelemmel, Gennikém — mondá Iréne — most jön csak a java. E kedves néném nek különféle ájtatos szokásai voltak, a többek között az is, hogy minden szombaton lámpácskát égetett szobájában egy kép előtt, mely a nyitott szentségtartót ábrázolta. Amíg élt, a lámpácskát ő maga sajátkezüleg gyújtotta meg s a képet virágokkal ékesítette fel s ott szokott imádkozni, ha a templomba nem mehetett.

— Mint látom, Irénkém, ismét eltértél tárgyadtól, még mindig nem tudom elbeszélésednek lényegét — mondá Genni. — Nem veszem türelmedet soká igénybe — kérte Iréne — a lehető legrövidebben mondom el a többit.

Ilka néném nek férje, Jenő, házasságuk tizedik évében átköltözött egy jobb, egy szebb és békésebb hazába. Az egyetlen fiucskát, a nyolc éves Sándorkát a néni a legnagyobb szorgalommal nevelte és oktatta, de mindannak dacára a jó néni azt tapasztalta, hogy fiának semmi hajlama sincsen a vallásossághoz, pedig a papi pályára szerette volna őt neveltetni.

Mennél nagyobb és korosabb lett Sándorka, annál szabadelvűbbé vált, mi a buzgó nénit rendkívül szomorította és nagy aggodalmak támadtak szivében. Istenem, Istenem! — sóhajtott fel gyakran a néni — mit tegyek, hogy fiam egy kissé vallásosabb legyen?

Midőn Sándorkából Sándor lett s a jogi pályára lépett, még a leg-

kisebb szikrája a vallásosságnak is kihalt lelkéből s csak a száraz tudományoknak élt.

Ha Sándor vallásunk ellen gúnyolódott, a néni mindig sírva fakadt s mondá: édes fiam, tudom, hogy halálom után éppen semmit sem fogsz követni vallásunkból, arról már nem tehetek, de azt az egyet anyai szivemből kivánnám és meghagyom szigorúan neked örökségben, hogy e lámpácskát hűn ápold és minden szombaton sajátkezűleg meggyújtsad e kép előtt, máskülönben a családi vagyon fele a helybeli templomra esik, a másik fele úgy is hugom, Iréneé lesz.

A fiú e fölött csak nevetett, előttem pedig így nyilatkozott: Ki fogja eme öreg asszonyos babonát követni? Ez valósággal szégyen és nevetséges volna egy fővárosi joghallgatóra nézve.

Nemsokára bekövetkezett mindkettőnkre nézve a legnagyobb katasztrófa. A kedves néni rövid szenvedés után épületes halállal mult ki e világból. Az Oltáriszentséget nagy ájtatossággal magához vette, azután mindkettőnket ágyához hívott s így szólt: Sándor fiam, ne feledd el a kis lámpát, ha tanácsomat követed, nem fogsz vallástalanul meghalni. Sándor, ki anyját nagyon szerette, megigérte neki, hogy a kép és lámpácskát gondozni fogja. Meg is tette Sándor, de nem vallásos meggyőződésből, hanem csak szokásból.

Genni már türelmetlenkedni kezdett, pedig kiváncsi volt a történet kimenetelére, azért mégis félbeszakítá barátnőjét s mondá tréfásan:

— Irénkém, te talán az ezer-egy éjszaka meséjét akarod utánozni. Vegyünk búcsut e szép estétől és menjünk pihenni s folytassad holnap elbeszélésedet eme idylikus helyecskén. Úgy is történt.

Bekövetkezett a másnapi holdvilágos est. A két barátnő felkereste a kényelmes helyecskét, Irén kis fekete fejét Genninek vállára fektetve, így folytatta beszédét. Néném halála után én vezettem unokabátyámnak háztartását, ki most már az ügyvédi pályán működött.

Egy este azt mondja nekem Sándor: Te Irén, légy az éjjel éber, mert nekem oly különös előérzetem van, mintha még ma meg kellene halnom. Ugyan ne képzelődjél, — mondám neki — hiszen ép, egészséges vagy, ha pedig valami bajt éreznél, akkor még előbb meg kellene térned, mert így meghalnod nem szabad. Ma szombati nap van, látod, meggyújtottam a lámpát, hát ez egy férfinek nem elég buzgóság? — mondá Sándor. Anyám iránti pietásból megtettem ezt s mindannyiszor megtagadtam magamat.

De azért csak ne halj meg oly váratlanul — mondám Sándornak tréfásan. Midőn gondoltam, hogy unokabátyámnak kivertem fejéből rögeszméit, elmentem lakosztályomba, de féltem elaludni, ha netán Sándornak mégis valami baja történnék.

Az eső szakadt, villámlások cikkáztak az égen át, egyik dörgés követte a másikat; a szél ablakomnak egyik szárnyát felnyitotta, felugrom, oda sietek, hogy becsukjam; ösztönszerűleg kipillantok a koromsötét éjszakába s látom, hogy valami fekete alak lámpással közeledik házunk felé.

Megvártam, hová megy, ablakom alatt megállott s épen becsengetni akart. Megismertem benne a helybeli plébánost, megszólítottam, hogy mit akar? Azt válaszolá, hogy őt ebbe a házba beteghez hívták. Biztosítom a plébános urat, hogy eltévesztette a házszámot, mert itt senki sem beteg, de hogy ebben a rossz időben tovább ne fáradjon, tessék feljönni hozzánk, pihenje ki magát és szórakoztassa egy kissé unokabátyámat, ki úgy sem bír aludni, valami megmagyarázhatatlan nyughatatlanság szállta meg őt, ezzel lerohantam a pár lépcsőzeten s felkisértem a plébános urat. A szobába érve, látom, hogy Sándor vizes kendőket rak fejére. Csak nem vagy komolyan beteg Sándor? — kérdém. — Hisz pár órával ezelőtt még oly jó kedvű voltál.

Igen, igen, ő a beteg, de lelki beteg, tehát csak gyógyítsa meg őt plébános úr — mondám — azután magukra hagytam őket s hálószobámba vonultam. Az óra éppen tizenkettőt ütött. Elaludtam. Négy óra tájban csengetést hallok, felülök ágyamban s így szólok magamban: Istenem! ki haldoklik most? Kinek húzzák a lélekharangot? E percben megnyílik az ajtó és hívnak, hogy Sándor agoniában van.

Meghült bennem a vér s felkiáltottam: Istenem! ez lehetetlen!

Hamarosan pongyolaruhát öltöttem magamra s besiettem Sándorhoz. Most láttam megvalósulva az ő előérzetét. A plébános úr még mindig ott volt mellette, Sándornak összekulcsolt kezeit tartva, imádkozott. Én aggódva kérdém: Plébános úr, meggyónt a haldokló? Azt feleli: Épületesen elvégezte a szent gyónást s az Oltáriszentséget, melyet magammal hoztam, nagy ájtatossággal magához vette. Erre megkönnyebbült lelkem. Azután Sándorhoz fordultam s kérdém: Mi a te utolsó kívánságod? Minden erejét összeszedve, elég érthető hangon felelt: Vagyonom legyen a helybeli templomé, te pedig őrizd a képet és lámpácskát még tovább, ez mentett meg engemet; ezzel mélyet sóhajtva megszorította kezemet s megszüntek fájdalmai.

Látod, édes barátnőm, mily kegyes a jó Isten! Ily szépen, ily boldogan én is szeretnék megválni ez élettől.

Az Oltáriszentséget ábrázoló kép a lámpácskával most az én birtokomba esett, őrzöm is e becses tárgyakat, mint szemem fényét, mert ha már Isten egy szokásból égetett lámpácska által megadja a bűnösnek megtérését, mennél inkább több és nagyobb kegyelmeket nyujt azoknak, kik teljes életökben az Oltáriszentségben levő Jézusnak éltek.

Báró Pongrácz Julia.

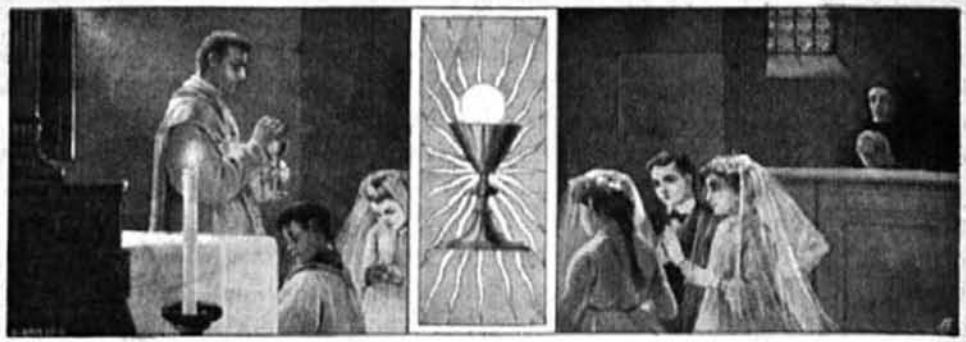

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

A leányok gyakori áldozása.

SZENTSÉGES Atyánk így szól a világhoz: «Vissza Krisztushoz, akinek nevében egyedül találhat boldogságot az emberi nem». Ez pedig a gyakori szentáldozás által történik, mely Isten- és emberszeretetre, igazság- és irgalomérzetre s erényes életre vezet. Jelen értekezésünkben lássuk, miért szükséges a gyakori áldozás a leányoknak? s vajjon vannak-e elfogadható okok, melyek őket az Úr asztalától távoltartják?

A szentáldozás *lelki szükséglet*, különösen a fiatal leányoknál. A keresztény léleknek, ha élni akar, táplálkoznia kell. A léleknek szellemi tápláléka az Úr Jézus szent teste és vére. Amint a gyermeknek mind több és több táplálékra van szüksége, hogy új életerőt kapjon, úgy a fiata leány lelkének is szüksége van lelki táplálékra, hogy több szeretetben, gyengédségben, örömben, vigaszban legyen része. Hol találhatná ezt nagyobb mértékben, mint az Oltáriszentségben? Ő kész minden pillanatban magát lelkünknek adni s lelki szükségleteinket kielégíteni.

A szentáldozás *a leány szellemének világosság, szivének erő s egész életében támasz.* A tudatlanság a leány szellemét befelhőzi s kétségeket idéz elő. Ki hoz majd a szellem sötétségébe és tévedéseibe világosságot? Csak az, ki ezt mondotta magáról: «Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem birja az élet világosságát». (Ján. 8. 12.) És vajjon ez a világosság nem fogja-e annál inkább sugarait terjeszteni, minél többször azt magunkba fogadjuk? A gyakori áldozás a fiatal leány szivébe hozza ama bölcsességnek kincseit, mely fölvilágosítja őt, hogy a mennyei dolgokat fölfogja és megszeresse és a földi dolgokat helyesen megitélje, életét a legmegfelelőbben ossza be, a tévedésektől pedig távol tartsa magát. A gyakori áldozás megőriz a világias, könnyelmű gondolkozástól, az értelmet az eszményiek felé irányítja, az akaratot pedig — mely a fiatal leánynál oly gyönge — megerősíti. A szentáldozás a leányoknál a tetterő, a határozottság, a tiszta gondolatok és érzések, a bölcs tanácsok és az erényes élet forrása.

A szentáldozás a leány szivének erő. A jó hajlamok mellett rosszak is felburjánoznak a leány szivében. Így a büszkeség, hiúság, a tetszvágy és élvezetvágy. Mi által lehetne e bűnöket jobban irtani, mint a gyakori szentáldozás által? mely eltompítja a szenvedélyeket és a rossz szokásokat. Szent János apostol, ki az Úr Jézus keblén pihent, a szentséges Szívből a szüzességnek fényét és szépségét merítette és oly nagy szeretetet, mely őt mintegy isteni Mesteréhez hasonlóvá tette. A leányok is a gyakori áldozásból a jóban való állhatatosságot, jellemszilárdságot és áldozatos lelkületet merítenének. Nemrég egy kis leány mondotta: «Első szentáldozásom óta sokkal könnyebben győzöm le a kisértéseket. Örömmel teljesítem kötelességeimet s alig várom a napot, hogy újból az Úr asztalához járuljak. Mily boldog volnék, ha naponkint magamhoz vehetném az édes Jézust! Érzem, hogy minden egyes szentáldozás után jobb és önmegtagadóbb vagyok».

A szentáldozás a leánynak egész életében biztos támasz. Azok az eredmények, melyeket az egyes áldozások okoznak, az egész életre kiterjednek. A leányok életükben sokszor ki vannak téve mindenféle szenvedésnek, megpróbáltatásnak, mikép fogja ez a leány helyét megállni, ha már fiatal korában hozzá nem szokott, hogy az Oltáriszentségből merítsen erőt, vigasztalást, kegyelmet. A szentáldozás a legjobb vigasztaló az elhagyatottság, a keserűség óráiban. A szentáldozás képes csak erőssé tenni a hitben s szilárddá a megpróbáltatások közepette.

Az egyház kezdettől fogva a gyakori szentáldozásban látja kielégíteni a lélek szükségletét s azért kivánja, hogy e szent szokás elterjedjen. Az első keresztények mindennap áldoztak. Számtalan vértanú, szűz és hitvalló csak így tudott szentül élni s hősiesen meghalni. A gyakori áldozás adott erőt szent Tarziciusnak, szent Lucának, szent Alajosnak, szent Szaniszlónak. A fiatal leánynak is el kell válni mindentől, mi Istentől elvezet s megszeretni s gyakorolni azt, mi Istenhez s így erényes életre vezet. Ehhez az erő: a gyakori áldozás.

Krisztus vágyva-vágyik önmagát a lelkeknek adni a szentáldozásban. Ez kiviláglik az ő szavaiból, melyekkel az Oltáriszentséget megigérte. Ugyanis ezen alkalommal igy szólt: «Ez az a kenyér, mely az égből szállott alá, aki e kenyérből eszik, örökké él». Kinek volna nagyobb szüksége ezen mennyei kenyérre, mint a fiatal leánynak, hogy a bűntől megőrizve legyen? Krisztus, midőn apostolait a Miatyánkra tanította, ezen legszebb imádságban is kifejezte óhaját: a mindennapi szentáldozást, midőn így szólt:

«mindennapi kenyerünket add meg nekünk». Ő a mindennapi kenyér alatt — mint az összes egyházatyák tanítják — a mennyei kenyeret: saját szent testét értette. Az angyal így szólt Illés prófétához: «Kelj föl és egyél, mert hosszú utat kell megtenned!» (3. Kir. 19. 7.) Az Üdvözítő is így szól minden egyes fiatal leányhoz: «Vedd és egyél az erősek kenyeréből, még hosszú út van előtted». Nem hiába szól tehát az Úr Jézus és szentegyháza, hogy a lelkek a szentáldozáshoz gyakran járuljanak.

A fiatal leányok között vannak, kik *ilyesféle kifogásokat* hoznak föl:

1. Nincs időm arra, hogy gyakran áldozzam. Akinek őszinte vágya a gyakori áldozás, az időt is talál reá, anélkül, hogy kötelességeit elmulasztaná. Egy igazán jámbor és erényes leány napirendet csinál magának, melybe beleveszi a gyakori áldozást is, az korábban kel, egy kis áldozatot hoz már a nap kezdetén, hogy annál bőségesebb áldás, öröm, vigasztalás szálljon le reá az egész napon.

2. Ha gyakran áldozom, többé nem mehetek táncmulatságba s nem vehetek részt kedvenc játékaimban társaimmal. A rossz és veszélyes szórakozásokat, játékokat úgyis minden tisztességes leánynak kerülni kell. Ha pedig e mulatságok nem bűnösek, úgy a gyakori áldozó is résztvehet rajtuk. A leány kérni fogja szüleit, hogy ne kelljen neki ilyen mulatságokon résztvenni. Ha pedig a szülők őt mégis elviszik, akkor minden energiájával azon lesz, hogy ott szerényen és a legiledelmesebben viselkedjék. Az áldozásból elég erőt fog meríteni, hogy ott sem vétkezzék.

3. Mit mondanak mások, ha gyakran látnak áldozni? Ugyan ki lenne oly gyenge, hogy ezen nevetséges, kicsinyes ellenvetés miatt távol tudná magát tartani a legnagyobb jótól? A szentáldozásból fog a leány erőt meriteni, hogy az emberi félelmet legyőzze s cselekedeteiben mindig magasabb szempontok vezéreljék.

4. Nem vagyok méltó arra, hogy gyakran áldozzam. Erre a római pápa ismert rendeletében (1905. XII. 20.) így felel: a gyakori szentáldozáshoz két feltétel szükséges: a megszentelő malaszt állapota és a jó szándék. A bocsánandó vétkeket elég szentáldozás előtt megbánnunk s erős fogadást tennünk. Az isteni Üdvözítő sokkal jobban ismeri a mi lelkünket s annak gyengéit s mégis naponkint óhajt velünk egyesülni. Ne hagyjuk magunkat megtéveszteni hamis alázattól. Ép a gyakori áldozás által leszünk mindinkább méltók arra, hogy az Úr Jézust szívünkbe fogadhassuk.

Adja az édes Jézus, hogy hazánkban is minél több leány beálljon a gyakran áldozók sorába s adjon az Úr a szülőkben, tanítónőkben, nevelőkben igazi apostolokat, kik a leányokat az Úr asztalához vezetik. *R.*

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

Szentséglátogatás és lelki áldozás boldog Imelda példájára.

Tehozzád sietek, édes Jézusom, hogy lelkiképen magamhoz vegyelek, mivel valósággal, a szent Ostya alakjában, nem vehetlek. Sokszor mutattad meg, hogy egész Szivedből kívánsz azoknak lelkében lenni, akik Téged nagyon szeretnek.

600 évvel ezelőtt, édes Jézusom, Olaszország egyik kolostortemplomában térdelt a te szolgálód, Imelda s nézett az oltárra, kívánta a legnagyobb szeretettel, hogy Téged a szentáldozásban magához vegyen. Az apácák ott térdeltek az oltárnál és áldoztak. Te mentél be az ő lelkükbe, de Imeldának nem volt még szabad áldoznia. Még igazán gyermek volt s az áldozópap addig még egyszer sem áldoztatta meg. Pedig milyen ájtatos, istenfélő leány volt! Már csecsemő korában Isten nevét rebegte s mihelyt beszélni tudott, oly ájtatos volt, hogy mindenki csodálkozott rajta. Ha sírt, nem tudta őt dajkája mesével elhallgattatni, hanem amint valami szent történetet hallott, azonnal felvidult. 4 éves korában oltárt csinált magának s amint olvasni tudott, játék helyett imádkozott.

Ilyen istenfélő szolgálód volt ő, édes Jézusom, már kis korában. S ime még egyszer sem áldozhatott! Sír, míg az apácák áldoznak, egész szivéből sóhajtozik Hozzád, hogy már egyszer magához vehessen. S Te azonnal meghallgatod az ő kérését. Az apácák egyszerre boldog Imelda feje fölé szent ostyát látnak alászállni, amely fölötte megáll. Azonnal megmondják az áldozó papnak. A te szolgád ily világos csoda láttára egész tisztelettel odalép, kezébe veszi a szent ostyát és megáldoztatja boldog Imeldát. A te szolgálód most oly boldog, úgy örül, hogy élettelenül esik a földre, tiszta lelke Hozzád száll fel a mennyekbe. Ily jó vagy Te, Jézusom a legfölségesebb Oltáriszentségben! ha látod, hogy valaki nagyon szeret, elmégy szivébe lakni! ha látod, hogy valaki Neked híven szolgál,

csak akkor hagyod meghalni, mikor szive egészen tiszta és megáldozott! Neked áldás és dicséret ezért mindörökre!

Igen, hiszem, hogy ily jóságos vagy. Magad mondottad: Ha valaki engem szeret, Atyám is szeretni fogja és Atyámmal együtt bemegyünk a lelkébe és ott leszünk. Adj nekem Úr Jézus nagy hitet és szeretetet, olyant, amilyen volt boldog Imeldáé. Add, hogy lelkem nagyon gyűlölje és utálja minden bűnömet, amelyet valaha életemben elkövettem s szivem oly tiszta legyen, mint boldog Imelda ártatlan lelke. Add, hogy sírva kívánkozzam a valóságos szentáldozás után, mint boldog Imelda s akkor, ha nem érdemlem meg, hogy a szent Ostya alakjában e szentségházból kiszállj és fejem fölött megállj: eljössz láthatatlanul a lelkembe. Azután ha mindjárt meghalnék is, odejutnék, ahol boldog Imelda van. Segíts meg tehát, édes Jézusom, hogy helyesen keltsem fel magamban a hitet, szeretetet, bűnbánatot, a szentáldozás után való kívánságot, és így Téged lelkiképen magamhoz vegyelek.

Hiszem mindazt, édes Jézusom, amit tanítottál. Hiszem főkép, hogy itt előttem a szentségházban és a világon minden szentségházban a szentostyában igazán jelen vagy. Hiszem ezt azért, mert Te magad tanítottad, már pedig minden szavad szent igazság.

Szeretni akarlak, édes Jézusom, mint boldog Imelda, áki szeretetében meghalt. Ki ne szeretne Téged, jóságos Jézusom! Végtelen jóságodban nem volt elég Neked, hogy érettünk meghaltál, Te a legfölségesebb Oltáriszentséget hagytad nekünk, hogy mindig velünk maradj és hogy magadat nekem adhasd és szived egy szegény méltatlan gyermek szivében lehessen. Oh bár úgy szerethetnélek, mint boldog Imelda!

Szeretlek, édes Jézusom, de szégyenlem, hogy nem mindig szeretlek. Oh azokon a napokon, amikor vétkeztem nem szerettelek igazán. S ha mondtam akkor, hogy szeretlek, hazudtam, mert aki vétkezik az nem szeret Téged őszintén. Sok az én bűnöm. Bár inkább ne éltem volna azokon a napokon, amikor vétkeztem! El kell pirulnom, hogy megtudtam feledkezni Rólad, akit most oly nagyon szeretlek, s meg tudtalak bántani. Oh Úr Jézus, bocsáss meg, térden állva kérlek, bocsáss meg, nem akarok többé egy bűnt sem elkövetni.

Édes Jézusom, Te a bűnösöknek megbocsátasz, ha igazán megbánják bűneiket. Remélem, hogy nekem is megbocsátasz. Oh most tehát tiszta az én lelkem a vétektől s Te végtelen szeretsz engem. Csak azt kívánnám még, ha lehetne, hogy a szentostya alakjában most mindjárt hozzám jöjj. Oh jönnél csak a szivembe, hogy megölelj és megáldj engem! Szeretnék oly szerencsés lenni, mint boldog Imelda, amikor Te magad szálltál hozzá a szentostya alakjában az áldoztató kehelyből, az áldozópap kezéből.

Lelkemben vagy már, Uram Jézusom. Nem a szentostya alakjában jöttél hozzám, hanem láthatatlannul. Üdvözlégy tehát szegény szivemben! Ha látnálak, megcsókolnám a szent lábadat melyet értem is átszegeztek; ott feküdném lábadnál, mint legutolsó szolgálód. Legnagyobb örömem, hogy lelkemben vagy. Azt nem tudom Neked eléggé meghálálni. Köszönje meg helyettem az [én szent őrangyalom. Oh ha úgy tudnálak dicsérni, oly háládatos tudnék lenni, mint boldog Imelda: szerencsés lennék. — Hiszem édes Jézusom, hogy most bármit is szabad kérnem lelkemnek. Te szívesen megadod. Csak egyet kérek: el ne menj tőlem soha, maradj nálam s ne engedd, hogy az én lelkemben valaha bűn legyen. Ha eljön halálom órája, legyen akkor is tiszta a szivem, mint boldog Imelda szíve, jöjj el hozzám is a szentostyában, mint ő hozzá. Haljak meg Téged szeretve, mint ő. Ezt az egyet, ezt a legnagyobb örömet, add meg nekem, Úr Jézus. Amen.

Lelkigyakorlat után.

Tied vagyok, tied újra!
Nem nyom már a bűnnek súlya,
Messze jártam, meggyalázva
Bűneimtől, sárba rántva.

Keresztedről mindezt láttad,
Karjaidat széjjel tártad,
Szelíd szemmel reám néztél,
Bűnbánatra megintettél.

Bűneimet mélyen bántam,
Szent szivedhez vissza vágytam.
Keresztedről lehajoltál
Szívvéredben megmosdattál

Botlásaimat elfeledted,
Enyém ismét szereteted,
Tied vagyok, tied újra!
Nem nyom már a bűnnek súlya!

Máhr Erzsike.

IRODALOM.

Jézus Szentséges Szivének Országa. *Imádságos könyv.* A hivek használatára összeállította *Ujlaki István* plébános. A Szent-István-Társulat bizománya. A győri egyházmegyei hatóság engedelmével. Második kiadás.

Ezen imádságos könyvet, melynek bevezetése és imádságai Mohl Antal dr. vál. püspök, nagyprépost «Jézus Szentséges Szivének Szentelt Élet» cimű nagy munkájából valók, több egyházmegyei hatóság és rendi elüljáróságok igen melegen ajánlották a hivek figyelmébe és pártfogásába. A Jézus Szentséges Szive tiszteletére alakult jámbor társulatok, valamint a legméltóságosabb Oltáriszentség imádására egyesült tagok kiváló vezérkönyvet találnak ezen imakönyvben. Ára: 1. Egyszerű vászonkötésben, a fedélen Jézus Szive aranyban 3 korona. 2. Diszesebb vászonkötésben vörös metszéssel 4 korona. 3. Bőrkötés a fedélen arany kereszttel, vörösmetszéssel és tokkal 5 korona. 4. Diszesebb bőrkötés aranymetszéssel és tokkal 6 korona. 5. Párnázott borjúbőrkötés aranymetszéssel, kazettával 9 kor.

Röptében a nagyvilág körül.

A vajdahunyadi szirttetőn. A Kapisztrán szent János nagylelkű barátja, a hős Hunyadi János által épített és fia: Mátyás király által szent Ferenc fiainak adományozott templomot és zárdát el kell hagynunk részint azért, hogy a fejlődő vasgyárnak helye legyen, részint és még inkább azért, mivel a századok vasfoga és viharai azt annyira megviselték, hogy céljának tovább meg nem felelhet. Az új templom és zárda építését megkezdettük. Tudva azonban azt, hogy a nagy remények között megkezdett építkezést és a templom fölszerelését szegénységünk miatt be nem fejezhetjük, Isten nevében a jó szivekhez fordulunk és alázzattal kérjük, hogy szives adományaikkal minket fölsegíteni kegyeskedjenek. *A vajdahunyadi szent Ferenczrendi zárda főnöksége.*

Az Oltáriszentség hajlékai hazánkban. *A Kath. Sajtóegyesület* levélzáró-bélyegeinek új sorozata most hagyta el a sajtót. A nagy gonddal és igazi műizléssel készült bélyegeket művészi keret közepén Magyarország nevezetesebb székesegyházainak és templomainak sikerült képe diszíti. Az ősrégi pannonhalmi monostor, a jaáki apátsági templom, a kassai dóm, az esztergomi bazilika, a pécsi, váci, gyulafehérvári, kalocsai és szombathelyi székesegyházak, a lipótvárosi Szent-István bazilika és a koronázó Mátyás-templom kerültek ez alkalommal sorra s mint halljuk, *az egyesület e sorozatot még bővíteni fogja,* mihelyt a most készült bélyegek elfogynak. Az új bélyegek *négyféle szinben* (vörös, zöld, acélkék és barna) készültek s *minden ív tartalmazza az összes fentebb elsorolt képeket.* Amellett az árúk mesésen *olcsó,* mert *darabonként csak 2 fillérbe* kerülnek. Megrendelhetők *az összeg előzetes beküldése ellenében a Kath. Sajtóegyesület* központi irodájában (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.), ahonnan *bérmentve* küldetik meg a rendelőknek. *A megrendelhető legkisebb* mennyiség egy fél ív (60 darab) és ára 1 K 20 fillér. Több egész ivet kitevő megrendelésnél a szinek mindegyikét megkapja a rendelő! Az összeg beküldése alkalmával jelzendő, hogy *«a pénz levélzáró-bélyegekért küldetett»*. Igazán

minden keresztény embernek kötelessége volna e bélyegek vásárlása és terjesztése, aminthogy egyházi hivatalaink is használhatnák e bélyegeket hivatalos levelezéseik alkalmával. A bélyegekért befolyt összeget az egyesület a katholikus lapok támogatására fordítja, ezzel is bizonyságát adván annak, hogy fillérekkel is szolgálhatjuk a jó ügyet.

Róma. Az Oltáriszentség kiengesztelése. Április elején történt. A Szent-Péter templom borzalmas merényletnek volt tanúja egy szentmise alatt. A merénylő, aki kihallgatásakor is őrült benyomását keltette, a szentmise alatt revolvert rántott elő s az oltár mellett álló papi csoportra lőtt. Szerencsére a golyó a falba furódott és senkit sem talált, a rendőrtisztviselőt azonban, aki lefogta, dulakodás közben megsebesítette egy golyóval. A templomban leírhatatlan pánik támadt a száz meg száz ájtatos hivő között, mindenki rémülten menekült, csak néhány férfi akadt, aki rávetette magát a lövöldözőre s nagynehezen megfékezte a dühöngőt, aki most a római csendőrség foglya. Csak föntartással közöljük a merénylettel kapcsolatos és azt kiszinező római táviratokat, minthogy alighanem őrült ember cselekedetéről van szó s a jelentések igen hiányosak.

A római lapok részleteket közölnek a merényletről és azt írják, hogy Desanti, aki terhelt ember, állítólag kijelentette volna, hogy az a kívánsága és vágya, hogy a pápát ölje meg. Megkisérlette, hogy valamiképpen, akár kertésznek, akár más valaminek alkalmazást találjon a Vatikánban és igy sétája közben meggyilkolja a pápát. Ámde minden kisérlete hiábavaló volt. Elhatározta tehát, hogy egy papot fog meggyilkolni. Desanti állítólag úgy nyilatkozott, hogy nagyon boszús, amiért célját elhibázta. Gyilkossági kisérlet és könnyű testi sértés miatt kerül a biróság elé.

A merénylet után Mgs. Rossi szertartásmester rögtön jelentést tett Merry del Val biboros államtitkárnak, aki viszont a pápát értesítette a szörnyű esetről. A pápát egészen megrendítette az elvetemedett cselekedet hire, letérdelt imazsámolyára és hosszasan imádkozott a bűnös Desantiért. A bazilikát maga a pápa fogja újból fölszentelni.

A madridi világkongresszus. El Spanyolországba! A bűvös-bájos Andalúzia szerényen készülődik a világ fogadására. Ott, hol a gitáron szentségi dalokat penget a gittano, hol Cid el Campeador küzdött Krisztusért, hol a világ legszebb székesegyházai emelkednek, hol minden szirten és várfokon a szentségtartóval ékesített zászló lengett a mór csaták alatt: ide hív minket Jézus szent Szive havában az Oltáriszentség. Vulkanikus talaja ez a vallásosságnak. Spanyolország forrong. Mig az Oltáriszentség volt vezérlő csillaga, hatalmas volt Spanyolország: V. Károly birodalmában sohasem nyugodott le a nap. Minél inkább távolodott Jézus eszményeitől, annál szűkebbre zsugorodott össze az egykor dicső birodalom. A gondviselés Madridba helyezte ez évben az eucharisztikus kongresszust. Ide kell most

a segítség, itt kell lángra lobbantani a szunnyadó tüzet. Angliát és Amerikát a Szent Szív kohójába dobták a legutóbbi eucharisztikus kongresszusok. Spanyolország is itt kovácsolja ki katholikus jellemét. Az ország az Oltáriszentség emlékeitől népes Lugo városa birja az Egyházban egyedül álló előjogot, hogy már 800 év óta éjjel-nappal ki van téve templomában az Oltáriszentség nyilvános imádásra. Nyolcszáz év óta szüntelen szentségimádás egy pillanatra sem megszakítva. Spanyolország mozgolódik. A kongresszus védnökségét a király és a királyné vállalta el, a hivatalos közlöny az El Universo. Június 25. és 29. között fogják a nagyszabású ünnepségeket Madridban és Toledoban megtartani. Magyarországból is többen mennek. Felvilágosításokat nyujtanak a kongresszus titkárai P. Postius, Madrid, Buen Suceso 18. és Don Gabibán, Madrid, Barco 20.

A mult századbeli mexikói forradalom emlékei. Amerika mozgósít. Már a mult század negyvenes éveiben elvett három tartományt Mexikótól, midőn Taylor generális Santa Anna vezért Buena Vista-nál leverte. Ebben a forrongó időben a világbéke igazi harcosai jöttek az Úr testével, ki mondá: Békémet adom nektek. Hullámok áldjátok az Urat! Aligha teljesültek valóban e Szentlélek ihlette szavak, mint 1843. év Karácsonyán. New-Orleans kikötőjét egy vitorlás hajó hagyta el fölfelé a Mississipin P. Brunner Ferencet és hét rendtársát, néhány növendékpapot és szerzetestestvért vitte a hajó, hogy az Úr Jézus Szentséges Véréről nevezett missiótársaság első rendházát megalapítsák az új világban. A szentséges vér harcosai és zászlóvivői három oltárt állítottak fel a hajón s nyolc ízben ismétlődött meg a szent áldozat a nagy világfolyam habjain.

EGYESÜLETI ÉLET.

Oltáregyesületi kiállítás Székesfehérvárott. A székesfehérvári O. E. április 8—10-én tartotta évi kiállítását a Ferencz József nőnevelőben. Április 8-án délután a kiállítás ünnepélyes megnyitása alkalmával *Szuborits* Jenő apátkanonok megáldotta a kiállított tárgyakat. Anyagi értékben közel 5000 koronát tett ki az a pár száz kiállított tárgy, mit a gyengédlelkű hölgyek az Úr hajlékai számára fölajánltak. A kiállított tárgyakból 29 egyházmegyei templom, illetve kápolna részesült segítségben.

A kiállítás zárultakor Szuborits kanonok háláját fejezte ki a sokat fáradó hölgyeknek áldásos munkájukért. Az egyesület részéről a fehérneműek szabása, varrása s a munkakiosztás közül legtöbbet buzgólkodtak Lichtneckert Antalné, dr. Szabady Józsefné, Tóth Béláné, Perlaki Horváth Ilona, *Szögyény-Marich* Julia elnökasszonnyal élükön, ki lelke az egyesületnek.

A kiállítás alkalmával 300 koronánál is több gyült össze a kitett perselybe; ebből az összegből 132 koronát a Székesfehérvárott épülő Jézus Szive templom orgonájára adományozott az egyesület vezetősége.

Oltáregyesületi kiállítás Budapesten. Szent Paszkálnak a szentségi társulatok védőszentjének ünnepén kezdődnek a középponti oltáregyesület kiállítási ünnepségei. E napot május 17-ét az előkészítő ájtatosságok foglalják el. Május 18-án csütörtökön, ünnepélyes megnyitás, tartja Kohl Medárd dr. püspök. Három napig minden délután a nméltóságú püspöki kar egy-egy tagja tart szentbeszédet és áldást, ugyancsak minden délután mutatványos előadások és fölolvasások lesznek a budapesti középponti oltáregyesület és az orsz. egyházművészeti tanács közreműködésével. Vasárnap május 21-én reggel közös szentáldozás, délután ünnepélyes Te Deum. A kiállítás három napig lesz megtekinthető.

A nagyszebeni Oltáregyesület újjászületése. Az elmult év egyletünk újjászületésének éve volt. A mult évi január hó 30-án megtartott közgyűlésen hozott határozat folytán egyletünk visszatért alapszabályaihoz, melyektől már egészen eltért.

Ezen visszatérésnek kedvező hatása különösen a következőkben nyilvánult meg:

A mult évi február hó 6-án megtartott rendkívüli közgyűlésre összegyűlt tagok elhatározták a havi imaórák megtartását, melyek március 3-án, április 7-én, május 5-én, június 2-án, julius 7-én, augusztus 4-én, szeptember 1-én, október 6-án, november 3-án és december 1-én tartattak meg a rendes tagok nagy részének részvételével. Hisszük, hogy minden tag szívbeli óhaját tolmácsoljuk, midőn azon kivánságunknak adunk kifejezést: bárcsak azt írhatnók a következő évi jelentésben, hogy a rendes tagok minden imaórán testületileg voltak jelen.

Az elmult évben húsz délutánon tartattak munkaórák, melyeken rendesen 20—30 tag vett részt. A nyári hónapokban ezen órák szüneteltek. Munkaóráink iránt nagy érdeklődést tanúsított díszelnöknőnk, Hohenlohe hercegasszony is, mely érdeklődésnek nemcsak azzal adta bizonyítékát, hogy ittlétte alkalmával minden órán pontosan megjelent, hanem azzal is, hogy még távollétében is élénken tudakozódott ezen órák lefolyása után s ezzel hölgyeinkben a pontos megjelenést és szorgalmas munkálkodási kedvet előmozdította.

A munkaórákon résztvevő hölgyek templomi fehérneműt készítettek a kiállítás részére. Ezen kívül kijavították a használatban levő miseruhákat és fehérneműt is. A tagok nemcsak a meghatározott délutánokon dolgoztak, hanem otthon is fáradoztak a szent célért, úgy hogy ezen idő alatt a következő tárgyak készültek el: 15 miseing, 12 karing, 19 ministráns ing, 52 corporale, 40 purificatorium, 30 humerale, 24 lavabokendőcske, 24 stolagallér, 62 pala és 12 casulabetét.

Hálásan kell megemlékeznünk ügybuzgó elnökünk, Hohenlohe herceg plébános úr munkásságáról is, ki a munkaórák alatt igen érdekes felolvasásokat tartott a paramentikáról, mely felolvasásokkal nemcsak a hölgyek szakismereteit bővítette, hanem annak is elejét vette, hogy a tagok hasznavehetetlen vagy kevésbbé jó paramentumokat készítsenek.

Végre megemlítendő, hogy úgy a rendes, mint a pártoló tagok közül többen szöveteket ajándékoztak a március hóban megtartandó kiállítás részére. Az adakozók névsorát a kiállítás alkalmával fogjuk közölni.

Az elsoroltakban beszámoltunk egyletünk mult évi tevékenységéről, most még csak azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a megkezdett úton tovább haladunk s Isten segedelmével még nagyobb bizalommal és kitartással fogjuk teljesíteni az önként magunkra vett kötelességeket.

A Kolozsvári Egyesület jubileumi éve. Az Oltáregyesület igazgatója, Hirschler József dr. prelatus-kanonok-plébános körvonalozza a gyűlés összehívásának célját és a tennivalókat az Egyesület felvirágoztatására. Örömmel jelzi, hogy az idei 1911. év jubiláris esztendő, mert most már az Egyesület tízéves dicső multra tekinthet vissza. Tíz év egy áldozatkész, lelkes egyesület életében nagy idő. Ezt első sorban a segélyezett számos szegény templom tudná igazán elmondani. Az eddigi kiállítások is nagy sikerről, a tagok lángbuzgalmáról és áldozatkészségéről tanúskodnak, az idei jubiláris kiállításnak mindenben méltónak kell lenni az Egyesület tiz éves fényes multjához. Miután újólag egyhangúlag megválasztották a régi tisztikart, bejelenti az igazgató az új alapító és rendes tagokat, majd a választmány kiegészítése következett. A tagokat felkéri, hogy lehetőleg mindannyian lépjenek be az újonan alakult Caecilia-egyesületbe és a megerősítést nyert Szent Antal-fiúárvaház-egyesületbe.

Ezután felkéri Komáromy Dezső dr. kegy. r. theol. tanárt, az Egyesület titkárát, hogy mult évi jelentését tegye meg. A titkár felsorolja a mult év nevezetes eseményeit. Örömmel és hálával emlékezik meg Székesfehérvár lánglelkű püspökéről, Prohászka Ottokár dr. őméltóságáról, ki az Oltáregyesületet azzal tisztelte meg, hogy a szentgyakorlat vezetését elvállalta és nagybőjti fönséges szózatát nyomtatásban minden tagnak elküldötte. Prohászka Ottokár dr. püspök úr őméltóságának az Oltáregyesület nevében gróf Majláth Gusztáv Károly dr. püspök úr őnagyméltósága mondott köszönetet, ki megjelenésével megtisztelte a szentgyakorlat alatt az Egyesületet. Kiemeli a titkár a lángbuzgalmú igazgató gyönyörű beszédeit, melyeket az Oltáregyesület ünnepélyes imanapjain mondott és vetített képekkel tartott nagyhatású felolvasásait. Ezután az őszi legutolsó kiállítást említi fel, mint amely fényes sikerével az Oltáregyesületnek igazi büszkesége volt. A kiállítást gróf Majláth Gusztáv Károly püspök úr őnagyméltósága nyitotta meg szép beszéddel, ezzel is örök hálára kötelezve az Egyesület tagjait.

A kiállítás sikeréhez nagyban hozzájárult özv. Imre Gergelyné, az Egyesület ruhatárosnője, kinek az Egyesület leghálásabb köszönetét tolmácsolja. Bochkor Mihály drt, az Egyesület buzgó ellenőrét, jogakadémiai tanárnak nevezték ki Nagyváradra. Míg egyrészt öröm töltött el minket a jól megérdemelt kitüntetésért, másrészt fájdalom, hogy ilyen lángbuzgalmú, vallásos tagot kell ezentúl az Egyesületnek nélkülöznie. Mély tiszteletét és háláját iránta jegyzőkönyvileg fejezte ki az Egyesület.

Ezután a ruhatárosné teszi meg tartalmas, a tagok nagy munkásságát és áldozatkészségét fényesen igazoló jelentését. Végül Schannen Péter igazgató, az Oltáregyesület pénztárnoka tünteti fel a pénztári helyzetet, melyet a tagok örömmel vesznek tudomásul és a felmentést megadják. Ezzel a jubiláris évet megnyitó tavaszi közgyűlés véget ért.

A Pécsi Oltáregyesület 1910. évi működése. A pécsi Oltáregyesület a lefolyt évet Őméltósága Zichy Lujza grófnő vezetése alatt kezdette meg. Elnöki tisztségének első esztendejében is már nagy lendületet mutat az egyesület belső és külső élete.

Az ő lelkesültségtől áthatott buzgalmát, mindenre kiterjedő figyelmét mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy ezen évben az Oltáregyesület fokozottabb mérvben volt képes rendeltetésének megfelelni. Az egyesület Zichy Lujza grófnő elnök felszólítására tömegesen jelentkező főuri jótevő tagok kegyes adományai, nemkülönben több rendbeli hagyatékok révén oly kedvező anyagi helyzetbe jutott, hogy menten minden terhelő adósságtól szolgálhatta a szegény templomok segélyezését. Főleg nagyjelentőségű boldogult Gruzling F. esperes 2000, Horváth K. Józsefné és Brunner M. 200—200 K hagyatéka.

A pénztári kimutatás szerint az egyesület bevételei 12.480 K 44 fillért tesznek ki, mely összeggel szemben a mult évben a befolyt összeg, 6527 K 26 fillér 5953 K 18 fillérrel emelkedett. E tetemesen javult vagyoni állapotnak megfelelően 36 szegény templom részesült segélyben. Körülbelül a következő menynyiségű egyházi ruhák és szerelvények lettek szétküldve: 20 drb casula, 6 pluviale, 9 alba, 8 karing, 7 oltárterítő, 2 szentségvelum, 5 stóla, 1 antipendum, 22 ministrans öltöny, 8 ministráns ingecske, 47 corporale, 84 kehelykendő, 27 palla, 19 humerale, 1 antipendium csipkéből, 2 missale De Requ., 1 keresztelőkészlet, 1 beteglátogató capsula, 1 tabernakulumfüggöny, 3 ciboriumköpenyke 1 missale, 1 providealó burza, 1 szenteltvíztartó hintővel és egy baldachinhoz 100 K hozzájárulás.

Ezenkívül állandó munkaműhelyünkben helyi és vidéki megrendelésekre is készülnek egyh. ruhák.

Taggyűléseink mindenkor azt mutatják, hogy az egyesület iránt az

érdeklődés folyton emelkedőben van. Tagjaink száma a központban 942, a vidéki fiókegyesületekben 3768, összesen 4710.

A Dunaföldvári Oltáregylet az idén is megtartotta szokásos háromnapi lelkigyakorlatát, melyet nagytudású igazgatója P. Oslay Oswald filozofiai tanár vezetett. Isteni ihlettől áthatott lelkének arany igazságait, bölcs gondolatait nagyszámú érdeklődő halgatta végig, lelki gyönyörűséggel élvezve a hit élet-tanát. Remek ékesszólása sokak szivében lobbantotta lángra az Isten iránti szeretetet.

Egyházmegyei Oltáregyesületek adományai az 1910. évben. Esztergom főegyházmegye területén 1224·25 K. Szepesi egyházmegye területén —. Besztercebányai egyházmegye területén 135·75 K. Szatmári egyházmegye területén 20·58 K. Eger érseki egyházmegye területén 1720·— K. Kassai egyházmegye területén 505·— K. Rozsnyói egyházmegye területén 1165·01 K. Szombathelyi egyházmegye területén 673·69 K. Veszprémi egyházmegye területén 180·— K. Csanádi egyházmegye területén 399·26 K. Nagyváradi I. sz. egyházmegye területén 243·42 K. Eperjesi egyházmegye területén 189·65 K. Munkácsi egyházmegye területén 213·06 K. Lugosi egyházmegye területén 294·30 K.

Besztercebánya: Február 28-án farsang keddjén az Oltáregyesület itt is engesztelő ájtatosságot tartott, mely szent misével, közös szent áldozással vette kezdetét s utána egész nap imádásra volt kitéve a legfelségesebb Oltáriszentség. Tagjaink négy csoportokba osztva félóránkint felváltva folyton a tabernakulum előtt térdeltek, míg a szentély egész nap látogatott volt ájtatoskodó hivekkel. Délután 1/23 órakor tót, 4 órakor magyar szent beszéd, utána litánia tartatott s a Szentség visszahelyeztetett.

Az esztergomi Oltáregyesület köréből. Az idei kiállítást május hó 7., 8. és 9. napján tartják meg a vizivárosi irgalmasnővérek zárdájának termeiben.

A kalocsai O. E.-nek legutóbb *Kecelen* (Pestm.) alakult fiókegyesülete, melynek vezetője *Böhm* Jenő káplán. A keceli tagok száma: 92.

Besztercebányán március hó 25-től a hó 29-ig tartattak meg az Oltáregyesületi tagok számára a lelkigyakorlatok. P. Áronffy Ferenc missiós atya, budapesti házfőnök bölcs vezetése alatt naponta háromszor jöttek össze a tagok, hogy az örök igazságok fölött elmélkedjenek. A város valamennyi előkelő úrnője részt vett ez első lelkigyakorlaton, de nagy számmal vettek azon részt vidékiek is, így Zólyomból, Körmöcbányáról, Szliácsról és Szelcséről. A lelkigyakorlatok befejező napján tartott választmányi üléséből azután testületileg mondott köszönetet a választmány szeretett jó lelkiatyjának, P. Áronffynak és fővédnökének, Radnai Farkas dr. megyéspüspök Úrnak, kinek jósága szerezte az egyesület tagjai számára e felejthetetlen, kedves napokat.

A kalocsai Oltáregyesület köréből. *Kőszeghy* Mihály dr. fajszi plébánost, a kalocsai O. E. eddigi igazgatóját, az érseki hatóság ezen tisztétől saját kérelmére fölmentette s igazgatónak *Horváth* Győző dr. kanonokot, aligazgatónak pedig *Wiederkehr* József dr. nagyobb papnevelő-intézeti lelkiigazgatót nevezte ki. A kinevezés nagy örömet keltett mindenfelé. Az új igazgatók eddig is buzgón tevékenykedtek a szentségi Úr Jézus tiszteletének terjesztésében. Horváth Győző kanonok az eucharisztikus irodalomnak művelője; hittudományi avató értekezésének tárgyát (A szentmiseáldozat gyümölcseiről. Kalocsa, 1898) is az Eucharisztia köréből vette. Wiederkehr József több év óta mint az Eucharisztia-társulatnak egyházmegyei igazgatója buzgólkodik. A kinevezett új igazgatókat husvét hétfőn üdvözölte a kalocsai O. E. elnöksége.

Oltáregyesületi kiállítás Kalocsán. A kalocsai egyházmegyei Oltáregyesületek *április* 8—9-én tartották meg ez évi kiállításukat.

A kiállítást április 8-án d. e. 11 órakor *Kleiner* Lajos prelátus-kanonok, káptalani helynök nyitotta meg ünnepélyesen. *Kőszeghy* Mihály dr., az egyesület központi igazgatója, üdvözölte a káptalani helynököt, majd az egyesület közeli multjára visszatekintve, kegyeletes szavakkal áldozott az eucharisztikus főpap, boldogult Városy Gyula kalocsai érsek emlékének. Kleiner prelátus lelkes megnyitóbeszédében azt a kérdést fejtegette: *miért kíván a szentségi Úr Jézus köztünk lakni?* Nagy elismeréssel méltatta az oltáregyesületi tagoknak élőhitből fakadó önzetlen tevékenységét, végül az igazgatói állástól megváló Kőszeghy Mihály fajszi plébánosnak sok évi buzgó működéseért elismerését s köszönetét fejezte ki. A szép beszéd végeztével megáldotta a kiállított tárgyakat. Legvégül a káptalani helynök s a jelenlevők — köztük Horváth Győző dr., Wiederkehr József dr., P. Hauer Ferenc, S. J. stb. — megtekintették a kiállított gazdag készletet.

Az egyházmegyei Oltáregyesület együttes kiállításán a kalocsai anyaegyesületen kívül résztvett a *bajai* és *zombori* fiókegyesület is. A három egyesületnek együttesen kiállított készlete izléses csoportosításban egészen megtöltötte a kiállítási helyiséget, az iskolanénék óvodatermét.

Leggazdagabb volt természetesen a *kalocsai* anyaegyesületnek készlete. A kalocsai O. E. a saját pénztárából csupán miseruhákat, vecsernyepalástokat, szentségtartókat szerzett be, szóval olyan tárgyakat, miket készen kell venni. A többi tárgyakat jobbára egyes tagok vagy jótevők maguk készítették s ajánlották föl az egyesület céljaira. A közös munkadélutánokon dolgoztak a kalocsai tagok közül: Jámbory Lajosné elnöknő, Petrovácz Józsefné alelnöknő, dr. Szűcs Zoltánné, Huszy Istvánné, Musza Józsefné, Jurcsó Antalné, Horváth Mária, Petrovácz Ida, Raichl Mariska és Miholics

Mariska. Kívülök még az egyesületnek számos tagja és jóakarója, számszerint harmincnyolcan járultak hozzá kézimunkáikkal vagy adományaikkal a kiállítás sikeréhez.

A *zombori* fiókegyesület saját pénztárából beszerzett 2 miseruhát, a magyar és bunyevác ajkú tagok adományából pedig 1—1 pár ministráló ruhát és inget. A többi tárgyat egyesek adományozták. Az adakozók száma 77. Zomborból felküldtek a kiállításra 192 tárgyat, miknek értéke 1270 koronára tehető. Ezt a készletet előzőleg (április 2-án) már Zomborban is kiállították; ez alkalommal a fiókegyesület addigi igazgatója, *Agatity* Boldizsár nemesmiliticsi adminisztrátor búcsut vett a zombori tagoktól. A zomboriak kiállítása fényes jelét adta a fiókegyesület örvendetes fejlődésének.

A kalocsai és zombori O. E. kiállított tárgyaiból az egyházmegye 35 segélyezésre szoruló temploma, illetve kápolnája részesült adományokban. Az egyházmegye területén kívül hat helyre juttattak adományokat. Nem feledkeztek meg a kalocsai tagok a hazai Oltáregyesületek missziöterületéről, Boszniáról sem. A boszniai szegény kápolnák részére használt tárgyakat is küldtek.

Oltáregyesületi szervezkedés a szatmári egyházmegyében. *Boromisza* Tibor dr. szatmári püspök, ezidei I. számú körlevele élén buzdító fölhivással fordult az egyházmegye papságához, hogy az egyházmegye területén mindenütt szervezzék híveik körében az oltáregyesületeket. A hitélet mélyülése, a szegény templomok fölsegítése fogja hirdetni e nagyjelentőségű, örökhatású főpásztori intézkedés üdvös és fontos voltát.

A szövetek valódiságának kisérlő eszközei. 1. Selyem szövetek. Ereszszünk egy darabka szövetre sósavat. Ha a szövet tiszta selyem, akkor csakhamar nyilás képződik rajta, mert a sósav föloldja a selymet. Ha pedig más szálak is vegyítvék a selyem közé, akkor ezek épségben maradnak.

2. Aranyszövetek. Aranypaszományok. Húzzunk ki a szövetből egy aranyszálat és tartsuk azt pl. egy égő gyujtó lángja fölé úgy, hogy az olvasztás folytán aláhulló és alig látható kis gömböcskék egy darab fehér papirosra essenek. Ezeket azután vizsgáljuk meg nagyító üvegen. Ha tiszta fehér a szinük, akkor a szövet igazi, ha pedig vereses, akkor hamis. Vagy pedig dörzsöljük az aranyszövetet kovakövön mindaddig, míg csak ez utóbbin fényes érczszín nem látszik. E kisérletezés kemény fán is történhetik. A vonás szinéből könnyen kivehető annak valódisága vagy hamissága. Hamis, ha a vonás sötétes.

3. Vászon. Darabka vásznat pálmaolajba mártva dörzsöljünk meg egy kissé. Az igazi vászon átlátszó lesz, mint a papiros, melyet olajjal nedvesítünk meg; a gyapjúszálak ellenben fehérek maradnak, azért könnyen megismerhetők.

Szerkesztő: Dr. Makay Lajos.

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés ... ... 3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal 5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal 6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ... 4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ... 5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ... 6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával ... ... 8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ... 4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal 6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal 7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával 9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal 18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal ... ... 4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ... 5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés ... ... 6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés ... ... 3 K 10 f.
Diszes kötés ... ... 4 « 10 «
Selyemkötés ... ... 6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.
Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Isten nevét hiába ne vegyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYV

(Megkérlelés.) Isteni Üdvözítőm, te dicsőségesen föl-mentél a mennybe, ahonnan eljövendő vagy ítélni eleveneket és holtakat; csodálatos dicsőségben ülsz az Atya jobbja felől, de egyszersmind a legméltóságosabb Oltáriszentségben köztünk lakozol.

Szereteted nem szünik meg rólunk, méltatlan teremtményeidről, gondoskodni; azért mentél föl az Atyádhoz, hogy lakóhelyet készíts számunkra s azt akarod, hogy ahol te vagy, mi is, a te szolgáid, egykor ott legyünk.

Szeretet és irgalmasság bősége! a mi utunknak csak az ég felé szabad vezetnie, mert te, édes Jézus, ott készítetted el számunkra az örök gyönyörűség helyét.

De az emberek szivűk határtalan vakságában a mulandó javakhoz ragaszkodnak; nem keresik az odafönt valókat, hanem ami a földön van s elfeledik, hogy a földön nincs állandó lakóhelyünk.

Ahelyett, hogy örökbecsű kincseket gyűjtenének, a világ csalóka örömei után futkosnak s téged Szentségedben magadra hagynak, pedig egyedül csak te vigasztalhatod és boldogíthatod őket.

Istenem, a legméltóságosabb Oltáriszentség a kegyelem trónja, ahonnan örök értékű javakat nyerhetünk s a világ mégis kerüli templomaidat s hideg, közönyös szereteted csodája iránt, mely az oltáron naponkint megújul.

Walser-Varga Örökimádás imakönyvéből.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

XII. ÉVF. 1911. 6. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllöi-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

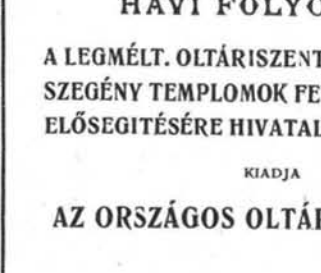

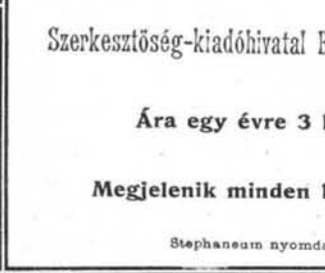

Az Oltáregyesület rendes tagjainak adománya 1911. február hóban:

Heilman Mariska 4 k, Bane Frigyesné 24 f, Csölle Cecilia 2 k, Csiz Katalin 4 k, Cziz Mária 1 k, Csiz Anna 1 k, Mészáros Ignácné 2 k, Kovács Gyuláné 10 k, a pozsonypüspöki Plébánia tagjaitól 20 k, Palkovics Jánosné 2 k, Lesztenszki Julia 2 k, Zóka Józsefné 2 k, Rob Anna 2 k, Sekolon Karolina 1 k, Nagy Jánosné 40 f, Finna Jánosné 2 k, Sibel Mária gyűjtése: Máriaradna 3 k 12 f, a bajóti tagok 18 k, Tomori Erzsébet 50 f, Hatos Erzsébet 24 f, Nemessányi Emma 2 k, Gróf Bethlen Klára 10 k, Posch Borbála 1 k, Korpecs Anna 1 k, Pintér Auguszta 60 f, Sebestyén Mária 60 f, Nagy Anna 1 k, Gönc Jánosné 5 k, Medgyaszay Rebeka 1 k, Szegedy-Maszák Aladárné 10 k, Szentgyörgyi Jordán Károly apátplébános a szaniszlói tagoktól 21 k 58 f, Mészáros Juliska 24 f, Holzer Mária 5 k, Józsa Jánosné 40 f, Nagy Béla 24 f, Geng Terézia 1 k, Kaiser Mihály 1 k, Bantó Jenő 24 f, Per Ferencné 2 k, Altmann Józsefné 24 f, dr. Tóth József kanonok Szombathely egyházmegye területéről, Mayerbeck Mihály 2 k, Felsőőr 7 k 60 f, Rábakeresztur 6 k, Eckert Irma 15 k 60 f, Városszalonak 17 k 51 f, Nagyszentmihály 31 k, Szarvaskend 13 k, Kaposi Nővérek 2 k 24 f, Vizlendva 103 k 96 f, Bezerédj Dénesné 8 k, összesen 193 k 91 f. Langer Vencelné 4 k, Fejérváry Coelestin 10 k, Vígkedvű Pálné 4 k, Bucsek Erzsébet 1 k, Szeidler Jánosné 1 k, Bruska Jánosné 2 k, Pichler Jánosné 2 k, Bittermann Irén 2 k, Szelényi Aladárné 10 k, Thinschmid Gyuláné 4 k, Vaszkó Gizella 5 k, Keyll Mária 1 k, Szirmai Rezső 1 k, Nagy Mihály és neje 2 k, Berta Vilma 5 k, Janecskó Kálmánné 2 k, a szilhai gk. hitközség 4 k, Móritz Lajos káplán a sárvári tagoktól 7 k, Pachmann Lénárdné 10 k, Gungl Mária 1 k, Nagy Zsuzsanna és Anna 48 f, Dezső Józsefné 1 k, Blahó János gyűjtése Tarnaméra 19 k, Takács Karolin 4 k, Lévay Árpád 2 k, Töry Emilné 10 k, Juhász Teréz 2 k, Sieberna Julia 2 k 40 f, Boros Paula 2 k, Magyar Erzsébet 2 k, Schwarcz Lipótné és Róza 48 f, Szova Jánosné 6 k, Fekete Zoltánné 2 k, Jánosy Olga 2 k, Polonyi Karolin 2 k, Frekán Anna 1 k, Buzsáki Józsefné 30 f, Hanák Antal és neje 6 k, Péntek Anna 8 k, Kapalka Rozália 2 k, Matykó Karolin 2 k, Török Kálmánné 10 k, Német Mária 24 f, Rosmann János és neje 2 k, Takács Rozália 2 k, Truzsits Erzsébet 2 k, Mayer Jolán 2 k, Drappa Teréz 2 k, Nagy Mária 24 f, Kertész Mária 24 f, Pápai Gézáné gyűjtése: Nagyné Csik Anna 50 f, Mészárosné Gonda Ágota 1 k, Csikné Vajda Rozália 50 f, Gandané Tóbiás Boris 50 f, Balogné Szalai Rozália 50 f, összesen Muzsláról 3 k, Gróf Wenckheim Gézáné 10 k, Zaka Mária 24 f, Aczél Margit 2 k, Bodiss István káplán a lendvavásárhelyi tagoktól 6 k 72 f, özv. Mészáros Tiborné 2 k, Székely Miklósné 6 k, Herfort Ilona gyűjtése: Schvarcz Erzsébet 60 f, Elekes Róza és Giza 2 k, Köhler István és neje 6 k, Degen Gusztávné 2 k, Kolba Lajosné 4 k, Vágner Adolfné 2 k, Horvát Judit 24 f, Dr. Kövér Kálmánné 10 k, Kocsis Piros 24 f, Horváth Károly 1 k, Kányi Menyhért 4 k, Frész Irma és özv. Frész Józsefné 2 k, Zufall Ferencné 2 k, Hammer Antalné 4 k, összesen 40 k 08 f, Takács András és Zuzsanna 50 f, Dolin Katalin 5 k, Kozma Jánosné 2 k 20 f, Szandalics Józsefné 1 k, Katona Ilona 1 k, Diossy Ferencné 1 k, Rapcsák Borbála 1 k, Tóth Imréné 1 k, Vas Sándorné 2 k, Kovács Artalné 1 k, Rafszkii Jánosné 20 f, Paulik Andrásné 1 k.

(Folyt. köv.)

XII. ÉVFOLYAM. 1911. JÚNIUS. 6. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Kánter Károly:* Az ötvenkét éves Oltáregyesület. — Az Oltáregyesület kiállítása. — Eucharisztikus kongresszusok. — Az Oltáriszentség Amerika őserdeiben. — *Vállay S. J.:* Két szentáldozás. — Szent Róza és a mennyei kertész. — A szentmise. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár.* Szentáldozás előtt. Szentáldozás után. A szentáldozásról. Áldozott-e Kolumbus Kristóf, mielőtt Amerikát fölfedezte. — Imák és búcsuk. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* Szentséglátogatás szent Izidor példájára. — Munkaasztal. — Röptében a nagyvilág körül. — Hasznos tudnivalók.

Az ötvenkét éves Oltáregyesület.

Irta: KÁNTER KÁROLY.

Az OLTÁREGYESÜLET kiállításai, noha természetüknél fogva kevés eltérést és változatosságot mutatnak fel, mert hiszen a szegény templomok szükségletei is folyton ugyanazok, reánk, az Oltáregyesületnek tagjaira és ennek vezetőire és munkásaira nézve minden évben ünnepszámba mennek, még pedig úgy a díszes közönség, mint a tárgyakat megáldó Püspök úr megjelenése folytán, de meg azon okból is, mert kiállításunk egy teljes év szorgos munkásságának eredményét mutatja be.

Amint a mezei munkás learatja gabonáját és csűrébe gyűjti azt, hálás és örvendező szívvel tekint fel a Mindenhatóhoz, mert megsegítette őt, hiszen családját elláthatja a szükségesekkel, azonképen hálátadólag tekintenek az Oltáregyesületnek munkás tagjai az Úr Jézushoz, aki megsegítette őket és megáldotta kezeik munkáját, mellyel elláthatják az Úr Jézus szegény templomait és oltárait.

De a templomi szerek beszerzése és előállítása mellett nem feledkezett meg Oltáregyesületünk az egyesület másik, még pedig a legszentebb és legfontosabb feladatairól, a Legfölségesebb Oltáriszentségben köztünk élő Úr Jézus Krisztus iránti imádatos hódolatról és ennek ápolása és terjesztéséről.

És mivel mindkét rendbeli feladatát illetőleg Oltáregyesületünk a saját kebelében, valamint az országszerte változott körülmények folytán egy új forduló ponthoz jutott, helyénvalónak látjuk a mostani kiállítás

alkalmából Oltáregyesületünknek a változott viszonyokhoz alkalmazott és mindinkább kialakuló irányelveit, főleg a testvér oltáregyesületek, de meg az érdeklődő nagyközönség számára az utóbbi egyesületi év fontosabb eseményeinek előadása keretében ismertetni és kellően megindokolni.

Erősen hiszem, hogy ez által sok félreértéseknek fogjuk elejét venni.

A budapesti központi oltáregyesület keletkezése óta mindig a *legnagyobb készséggel állott* a szegény templomok lelkipásztorainak s ezek révén az egyházmegyék főtisztelendő főpásztorainak is szolgálatára.

A legutóbbi időkig édes hazánk úgyszólván minden egyes egyházmegyéje szerves összeköttetésben állott a budapesti központi Oltáregyesülettel. Az egyházmegyei oltáregyesületek vagy ezeknek főhatóságai hozzánk küldötték be a tagsági díjakat és egyéb alamizsnákat, mi pedig viszonzásul eleget tenni iparkodtunk az illető egyházmegyék által hozzánk utalt folyamodványoknak.

Eddigelé csak jámbor és fenkölt gondolkozású világi úrnők egyesületi buzgóságból, ma azonban már egy nagy kolostor apácái hivatásból dolgoznak és vezetik szakszerű tudással és önfeláldozással a világi elnökséggel és a választmánnyal egyetértőleg a szegény templomok számára készülő munkálatokat. Erős a meggyőződésünk, hogy a vezetésük alatt készülő munkák, noha a rengeteg sok folyamodó szegény templomokra való tekintettel nem egy-két műremek, hanem sok egyházi kellék előállítása szükséges, mégis, egyházművészeti szempontból is évről-évre szembeötlőbb fordulópontot fognak képezni a hazai szegény templomok felruházásában.

Félszázados multjában szerzett tapasztalataitól sarkaltatva és tudva azt, hogy amint az Üdvözítő a szegény emberekről mondotta: «szegények mindig lesznek veletek», úgy az emberi gyarlóság és egyes községek szűk anyagi viszonyai folytán szegény templomok is mindig lesznek bőviben, a budapesti központi Oltáregyesület óriási áldozatok árán (melyek még ma is nagy teher gyanánt nehezednek az egyesület elnökségére) nagy egyesületi munkaházat emelt itt Budapesten az Üllői-uton az Úr ézus gyönyörűséges szentélye és kolostora mellett, hogy ebben az egyesületi házban állandó otthonra találjon az ország szegény templomainak gondozása.

Nem utolsó gondolatunk az sem, hogy az Oltáregyesület házában a Mária-Reparatrix apácák vezetése alatt szakszerű és művészi kiképzést nyerjenek a székesfővárosi és vidéki, vagy a vidékre kimenő úrnőink, hogy így általuk az egész országban tovább plántálódjék az egyházias jó izlés a templomi ruhák készítésében, valaminthogy a szegényebb sorsú nők, főleg a középosztályból az egyházi munkák készítésében való kiképzésük folytán nemükhöz oly nagyon illő keresetforráshoz is jussanak.

De hogy Központi Oltáregyesületünk megvalósíthassa önzetlen és minden versengést kizáró szándékait, hogy a hozzá folyamodó szegény templomok nagy arányához mért tevékenységet fejthessen ki, hogy a szegény templomok számára kért egyházi ruhákhoz a drága anyagot megszerezhesse, soha inkább, mint most, van szüksége az egyházmegyei oltáregyesületek részéről is támogatásra, mert ennek hiányában kénytelen lenne, már csak az igazságosság és méltányosság szempontjából is csak a vele anyagi tekintetben és viszonyban lévő egyházmegyék kérvényeit venni tekintetbe, az anyagi támogatást megvonó egyházmegyék szegény templomainak kérvényeit pedig elintézetlenül visszaszármaztatni.

Ne hogy azonban félreértessünk, szeretettel kell hangsúlyoznom, hogy a mi oltáregyesületünktől távol áll még a gondolata is annak, mintha mi az egyes egyházmegyék oltáregyesületeinek fejlődését csak a legcsekélyebb mértékben is bénítani akarnánk, hiszen akkor összeütközésbe jönnénk Rómától szentesített alapszabályainknak szellemével, de midőn az egyházmegyei oltáregyesületek hozzánk való testvéri viszonyának fenntartását és ápolását kérjük, akkor csak a túlkorai és a jövőre is biztosító szilárd alapok nélkül való elszakadástól félünk és rettegünk, mert megvagyunk győződve, hogy a fokozatos fejlesztés és a velünk való egyetértés révén épen nekik vagyunk és leszünk legerősebb támaszaik.

Valóban nehezünkre esik konstatálni, hogy épen most, amidőn a hazai szegény templomok javára nagyarányú munkálkodást szeretnénk kifejteni, amidőn evégből hosszú évek sorára érettük is nagy terheket vállaltunk magunkra, amidőn apácáink készen állanak a szegény templomok szolgálatára, hogy épen akkor egyes egyházmegyék teljesen elválnak tőlünk, a saját templomaik kárára az összes tagdíjakat visszatartják, a központot nem segítik és csak a tőlük is beérkező kérvényekről tudjuk, hogy nem képesek egyházmegyéjük szegény templomait segélyezni.

Mindezekre való tekintettel a jövőre való *irányelveinket* a következőkben véljük legcélszerűbben megállapítani:

1. A vélünk teljes szellemi és anyagi egységben levő oltáregyesületek, illetve egyházmegyék szegény templomainak kérvényeit tőlünk telhetőleg elintézzük;

2. azon egyházmegyéktől jövő kérvényeket, amelyek az egyházmegye központjában munkaórákat tartanak és ennek szükségleteire az illető városban bejövő alamizsnákat használják fel, a vidékről bejövő tagdíjakat ellenben hozzánk küldik, az ottani Oltáregyesület által már ki nem elégíthető kérvényeiket elfogadjuk és elintézzük;

3. a teljesen önálló és velünk viszonyban nem levő Oltáregyesületek, illetve egyházmegyék kérvényeit visszautaljuk, de azért mindig készségesen támogatjuk a vezetőséget tanácsainkkal és erkölcsi hozzájárulásunkkal.

Ezeknek előrebocsájtása után legyen szabad *egyesületünknek az utóbbi évben kifejtett munkálkodásáról inkább csak adatszerűleg beszámolnunk.*

Oltáregyesületünk elsőrendű feladatának, az imádásnak megoldásában legnagyobb segítségünk volt az Örökimádás-templom, mely fekvése és művészeti szépsége folytán évről-évre fokozottabb mértékben válik az Oltáriszentség imádásának a székesfővárosban központjává. Nagy segítségünkre voltak továbbá a mi buzgó Mária-Reparatrix apácáink, kik bensőséges életükkel, leleményes buzgóságukkal valódi apostolai az Oltáriszentség tiszteletének.

Templomunk, melyben reggeltől-estig ott térdelnek a jó Anyák egymást felváltva, a legfelségesebb Oltáriszentség előtt — mindig új és új híveket és imádókat vonzanak az Oltáriszentség elé.

Nagy öröm az reánk nézve és nagy vigasztalás az Úr Jézusra, hogy naponkint főleg a délutáni ájtatosságok alkalmával, de főleg vasár- és ünnepnapokon úgy a hívek általában, mint az iskolásfiúk és leányok, sőt havonként a katonák is buzgó szivvel vesznek részt az istentiszteleteken, aminek az a kézzelfogható nagy eredménye, hogy annak dacára, hogy csak egy lelkésze van templomunknak, sőt az sem teljesen templomunké, a mult esztendőben 37.800-an *jelentek meg az Úr Jézus asztalánál* és vették magukhoz az élet kenyerét. Az áldozók száma folyton növekvőben van.

Apácáink önfeláldozó buzgóságának köszönhetjük, hogy csak a nagybőjt folyamán hét *nagy szent gyakorlat lett tartva az oltáregyesület házában,* ahol most kiállításunk van, ugyancsak ők fáradnak a folyton jelentkező úrnőkkel, akik magánosan végzik szentgyakorlataikat.

Ugyancsak a tiszt. Anyák szerveztek hét *Máriagyülekezetet,* (kongregációt), melyek ép úgy kegyelemhelyei az úrnőknek, mint az egyszerű munkásnőknek és a leánygyermekeknek.

Nagy kedveltségre tett szert a havonkint az *első csütörtökön este* 8—9 *óráig tartatni szokott szent-óra,* melyet szintén a tisztelendő anyák honosítottak meg és most már az ország más helyein is megtartanak.

A szent-óra, Jézusnak az Olajfák-hegyén végbement halálgyötrelmének tiszteletére tartatik meg, külön-külön három pontban tartott elmélkedő szentbeszéddel. Az egyes pontok után csendes elmélkedés, majd ének következik, végül a litánia és áldás az Oltáriszentséggel.

A tagok folytonos növekedését mutatják a felvételi füzetek, melyekből 100.000-nél több van forgalomban, valamint vezérkönyveink, melyekből 71.000 adtunk ki.

Az Örökimádás folyóiratnak, amely tavaly egyesült a Reménység folyóirattal, kétezerötszáz előfizetője van, de kivánatos lenne, hogy még inkább terjedjen.

Hogy a szentmisét mondó papság a szentáldozat méltóságának megfelelő ostyákhoz juthasson, *az Oltáregyesület apácái két géppel ellátott ostyasütőt rendeztek be,* melynek az az üdvös gyakorlati eredménye, hogy ma már havonkint *negyvenezer darab ostyát,* évenkint tehát mintegy *felmilliót* küldenek szét a megrendelő papoknak.

Könyvtárunk is lassan bár, de gyarapszik és mindinkább hasznos szolgálatot tesz az olvasni és művelődni akaró lelkeknek.

Szándékunk van egy *eucharisztikus múzeumot* is alakítani, amelyben összegyűjtenénk mindazt, ami a Legfelsőbb Oltáriszentség kultuszára vonatkozik és úgy a híveknek, mint a művészetkedvelőknek is nagy szolgálatára és okulására lehetne.

Jótevőink között első helyen említem meg a *biboros hercegprimás* ő eminenciáját, aki 1000 koronával, gróf *Károlyi* Lászlónét, ki 2000 koronával, özvegy *Tömöry* Károlynét, *Miskó* Józsefnét és sok, igen sok úrnőt és főúrnőt.

Az egyes egyházmegyékből következő segélyek, tagdíjak érkeztek be: Az esztergomi egyházmegyéből 1224.25, a besztercebányaiból 135.75, a szatmáriból 20.58, az egriből 1720, a kassaiból 505, a rozsnyóiból tavaly 1165.01, (az idén: 1226.14), veszprémiből 180, a csanádi egyházmegyéből 399.26, a nagyváradi egyházmegyéből 243.42, az eperjesiből 189.65, a munkácsiból 213.05, a lugosi egyházmegyéből 294.30 korona.

Részint évközben, részint most a kiállítás után elküldetik: A latin szertartású templomok számára casula 111, stola 40, velum 11, Cib. köpeny 15, burza 15, mennyezet 6, minister ruha 46, alba 67, vállkendő 20, korporale 90, purificatorum 96, lavabo 56, palla 15, cingulus 12, karing 35, minist. ing 25, oltárterítő 17, kehely 24, ciborium 16, Monstrancia 11, gyertyatartó 78, füstölő 10, szenteltvíztartó 9, oleum inf. 8, Oleum Bapt. 1, pacificale 6, missale 15, missale def. 19, pulpitus 3, tabernaculum 5, ampolnák 4 pár.

A görög szertartású templomok számára pedig: Felon 28, stola 1, cibórium köpeny 3, tabernaculum 1, cibórium 4, kehely 9, patena 2, pacificale 3.

A Budapesti Központi Oltáregyesületben meg van az igyekezet, a szolgálatkészség, az Úr Jézusban helyezett bizalom, csak értsenek meg minket testvéroltáregyesületeink, támogassanak minket a lelkipásztorok és a hívek és *nem fog hiányozni az eredményes munka a szegény templomok javára.*

Az Oltáregyesület kiállítása.

A BUDAPESTI Központi Oltáregyesület mint minden évben, most is közszemlére állította azokat a tárgyakat, melyekkel ebben az évben tagjai buzgósága és áldozatkészsége folytán a hazai szegény egyházakat megajándékozhatja.

A kiállításnak, mely az Oltáregyesület üllői-úti kápolnájában nyert elhelyezést és három napig volt a nagyközönség számára nyitva, május 18-án, csütörtökön délután 4 órakor volt az ünnepélyes megnyitása, melyet dr. *Rajner* Lajos felszentelt püspök, általános érseki helynök végzett. A megnyitásra megjelent *Auguszta* főhercegasszony is özv. báró *Orczy* Szerafinné főudvarmesternő kiséretében. A megnyitáson, melyen a helyviszonyokra való tekintettel csak meghívott közönség vehetett részt, nagyon sokan jelentek meg az arisztokrácia nőtagjai közül. Ott voltak többek között:

Orgróf *Pallavicini* Edéné, gróf *Hadik* Béláné, gróf *Károlyi* Lászlóné, báró *Barkóczy* Ilona, őrgróf *Pallavicini* Györgyné, gróf *Zselénski* Róbertné, gróf *Andrássy* Aladárné, gróf *Csáky* Gyuláné, özv. báró *Skerlecz* Károlyné, gróf *Almássy* Georgine, özv. gróf *Serényi* Istvánné, gróf *Zay* Miklósné, *Pesthy* Árpádné, gróf *Rádaj* Zsuzsánna, báró *Vécsey* Eszter, *Fontenay* vikomtné, *Rozner* Ferencné, *Gervay* Lujza, *Reiner* Irma, *Giczy* Ida, *Berkett* A. Reginaldné, a váci Oltáregyesület képviseletében dr. *Galcsek* György apátkanonok, lovag dr. *Rapcsák* Imréné elnöknő, özv. dr. *Reizinger* Lajosné alelnöknő, özv. *Udvardy* Kálmánné könyvtáros. Ott voltak továbbá: dr. *Andor* György prelátus-kanonok, *Novák* Lajos c. kanonok, *Breyer* István és *Pokorny* Emmánuel pápai kamarások, *Gabler* L. Pál pénzügyi tanácsos, *Herald* Ferenc igazgató, *Berkett* A. Reginald a «Gresham» igazgatója, *Reiner* János egy. tanár, dr. *Zsembery* István a fővárosi és környékbeli papság több tagja.

Pontban négy órakor megérkezett *Auguszta* főhercegasszony udvari fogatán, báró Orczyné főudvarmesternő kiséretében. A fenséges asszonyt őrgróf *Pallavicini* Edéné, az Oltáregyesület elnöknője és *Kánter* Károly prelátus, királyi várplebános, oltáregyesületi igazgató fogadták az előcsarnokban és felkisérték az emeleti kápolnába, melynek bejárata előtt várakozott *Rajner* püspök egyházi kiséretével. Midőn a papság a templomba bevonult, az apácák az «Ecce sacerdos magnus»-t énekelték.

A megnyitás.

Rajner püspök megnyitóbeszédében mindenekelőtt köszönetet mondott a magas látogatásért, majd a kiállítás jelentőségét méltatta. Az Oltáregyesület tagjai a zsoltáros szavai szerint járnak el: «Uram, szeretem a te házad ékességét!» Az isteni áldozat helyének méltó diszítéséhez ugyan nincsen elegendő arany és drágakő és az adományoknak a végtelen fenséggel szemben nincs is benső becsük, de az Isten kegyesen fogadja ezeket az adományokat, melyeket a hit hozott létre az ő dicsőségére és az Úr Jézus iránt való hódolat. Ez ennek a kiállításnak a jelentősége: minden tárgy hivő léleknek, szerető szívnek a hitvallása. Szép példákkal fejtegeti, hogy a keresztény nők mindig példát mutattak a buzgó vallásosság terén. Ezeket a példákat követik az Oltáregyesület buzgó hölgyei, kiknek köszönetet mond és újból megköszönve a főhercegnő megjelenését, a kiállítást a bíboros hercegprimás nevében megnyitja.

A püspök ezután megáldotta a kiállított egyházi tárgyakat. Ezután *Auguszta* főhercegnőt őrgróf *Pallavicini* Edéné és *Kánter* Károly prelátus végigkalauzolták a kiállításon. A fenséges vendég közel egy órát töltött a kiállításon és a legnagyobb elismerését fejezte ki a látottak felett. A főhercegnő a szemle alatt több főuri hölgyet megszólítással tüntetett ki, majd szivélyesen elbúcsuzott a vezetőségtől.

Negyed 6 órakor az Örökimádás-templomban dr. *Breyer* István p. kamarás mondott szentbeszédet, utána pedig dr. *Rajner* Lajos püspök szentséges áldást adott.

Első benyomások.

Mindjárt az ajtónál igen szép égetett bársonypárnák állanak, közvetlenül mellette Cziráky grófnő kitűnő izléssel himzett pluviáléja. Igen szépek Leinner Mihályné aranyapplikációs, Fischer Róza tűfestéses munkája, gróf Zichy Rafaela lilaszinű misemondó ruhája, Wohlrath Mária filé-munkája, Haasz Emilia himzett casulája, Bodnár Aranka és özv. Payr Lajosné tulipános buzakék dísszel telehintett fehérszinű magyarstylusu pluviáléja. Gyönyörűek Barkóczy Ilona bárónő, Tihanyi Béláné, Cziráky Lujza grófnő, Zichy Sarolta grófnő misemondó ruhái. Széles, miseingekre való csipkéket horgolt Herfort Irén, özv. báró Skerlecz Károlyné. Fel kell említenem még a gyors átnézés alatt észrevett munkák készítői közül Balla Lászlónét, özv. Papp Alajosnét, Jánosy Olgát, özv. Heinrich Ferencnét, Fejérváry Celesztint, Magos Sándornét, Kovács Sz. Julia finom szép himzését és különösképen Schwetz Vilmosné pompás, misekönyvállványul készült fémdomborítását, melyet az esztergomi Oltáregyesület állított ki.

Minden hozzáértő szeme gyönyörrel néz végig ezen a sok női kéz előállította munkán. És felemelkedett lélekkel, meghatottan látja szemei előtt a sebesen öltögető ujjakat, melyeket fáradhatatlanná tesz a tudat, hogy Isten dicsőitésének előmozditásán munkálkodnak. Távol, nagy hegyek között és messzi sík vidékeken nagyon szegény, nagyon szürke

kis templomok között, mint valami jóságos emberi szivekből fakadt virágok hintődnek szét ezek a fehér, piros, viola színben pompázó, arannyal himzett miseruhák, mint a legszebb, legnemesebb, legszentebb célt szolgáló ajándékok.

Az Oltáregyesület, a maga beszedett kis filléreiből és nagynevű adakozók jóságából, valósággal csodákat tud művelni. A kiállítási anyag legnagyobb részét saját vagyonából fedezi. Azt a sok tömör-ezüst, aranynyal dúsan bevont kelyhet, szentségtartót, amelyek hosszú sorokban, erősen ragyogva állanak a számukra elkészített emelvényen, a szép, műérzékkel emelt oltárokat, függőlámpákat és a casulák egész seregét, mind az Egylet állította elő.

Az emberek, a künn zajongó utcák emberei, halk léptekkel, letompított, suttogó beszéd közben járnak a kiállított tárgyak között. Mintha most is templomban volnának. Egy kis világosruhás leány összeteszi kezeit, ajka mozog. Talán imádkozik. Az apácák szeliden, nesztelen léptekkel, örömragyogású arccal siklanak végig a termeken...

A kivezető ajtó mellett asztal áll. Nagy könyv pihen rajta és egy kedves, barátságos arcú apáca ír... egyre ír... Ifjú nők, öreg, görnyedtvállú asszonyok, hamvasarcú gyerekleányok és férfiak: erősek, gyengék; urak és nehéz munkássorból valók, de egyformán megihletettek sorra diktálják be neveiket. Itt veszik fel az Oltáregyesület új tagjait...

Az Oltáregyesület egyházművészeti programmja.

A Budapesti Központi Oltáregyesület által a hazai szegény templomoknak ajándékozott egyházi felszerelésekből rendezett kiállítással kapcsolatban május 19-én, pénteken délelőtt az Örökimádás-templomban reggel 6 órakor szentmise, 7 órakor szentségkitétel és szentmise, 9 órakor pedig az Oltáregyesület élő tagjaiért celebrált szentmise volt.

A kiállítással kapcsolatosan délután három és fél órakor *Fieber* Henrik, az Országos Egyházművészeti Tanács előadója «*Hanyatlott egyházművészetünk fellendítésének módjai*»-ról tartott szépszámú és előkelő közönség jelenlétében igen érdekes előadást.

A tudós előadó mindenekelőtt rámutatott az egyházművészet hanyatlásának okaira. A francia forradalom okozta rázkodtatás nem hagyta érintetlenül a művészetet sem és a forradalom után felépülő új művészet a multban, a letűnt korok stilusában kereste a maga szépségelemeit. Így jött létre különösen a német hellenismus hatása alatt egy erőltetett, affektált formanyelv, amely a klasszikus schémák utánzásában adta ki minden erejét és nem vezethetett nagystílű monumentális alkotásokhoz. Az előadó számos példával bizonyította. hogy igazán nagyszabású alkotások csakis eredetiek lehetnek.

Azután az iparművészetre tért át és színesen, frappáns megvilágításokkal ecsetelte annak bajait. Figyelme kiterjedt az egyházi műipar minden ágára s meggyőző erővel bizonyítgatta az egyházművészeti produktumok alkotásánál és megrendelésénél követendő esztetikai elveket. Előadása végén felszólította a közönséget, hogy minden idevonatkozó kérdésben ezentúl a most megalakulandó Országos Egyházművészeti Tanácshoz forduljon, másrészt pedig előre felhívta a figyelmét az ősz folyamán az Oltáregyesület tagjai számára rendezendő tanfolyamra.

A nagyon eleven s mindvégig érdekes előadást a közönség lelkes tetszéssel fogadta s utána *Kánter* Károly pápai prelátus, királyi várplebános tolmácsolta az Oltáregyesület köszönetét a kitűnő előadónak.

Délután 5 órakor dr. *Glattfelder* Gyula csanádi püspök mondott az Örökimádás templomban megindító szentbeszédet, majd szentséges áldást adott a hiveknek. Az Oltáregyesületért s az Örökimádás templomáért oly sokat fáradozó új püspököt, ki első ízben is az Örökimádás templomában fungált mint püspök, a kijáratnál is sokan várták, hogy áldását vegyék.

Az Oltáregyesület kiállítását május 20-án, szombaton is sokan tekintették meg és az Örökimádás templom is zsúfolásig megtelt a 6, 7 és 9 órai szentmiséknél, mely utóbbit az Oltáregyesület elhunyt tagjaiért mondották. A délutáni szentbeszédet *Andor* György prelátus kanonok mondotta, ki ezután szentséges áldást adott.

A külföld részvétele.

Délután három és fél órakor folyt le az Oltáregyesület munkatermében a második egyházművészeti előadás, amelyet a külön e célból Budapestre érkezett *Szvoboda* Henrik p. prelátus kiérd. egyet. rektor magnif. tartott. «A miseruha alakjai és szabályai» címen. Megérkezésekor *Kánter* Károly p. prel., kir. várplebános üdvözölte a kitűnő tudóst, majd felkérte előadásának megtartására.

Szvoboda előadásában onnan indult ki, hogy a miseruha a szentségimádás látható jele, külső symboluma s épen ezért készítésénél, külső formájának megválasztásánál mindig szem előtt tartandó az eucharisztiának három jellemző vonása, hogy az: unitatis signum, vinculum charitatis, symbolum concordiae. Ennek a három karakterisztikumnak érvényesülését a történeti fejlődés folyamán mutatta be a tudós professzor rendkívül elevenen, sokszor frappáns bizonyító erővel. Nagyon érdekesek voltak különösen a miseruha keletkezéséről mondottak. Plasztikus elevenséggel mutatta ki, hogy az eredeti miseruha tulajdonképen az utazóruha jellegét viselte magán s csak később fejlődött ki annak mai, sokkal kevésbbé művészi formája. Ebből azt a konzekvenciát vonta le, hogy a

miseruha reformjánál mindig a ruha-jelleg tartandó szem előtt s kerülni kell benne minden merevséget, minden természetellenességet. Nagyon érdekes volt előadásának az a része, amelyben a püspöki mythra keletkezését mutatta be egy teljesen érthető, gyakorlási példa kapcsán. Majd áttért a miseruha diszítésére és figyelmeztette a közönséget, hogy a casula dekorativ erejét elsősorban maga a selyem, azután a szabás és harmadsorban adja meg csak a diszítés, amelynek túlhalmozása kerülendő. A legnagyobb gond tehát a selyem megválasztására kell hogy fordíttassék, mert ez a ráncaival vagy a bélés színhatásával együtt önmagában is dekorál. Beszélt azután a tonusok megválasztásáról, a bordürök izléses alkalmazásáról és több részletkérdésről, amelyek mind a legnagyobb mértékben érdekelték a nagyszámú és előkelő közönséget.

Az előadás végén újból *Kánter* Károly mondott köszönetet a vendég-tudósnak, aki megigérte, hogy nemsokára újabb előadást fog tartani.

(Folyt. köv.)

Eucharisztikus kongresszusok.

Az *eucharistia* szó görög eredetű és annyit jelent, mint *kegyelemadomány*, amely név legjobban megilleti a legfönségesebb Oltáriszentséget. Az eucharisztikus kongresszusok oly gyűlések, melyeken a szentségi Jézus hivei megbeszélik azon különféle módokat, hogyan lehetne az Oltáriszentség tiszteletét, imádását a legméltóbban előmozdítani. Az ily kongresszusokra különböző országokból jelennek meg a küldöttek. A kongresszusok kiváló fontosságánál fogva fölemlítjük azokat keletkezésök sorrendjében. 1881-ben volt az első kongresszus Francziaország *Lille* városában. A kongresszus Segur francia főpapnak volt az eszméje, amit az említett évben fényesen meg is valósított. A lillei kongresszus június 28-dikától június 30-dikáig tartott. Számos püspök és küldött jelent meg ott Spanyolországból, Hollandiából, Belgiumból, Ausztria-Magyarországból, Svájczból, Mexikóból, Chiliből (Amerika) és más helyekről.

A második kongresszus Franciaország *Avignon* városában ment végbe 1882-dik évi szeptember 13—17. napjain. A tanácskozás egyik főtárgyát képezte az *imaapostolság*, melyet Ramière jézustársasági atya szervezett és ajánlott.

A harmadik kongresszus 1883-dik évi június 6-dikán és 9-dikén ment végbe Belgium Lüttich városában. Itt Deschamps bibornok igen fontos előadást tartott az Úrnap eredetéről. Sok fényes beszéd hangzott el. A kongresszus záró ünnepségét körmenet képezte. E körmenet oly nagyszerű volt, hogy ahhoz hasonlót Lüttich város még nem látott.

A negyedik kongresszust Svájcnak Freiburg városa látta 1889-ben szeptember 7—13. napjain. A kongresszuson Mermillod püspök elnökölt, aki akkor még nem volt bibornok. Megjelentek a kongresszuson Svájc összes püspökei és számos püspök és küldött más nemzetek kebeléből. Itt az áldozó papok külön gyüléseket tartottak, melyeken e kérdésben szükséges tennivalójukat beszélték meg.

Az ötödik kongresszust Franciaország Toulon városában tartották 1886-dik évi június 20—24-dikén. Toblet francia miniszter a kongresszust be akarta tiltani, hivatkozván a francia forradalom egyik törvénypontjára, mely a zsinatok tartását megtiltja. De Desprez bibornoknak és touloni püspöknek erélye elhárította ez akadályt. A kongresszus végeztével az összes jelenlevők Lourdesba zarándokoltak el, ahol az utolsó gyülést tartották.

A hatodik kongresszus 1888-dik év július 2—6. napjain ment végbe. A kongresszust ünnepélyes körmenet zárta be. A körmenet a hires montmartrei Jézus szentséges Szive templomába vonult.

A hetedik kongresszus 1890-dik évi augusztus 16—21. napjain ment végbe Anversban két bibornok jelenlétében.

A nyolcadik kongresszust Nápolyban tartották 1891-dik évi november 19—22. napjain. A kongresszus utolsó napján az egész város ünnepélyesen ki lett világítva.

A kilencedik kongresszust 1897-dik évi augusztus 16-dikán Jeruzsálemben nyitották meg. Ezen rendkívül fontos kongresszuson több nem egyesült keleti pátriárka is jelen volt.

A gyűlésen Langénieux érsek, mint XIII. Leó pápa küldötte elnökölt. Itt tették meg az első kisérleteket a keleti szakadár egyházaknak a római katholikus Egyházzal való egyesítésére.

A tizedik kongresszust Spanyolország Valencia városában tartották, a tizenegyediket Reims francia városban, a tizenkettediket 1894-ben Turinban, a tizenharmadikat 1895-ben Milanóban, a tizennegyediket Olaszország Orvieto városában 1896-dik évben.

A többi kongresszusokról, melyeket napjainkig tartottak, később fogunk megemlékezni.

Ezenkívül egyes országokban külön is tartottak eucharisztikus gyüléseket. Ilyen volt például hazánkban 1904-dik év tavaszán Budapesten. A gyűlés alatt Erdély püspöke, gróf Mailáth Károly Gusztáv elnökölt. Gyakorlati kérdések kerültek szőnyegre. A gyűlésen megjelent áldozárok édes emlékkel távoztak a gyűlésből. Óhajtandó volna, hogy az ily lelkes gyűlések minden évben ismétlődjenek. Mert mindig akad valami üdvös eszme egyes buzgó áldozó papok lelkében, amit a szentségi Jézus nagyobb dicsőségére és a lelkek üdvére közkincscsé kellene tenni.

(Folyt. köv.)

Az Oltáriszentség Amerika őserdeiben.

Az 1899. esztendő óta Skwa helység közelében, amely Vancouvertől nem messze a Frasér-folyó mentén fekszik, a nagyhéten passzió-játékot mutatnak be. Ez az ismeretes oberammergaui passzió-játéknak utánzása ugyan, de attól sok tekintetben különbözik. Először is az előadók, háromszázan felül, kizárólag indiánok, akik a sechelt törzshöz tartoznak Azután nem anyagi haszonért játszanak, belépési díjat semmiféle alakban nem fogadnak el a nézőktől, akik ezerszámra tódulnak az előadásra. A Skwa melletti passzió-játéknak az a célja, hogy az Üdvözítő szenvedését és halálát valóságban mutassa be a pogány indiánoknak.

Ennek a passzió-játéknak tulajdonképeni megalapítója P. *Chirouse*, aki a sechelt törzsnél hithirdetőként működik és lankadatlanul dolgozott nehéz föladatán, a vörösbőrűek megtérítésén. Fáradozásai azonban hosszú időn át hajótörést szenvedtek az emberek nehézhivőségén és bizalmatlanságán, akik a pap minden elbeszélésére folyton azt hajtogatták:

— Minden nagyon szép, jó ember ez a Megváltó; de nekem szemeim vannak és nem láthatom őt.

Az indiánok ép úgy akarták látni a Megváltót, mint az ő pogány isteneiket. Ekként jutott P. Chirouse arra a gondolatra, hogy a kételkedőknek valóságban bemutatja a szenvedés-történet minden jelenetét. Erre a célra a hithirdető kikereste a törzs legértelmesebbjeit és azokat, akik többé-kevésbbé közeledtek a kereszténységhez: ők kapták a főszerepeket. Nehéz föladatra vállalkozott, mert azok az emberek sok kívánnivalót hagytak fönn; de kitartó volt és idő mulva sok és hosszas próbák után a siker biztosnak látszott. A tervezett előadás hire gyorsan elterjedt az indiánok között és mindenütt nagy izgalmat keltett, hiszen ezeknek az embereknek mi sem kell annyira, mint fénnyel-pompával előadott szinjáték.

És ekként 1899-ben az első nagyheti passzió-játékon ezernyi ezer indián jelent meg, akik a legnagyobb érdeklődéssel kisérték a fejleményeket. A játszókat a nézőközönség sokasága feltüzelte és olyan természetességgel játszottak, aminőt a próbák után remélni nem lehetett. A benyomás egyenesen magával ragadó volt; rögtön százával tértek meg, a bizalmatlankodó indián többé nem kételkedett, mert mostan saját szemeivel látta, amit a Megváltó szenvedéseiről hallott. Olyan nagy és sokat igérő volt ezen első előadás sikere, hogy *Dontenwill* püspök kívánságára elhatározták, hogy az indián passzió-játékot minden évben előadják és ehhez a tervhez hivek maradtak.

A játék tizenkét képre oszlik. Az első kép Jézusnak halálgyötrelmét a Getszemáni kertben, az utolsó kép kereszthalálát ábrázolja. Mindent, ami a játékhoz tartozik, történeti pontossággal adnak elő. A terveket P. Chirouse és asszisztense készítette szorgosan; a keleti ruhákat, a régi Róma legionáriusainak ruházatát és fegyvereit képek után készítették, amelyek a szenvedés történetét ábrázolják.

Maga a játék zenével kezdődik; a zenekar komoly dallamokat játszik, amelyek a kép végén átmennek a korál-énekbe: *Crux fidelis*, amelynek szövegét a jelenlevők latin, angol és indián nyelven együtt-éneklik, ami ünnepi benyomást tesz. Az éneket visszaverik a hegyek, amelyeknek lábánál az előadás, mint valami óriási, természetes amfiteátrumban lejátszódik. De nemcsak a zene kiséri a szinpadon az esemé-

Passiójáték Kanadában.

nyeket, hanem a Fraser-folyó zuhogó vizei is hozzáénekelik fönséges dallamukat.

Krisztus szerepét a secheltek egy főnöke, György, játssza. Komoly és tanulnivágyó férfiú, a hithirdetőnek már sok értékes szolgálatot tett az indiánok között; habár egyszerűen, de meggyőző módon játszik. *Előjáték az Oltáriszentség alapítása.* Az első jelenet a Getszemáni-kertet ábrázolja. Három fiatal sechelt játssza a három tanítvány szerepét, akik Krisztus meghagyását nem követték, hanem aludtak. Krisztus megszemélyesítője kissé távolabb tőlük letérdepel és mély lelki fájdalom tükröződik le arcán, ajkai imádságot rebegnek, egyébként azonban olyan élettelen, mint maga a halál. A hires francia tragikus, *Got*, azt mondotta egyszer: «A legnagyobb drámai művészet abban áll, hogy hatalmas benyomást érjen el a játszó anélkül, hogy beszéljen vagy mozogjon». Ha ekként áll a dolog, akkor Györgynek drámai képessége van, mert az ő néma játéka a nézőket annyira megha-

totta, hogy abbahagyták az éneket és lélekzetet visszafojtva követték a megkapó jelenetet.

Azután jön az árulás. Judás és kisérői épen elhagyják a Getszemánikertet. Judás, egyik kezét ura vállára téve, épen csókkal akarja illetni, amikor egy csomó indián tódul Krisztushoz és szidalmazzák. Itten is bebizonyították játékukkal, hogy P. Chirouse alatt jól tanultak, mert ezt a jelenetet rendkívül élethűen adják vissza.

Következik a Pilátus előtti jelenet. Az ének itten elhallgat; magát megadva és türelmesen áll Krisztus a római birodalom hatalmas helytartója előtt, katonák kihúzott kardokkal és tömeg veszik körül. Pilátus nem talál ugyan benne vétséget, de azért átadja őt a katonáknak, akik megostorozzák. A tömeg borzongva nézi az Ur meghajlott alakját, akit addig vernek, amíg a háta vérezni kezd. Ekkor sirás és zokogás hangzik föl minden oldalon. Megható jelenet, indiánt sírni látni; olyas valami ez, ami ellen az ő büszke természete föllázad; de itten a borzasztó benyomás alatt enged. Férfiak és asszonyok nem szégyelnek sírni és ez a fájdalomnak oly nemes kifejezése, hogy a gyász eme kitörése még a fehér embert is megragadja.

Mostan jön egy jelenet, amely a játszó testi szenvedését különösen megkívánja, de az indián nem riad tőle vissza. A római katonák kigúnyolják Krisztust és fejére teszik a töviskoronát; a töviseket erősen belenyomják a fejébe, de az indián ábrázoló meg sem mozdul, jóllehet a lecsurgó vércseppek nagyon is világosan mutatják, hogy micsoda fájdalmakat kell ennek az embernek kiállania. Megrázó jelenet, amikor Pilátus Krisztusra mutatva — mondja «Ecce homo!»

Mindezen jeleneteket, amelyek csak előjátékul szolgálnak a tragédia tetőpontjához, felindultsággal és félreismerhetetlen érdeklődéssel kiséri a közönség.

Végre következik a keresztrefeszítés jelenete. A két durva fadarab összeszögelésénél a fájdalmas várakozás moraja megy végig a nézőkön. Gyors egymásutánban látjuk Krisztus találkozását anyjával, azután Veronikát, Krisztus intelmét Jeruzsálem asszonyaihoz, azután ruháitól való megfosztását. Ezen pontig Krisztust a törzsfő személyesítette, mostan egy kitünő utánzat lép helyébe. Ezt a bábot szegezik keresztre és egy katona lándzsával megnyitja oldalát. Ezen idő alatt már beállott az esti szürkület, reáveti árnyékát az olyan szokatlan jelenetre és a tömeg csak csöndben sirdogálva oszlik szét, hogy méltóan előkészüljön a föltámadás fönséges ünnepére.

Két szentáldozás

Ma ötven éve — beszéli Leblanc Julia báróné barátnői körében — első szentáldozásom ünnepét ültem Párisban, de mily különös körülmények között! 1793. évben éltünk, a csőcselék rémuralma tetőpontjára hágott. Ezrek estek a forradalom áldozatául kor- és rangkülönbség nélkül. Némelyek a bakó bárdja alatt hullottak el, mások a börtönben sinylődve fejezték be életüket. Én édes anyámmal kerttel kerített kis házikóban laktam, egy félreeső utcában. Atyám magasabb rangú hivatalnok, a forradalom kitörése után barátaival együtt külföldre menekült, hová később mi is követtük volna. De az isteni Gondviselés másképen intézkedett.

Egyik reggelen, amint felkeltem, öreg cselédünk tudtomra adta, hogy édesanyámat elfogták és börtönbe vetették, mert férje megszökött. Sok utánjárásba került, míg végre megkaptam az engedélyt, hogy anyámat meglátogassam. Mily érzelmekkel, mily fájdalommal vetettem magam karjai közé, azt el sem tudom mondani. Még négyszer kaptam engedélyt a látogatásra. Egyik alkalommal anyám szivéhez ölelt és könnyes szemekkel így szólt:

«Drága gyermekem, nemsokára válnunk kell itt a földön. A konvent egyik hivatalnoka tegnap nálam volt és tudtomra adta, hogy meg kell jelennem a törvényszék előtt, ami magát a halált jelenti». Szivem majd megszakadt e szavakra, édesanyám pedig tovább folytatá: «Nagy vigasztalásomra lenne, ha téged az első szentáldozásodnál láthatnálak. Mikor még egész kicsiny voltál, arra kértem a szentséges Szüzet, hogy vegyen téged oltalmába, engem pedig addig tartson életben, míg te az első szentáldozásban részesülsz. Ha az ember első szentáldozását jól végezte, ezzel csaknem az örök üdvösség zálogát szerezte meg magának. Tegnap eszembe jutott valami. Ismerek egy idős papot, aki nem menekülhetett el a többiekkel. Mikor engem elfogtak a Notre-Dame templom mellett, egy kis sárga házban lakott. Caron Monsieur-nak hivták. Azelőtt gyakran járt hozzánk, mert közeli rokonunk. Mondd meg Louisnak, hogy tudakozódjék utána. Ha még él, menj el hozzá, add elő helyzetemet. Aztán kérd meg, hogy engedje meg neked az első szentáldozást. Mondd meg neki, hogy ez utolsó és leghőbb óhajom.»

Szolgánknak mindent elmondtam és este felkerestük az idős papot. Miután édesanyám üzenetét elmondtam, az idős pap rokonom könnyezni kezdett és így szólt: «Jó anyádat ismerem, kedves gyermekem, derék, vallásos asszony. Kérését nem tagadhatom meg. Meg vagyok győződve, hogy mindketten méltók vagytok a szentáldozásra. Olyan idők járnak, mint az első keresztények korában és mi osztozunk sorsukban, melyet

a katakombákban átéltek. Nos, amint azok tettek, mi is úgy fogunk cselekedni.» Egy pillanatig magába szállott, majd ismét folytatá: «Gyermekem, te most rögtön meggyónsz és reggel jókor jöjj ide, akkor megmondom, mit kell tenned».

Az idős lelkész éjfél körül oltárt emelt szobájában szolgája segítségével és szentmisét mondott. Mikor elmentem ismét hozzá, ünnepélyes komolysággal így szólt hozzám: «Kedves gyermekem, amint az üldöztetés korában a papok ártatlan gyermekeket használtak fel arra, hogy az Úr Jézus szent testét a vértanúkhoz és hitvallókhoz juttassák, úgy fogd te is most e ruhát, melyben az Úr Jézus szent teste van elrejtve, vidd anyádhoz a börtönbe és áldozzatok meg mind a ketten, Isten veled, szent őrangyalod oltalmazzon!»

Mily érzelmekkel rejtettem a nagy kincset köpenyegem alá, azt elmondani nem tudom. Ötven év mult el azóta és most is szent borzalom fog el ha reá gondolok. Egész uton imádkoztam.

Mikor édesanyámhoz megérkeztem, könnyekbe törtem ki, térdre estem és elmondtam neki a pap szavait. Anyám szintén letérdelt. Röviden de oly magasztosan szólott, mint még soha.

A szentostyákat az asztalra tettük s egy ideig csöndben imádtuk. Azután elmondatta velem az imádságokat, melyekre még a boldog időkben tanított. Erre kezébe vette az egyik szentostyát, lelkemet Istennek ajánlotta és megáldoztatott. Ő szintén megáldozott.

Másnap, mikor édesanyámat meg akartam látogatni, nem engedtek a börtönbe. A börtönőr neje azzal vigasztalt, hogy majd máskor. Louis az idős pap rokonomhoz vezetett, aki tudtomra adta, hogy édesanyámat csak a mennyországban fogom viszontlátni. Ő már ott van.

Közli: *Vállay S. J.*

Szent Róza és a mennyei kertész.

(Folytatás és vége.)

Róza tehát szerelett jegyesének tekintette az édes Jézust s ennek volt tulajdonítható iránta nagy gyöngédsége és áldozatkészsége, amely minden cselekedetén végig vonul. De az édes Jézus, a jó eucharistikus Kertész sem volt ám szűkkeblű irányában, mert viszonzásképen felruházta még jobban, mint a mezők liliomait, t. i. felékesítette a malasztoknak sokaságával s a szebbnél-szebb erények fényáradatával, amelyek nemcsak lehetővé tették neki holta után a bejutást a mennyei lakodalomba; de azonfelül ott még oly kiváló helyet is biztosítottak számára.

Jézusunk lelkeink iránti áldozatkészsége ugyanis növekedőben van

a mi jóakaratunkkal s irántai bizalmunkkal. Igyekezzünk tehát mi is, ha egykoron nemcsak egyszerűen boldogok óhajtunk lenni a mennyországban, hanem mentül közelebb is kívánunk ott jutni az édes Jézushoz, már itt a földön is közel lenni hozzája, ahol állandóan körünkben időz a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Mert a gyakori együttlét éleszti a jegyesek közötti szeretetet, nemesíti a gyöngébbet s teszi azt, hogy a vőlegény végre házába fogadja állandóan azt, aki rajta oly gyöngéd szeretettel csüngött. Látogassuk tehát meg a lehető leggyakrabban, ha egynehány percre is lelkünknek jegyesét, a szentséges Jézust, legyünk jelen, ha körülményeink engedik, mindennap a szentmisén, ahová leszáll az égből az úrfelmutatáskor s különösen fogadjuk őt be gyakran, sőt naponkint is lelkünknek hajlékába s így azután Ő is befogad majd bennünket egykoron a mennyei lakodalomba; ha pedig hozzájárulhatunk az Ő oltárainak a diszítéséhez s a templomi ruhák beszerzéséhez, tegyük ezt is meg örömmel és pedig annál is inkább, mert hiszen Ő maga igérte meg, hogy az utolsó ítélet napján az ilyenekhez ezen szavakat fogja intézni: «Jöjjetek, Atyámnak áldottai! birjátok a világ kezdetétől nektek készített országot. Mert mezítelen voltam és befödöztetek engem». (Sz. Máté, 25., 34., 36.)

Úrnapi körmenet.

És Limai szent Rózának épen ezen, a Jézus iránti lángoló szeretete tette azt, hogy az Ő szentségi jelenlétének a betanítására vágyódott, Érette vérét ontani s nem sok hija volt, hogy az ebbeli vágya nem teljesült. Ugyanis 1615. év augusztus havában egy holland hajóraj jelenvén meg a perui vizeken, Lima lakossága fegyvert ragadott és mint az a szükség idején szokásos, a legméltóságosabb Oltáriszentséget valamennyi templomban kitették, hogy ezáltal az Isten haragját megengeszteljék. Másnap, amely szent Mária-Magdolna ünnepének az előestéje volt, csata-

rendben közeledni látták az eretnekek hajóit, ami semmi kétséget sem hagyott fenn az iránt, hogy szándékuk vagy lövöldözni a várost, vagy pedig a kikötést kierőszakolni. A rémület általános lett, mert mindenki tisztában volt vele, hogy Kalvin ezen dühös követőitől semmi jót várni nem lehet.

Egész Peruig jutott el ugyanis a hire ama szentségtöréseknek, amelyeket ezen eretnekek Európának valamennyi tartományában elkövettek, ahol kifosztották a templomokat, feldöntötték az oltárokat, Jézus szent testét az ebeknek dobták oda, az ereklyéket megégették, megbecstelenítették a szüzeket és a katholikusokat a legnagyobb kegyetlenségekkel illették.

Ezen válságos időben Róza, körülvéve a város összes jámbor asszonyaitól és leányaitól, buzgón imádkozott a szent Domonkosról nevezett templomban s közben csak affölött aggódott, hogy esetleg látnia kellend hogy az istentelen katonák miként gyalázzák majd meg a legméltóságosabb Oltáriszentséget. És hogy szomorúsága teljes legyen, valaki nemsokára azon hírrel jött, hogy a hollandok elhagyták már hajóikat és a városhoz közelednek. A hír szerencsére nem bizonyult igaznak; mindazonáltal a jámbor nők attól iszonyúan megrémültek. Egyedül Rózát nem hagyta el bátorsága; ő vígabbnak látszott, mint máskor, mert úgy gondolta, hogy közel van a várva-várt óra, amikor Jézusáért vérét onthatja. Ez okból azután jelt adott az összes nőknek, hogy kövessék őt a szent Olvasó kápolnájába és oda érve, örömtől telt arccal, a halálra kezdte azokat előkészíteni, mondván nekik: «Rajta, előre kedves testvérek, nézzünk bátran a halálnak szemébe. Nagyszerű egy alkalom ez és valóban áldott egy idő. Mily boldogság a szentségi Jézus szemeláttára meghalhatni! Ő mindenesetre le fog szállni trónjáról, a tabernakulumból, hogy tanuja legyen ami önfeláldozásunknak. Készüljünk tehát eme dicső vértanuságra».

Miután pedig ezeket erőteljes hangon és teljesen átszellemült külsővel elmondotta volt, fogta ollóját és azzal szoknyájának az alsó részét levágta, feltűrte ruhája ujjait és levetette cipőit. A nőknek, akik azt kérdezték tőle, hogy ez mit akarjon tulajdonképen jelenteni, Róza ezt felelte: «Amikor a katona látja közeledni az ellenséget, leveti fölösleges ruháit, hogy ekként szabadon mozoghasson. És ime ugyanezt teszem én is; mert ez a hosszú ruha csak akadályozna a küzdelemben. Miután pedig most szabadon hágy mozognom, sikeresen fogok harcolhatni. Ha majd az ellenség behatol a templomba, én felmegyek az oltárra s testemmel fogom ott a legméltóságosabb Oltáriszentséget megoltalmazni és nem tágítok onnan, amíg csak sebektől elborultan el nem esem. És akkor is kérni fogom ezen eretnekeket, hogy ne végezzenek velem egyszerre,

hanem lassankint, vagyis vágják testemet négyfelé és ezeket a részeket megint még apróbbra, hogy csak mentül később érjék az én Üdvözítőmet részükről ama bántalmak, amelyekkel illetni fogják őt majd akkor, amikor én már nem leszek». És amidőn emígy szólott Róza, csak úgy szikráztak szemei, arca harcias kifejezést mutatott, hangja erőteljes és taglejtései élénkek voltak. Úgy látszott, hogy nem is nővel van környezetének dolga, hanem valamelyes erőteljes és bátor oroszlánnal. Társnői, akik hozzá voltak szokva szelidségéhez és szerénységéhez, alig voltak benne képesek a régi Rózát felismerni. Amikor ugyanis őt köntös nélkül, rövid szoknyában, mezitláb, feltürt ruhaujjakkal s kezeiben fegyverként olvasóval, amelyet fenyegetőleg ide-oda forgatott, látták, alig tudtak hinni szemeiknek.

Mindazonáltal az ellenség nem jött oly hamarosan, mint Róza azt óhajtotta volna; de se baj, ezen időt is felhasználta arra, hogy gyakorolja magát a harci mozdulatokban, amelyeket teendő volt, akkor, ha majd az ellenség csakugyan megérkezik.. Így gyors léptekkel ide-oda rohant, majd a templom ajtajához futott, majd ismét visszatért a főoltárhoz, mindenkor készen levén arra felugorni, hogy szivének Jegyesét megoltalmazza. Közben hír érkezik az ellenség visszavonulásáról, ami csakugyan így is volt. A hajóraj parancsnoka ugyanis súlyosan megbetegedvén, visszavonulást vezényelt.

Miután a veszély elmult volt már és Róza egy kissé magához tért, szégyenkezni kezdett különc öltözete miatt, úgy, hogy nem is mert, amíg világos volt, így az utcára kimenni, hanem e célra az éjszakát várta be a kápolnában, ahol szivében az öröm és szomorúság érzelmei váltakoztak; az elsők azért, hogy a templomokat pusztulás nem érte, az utóbbiak pedig, hogy meg lett ekként ő fosztva a martirumság koronájától.

Ime ilyenekké neveli a lelkeket, mint mindmegannyi kedves virágait a jó eucharisztikus kertész, az édes Jézus; nem riadnak ezek vissza semmi áldozattól, legyen az akár Isten, akár emberekért; különösen pedig leküzdik magukban mindinkább a bűnt sok erények kitartó gyakorlata által, Limai sz. Róza példájára, az édes Jézus kertjében mindjobban illatozókká lesznek és méltók egykoron ekként arra, hogy őket Jézus a mennyei boldogság soha el nem muló paradicsomában, a kebelére tűzze. És épen ezen Limai sz. Róza életében olvassuk, hogy házi kertjében egy házacskát építtetett, ahol isteni Jegyesének a szeretetében szakadatlan elmélkedés közt volt elmerülve. Az eucharisztikus Kertész, az édes Jézus azonban, hogy az imént említett feladatának mind jobban megfelelhessen, ennél többet tett; O is készített magának kedvelt kertjében, a ker. kath. Anyaszentegyházban hajlékot: a szentséghází s nem is egyet, hanem sokat, csaknem valamennyi templomunkban, ahol szakadatlanul jelen van

s ott is fog maradni, amíg a föld hátán emberek lesznek. Mi teszi pedig ezt más, mint ama lángoló szeretet, amelyről oly szépen mondja az Apostol: «Mivel szerette övéit, kik e világon valának, mindvégig szerette őket». (Sz. János, 13, 1.)

Jeszenák Gábor báró.

A szentmise

Alexandriai Dénes († 264.) szavai. «Minden hely, ahol fáradalmakat, szenvedéseket kiállottunk, a mező, a pusztaság, a hajó, a kunyhó, a fogház templomul szolgált nekünk szent gyülekezeteinkre».

Szentmise a börtönben. Szent Lucián áldozópap és vértanú (vértanúságot szenvedett 312-ben; emléknapja jan. 7.) életében olvasom a következő esetet. Hite állhatatos bevallása miatt megkínoztatva a börtönben feküdt éles és hegyes cserepekkel behintett földön, kezén, lábán erősen megkötözve. Épen három királyok napja volt. A hívők, kik Luciánnal egy börtönben voltak, óhajtottak volna a szent áldozáshoz járulni. Azonban csak Lucián vala közöttük pap s ő összekötött kezekkel feküdt. A szeretet és a vágyakodás találékony. Tiszta fehér kendőt helyeztek a szent vértanú mellére s arra kenyeret és bort állítottak. Mikor azután a szertartásos imákat elvégezték, Lucián kimondotta az átváltoztatás szent igéit. Ekkor egy jelen volt szerpap vette a bort és kenyeret, mely Krisztus Urunk valóságos teste és valóságos vére volt immáron s megáldoztatta Luciánt, valamint az összes jelenlévőket.

Szent mise a hadi táborban. Vrána Antal, a brünni tanitóképzőintézet igazgatója († 1910.) a boszniai okkupációról (1878.) szóló emlékiratainban ezeket írja: «A doboji táborban táboroztunk. Egy vasárnap tábori misénk volt. Minden század rendbe hozta a sátrakat, az utakat kisöpörtük, a fegyvereket és a szijazatot kipucoltuk fényesre, rendbe hoztuk a mundért is. Minden század táborozása helyén állott fel s az egész tábor templommá változott, amelyet az ég kékes boltozatja fedett be s amelybe édes zeneként behallatszott a közeli patak csobogása és az erdő zúgása. A katonai zenekar muzsikája kisérte a szentmisét s az elméket és sziveket az ég felé emelte. Ez alkalommal kiki érezte Isten hatalmasságát, kiki elismerte, hogy ő az élet és a halál ura s ajkaink buzgó imával kérték az ő oltalmát a háborús időkre».

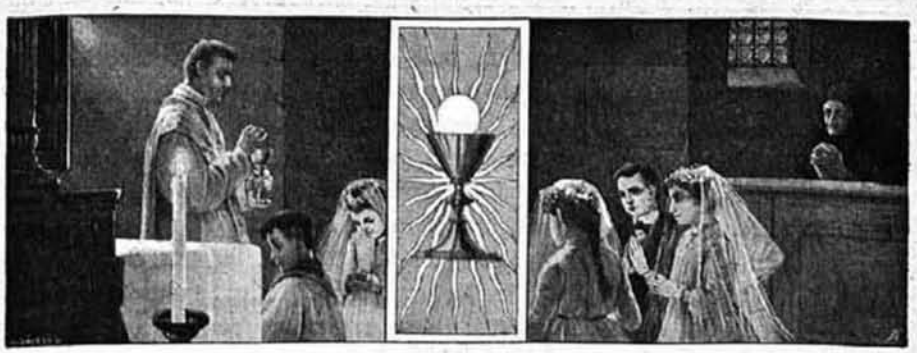

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: Reviczky Aladár.

Szentáldozás előtt.

Szűz Mária napján minden szombaton.

Az Úr Jézus: Gyermekem, nincs nekem drágább sem az égben, sem a földön szeplőtelen szűz Anyámnál, kinek tiszteletére az anyaszentegyház a szombatot rendelte. Ha igazán kedvemre akarsz cselekedni, úgy ajánld fel mai szentáldozásodat az ő tiszteletére. Ezért nagyobb áldást nyersz tőlem, mert úgy fogok reád tekinteni, mintha maga szűz Anyám vezetne hozzám, amikor áldozol.

Én: Édes Jézusom, nincs nagyobb örömöm, mint, hogy szent Anyádat is tisztelhetem szentáldozásommal. Ő megerősít engem példájával a hitben, mert igaznak tartottam az angyal szavát, amikor azt hirdette neki, hogy te, az ég és föld Ura, gyenge kisdeddé és az ő Fiává lész. Én is époly erősen hiszem, hogy a kenyér átváltozik szent testeddé és a bor szent véreddé. Igen, hiszem, mert te magad tanítottad és hogy tanításod igaz, azt azzal is kimutattad, hogy halált szenvedtél érte.

Az Úr Jézus: Kövesd szent Anyámat a bűn utálatában is. O látta a keresztfa alatt, milyen borzasztó a vétek. Az egész világ vétkein, a tieiden is kesergett, mikor holttestemet levették a keresztről és ölébe helyezték. Mintha mindent elvesztett volna a világon, úgy fájt tiszta szivének, hogy engem oly kegyetlenül megkínozva kellett látnia.

Én: Ó jaj nekem, hiszen vétkeim miatt mutatkoznom sem volna szabad! A két legédesebb Szivet szomorítottam meg! Téged, Jézusom, keresztfára juttattalak gonoszságaimmal és szűz Máriának igen keserű bánatot okoztam. Hogyan merjek a szentáldozáshoz járulni!

Az Úr Jézus: Igazat mondasz, gyermekem, de sem én nem taszítalak el magamtól, sem szent Anyám nem haragszik reád. Mikor a

keresztfán függtem, minden embert szűz Mária gyermekévé tettem. Azért te is Anyám gyermeke vagy, akit ő nagyon-nagyon szeret.

Én: O bár én is annyira szeretnélek, különösen most, mikor a szentáldozáshoz közeledem. Szeretnem kell téged, Jézusom és szűz Anyádat, mert akkor is jók voltatok hozzám, amikor szenvedtetek értem. Ó édes Jézusom, nincs egyéb hátra, mint, hogy teljesen neked adjam szegény bűnös szivemet. Foglald el, legyen a tied: Jer hozzám a szentáldozásban, kivánkozom utánad. És ha majd eljöttél, úgy akarom tekinteni szivemet, mint a te tulajdonodat: te parancsolsz benne. Nem akarok semmit sem gondolni, semmit sem kivánni, amiről nem tudom, hogy te és szent Anyád azt jónak tartjátok. Végy el tőlem bármit, ha neked tetszik. Vedd el egészségemet, vedd el életemet, csak jer szivembe, mert én itt lelkemben a te szent parancsolataidra akarok hallgatni.

Boldogságos szűz Mária, én azt hiszem, hogy te is sokszor áldoztál, mikor már szent Fiad fölment az egekbe. Milyen forrón kivánkoztál a szentáldozás után! Angyal nem tudná úgy kivánni a legméltóságosabb Oltáriszentséget, mint ahogy te kivántad. Ó kérlek, jó Anyám, ne hagyj el! A szentáldozás pillanatai életemben a legszentebbek, adj valamit a te tiszta és szerető Szivedből; add csak egy cseppjét a te ájtatosságodnak és biztos vagyok benne, hogy méltóan fogok áldozni, örömöt fogok szerezni szent Fiadnak. Hallgass meg, szent Szűz, hiszen gyermek vagyok, te pedig oly hatalmas vagy, hogy az angyaloknak is parancsolhatsz.

Szentáldozás után.

Az Úr Jézus: Hallottam, gyermekem, amint felajánlottad nekem szivedet. Eljöttem, itt vagyok és nem is távozom el tőled, amíg jó maradsz.

Én: Magasztal az én lelkem téged Uram.

És örvendez lelkem benned, Üdvözítő Jézusom.

Megláttad gyermeked alázatos szivét: ime, boldog vagyok mostantól és boldognak mondanak engem az összes angyalok és szentek.

Nagy jót tettél velem, mindenható Jézusom: azért szent lesz előttem örökre a te szent neved.

Te irgalmas vagy öröktől fogva és irgalmas maradsz is örökre: könyörülsz azokon, akik imádnak téged.

Mindenható kezeddel nagy csodát míveltél: a kevély angyalokat elűzted és a gyenge gyermekeket asztalodhoz hivtad.

Letaszítottad mennyei székéről a hatalmas Lucifert és engem, a tehetetlen gyermeket, boldoggá tettél.

Éhezett az én lelkem, kivánkozott utánad és ime: megszántad és tápláltad őt.

Azoknak, akik magukban bizakodnak és kevélyek, nem adtad javaidat.

Örömmel vettelek magamhoz és nem felejtem el irgalmasságodat.

Megigérted, hogy örökké fogod szeretni az embereket és igéretedet megtartod örökké.

Amint már igérted a mi atyáinknak: Ábrahámnak és fiainak minden időkre.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek;

Miképen kezdetben vala, most és mindenkor és mindörökön örökké. Amen.

Édes Jézusom, fogadd szivesen imádásomat és köszönetemet. Adj erőt is, hogy a te szent Anyádnak mindig igazi gyermeke legyek. Legyek tiszta és ártatlan, mint ő; alázatos és engedelmes hozzá hasonlóan; tudjam én is, hogy szót kell fogadnom, mikor valamit parancsolnak, amint ő tudta, mikor Gábor arkangyalnak e szavakat mondta: Ime, az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint.

Hozzád is fordulok, kegyes szűz Anyám. A legnagyobb köszönet illet meg téged, mert a te Fiad az, aki most szivemben van. Az én szivem most olyan szent, mint valamely templom: ne engedd, hogy ismét belevonulhasson oda a vétek! Az édesanya visszarántja gyermekét, ha a mélység szélére lép, nehogy lezuhanjon és összetörje magát. Ó milyen borzasztó mélység a bűn: egészen a pokolig lehet esni! Kérlek, tarts vissza engem, ha talán ismét kedvem volna vétkezni! Te soha senkit el nem hagytál, aki segítségedet kérte. Mindenkit oltalmazol, aki hozzád esedezik. Ne hagyj el engem se, mert én is szent Fiad vérével vagyok megváltva! Amen.

A szentáldozásról.

Azon aggályok eloszlatásához kivánok ezen igénytelen fejtegetésemmel hozzájárulni, amelyek úgy a gyakori, mint a gyermekek első szentáldozásáról szóló egyházi rendeletek nyomán imitt-amott feltüntek, ámbár mind a két «Decretum» magában véve is nagyon meggyőzően szól úgy a hivő észhez, mint a jámbor szívhez. Mindazonáltal nem képes az ember minderől elegendőképen elmélkedni.

A szentáldozást ugyanis három szempontból lehet nézni, úgymint: 1-ször valóságos vételét az Oltáriszentségnek; 2-szor az úgynevezett lelkiáldozást; 3-szor e kettőt együttvéve. Mert az Oltáriszentségben más maga a szentség, a valóság, vagyis a mi Urunk Jézus-Krisztus szent teste és vére a kenyér és bor külseje alatt elrejtve; — és más a szentség ereje, hatálya, a szentségi malaszt. Szent Ágoston egyházatya is tesz ilyetén megkülönböztetést, amikor azt mondja: az Oltáriszentségnél két dolgot ész-

lelhetünk, úgymint a kenyér és bor látszatát, ezt mindenki láthatja, és Jézus Krisztus testét és vérét, ezt senkisem érzékelheti. A szentségi malaszt, a szentség ereje, hatálya pedig — amint mondtam — oltalom az örök kárhozat ellen, gyógyszer a bűn ellen. Ez egyházi zsinat tanítása ez.

Már most ezt a szentségi malasztot, vagy erőt, vagy hatályt, ahogy épen kinek felfogni tetszik, önmagában fölgerjesztheti minden jámbor hivő, és ez a lelki áldozás. Gyógyszer a bűn ellen, oltalom az örök kárhozat ellen; mint előbb mondtam. Ez a szentségi malaszt. Ebben csak a bűntől tiszta lélek részesül. De részesül ebben a jámbor hivő akkor is, a midőn valósággal áldozik, vagyis valósággal magához veszi az Oltáriszentséget. Ime, ebből érthető meg a különbség a jó és rossz, az áldásos és kárhozatos áldozás között, mert a jámbor ép úgy magához veszi tényleg, valósággal az Oltáriszentséget a szentáldozásban, mint a gonosz, de a szentségi malasztban csak amaz részesül; ez nem. Vagy mint mondani szokás: a jámbor hivő örök üdvösségére áldozik, a gonosz bűnös pedig örök kárhozatára.

Ebből tehát a szentáldozás 3 félesége tünik ki, vagyis: a valóságos, a lelki és mind a kettő együtt véve. Első módon áldoznak a gonosz bűnösök is; a második módon minden üdvözülendő; a harmadik módon minden jó kersztény katholikus ember. Az elsők valósággal áldoznak és szentségi malasztot nem nyernek; a másodikok valósággal nem áldoznak, de részesülnek a szentségi malasztban; — ez a leli áldozás, — a harmadikok valósággal is áldoznak és a szentségi malasztot is megnyerik. A következendőkben kissé bővebben terjesztjük ki majd figyelmünket mind erre a három rendre, és látni fogjuk azt: 1. kik a méltatlan áldozók? 2. a méltó szentáldozás mérhetlen nagy kegyelmét, 3. a lelki áldozás üdvösséges gyümölcseit. Hogy ha majd így folyton emlékezetünkben forog a legfölségesebb Oltáriszentség tudománya; ha valóságos lelkiéhséget érezünk majd utána; ha megrettenünk a méltatlan áldozástól s buzdulni vágyunk mindig méltókép járulni az Úr asztalához akár valósággal akár csak lelkileg: bizonyos, hogy ez jó előkészületül fog szolgálni az Úr Jézussal való egyesülésre már itt a földön egykor az égben. *Ernyei Pál.*

Áldozott-e Kolumbus Kristóf, mielőtt Amerikát fölfedezte?

Ilyen könnyű az egyházat megrágalmazni, például ilyenekkel: «Kolumbus Kristófot az egyház kiátkozta s megtagadta tőle az Oltáriszentséget midőn felfedező utjára indult. — az egyház átka kísérte őt és mégis, annak dacára, Amerikát felfedezte.» — Így Warmund (Kath. Weltanschauung und freie Wissenschaft cimű mű 14. lapján és a sajtó végig üvöltötte, hogy íme: hát ilyen az a pápista egyház!

Honnan is kaparta ki ez a *volt* innsbrucki és a *volt* prágai egyetemi tanár, dr. Warmund, azt ő maga nem árulta el, forrásokat nem nevezett meg!

Megmondjuk mi.

Az amerikai Draper (A tudomány és vallás közti harcok cimű könyvében) ugyanezt állítja, Wahrmundnak tehát csak ki kellett írni. Ezt pedig bármely hivalkodó, írni-olvasni tudó is megteheti. A szerencsétlen Draper és még szerencsétlenebb Wahrmund szerencsétlenségére még évszámot és helyet is említ: 1490-ben a salamankai egyházi zsinatot említi, mely Kolumbust kiátkozta volna csak azért, mert Amerikát ment felfedezni.

Erre ez a feleletünk: 1490-ben semmiféle egyházi zsinat nem volt; másodszor Salamankában általában nem volt sohasem egyházi zsinat: tehát az, ami sohasem volt, az nem átkozhat ki egy szunyogot sem. Sőt, ha egy kicsikét kutatnák a történetet, könnyen felfedezhetnék, hogy jóllehet Izabella és Ferdinánd által összehívott, világiakból és egyházaikból álló gyülekezet többsége ugyan ellenezte, de a kisebbség pártolta Kolumbus tervét és ezen kisebbségben volt az egyháziak nagy része és Perez Jaun, a franciscánusok tudós gvardiánja a leghathatósabban támogatta Kolumbust, — könnyen beláthatnák, mondom, hogy az egész a valóságnak elferdítése és nem más. *H.*

Imák és búcsuk.

1. *Engesztelő kilenced* minden hó elseje és kilencedike közt. Ezen kilencnapos ájtatosságnak az a célja, hogy Megváltónknak áldozatot nyujtson az emberek hálátlanságaiért és lemossa a gyalázatot, melyet Ő a szeretet szentségében kénytelen eltűrni.

A napok megszentelése: «Jézusomnak isteni szive, Máriának együttérző szent szivével egyesülten fölajánlom neked e napon át minden imádságomat, minden jó tettemet és szenvedésemet, mint ellenszolgáltatmányt a sértésekért, bántalmakért, mikkel elhalmoznak mások. Teszem ezt úgy, abban a szándékban, melyben te folyton újítod nagy szentáldozatodat az az oltáron.»

Búcsuk: *a)* Nem teljesek: 300 nap a kilencednek minden napjáért; 300 nap a fönti fölajánló fohászért mindannyiszor; hét és hét negyvened minden meghallgatott szentmiséért, melyen jelen vagyunk a kilenced alatt — bánat és töredelem szellemében. *b)* Teljesek: Egyszer a kilenced alatt teljes búcsu gyónás, áldozás és a pápa szándékára való imádság után; mindannyiszor, ahányszor a kilenced alatt vagy azonkívül is engesztelő szándékkal szentmisét mondatunk. Mindezen búcsuk a tisztitótűzben szenvedő lelkekért fölajánlhatók.

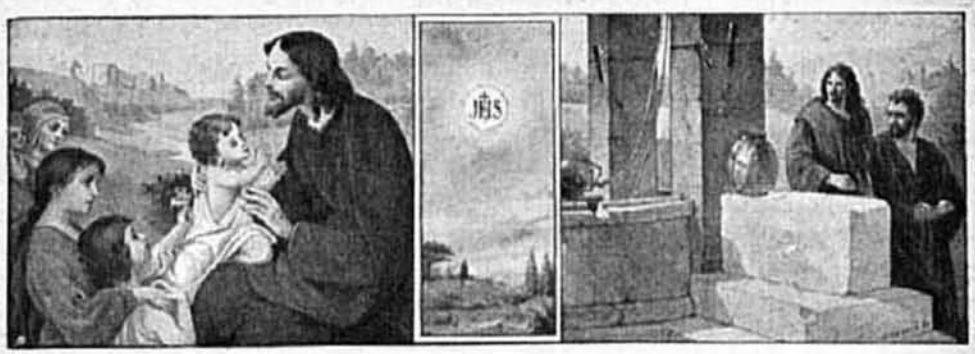

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

Szentséglátogatás szent Izidor példájára.

Édes Jézusom, a legnagyobb alázattal térdelek le Előtted, hogy áldásodat kérjem. Erősen hiszem, hogy nincs drágább idő, mint az amelyet Előtted, a legfölségesebb Oltáriszentség előtt imában töltünk. Itt szivesen osztozgatod jótéteményeidet, örömest hallgatod meg kéréseinket.

Jól tudták azt a szentek, azért a legnagyobb munka közben is eljártak a templomban és nagy hasznát látták. Igy tett a Te hű szolgád, szent Izidor is, aki a földmíveseknek a védőszentje, mert maga is földmíves volt.

Szegény, de jámbor szülőktől született 800 ével ezelőtt Spanyolországban. Mint gyermek nagyon szivesen járt a templomba és figyelmesen hallgatta az Isten igéjét. Mikor nagyobb lett, kisbéresnek állott be egy uraságnál és ott a földet mívelte. Te legjobban tudod, édes Jézusom, menynyire szerette ekkor a szentmisét. Tudod, hogy mindennap nagyon korán kelt, csakhogy naponkint szentmisét hallgathasson és azért munkáját se mulassza el. Te legjobban tudod, mennyire kérte szent áldásodat testére, lelkére, munkájára a szentmise alatt, mikor a kenyér és bor alakját vetted magadra. Azonban szolgatársai irigyelték nagy jámborságát. Először kigúnyolták azért, hogy naponkint jár szentmisére; később rágalmazták urának, hogy nem végzi el munkáját, hanem ahelyett szentmisét hallgat.

Ámde, Úr Jézus, Te nem hagyod el azokat, akik Benned biznak, Téged mindenfölött szeretnek. Megáldottad szent Izidor munkáját, úgy hogy ő kétszer-háromszor annyit tudott elvégezni, mint a szolgatársai. Ezt látta az ura, azért nemcsak megengedte, hogy naponkint járjon szentmisére, hanem úgy kezdte szeretni is, mintha testvére lett volna és megtette egész birtokának felügyelőjévé.

Ilyen nagy volt a Te áldásod a földi dolgokban, de még nagyobb

szent Izidor lelkére. A szentnek teljes élete folytonos istentisztelet volt. Mikor dolgozott, szántott, fákat ojtott, szemzett, maga mellé gondolta őrzőangyalát, siratta a maga és embertársai vétkét. Ha nagyon nehéz volt a munka, csak a Te kinszenvedésedre gondolt és azonnal szivesen dolgozott. A szolgákat intette, hogy templomba, szentmisére járjanak, mert akkor őket is megáldod a legfölségesebb Oltáriszentségben.

Oh drága és mindenható a Te szent áldásod, édes Jézusom! Szent áldásod nélkül semmit sem tehetek, de ha megáldasz, akkor mindent megcselekedhetem. Hiszen oly hatalmas vagy, hogy sirodból is feltámadtál; oly hatalmas vagy, hogy a mennyországot is ki tudtad nekünk nyitni; oly hatalmas, hogy láthatalanul tudsz le szállni az égből és a szent ostya szine alatt elrejtőzni.

Add nekem is gazdagon szent áldásodat a legfölségesebb Oltáriszentségből, amint szent Izidornak adtad.

Áldd meg az én lelkemet, hogy mindig higyjek a legfölségesebb Oltáriszentségben.

Higyjem, hogy itt vagy valósággal, Te, ugyanaz az Úr Jézus, aki az égben az Atyaisten jobbja felől ülsz. Erősítsd hitemet, Jézusom!

Higyjem, hogy a szentmise a legszentebb áldozat, ahol Te magadat áldozod fel értünk. Az legyen legnagybb örömem, hogy a szentmisére naponkint járhatok, mert ott Téged talállak meg, Úr Jézus. Erősítsd hitemet, Jézusom.

Áldd meg az én lelkemet, hogy mindig reméljek a legfönségesebb Oltáriszentségben.

Reméljem, hogy, ha sokszor és méltóképen áldozom, nem vesz erőt lelkemen a bűn. Erősítsd reményemet, Jézusom!

Reméljem, hogy, ha méltóképen áldozom mindig, az utolsó napon dicsőségesen fogok feltámadni és bemegyek a mennyországba. Erősítsd reményemet, Jézusom!

Reméljem, hogy soha kárba nem veszett az idő, amelyben szentmisét hallgatok vagy Téged a legfölségesebb Oltáriszentségben meglátogatlak. Erősítsd reményemet, Jézusom!

Áldd meg lelkemet, hogy mindig szeresselek a legfölségesebb Oltáriszentségben!

Szeresselek, mint az angyalok, akik mindig szent oltárod körül vannak és soha el nem hagynak. Nagyobbítsd meg szeretetemet, Jézusom!

Szeresselek, mint szent Izidor, aki munkájában is folyton Rád gondolt és csak olyant tett, ami Neked tetszik. Nagyobbítsd meg szeretetemet, Jézusom!

Szeresselek, mint szent Izidor, aki másokat is rábeszélt arra, hogy Téged a szentmisében és a legfölségesebb Oltáriszentségben nagyon szeressenek. Nagyobbítsd szeretetemet, Jézusom!

Áldj meg mindent, amit teszek, édes Jézusom a legfölségesebb Oltáriszentségből!

Áldd meg imádságaimat, hogy ájtatosan végezzem és ne csak azért, mert otthon és az iskolában parancsolják.

Áldd meg minden szent gyónásomat, hogy lelkiismeretemet jól megvizsgáljam, bűneimet igazán megbánjam, őszintén meggyónjam és azután megjavuljak.

Áldd meg minden szent áldozásomat, hogy igazán lelkem javára és ne kárhozatomra legyenek.

Áldd meg tanulásomat, hogy szivesen, könnyen tanuljak, szüleimnek és tanítóimnak örömet szerezzek.

Áldd meg minden munkámat, hogy azt engedelmesen, szorgalmasan és hasznosan végezzem el.

Áldj meg, mikor otthon vagyok, hogy mindenkihez barátságos, szófogadó és illedelmes legyek.

Áldj meg, mikor az utcára vagy a mezőre megyek, hogy ne szeressem a rossz pajtásokat és ne bántsak senkit.

Áldd meg az én szüleimet, hogy jól menjen minden dolguk, engem és testvéreimet jó keresztényeknek neveljenek fel.

Áldd meg lelkipásztorunkat, tanítóinkat, hogy minket hasznos dolgokra tanítsanak és a mennyországba jutni segítsenek

Áldd meg testvéreimet és társaimat, hogy először Téged és azután egymást szeressük.

Áldj meg minden élő embert, hogy Téged a legfölségesebb Oltáriszentségben őszintén szeressenek és a mennyországba jussanak.

Áldd meg a tisztítótűz lelkeit, hogy kevesebbet szenvedjenek és hamarább bemenjenek az égbe.

Hallgass meg engem, édes Jézusom! Hiszen oly jó vagy, hogy mikor a földön jártál, mindenkinek a kérését meghallgattad és most is azért vagy velünk a szentségházban, hogy megáldj minket. Amen.

MUNKAASZTAL

Csipkék mosása. Mély tálba benzint öntünk, a csipkét ebbe könnyedén belemártogatjuk. Ha a benzin hamarabb elpárolog mint a csipke megtisztul, újra öntünk rá. Ha a csipke tiszta lett — ami nem vesz igénybe 10 percnél több időt — s a benzin belőle elpárolgott, óvatosan vasaljuk ki. Vigyázzunk, mert a benzin veszedelmesen lobban, ha tűz ér hozzá!

Bársonyból eltávolítjuk a zsírfoltot, ha terpentint csepegtetünk rá és száraz, tiszta flanellal dörzsöljük.

Röptében a nagyvilág körül.

Eucharisztikus értekezlet Nagykanizsán. A nagykanizsai értekezlet, melyet az Országos Eucharisztia Társulat rendezett május 2-án *Kránitz* Kálmán fölszentelt püspök elnöklete alatt sikereiben az eddigieket is felülmulta, a veszprémi, szombathelyi és pécsi egyházmegyékből csaknem százan jöttek össze az oltártestvérek.

Az elnöklő *Kránitz* püspök megnyitó beszédében hangsulyozta, hogyha vissza akarjuk állítani a vallásos életet, ha restaurálni akarjuk a kereszténységet, akkor a hit és szeretet forrását az Oltáriszentségnél kell keresnünk Az Úr szolgáinak az a kötelességük, hogy az Oltáriszentségbe való hitet a társadalomban terjesszék. Be kell vinni az Úr Jézust a tudományba, a művészetbe, a törvényhozásba. Tanítással s ezzel a tanítással összhangban álló példaadással kell rávezetni a népet és intelligenciát arra, hogy szeressák az Úr Jézust. Csak így fakad a keresztény társadalomban a kath. öntudat, a katholikus cselekvés bátorsága, az igazi krisztusi szellem. Az eucharisztikus értekezletek által föllelkesíttetnek a hívek, gondolkodóba ejtjük vallásunk ellenségeit, megdöbbenést keltünk soraikban, mert látják azt, hogy ez a papság mennyire törekszik, mennyire akarja, hogy szeressék az emberek az Istent. Isten ellen ilykép kevésbbé bátorkodnak felkelni.

Dr. *Hanauer* A. István központi papnevelőintézeti lelkiigazgató, társulati igazgató az «Oltáriszentség a pap életében» címmel tartott álőadást, amelyben azt fejtegette, hogy miként a kispap életének központja az Oltáriszentség, annak kell lennie az áldozópap életében is.

Utána dr. *Tauber* Sándor szombathelyi theol. tanár, vicerektor beszélt ezután a gyakori szent áldozásnak az élettel való kapcsolatáról.

Fejtegetéseit X. Pius pápának a gyakori szent áldozásról kiadott korszakos encyklikájával kezdte, amelynek hitéleti, szociális, társadalmi jelentőségét megkapó vonatkozásokban tette szemlélhetővé. Hangoztatta, hogy a katholikus mozgalmak sikerének kulcsa a hitélet, az intenziv lelki élet, ennek forrása pedig az Eucharisztia, a gyakori szent áldozás.

Mihályfy Ákos egyet. tanár előadásában praktikus tanácsot adott arra nézve, miként lehet az Eucharisztiát megkedveltetni, régi presztizsét visszaállítani a hívek között, A szentmisehallgatás, a gyakori áldozás, az adorációra vonatkozólag sok szép s könnyen kivihető, megvalósítható szempontot domborított ki hallgatósága előtt.

Végezetül *Kánter* Károly prelátus ajánlotta felkarolásra s terjesztésre az Oltáregyesületet, amely mikor Isten házának díszéről gondoskodik, egyuttal bensőséges áldozatkészségre s Krisztus erényeire tanít.

Délután 3 órakor szentbeszédet mondott Kránitz püspök a templomban. Utána szentségimádást végzett a papság s a felejthetetlen ünnepet fényesen sikerült hitvalló processzió fejezte be a város főbb utcáin.

A kalocsai Mária kongregáció és az engesztelő szent áldozás. A kalocsai Mária kongregáció több szakosztályt szervezett melyeknek második *az engesztelő szentáldozás szakosztálya.* Pártfogója: Árpádházi szent Margit. Folyóirata: Az Örökimádás. Vezetője: Halassy Valéria, p. k. III. o. E szakosztály tagjai azt teszik feladatukká, hogy a hét meghatározott napján felajánlott szent áldozásukkal az Úr Jézusnak elégtételt nyujtsanak azon méltatlanságokért, amelyekkel az emberek a legméltóságosabb Oltáriszentségben, szentegyházában és földi helytartójában illetik; ezenkívül felajánlják az engesztelő áldozást a bűnösök megtéréséért és az igaz hitnek fönntartásáért és terjedéséért, végül az Egyház és szent Atyánk ügyeiért.

A madridi eucharisztikus világkongresszus. A «La Correspodencia de Espana» már közli a kongresszus ügyrendjét, melyet tájékoztatásul mi is ismertetünk.

A tanácskozások és ünnepségek június 25—29-ig folynak. Június 21—23 ig triduum lesz, Madrid város 39 plebániatemplomában: reggel 7½ ó. általános szent áldozások, 9 ó. a szentség kitétele, este 7 ó. szentbeszédek. Június 24. Kirándulás Alcalá-ba, kihallgatás a helyi bíboros úrnál. Vasárnap, június 25.: 7½ ó. fiúk áldozása, 9 ó. pontifikális mise, 3/46 ó. megnyitó ülés a San Francisco el Grandeban. 8 ó. szentségkitétel, 10¼ ó. az éjjeli imádás kezdete. Június 26. 7½ ó. a leányok áldozása, 10 ó. generális gyűlés, 3. ó. papi konferencia, 1½ ó.-tól szakosztályülések, éjjeli imádás. Június 27. 7½ ó. asszonyok áldozása, az ügyrend mint az előző nap. Június 28. a kongregációk közös áldozása, a határozatok fogalmazásának tervezete, általános gyűlés. Június 29. férfiak áldozása, pontifikális mise a San Francisco el Grande-ban és a határozatok ünnepélyes kihirdetése, eucharisztikus körmenet Madridban. Június 30. kirándulás Toledo-ba, július 1. kirándulás az Escoriálba.

Az általános gyűlések tételeit is megállapították: június 26.: A gyermekek és felnőttek mindennapi szent áldozásáról szóló dekrétumok. A mindennapi szent áldozás és az ifjúság nevelése. A mindennapi szent áldozás mint egyenesítő kapocs a katholikus nemzetek közt. (Amerikai szónok.) Június 27.: A mindennapi szent áldozás a család körében (spanyolul); A betegek gyakoribb szent áldozása (franciául). Spanyolország eucharisztikus multja (spanyolul). A mindennapi szent áldozás, mint a nemzeti restauráció eszköze (portugál nyelven). Június 28. Az atyák, tanítók és ujságírók kötelességei a mindennapi szent áldozástilletőleg (spanyolul). A kongresszusok célja és alapja, eredete, fejlődése (franciául). A mindennapi szent áldozás, a szociális élet védő iskolája (spanyolul).

Ferrer feltámadása. Bomba a saragossai szentségi körmeneten. Ferrer meghalt, de eszméi élnek hirdeti a spanyol anarkizmus. S hogy ezigaz, mutatja e szomorú eset. A minap Saragossában a Madonna de Pilar templom előtt ép akkor robbant fel egy bomba, amidőn egy nagy körmenet vonult el arra. Szerencsére a közelben levőknek az ijedtségen kívül nem esett baja. Alig, hogy az izgatottság lecsillapult, a közeli kathedrális mellett újra felrobbant egy bomba. Két másik bombát, melynek gyujtó zsinóra elaludt, a székesegyház és a Szent-Kajetán templom mellett találtak meg. Egy idő óta az egyház ellenségei különösen a szerzetesnők és ezek közt az irgalmas nővérek ellen intézik támadásukat. Ennek a kongregációnak 6543 tagja van Spanyolországban, 200 kórházat, 20 menedékházat, 40 árva- és lelencházat és 248 agg férfiak s nők menedékházát látják el. Ezenkívül 71.000 gyermeket oktatnak, nem is számítva a 800 leánynövendéket, kik esti iskoláikat látogatják, ők látják el ezenkívül a betegeket a fogházakban s a katonai kórházakban. És épen ezen nővérek ellen ujabban olyan heves hajszát indítottak, hogy akárhányszor már az utcán sem mutathatják magukat anélkül, hogy durva támadásoknak ne volnának kitéve.

A magyar papság az Oltáriszentség előtt. Az egész világot összeköti egy papi egyesület, mely az Oltáriszentség örökös imádására alakult évtizedek előtt. Ezt a lelkiszépségű egyesületet az a mélységes, szép gondolat vezeti: ne legyen soha perc, melyben az Oltáriszentség miszteriuma előtt meghódolt lelkek ne hódoljanak az Oltáriszentségben titokzatos módon jelenlévő Krisztusnak.

Magyarországban negyedszázadja már, hogy megalakult ez az egyesület s az eucharisztikus társulat, melynek mindenkor termékeny talaja volt a győri egyházmegye, hivatalos lapja, az Értesítő is Győrött jelent meg. Az Oltáriszentség imádását lángoló buzgósággal terjesztő folyóiratot eddig Molnár Ignác dr., a papnevelő intézet kormányzója szerkesztette. Évtizedeken át élesztő tüze áradt ki az ő eucharisztikus lelkéből és példájával, tollával igyekezett nemcsak az egyházmegye, hanem az egész ország papságának szivében az Oltáriszentség imádását terjeszteni.

Nagy elfoglaltsága, nehéz hivatalai miatt most az Értesítő szerkesztésétől megvált s átadta Wágner Mihály lelkiigazgatónak. Valóban nem

találhatott volna alkalmasabb embert, mint őt, az eucharisztikus Értesítő szerkesztésére, aki, mint a lelki élet igazi ismerője, legjobban meg fogja találni azt az utat, amely az Oltáriszentséghez vezet.

Hasznos tudnivalók.

A fekete szőnyegek, miket gyászistentiszteletnél használunk, könnyen veszedelmesek lehetnek kivált sötétebb templomokban az öregebb papokra nézve, mert nem látják a lépcsőfokokat. A bajon úgy segítünk, hogy a lépcső szélein fehér bordákat varrunk a szőnyegre.

Aranyhimzést és aranypaszomántot aszerint, amint világosabban vagy sötétebb ruhán van, kétféleképen tisztítunk. Sötétebb ruhán levő paszománt, himzés tisztítására a gyógyszertárban veszünk vérkövet, melyet finom porrá törve finom szőrű ecsettel óvatosan rávisszük a himzésre úgy, hogy ne érintse a ruha anyagát. Azután dörzsöljük. — Ha világos ruhaalapon van az aranyhimzés, gipszport alkalmazunk ugyanígy. — Ezen két eljárás által azonban gyakran lesz a himzés túlságosan fényes. Ezen esetben a megtisztított aranyhimzést vigyázva bevonjuk a következő vegyülettel: 10 gramm gummilack, 1 gramm sárkányér, 1 gramm porrátört curcumagyökér 50 gramm borszeszben feloldva. Ezen vegyülékből azonban egy szemernyi se érintse a ruhát, mert sérülést szenved az.

A bársonyból foltot petróleumba mártott flanelldarabbal való dörzsölés által veszünk ki.

Szőnyegek fölujítása. A szőnyegek szinét fölújítjuk, ha egyenlő mennyiségű kukoricalisztet és konyhasót összekeverünk, ezzel a szőnyeget bedörzsöljük és azután kikeféljük.

Pókháló a templomban. Sajátságos hatással van a lélekre a templomi pókháló, mintha az imádság, a szeretet, az imádás hiányát hirdetné; nem hiába mondta egy úrinő kijövet egy művészi alkotású templomból: «szép, szép, ó, csak azokat a pókhálókat ne láttam volna meg!»

Az oltáron levő cserepes virágok trágyázása, hogy dúsan virágozzanak, növekedjenek, úgy érhető el, ha egy liter vízbe, mellyel azokat öntözzük, egy gyüszűnyi borszeszt öntünk. Ebből egy héten kétszer elég az öntözés.

A nikkeltárgyak tisztítására a közönséges és minden kereskedésben kapható tisztítószappan (Putzseife) a legalkalmasabb.

A vörösrezet finom homok- és borseprőpéppel súroljuk, korpás vízzel öblítjük, azután szárazra törüljük.

Szerkesztő: **Dr. Makay Lajos.**

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés ... ... 3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal 5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal 6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ... 4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ... 5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ... 6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával ... ... 8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ... 4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal 6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal 7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával 9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal 18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal ... ... 4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ... 5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés ... ... 6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés ... ... 3 K 10 f.
Diszes kötés ... ... 4 « 10 «
Selyemkötés ... ... 6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.
Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Isten nevét hiába ne vegyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYV

(Pünkösdkor.) Édes Jézusom, mikor eljött az idő, melyben vissza kellett térned mennyekbe az Atyához, így vigasztaltad tanítványaidat: Ne szomorkodjatok és ne féljetek!

Én Atyámhoz megyek s ha fönt leszek, elküldöm nektek az igazság Lelkét, aki megörvendezteti a ti sziveteket.

Én kérem az Atyát és más vigasztalót küld nektek, az igazság Lelkét. Ő nem magától beszél, hanem amit hall, azt mondja és ami jövendő, azt hirdeti nektek.

Isteni Megváltóm, ezen fölötte vigasztaló igéretet pünkösdkor teljesítetted. Tüzes nyelvek alakjában leküldted a Szentlelket s a föld képe megváltozott.

Az Úr Lelke betöltötte a földkerekséget s az apostolok különböző nyelveken hirdették Isten nagy tetteit.

Hogy lehetséges mégis, hogy az emberek szivüket elzárják makacsul az igazság elől s több hitelt adnak a sötétség szellemének, mint az Isten Lelkének, aki egyedül vezetheti be őket minden igazságba?

Istenem, nem hiszik Egyházad tanítását, pedig a Szentlélek vezérli, aki nem tévedhet; így tehát az Egyház sem csalatkozhatik, sem nem csalhat, mert az igazság Lelke vele marad az idők végéig.

Isteni Üdvözítőm, térdre hullok előtted, hogy annyi vétekért és a rajtad elkövetett bántalmakért bocsánatot esdjek.

Walser-Varga Örökimádás imakönyvéből.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

XII. ÉVF. 1911. 7. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

Az Oltáregyesület rendes tagjainak adománya 1911. február hóban:

Mundi Vilmosné 1 k 70 f, özv. Takács Pálné 1 k, Bucsinszki Vikforné 2 k, özv. Laub Jánosné gyűjtése: Dr. Botzenhardt Jánosné 6 k, Taller Istvánné 2 k, Flory Józsefné 2 k, Holzbauer Mátyásné 2 k, Schäffer Istvánné 6 k, özv. Haszmann Józsefné 2 k, özv. Seger Józsefné 2 k, összesen 22 k, Kresztics Mariska 6 k, Vezinger Ilka 20 k, Rózsay Valéria 14 k és gyűjtése: özv. Venczelly Mihályné 4 k, Német Istvánné 2 k, Kador Mária 2 k, Balázs Erzsébet 2 k, Ibrányi Ferencné 2 k, összesen 26 k, Rumpler Gézáné gyűjtése: Polonyi Julia 2 k, Miskolczi Gyuláné 4 k, Búzás Mihály és neje 4 k, özv. Mariai Károlyné 6 k. Juszt Karolin 40 f, Schreiner Józsefné 4 k, Mersits Lajosné 1 k, összesen 21 k 40 f, Löniski Borbála 2 k, Steiner Mártonné 4 k és gyűjtése: Hajduska Gézáné 2 k, Lányai Béláné 2 k, Smidbauer Ágostonné 2 k, Neumann Johanna 5 k, összesen 15 k, özv. Günther Tivadarné 4 k, Jerzsabek Jánosné 3 k, Galli Betti gyűjtése: özv. Gerlácsy Károlyné 2, Kauser Józsefné 2 k, Kauser Vilma 2 k, Felsmanné Kauser Clarissé 2 k, Grentzner Antalné 4 k, összesen 12 k, Hollós Istvánné 2 k, Micskó Józsefné 24 f, Mészáros Hermin 30 k, Dr. Hoós József Veszprém egyházmegye területéről 326 k, Debreceni János kanonok Eger érseki főegyházmegye területéről 2190 k, Kolbinger Paula 50 f, Nicora Józsefné 2 k, Fülöpp István plébános a felcsúti tagoktól 18 k 66 f, Bucsinszki Mária 1 k, Zapotoczky Mihály plébános a felsőolcsvári tagoktól 12 k, Dr. Babura László theol. tanár Esztergom főegyházmegye területéről, Cserényi Ernőné 1 k, Lord Adolfné 50 k, Belházy Emilné 2 k, Kollár Borbála 1 k, Miskó József és neje 6 k és gyűjtése: özv. Vogl Ferencné 2 k, Poór Erzsébet és Mária 4 k, Bujdosó Józsefné 10 k, Gertein Paula 1 k, özv. Schmidt Károlyné 6 k, Ott Antal és neje 4 k, Schreff Antal és neje 5 k, Hoyer Rezsőné 4 k, Hegyessy Ferenc és neje 4 k, Sörös Mária 2 k, Wendelin 1 k, Batta Ilona 1 k, Ertl Anna 2 k, összesen 52 k, Molnár Erzsébet 60 f, Minkler Sándorné 24 f, Paulus Józsa és Teréz 4 k, Czikollai Teréz és Heiling Józsefné 2 k, Kormos Béláné 4 k, Nagy Istvánné 24 f, Meiszner Emilné 4 k, özv. Balázsné Bolgár Ilona 2 k, Meszveda Rozália 1 k, Blaskovics Ida 5 k, Blaskovics Mária 2 k, Kokovay Ilona 2 k, ifj. Habán Jánosné 2 k, özv. Návay Kálmánné 4 k, Agrikola Mária 2 k, Varga Emma és Lengyel Julia 4 k, Patyulák Mária 2 k, Mihalyek Matild 24 f, Prihoda Mária 2 k, Kovács Erzsébet 4 k, Welker József 4 k, Cohen Adrienne 2 k, özv. Vattay Györgyné gyűjtései Ópécska 6 k 24 f, Petz Róza 2 k, Mertz Erzsébet 2 k, Mátyus István plébános a kácsi és tibolddaróci tagoktól 12 k 26 f, ft. dr. Dolyák Pál Szepes egyházmegye területéről a püspök úrtól 50 k, Liptónagybobróc 8 k, Márkusfalva 20 k, Liptó-Tarnóc 9 k, összesen 87 k, Kubát Rozália 4 k, Preyer Mária 2 k, Neogrády Jozefa 4 k 24 f, Csudnay Károlyné 4 k, Csepreghy Istvánné 4 k, Zakariás Antalné 4 k, Tarnóczy Eszter 1 k, Nébel Anna 2 k, Domby Eleonóra 3 k, Gál Mária 40 f, Pirsch Anna 1 k, Hang Teréz 20 k, Lachnit Teréz 5 k, Kostyál Istvánné 2 k, Kostyál Emilia 2 k, Mészáros Etelka 2 k, özv. Kähler Elberné 4 k, Pusaler Erzsébet 2 k, Szabó Mária 1 k, Löffler Mária 2 k, Troppa Emma 2 k, Heyek Kálmánné 10 k, Mukrauer Józsefné 1 k, Molnár Józsefné 8 k, Pfaff Teréz 4 k, Szalay Imréné 2 k, Zwekits Jánosné 2 korona.

XII. ÉVFOLYAM. 1911. JÚLIUS. 7. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Kiett István S. J.:* Az Úr Jézus. — Az Oltáregyesület kiállítása. — *Timár Kálmán:* Andechs kincse. — *Szabó Vilma:* Isten utain. — A szentmise áldásai. — *Galambos Kálmán:* Az egyes szentostyák története. — *G. K.:* Meteorhullás. — Az Oltáriszentség és a tulipánmozgalom. — *G. K.:* Az Oltáriszentségben van minden. — *R.:* Csodálatos gyógyulás első szentáldozáskor. — *Adoratrix:* Az Oltáriszentség hősnője. — Katekizmus. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* — Szemle. — Röptében a nagyvilág körül. — Egy délután a marosvásárhelyi oltáregyletben. — Egyesületi élet. — Hasznos tudnivalók.

AZ ÚR JÉZUS

Alig van hatásosabb indítóok a gyakori és főkép a buzgó áldozásra, mint ha megfontoljuk, ki az, aki a szentáldozásban szivünkbe betér.

Ő, az Úr Jézus!

Ó, mennyi gyöngédség, mennyi fönség, mennyi szeretet, mennyi jóság, mennyi irgalom van e két szóban!

Az Úr Jézus!

Igen! ő az Úr! A Végtelen, az Örökkévaló, a Fölséges, a Mindenható. De ő egyúttal Jézus is. Az irgalmas, a kegyes, az édes Jézus. A Megváltó. A Mester.

Mikor a jámbor asszonyok husvét szürkületében a szent sírhoz iparkodtak, de azt nagy rémületükre tárva-nyitva és teljesen üresen találták: Mária Magdolnát a nagy fájdalom majd hogy meg nem ölte. Azon hiedelemben, hogy a gyülölködő főpapok még a szent tetemnek sem hagytak békét, hanem titokban valamely ismeretlen helyre lopták: már sem az angyal felvilágosító szavait nem hallotta, sem a többi asszony tanácskozását nem várta be, hanem lelkeszakadva visszarohant a városba az apostolokhoz, hogy jöjjenek ki és tegyenek valamit, mert «ellopták a Mestert». Azután szintoly lelkendezve visszafutott az üres sírhoz és ott fájdalmában megtörve keserves zokogásba tört ki...

Amint így zokog és sír, megjelen neki az Úr, de elváltozott alakban. Magdolna a kertésznek tartja és most gyenge reménysugár villan meg lelkében. Hátha ő rejtette el valamely biztosabb helyre; vagy legalább is tudja, hová vitték a drága tetemet. Tüstént meg is szólítja. «Uram! —

mondja a nemes fájdalom parancsoló hangján — ha te vitted el, mondd, hová rejtetted és én elmegyek és visszahozom.» Nem mondja, kit? mit? Ó, gondolhat-e valaki a fájdalom e napjaiban másra, mint Őrá, az Édesre, a Fölségesre, a szelíd és alázatos Istenfiára, ki szeretett minket és szeretetből életét adta értünk!...

Ó, mondja tehát meg, hová rejtette a drága, az imádandó szent tetemet, és ő elmegy és gyenge két asszonyi karjával visszaviszi, visszahozza ide e biztos, e békességes helyre, többé el sem hagyja, míg csak teljes biztonságban nem tudja. Csak még egyszer meglássa, még egyszer ölelhesse a drága szent testet, a tátongó, mélységes sebeket...

E nagy szeretet lefegyverezte az Urat. «Mária!» — szól természetes hangján. Ez fölismeri. Ami e pillanatban a bűnbánó szivében végbe ment, azt könnyebb elképzelni, mintsem leírni. Az evangelista is csak annyit mond: «Megfordulván pedig amaz (Magdolna), mondá: Rabboni! Azaz Mesterem!»

Egész nagy élettragédia van e rövidke szóban kifejezve.

Mesterem! Imádandó, isteni Mesterem!

Aki oly irgalmas voltál irántam és botlásaim iránt. Aki oly szeretettel fölkaroltál, mikor a szívtelen világ kitaszított köréből. Aki megvédtél a képmutató farizeusok kőszivétől és Judás kapzsiságától. Ki hírneved veszélyeztetésével is megtűrtél környezetedben, visszahelyeztél becsületembe, bánatra indítottad bűnös szivemet és a kegyes igéket mondottad: Megbocsáttatnak a te bűneid.

Mesterem! aki még csak két nappal ezelőtt oly embertelen gyötrelmeket állottál ki és hajzatomat szentséges véreddel áztattad.

Mesterem! Mindenem!

Te megint élsz! Megint itt vagy! Boldog vagy!

O Mesterem! Ó Mindenem!

Ime, k. hivő, egy lélek, aki fölértette és átélte, átérezte, ki nekünk az Úr Jézus.

Ugyanaz az édes Jézus jön már most a szentáldozásban szivedbe. Ugyanaz, akinek irgalmas ajkairól te is már számtalanszor vetted az édes igéket: Bizzál fiam! leányom! megbocsáttatnak a te vétkeid. Ugyanaz, akinek isteni kebelén nem egy fájdalmas órában leltél már megnyugvást, mikor a világ álnoksága sebezte szivedet vagy bűneid és nyomorúságod ónsúlya görnyesztett.

O jön tehozzád. Az irgalmas, az édes Jézus. Megváltód és Üdvözítőd. A végtelenül türelmes, végtelenül kegyes, a harag és neheztelés nélkül való szerető Mester. Az Úr Jézus.

És ő óhajt szivedbe jönni, ő kivánkozik szived hajléka után.

Nem fogod-e tehát hálás szeretetben és epedező örvendezéssel föltárni szived a kopogtató isteni vendégnek, ahányszor csak zörget, ahányszor csak szeretete gyengéd sugalmával oda hív, oda vonz, szent vendégsége asztalához?... *Klett István S. J.*

Az Oltáregyesület kiállítása.

(Folytatás.)

Az Oltáregyesület egyházművészeti előadásainak sorozatát május 21-én, vasárnap fejezték be dr. Némethy Gyula nagyváradi teologiai tanár felolvasásával. Némethy szép számú közönség előtt, melynek sorában rendkívül sok hölgy volt jelen, «A keresztény nő és az oltár» cimen tartotta meg az előadását. Fölvetette azt a kérdést, mi lehet az oka annak, hogy a boldogságos Szűz nem volt jelen az úrvacsora termében, a szentmise és az Oltáriszentség alapításánál és hogy ő, aki egyedül volt bűntelen és tiszta, soha az oltár fölé nem hajolhatott. Az Üdvözítő édesanyját e földi életben az alázat homályában tartotta, hogy annál hasonlóbb legyen hozzá, ki az Istenség fényét az emberiség gyarlóságával váltotta föl. A keresztény nő, Mária követője, nem lép az oltárhoz, hogy áldozatot mutasson be, de a női szív mélyebb érzelmességéhez képest tökéletesebben egyesül Jézussal az Oltáriszentségben és szenvedésre neménél fogva hősebb lévén, mint a férfi, tökéletesebben részt vehet a kereszt-áldozatban. De a keresztény nő az által is részt vesz a szent oltári áldozatban, hogy az oltár és a misező pap ruháit készíti Mária és a korabeli jámbor asszonyok példájára, kik Jézus szent testének takaróit készítették Betlehemtől a Golgotáig.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után a közönség az Oltáregyesület kiállítását tekintette meg.

Andechs kincse

(Folytatás.)

3. A csodás ostyák tisztelete.

Az 1583. évi hivatalos egyházi vizsgálatnak döntése kihatott a szent ostyák további tiszteletére is. A hivő bajor népnek hagyományos tiszteletét ezen szentséges kincs iránt még inkább fokozták azok a nagy lelki kegyelmek, mikben az andechsi kegytemplomban részesedtek a zarándokok, nemkülönben a kegyhelyhez füződő ujabb meg ujabb rendkívüli események, csodás gyógyulások stb.

A csodás gyógyulások közül egy esetet ide iktatok a kegyhelynek évkönyvei alapján.* 1714-ben történt az eset. Egy tízesztendős fiú, névszerint Steinhasz Ágost, már egy félesztendeje, hogy mindakét szemére megvakult. A kis Guszti érdekében minden lehetőt elkövettek a gondos szülők; ámde az orvosok nem tudtak segíteni a baján. Végre elhatározták a szülők, hogy gyermekükkel elzarándokolnak Andechsra, szentmisét szolgáltatnak a csodás ostyák oltárán, szóval hogy a szentségi Úr Jézusnál keresnek segítséget. Május elsejére tűzték ki a búcsujárást. De ime, mi történik az utolsó éjjelen! Hajnali harangszókor a fiúnak örömkiáltására ébrednek a szülők, hogy lát, hogy visszanyerte szemevilágát. Fogadalmukhoz híven örömest zarándokoltak el a kegyhelyre, hogy a csodás gyógyulásért hálát rebegjenek a szentségi Úr Jézusnak.

Hogy milyen látogatott volt az andechsi kegyhely az elmult századokban, arról fogalmat nyerünk, ha elmondom, hogy régente évről-évre 328 községből vezettek rendszeres búcsujárást a szent hegyre. Manapság 173 azon helységek száma, melyeknek hívő népe ősi szokás szerint évente elzarándokol Andechsra. Hogy a torlódást elkerüljék s mindenki rendben elvégezhesse szent gyónását, külön-külön napra van kitűzve az egyes községek búcsujárása. Április 25-től szeptember 29-ig tartanak ezen zarándoklatok. Legsűrűbbek a búcsujárások a keresztjáró héten és pünkösd nyolcadában.

Főúri zarándokok is sűrűn fölkeresték a kegyhelyet, sőt nem egyszer még a bajor uralkodóháznak tagjai is. Példának okáért VII. Albrecht császár és III. Miksa választófejedelem nejükkel egyetemben többször megfordultak Andechsban. A többi bajor herceg is buzgólkodott a csodás ostyák tiszteletében. Miksa Manó választófejedelem például ezüstveretű öröklámpát ajándékozott a szentséges kápolnának s annak föntartására alapítványt is tett.

Andechsban régi időktől fogva külön ünnepet is ülnek a szentséges kincs tiszteletére. A csodás ostyák ünnepe pünkösd utáni negyedik vasárnapra esik.

Nagy pompával szokták megülni a kegyhelynek két főünnepét: áldozócsütörtököt és a szent Mihály napját követő pénteket, mely napokra a pápák számos búcsut engedélyeztek.

A kegyhelynek ezen főünnepeire mindig számos zarándok látogatott el Andechsba. Ezen napokon (illetve áldozócsütörtökön az előestén) ugyanis megmutogatták a zarándokoknak a templom kincseit: a csodás ostyákat és a sok egyéb szent ereklyét. Az ereklye-kitétel (Heilthumbweisung) századokon át a bevett ősi ritus szerint ment végbe. Természetesen a csodás ostyák voltak ezen ereklyetiszteletnek a fénypontja. A szentséges kömenetet is a csodás ostyákkal tartották ilyenkor.

* Sattler: Chronik von Andechs. Donauwörth 1877., 545. l. — Heindl: Das Büchlein vom hl. Berge Andechs. 1904.[7]. 96. l.

Más rendkívüli alkalmakkor is nagy tömeg gyűlt egybe Andechsban. 1756-ban például az andechsi monostor háromszázados fönnállását ünnepelték meg. A nyolc napig tartó jubiláris ünnepség lefolyásáról külön emlékkönyvben számoltak be az utókornak.

1803-ban az andechsi monostor is áldozatul esett a szekularizáció dühének. A szentséges kápolnából az értékes ereklyetartókat a müncheni pénzverőbe szállították s az arany-ezüstöt beolvasztották. A csodás ostyák monstranciáját azonban sértetlenül otthagyták Andechsban.

I. Lajos bajor király 1846-ban megvette az apátság birtokait s visszaadta a monostort eredeti rendeltetésének; de csak mint perjelséget állították vissza az egykor önálló apátságot. A bencésrend szives-örömest vette ismét gondozásába a kegyhelyet.

4. A «Három szent ostya» társulata.

A csodás ostyák tiszteletének előmozdítására külön társulat is alakult Andechsban. 1630-ban, Einslin Mihály apát kezdeményezésére szervezték ezen társulatot. Hogy a társulati tagok búcsukban is részesülhessenek, bekebeleztették a társulatot a római Úr testének (Corpus Christi) főtársulatába; ezt a bekebeleztetést 1772-ben megujították.

Kezdetben az erlingi Mária-templomban volt a társulat székhelye; 1761-ben azonban magát az andechsi kegytemplomot választották társulati templomnak, hogy a társulati ünnepeket nagyobb pompával lehessen megtartani.

1642-ben a müncheni mészárosok céhe testületileg belépett az andechsi csodás ostyák társulatába. Évenkint zarándoklatot rendezett a céh Andechsba. A templom kincstárában ma is megvan még egy művészi kivitelű értékes fogadalmi gyertya, melyet ennek a céhnek (s egyben az andechsi társulatnak) a tagjai ajánlottak föl a kegytemplomban 1716 nyarán.

A társulat vezetése körül különös érdemeket szerzett gróf Wolkenstein Ferenc Frigyes augsburgi kanonok, kit mint igazgatót 1718 június 27-én iktattak be ünnepélyesen. Az igazgatói tisztben egy egyszerű falusi pap, Schmidtner Mátyás († 1717-ben) machtlfingi plébános volt az elődje.

A társulati tagok a beiratkozáskor azt a kötelezettséget vállalták magukra, hogy naponkint 3 Miatyánkot, 3 Üdvözlégyet, meg 1 Hiszekegyet mondanak el a csodás ostyák tiszteletére, továbbá hogy gyakrabban járulnak a szentségekhez, legkevesebb minden negyedévben egyszer.

A társulat főünnepét évről-évre fényesen megülték a szent hegyre összesereglett társulati tagok. Ez alkalommal a csodás ostyákat is ki szokták tenni imádásra. *Timár Kálmán.*

(Folyt. köv.)

Isten utain

CSODÁLATOSAK az Isten utai és senki ki nem fürkészheti. Csendes falusi templomocskában, melynek kedves egyszerű oltárát az Úr Jézusért égő szivek gondozzák, térdel egy kis csoport kilencedet végezve. Köztük térdel egy ifjú pap is, látszik rajta, hogy gyenge, beteges, de a lelke izzó, szivének vágya szemeiből leolvasható. Egy közös kérés száll el ajkaikról, majd a kilenced végén fölsír Jézus szent Szivéhez énekük: «Adj szivet, milyen a Tied — gyulassz lángszeretetre». A lelkek királya pedig nézi őket és a szegényes kis templomocskában is megismeri övéit, rájuk adja áldását és amint elcsendesednek a nagy némaságban, hangosabban válaszol szivükben kérésükre, mint a leghangosabb szentbeszéd: «Adjátok nekem sziveiteket, de a lármás, örökké nyüzsgő, gondterhelt világba a nép közé vegyülve, nem lehet egészen az enyém szivetek, el kell rejtőznötök a világ zaja elől, el kell szakadnotok mindentől, ami eddig a földhöz kötötte sziveteket, meg kell halnotok a világnak, hogy élni kezdhessetek nekem, új, egészen tiszta életet, az angyalokéhoz hasonlót — csupán a szivetek kell nekem, s ha azt nekem adjátok, már nem köt a földhöz semmi benneteket, mert így már az enyémek lesztek egészen s nincs szükségtek se senkire, sem semmire. Jöjjetek utánam! Miként én odahagytam Atyámat és országomat értetek, ti is hagyjátok el tieiteket én érettem. Jöjjetek utánam! Az Én igám édes, az Én terhem könnyű s végre Én magam leszek jutalmatok!»

A kis csoport átszellemülve térdel, arcuk hevül, szemük csillog, valami csodálatos ül vonásaikon, mintha nem is e világból valók volnának, oly magasztos egész valójuk. Isten hívja őket, ellenállniok nem szabad, nem lehet! «Előre» s csodálatos: a pap, aki úgy is Istené, akar az első lenni, a vezető az ég ösvényein.

Senkinek sem szól. Istenen kívül senki se tud szándékáról. Titokban mindent elintéz, hogy senki meg ne zavarhassa, lebeszéléssel meg ne tántoríthassa. Még szülőinek se árul el tervéről semmit. Mikor már ügye teljesen rendben van, bámulatra méltó könnyűséggel lemond mindenről és oda hagyva szabadságát, mindenét, egyetlen búcsuszónál többet nem mond még szülőinek se. Isten veled! ennyi elég neki és elindul arra a csodálatos útra, amelynek vége a mennyország kapuja.

Mikor becsukódott aztán mögötte a kolostor kapuja, ahová a hideg, közönyös világ elől menekült, csak az Isten fiai előtt ismeretes gyönyörűség és béke lett az osztályrésze. Az igaz, hogy tele van itt is az út tövissel, de a lelkek királya hű igéretéhez és igája édes, a terhe meg könnyű az Őt szerető léleknek.

Távozása után pár napra nyomába lép egy ifjú, akiről a világ legkevésbbé hitte, hogy békóba verje aranyszabadságát, melyért nemrég még úgy hevült; s hogy ő is olyan pályára lépjen, amely a világ szemében nem terem babért és nem hoz örömet. Pedig ez ifjú szive is tele van vággyal, reménnyel s a szeretet csak úgy dagasztja keblét; de vágya már nem a föld felé vonzza, hanem szárnyakat ad neki — s ott fönn az Isten országában akarja keresni örök gyönyörűségét.

Majd szende leánykák lépnek nyomukba, kik csendesen éltek eddig észrevétlenül, de szivük az Úr Jézusért dobogott, s mert Ő hívja őket, ők csak Nála lesznek boldogok.

Boldog falu! Az Isten szeme vigyáz reád. Egy kis csapat kéri le rád az Úr áldását; kell, hogy fölébredjen néped közönyéből, alvásából.

Ti pedig, akiknek vágyát betöltötte már égi Jegyesetek, ne feledkezzetek meg azokról, akik még otthon maradtak s naponkint oda borulnak a kicsiny oltár elé könyörögni, kérni, hogy rájuk is árassza kegyelmét az Úr, s ha hivó szózatát fölkeltette lelkükben, adjon módot, tegye lehetővé nekik is, hogy ama boldog óra ne késsen soká, amely az ő indulásukra ütni fog. *Szabó Vilma.*

A szentmise áldásai.

SPITFIELD irhoni nagyközségben kevés oly lakályos és kellemes ház volt, mint Cassidy Tamásé, mely földszinti helyiségein kívül még egy emelettel birt; nem voltak rajta cifraságok, de egyszerűsége is vonzóerővel birt. Belső berendezése is magán a külsőnek jellegét viselte; magtáraiban pedig dúsan volt a gabona fölhalmozva, a pincében sok volt a burgonya, a szekrényekben csak úgy duzzogott a fehér ruha. A ház jobboldalán volt az istálló, melyben négy tehén és pár ökör dicsérte a gazdát; volt továbbá még harminchat gyönyörű juha. Ha mindehhez még hozzá tesszük, hogy Cassidynek a legbiztosabb pénzintézetnél ezer dollárja (ötezer korona) volt kamatoztatva, úgy láthatjuk hogy ő Irhonnak azon polgárai közé tartozott, kik e nemes, de szegény országban bizony csak kevesen vannak. E tisztességes mód Cassidy öreganyjának volt nagyrészt köszönhető, ki egyébiránt már a 80-dik évet meghaladta s az egész

vidéken csak a söpörgető Paddyné nevezete alatt volt ismeretes; a házban pedig e jó öreget mind unokája: Tamás, mind ennek gyermekei: Jakab, Mari, Janka a legnagyobb tisztelettel és szeretettel vették körül. Övé volt a háznak legjobb ágya, az asztalnál pedig az első hely, és ha ő nem lett volna kissé vak, kissé süket és kevéssé bénult, úgy őt talán az egész Irhonnak legboldogabb lakójául kellene tekintenünk. Azonban ezen irhoni nő akkor sem érezte volna magát boldogtalannak, ha őt kevésbbé szeretik, szenvedései pedig nagyobbak: ő nappalának s éjjelének felét imádságra szentelte. A három dédunokát rajta különösen az nagyon érdekelte, hogy mihelyt a torony harangja a népet szentmisére hívta, a dédanya magán rögtön nagy keresztet vetett s az alatt szerette mondani: «Részeltessen e szentmisében a jóságos Isten engemet!» A kis háromság e szavak értelmét jól fogta föl, hogy t. i. a jó dédanya a szentmisének kegyelmeiben óhajt részesülni; de az apró Jakabnak csak az nem fért sehogy sem a fejecskéjébe, hogy a dédanya e fohászt miért mondja hangosan s oly sokszor; e szokás az egész községben csakis nála volt észlelhető; mondotta is nővérei előtt, hogy ő ebben valami titkot sejt. Mari nem volt e nézeten s azért így szólt: «Micsoda titkot akarsz te ebben látni? A nagyanya kéri a jó Istent, hogy ő a szentmise kegyelmeiben részesüljön, miután ő betegsége s agg kora miatt azon meg nem jelenhet.» Erre a kis Jakab megjegyzi, hogy a dédanya alig egy év óta nem jár vasárnapokint a szentmisére, de e hangos kérelmet tőle mindig lehetett jól hallani! sőt az is megtörtént, hogy ő alig hogy a szentmiséről haza jött, ha újra megszólalt a harang s a szentmisét jelezte, ezen szokását rögtön ismételni nem szünt meg; valami különösnek kell tehát a dologban lennie. Azután pedig azt gondolta, hogy Mari ugyan három évvel öregebb, mint ő; de ő is már tízéves s így neki is szabad saját fejével gondolkoznia.

Egyik este tehát ő nekibátorodik, dédanyjához megy, életpiros arcával az ő ráncos arcához simul és mondja neki: Nagyanyám, én szeretnék valamit magától kérdezni. — Mit akarsz, lelkem? — Miért mondja maga mindig, ha szentmisére harangoznak: «Részeltessen e szentmisében a jóságos Isten engemet?» — Azért, mert az jó és üdvös szokás. — De az, öregmama, mégis különös, hogy e jó szokást csak maga követi; én tehát azt mondottam Marinak, hogy öregmamának e szokása életének valamely eseményéből származik. — Erre a jó öregecske megjegyzi: Lám, az én kis Jakabomnak milyen fürkésző esze van! Igazad van, lelkem; annak már ötven esztendeje, hogy velem a következő történt. Én ugyanis Londonban laktam, e nagy városban, hol az élet bizony nagyon nehéz s az örök üdvösség is sok veszélynek van kitéve; ne is menjetek oda, gyermekeim, hahogy csak elkerülhetitek. Én ott az én nagyon kedves férjemet veszítettem el és három kis gyermekemmel magamra hagyatva maradtam,

kiknek csak egyike tudta jobb kezét a baltól megkülönböztetni. Ah, kicsinyeim, mennyit kellett nekem ekkor szenvednem és rettegnem! Egykor történt, hogy nekem vasárnap is kellett dolgoznom, hogy picinyeimnek burgonyát szerezhessek. Én ugyanis azon reményben, hogy a járó-kelő urak és asszonyságoktól, kik elől a sarat, havat, port néha bizony ügyetlenül elsöpörtem, néhány fillérnyi alamizsnát kapjak. Mikor én e munkát vasárnaponkint is folytatni akartam, megkérdeztem előbb az én lelkiatyámat, ki azonban nekem sem igenlő, sem tagadó választ nem adott, hanem lelkemre csak azt kötötte, hogy e tekintetben lelkiismeretem szavára hallgassak és csak arra kiválóan ügyeljek, hogy a szentmisét vasárnapokint soha se mulasszam el; de én nem vigyáztam magamra és azt néha mégis elmulasztottam. Ah, picinyeim, ha mi azt jól fölfognók, hogy mi a szentmise, úgy nekünk a kálváriáról reánk súlyosodó keresztek is könnyűeknek tünnének föl! Én azt soha sem tudtam fölérteni, hogy a keresztény mikénti moroghat és eshetik kétségbe, ha Üdvözítőnk szenvedését és halálát hiszi. Én tehát a szent-kereszt-kápolnába jártam a reggeli szentmisére; de ezen vigasztalásom néha vasárnapon is elmaradt. Londonban ugyanis akkor kevés volt a katholikus pap; az, ki korán reggel a munkások és cselédek részére a szentmisét végezte, beteg lett; nekem tehát rövid imádsággal kellett ilyenkor beérnem s azután a söprűt ismét a kezembe vennem, hogy a nekem kijelölt helyen söprögessek. De ha én szentmisét vasárnap nem hallgattam, úgy söprésem minden ügyességem mellett is nagyon rendetlenül ment s én nem egyszer söpörtem a híg sarat az uraknak fényes cipőjére, mi is nem az a mód volt, hogy én néhány penny-t szerezhessek. Lássátok, apróságaim, nekem a szentmise hiányzott; innen volt, hogy én mindent izetlenül tettem; midőn azután egyik vasárnapon a szentkereszt-kápolnának három harangja a 11 órai szentmisét jelezte, én megálltam, magamra keresztet vetettem és hangosan mondtam: «Részeltessen e szentmisében a jóságos Isten engemet!» Alig hogy e szavakat kimondottam, egy feketébe öltözött nő hallja azokat és tőlem kérdezi: «Jó asszony, hallgatott-e már ma szentmisét?» «Nem hallgattam, felelém neki, és ha akarom, hogy gyermekeim ne éhezzenek, úgy nem is lehet hallgatnom.» «Ó, ó, mondja erre az úrnő, adja ide nekem söprűjét, majd végzem én ön helyett a munkát és híven fogom önnek átadni, hahogy valami pénzt kapok.» Én haboztam, hogy mitevő legyek, de az úrnő egyik kezével átveszi söprűmet, a másikkal pedig a szentkereszt-kápolnára oly parancsolólag mutat, miszerint én egyrészt megzavarodva, másrészt pedig örömben ujjongva mentem a szentmisére. Az úrnő szorgalmasan söpört még visszajöttömkor is; én azonnal észrevettem, hogy a söpréshez bizony nem ért; de az ő söprése mégis jobban lett jutalmazva: láttam ugyanis, hogy ott a rézpénz között négy fényes arany is ragyogott... —

Juj, négy arany! — kiáltott föl a fiú. — Igen, négy egészen új és fényes arany is tündökölt közöttük. Es mit gondoltok, picinyeim, kicsoda volt ez az asszonyság? — Az csak a szent Szűz lehetett, kiáltja a mi kis okosunk. — Igenis, valóban ő lehetett; de egy olyan bűnös, amilyen én vagyok, nem méltó arra, hogy miatta csoda történjék. Az aranyos nő nem volt a mi Üdvözítőnk Anyja, hanem Longthon hercegnő, kinek szeretete és rendkívüli jósága egész Angolországban hires volt. Ezen négy arany lett a mi jólétünk alapja; én ugyanis e négy arannyal kezdettem még Londonban egy kis gazdálkodást, mely azután nekem lehetővé tette, hogy én Londonnak búcsut mondjak és szüleimhez visszatérjek. E segítség nélkül én Londonban gyermekeimmel együtt tönkre mentem volna és így ti is, kicsinyeim, most nem lennétek itt. Ez időtől fogva szoktam én hozzája a szentmisére való harangozáskor hangosan mondani: «Részeltessen e szentmisében a jóságos Isten engemet!»

— Lásd, Mari — kiáltja erre a fürge eszű Jakab — igazam volt nekem, hogy itt valaminek kellett a jó öreganyával történnie! — Utána a kis Janka mondja: Én a nagymama példáját követni akarom és a harangozáskor én is fogom kérni a jó Istent, adjon nekem is részt a szentmisében. — Én is, én is, mondja hévvel Jakab. — Mari sem marad el a nagyanyának oly szép szokásától és rebegi: Én is fogom tenni. — Erre a jó öregecske mondja: «Jól és bölcsen teszitek, kicsinyeim!»

Egy hónap multával szép tavaszi vasárnap tiszta reggelén megszólalnak a plébániatemplom harangjai és a jó Paddyné magára keresztet vet, mondván hangosan: «Részeltessen e szentmisében a jóságos Isten engemet!» Ez volt az utolsó taglejtése és szava; ő oly csendesen halt meg, mintha csak egyszerűen elaludt volna. Őrzőül melléje volt a jó kis Janka rendelve, ki csak akkor vette észre, hogy a jó nagyanya valóban meghalt, midőn hüledezve látta, hogy az a következő szentmisére való harangozás alatt sem keresztet magára nem vetett, sem kedvenc imádságát hangosan nem ismételte. (A Le petit Messager után.)

Az egyes szentostyák története.

Azt mondják, hogy minden egyes magunkhoz vett szentostyának meg van a maga története, melyen nem szabad meggondolatlanul átsurrannunk, mert főleg ezek történetére kell azt az igaz közmondást alkalmaznunk, hogy a történet az élet tanítómestere. Minden történetnek, eseménynek megvannak az előzményei, azután jő a tény maga és ennek hatása, következményei minél nagyobb horderejű a tény, annál behatóbbak az ez, okozó előzmények és következmények is. De vajjon van-e ezen a nagy

borzalmas temetőn, melyet földnek hivunk, csodálatosabb esemény, mint hogy az örökké élő édes Jézus, elrejtve az ostyának igénytelen szine alatt jön minden egyes szentáldozásban az én szegény lelkemhez, csak azért, hogy én Őt ne feledjem és hogy Ő engemet mindinkább megszenteljen. Mi ennek az előzménye? Az Ő részéről a legcsodálandóbb és valóban csak a jó Istentől kitelhető azon szeretet, amely magát a kereszten áldozatul hozta, és a mi részünkről? Vajjon készülünk-e ez isteni Szentség vételéhez? megvizsgáljuk-e jól lelkiismeretünket? meggyónunk-e szépen, ha lelkünk nyugtalan? Ha félek, hogy tán nagy bűnöm is lehet, ne menjek ily kétes lelkiismerettel az oltárhoz, hanem gyónjam meg bűnömet, s így vegyem a szeretet Istenének legszentebb, legsértetlenebb testét és vérét magamhoz... Az áldozás maga pedig vajjon milyen legyen? A gyermek csak anyjának emlőit keresi, azokhoz tapad és szívja magába az anyai tejben, a bölcs és jó Istennek ezen bámulatos és szeretetteljes ajándékában, az életet. Mi is így tegyünk: feledjünk el mindent, az egész világot mi magunkkal együtt és lelkünk a legszentebb ostyában csak az örök életet és ennek végtelenül bőkezű adományozóját lássa, bámulja, dicsőítse, magasztalja; ha pedig magunkat még az isteni ténykedés alatt is szárazoknak, nyomorultaknak érezzük, zárjuk be testi szemeinket és magunkat feledve kérjük bizalmasan védszentünket, őrangyalunkat, a kilenc égi kart, az apostolokat, vértanukat, hitvallókat, szűzeket és az összes szenteket, főleg pedig a mi Szeplőtelen Szűzanyánkat, hogy ők helyettünk. nyomorultak helyett dicsőítsék a kis Jézust, ki lelkünk hajlékába jött, Neki forró hálát adjanak, hibáinkért, fogyatkozásainkért Tőle bocsánatot, megjavulásunkra, megszentelésünkre pedig bőséges kegyelmet kérjenek... És a szentáldozás után hogyan viselkedjünk? Jaj, csak ne feledjük el a ma reggel hozzánk tért legfenségesebb vendéget, miként a kis gyermek sem feledi el édes jó anyját, hanem az egész napon át ott sürög-forog mellette, cseveg vele, ezt és azt kér tőle; és miként nem könnyen feledhők egész napon át, ha reggel valami főúri vendég tért volna be nagy leereszkedéssel szegény és szerény hajlékunkba: épen úgy, sőt annál jobban gondoljunk a nap folytán a mi isteni Vendégünkre, kiről a pap a szentmise alatti Glóriában oly igazán és fönhangon imádkozza: «Tu solus Dominus, Tu solus Altissimus», «Te az egyedüli Úr, Te az egyedül Legfönségesebb!» Igenis, úgy van: a legfönségesebb Úr, az örökké élő és éltető Úr legyen a nap folytán elméink- és szivünkben, hiszen az édes Jézus isteni ajkairól hangzottak el e legigazabb szavak: «Ahol kincsed vagyon, ott vagyon szived is». Ő és csakis Ő a mi örökké értékes élő kincsünk, a többit mind-mind a halál viszi, a sír temeti el. Okosak legyünk tehát és minden szentostyának, melyet lelkünkbe fogadunk, legyen vigasztaló, fölemelő, áldásthozó szép története. *Galambos Kálmán.*

Meteorhullás.

Az imádandó Oltáriszentségben a külszinek alatt maga a végtelenül leereszkedő édes kis Jézus van jelen s azért mondja is Ő maga: «Én vagyok az élő kenyér.» «Én vagyok az élet kenyere.» «Aki eszik Engem, ő is él Énérettem!» Ez az én isteni hitemnek soha meg nem rendíthető alapja; az én mindenható Uram igazságos és legszentebb ajkairól hangzottak le e csodálatosan teremtő szavak és én is reájok csak azzal felelek, amit isteni Urunknak szent Péter apostol e szavakkal mondott: «Uram, kihez menjünk? Az örökélet igéi Nálad vannak és mi elhittük és megismertük, hogy Te vagy Krisztus, az Isten Fia!» Igenis mi elhittük és megismertük, hogy általad lett minden, az ezer milliónyi oly szépen ragyogó csillagtábortól egész az utolsó szegény homokszemig a földön, melyet lábaimmal tiprok, de melyet én sem a semmiből létrehozni, sem megsemmisíteni nem tudok; itt tünik ki azután az én koldústarisznyám, de egyszersmind az én úri voltom: hiszen értem van az egész teremtett világ, csak igazságra alkotott eszemet és a jóra, nemesre irányzott akaratomat, szivemet igazán a jóra használjam fel. Az én mindentudó, mindenható és legszentebb Istenemnek örömmel hiszek, midőn az Oltáriszentségben az én oly édes Jézusomat imádom; de azért annak is ujjongva örülök, ha isteni hitem mellett itt-ott igazán elfogadható érvek is küzdenek; hiszen ha én ezen emberi tanúságokat mind elvetni akarnám, úgy épen a legbecsületesebb, legszavahihetőbb embereket kellene agyafurtságról, vagy igazán pokoli hazugságról vádolnom, kik csak azért hazudnak, hogy hazudjanak. Lássunk csak egy példát a számtalan közül.

Dejacobis, lazarista-misszió-püspök Abisszíniában, nagyon szegény, de hősi erényekben annál gazdagabb apostola volt a mi isteni Urunknak, kinek földi életében a túlvilág különféleképen belejátszott. Például Faransban egy téli éjjel hivják őt beteghez, megy is rögtön egy ember kiséretében, ki a lámpást vitte; ezt azonban a szél eloltotta és kisérője bámulva látja, hogy e szent missziópap testéből rögtön fény árad ki és az egész utat szépen megvilágítja... E fényár többször volt ily alkalmakkor látható és midőn erre nézve mások őt kérdéseikkel faggatták, úgy a szent életű pap végre az egész fényt azzal akarta mosolyogva megmagyarázni, hogy az valamelyes égi meteor-hullás lehet. Ó, a meteor nem tart oly hosszú ideig és nem hogy az utat mutatná, hanem inkább veszedelmes, valahonnan a nagy világtérből származó égi tünemény. Ezen oly alázatos szent életű apostolról tehát ezeket mondotta Reygasse, lazarista házfő Sziria Tripoli városában. «Midőn mi Malta szigetére jöttünk, én és Pousson rendtársam szent János templomába siettünk, hogy ott szentmisét szolgáljunk. Ennek végeztével kiváncsiságunknak akartunk hódolni és a maltai lovagrend nagymestereinek sírját megnézni. Ez alatt itt Dejacobis úr mondott szentmisét, mely egy egész óráig tartott. Mikor mi a templomból kiléptünk, bámulva látjuk, hogy a nép, mely a Dejacobi szentmiséjén jelen volt, utánunk tódul és lelkendezve kérdi: Tisztelendő urak, ki lehet ez a szent, ki önökkel jött hozzánk? Mi az ő szentmiséjét meghallgattuk és mindnyájan láttuk, hogy feje fölött az Úrfelmutatástól egész az áldozásig a Gyermek Jézus maga ragyogott.»

Szeretném tudni, hogyan lehet ez egyszerű és becsületes emberek látományát és kijelentését érteni, minthogy az Oltáriszentségben Istenünk mindenható szavai folytán az élő édes Jézus van jelen, ki jelenlétének néha rendkívüli bizonyítékát adja, hogy nekünk a hitet könnyebbé tegye és isteni igéretét koronként nemcsak érthetőleg, hanem érezhetőleg is beváltsa: «Én veletek vagyok mindennap a világvégezetéig». Köszönöm katholikus magyar szivemnek egész bensőségével igazán végtelenül magasztos és szivélyes szeretetedet, édes Jézusom; e földön csak Neked és Benned hinni akarok, hogy hitem és reményem igért jutalmául egykor örökké lássalak és félelem nélkül szeresselek! Credo, spero, amo! Hiszek, remélek, szeretlek Téged örökké mosolygó Jézusom! Itt szenvedve és elrejtve szeretsz, de az örökkévalóságban annál boldogítóbban fogsz szeretni és szerettetni.

G. K.

Az Oltáriszentség és a tulipánmozgalom.

Magyar hazánk ezeréves történetének tanusága szerint a magyar állam életében mindenha vezérszerepet töltött be a magyar papság. Amióta István, első nagy királyunk kereszténnyé tette a honfoglaló magyarokat s amióta fejére tette ma is legdrágább ereklyénket, az apostoli keresztes magyar koronát, rosszban-jóban, nehéz harcos időkben és csöndes békés napokban vezetői voltak a magyar papok a magyar nemzetnek.

Ma nehéz napokat él a nemzet. Úgy mondta nemrégen egy előkelő vezére a magyar társadalomnak, hogy «nem boldog a magyar».

Évek óta évenkint százezernél több magyar száll a tengerre s megy el bizonytalanba Amerikába s évenkint százmilliónál nagyobb az az összeg, ami kivándorol Magyarországból külföldre, leginkább Ausztriába idegen árúcikkekért.

Erős a hitünk, hogy ha azok a százmilliók itthon maradhatnának, megtalálná honját minden magyar e hazában.

A külföldre kivándorló százmillió korona között a magyar árústatisztikai kimutatás szerint tekintélyes összeg az is, ami templomi berendezések, oltárok, szobrok ára fejében kerül ki külföldre.

A templomainkat ékesítő dicső szentjeink: szent István, szent Imre szent László, magyar szent Erzsébet szobrait tehát idegen országok fiai készítik s a fa, amelyből e drága szobrok készülnek, nem a hármas hegy és négy folyó területén vert gyökeret.

A templomainkban levő oltárok, szószékek nagyrésze külföldről kerül hozzánk s osztrák gyártmánnyal díszített templomokban énekeljük Szent Istvánnak nagy ünnepén az «Isten áldd meg a magyart».

Magyar papság!

Legyetek segítségünkre abban a nagy munkában, amelynek szent célja a magyar nemzet erősítése, ha bármily kis mértékben is.

Nem igaz az, hogy nem jó a magyar ipar; nem igaz az, hogy nem tud a magyar jól és szépen dolgozni.

A felvidék legrégibb, ma már nem oly híres, de régen nagy, gazdag és hatalmas városában, Selmeczbányán egy nagyon szerény, de igen tehetséges szobrászművész dolgozik. Szobrokat, oltárokat, templomberendezési tárgyakat készít. Szobrait, oltárait idegen országok fejedelmei is megdicsérték s a magyarokat kedvelő bolgár király, aki büszkén vallja magát magyarnak, állandóan vele dolgoztat.

Ez a tehetséges szerény művész ma 30—40 emberrel dolgozik. Ha 300—400 emberrel dolgozhatnék, megjavulna a magyar árústatisztika s az a pár millió, ami ma templomberendezési tárgyakért megy ki az országból, itthon maradhatna s népünk magyar fából készült, magyar kéz által készített szobrokkal, díszítményekkel ékesített templomokban hozhatna áldozatot az Istennek.

Egyesüljünk! Alakítsuk meg Selmeczbányán a tervezett magyar «*Templomberendezési Műintézet Részvénytársaság*»-ot, melynek célja, hogy kiszorítsa Magyarországból az osztrák templomberendezési cikkeket és célja, hogy négy-ötszáz jó magyar munkást megtartson az országnak.

Él bennünk a hit, hogy erős lesz ez a magyar vállalkozás; bízunk abban, hogy a tulipán föléled és virágozni fog a magyar papság által.

Az Oltáriszentségben van minden.

A HEGYES-VÖLGYES Svájc nagyrészt protestáns L. városának egyik szerény házánál egy anya halálán volt s a haldokló fejénél leánya Henriette állt. Síri csend van a szomorú szobában, melyet a haldokló hirtelen megszakít, mondá: «Gyermekem, Henriette!» «Itt vagyok anyám!» «Hallgass meg engemet, leányom: én meghalok; de te azt soha sem feledd el, hogy az Oltáriszentségben minden van!» Egyebet nem mondhatott, halálfia lett.

Ki volt Henriette? Ő W*** vidéki protestáns órásnak 15 éves protestáns leánya volt. Kit áldott jó szivvel és gyönyörű ésszel áldott meg a jó Isten s ezáltal őtet atyjának kedvencévé avatta. Az apa szorgalmasan iskoláztatta és ő németül és franciául beszélt és habár szépnek nem is volt mondható, de magaviselete oly vonzóerővel birt, hogy őt mindenki szerette... Atyja jószivű, de gyenge ember volt, telve előítéletekkel, melyek őt az úgynevezett szabadkőmívesek közé vonták; házánál is csak protestánsok és szabadkőmívesek fordultak meg. Midőn megnősült, családja az egyenes szivű és buzgó katholikus feleségét a házban nem is tűrte, hanem egy szomszédházban szállásolta el, gyermekeit pedig már kiskorukban elszedegették tőle; innen történt, hogy haldokló anyja ágyánál csak az egyetlen Henriette volt s ennek is ezt a kegyet előbb kérnie kellett. Reá a haldoklónak végső szavai olyan mély benyomást tettek, hogy tőlük nem szabadulhatott. Mi az az Oltáriszentség; mi az a minden? Miért mondta nekem anyám e végső szavakat? E gondolatoktól ő nem birt szabadulni. Midőn tehát őt a család neveltetésének befejezése miatt Stuttgartba küldötte, ott egy buzgó kath. paphoz megy és felvilágosítást kér arra nézve, hogy mi lehet az a minden az Oltáriszentségben. Ez röviden kifejti előtte az isteni szeretet csodálandó titkát és ő haza jövén, fölkeresé titkon szülőhelyének katholikus papját és tüzetesebben akar erről felvilágosíttatni. Ez tehát kibővíti a már hallottakat, olvastatja vele a Szentírásban (János evang. 6-ik fejezetében) Urunknak az Oltáriszentségre vonatkozó oly világos és ünnepélyes igéretét, valamint az utolsó vacsorát is azon isteni meghagyással: «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!» Kifejti előtte az erre vonatkozó kath. hitet, eloszlatja nehézségeit és végeredményül kimondja az egész kath. Egyházzal: «Igenis, az Oltáriszentségben van minden, mert ott az örökké élő Jézus, az Isten fia van jelen!» Henriettét e fönséges, csak a szeretet Istenétől származható igazság nagyon meghatotta és ő titokban tartott látogatásai alatt egyéb hitigazságokról is kért felvilágosítást.

E látogatások ugyan titkon történtek, de csakhamar el lettek árulva. Az úgynevezett szabadkőmívesek egyike azt mondja a leány atyjának: «Felelj csak nekem, igaz-e az, hogy Henriette katholikus akar lenni?» Ez nevetésre fakadva feleli, hogy arról szó sincs. Ezt azonban a kőmíves urak újra fel-felhozzák és kibeszélik, hogy Henriette a kath. paphoz jár, mire az apában felforr az epe és ő dühösen kérdezi: «Henriette azt beszélik rólad, hogy te katholikus akarsz lenni: igaz-e?» «Igenis, apácska, igaz.» «Ah, hát igaz?» Én neked nyolc napot adok a meggondolásra, ezalatt nekem határozott választ fogsz adni és ha te vallásodat mégis meg-

változtatni akarod, úgy innen távoznod kell. Értetted?» «Igenis papám...» A nyolc nap elmult, de a kath. Egyházba való visszatérés vágya nem mult el és ő a nyolc nap elteltével ezt atyjának tudomására is hozta; erre az apa feleli: «Tudod, hogy mit mondottam. Csomagold be a te holmidat és holnap reggel innen távozni fogsz.»

Távozott tehát a jó Henriette és Stuttgartban mint tanítónő működött. Így folyt el tíz számüzetési év, melyet ő apostoli buzgósággal tett gyümölcsözővé; de őt magát a bú és fájdalom még idejekorán emésztette föl; fájt neki atyjának ridegsége, kinek azonban ő sokszor írt. Egykor írja, hogy ő halálához készül, mire az atyai szív meglágyul és hozzája siet. Mi történt a második halálos ágynál, azt a jó Isten tudja; de azt mi is tudjuk, hogy a jó Henriette ekkor atyja előtt az ő megtérésének történetét, a jó mamának végső szavait, a teljes igazság keresésében tett saját lépéseit oly meggyőzőleg s ékesszólóan adta elő, hogy az öreg protestáns és vad kőmíves egészen átváltozottnak érezte magát. Haldokló gyermekének példájára ő is akarta tudni: mi az Oltáriszentség? És katholikussá lett. Midőn tehát Henriette szeretett anyjának végső szavait atyja előtt fölemlítette, azok által e három lélek az igazságban és szeretetben újra egyesült. Isteni igazság és határtalan szeretet tehát az Oltáriszentség; azért is az nekünk e földön mindenünk, a mennyországban pedig az örök életünk és boldogságunk. *G. K.*

Csodálatos gyógyulás első szentáldozáskor.

A SZENT VACSORA cimű könyvben egy tizennégyéves leányka csodás gyógyulásának történetét olvasom. Borzasztó betegségben szenvedett a szegény gyermek, mely 1838-ik évi augusztus 26-án megszünt, azonban a gyermek teljesen siketnéma lett. E csapást négy éven át tűrte az ártatlan gyermek. Dr. Hilsman neheimi orvos kezelte betegsége alatt s gyógyulásakor nem késett Istennek tulajdonítani a dicsőséget és a csodás gyógyulást nyilvánosan elismerni. A csodának négy plébános volt a tanuja, kik közül kettő később a püspöki székre emelkedett. Maga a gyógyulás története a következő:

1838. augusztus 26-án tartották az arnsbergi gyermekek első szentáldozásukat. Az áldozók között volt egy tizennégyéves leányka, ki négy évvel azelőtt súlyos betegség következtében hallását és beszélőképességét teljesen elvesztette. Az orvosok minden igyekezete, hogy e kinos bajtól a leánykát megszabadítsák, eredménytelen maradt. Míg hallása és beszélőképességének hiánya miatt az emberi társadalomból mintegy kizárva élt, az isteni kegyelem annál hathatósabban működött gyöngéd lelkében és

elrejtett utakon, csöndben, «szokatlan világosságra és érett gondolkodásra» juttatta őt, amiről lelki vezetője tudósításában tanuskodik. Midőn tehát elérkezett az idő, mikor első izben az Úr Jézus szent testének vételéhez járulhatott, erre őt méltónak találták, nemcsak jámborsága miatt, de a hitben is elegendő jártassága volt. Mily örömmel, mily vággyal várta a boldog órát, midőn majd édes Üdvözítőjét magához fogadja, gyermekded bizalommal, hogy aki önmagát neki ajándékozza, az hallását és beszélőtehetségét is vissza fogja adni. Nagy bizalmát közölte a szentáldozást megelőző napon egyik iskolatársával. Reményében nem csalatkozott! Mert mi történt? Másnap, a szentáldozás napján, forró vágy, lángoló szeretet és határtalan bizalom hatotta át szivecskéjét, amint a pap az Úr Jézus szent testével feléje közeledett. Alig vette magához édes Üdvözítőjét, fülei zúgni kezdenek és néhány pillanat mulva tisztán hallja az orgona kedves hangjait. A leányka boldogságát leírni nem lehet. Nagy áhitattal, hálás szívvel hallgatta végig a szentmisét, melynek végeztével elragadtatva siet szüleihez haza, örömkönnyek között átöleli őket és megható hangon kiáltja: «Kedves apuskám! Édes jó anyám!» A hallást és beszélőképességet tehát a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlevő Úr Jézus a kis leánykának négy év után ismét visszadta, és e nagy adománynak a kis leány egész életén át örvendett és kiváló tisztelője volt a legméltóságosabb Oltáriszentségnek. *R.*

Az Oltáriszentség hősnője.

1778-ban a forradalom teljes erejével dühöngött Párisban. Vértszomjazó, részeg tömegek özönlötték el az egész várost, rombolva, pusztítva, öldökölve mindent, ami az útjokba került. Egész utcák állottak lángban s a legyilkoltak ezrei hevertek mindenfelé temetetlenül az összeomlott házak romjai alatt, az utak és utcák szélein.

A templomokat kirabolták, megszentségtelenítették, fölégették, papok, szerzetesek megölettek, vagy börtönbe vettettek.

Szorongó szívvel nézett az egyik elővárosrész tiszteletreméltó ősz plébánosa mindeme borzalmaknak elébe. Eddig még nem érkezett el a pusztulás órája idáig; de minden pillanatban várni lehetett.

Késő éjjelig virrasztott eme rémnapokban a jó pásztor a templommal egybeépített plébánián, minden kis neszre figyelve, ha vajjon nem közeledik-e már a fékevesztett tömeg kedves szentélye felé. Már-már azt hitte, hogy forró imája meghallgattatásra talál, hogy temploma talán meg lesz kímélve a pusztulástól, midőn egy reggelen a forradalmárok egész serege

ocsmány dalokat énekelve zúdult a városrészre, s egyenesen a templomnak vette útját.

— Ide a kulcsot! Imádkozni akarunk! — kiáltozta egy alig 15 éves részeg suhanc a plébánia ablakai alatt.

— Ostoba! Mit akarsz? — kiáltott rá egy hatalmas termetű kovács, ki fekete, kormos arcával úgy nézett ki, mint egy alvilági szellem. — Van itt kulcs — és magasra emelte a kezében tartott vasrudat. Az erős ajtó sokáig ellenállott az ostromlók csapásainak, de végre is recsegve-ropogva zuhant be s a dühöngő tömeg ordítozva nyomult befelé.

Az elől menők megálltak egy pillanatra; elvakítá őket a nagy fény. A templom összes lámpái, az oltárok minden gyertyája égett s a plébános fényes, ünnepi díszben, kezében magasra tartva egy feszületet, ott állott sekrestyésével együtt a hajó közepén.

— Barátaim! Mivégre jöttetek? — hangzott szeliden a pap ajkairól, mialatt fájdalmasan tekintett az első sorban állókra. Emberek voltak ezek, kiket ő keresztelt, ő tanított; kiknek az első szentáldozást ő nyujtotta e templomban s most ime, ők vezetik a lázongó tömeget az Úr háza ellen.

Egy pillanatig tartott mindez s azután mintha eszüket vesztették volna, rárohantak az ősz papra, ki súlyos ütéseik alatt csakhamar vérezve összeesett; hű sekrestyése saját testével akarta őt fedezni, de őt is leverték: mindketten egyszerre adták ki lelküket. Az Úr házának vértanui!

Rettenetes káromlások közt rohantak most a két holttesten keresztül egyenesen a főoltárnak. Ebben a pillanatban egy fehér alak repült mint a villám a szentétybe s ott megállott, karjait kitárva a tabernaculum védelmére; hosszú, barna haja végigomlott fehér ruháján; szemei lángoltak, mint egy szeráfé: Mária volt, a sekrestyés ifjú leánya.

— Vissza innét, nyomorultak! — kiáltá erős, csengő hangon. — Kiméljétek az Urat, a ti Isteneteket! — Pokoli gúnykacaj, piszkos szavak egész áradata s az ittas csőcselék összefüggéstelen, őrjöngő lármája volt erre a felelet, néhány magáról megfeledkezett nőszemély, köztük a minden emberi érzéséből kivetkőzött furia, G. Petronilla, ugrált föl az oltár lépcsőin.

— Tépjétek szét! Égessétek el ezt a boszorkányt! — kiáltották néhányan s egyik közülök megragadá Mária hosszú haját, karjára csavarta, hogy őt így földre ránthassa; a férfiak vállon ragadták, úgy hogy már ingadozni kezdett, de ekkor egyszerre a fekete kovács lépett melléje.

— Menjetek innét! — ordított társaira. — Más dolgunk van most, mint ezzel a leánnyal vesződni. Mindenekelőtt enni akarunk. A nap elég hosszú lesz, hogy ezt a vén templomot lerombolhassuk.

Az egész sereg örömujjongva fogadta ezt a hirt.

— Igen, enni akarunk! Menjünk enni! — kiáltották össze-vissza s egy forradalmi dalt énekelve, lassan kivonultak a templomból.

— Bolond asszonyszemély! — kiáltott oda a fekete kovács Máriának. — Nem tudsz okosabbat, mint idejönni? Nézd, hogy elhordd innét magadat, másodszor nem foglak megkimélni, ha itt találálak — s ezzel társai után iramodott.

A leány csak állt egy helyben, mint valami szobor, míg az utolsó forradalmár is elhagyta a templomot, azután egy fájdalmas sóhajjal odalépett, hol a két halott összetaposva, véresen feküdt.

— Ó szent vértanúk! Segítsetek megmentenem az Oltáriszentséget. Imádkozzatok érettem, — rebegte könnybeborult szemekkel, azután a sekrestyébe ment s előhozta a Szentségház kulcsát.

Remegő kezekkel fordítá meg a kulcsot a zárban; jól tudta ő azt, hogy csak fölszentelt papi kéz érintheti a Legszentebbet, de nem volt veszteni való ideje; a templomrombolók minden percben visszatérhetnek s akkor mindennek vége.

— Uram! Ne nézd méltatlan voltomat, hanem szeretetemet — mondá. — Te nem vetetted meg az oktalan állatok jászolyát, midőn világra jöttél, ne vesd meg most sem azon menhelyet, melyet nyujtok neked.

Így imádkozott még egy pillanatig térdrehullva, azután felállt, kivette a nagy áldoztató kelyhet, kivette a monstranciából is a szent ostyát és drága kincsét szivéhez szorítva, sietett ki a templomból.

A szobában, hova belépett, még édes álmát aludta egy kedves, két éves fiúcska, kit Mária gyengéd csókokkal ébresztgetett. Fivére, a kis Alfonz volt, kit az édesanya halála óta Mária nevelt igazi anyai szeretettel.

— Alfonz, édes testvérkém! kelj fel, valamit hoztam számodra.

— A gyermek felült ágyában s kedvesen mosolygott nővérére. — Valami édeset hoztál? — kérdé.

— A mennyek édességét, mely után angyalok vágyakoznak — válaszolt a fiatal leány ünnepélyesen s azután egyik szent ostyát a másik utan tette az ártatlan gyermek szájacskájába és felöltöztetve őt, sietett vele a már most kipusztított utcákon keresztül, egy ismerős családhoz. Kevés óra mulva a templom a lángok martaléka lőn. — — — —

A forradalom leveretése után Mária C...-be ment a kis Alfonzzal, kinek most már atyja és anyja volt egyszersmind.

A hű nővér őrködő gondoskodása alatt szépen növekedett a gyermek, ritka jámborságban és ártatlanságban.

Eljött az első áldozás napja is, melyre Alfonzot egy igen jámbor és szentéletű pap készítette elő és Mária buzgó imája, jól alkalmazott intelmei is segítették.

A boldog nap estéjén Alfonz meghatottan kérte hű nővérének áldását:

— Köszönöm, kedves Mária, mindazt, amit velem és érettem

tettél. Áldjon meg az Isten jóságodért. A te tanításod és példád nélkül sohasem éreztem volna magamat ily boldognak. Soha, sohasem fogom elfeledni első szentáldozásom napját!

— Az első tudatos szentálaldozásod napját?! — mondá erősen hangsúlyozva Mária és elbeszélte neki ama borzasztó reggel szent és édes titkát.

— Most értem, most már értem, — rebegé a gyermek — értek most már mindent. Látod, testvérem, mikor más embereket láttam áldozni, mindig úgy rémlett nekem, hogy valaha én is így tettem, hogy álmodtam talán ilyet, majd úgy tetszett nekem, hogy már egyszer éltem s akkor fogadtam szivembe az Úr Jézust, de ha gondolkoztam efelett, összezavarodott elmém, nem emlékeztem semmire; de most, hogy te nekem elmondtad, hogy az édes Jézus már egyesült velem; egyesült, előbb mint más hivekkel, most már én egészen az övé akarok lenni. Kérlek, kedves Mária, engedj pappá lennem!

A jó nővér örömkönnyek között szorítá szivére Alfonzot. Amiért annyit imádkozott, lelkének egyetlen forró óhaja teljesült.

Pár évvel később Alfonz belépett egy papnevelő intézetbe. Mária pedig az Örökimádás zárdában kérte felvételét; ugyanazon a napon tette le fogadalmát, melyen Alfonz az első szentmiseáldozatot mutatta be az Úrnak. Feláldozta magát engesztelésül az Oltáriszentségben annyi megbántással illetett édes Jézusnak.... *Adoratrix.*

KATEKIZMUS.

(Folytatás.)

Mit kell tennünk, mikor a pap a szent áldozás előtt fölmutatja az oltáriszentséget?

Mikor a pap a szent áldozás előtt fölmutatja az oltáriszentséget, térdre kell borulnunk, bűnbánólag mellünket vernünk és háromszor mondanunk: «Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd és meggyógyul az én lelkem».

* Az oltárhoz összetett kézzel és lesütött szemmel illik közelednünk. Mielőtt a szent áldozás helyére érünk, térdet hajtunk az oltáriszentség előtt.

Mit kell tennünk, mikor a pap az oltáriszentséget nyujtja nekünk?

Mikor a pap az oltáriszentséget nyujtja nekünk, könyvet, vagy kendőt kell magunk elé tartanunk, fejünket fölemelnünk, nyelvünket egy kevéssé alsó ajkunkra kitennünk és az oltáriszentséget a legnagyobb tisztelettel magunkhoz vennünk.

* A szent ostyát rágás nélkül illik lenyelnünk és nem kell sokáig szájunkban tartanunk. Ha a szájpadlásra tapadna, nyelvünkkel válasszuk le. Mikor az oltártól eltávozunk, térdet hajtunk az oltáriszentség előtt.

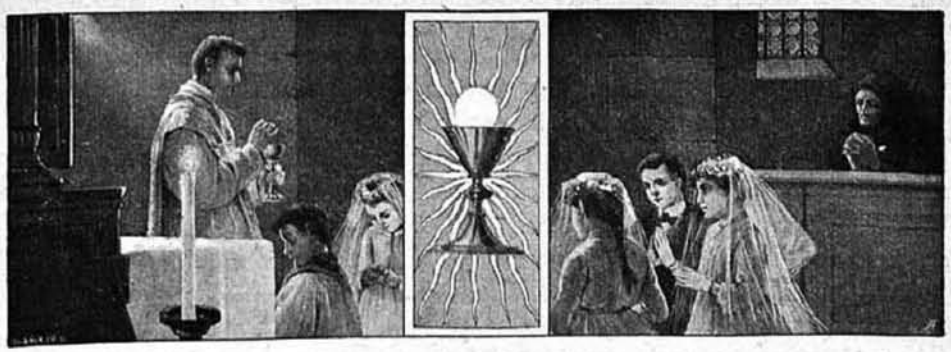

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR főmunkatárs.

Szent áldozási áhitat.

(P. Hevenesi Gábor S. J. «Cura innocentiae» c. művéből 1715. évből.)

«A sok fegyver között, melyeket számodra az alvilág fejedelme ellen kijeleltem, a leghathatósabb az: hogy az *Úr testét gyakran magadhoz vedd* és hogy bizalommal az *Úr anyjának ajánld fel magad.*»

(VII. szent Gergely pápa szent Mechtildhez.)

I. Indokok gyakori szent áldozásra.

1. Ami testnek az eledel, az lelkednek a szent áldozás. Nem csodálom jóban való gyengeségedet, ha ritkán áldozol.

2. A jó barát szivesen járul barátjához. Minél ritkábban járulsz isteni barátodhoz, annál inkább mutatod nemtörődő hidegségedet ő iránta.

3. Gyarlóságunk érzete orvoshoz hajt. Ó, mennyi s mily veszélyes lelki lázban sinlődesz? s még sem használod a mennyei gyógyszert? az élet kenyerét?

4. Mult bűneidnek öntudata késztet, hogy gyakran mutasd be az engesztelés áldozatát, s ez az éretted vérző szeretet! Jézus az Oltáriszentségben.

5. Ha az angyalok részesülhetnének az áldozás malasztjában, ah hányszor s mily hévvel tennék azt? te pedig ezt önkárodra elhanyagolod.

6. Tán sok üldözést szenvedsz az emberektől és sátántól? mért nem keressz segélyt? Pedig «*az Úr asztalt készített te előtted azok ellen, kik téged szorongatnak*». (22. zsolt. 5. v.) Ó, mily bizton mondhatod a szent áldozás után: «*Isten bensőmben van, meg nem rendülök*». (45. zs.)

7. Mid van, mit nem Istentől vevél? mivel hálálod meg mindezt? Nem adhatsz Istenhez méltóbb háladíjat, mint Istent magát, kit szivedbe

vessz: mondd a zsoltárossal: «*Mit adjak vissza az Úrnak, mindazokért, miket nekem adott? Az üdvösség kelyhét veszem!*» (115. zs.)

8. Annyi malasztra van szükséged; miért nem veszed őt magadhoz, ki mindenható s minden jók forrása: «*Örömmel merítetek vizet az Üdvözítő forrásaiból*». (Izai. 12. 3.)

9. Ha a boldog öröklétben egyesülni óhajtasz Krisztussal, kezdd meg ez egyesülést gyakori szent áldozás által már itt a siralom völgyében.

10. Istent dicsőíteni, szűz Máriát és az édes Szenteket tisztelni nincs becsesb és szebb mód, mint a szent áldozás.

11. Végre ha magad s kedveltjeid számára rendkívüli malasztokat kívánsz szerezni: nincs semmi hatásosabb az élők üdvére s a holtak enyhülésére, mint Krisztus drága teste vére. *Drebitka X. F.*

(Folyt. köv.)

Csak bátran!

Volt egyszer egy szegény tanítónő. A kövezetes, magasházú városból, ahol nevelkedett és ahol igen gyakran megáldozott, kikerült az akácfás, barátságos faluba. Szerette volna folytatni szent áldozásait. De mivel egyedül volt, nem mert szólni és csak havonkint ment. A karácsonyi szünidőben elpanaszolta vágyát és félelmét a városban lakó régi lelkiatyjának. És ennek nem kellett több. Írt az akácfás falu plébánosának, hogy hadd kövesse a kis tanítónő szive vágyát. Nos és a vége? Néhány nap mulva már ment a tudósítás: «Ma, csütörtökön a legméltóságosabb Oltáriszentség napján kis látogatóba mentem Jézusomhoz és útközben betértem a mi jó plébános urunkhoz. Ő megmutatta lelkiatyám levelét. Én természetesen izgatott voltam, ő meg csak mosolygott rajtam és oly kedvesen kérdőre vont, miért nem szóltam már régen. Akármikor és akárhányszor rendelkezésemre áll. Magnificat.» — De hány helyen áll ez az eset! Nem mernek szólni, mert nem szokás. Néma gyermeknek anyja sem érti szavát. Szólni kell és szokás lesz. Ez a levél nem költött ám! Itt fekszik előttem; jószándékú lelkeknek szivesen megmutatom.

Krónikás.

A boldogságról.

Boldogság! Mily sokan keresik, mennyien futnak utána s mégis hányan halnak meg nélküle. Vajjon miért van ez így?! Hát nincs boldogság?! Avagy hol keressük azt?! Tán a gazdagság, fény és pompa között? Ó, be sok sivár életet találni a paloták fényes termeiben. Pénz, drágaság halomra gyüjtve s mégis rideg minden. A pénznek csengése nem elégíti ki a szivet. A szív másra teremtetett. Sokszor sóhajt föl a

kincseket gyüjtő fáradtan, kimerülve e szavakat hangoztatva: «Hát ezért fáradtam, hát ez a boldogság?»

Vagy talán a hatalom, rang, tekintély, amelyért annyian küzdenek, ez boldogít talán? Nézd, hogy tülekednek érte az emberek s mégis mikor fölérnek a magas polcra, egy nehéz sóhajtás tör fel a lelkükből: «Hát ez a boldogság?!»

Vagy talán a szépségben található föl a boldogság?

Ni, hogy hódolnak a szépek előtt, a bókok tömjénfüstje száll feléjük, a hizelgők serege környezi őket. S mégis a mosolygó arc nem árul el igazi boldogságot, valami lázas nyugtalanságot észlelek.

Mintha küzködne a szép arc valami láthatatlan szellemmel. Talán lelkiismerete szólal föl?

Tehát a szépség sem boldogít!?

Tehát nincs boldogság?!

Ó, van! De ne keressétek a gazdagság s pompa termeiben, ne a hatalom polcán, sem a szépségnek bilincseiben. Hanem menjetek egy csöndes kis templomba, hol elhagyatva pihen az Úr, szomorú magányában csak az öröklámpa halvány fénye hint világot.

Ott az Oltárszekrényben pedig lángol egy Szív, úgy dobog, esdekel:

«Jöjjetek hozzám, kik fáradoztok s én megenyhítlek titeket.»

De halld, mi zsong, mi szól: a kis templom imára hivó harangja. Lassan-lassan megtelik hivőktől s megkezdi miséjét egy jámbor szerzetes atya... Csengetnek immár harmadszor s mit látok: lassan hagyják el egyesek helyeiket. Van köztük ékszeres urinő, van egyszerű daróckötösös anyóka. Ott van egy ártatlan tekintetű gyermek, majd egy bűnbánattól megtört lélek; férfi, nő, gazdag, szegény egymás mellett térdel, nincs rang, nincs korkülönbség köztük.

S im egyszerre fehérlő kis ostya alakjában közeledik az Úr, aki elhagyja az aranykelyhet, hogy betérjen a gyarló szivekbe, akiket szeret s akik őt szeretik.

S mit látok? Mi ég a szemekben? Valami fény, tűz... ah, tudom már mi: A boldogság.

Igen, van boldogság, ott az oltáron. Igen, föltalálható a szentségi Jézusnál a szent áldozásban! Ó, miért keresitek hát járatlan utakon, mikor ott mindenki egyaránt föllelheti.

Dr. Hannig Györgyné.

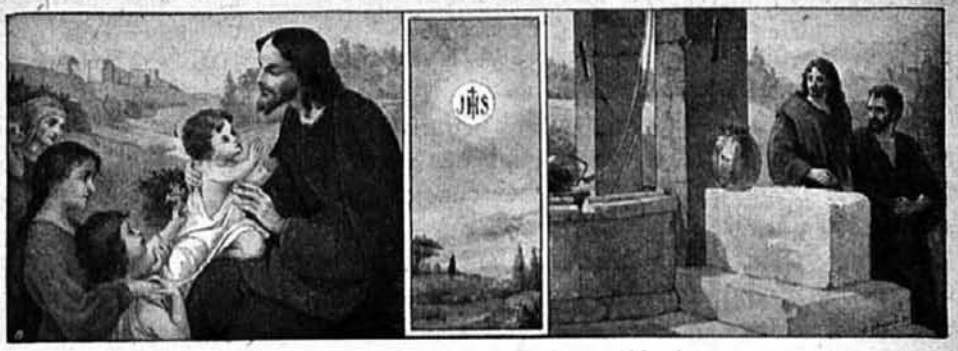

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

A pozsonyi gimnazisták öröme.

Az ősi koronázó városban, szent Erzsébet születési helyén, Pozsonyban, a kir. kath. főgimnázium ifjúságának használatára díszes templom épült. Apostoli kereszt díszíti a templom tornyát, mely így a maga külső kifejezésében társává lesz az ősi koronázó székesegyháznak, melynek tornyát másik becses ereklyének, a magyar szent korona ékesíti. Az új templom modern magyar stílben készül: az ifjú, de hitében és erkölcsiségében a régi nyomokon haladni akaró Magyarország is állandó hajléka kíván lenni a szentségi Jézusnak. Élénken fejezi ezt ki a készülőfélben lévő öröklámpa: alakja hazánk címere a szent koronával: Magyarországnak, Szűz Mária országának a hódolata a századok örök Királya előtt.

A magyar kultura legnyugatibb őre és képviselője, Pozsony városa úgy tekinti magát, mint szent Erzsébet városát. Hiszen nem is egészen négy évvel ezelőtt egybegyűltek e városban a király hivatalos képviselőjével, Frigyes főherceggel, a nemzet katholicizmusának legfőbb képviselői, midőn a kedves szent születésének hétszázadik évfordulóját ünnepelték. Pozsony városának katholikus társadalma még mindig ennek élénk tudatában él. Megörökítette a szentnek emlékét a róla elnevezett «Gyermekotthon» fölállításával, ahol szent Vince leányai készítenek elő meleg otthont az Úr Jézusnak az elhagyott gyermekek lelkében; de általános volt az óhajtás, hogy ez élő templomokon kívül a művészet is alkosson az Oltáriszentség előtt hódolatában mintegy megsemmisülő szent Erzsébet tiszteletére templomot. S erre alkalom kinálkozott, midőn a vallás- és közoktatásügyi minisztérium az újonnan épült kir. kath. főgimnázium mellé a város bőkezű támogatása mellett templom építését rendelte el. Úgy az

egyházi hatóság, mint a minisztérium is helyeselte a tervet, hogy a templom Árpádházi szent Erzsébet nevét viselje.

A templom alapkövének letevése után különös gondolat töltötte el a lelkeket. Nemde, szent Erzsébetet német földre rendelte az isteni Gondviselés, hogy ott számtalan nyomorgónak törölje le könnyét, enyhítse szenvedését? és nekünk a szenvedés, az elnyomatás, a nemzeti nagy gyász korában német földről hozott a jóságos Atyának ugyanazon gondoskodása részvevő királynét, kinek nemcsak neve volt Erzsébet, hanem szent Erzsébetet könyörületességében is követte; követte kivált abban, hogy nemzetünket segítette az abszolutizmusból való szabadulásában. Mi természetesebb tehát, hogy az új templom amellett, hogy szent Erzsébet tiszteletére épül, egyúttal boldogult Erzsébet királynénk emlékét is örökítse meg? A terv Pozsony kath. lakosságának örömére valósággá lőn.

Özvegy Szápáry Béláné grófné, kinek áldozatkészsége általánosan ismeretes, kieszközölte, hogy Ő Felsége, a király, Erzsébet királynénak karrarai márványdomborművű képét rendelje meg a templom számára Rigele Alajos szobrásznál s egyúttal Ő Felségétől azt a biztató igéretet is nyerte, hogy a templom fölszentelésén megjelenik.

Már most, mikor annyi fölemelő indítóok egyesült: az ifjú Magyarország hódolata a szentségi Jézus előtt, a város szülöttének, szent Erzsébetnek, mélységes tisztelete s az őszinte hála érzete boldogult Erzsébet királynénk iránt — lehetett-e egyebet várni, mint, hogy a kath. társadalom színe java vegyen részt ez Isten házának a fölszentelésében, kivált, mikor oly fáradhatatlanul buzgó főúri nő áll a mozgalom élén, mint Szápáry grófné? A koronás király példáját követték az uralkodó ház tagjai. Frigyes főherceg nagy csillárt; Gizella Mária, Valéria, Auguszta és Erzsébet főhercegnők az öröklámpát; Mária Annunciáta főhercegnő az áldoztató kelyhet; Hohenberg Zsófia hercegnő a szentségtartót adományozták. Az uralkodóház tagjai mellé sorakoznak az egyházi és világi előkelőségek adományaikkal, élükön a biboroshercegprímással. Az összes adományok, melyeket özv. Szápáry Béláné grófné egybegyüjtött, eddig körülbelül 65000 korona értéket képviselnek.

És most a legfőbb öröm a legelső helyről, Krisztus helytartója részéről éri a gimnázium ifjúságát és a kath. pozsonyiakat. Az a pápa, aki megnyitotta az ifjúság előtt a bemenetelt az Oltáriszentséghez; az a pápa, aki tudja, hogy szinte veleszületett forró kivánsága az ifjú léleknek, hogy Megváltójával minél gyakrabban, lehetőleg minden nap egyesüljön; az Oltáriszentség pápája, aki a szentségi Ur Jézus kivánságát is átérzi és azért a gyámoltalan hétéves gyermeket is engedi Hozzájárulni: a legfontosabb egyházi szert ajándékozza a templomnak, a misekelyhet; abban a hallatlan kitüntetésben részesítette szent Erzsébet templomát, hogy az ő kezéből

vegye fölszenteltségét az az edény, melyben a gimnázium ifjúságáért fogja magát az Úr Jézus föláldozni; a pápának a kelyhet konszekráló imája egyesül mintegy az Eucharistia előtt hódolva megjelenő ifjúság imájával. Mekkora megértése az ifjúság lelkületének! Valóban kell, hogy az ő eucharistikus szelleme időzzön mindig az ifjúság közt!

Ezt a kitüntetést is özvegy Szápáry Béláné grófnénak köszöni a város és a gimnázium, mert a nemeslelkű úrnő terjesztette e kívánságot Kohl Medárd dr. püspök által a Szentatya elé. Adjon az Úr Isten sok ily nőt szegény hazánknak és a tespedést lángoló szeretet fogja fölváltani a szentségi Úr Jézus iránt.

SZEMLE

Gróf Széchényi Miklós, mikor még a győri egyházmegyét kormányozta, egy falusi templomban misézett, ahol a plébános nem ép a legnagyobb gonddal őrködött temploma tisztaságán. Az Úr Jézus szentséges Szivéért oly sokat buzgólkodó püspök, midőn az oltárhoz kivonult s a szent ténykedés elején a kehely alá terítendő corporalét kibontotta, látva annak szennyes voltát, *sírvafakadt.* De volt gondja reá, hogy a hanyag plébános tiszta corporalékat kapjon. Ő maga küldött neki néhányat Győrből, mintegy figyelmeztetésül, hogy ezentúl több gondja legyen az egyházi ruhák tisztántartására.

Sarród sopronmegyei községben az elmult iskolaévben példás buzgósággal járultak az iskolás gyermekek a gyakori szentáldozáshoz. Tekintve, hogy filialis község, hol nem volt mindennap szent mise, mégis átlag 15—20-an hetenkint többször, még többen hetenkint vagy kéthetenként egyszer, de mindegyik legalább hónaponként egyszer, áldozott. Nagy nehézség volt, hogy a Tisztelendő Úrnak gyalog kellett mindig kijönni a 3/4 órányira levő anyaközségből, mert így kevés ideje maradt az iskola kezdetéig — 8 óráig — a gyóntatásokra.

Az első áldozók figyelmébe. Április 8-án történt Puthenpollyban a következő eset: Miután a plébános a gyermekeket az első szent áldozásra elkészítette s valamennyit meggyóntatta, egy kis lány a gyónás után a következő napi első áldozáshoz gyertyát venni ment. Útközben pénzét leejtette s amint lehajolt érte, egy kigyó hirtelen megcsipte. Kis teste csakhamar megdagadt, megfeketedett s a szegény gyermek két óra mulva halott volt. Valóban megrendítő eset! Azért gyermekek mindig jó gyónást végezzetek, hogy ha hirtelen kellene is meghalnotok, a halál készületlenül ne találjon benneteket!

(Németből: Korrespondenz d. Priester-Gebetvereins. 1911, 5. sz.)

Röptében a nagyvilág körül.

Kalocsai levél az engesztelő szentáldozás szövetségéről. Az engesztelő szentáldozás szövetsége ügyében — úgy tapasztaltam — nagy a tájékozatlanság. Sokan nem tudják, hol van most a szövetség központja? Ki ennek országos igazgatója? Hol kell jelentkezni a belépésre? stb.

Mindeme kérdésekre vonatkozólag, sziveskedjék, kérem szépen, nagybecsű lapjában közzétenni a következő néhány sort:

Az engesztelő szentáldozás szövetségének magyarországi központja: Kalocsa, a Miasszonyunkról nevezett szegény Iskolanénék zárdája. Itt van a törzskönyv, itt kell jelentkezni a belépésre; innét küldik szét a felvételi füzetkéket; ide kell fordulni minden, a szövetség ügyében netán kivánt felvilágosításért.

Az engesztelő szentáldozás szövetségének országos igazgatója a kalocsai szegény Iskolanénék mindenkori lelkiigazgatója, jelenleg: *dr. Povischil Richárd, főszékesegyházi kanonok.*

A szegedi fogadalmi templom. Az 1879. évi árvíz után Szeged város közönsége úgy határozott, hogy fogadalmi templomot építtet. Meg is szavaztak négyszázezer forintot. Amikor az összeg összegyült, tavaly megbízták Schulek Frigyes műegyetemi tanárt, hogy 1.400.000 korona költség keretében készítse el a templom terveit. Schulek tanár most elkészült a tervekkel, amelyek szerint a templom, belső berendezés és külső telekrendezés nélkül 3,300.000 koronába kerülne. A város természetesen nem fogadhatja el a költségvetést és fölkérték Schulek tanárt, hogy egy kisebb méretű templomot tervezzen. Schulek szerint a kisebb terv is 2,200.000 koronába kerül, úgy hogy a belső berendezéssel együtt csaknem hárommillió korona kell majd templomépítésre.

A székesfehérvári fehérnap. Valóban szép és követésreméltó módon tartják meg Székesfehérvárott az első áldozás örömnapját. Az Oltáregyesület készítette elő az ünnepségeket, melyek — hála a város előkelőségei

különösen az egyházmegye főpásztora áldozatkészségének és fáradhatatlan buzgalmának — bizonyára eltörülhetetlen nyomot hagynak majd a gyermekek lelkében. Dr. Prohászka Ottokár két ízben maga áldoztatta meg a gyermekeket és megható szavakat intézett hozzájuk. Mind három ízben pedig meghívta a gyermeksereget kertjébe, ahol nővére, Nagy Alfonzné bőséges ozsonnával vendégelte meg őket s a püspök maga is a gyermekek közé vegyült. Azonkívül ezer darab közös áldozási imakönyvecskét adományozott a kicsinyeknek. Klotild főhercegasszony 200 darab imakönyvet adott, a város előkelősége körében rendezett gyűjtés pedig 379 koronát eredményezett. Az ünnepségek rendezése körül báró Wense Róza és Szögyény-Marich Julia fejtettek ki élénk tevékenységet.

Egy délután a marosvásárhelyi oltáregyletben.

SZÁMADÁSRA gyültünk egybe. Egyenként és összesen tartsunk rövidke lelkiismeretvizsgálatot, idézzük elő a multat, vegyük rendbe az eseményeket s a vagyont és tartozást okosan mérlegelve okuljunk a jövőre vonatkozólag.

Évekkel azelőtt alakult volt Marosvásárhelyt egy Oltáregyesület, amely a tapasztalatok szerint a szentségimádási vasárnapokat megtartotta és a minden egyes katholikus hivőt különben is kötelező ájtatosságokon részt vett; de a templomon kívül nem adott életjelt magáról. Ilyformában nem állhatta meg helyét a mai mozgalmas társadalomban. Az 1909. év október 17-én tartott közgyűlés megtalálta az új élet forrását a Mária-Kongregációban. Érett megfontolás és beható tárgyalások után az 1910. február 23-i választmányi ülésen hitközségünk feje, Karácson Márton apátplébános úr kimondta a régi oltáregyesület újjáalakulását azon programmpontok alapján, amelyeket a Mária-Kongregáció prézese és az új Oltáregyesület leendő ügyvezető igazgatója, Jaros Béla úr terjesztett elő. Jól ismerjük mindnyájan e pontokat azokból a felhivásokból, amelyeket minden egyes tag sajátkezüleg aláírt, kötelezve magát a szabályok pontos betartására. Aláírták pedig kétszázon felül, 203-an, legnagyobb része nők.

E biztató kezdet után az új Oltáregyesület megalakult 1910. május 1-én; megválasztotta tisztikarát s meg is kezdette működését.

Miben állott ez a működés?

A kibocsátott felhivások a tagok sajátkezű aláirásával mondhatni kétoldalú szerződés jellegével birnak, amely egyrészt az Oltáregyesület, másrészt az illető tag között létesült, és kölcsönös jogokat és kötelességeket állapított meg.

Vegyük ezeket rendre.

Mit igért az Oltáregyesület?

Igért elsősorban havonként egy szentségi misét az egyesület élő és megholt tagjaiért. — Meg is adta; akik rendesen ott voltak, tudják.

Igért másodsorban sok búcsut. Ezt is megadta; szól mellette a csalhatatlan krisztusi egyház tekintélye; akik szivöket a kegyelemnek megnyitották, lelkiismeretük révén kénytelenek bevallani, hogy úgy van, sok adósságukat engedte el a szentségi Jézus.

Igért harmadszor az Oltáregyesület minden hó utolsó vasárnapjára műsoros vallásos összejöveteleket. — Szintén megadta; akik eljártak, bizonyíthatják.

Igen, ám — mondhatná valaki — csakhogy ez igéretekhez, illetőleg azok teljesítéséhez sok szó fér! Például az a szentségi mise, ha már szentségi, miért nem ünnepélyes, vagy ha az sem lehet, miért nem szól legalább az orgona? Aztán meg azok a bizonyos műsoros összejövetelek, mennyire elmaradnak a modern programmesték, pl. a «nyugatosok»-é mellett. Kinek kell a mai felvilágosodott XX. században gyermekies szent ének és maradi vallásos felolvasás?

Ezek és hasonló ellenvetések számos tag lelkében támadhattak, tényleg támadtak is, jó részüket szóval is kimondták.

Megfelelek rájuk. Először is vajjon ki tehet arról, hogy az a szentségi mise olyannyira csendes, talán az Oltáregyesület szentségi Jézusa? Én azt hiszem, hogy mégis csak egy kissé sok volna azt kivánni az Úr Jézustól, hogy saját magának asszisztáljon is, orgonáljon is, meg énekeljen is. Valamicskét talán nekünk embereknek is kellene tennünk. Az egyesület választmánya tett is annyit, hogy a jövőre nézve a szentségi misének énekessé tételéről gondoskodott.

És hogy műsoros összejöveteleink nem modernek?... Ez magyarul annyit jelent tán, hogy nem nyakatekertek? No akkor nem is kivánunk ily értelemben modernek lenni. Nekünk az Úr Jézus és az ő isteni tanítása immár szinte kétezer éve modern és friss; egészséges jellemképző erejéből és éltető üdeségéből mitsem veszített. Amikor az ártatlan gyermekek ajkán a jó nővér vezetése mellett fölcsendül az ének és karban belezeng a hivők serege, nem kell annál jobb koncert. S amikor egy-egy Mária-gyermek szerénységtől kedves szavalatát halljuk, akkor elfelejtjük a modern világ szinészkedő nagyzolását. Hogy pedig felolvasásaink valláserkölcsi irányúak, azon ne csodálkozzék senki; hiszen az Úr Jézus se tanította az embereket fizikára meg társadalomtudományra, pedig ő ugyancsak a javukat akarta s azt akarja az Oltáregyesület is.

Az igaz, hogy felolvasásaink gyakran ismétlődtek, főleg a hivatalnokok köréből. De hát — Uram Istenem — sok a dolgunk, nagy az elfoglaltságunk mindenfelé. Első a kenyérkereset, mert ez szükséges;

második a mellékfoglalkozás, mert ez hasznos; harmadik a szórakozás, mert ez kellemes; negyedik... nincs; mert ami ezután következnék, az legfeljebb terhes! Körülbelül ebbe a kategóriába tartoznak az oltáregyesületi felolvasáskészítések is. Akadt mindennek dacára egy nemtisztviselő felolvasó is; s az a hatalmas szellemi tőke, melyet egyesületünk tizennégy paptagja és sok képzett világi tagja képvisel, remélnünk engedi, hogy a jövőben előadásaink változatosabbak lesznek; e reménységünk annál nagyobb mert hiszen a felvételkor adott irásbeli igéretüket is birjuk az egyesület nemes céljának előmozdítására: mindent megujítani Krisztusban!

Mert nekünk első sorban ez a célunk. Nagyon tévednek azok, akik az Oltáregyesületekbe kizárólag a nőket utalják s az egyházi ruhaneműek készítése révén a varróműhelyek szintjére sülyesztik. Távolról sem! Hiszen az alapszabályok első pontja szerint az Oltáregyesülrt célja a szentségi Jézus megismerése, szeretete és ennek terjesztése. Tehát első sorban hitbuzgalmi cél. Akiben nincs élő hit és szeretet az ne hozzon ajándékot az oltárra. Vajjon mit szólnánk mi emberek ahhoz, ha egy szép napon beállítana hozzánk közismert csúfolódó ellenfelünk egy prezenttel? Ép úgy vannak az egyházi ajándéktárgyakkal azok, akik egyébként soha a templom felé nem néznek, vallásukat pedig úton-útfélen hagyják a sárba tiportatni! Az Úr Jézust nem lehet tüntetőleg a perselybe dobott pár fillérrel vagy esetleg gyakran hasznavehetetlen ruhadarabkákkal mintegy lekenyerezni. Élő hitvallás, az kell az Úr Jézusnak! Hölgyeim és Uraim, elő a katekizmussal, amelyet gyermekkorunkban mindnyájan tanultunk, de kevesen tanultak meg! Először meg kell ismernünk vallásunkat, azután gyakorolnunk s a gyakorlás mellett védenünk. Ellenségeink oly agilisak vallásunk támadásában, politikában, tudományban, sajtóban, közéletben, magántársaságokban, nyiltan és titkon egyaránt, hogy tovább aludnunk nem lehet. Mivel pedig nyilvánvaló, hogy minden ellenségünk Krisztus igaz egyházát támadja, Krisztus híveinek sem lehet egyéb feladatuk, mint Krisztus mellé sorakozni; Krisztus pedig ott van az Oltáriszentségben.

Ezért kívánja meg egyesületünk mint elengedhetetlen föltételt a havonként legalább egyszer való szentáldozást. Hogyan teljesítettük ezt? Folytassák a lelkiismeretvizsgálást! Ha olyan jól megtudtuk kritizálni azt, amit az Oltáregyesület nyujtott, akkor kritizáljuk meg azt is, amit nekünk kellett volna szolgálatkép nyujtanunk. Rajta hát!

EGYESÜLETI ÉLET.

Sion ormain. Az esztergomi oltáregylet kiállításának megnyitása a mult hóban ment végbe nagy ünnepélyességgel a vizivárosi zárda földszinti nagytermében. A belépőt valósággal elkápráztatja a kiállított tárgyak nagy száma, de méginkább azoknak feltünő szépsége. A drága palástoktól és miseruháktól minden, de minden található ott egész a kis kehelytörlő kendőkig. Mindenen meglátszik az odaadó munka és a szent lelkesedés által vezetett ügyesség és hozzáértés. A jószivü munka és a nagylelkű adakozás tették lehetővé, hogy az idei kiállítás fénye és gazdagsága által messze felülmúlja az eddigi évek eredményét. És ha kérdezzük, hogy kik a szervezők, kik kértek, kik fáradoztak a tárgyak megszerzésében, kik kopogtattak az ajtókon és a nemes sziveken, mindenki két tiszteletreméltó úrnő felé néz, mindenki rájuk mutat: az elnöknőre, özv. *Reviczky* Gábornéra és a munkában méltó társnőjére, *Marosi* Józsefné alelnöknőre. Bizony nagy dolgot, szép dolgot vittek végbe. A nagytermet teljesen megtöltötte a helybeli előkelő hölgyközönség. A budapesti központi oltáregyletet *Pallavicini* Edéné őrgrófnő képviselte. A váci oltáregylet képviseletében tíz odavaló úrhölgy jelent meg *Rapcsák* Imréné vezetése alatt. Ugyancsak Vácról jöttek *Kolozsváry* Mihály és *Galsek* György apátkanonokok. Tizenegy órakor nagy segédlettel a növendékek szép éneke közben bevonult a terembe dr. *Koperniczky* Ferenc prelátus-kanonok, aki, miután dr. *Babura* László lendületes beszéddel fölkérte, dr. *Walter* Gyula v. püspök helyett épületes szónoklattal megnyitotta a kiállítást és megszentelte a kiállított tárgyakat. A helybeli előkelőségek közül jelen voltak *Meszlényi* Pál főispán, *Keményfy* K. Dániel plebános és dr. *Csárszky* István érseki titkár.

A temesvári Oltáregyesület köréből. Április 26-án délután a választmány *Skóza* Nándorné elnöklete alatt látogatott ülést tartott, melyen több fontos ügyet intéztek el. A tagok üdvözlése után *Karagyena* Jolán jegyző fölolvasta az előző ülés jegyzőkönyvét, majd a titkár, *Folba* János tartott magas nivón álló előadást. *Henck* Imréné elköltözés folytán leköszönt a pénztárosi tisztről; helyébe *Cselkó* Gyulánét választották meg. *Novotny* Károlyné indítványa kapcsán megbeszélték a *máriaradnai zarándoklat* tervét.

Az egyesület pünkösdkor rendez *kiállítást;* az előmunkálatok már serényen folynak.

Az egyesület zászlóalapja javára ujabban *Várady* L. Árpád győri püspök 100 K-t, a Délmagyarországi Gazdasági Bank pedig 50 K-t adományozott.

Az aradi Oltáregyesület közgyülése. Az aradi Oltáregyesület folyó hó 14-én, vasárnap tartotta meg évi

rendes közgyűlését a tagok igen szép érdeklődése mellett. A közgyűlést özv. *Hauszer* Károlyné elnök vezette. *Lakatos* Ottó minorita rendfőnök, az Oltáregyesület igazgatója hosszabb beszédet mondott, melyben élénk szinekkel rajzolta meg az oltáregyesületek nemes célját és azt a rendkívül fontos társadalmi feladatot, mely a keresztény restauráció munkájában s a katholikus öntudat fölébresztésében többek között az aradi oltáregyesületre várakozik. Ezután dr. *Lengyel* Gyula titkár számol be az egyesület 1910. évi működéséről s lelkes szavakkal mutatott rá azokra az eredményekre, melyek a tagok buzgó fáradozásait a lefolyt évben kisérték. A pénztári jelentés tudomásul vétele után a tisztujítás következett, melynek során *Urbán* Ivánnét az egyesület védnöknőjévé választották. Egyébként a tisztikar és a választmány a régi maradt. Ezután dr. *Moray* Ferenc rendtartományi titkár mondott nagyhatású ünnepi beszédet, melyben az embernek az Isten után való vágyakozását s az Oltáriszentségnek az egyedek és a társadalom boldogságára való rendkívüli hatását fejtegette. A gyűlés végre megemlékezett fővédnökének, dr. *Glattfelder* Gyula csanádi püspöknek épen e napon végbement fölszenteléséről s öt meleghangú távirattal üdvözölte.

Lelkigyakorlat Battonyán. A battonyai (Csanádm.) Oltáregyesület április hó 27., 28., 29-én szent gyakorlatot tartott *Toma* István, a budapesti Szent-Imre-Kollégiumi prefectus úr vezetése mellett. Összesen nyolc szentbeszéd tartatott, melyeket az Oltáregyesület tagjai teljes számban látogattak.

A szentgyakorlatok méltó befejezése április 30-án a közös szent áldozás volt, amikor mintegy 150-en járultak az Úr asztalához. *Léber* Lőrinc slelkész, oltásegyesületi titkár.

Hasznos tudnivalók.

Templom nedves falainak kiszárítása. Veszünk 93 rész téglaport és 7 rész ólomprotoxydot. Mindkét alkatrészt külön lisztszerű finomságra törjük. Azután elegendő lenolajjal, tésztasürüségű péppé gyúrjuk. Ilyen állapotban a nedves falra ragasztjuk. Három-négy nap alatt megszárad s a nedvesség sohasem üt rajta át.

Megsárgult templomi fehérnemű fehér lesz, ha savanyú iróban ázni hagyjuk, minél vastagabb a fehérnemű, annál több ideig. Azután lágy meleg vízben közönséges szappannal mossuk, végre hideg vízben való mosással kiöblítve száradni hagyjuk. Egy másik módja ennek a következő: Borszeszt és terpentinolajat egyenlő mennyiségben öntünk a teknőben levő kékítős vízbe. Ebben mossuk a megsárgult fehérneműt. Majd fényes napon, szabadon szárítjuk.

Szerkesztő: Dr. Makay Lajos.

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ...	6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával	8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal...	5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés	6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés	3 K 10 f.
Diszes kötés	4 « 10 «
Selyemkötés	6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók ——— egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.
Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Isten nevét hiába ne vegyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNY

(Hálaadás az örökimádás rendeléseért.) Ó isteni bölcsességnek és gazdaságnak mélysége. Mily megfoghatatlanok, Uram, a te itéleteid és kifürkészhetetlenek a te utaid, melyekkel a szegény elesett embert megmenteni s az üdvösségre vezetni s vele már e földön a mennyei boldogságot megízleltetni méltóztattál.

Imádásra méltó Megváltóm a legméltóságosabb Szentségben! Értünk, emberekért, a mi üdvünkért jöttél le az égből a földre és vetted föl az emberi természetet, hogy értünk meghalhass és haládod által nekünk életet adhass.

Vajjon tehetett-e, édes Jézusom, a te szereteted többet annál, hogy életedet adtad érettünk? Nemde magad mondottad: «Nagyobb szeretete senkinek sincs mint aki életét adja barátaiért!»

A te szereteted azonban, édes Jézusom, valóban isteni szeretet és azért tovább is mehetett és akart is tovább menni.

Minthogy szeretted tieidet, mindvégig szeretted őket, isteni Szived nem akart elszakadni a szegény emberek szivétől és te a legméltóságosabb Oltáriszentségben velünk akartál maradni egészen a világ végéig.

Walser-Varga Örökimádás imakönyvéből.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a

XII. ÉVF. 1911. 8. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

Az Oltáregyesület rendes tagjainak adománya 1911. évben:

Novák Mártonné 20 k, Boda Gábor esperes-plébános az endrefalvi tagoktól 89 k 56 f, Krosnyiczky János plébános, az osgyani tagok részéről 30 k, Szőke Sándorné 1 k, Pekári Károlyné 20 f, Rokmál Zsófia 2 k, Hász Erzsébet 1 k, Csajkás Menyhértné 1 k, Vidats Dezsőné 3 k, Kósa Péterné 1 k 20 f, a krasznahidvégi Gk. O. E. 30 k, Lipter Ferencné 24 f, Pápay Gézáné 4 k, Krčzmarž Irma 4 k, Holczinger Engenia 5 k, Stromszky Matild 4 k, Jakab Julia 4 k, Müller Józsa, Csillag Anna 2 k, Lengyel Karolin 24 fillér.

Schmidtbauer Henrikné 4 k, Csomangó Erzsi 54 f, Gazder Józsefné 1 k, Danda Jánosné 1 k, Győri Gáborné 1 k, Manzák Ferencné 1 k 20 f, Bencsik Erzsébet 20 f, Bertalan Mária 20 f, Kauser Árpádné 2 k, Geller Laura 2 k, Tichy Józsefné 10 k, Balog Ágostonné 4 k, Horánszky Ferencné 2 k, Kerekes Erzsébet 4 k, Micskó József 24 f, Jurik Kabos plébános úr az ardanóci tagoktól 27 k 22 f, Kesztely Betti gyűjtése: Hamenauer Anna 2 k, Török Pálné 1 k, özv. Farnek Józsefné 2 k összesen 5 k, Hirschkovits Károly 12 k, Hirschkovits Mária 8 k, Serfőző Gyuláné 2 k, Stahly Ignácné 4 k, Jurik Jakab gyűjtése Ebedec 75 k, Pachner Irma 2 k, Rác Nagy Istvánné 3 k, Kiss Aladárné 200 k és gyűjtése: özv. Ormos Jánosné 2 k, Luka Lászlóné 2 k, Zubriczky Anna 2 k, Ráth Gizella 4 k, Paignát Julie 4 k, Geiszt Gyuláné 40 k, Heinrich Alajosné 10 k, Kövér Kálmánné 10 k, Hegyessy Lászlóné 10 k, Csiszár Jánosné 10 k, Kautz Gyuláné 10 k, Goszthony Mihályné 20 k, Ágoston Józsefné 8 k, Neumayer Anna 2 k, Neumayer Matild 2 k, Horváth Jánosné 1 k, Varsó Mihályné 2 k, Streysz Béláné 2 k, Tömöry Kálmánné 6 k összesen 347 k, Kaup Teréz 40 f, Kritcsal Magdolna 1 k, özv. Stiepek Pálné gyűjtése: Klasz Lajosné 2 k, Riedl Jánosné 3 k, Gaál Istvánné 4 k, Gaál Margit 2 k, Soldat Béláné 1 k, Haeger Cecilia 8 k összesen 20 k, az érsekujvári tagoktól 400 k, Ékesi Mátyásné 2 k, Frits Etelka gyűjtése, Várgede 22 k, Balogfala 24 k 40 f, Kerekgede 19 k 40 f, Kisgömöri 10 k 16 f összesen 75 k 96 f, Bencsik Erzsébet 60 f, Koza Julia 24 f, Szebehelyi Erzsébet 24 f, az óbudai irgalomházban levő tagoktól 2 k 50 f, Szakács Rozi 2 k, Marx Antalné 5 k, Beznák Mariska 5 k, Bárány Ferencné 40 f, Posztoczky Ivánné 2 k, Jankó Kálmánné 1 k, Csaby Laci 2 k, Sárp Teréz 1 k, dr. Bors Emilné 2 k, Vas Péterné 50 f, Balázs Eszter 50 f, Schiebel Mária gyűjtése: Máriaradna 3 k 12 f, Major Imréné 2 k, Ráboczky Teréz 3 k, Ráboczky Györgyné 1 k, Vig Verona 24 f, dr. Bolváry Illés 4 k, özv. Keller Károlyné 2 k, Weiser Józsefné 1 k, dr. Tóth József úr 5 k, Szombathely 40 k 06 f, Isztimér 15 k, báró Puteani Vilma 2 k, Szabó-család 8 k összesen 70 k 06 f, ft. Bobák Sándor lelkész úr Viszló 20 k, Vörös Ignác 1 k, Bittner Mária 1 k, Kolletsek Róza 2 k, ft. Danek Vince úr a budapesti lengyelektől 4 k 80 f, Reményi Mária 2 k, Dévény Gyuláné 2 k, Haideckker Elsa 2 k, Felmayer Vilma 10 k és gyűjtése: özv. Rigler József Edéné 4 k, özv. Komaur Antalné 4 k, Schója Antalné 4 k, Schója Hermin 4 k, Magyar Karolin 1 k, Kreicse Ágnes 1 k, özv. Mihókné 1 k, Vagner Klára 4 k, özv. Varságh Gusztávné 4 k összesen 37 k, Dingisz Jakabné 1 k, László Lázár Róza 2 k, Székely Erzsébet 4 k, Molnár Jánosné 2 k, özv. Nagy Károlyné 1 k, Nagy Pálné 1 k, Nagy Erzsébet 1 k, Kakodi Etel 1 k, Fejes Jánosné 1 korona.

XII. ÉVFOLYAM. 1911. AUGUSZTUS. 8. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Némethy Gyula dr.:* A keresztény nő és az oltár. — *Túri Béla:* A madridi világkongresszus. — *Gáspár Pál:* A szép szeretet Anyja. — *Sólymos Oszkár:* Az Oltáriszentség az amerikai magyar tanyákon. — *Semmer Imre:* Reggeli elmélkedés. — Németből *Adoratrix:* Maradj velünk, Uram! — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. *R. A.:* A szentáldozás növeli bennünk a megszentelő malasztot s erényeinket. *Drebitka X. F.:* Szentáldozási áhitat. Szentáldozási ima a mohácsi vész előtt. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* Szent Aléna az oltár lépcsőinél. — Jó imakönyvet a népnek! — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet.

A keresztény nő és az oltár.

NÉMETHY GYULA DR.

A MULT nyáron végrehajtott bámulatos helyreállítás dacára is nem egyéb Lionardo da Vinci utolsó vacsorája, a milanói Santa Maria delle Grazie kolostor ebédlőjében, mint egy fölséges rom. Mélabú fogja el az ember lelkét, ha a romjaiban is megragadó falkép láttára elgondolja, milyen lehetett e fölséges mű, midőn a quattro és cinquecento határán, 1499-ben az alkotó kezei közül kikerült, s a donator szerzetház tagjainak és Milanó művészetért rajongó közönségének szemei elé tárult. A quattrocento festése csak bámulatos szépségű részleteket adott; aki először foglalta össze festőileg a sok és különféleséget egy művészi egységbe, a vonal, az alak, a szinkompoziciónak első mestere, az új festés első fáklyavivője Lionardo volt, épen az utolsó vacsora megalkotásával. Azon pillanatban állítja elénk az isteni mestert, midőn, arcán szelid búval így szól: egy közülletek elárul engem. De minő hullámokat vernek az Üdvözítő e szavai az apostolok lelkében; a nyugodtan ülő Üdvözítő gyöngéd kettős gesztusa, mint egyre tornyosuló, hevesebb hullám terjed jobb és balfelé. A kép festett perspektivája mintegy megszakítás, zökkenés nélkül folytatja a valóságos ebédlő vonalait. Mikor még eredeti fényében, szineiben ragyogott a kép, úgy tünhetett föl a jámbor szerzetesek előtt, mintha az Üdvözítő maga szállott volna egy vizió alakjában közéjük, hogy boldogítsa jelenlétében hű követőit...

Ilyenkor a Santa Maria delle Grazie, Malasztos Boldogasszony tem-

ploma egyik másik szerzetesének hogyne ötlött volna eszébe az, hogy erről a képről hiányzik valaki és pedig épen az, akinek az összes teremtmények között legnagyobb, szinte végtelen a méltósága, akinek anyasága oly fölséges, hogy szent Tamás igéi szerint annál különbet maga Isten sem teremthetett, akinek testéből

lett a drága vér
Mely eltörölte vétkünk...

Ámde nemcsak a jámbor szerzeteseknek, a Boldogságos Szűz többi hiveinek is feltünhetik, hogy *Mária nem volt jelen az utolsó vacsorán.* Hogyan? Akitől egyedül származott az ő szent embersége, aki teljes életében egyedül volt tiszta a legkisebb bűn szennyétől is, aki fölött a szent atyák tanítása szerint az egy Istenen kívül semmi sincs, azt nem engedte Jézus az első oltárhoz, az nem vehette az ő kezéből az angyalok kenyerét? Az, akinek szűztiszta testéből eredt az újszövetség isteni áldozati bárányа, nem hajolhatott az oltár fölé soha, hogy elrebegje: ez az én testem, ez az én vérem? Mások kezéből kapta az angyali kenyeret, aki legméltóbb volt arra, hogy magához vegye azt, de arra is, amire hatalmat nem adott neki isteni fia, hogy föl is áldozza?!

Annyi bizonyos, hogy Jézus édesanyját, amíg e földön élt, az alázat homályában tartotta; bár első csodáját az ő kérelmére művelte, nagy csodáinál, melyek után királlyá akarta tenni őt a nép, az Úrszineváltozásánál, hol üdvözült tanúk, Mózes és Illés, mennyei fény környezték, a jeruzsálemi bevonulásnál és leggyöngédebb csodájánál, Úrvacsoránál Mária nem volt jelen. Egyetlen egy helyén sem olvassuk az evangéliumoknak, hogy Jézus a Boldogságos Szüzet nyilvánosan még csak nevezte volna is anyjának, akit pedig az angyal és szent Erzsébet Isten anyjának szólítottak; sőt mikor hirül adták neki: Ime, anyád és atyádfiai ott künn keresnek téged, így szólott: aki Isten akaratját cselekszi, az az én atyámfia és hugom és anyám. Mi lehet az oka ennek, mélyen tisztelt hölgyeim és uraim? Jézus azt akarta, hogy Mária tökéletes követője legyen neki az alázatban, az emberiséget üdvözítő alázatban. Nem bocsátotta anyját az első szent miseáldozat oltárához az úrvacsora termében, de bezzeg ahonnan az apostolok, az úrvacsorát vett apostolok az egyetlen szűzi János kivételével távol voltak, megjelenni nem mertek, a keresztáldozat oltára, a kereszt fája mellett ott állott Mária és keserves fájdalomban, áldozatban úgy bensőleg egyesült szent Fiával, hogy vértanúk királynője lett:

Cunctis martyribus stat generosior...
Minden vértanúknál nagyobb lélekkel áll...

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Az alázat homálya, mely Jézussal való tökéletes hasonlóságra vezette Máriát, *a belső élet,* mely a nyilvánosságot kerüli, de a szív tökéletesebb, mélyebb kifejlődését hozza

magával, a feltünéstől, a dicsőségtől való félrevonulás, a fájdalomban való tökéletes részvét, az önfeláldozás nem gyönyörű osztályrésze-e a finomabb, mélyebb érzésekre képes, szenvedésre, áldozatra minden férfiúénál erősebb női kebelnek?!

A keresztény nő nem áll az oltár mellé; nem hajlik Jézus szent teste fölé, nem mondja: ez az én testem, ez az én vérem: de a szent áldozásban, ha elég buzgó, a naponként való szent áldozásban, mint Mária belsőleg, érzelmesebb, mélyebb kedélyéhez képest bensőbben egyesül Jézussal, mint a férfiak, mint akár az áldozó papok, s szenvedésre, áldozatra képesebb lévén, talán tökéletesebben hozza meg *a szív áldozatát,* amelynek a szent miseáldozat csak eszköze, a szent áldozás maga csak szárnya, mert Jézus az ő isteni szent testét csak azért áldozta fel és adja nekünk, hogy az a másik teste, misztikus teste, az egyház, a szentek, a hivek közössége épüljön és terjedjen. De van még más módja is a női nemnek ahhoz, hogy az oltáráldozatból kivegye a maga részét. A dicső emlékű XIII. Leó pápa egy allokucióban, melyet az örökimádásról nevezett szerzetes nőkhöz és világi munkatársaikhoz intézett, azt mondja, hogy a szent öltözetek készítésére fordított női munkában a női nemnek csodálatos fölmagasztalása nyilatkozik meg. A női nem ezen szolgálatával mintegy részt veszen az újszövetség papságának méltóságában, amely papság magát az Isten Fiát mutatja be a szent misében, az Oltáriszentségben az Atyának hasonlíthatatlan áldozatul. «Igen, kedves leányaim, úgymond, a boldog emlékű pápa,

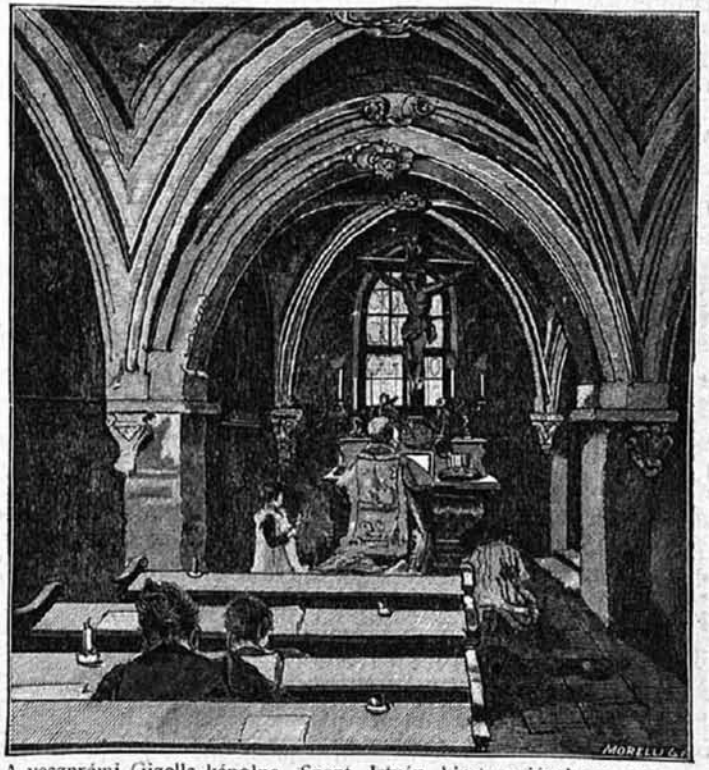

A veszprémi Gizella-kápolna. Szent István király nejének s a magyar oltáregyesületek védasszonyának, Boldog Gizellának szentelve.

ti megtaláltátok az utat e szent, e magasztos, e lelkesítő szolgálathoz. Ti készítitek tisztelettel azt a vásznat, a korporálét, amelyre Jézus testét helyezik az oltáron; ti ékesítitek fel az oltárt, amelyre Jézus az átváltozás, a consecratio pillanatában alászáll; ti szövitek a fátylat a szentségházra, amelyben Jézus, nem mint Palesztinában egykoron, néhány évig, de évezredekig lakozik, hogy mindenkit elhalmozzon kegyeivel, aki hozzáfordul. Végre ti munkálkodtok azon szent ruhákon, amelyekbe Jézus, a mi örök főpapunk, a szent áldozat bemutatásánál öltözik. Mert Jézus maga a főpap, aki kiterjeszti kezeit és meghozza az áldozatot, a pap csak Jézus nevében mondhatja a kenyérre és borra: ez az én testem, ez az én vérem, tehát *Jézus maga az, akit ti vászon, selyem és ezüsthimzésű öltözetekkel ruháztok*».

Mit mondjunk, mélyen tisztelt hölgyeim és uraim? A keresztény nő, aki kézimunkájával az oltárt és az Oltáriszentségben jelenlévő Jézust ruházza, Mária követője, hogy ne mondjam örököse, kinek szeplőtelen testéből, véréből, mint egy tisztaságos virág rostjaiból, harmatnedvéből szövődött, fonódott Jézus, a láthatatlan örök Ige emberi öltözete, szent teste. Az a test, melyet Mária gyolcsokba, pólyákba takargatott, melyet az evangéliumok szerint jámbor asszonyok gondoztak életben és halálban. Az a szent láb, melyet Magdalai Mária bánatkönnyeivel öntözött, melynek az ő illatos selyem haját törlőkendőjévé tette. Az a szent fej, mely vértől, verejtéktől ázottan Veronika kendőjén hagyta képmását. Végre a szent tetem, melynek jámbor asszonyi kezek halotti leplet szőttek...

Valóban, mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, a keresztény vallás csodálatos módon *igazságot szolgáltat mindkét nemnek*. Szent Ágoston 190-ik sermojában azt mondja, hogy Jézus mindkét nemet egyaránt jött megváltani, azt is, amelyben született a férfi, azt is, amely által született, a női nemet. Egyik nemben sem szabad tehát megsértenünk Krisztust. Honor masculini sexus est in carne Christi, honor feminini sexus est in matre Christi... A férfi nem dicsősége Krisztus testében, a női nemé Krisztus anyjában van...

Honor masculini sexus est in carne Christi... Csak a férfi lép az oltárhoz, hogy bemutassa a szent áldozatot, de ennek csak az az oka, hogy annál világosabb legyen, hogy az igazi áldozó nem a pap, nem a férfi, hanem maga Jézus, az örök szövetség főpapja...*

Honor feminini sexus est in matre Christi... az Istenember, Jézus férfi volt, de a legtökéletesebb tiszta ember, aki minden földi és égi teremtmények fölött való, az nő, Mária. Az Istenember Jézus, férfi volt, de Virginis filius, virginum sponsus szűznek fia, szüzek vőlegénye... csak anyja volt a földön, szűz méh virága volt, szeplőtelen isteni testét csak nőtől vette, csak nőtől lett

a drága vér...
mely eltörölte vétkünk...

Csak nőből lett a tisztaságos test, amely nap-nap után feláldoztatik oltárainkon. Nők tiszte, hogy ezt az oltárt szivük minden buzgóságával, gyengédségével, találékonyságával ékesítsék és diszítsék, nők tiszte és nemük dicsősége.

* Mi (papok) csak szolgák vagyunk. Ő maga (Jézus) az, aki megszentel és álváltoztat... De te is, keresztény hivő, ha látod, hogy a pap felajánlja az áldozatot, ne gondold, hogy pap teszi ezt, hanem Krisztus láthatatlanul kiterjesztett keze. Aranyszájú sz. János 60. homiliája.

A madridi világkongresszus.

A XXII. NEMZETKÖZI eucharisztikus kongresszus tagjai ez évben a katholikus Spanyolország fővárosában tanui annak a nagy hitnek és benső szeretetnek, mely az eucharisztikus lényeg iránt él a katholikus világban. A Christus vivit, Christus regnat, Christus imperat mondás, illetve igazság fénye, mintha az új időkben, minden évben a világ más tájékán lobogna fel az eucharisztikus kongresszusokon: így tavaly Kanadában, Montrealban, az idén a pyrrheneusi félsziget központjában: Madridban. Hiszen ha Krisztus nem élne az eucharisztiában, ha nem uralkodnék a lelkeken és nem parancsolna a sziveknek, Európa nemzeteinek, sőt a többi világrészeknek, képviselői ma nem nyujtanák azt az impozáns képet egy idegen ország szivében, Madridban: hogy quam jucundum habitare fratres in unum! Pedig a spanyol főváros egész külső, szivekben ragyogó képe s a benne hömpölygő százezrek azt hirdetik, hogy a kongresszusokon mindenkit eggyé olvaszt a Krisztus Jézusba vetett hit, a Krisztus által való élet reménye. Spanyolország földje amúgy is szinte leheli a katholicizmus szellemét. Akik az eucharisztikus kongresszusra Spanyolországba utaztak — azokat szinte megcsapta azoknak a koroknak levegője, melyekben a katholikus gondolat és érzés hozta mozgásba az életet. A középkor nagy emlékei, a monumentális katedrálisok között nem mint elmult nagy idők emlékei között jár az utas, hanem érzi azt a lüktető erőt, mely a milliók egységes, katholikus gondolkozásából árad, sokszor talán olyan formák között, melyektől már régen elszokott az újkor embere.

Itt Madridban is, mely pedig építkezésében, hatalmas ligeteivel és széles, fasoros paseo-ival modern világváros képét nyujtja, egészen katholikus világban találja magát az ember — akkor is, ha nem eucharisztikus kongresszusra jött volna ide. Csak így érthető az is, hogy egy világváros-

ban és egy országban az eucharisztikus kongresszus annyira lefoglaljon minden érdeklődést s az eucharisztikus Jézus körébe vonjon be, ha mindjárt csak néhány napra is, mindenkit. Pedig Madridban ilyen jelenségek kisérik a kongresszust. A dinasztia, a kormány, az összes városok s a nemzet minden rétege együtt ünnepelnek. A kongresszus szinhelye nem is Madrid, hanem a spanyol királyság.

Már napokkal a kongresszus megnyitása előtt a vonatok csak úgy döntötték Madrid utcáira és hoteljeibe a kongresszusra érkezőket. A franciák és németek nagyobb csapatait leszámítva, ugyan jobbára maguk a spanyolok adják az ezrekre menő közönséget, de azért Amerikából, Mexikóból s Európa országaiból mindenünnen érkeztek vendégek. Mi magyarok mindössze öten vagyunk, de azért van rá gondunk, hogy ne olvasszanak bele egyszerűen a nagy tömegbe s főleg, hogy ne tüntessenek a kétfejű sas gyomrába, itt, ahol a kétfejű sasok amúgy is szép számmal diszelegnek királyi palotákon, a régi cimereken és falakon.

Akik jártak Madridban s gyönyörködtek abban a szép panorámában, mely Madridot körülveszi s érezték azt a szinjátékot, melyet a Sierra de Guadarrama kék s imitt-amott a hótól még mindig fehér hegyei, meg a mindent éles világításba helyező napsugár nyújtanak, azok fogalmat alkothatnak arról a tündöklő szinpompáról, melyben Madrid vörös-sárga, vörös, fehér-zöld, kék-fehér szinekbe öltözött palotasorai és utcái nyújtanak. Ahol az Eucharisztikus Jézus körmenetet fog tartani, ott különösen ünnepi díszbe öltözött minden. Látszik, hogy királyi felvonulásra készülnek. A katholikus nép nem is beszél máskép, minthogy erre is el fog vonulni a mi Urunk. Addig is azonban, míg e fényes nap felvirrad, maguk a kongresszusi ünnepségek is ünnepi pompával kezdődtek és folynak is.

Mindjárt nagyszerű volt a pápa követének, a toledói érseknek Madridba érkezése, ami az ünnepségeknek mintegy első pontja volt. Ismeretes, hogy a pápa az idén Madridba nem küldötte el, mint követét, *Vannutelli* Vince biborost, a nemzetközi eucharisztikus kongresszusok állandó bizottságának protektorát és örökös tiszteletbeli elnökét, hanem külön brévevel *Aguirre* biborost, a toledói érseket bizta meg a pápai követségi tiszttel. A toledói érseknek Madridban való fogadtatása azonban oly pompával és tisztelettel történt, mintha a spanyol nemzet különös örömét akarta volna kifejezni, hogy saját véréből való kardinális a pápa képviselője. Már Toledóban a polgári és katonai hatóságok, különböző küldöttségek és előkelőségek az elindulásnál a pályaudvaron megjelentek. A katonai zenekar hangjai mellett indult el a különvonat, melyben a hivatalos előkelőségek kiséretében foglalt helyet Aguirre biboros. A madridi állomáson szintén a hivatalos polgári és katonai hatóságok, továbbá több

püspök és a spanyol arisztokrácia számos tagjai fogadták. Salvador *Barrera*, a madridi püspök, továbbá *Heylen* namuri püspök, ki lelke és elnöke az eucharisztikus kongresszus állandó bizottságának, szintén künn várták a pápai követet a pályaudvaron. A kormányt a kabinet egyik tagja képviselte. A hadsereg részéről több generális jelent meg a különféle küldöttségek és hatóságok képviselői oly számban voltak jelen, hogy ez maga százakra menő előkelő közönséget tett ki. A spanyol előkelőségek közül pedig elég ilyen neveket említenem: Bailén, Vistahermosa hercegek, Pidal, Vadillos, Casa-Arnao, Figueroa, Triver, Castellanos marquesek, Sepulveda y Muguiro, Gonzales Rojer, Vergara, Nocedal, Mogas Losiga, Allende, Polo Bernabé, Ordax Avecilla, Manis Lazaro, Rodriguez Penga, Molina és még sok előkelő család sarja.

A beszterczebányai plébánia templom belseje. Az oltáregyesületi ájtatosságok szinhelye.

Mikor a szalonkocsi ajtajában feltünt a pápai követ biboros alakja, olyan lelkesedés tört ki, mely csak a legőszintébb érzelmek kifejezése lehetett. A biboros rögtön a királyi fogatba szállt, hogy a megállapított ünnepségek között a királyi palotába hajtasson, ahol a pápai követ számára külön lakosztályt rendeztek be. Aguirre biboros különben máskor a franciskánusoknál szokott megszállani, mert maga is franciskánus volt. Az udvari fogat először a Santa Cruz templom elé hajtatott, honnan az Ecce Sacerdos magnus hangjai között nagy kisérettel, processiós menetben, harangzúgás között vonult a Katedrálisba, hol a Te Deum éneklése

közben ért a főoltárhoz. Rövid imák után felolvasták a pápai brevet, mely őt a pápai követséggel megbizza, mire a madridi püspök üdvözölte a biborost, mint pápai legatust. A biboros pápai követ megköszönte az üdvözlést, mire felhangzott a fenséges kongresszusi hymnus, melyet a kongresszus alkalmából szerzett Busca zenemester s melyet a kórus és a nép felváltva énekeltek.

A katedrálisból a biboros követ és kisérete a királyi palotába hajtatott az Armenia-téren tisztelgő katonaság sorai között. Az alabárdosok zenekara pedig a királyi indulót játszotta. Benn a palotában pedig egyenesen a fejedelmeknek kijáró fogadtatás volt. Megjelentek maga a király generális ruhában, Don Carlos királyi herceg, a királyi családból még Mária Krisztina anyakirálynő, továbbá Izabella és Mária Terézia királyi hercegnők. Ott voltak az egész kormány, a polgári hatóságok fejei, a katonai és udvari méltóságok s természetesen az eucharisztikus kongresszus hivatalos vezetősége, előkelősége. A trónteremmé átváltozott Amarillo teremben mintegy háromszázan vonultak el tisztelegve a biboros legátus előtt, ki azután lakosztályába visszavonult.

Másnap szombaton 10 órakor *Aguirre* biboros-legátus elment a Nuestra Sennora de la Almadanába, (a leendő katedrálisba), melynek még csak a gyönyörű és hatalmas románstílű krypta-temploma van készen, hol a püspökök és a papság jelenlétében szentmisét mondott. A szentmisében az Armeniai patriarcha, a valladolidi érsek és sevillai érsekek, a madridi püspök segédkeztek, míg a padokban többi között a valenciai érsek, a bejai, astorgai, cindadi, coriai, huescai, leoni, lugoi, pamplonai, segorbei, tortósai és vichy-i püspökök foglaltak helyet. Ott voltak a misén Mária Christina anyakirálynő, Izabella és Mária Terézia kir. hercegnők is.

Délután 5 órakor pedig a királyi palotában a biboros követ a prelátusokat, majd a papságot fogadta, úgy a világiakat, mint a szerzeteseket. Este 8 órakor a katedrálisban a hires Stidorianus-zenekar eucharisztikus hymnuszokat adott elő, melyet előkelő és számos közönség hallgatott végig. Ezzel véget értek a kongresszust mintegy megelőző ünnepségek.

Túri Béla.

A szép szeretet Anyja.

A MODERN ember, a XX. századnak ez nyughatatlan, törtető, de jóakaratú, tehetséges és nemes tipusa úgy áll az élet országútján, mint a vándor: választania kell a jobbra vagy balra út között. Istent keresi, de szeme meggyöngült; éjben áll, de büszkén tudásában bízva, kioltja a lámpáját is és így akarja megtalálni az Istent.

Es ezen önmagukra hagyatott, botorkáló, ingva-járású isten-keresők számára több utat nyitott már a keresztény apológia. Kovácsolt kemény bizonyítékokból vashidat a hit számára; kivezette ezt a szkeptikus, kételkedő lelket a világba, a természetbe és megmutogatta neki a csillagok millióit, az azalea, a rózsa lehelletfinomságú szinpompáját és mint a tanár a tanulótól: feleletet kér tőle, mondd meg, honnan mindez? Istentől. És sokan így találják meg az Istent.

De vannak lelkek, akik e bizonyítékokon nem indulnak meg. Nem vakok ők azért, hanem más oldalról fogékonyak. Ezek számára is van út az Istenhez és ez a csalódás, a kegyetlen, de kiábrándító debuctiv ad absurdum. Lelkiállapot ez, amikor a dalos lélek panaszba fog, nyög, hogy tovább kibirni abszurdum, nem lehet! Látja, hogy eltévedt, hogy amitől boldogságot várt, az nem tudja kielégíteni; hogy amit csillagnak vélt, csak Szentjános-bogárka volt; hogy amit kikötőnek tartott, homokzátony csupán! Mindentől elhagyva eszébe jut: nem kínra születtem, vágyamat ki kell elégítenem, a föld nem elég, Isten kell nekem, az Istent szomjazom. Babiloni fogságban ül a lélek és fülébe csendül az Úr szava, aki megmondta előre: ha elhagysz, meglátod, mily keserves és siralmas lesz az életed!

És itt kezdődik az út Istenhez. És ez úton terebélyes hársfák alatt virágdíszben pompázó Mária-kápolnácska áll, madárdal csattog, ezüst harang csendül és a szobor talapzatán ez áll: Mater pulchrae dilectionis, a szép szeretet Anyja.

Az ember élete érzelmekbe van ágyazva. Amikor a racionalizmus az ész jogát oly korlátlanul kiterjesztette, megszületett a végletes tapasztalat: ignoramus et ignorabimus: semmit sem tudok. És az ember belevész a gondolatok őserdejébe és aki utal az érzelmektől, a szívtől, a szeretettől várja. De minél tovább megy, annál jobban eltéved a rengetegben. Azután nemcsak a szivével kezd szeretni, hanem testével; láz veri ki. Már nem a lelket, a művészit, Rafael Madonnáit szereti, hanem a földit, a közönségest, az aljast. Töltögeti a Danaidák hordóját, de nem tud betelni!

Hiányzik mindig valamije, többre vágy. Világos pillanataiban látja is hová került. Tisztában van azzal, mi kellene néki és látja, mije van. «Felkelek, Atyámhoz megyek». Igy nem birom ki, elveszek. Most már felveheti Venus minden díszét; csábíthat, igérhet, fenyegethet, Tannhäuser szilárd.

Az Istenhez vezető út felfedezve! És Tannhäuser, ez a modern tékozló fiú, rálép az útra: «...bei dir kann ich nur Sklave werden... Mein Heil liegt in Maria...» (I. felvonás.) — A láz heve, tüze rózsaszinné lágyul, a sápadtsága liliommá finomul. Itt az Istenhez — út a Mater pulchrae dilectionis, a szép szeretet Anyja.

Nem az volt a baj, hogy szeretett, hanem a szeretetét méltatlan dolgokra pazarolta. Meg fog maradni a szeretet, csak mástól vesz példát: a szép szeretet Anyjától. Sőt kevés is volt a szeretete, az öröme és most már Keppler püspökkel áhít több örömöt: «Mehr Freude!» Ennek is két parancsa van: Szeresd a te Uradat, Istenedet s a másik hasonló ehhez: szeresd felebarátodat. Szeresd az Istent; hisz most már látod, hogy más úgy sem tud kielégíteni. Szeresd úgy, mint a szép szeretet Anyja az ő Jézusát.

Szeresd a világot, mert tükör az: az Isten nézi benne magát. Szeresd a világot, a csillagot, az embert, a lelket, mert ez mind neked van teremtve; Énekelj te is Magnificat-ot, mint a szép szeretet Anyja, mikor Erzsébet látogatta!

Valamelyik szent Atya mondja: Per Mariam ad Jesum! Igaza van. És sok modern ember így jut el Istenhez.

Angolországban és Németországban évenként több ezren térnek vissza az Egyházba, mert anyátlan árváknak érzik magukat. Anya kell nekik úgy, amint Atya nélkül sem tudnak lenni. Testvér kell nekik, Test és Vér kell nekik az Oltáriszentségben és tudják, hogy csak úgy lehetnek igazi testvérei Jézusnak, ha Mária anyjuk lesz.

Ne tiltsuk el nekik!

Ez a modern ember hiánya és kivánalma: gyermek a lelke, szeretni akar. És kitől tanuljon, ha nem a szép szeretet Anyjától!

Ez a története a májusi oltároknak; ez a pszichologiája a rózsás-liliomos Mária-szobroknak.

Ha láttok megtérő lelket az oltárhoz térdelve áldozni, gondoljátok meg, hogy a szép szeretet Anyja tanítja őt a szép, a szent szeretetre.

Gáspár Pál.

Az Oltáriszentség az amerikai magyar tanyákon.

Közel két hónapi missiókörútról tértem vissza ápril 16-án és nagy meglepetéssel és örömmel vettem sorait, csodálkozva azon, hogy az Alkotmányban szerepeltem, holott abban a feltevésben éltem, hogy senki sem törődik azzal, mit csinálok én a végtelen prairiekon. Erdekes egy ország ez a Canada! Prince Albert tájékán misézés közben még március végén is a kehelyhez fagyott az ajkam; a bor is néha szintén megfagy — vizet nem is lehet használni az ilyen nagy hidegben. A papok rendesen a lakószobákban kénytelenek végezni a misét is és nem a templomoknak mondott szegényes faházakban. De a nyár gyorsan termi meg a téli kenyeret, hús is jut a tálba és azért a magyarok, kik otthon nagy szegénységben éltek, meg vannak elégedve életük sorával. Azért legszivesebben mégis csak az ó-hazáról beszélnek — és visszakívánkoznak, csak lehetne odahaza megélni! Hogy magyaroknak megmaradjanak, ahhoz nem kell sok: egy kis érdeklődés, a becsülésnek, szeretetnek egypár jele lángra lobbantja hazaszeretetüket és visszaadja magyar önérzetüket, melyet bizony könnyen elnyom különben bennök az új haza intézményeivel, állandó befolyásával, főként az idegen nyelvű egyházi élettel. Miként Bukovinában, úgy itt is megtartható a magyar nép magyarnak kedvezőbb anyagi helyzetében és az idegen környezetben is. Most ez évben lesz épen 25 esztendeje, hogy az első magyarok ide vándoroltak; meg is akarjuk ezt ünnepelni aug. 15-én Kaposváron, Sask. Gondolja, szerkesztő úr, hogy lehetséges volna egy magyar Mária-zászlót előkelő helyről Magyarországból arra a napra kapni? Akármilyen olcsó vászon volna, csak a megbecsülés jele gyanánt küldjék — beláthatatlan jelentősége lesz. Tudnak elvégre itt is szerezni, de az ó-haza rokonszenve és éltető érdeklődése nem volna meg benne: pedig épen ez az, amire igen nagy szükség van.

Megélni elég jól megélnek az itteni 3—4 éves magyar farmerek, de nincsenek papjaik és nincsenek élő hagyományaik. Amit magukkal hoznak, az évről-évre halványul és erejét veszíti. Hogy ide jöttem, úgy bántak velem, mint Messiással, gyóntak, a misére messze vidékről jöttek el, mindenütt plébánosnak marasztaltak, mit nemcsak azért nem tehettem meg, mivel az ember két helyen vagy több helyen egyszerre nem időzhet, hanem azért sem, mivel édeskevesét értek a buzatermeléshez, állattenyésztéshez stb., ami nélkül a legtöbb helyen éhen halhat az ember. A plébánosokat, misszionáriusokat úgy látja az ember kinn a farmok vidékein szántani, vetni, mint a többi farmert. Magam is próbálom megtanulni ezt a mesterséget, igen egészséges és edző különösen Kanada levegőjében.

Ha szerkesztő úr a kanadai magyarság ügyei érdekében kegyes volna alkalmas helyen megpendíteni és kivenné, hogy egy ilyen zászlót kaphassunk, ennek hatása nagyobb volna, mint ha az összes miniszterek személyesen látogatnának el hozzánk. Nemzeti és vallási szempontból hogy mit jelent ez, csak az tudja mérlegelni, aki közöttük él, járkál, mint jómagam. Igaz, hogy az idő már rövid, de valamelyes összevarrása a megfelelő szinű selyemnek még jókor elkészülhetne, mert nem másról, csak egy szent jelről van szó, melyet hazulról hoznak ezek a jó emberek.

Gondolom, legjobb volna, ha Rákóczi-zászlót kaphatnának; Rákóczi a legkedveltebb hőse az itteni magyarságnak, tárgya beszélgetéseiknek, fölolvasásaiknak s hazavonzó szimboluma a magyar hazának.

Sólymos Oszkár.

Reggeli elmélkedés.

Krisztus bevonulása a lélekbe a szent áldozás alkalmával:
1. hogyan jön ő és
2. hogyan kell őt fogadnunk.

«Áldott, ki az Úr nevében jő! Hozsanna a magasságban.» Mát. 21, 9.

1. Elmélkedjél arról, hogy az anyaszentegyház naponként használja az idézett szavakat a szent misében, értesünkre adván ez által, hogy Jézus hasonlóképen vonult be a mi bensőnkbe is, midőn a legméltóságosabb Oltáriszentségben hozzánk jő. Jézus egy szamáron ülve csak szegényes menetben jött le az Olajfák hegyéről, de mindamellett a legnagyobb tiszteletnyilvánításokkal kisérik. Hasonlóképen száll ő le a pap szavaira a mennyek magasságából a kenyér és bor jelentéktelen szinébe, de áhitattal imádja őt a magasrangú és alacsonysorsú egyaránt. Valahányszor csak áldozol, mindannyiszor diadalmasan jő szivedbe s nagy örömére szolgál neki abban, mint a tulajdon vére árán szerzett és halála által meghódított országba bevonulhatni. «Ime! a te Királyod jő hozzád szeliden.» (Mát. 21, 5.)

Isten és Mária igazi Fia, Dávid királyi nemzetségének sarja jő hozzád embersége szerint. Ne tekintsd őt szigorú uradnak és birálódnak, ki alattvalóival keményen bánik, hanem szeretettel teljes és kegyes atyádnak! O nem azért jő, hogy téged megitéljen, hanem hogy boldoggá tegyen, hacsak tudva semmi nagy bűn nem terhel. Ő nem azért jő, hogy bűneidért megbüntessen, hanem hogy azokat neked megbocsássa és büntetésüket elengedje; azért jő, hogy téged tulajdon szellemével fölékesítsen, kegyelmeivel elárasszon, tulajdon érdemeiben és a mennyei koronában, valamint az örök boldogságban részesítsen. Dicsérd és magasztald tehát Királyod végtelen jóságát és szeretetét s énekeld te is az anyaszentegyházzal: «Áldott, ki az Úr nevében jő!»

2. Fontold meg továbbá azt is, hogy hogyan kell neked is méltán fogadnod Jézust, a te szeretettel teljes Királyodat. Mindenekelőtt, ha netán lelked még valamely bűnnek bilincseiben nyögne, vesd magadat alá a pap feloldozó hatalmának: őszinte és töredelmes szent gyónás által. Azután tedd le valamely rossz szokásodat, vagy a mulandó dolgok iránt való hajlamodat, vagy valamely bocsánatos bűnödnek ruházatát Jézus lábaihoz, hogy ilyképen szived egészen szép és tiszta legyen! Azután menj Jézus elébe és kisérd őt pálma- és olajfaágakkal kezedben. A pálmaág az önmagunk fölött való győzelmet, rossz hajlamaink megzabolását jelképezi, melyet előbb gyakorolnunk kell, hogy jobban elkészülhessünk a szent áldozáshoz; az olajfaág ellenben a keresztényi és testvéri szeretetnek és irgalmasságnak cselekedeteit ábrázolja, melyekben Krisztus Urunknak kedve telik. Mert amit legcsekélyebbnek az övéi közül cselekszel, azt ő úgy veszi, mintha neki cselekednéd. Végre, valamint a nép őt örömmel és tiszteletnyilvánításokkal fogadta, hasonlóképen kell neked is örömmel menned Jézus elé: a hit, remény és forró szeretet buzdulataitól telt szívvel! Ha pedig őt magadhoz vetted, akkor áradozzon lelked a dicséret és hála fohászaitól, de egyszersmind könyörögj különösen az állhatatosság kegyelméért, hogy te is, mint az állhatatlan zsidónép hűtelen ne légy hozzá, megfeledkezve kegyelmeiről és jótéteményeiről, s őt szivedből ismét ki ne taszítsad s új bűnök által megfeszítésébe bele ne egyezzél.

Boldog Gizella, az Oltáriszentség dicsőségén fáradozik.

Óh dicsőséges Jézusom! végtelen hála neked, hogy a szent áldozásban hozzánk jönni méltóztatol. Dicsérjenek és magasztaljanak az ég minden szentei; végtelen jóságod és szereteted maga is dicsérjen és magasztaljon, melynél fogva te mint szelid Király jösz sziveinkbe! De, ó Jézusom! mily szegény az ország, melybe a szent áldozás alkalmával bevonulásodat tartod!

Ah nincs abban semmi, mi neked tetszhetnék. Igen, te tudod, hogy nincs bennem semmi jó azonkívül, mit te magad hozol magaddal. Minthogy pedig ma ismét hozzám jönni és kegyelemkincseidben engem részesíteni méltóztatol, ó hát jöjj, jöjj és áraszd el vele lelkemet isteni tetszésed szerint és a te nagyobb tiszteletedre! Én minden hajlamomat: szivemet, testemet és lelkemet szentséges lábaidhoz teszem le. Uralkodjál ezentúl fölöttük, erősíts meg kegyelmeddel és ne engedd, hogy ismét valaha hűtelen legyek hozzád, miként ez eleddig sajnos, oly gyakran megtörtént! Engedd, kérlek, hogy neked teljes buzgósággal szolgáljak és teljes szivemből szeresselek; és habár most nem is fogadlak elegendő tisztelettel szivembe, mégis egykor a boldog kimulás után vezess be engem magaddal a mennyei Jeruzsálembe! Amen.

Semmer Imre.

Maradj velünk, Uram!

Elbeszélés.

Égbenyuló hegyek tövében, kövér, termékeny szántóföldektől környezve áll egy szép nagy majorház, az úgynevezett «Szentgyörgy-major» nem messze tőle egy kis kápolna szent György tiszteletére szentelve, hová a környékbeli nép gyakorta el szokott zarándokolni; a közeli K... falucskából hetenkint kétszer jött át a lelkész, hogy szentmisét végezzen, az Oltáriszentség egyébként mindig a kápolnában tartatott.

Egy rekkenő meleg augusztusi nap estéjén sötét viharfelhők vonultak el a hegyek fölött; a majorházban ép az esti rózsafűzért végezte a fiatal gazda cselédeivel együtt, neje, a jámbor Margit asszony a kápolnában volt szentségimádást végezni, mint azt rendesen minden este tenni szokta, lévén a kápolnácska gondozása is a majoros családra bizva.

Ezenközben a felhők mint fenyegetőbben húzódtak össze, néha egyet villámlott, érezhető volt, hogy a vihar nemsokára kitör; az erdő fái között forgó szél fútt, s egy-egy kövér esőcsepp esett nagyot koppanva az ablaktáblákra; egyszerre csak egy rémítő villámlás, utána hatalmas mennydörgés, melyre az egész ház alapjában megrendült, és teljes erejével megeredt a zápor, mintha csak öntötték volna le az égből, utána elkezdett esni a jég, de oly sűrűen, hogy mindent elborított.

A gazda háznépével együtt reszketve áll az ajtóban s könnyes szemekkel nézi a természet romboló elemeit, egyszerre fölkiált:

— Nagy Isten! A feleségem odaát van a kápolnában!

— Hagyja csak, gazduram, — szól az egyik cseléd — Margit asszony ezóta biztonságban van és míg a jégeső el nem áll, addig úgysem fog útnak indulni.

De a jég nem állt el, sőt még jobban szakadt. Villám villámot ért és a szüntelen mennydörgés moraja rémesen hangzott a hegyek között.

Az ifjú gazdát most már nem lehetett megnyugtatni; nem törődve a szakadó záporral, kisietett a házból, el a kápolna felé, hiszen hitvesét veszély fenyegette: a ház mellett folyt el egy rohanó hegyi patak, mely ily nagy esőzések alkalmával mindig igen ki szokott áradni, igaz, hogy e vízár ellen magas töltés védte a földeket, mely már évtizedek óta sok veszedelmet hárított el fejük felől, de ki tudja, nem indult-e el az asszony? és útközben igen könnyen szerencsétlenül járhat.

Amint így a sötétben lassan halad előre, áttörve az útjában lévő fatörmelékeken, melyeket a nagy szél hordott oda, egyszerre erős morajlás, dübörgés üti meg füleit, erre egy földet megrázó dörgés következett, és a villám fellobbanó fényénél alig két ölnyire maga előtt látta a megáradt folyót lefelé hömpölyögni a hegyek mellett. A Mura volt, mely áttörte a védgátat és őt elválasztá a kápolnától.

Kétségbeesetten kiáltott föl; most már a kápolnát is minden pillanatban elsöpréssel fenyegette a rettenetes erővel rohanó vízár.

Egy újabb villámfénynél meglátta, hogy egy vastag fatörzs fekszik a rohanó víz felett, ezen talán átjuthat.

Veszélyes vállalkozás volt biz az, alatta veszettül tombolt, harsogott a szennyes áradat, de végre nagy életveszéllyel mégis csak a túlparton volt; rohanva ment most a kápolnába, melynek bejáratánál felesége jött elébe. — Hála Istennek, Margit, hogy itt vagy még! — kiáltá nejét átölelve. — Siess, jer velem, mert a Mura áttörte a gátat, minden perc drága, ha azon a fatörzsön át nem vihetlek, úgy el vagyunk veszve, a víz már a kápolna közelébe ért.

Rémülve hallgatta a nő férje szavait, s így felelt:

— De, Mihály! ha a kápolnát elönti és elviszi a víz, mi lesz az Oltáriszentséggel? Azt el kell innét vinnünk.

— Ahhoz csak a pap érhet hozzá, nekünk nem lehet — mondá férje.

— Szükség esetén másnak is lehet, én tudom — szólt az asszony, — menj csak, helyezd biztonságba a Szentséget.

— De akkor neked itt kell maradnod; két terhet át nem vihetek azon a veszélyes helyen.

— Majd én viszem a Legszentebbet, te pedig engem.

— Nem lehet, ha erősen belém nem fogódzol, belezuhansz a vízbe.

— Akkor vidd át előbb a Szentséget, azután majd engem.

— Addigra a kápolnát veled együtt elviszi a víz.

— Hát akkor Istenért halok meg, Mihály, az Istent jobban kell szeretnünk, mint életünket, jobban mint egymást szeretjük; menj csak hamar, énmiattam ne aggódjál, majd megsegít az Úr engem is. Egy pillanatig még habozott a férj, nejét erősen magához szorítá, de azután mégis Isten szeretete győzött benne. A sekrestyébe sietett a Szentséghász kulcsáért, s egy vélumot vett elő, melybe gondosan, szent meghatottságtól remegő kezekkel begöngyölgette a Szentséget, a hű nő csendesen sírva kérte:

— Mihály! Engedd megcsókolnom a Legszentebbet, nem hiszem, hogy bűn lenne az most, mikor az ember halálra készül.

A férj térdreesve nyujtotta feléje az Úr szent Testét, ő pedig szeretettel, gyengéden, mint egy gyermek, reáhajtá fejét a ciboriumra és csókokkal halmozá azt.

— Üdvözlégy örökké áldott! — rebegte mély meghatottsággal, és férjét az ajtóig kisérte. — Isten veled, Mihály! Siess... Az Úr legyen velünk...

Baljával a drága terhet magához szorítva nagy vigyázattal lépkedett ez most a hajladozó, recsegő fatörzsön át a túlsó part felé, s mikor azt elérte, futott, ahogy csak birt házába, hol legelőször is az Oltáriszentséget

helyezte biztonságba; a kis asztalt leterítve fehér lepellel két égő gyergyát állított oda s egy feszületet, meg két virágcsokrot és erre a rögtönzött oltárra tette a Legszentebbet, beküldte minden cselédjét, hogy imádkozzanak, míg ő nejének megmentésére siet.

Szolgái már előre mentek, ő pedig lélekzet nélkül utánuk, s ekkor látták, hogy a víz már elvitte a fatörzset onnét, átvetette a másik partra. A vihar ezenközben már elvonult, s egy felhő mögül előbujt a hold is, mely borzalmas képet világított meg.

A kiáradt Mura egyik ága épen a Szentgyörgy-kápolnára szakadt, kitört fákat és szikladarabokat sodorva erre, a torony eltünt, az ablakokon tódult a víz befelé.

— Margit! feleségem! — kiáltozta a szegény kétségbeesett férj és bele akart rohanni a tajtékzó vízárba, hogy átgázolja; szolgái azonban visszatarták, hiszen ő is beleveszett volna; elmondták neki, hogy mikor ideértek, látták még nejét a kápolna ajtajában állni, de a víz épen ekkor gördített arra egy hatalmas kitépett fenyőfát, mely őt magával ragadta a folyóba. Halotthalványan hallgatta a férj ez iszonyú szavakat, meredten bámult a szennyes hullámokba, majd elkezdett le és fel szaladgálni a folyó partján, nejének nevét kiáltozva, s egy hosszú póznával kutatta át meg át a vizet.

A szolgák segítettek neki a keresésben, de miután látták, hogy eredménytelen minden fáradozás, csüggedten, remény nélkül indultunk vissza a majorba.

* * *

Éjfél már rég elmult, de a fiatal gazda még mindig ott térdelt fejét mélyen lehajtva az Oltáriszentség előtt; a szobában nappali fényt árasztott a hat égő gyertya, mely a Legszentebbet környezte. Mély sóhaj tör elő a szegény mélyen sújtott ember kebléből, fejét lassan fölemelve tekint a Ciboriumra és elkezd imádkozni, hangosan, gyermekdeden:

— Ó, én Uram, Istenem!... Bocsáss meg... Belenyugszom már a te végzésedbe... Elvesztettem azt, ki nekem mindenem volt a földön, s ez fáj... nagyon fáj... De nem! A legkedvesebb Te nagy nekem... Éretted történt... Éretted, Istenem!

Nem tudom kifejezni hogyan örülök, hogy itt vagy az én hajlékomban, hogy nálam vettél lakást, mint egykor Zakkeus vámosnál... Margit, az én jó feleségem helyet adott neked... Most készíts te is neki helyet a te országodban és engedj engem is egykor odajutnom...

Igy imádkozik, mialatt forró könnyek peregnek arcán végig, s az utolsó szavai zokogásba fulnak: hátul a szoba sarkában álló ágyból is sírás hallatszik. A férfi odasiet és kiveszi egyetlen fiacskáját, gyengéden

csitítgatva odaviszi az Oltáriszentség elé. A gyermek elhallgat és vágyakozva nyujtja kezecskéit a Ciborium után.

— Édes Istenem! Nézd árva gyermekemet... édesanyja teérted halt meg... légy te most anyja helyett mindene... Maradj velünk, Uram! Ne hagyj el bennünket! Segítsd e nehéz keresztet viselni. De nem! Nem úgy gondoltam én... hiszen mi örülünk gyermekemmel együtt, hogy itt vagy házunkban... Úgy-e, kis fiam, te is örülsz a Jézuskának? te is nagyon szereted Őt!

A gyermek mosolygott a Szentség felé, azután lassan lezáródtak szemecskéi és elaludt atyja karjain, mire ez őt ágyába fektette.

Most kívülről valaki erősen megzörgette az ablakot, a férfi egy sejtelemtől megkapva felugrott és kisietett a ház elé, hol egy kisérteties kinézésű alak jött feléje és — Mihály, édes Mihályom! — kiáltással karjaiba omlott.

— Margit! Te vagy valóban, vagy csak szellemed? Oly igen hideg vagy.

— Ne félj én vagyok. Isten csodálatos módon megmentett a halálról... hol van az Oltáriszentség?

— Ott bent a szobában. Ó, mily jó az Isten! ki téged visszaadott nekem!

— Mihály, az Isten megmentett mindkettőnket. Alig mentél át a fatörzsön, mikor ezt a vízár elragadta. Láttam, mert utánad mentem, ha engem is vittél volna, nem jutottál volna oly gyorsan át és mindketten halálunkat leljük a rohanó folyóban.

— De mondd, Margitom, hogyan jutottál te ide, nem estél a vízbe?

— Dehogy nem, mikor a Mura elöntötte a kápolnát, kiszaladtam, de egy nagy fa rám esett, és magával rántott a mély folyóba; én erősen belefogództam a sűrű ágakba és felszinen maradtam, a víz levitt egészen a rétekre, hol egy újabb vízáradat ért utól és elsodort messze a szántóföldek közé, akkor elvesztettem az eszméletemet és jó sokáig feküdhettem ott, mikor aztán magamhoz tértem, eljöttem haza. Hála Istennek, hogy itt vagyok! — mondá és újra férje keblére borult hangos zokogással.

Most látta csak a férj, hogy nejének ruhái egészen át vannak ázva, sárral és iszappal borítva, gyorsan karjaiba kapta tehát és vitte mint egy gyermeket be a szobába; ott Margit kiszabadítva magát az ölelő karokból térdreborult az Oltáriszentség előtt és örömtől túláradva adott hálát a jó Istennek szabadulásáért.

— Uram, jó Istenem! — rebegte hálatelt szívvel — Te megmentettél minket, és fölkerestél a saját házunkban! Légy örökké áldva, szeretve a legméltóságosabb Oltáriszentségben!

Németből: *Adoratrix.*

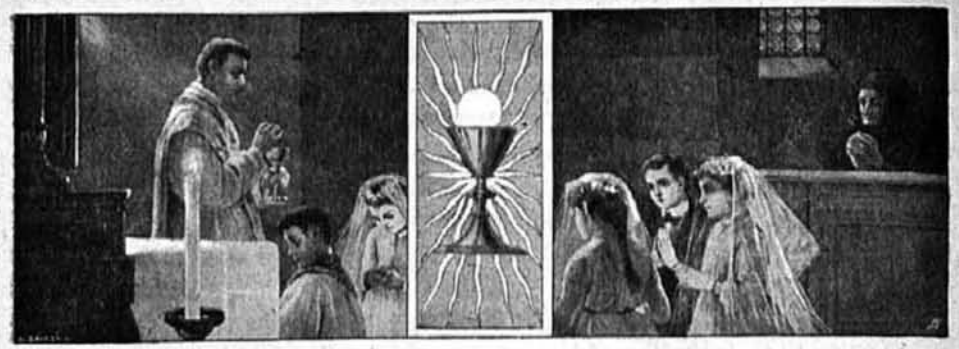

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: Reviczky Aladár főmunkatárs.

A szentáldozás növeli bennünk a megszentelő malasztot s erényeinket.

A RÓMAI katekizmus azt mondja: «*A kegyelemben való növekedés tulajdonképen az Oltáriszentség sajátja.* Ha a keresztségben újjászületünk, ha a bérmálásban megerősíttetünk, úgy az Oltáriszentség által tápláltatunk».

Míg a többi szentségnek nem az a főcélja, hogy a megszentelő malasztot az emberben gyarapítsa, jólehet azok fölvétele alkalmával is növekedik a lélekben az Isten kegyelme, addig az Oltáriszentségnek főcélja, hogy az igazban a malasztot növelje. Amint az orvosság táplálja is a testet, de mégis elsősorban az elvesztett erőket, nedveket állítja helyre s így a főcélja az egészség visszaállítása, míg a jó táplálék vért csinál s fönntartja erőben, egészségben a testet, úgy a többi szentség is inkább az elvesztett lelki erőket adja vissza, vagy új erőket ad, de *a lelket tulajdonkép az Oltáriszentség táplálja.* S mivel a léleknek a megszentelő malaszt a legbecsesebb, azért kimondhatatlan hatást idéz elő a gyakori, méltó szentáldozás.

Az Úr Jézus szentségi vételével növekesznek az áldozó lelkében az isteni erények: a hit, remény és a szeretet.

A szentáldozás növeli a hitet. Ez a szentség, mely a hit titkának neveztetik, nemcsak nagy hitet tételez fel, hanem egyúttal erősíti is és megvilágosítja is azt, ezért az Oltáriszentség a hit kenyere. Amint szent Tamás apostol térdre esett az Úr előtt s ezt mondta: «Én Uram és én Istenem», midőn az Úr Jézus szent sebeinek helyét látta, úgy az áldozó is leborul az Úr előtt, eloszlik minden kételye s szive mélyéből rebegi: Én Uram, és én Istenem! És megismeri az Urat, mint az emmauszi tanítványok a kenyértörésnél.

A szentáldozás növeli a reményt. Amint az Úr, midőn e földön járt, maga iránt minden jó léleknél bizalmat, reményt gerjesztett, csak reá kellett nézni, ruhájának szegélyét érinteni, isteni erővel telt szavait hallgatni s azonnal eloszlott minden kétely, minden kishitűség, minden levertség, minden bizalmatlanság, sőt kétségbeesés: úgy az Oltáriszentségben jelenlevő ugyanazon Úr Jézussal való gyakori érintkezés, táplálkozás is eloszlat majd minden bizalmatlanságot s növeli a második isteni erényt: a reményt.

A szentáldozás gyarapítja, tökéletesíti a szeretetet. Az Úr Jézus az áldozóval oly bensőségesen egyesül, hogy mintegy az isteni Szív összeolvad az áldozó szivével. Már pedig az isteni Szív a szeretet kohója, melyben nem tudnak megmaradni a szeretet lángjai, hanem kicsapnak s az emberi szivet is szeretetre gyulasztják. A jámbor életű Ebner Krisztinának egy alkalommal megjelent az édes Üdvözítő s így szólt hozzá: «Égő szivemből kiveszek egy kis szikrát, hogy szeretetre gyulasszam a te szivedet». Azóta 600 év mult el, de az Úr Jézus Szive nem lett hidegebb s nagy szentségében ugyanazon szeretettől hevül. Képes minden emberi szivet lángra lobbantani. Ezt tapasztalta a szentéletű Bertrand Lajos, ki, ha olykor közömbösnek érezte magát az Isten iránt és e szentáldozáshoz járult, oly meleget érzett szivében, mintha a szentségből kiáradó szeretet egész bensejét tüzes kályhává változtatta volna. Amit ez a szent érzett, azt érezték mások is, kikben nagy volt a vágy és buzgóság a szentáldozáshoz járulni.

Az isteni erényekben való növekedésen kívül növekedik a lélekben egy bizonyos készség minden iránt, ami Istenre vagy az ő dicsőségének előmozdítására vonatkozik. És valóban, távolítsuk el a lelkeket az Úr asztalától s kialszik a lelkekből minden ájtatosság és buzgóság. Míg ellenkezőleg, a gyakori áldozás következtében növekedik a buzgóság, az összeszedettség, az apostoli lelkület s a léleknek minden nemes hajlama. Az áldozásból törtet előre az áhitat melege az egész életre, főleg az Isten félelmére és szeretetére alapított életre. Az áldozásból szellemi áramlatok törtetnek előre az egyház tagjaira, hogy az áhitat szellemében éljenek s megmaradjanak. Az áldozás az áhitat szive.

Hasonlóképen gyarapítja a szentáldozás a lélekben a Szentlélek Úristen hét ajándékát is, melyek szent Tamás szerint természetfölötti, belénk öntött képességek, melyek által a lélek átadja magát a Szentlélek Úristen üdvös befolyásának. Hogy a szentáldozásban valóban közli az Úr a Szentlélek hét adományát is, annak bizonyságául szolgáljon boldog Idának a következő látomása. A boldog szent András ünnepén elragadtatásba esett és az úrfelmutatás alatt, midőn az áldozópap a szent Ostyát fölemelte, látta, hogy abból a fölkelő naphoz hasonlóan hét sugár áradt szét, melyek

az ő szive mélyéig hatoltak s azt a Szentlélek hét ajándékával eltöltötték. Érezte, hogy kimondhatatlanul boldog, mert szive a Szentlélek fényében, kegyelmében, szeretetében s isteni bölcsességében áradozott. Minél többször járul tehát valaki a szentáldozáshoz, annál bőségesebben részesül a Szentlélek hét ajándékában is.

A szentáldozás ezeken kívül más egyéb természetfölötti kegyelmekkel s adományokkal is elhalmozza az áldozó lelkét. Ha a szentek történetét átlapozzuk, láthatjuk, hogy mindazon lelki, szellemi, jellembeli kiváló tulajdonságokat, érdemeket, hőstetteket, melyeknek birtokába jutottak vagy véghezvittek, a gyakori szentáldozás által érték el. Jólehet ebből nem következik, hogy az Úr minden egyes szentáldozás alkalmával osztogat ilyen kegyelmeket, de ha osztogat, úgy azt a szentáldozás tényéhez szokta kötni. Az élet is azt bizonyítja, hogy akik gyakran és méltóan járulnak az Úr asztalához, azok az Úr rendkívüli kegyelmeiben részesülnek, azok szoros kapcsolatban vannak az Istennel, azoknak a lelke napról-napra mind fényesebben ékeskedik, ragyog mint a fölkelő s a delelni induló nap, azok igazán élvezik a sziv békéjét, a léleknek örömeit, a mennyország előízét, az apostoli lelkület boldogságát. *R. A.*

Szent áldozási áhitat.

(Folytatás.)

II. A gyakori jámbor áldozás gyümölcsei.

1. Törleszti a mult bűnöket, melyekre nem emlékszünk.
2. Megóv új bűnöktől, amelyekbe különben újra oly könnyen eshetünk.
3. Csökkenti s enyhíti a bűneinkre rótt ideigvaló büntetéseket.
4. Gyöngíti bennünk a bűn gerjedelmét s vétkes hajlamot.
5. Megtöri a kisérteteket s gyérebbé teszi.
6. A bocsánatos bűnöket elenyészti.
7. A szokásos vétkekben sinylődőt győzelemre segíti.
8. Tökéletesb életre s áhitatra gyulaszt.
9. Felvilágosítja értelmedet, hogy belássad: mi üdvös, mi káros lelkednek?
10. Szivedet Isten szerelmére s a bűn utálatára hevíti.
11. Megőrzi s gyarapítja benned a megszentelő malasztot.
12. Megszilárdítja az ártatlan ifjat a tiszta élet útján.
13. Lelkiismeretedben a békét s szent örömet táplálja.
14. Krisztus végtelen érdemeinek osztályosává tesz.
15. A sátán ostromát ellened, visszaveri, vagy legalább gyöngíti.

16. Lelkednek vigaszt s erőt nyujt az élet bajaiban.
17. A földi hiú javak iránt undort s megvetést gerjeszt.
18. Istentől a legdúsabb kegyelmeket nyeri számodra.
19. A tisztító helyen szenvedő lelkeknek — kikért azt felajánlod — enyhülést és szabadulást keres.
20. Istent dicsőíti és előtte minden egyéb jó tetteink felett a legdrágább.
21. Minket Istennel s Istent velünk a legbensőbben egyesíti; Jézus szivét gyarló szivünkbe vonzza.
22. Szűz Mária előtt kedveltté s vele hasonlóvá tesz, ha, mint ő karjaiban, úgy te kebledben hordod isteni gyermekét.
23. Erősíti hitedet, reményedet, szilárdítja s növeli Isten iránti szerelmedet.
24. Minden áldozás különös kegyajándékkal s örök életre való érdemmel van egybekötve.
25. Egyetlen buzgó áldozás képes szentté tenni.

(P. Hevenesi Gábor S. J. † 1715. «Curia innocentiae.»)

III. A szent áldozás módja. Készület és hálaadás.

1. Szent Alajos három napig készült a szent áldozáshoz; én is követem őt ebben s ezen idő alatt imáimat buzgóbban, tanulmányaimat pontosabban végzem; több önmegtagadást gyakorlok, szenvedéseimet örömestebb tűröm; s mindez azért, hogy szivemet előkészítsem Jézusnak kedves hajlékául. A szent gyónás és áldozás közti időt jámbor könyv olvasásával s a szokottnál több imá (p. o. a töredelmi zsoltárok, Jézus szive letenyéje) elmondásával fogom eltölteni.

2. Az áldozás napján felébredéskor első gondolatom az legyen: «Ime lelkem! a dics szelid királya jön hozzád! Kelj föl Jeruzsálem s öltözzél fénybe, mert közelg világosságod s az Úr dicsősége támad feletted». Fenséges munka vár rám! mert nem embernek, hanem Istennek készítek most lakást szivemben. Ó Jézus segíts meg, hogy méltán vegyelek magamhoz.

3. Azután szent vágyódással siess a templomba: imádkozzál, elmélkedjél Jézus jelenléte s irgalmas szerelme felől! tekintsd őt, mint *jó pásztorodat... orvosodat... tanítódat... királyodat... halálban birádat... az égben örök üdvödet!* Keltsed fel magadban a hitet, a bánatot, az erős fogadást, a bizalmas reményt és szeretetet. Járulj az oltárhoz lesütött szemekkel, összetett kezekkel, szerény tartással, egészen a nagy titokba, Istenbe merülten.

4. «*Végre birom őt s többé el nem bocsátom.*» (Én. 3, 4.) A szivembe

szállott Jézust imádom, magasztalom, hálálkodom neki, kegyelmét könyörgöm magam és szeretteim számára, figyelek arra, amit bennem szól? mire int? mily áldozatot kíván tőlem? mily bűnveszélytől óv? mily különös erénygyakorlatra s önmegtagadásra lelkesít? fölajánlom neki értelmemet, szivemet, tanulmányaimat, végállandóságomat, halálomat! Ezek éltem legdrágább percei, ah ezeket üdvömre jól felhasználom! Míg az ostya bennem épen marad, addig szivemben bírom Jézust; én eleven oltárszekrénye vagyok! Ot fogom körül, kit az egek be nem korlátolnak, ki bennem most kiárasztja szentségének s bölcsességének kincseit! O felix hora, brevis mora! Boldog óra! ah de rövid tartóssága.

5. Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam, könyörülj tapasztalatlan ifjúságomon! jöjj vakságomnak és gyöngeségemnek segítségére! Óh te legtisztább, ki oly *szivesen legelsz liliomok között* (Ének. 2, 16.), őrizd meg mocsoktalan s hozzád méltón lelkemet és testemet. Óh védőm és gyámolóm, édes Jézus! tekints reám, szegény ifjúra és erősíts harcomon a világ és érzékiség ellen! Jézus, neked élek, neked halok, legyek s maradjak tied életben s halálban.

Ily buzdulatok közt *legalább egy óranegyedet* töltvén a templomban, nyugodtan hazatérek napi munkámhoz; de egész napon át törekszem szivemben megőrizni a szent áldozás édes emlékét, békéjét, ünnepélyes csendjét.

Ah minél tovább ragaszkodom Jézushoz, annál tovább mulat ő is bennem kegyével — míg eljő boldog öröklét, midőn «*az Úrral mindig együtt leszünk*». (I. Thess. 4.)

Szentáldozási ima a mohácsi vész előtt.

Szűz Máriához boldog halálért. Egy régi imakönyvből. 1513.

Ó szentséges asszony, ó dicsőséges, ó kegyességes csillaga tengernek, mindenkoron szűz Mária! ne hagyj el engemet, nyavalyás bűnöst én halálomnak idején és a keserves órán, midőn halálnak miatta én nyelvemet nem indíthatom te nevedet kiáltanom és én szemeimmel nem nézhetek és én füleimmel szózatot nem hallhatok. Emlékezzél akkoron kegyességes anya az imádságokról, melyeket mostan mondok te kegyességes füleidbe és segély énnekem az utolsó szükségemnek óráján; és szabadíts meg engemet akkoron minden gonosztól és kegyetlenségnek ő szolgáitól. Vigy engemet enyhülésnek helyére és vigasságos békességnek nyugalmára, hol én örökké áldjam Jézus Krisztust, te méhednek áldott gyümölcsét. Amen.

Drebitka X. F.

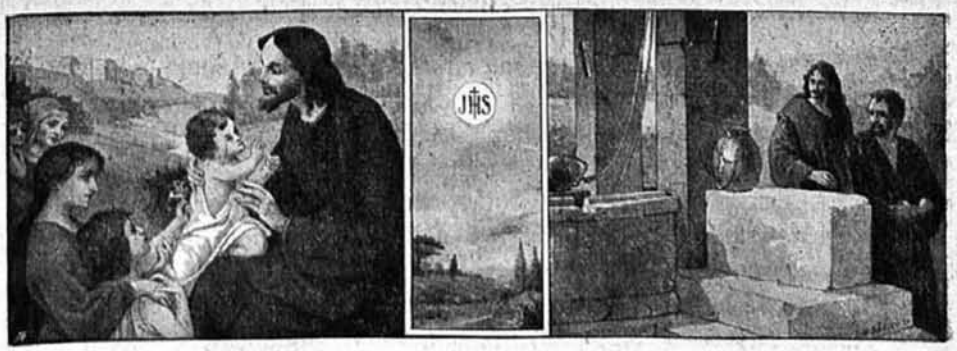

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

Szent Aléna az oltár lépcsőinél.

Szentséglátogatás.

Ég és föld Királya, jóságos Jézusom, ki csupa szeretetből vagy jelen előttem e szentségházban, bánkódó szívvel jöttem Hozzád, mert Téged nagyon sokat bántanak az emberek a legfölségesebb Oltáriszentségben. Szeretnélek kiengesztelni érte, de jaj! magam is bűnös vagyok, magam is sokszor megbántottalak a legfölségesebb Szentségben. Kérlek, hallgasd meg mégis bűnös, de bánkódó gyermeked imádságát.

Ó, édes Jézusom! bár oly erős volna az én lelkem, hogy életemet is odaadnám az Oltáriszentségért, mint 1300 évvel ezelőtt egy hűséges leány, szent Aléna. Mily kedves volt Teneked ez a szent leány, aki atyja bűneiért életét áldozta Neked!

Pogány herceg volt az atyja, bálványimádó anyja is s a kis Aléna is mint szegény pogány nőtt föl. De ime! atyja egyszer csupa kiváncsiságból bement a kath. templomba. Ott épen szentmise volt, Te szálltál le az égből az oltárra és magadra vetted a szent ostya alakját. A szegény pogány atya nem ismert Téged, nem hitte a Te tanításodat; nem hitte, hogy a szent ostya igazán a Te tested és a bor csakugyan a Te véred, azért kinevette és kigúnyolta a szentmisét.

Azonban, Úr Jézus, oly jó vagy! Fájt Neked, hogy a pogány ember így kigúnyolt Téged a legfölségesebb Oltáriszentségben. Azt akartad, hogy helyette az ő leánya, Aléna, annál jobban szeressen, ámbár még pogány volt. Aléna nem tudta ugyan, hogy mi a szentmise és a legfölségesebb Oltáriszentség, de fájt neki, hogy atyja így gúnyolódik. Elkezdett járni a szentmisére s mikor hallotta, Úr Jézus, hogy mennyire szereted a gyermekeket, hogy még a szent ostyában is jelen vagy, csakhogy közöttük lehess, keresztény lett.

Mikor ezt atyja megtudta, katonáival elfogatta. Azután úgy verette és kínoztatta, hogy egyik karja leszakadt. A nagy kínzásban szent Aléna meghalt. Másnap a keresztények az ő templomukban az oltáron találták szent Aléna karját. Te, Úr Jézus, parancsoltad meg az angyaloknak, hogy a leszakadt kart vigyék szent oltárodra, ahol a legfölségesebb Oltáriszentségben jelen voltál. Ezzel azt akartad a keresztényeknek mondani: Ime, megvigasztalt engem Aléna, mert atyja ugyan kigúnyolt Engem, de ő Értem elvesztette karját és életét. Megértették azt a keresztények, eltemették szent Alénát, sírja fölé kápolnát építettek, hogy ott lehessen a szent miseáldozatot bemutatni, amelyért életét adta.

Édes Jézusom, köszönöm Neked, hogy ker. kath. szüleim vannak. Ők nem gúnyolják a szentmisét, nem nevetik ki a legfölségesebb Oltáriszentséget, hanem szivesen járnak a templomba és imádnak Téged. Ó, mily jó nekem s mily rossz volt azoknak a keresztény gyermekeknek, akiknek szülei pogányok voltak, Tebenned nem hittek! Áldlak érte, hogy ker. szülőknek a gyermeke vagyok.

De, édes Jézusom! mégis mennyi ember van még az egész világon, aki Téged kigúnyol, a legfölségesebb Oltáriszentséget kineveti, mint szent Aléna atyja. Nem ismernek a pogányok, akik többen vannak, mint a keresztények; nem hisz benned minden keresztény sem. Ó, mint fájhat az Neked! annyit bántanak, mint ahány tövissel voltál megkoronázva nagypénteken.

Édes Jézusom, minket gyermekeket szerettél legjobban, mikor a földön jártál s a legfölségesebb Oltáriszentségben is minket kedvelsz legjobban. Tudta ezt szent Aléna és azzal vigasztalt meg Téged, hogy meghalt Érted. Nekünk legalább mindenben nagyon jóknak kellene lennünk, hogy Neked örömet szerezzünk, ha már annyi ember nem szeret és megbánt Téged. De jóságos Jézusom, mi is oly rosszak vagyunk Hozzád, annyiszor vétkezünk! Bocsáss meg nekünk!

Imáinkat sokszor elfelejtjük vagy lustán, álmosan végezzük. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

A szentmisét hanyagságból elmulasztjuk s ha ott vagyunk, alig tudjuk bevárni, hogy vége legyen. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Ritkán látogatunk meg itt, rosszul hajtunk térdet, nem vagyunk ájtatosak Előtted, elmegyünk templomod mellett s nem vetünk keresztet, nem gondolunk rá, hogy ott jelen vagy. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Szent nevedet s szenteid nevét a legkisebb dolgoknál kimondjuk. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Szüleinknek szót nem fogadunk. Ó, szánjuk minden engedetlenségünket; szánunk minden barátságtalan és durva szót, amellyel őket megbántottuk; ha sirt értünk édesanyánk, minden egyes könycseppjeért bocsánatot kérünk. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Lelkipásztorunknak, tanítónknak annyi szomorúságot okozunk! Tudatlanok vagyunk és mégis sokszor nem akarunk tanulni. Az iskolában nem figyelünk és egymást bántjuk. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Egymást sokszor nem szeretjük; ha valaki megbánt, nem akarunk megbocsátani, hanem boszura gondolunk. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Lelkünk ártatlanságát, tisztaságát sokszor nem becsültük meg. Gondoltunk és beszéltünk olyanokat, hogy szent őrzőangyalunk szégyenkezett és eltakarta az arcát. Bocsáss meg, édes Jézusunk, bocsáss meg!

Torkoskodtunk sokszor. Elvettük azt, ami nem volt a miénk, hanem szüleinké vagy másoké. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Minden hazugságunkat és rágalmunkat bocsásd meg, édes Jézusom, bocsásd meg!

Ruháinkra, szüleink gazdagságára hiúk és büszkék voltunk. Bocsáss meg, édes Jézusunk, bocsáss meg!

Arra a szeretetre kérünk, mellyel a gyermekeket mindenhol kerested, tanítottad és megáldottad: bocsáss meg, édes Jézusunk, bocsáss meg!

Arra a szeretetre kérünk, amellyel a legfölségesebb Oltáriszentségben a világ végéig szereted a gyermekeket: bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Arra a szeretetre kérünk, amellyel szeretted szent Alénát, magadhoz vetted az égbe s megparancsoltad angyalaidnak, hogy leszakadt karját oltárodra tegyék: bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Vedd szivesen bűnbánatunkat és segíts meg, hogy Neked a legfölségesebb Oltáriszentségben mindig híven szolgáljunk. Akkor Tied lesz életünk, Tied minden gondolatunk, szavunk és cselekedetünk. Akkor, ha nem is öl meg hitünkért senki, mint szent Alénát, mégis az égbe jutunk. Segíts minket erre, édes Jézusunk! Amen.

Jó imakönyvet a népnek!

ÁLTALÁNOS a panasz, hogy a katholikus családok körében elterjedt imakönyvek nem mindig alkalmasak a hitélet emelésére, nem mindig felelnek meg annak a célnak, amelyet a jó imakönyvnek be kell töltenie. Különösen a lelkészkedő papság részéről hangzik mindig erőteljesebben ez a panasz, minthogy a nép kezeiben lévő imakönyvekre emelhető a legalaposabb kifogás. Abban mindenki egyetért, hogy az imakönyvmizériát orvosolni kell. Meg kell szüntetni azt az állapotot, hogy akármiféle obskurus üzleti vállalkozások lássák el a katholikus családokat ima-

könyvekkel. A vigécek által terjesztett cifrábbnál-cifrább külsejű, de tartalmilag ugyancsak szegényesen üres imakönyvek helyett jó katholikus szellemű imádságoskönyveket kell a családok körébe juttatni. Ez annál fontosabb dolog, mert a most közkézen forgó könyvek legnagyobb része minden egyházi jóváhagyás nélkül szükölködik, így hát nem is terjesztheti az egyházias szellemet, nem is lehet előmozdítója az igazi vallásos életnek. A jó imakönyvnek elterjesztése ma már nagyon könnyű dolog, mert meglehetős széleskörű imakönyv-irodalmunk van, mely irodalomnak úgyszólván megteremtője a missióját ezen a téren is betöltő katholikus irodalmi intézmény: a Szent-István-Társulat. S ami különösen megkönnyíti e jó és minden tekintetben kifogástalan imakönyvek elterjesztését, az a Szent-István-Társulatnak amaz előzékenysége, hogy mindazoknak a lelkészeknek, akik eziránt hozzáfordulnak, imakönyveiből egy-egy teljes mintakollekciót bocsát rendelkezésükre. Ez a praktikus intézkedés valóban nagyon megkönnyíti a lelkészek helyzetét is e tekintetben, mert úgy ők maguk, mint az ő révükön hiveik is tájékozódni tudnak majd megfelelő alkalmas imakönyvek felől. Nem kell tehát ezután többé-kevésbbé megbizhatatlan ügynökökre szorulni, a Szent-István-Társulat minden lelkészi helyen szivesen letétbe helyezi imakönyveit megismertetése céljából. A mintakollekció egyes darabjai természetesen meg is vásárolhatók, az el nem kelt példányok pedig annak idején visszaküldendők a Társulatnak. Most van a legkitünőbb alkalom a jó imakönyveknek a katholikus családok körében való elterjesztésére, a közeledő iskolaév kezdetén. Ezen alkalmaknál legszebb és legmegfelelőbb ajándék és emlék kétségtelenül az imakönyv. A lelkészkedő papság, az iskolák és oltáregyesületek figyelmébe és jóindulatába ajánljuk ezt a kedvező alkalmat, mikor a családok tűzhelyeinél nagy eredménnyel helyezhetik el a vallásos élet egyik legfőbb előmozdítóját, a jó imakönyvet és könnyű szerrel kiküszöbölhetik a ponyvairodalom semmire sem jó termékeit. Ez a tevékenység is egyik jelentékeny ága az oltáregyesületi működésnek.

Részletes imakönyvárjegyzéket és teljesen (vagy a kivánt szerinti) mintaküldeményt bizományba a legnagyobb készséggel és haladéktalanul küld a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala mindazon lelkész uraknak, akik eziránt hozzá fordulnak. Mint különös kedvezményt említjük, hogy a Szent-István-Társulat a mintakollekcióból bármelyik imakönyvet ingyen engedi át a főtisztelendő lelkész uraknak, ha abból legalább két példányt utánrendelnek; több példány rendelésénél a kettőn fölüli példányok árából még 20% kedvezményt is ad a kiadóhivatal, azonfelül a megrendelteket portómentesen küldi. Megrendelések a következő cimre küldendők: Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Röptében a nagyvilág körül.

A magyarországi Oltáregyesületek védasszonya. Magyar egyházi, főleg Oltáregyesületi körökben néhány évvel ezelőtt mozgalom indult meg, melynek az volt a célja, hogy Gizella királynénak, Szent István király feleségének boldoggáavatását kieszközölje. Annak idején meg is indult a szabályszerű egyházi per, mely minden szentté vagy pedig boldoggá való avatást megelőz és a bizonyító eljárás során több oly momentum merült föl, mely — hogyha a történeti tudomány adatai révén igaznak bizonyulna, lehetetlenné tenné Gizella királyné boldoggá való avatását. A történeti tudomány ugyanis azzal vádolja Gizella királynét, hogy ő volt az, aki Szent István és fia, Szent Imre halála után az Árpádházi hercegeket megvakíttatta, hogy a trónutódlást rokona, Urseoli Péter számára biztosítsa. A történetirásnak ezt a vádját kellett pragmatikus alapon megdönteni és mint a Katholikus Tudósító beavatott forrásból értesül, a bizonyítási eljárásnak ez a fontos része, úgy látszik, sikerre fog vezetni, mert a római Szentszék által kiküldött bizottság hosszas szünet után most ismét fölvette a bizonyítási eljárásnak már-már elejtett fonalát. Az érdekes ügynek legújabb fejleménye az, hogy a passaui püspök meghivta dr. Nemes Antal pápai prelátust, hogy a bizonyítási eljárás folytatása céljából Passauba utazzék, ahol az első Árpádházi királyné holtteste nyugszik. Dr. Nemes Antal prelátus a boldoggáavatás ügyéről a következőket mondotta:

— Előttünk, magyarok előtt mindig lehetetlennek látszott az, hogy az a Gizella királyné, aki Szent István felesége volt, Szent Imre édesanyja és Szent Henrik testvérnénje, lett volna képes arra, hogy az Árpádházi hercegek szemét kiszurassa, fülükbe forró ólmot öntessen csak azért, hogy őket ilyen módon a trónutódlásból kizárja és helyettük egy idegen ember, Péter trónralépését tegye lehetővé. Újabb történelmi kutatások alapján most aztán kiderült, hogy mindezt az embertelenséget valóban egy Gizella nevű asszony követte el ugyan, de — és ebben tévedett az eddigi história-

irás — ez az asszony nem Bajor Gizella magyar királyné, Szent István király felesége, hanem a palotaforradalom útján trónra került Urseoli Péternek édesanyja volt. A «Gizella» név ugyanis az ősnémet «Geisel»-ből származik, ami magyarul annyit tesz, hogy «tusz» és a középkorban minden királyi családból származó nő, akit idegen fejedelmi udvarhoz adtak oda nőül, Gizella — Geisel — tusz, vagyis kezes volt, amennyiben a két udvar jóviszonyának és barátságának záloga gyanánt tekintettek. A Gizella név tehát gyüjtője egy fogalomnak és e ténynek nemtudásából származó tévedés volt az, amely miatt kicsibe mult, hogy lehetetlenné nem vált a szentéletű magyar királyné megdicsőítése.

Templomok és a földrengés. A kecskeméti templomok országszerte hiresek; történeti beszélyeinkben szerepelnek, az öreg templom nagy harangját a népdal is megörökítette. A fölrengés mindent tönkretett. Az Oltáriszentség is osztozott az emberek fájdalmában, mert mérhetetlen kár esett a templomokban is. Mutatja ezt elsősorban az a hatósági intézkedés, mely a templomokat a kora reggeli órákban bezáratta. Pedig a hajnal első sugarától odagyült a nép a templomok köré és azok csakhamar megteltek imádkozó néppel. Az oltárok előtt, melyeknek szobrai, gyertyatartói felfordultak, a padlózaton, mely törmelékekkel volt borítva, térdeltek az emberek és sokan, kik talán sohasem imádkoztak, most itt kerestek menedéket. A veszedelmes helyzetre való tekintettel azután a reggel hét órakor összeült tanács bezáratta a templomokat.

Meghatározhatatlan a kár a nagytemplomban. Roskovics Ignác freskói, melyek valódi remekművek, erősen megrongálódtak és a templom falaiban is esett kár, a belső berendezés egy része teljesen elpusztult.

A piaristák templomában esett a legnagyobb kár. Ennek a falai össze-vissza repedeztek. Szinte félelmetes a templom belseje a lehullott törmelék-darabokkal. Az oltárok rendetlenségben, gyertyatartók, kánontáblák felfordultak. Megkapó képet nyujt a főoltár, melyre Szent Péter szobra ráborult, mintha csak siratná a templom pusztulását...

A kistemplom is veszedelmesen megsérült, valamint a szentferencrendieké is. Kecskeméten egyhamar nem lesz a templomokban mise... Révész prépost-plebános, aki fájó szivvel emlékezett meg az egyházát ért csapásról, kint a temetőben tart misét.

A kecskeméti katholikus egyházközség anyagi kára ezenkívül is nagy. Mindkét bérpalotája óriási sérüléseket szenvedett és a plebánia-épület is majdnem lakhatatlanná vált.

Az Oltáriszentség és a siketnémák. Megható jelenetnek voltam szemtanúja Bécsben. A siketnémák intézetében egy hitoktatási órán voltam jelen; a meghatottság engem is némává tett, de annál jobban hallottam és értettem, hogy mit mivel itt a kegyelem. A mintaelőadás tárgya az

Oltáriszentség vétele volt. Középen a pap és körben állottak a siketnémák. Magasba emelt kezekkel beszéltek mindannyian, csak hangokat és indulatszókat lehetett hallani, de a szemekben tűz égett és szent lelkesedés. Az őskeresztény egyházból egy darabot láttam magam előtt a Szentlélek ihletésében, ki által az Ige testté lőn. Csupa mozgás, csupa dráma, megannyi mozgalom, vágyakozás, midőn az Isten igéjéről beszéltek jelekben azok, kiknek az emberi ige meg nem adatott. Lionardo Utolsó vacsorája és Rafael Disputája elevenedett meg előttem, hiszen e két képen, mely az Oltáriszentség két legszebb glorifikációja, szintén a kezeknek jelbeszédét rögzítette meg a művész. Az Ige fönségét éreztem a siketnémák ajkain.

Kegyesrendiek kecskeméti temploma.

Ily megható ünnepély folyt le június 11-én a pozsonyi Szentháromság templomban. Ekkor járultak első izben a pozsonyi siketnéma intézet róm. kath. növendékei az Úr asztalához. Dr. Kőhegyi József intézeti hitoktató lelkes szavakkal méltatta a katholikus egyház érdemeit a természet ezen legszerencsétlenebbjei körül, rámutatván arra, hogy általuk is mennyi fenséges alkalom nyilik evangeliumi szeretet és irgalmasság gyakorlására. Megható jelenet volt, midőn ezután a siketnéma növendékek buzgó imát mondtak, készülvén az eucharisztikus Jézus befogadására és megújították a keresztségi fogadalmakat. A templomot diszes közönség töltötte meg gróf Szapáry Ilona, Pongrácz Dóra és Irén grófnőkkel és Czech-Batka Antóniával az élén. A templomi ünnepély után a minden katholikus ügyért lelkesedő Szapáry grófnő vendégelte meg a szerencsétlenségükben is boldog első áldozókat.

Oltáriszentség és iparművészet. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat, a Paulai Szent-Vince-ről nevezett nőkongregáció számára júliushó 10-től 13-ig egyházművészeti tanfolyamot rendezett a következő tárgysorozattal: Július 10-én délelőtt 8—10 óráig Lyka Károly, a «Művészet» szerkesztője tart előadást «Stilegység és stiltisztaság az egyházi művészetben»

címmel, délelőtt 10—11 óráig dr. Fieber Henrik miniszteri referens ad elő «Egyházművészeti izléstelenségek» cimen. — Július 11-én délelőtt 8—10-ig Mihalik Gyula iparművészeti iskolai tanár értekezik «A miseruha alakja és diszítése» cimen, 10—12 óráig pedig Kőrösfői-Kriesch Aladár festőművész tart előadást a «Szőnyegek és gobelinekről». — Július 12-én délelőtt 8—12 óráig Velics László S. J. muzeumőr «Egyházi himzések» cimmel értekezik. — Július 13-án délelőtt 8—10 óráig dr. Némethy theologiai tanár «A miseruha történeti fejlődését», 10—12 óráig pedig Szalay Béláné szaktanító «A csipke technikai és történeti fejlődését» ismerteti. A tanfolyam idején délutánonkint 2—4-ig himzésminták másolása, szinpróbák gyüjtése, csipke- és himzési technikák bemutatása van a műsorba illesztve. Az előadások Ménesi-úti anyaházban tartatnak.

Az Oltáriszentség és a portugál forradalom. Amíg Spanyolország a madridi kongresszuson hódolatát mutatta be a századok Királyának s a londoni koronázáson immár elmaradt az Oltáriszentséget sértő eskü, Portugália az Oltáriszentséghez nyúl s a lisszaboni rendőrfőnök megkezdte több hivatalnokkal a székesegyházban fölhalmozott műkincsek összeírását. A rendőrfőnök becslése szerint azok értéke meghaladja a 22 millió frankot. A legértékesebb tárgyak egyike egy a XVI. századból való 412 drágakővel kirakott monstrancia, melynek értéke egymagában két millió frank. Egy aranykeresztet, melyet még II. Fülöp ajándékozott az egyháznak, megsérülve találtak. Ezeken az arany és ezüst tárgyakon kívül még számos a XVII. és XVIII. századból származó értékes szőnyeget és festményt foglaltak le. A portugáliai papság ünnepies tiltakozást jelentett be a leltározás ellen, minthogy az összes egyházi javak a káptalan tulajdonát alkotják és tőle joggal el nem vehetők.

EGYESÜLETI ÉLET.

A besztercebányai Oltáregyesület választmánya június 9-ikén tartotta havi ülését, melyen bemutatta az igazgató a budapesti központi Oltáregyesület 1911. évi ajándékairól szóló jegyzéket. A választmány az egyesület igazgatóját bizza meg, hogy köszönetet mondjon a szép tárgyak kegyes ajándékozásáért. A kiállítás napjául jún. 29, 30, július 1. és 2. tüzettek ki s a megnyitásra a megyés püspök úr őméltóságát kéri fel a választmány. Majd jelenti az elnöknő, hogy az egyesület gyászzászlaja elkészült s így mi sem akadályozhatja meg, hogy elhunyt tagjaink temetése alkalmával ezzel is kikisérhessük őket utolsó útjukra. Végül a tanácskozó terembe beállított egyesületi könyvtár gondozójául

egyhangúlag özv. Weisz Gyuláné úrnő lett megválasztva.

Oltáregyesületi kiállítás. A besztercebányai Oltáregyesület, mint minden évben, az idén is közszemlére állította azokat a tárgyakat, melyekkel ebben az évben tagjai buzgósága és áldozatkészsége folytán a Zólyom vármegye szegény egyházakat fogja megajándékozni. A kiállításnak, mely az irgalmas nővérek Kossuth Lajos-utcai elemi leányiskola földszinti termében nyert elhelyezést és július 3-ig lesz a közönség számára nyitva, június 29-én d. u. 5 órakor volt ünnepélyes megnyitása, melyet dr. *Radnai* Farkas, megyés püspök végzett. Pontban 5 órakor érkezett meg a főpásztor, kit *Kócsy* Jánosné, az egyesület elnöknője és dr. *Császik* István igazgató fogadtak. A püspök a tárgyak megáldása után szép beszédben köszönte meg a tagok buzgóságát. A kiállítás megnyitása után azután üdvözölte a választmányi hölgyeket, majd az elnöknő kalauzolása mellett megtekintette a kiállítást.

Oltáregyesületi mozgalom az amerikai magyarok között. Lapunk más helyén közöltük azt a levelet, mely elénk tárja a Kanadában élő magyar testvérek sorsát. A budapesti középponti Oltáregyesület rögtön segédkezet nyújtott az Oltáriszentséget hiven imádó népnek és zászlót küldött az amerikaiaknak. Midőn erről *Barkóczy* Ilona bárónő, egyesületünk terjesztőnője a levél íróját értesítette, a következő sorokat vette:

Méltóságos bárónő! Becses levelezőlapja útján a kedvező hírt nagy örömmel és hálával vettük és minden egyes, akinek tudomására jut e fényes kilátás, eltelik azzal a türelmetlen várakozással, mely a kész örömnél is édesebb és lelkesítőbb. Hogy esetleg el ne hibázzam a dolgot, kérem figyelembe venni, hogy ez a zászló a kanadai *össz*-magyarságra legyen kérve, a kaposvári hitközség csak a hely, hol az ünnep lefolyik; emellett minden hitközség maga fog gondoskodni zászlójáról, mint külön hitközségi zászlóról, mint külön hitközségi zászlóról. Ez a zászló a terv szerint telepről-telepre fog vándorolni olyképen, hogy minden két évben körülbelül más-más hitközség fogja őrizni. Igy majd drága ereklye gyanánt állandóan lelkesíti és tartja meg a magyarokat nemzetiségükhöz hiven, a bukovinai székelyek mintájára. Fontos létkérdés is, függetlenül minden nemzeti vonatkozástól, a kivándoroltak számára az öröklött és áthozott hagyományok megőrzése, létkérdés ez; züllésnek indulnak, ha megfosztva minden eszményi irányzattól, a lenézett jövevény szerepében önmegbecsülésüket is elveszítik. Ez a nagy baja sok helyen megvan az amerikai kivándoroltnak, ellenben fönntartó, sőt lélekmentő erő gyanánt hat annak a tudatnak ápolása, hogy ő nem utolsó, hanem szegény bár, de számottevő nemzetnek, vallásos népnek fia és szégyent hoz származására, ha szegre akaszt becsületet, hitet, tisztességet. Kivándorolt honfi-

társáinknak egyéb haladását is nagyban megkönnyíti itt az idegenben, ha nem cigány és hazátlan jöttment szinében tünik föl, hanem jó és kedvező fogalmat kelt magáról a becsülésre való törekvés által. Bizony nagy jelentősége van ennek a Máriás-zászlónak úgy vallási szempontból, mint egyéb érdekek céljából is és nagy jótéteményt méltóztatott gyakorolni ezekkel a mi honfitársainkkal szemben, midőn egy ily, századok emlékeitől megszentelt jelt nyujt oda nekik Méltóságod, mert ha van is nekik megélhetőségük, enni-inni valójuk több és biztosabb, mint otthon, mégis nincsenek tradicióik és emlékeik, ha az óhazaiakat elvesztik és megfakulnak magasabb motivumaik, mert vallásukat az új környezetben, a nyelv miatt, sokszor semmikép sem ápolhatják. Kérem még Méltóságodat a zászló felirásának megállapításánál az összmagyarságra tekintettel lenni. Legmélyebb tisztelettel hálás hive

Solymos Oszkár.

A X. Katholikus Nagygyűlés évkönyve. Az 1910. november havában lefolyt nagygyűlés működését ismertető könyv I. füzetét most adta ki az Országos Katholikus Szövetség, mint a nagygyűlések rendezője. A 215 oldalra terjedő füzet a nyilvános ülések és a szakosztályi tárgyalások eredményeiről ad számot, már terjedelmével is igazolva azt a nagyarányú és változatos működést, mit a magyarországi katholikusok X. nagygyűlése kifejtett. Az évkönyv közli Széchényi Emil gróf elnök nagyszabású megnyitó beszédét, mely úgy a gyűlések jelentőségét, mint a Szövetség hivatásos működését fejtegeti; továbbá benn foglaltatnak Csernoch János érseknek a királyról, s Somssich Béla grófnak a pápa tekintélyéről mondott figyelemre méltó ünnepi szónoklatai. A II. nyilvános ülésnek tárgyait Vay Péter gróf ap. protonotáriusnak a vándor munkásmissiókról, Giesswein Sándor dr. prelátusnak az autonomia aktuális kérdéséről és Prohászka Ottokár püspöknek «a hitetlen világ útjai Krisztushoz» cimen mondott beszédei adták, érdekesen fejtegetve témájukat, domborították ki a kérdések jelentőségét. Nagyhatású beszédek hangzottak el az utolsó ülésen, melyen Krüger Aladár dr. káptalani ügyész a szekularizációról, Buttykay Antal ferencrendi házfőnök a sajtóról szólott, végezetül pedig Mailáth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök nagy hatású záróbeszédben vázolta a nagygyűlés munkájának fontosságát. A három irányú — hitbuzgalmi és karitativ, közművelődési-, szociális — szakosztályi tárgyaláson úgy a hitélet, mint a jótékonyság körébe vágó kérdéseket, továbbá a nevelési és általános művelődési ügyeket, végül pedig a szociális tárgyú témákat minden alkalommal magas nivón álló előadásokkal terjesztették elő és szakszerű viták után emelték nagygyűlési határozatokká. Az Országos Katholikus Szövetség, mint e határozatok végrehajtója, a gyűlés óta lefolyt idő alatt kellőképen igyekezett azoknak érvényt szerezni s már eddig is több irányban sikerült a nagygyűlés által célzott eredményeket elérnie. Legközelebb hagyja el a sajtót a II. füzet, mely a kapcsolatosan tartott egyesületi ülésekről fog teljes képet nyujtani s azonkívül úgy a hazai, mint a külföldi lapok elhangzott véleményeiről összefoglaló képet adni. Az évkönyv a Szövetség hivatalos helyiségében (IV., Ferenciek-tere 7. III. lépcső 1. em. 8. sz. a.) 2 K-ért kapható.

Szerkesztő: **Dr. Makay Lajos.**

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ...	6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával	8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal...	5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés	6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés	3 K 10 f.
Diszes kötés	4 « 10 «
Selyemkötés	6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.
Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Isten nevét hiába ne vegyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNY

Imádság az ország boldogságáért.

A legméltóságosabb Oltáriszentség, kegyelmed trónja előtt alázattal leborulva, édes magyar hazám számára áldást esdek tőled édes Jézusom.

Áraszd reá kegyelmed harmatát; legyen virágzó, mint a liliom, dicső, mint az olajfa s erényeinek illata, mint Libanon cédrusáé.

Nagy Isten, aki egyedül vagy forrása a boldogságnak és áldásnak, áldd meg nemzetünket, amelyet teremtettél, megváltottál és annyi vész között egy évezreden át fönntartottál.

Mindenható örök Isten, ki az Oltáriszentségben a világ végéig velünk maradsz, áldd meg hazánkat, a te örökségedet, amelyet drága szent véreden szereztél s amelyet atyáink vére áztatott.

Mindentudó Isten, ki kenyér leple alatt rejtőzöl, de aki előtt semmi sincs elrejtve, áldd meg a te magyar népedet, melynek ügyét a te hatalmas kezed védje és vezesse.

Hatalmas Istenünk, akinek semmiféle hatalom ellent nem állhat, áldd meg édes hazánkat, hogy mindaz, ami a békét megzavarhatná, távol maradjon határaitól.

Szent Isten, magyarok Istene, aki előtt a szeráfok imádatos hódolattal elfödik arcukat, áldd meg édes magyar hazánkat, hogy téged mindig megismerjen, neked híven szolgáljon, soha ellened pártot ne üssön, hogy így legyen nagy, hatalmas, boldog és virágzó.

Walser-Varga Örökimádás imakönyvéből.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

XII. ÉVF. 1911. 9. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

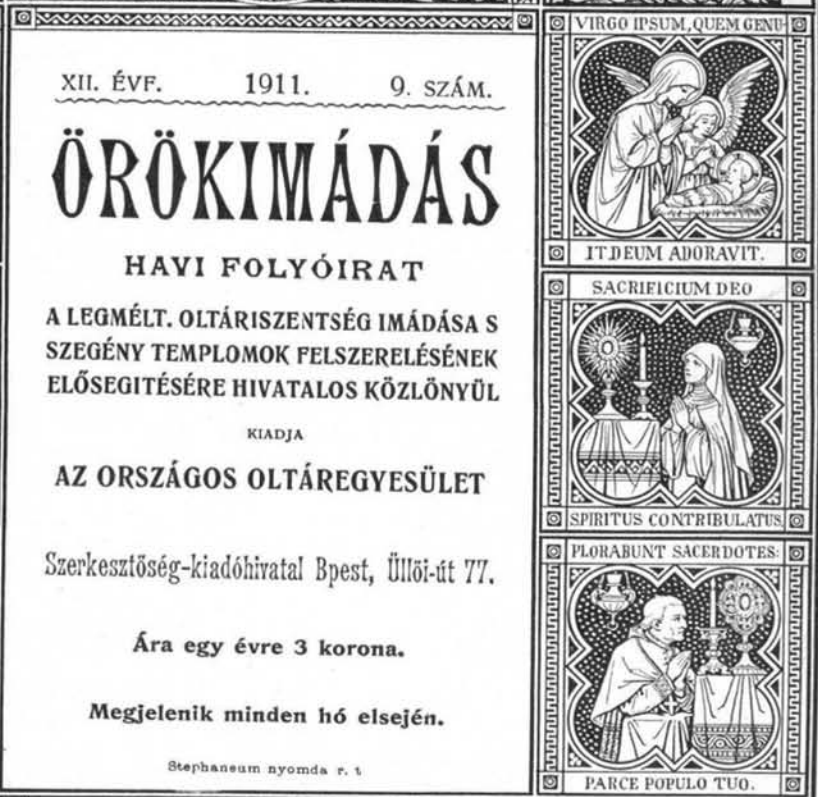

A pozsonyi oltáregyesület ajándékai.

Esztergom főegyházmegye : Aszós : 1 szentségmutató, 1 karing, 1 bursa. *Dercsika :* 1 fehér miseruha, 1 viola miseruha. *Detrekő-Szt.-Miklós :* 6 gyertyatartó. *Dévény :* 1 fehér miseruha, 1 viola miseruha, 1 zöld miseruha, 2 különstóla, 1 missale rom., 6 ravatalgyertyatartó. *Dunaszerdahely:* 1 fehér miseruha, 1 ciboriumköpenyke, 1 alba, 1 karing, kehelyruha. *Egyházkarcsa :* 1 fekete vecsernyepalást, 2 fehér miseruha, 1 velum, 1 karing, 6 gyertyatartó, 1 aspergile, kehelyruha, 2 zászló. *Grinád :* 1 fehér miseruha, 1 beteglátogató stóla, 2 antipendium, 1 oltárvánkos, 1 missale rom., 6 gyertyatartó. *Hidas :* 1 zöld miseruha, 1 karing, 1 öv, 2 kék ministránsruha. *Hidaskürth :* 1 vörös miseruha, 1 karing, 1 beteglátogató bursa, 1 beteglátogató patena és olajtartó, kehelyruha. *Cs.-Kürth :* 1 fehér miseruha és kehelytartó. *Lamacs :* 1 defunctorum. *Miserd :* 1 beteglátogatólámpa, 1 defunctorum, 2 vörös zászló, 1 fehér miseruha, 1 alba, misekancsók. *Nagy-Czétény:* 1 vörös miseruha, 1 viola miseruha. *Nagy-Modró :* 1 ravataltakaró, 1 fehér miseruha, 1 karing, 3 vállkendő, kehelyruha. *Nagyszombat :* (Pálosok temploma) 1 kehely, 1 fehér miseruha, 1 fekete miseruha, 1 fekete miseruha. *Pozsony : a)* Americanum 1 fehér miseruha, 6 gyertyatartó. *b)* Lazareth : 3 különstóla. *c)* Honvédkápolna : 1 kehely, 1 fehér miseruha, 1 vörös miseruha, 1 alba, 1 karing, 1 beteglátogatóstóla, 1 öv, 2 vállkendő, kehelyruha. *d)* Gyermekkórház : 1 fehér miseruha, 2 alba, 1 öv, 3 vállkendő, kehelyruha. *e)* Váralja : 1 fehér miseruha, 2 vörös ministránsruha, 1 beteglátogató-bursa. *Szárazpatak :* 1 zöld miseruha, 1 füstölő, 1 defunctorum. *Eger egyházmegye. Tiszaörs :* 1 fekete vecsernyepalást, 1 vörös miseruha, 6 gyertyatartó. *Erdély egyházmegye. Déva* (reáliskola) : 1 kehely, 1 fehér miseruha, 1 vörös misruha, kehelyruha. *Harasztos :* 1 mennyezet. *Kapnikbánya :* 1 fekete vecsernyepalást, 1 fekete miseruha, 1 ciboriumköpenyke, 1 alba, 1 karing, 2 vörös ministránsöltözet. *Győr egyházmegye : Boldogasszony :* 1 vörös miseruha, 1 ciboriumköpenyke, 2 ministránsöltözet. *Gyulafehérvár-Fogaras egyházmegye. Fogaras :* 1 zöld miseruha, 1 velum. *Kassa egyházmegye. Bodrogkeresztúr :* 3 kehely kijavítása, 1 vörös misreuha, 1 alba, 2 kék és 2 fekete ministránsöltözet. *Vehéc :* 1 fehér miseruha, 1 oltárcsipke. *Rozsnyó egyházmegye. Salgó :* 1 szentségmutató, 2 alba, 6 lavabokendő. *Szepes egyházmegye. Csontfalu :* 1 fehér vecsernyepalást, 1 velum, 1 füstölő. *Bosznia. Banyaluka :* 1 fehér vecsernyepalást, 1 velum, 3 vállkendő. *Sarajevo :* 1 alba, 1 persely, kehelyruha. *Bukovina. Istensegits :* 1 fehér miseruha.

Meghaltak 1911-ben. Józó Ágnes Ószentiványban, Ábrahám Rozália, Ivánszki P. Irén Barstaszár, Jakab Rozália, Rapp Juszt Karolin Budapest. Almási Apollónia Csütörtökhely, Árvai János Dunakiliti, Bencsik Anna Tiszaujlak, Bognár Ágnes Pozsonyeperjes, Bazi Józsefné Dunakiliti, Bendák Porubec Anna Nagy-Vezekény, Beles Mari Tatárszentgyörgy, Cinege Ferenc Pozsonyeperjes, Dara Mária Érkörtvélyes, Domitrarits Nándor, Fleischer Katalin, Handlova, Fodor Máris Kalonda, Gáll Katalin Szete, Gyuris István Zsitvaujfalu, Hoszmann Katalin Bozovics, Horváth Katalin, Henézi Katalin, Hunyadi Katalin, Hómann Erzsébet Barcs, Hofer Anna, Herc Borbála Bars, Hevér Julis Gyöngyöspata, Kovács Zsuzsanna Balogfalva, Kampis Jánosné Salgótarján, Kincses Istvánné, Kardits Ilona, Klement Ilona Budapest, Kovács Lukács Érsekújvár, Lelkes Mihályné, Lelkes Lajosné Dunakiliti, Lipnicki Szolcsánszki Mária Malonya, Luteran Anna Kende, Mayer

XII. ÉVFOLYAM. 1911. SZEPTEMBER. 9. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Várkonyi Fidél S. O. Cist.:* Ki kell göngyölni a zászlót! — *Dr. Hanauer István:* A madridi eucharisztikus kongresszusról. — *Tóth Mike:* Az Oltáriszentség és a nők. — *Sík Sándor:* Síró testvérnek. — *Timár Kálmán:* Andechs kincse. — Az élő kenyér. — *Sík Sándor:* Zsoltár a hegyen. — Az Oltáriszentség és a védő. — *Gáspár Pál:* És volt visszaút... — Katonai kérdések. — *Révész István:* Testvérek segítsetek. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. *Dinka József:* Gyakori szentáldozás Galgamácsán. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* Hangok a gyermekszobából. — Venánciusz, a szentmise kis vértanúja. — Az Oltáriszentség és szűz Mária tisztelete. — Forradalom az oltár előtt. — «Gyermekeim, mit kértek majd szentáldozáskor az Üdvözítőtől?» — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet.

Ki kell göngyölni a zászlót!

A KILENCEDIK kath. nagygyűlésen azt mondta a kongresszus elnöke: «A katholikus kongresszuson elmondott beszédek nem arra valók, hogy általuk szónoki babérokat arassunk, hanem arra hivatottak, hogy mindig újból és újból belekiáltsuk a közönség lelkébe azokat az elveket, melyeknek igazságáról meg vagyunk győződve és mindig újból és újból rámutassunk azokra a sebekre, melyeket gyógyítanunk kell». Csak így érdemes nagygyűlést tartani, ha azok az eszmék az egész magyar katholicizmus tudomására jutnak s ezekkel töltekezik, ezek szerint irányítja életét. Ezért akarok most a IX. nagygyűléssel kapcsolatban az Eucharisztiára vonatkozó néhány gondolatot fölelevenítení. Ezek egyúttal alkalmas előkészületül szolgálhatnak a közeledő idei nagygyűlésre.

Minden nagygyűlésünkről elmondhatjuk, hogy egyúttal az eucharisztikus Jézus diadalünnepe. Ki kételkedik ezen, ha látja a nagy körmenetet, Krisztus különböző rendű és rangú katonáit égő gyertyával a legfőbb kiséretében végigvonulni a legszebb s legforgalmasabb utcákon, úgy, hogy még a más táborba tartozók is megilletődnek s szivük mélyén megérzik, hogy Krisztus igazán király, rex et centrum omnium cordium.

De hogyan függ össze az eucharisztikus körmenet a nagygyűlés elnökének előbb idézett szavaival? Nagyon jól. Mert, t. olvasóim, az eucharisztikus körmenet a nagygyűlés legsikerültebb beszéde. Ennél meggyőzőbben, megnyerőbb módon, szívrehatóbban senki sem beszél. Azért tehát

a legalkalmasabb arra, «hogy újból és újból belekiáltsuk a közönség lelkébe azokat az elveket, melyeknek igazságáról meg vagyunk győződve és mindig újból és újból rámutassunk azokra a sebekre, melyeket gyógyítanunk kell.

Ezen elvek az eucharisztikus Jézusban való hit által lesznek életrevalókká. Krisztus az én Uram, Istenem, mindenem. Csakis vele egyesülve élek igazán. Róla, a szőlőtőről leszakítva, száraz vessző vagyok. Krisztus világnézetem középpontja. Az örökkévalóság jegyében élek. Az örök élet gondolata a helyes világnézet alapköve.

A szentségi Jézus a társadalmi betegségek gyógyítója. A mai kor emberének nincs igazi tartalma, üres, sivár a lelke: életébe az Eucharisztia ad igaz tartalmat. A mai kor hitetlen, gyenge, mert nagyon meglazultak erkölcsei: az eucharisztikus Üdvözítő tiszta, erős nemzedéket nevel, vinum germinans virgines. A tisztaság az erő forrása. Azért mondhatta Bouillon Gottfried az afölött csodálkozó emireknek, hogy egyetlen kardcsapással elvágta egy tevének nyakát: «Erős vagyok, mert tiszta vagyok». «Az Eucharisztiában rejlik a titok kulcsa, mint fogjuk nemzetünket, fajunkat regenerálni és a magyar katholicizmust nemzetmentő munkájában diadalra segíteni».[1]

Azért tehát nekünk is munkába kell állanunk, hogy az Eucharisztia szeretete a könyvekből és a szószékről a szivekbe szálljon és minden lélekben napsugaras lelkivilágot teremtsen. Minden egyes lélekben váltsa föl a katakombák korát Nagy Constantin uralma, vagyis ne csak templomainkban imádjuk az angyalok Kenyerét, hanem az ország-világ láttára imádjuk Őt künn az utcán is az eucharisztikus körmeneten. Föl tehát Krisztust szerető lelkek az eucharisztikus körmenetre a XI. kath. nagygyűlésen! Arról meg lehetünk győződve, hogy Tarzicius szerepére vállalkozunk, mert — ha más nem — a sajtó támadásai és gúnyolódásai el nem maradnak. De Krisztusért érnek bennünket s van-e ennél boldogítóbb tudat? Ki kell bontani s szent büszkélkedéssel lengetni a férfias hitvallás s a katholikus meggyőződés zászlaját.

«Ki kell göngyölni azt a zászlót!
Hadd lengjen nyiltan, szabadon,
Hadd lássa meg jól minden ember
Fönn, lenn és minden oldalon:
Itt a kereszt vitézi vannak,
S az örök város gyermeki,
Harcolni készek félvilággal,
Mely a keresztet megveti.»[2]

Várkonyi Fidél S. O. Cist.

[1] Kánfer Károly Szegeden 1909. aug. [2] Mindszenty Gedeon «A szentek unokáihoz».

A madridi eucharisztikus kongresszusról.

LOURDESBÓL indulva öt óra alatt a spanyol határállomásra Szun-ba érkeztünk. Alig szálltunk le a vonatról, jóleső meglepetésben volt részünk. Egy vörössipkás uri ember lépett hozzánk és mint a kongresszus által megbizott tolmács fölajánlotta szolgálatait. Sapkáján aranybetűs felirást Congresso Eucharistico viselt. Az ő szives kalauzolásával hamarosan átestünk a vámvizsgálás, pénzváltás, jegyváltás nehézségein, elköltöttük az első spanyol ebédet és elindultunk Burgos, onnét másnap Madrid felé.

Madridba éjfélkor értünk. Másnap reggel az utcára lépve, az egész várost már ünnepi díszben láttuk. A processio útvonalán sűrűn voltak felállítva a zászlótartó árbocok a piros-sárga-piros szinű spanyol nemzeti lobogókkal. Nagyobb távolságokban a két útszélen emelkedő oszlopokhoz erősített és egymáshoz áthajló két óriási pálmaág alkotott hatásos kapuzatot. A házak ablakai nemcsak a processio útvonalán, hanem egészen távolfekvő utcákban is szőnyegekkel voltak diszítve.

Már mielőttünk, az nap délutánján érkezett meg a pápa követe. Aguirre biboros, toledói érsek, aki ez alkalommal a királyi palotába szállt. A biboros életszentsége miatt egész Spanyolországban nagy tiszteletben áll. Szent Ferenc rendjéből emelkedett a toledói érseki székre és mint biboros is egyszerű szerzetes módjára él. Más alkalommal, ha Madridba megy, mindig a franciskánusokhoz száll és a belépők nagy meglepetésére előszeretettel helyettesíti a portástestvért. Most azonban kénytelen volt udvari fogaton járni és királyi palotában lakni, mert X. Pius pápa őszentsége személyét képviselte.

A pápai követ a vasutról udvari fogaton a Santa Cruz plébániatemplomhoz hajtatott, ahol őt a papság fogadta. Innen egyházi körmenettel vonult az ideiglenesen székesegyházul szolgáló szent Izidor templomhoz, mely ez alkalomra fényesen föl volt diszítve. A székesegyházban felolvasták a pápai beszédet, mely a biborost a pápa őszentsége helyettesítésével bizza meg. A madrid-alcala-i püspök üdvözlő szavai és a pápai követ válasza után a pápai követ lakására, a királyi palotába ment.

Szombaton reggel féltizenegykor a pápai követ a készülő félben levő új székesegyháznak már kész altemplomában, mely maga is egy fölséges nagy templom, üdvözölte a bold. Szűznek a főoltár fölött oszlopon álló madridi régi kegyképet, a Nuestra Senora de la Almudena-t. Este öt órakor fogadás volt a biborosnál a királyi palotában, ahol tiszteletére megjelentek a kongresszuson jelenlevő előkelő egyháziak. A világi méltóságok fogadása vasárnap délután 3 órakor volt.

Vasárnap reggel kezdődtek a közös szent áldozások, amelyek a város összes nagyobb templomaiban a kongresszus egész ideje alatt tartattak.

Minden templomban egy püspök tartotta a szentmisét és másik beszédet mondott az Oltáriszentségről. Vasárnap a fiúk áldoztak, hétfőn a leányok, kedden a nők, szerdán a férfiak és csütörtökön reggel az El Retiro parkban újból a gyermekek, 20.000 fiú és leány egyszerre. Ez az áldozata 20.000 gyermeknek szabad ég alatt a park pázsitján volt a kongresszusnak legmegindítóbb jelenete.

A megnyitó istentiszteletet vasárnap délelőtt féltizenegykor az épülő székesegyház altemplomába a madrid-alcalai püspök tartotta. Jelen volt az udvar, az összes egyházi és világi méltóságok és a hivők óriási serege, melynek nagy része a templomból az utcára szorult. Mise végeztével az egész közönség nagy lelkesedéssel a karral együtt énekelte az Oltáriszentség új himnuszát, melyet Busca, a capella isidoriana karmestere erre az alkalomra szerzett: Cantemos al amor, de los amores, Cantemos al Senor.

Este 6 órára volt kitüzve a megnyitó ülés, de már 5 órakor a legutolsó hely is el volt foglalva, úgy hogy sok ezer ember csak a templom előtti téren tolongva láthatta az egymásután udvari hintókon érkező előkelőségeket. A nyilvános ülések szinhelyéül Madrid egyik legszebb templom San Pranciteo el grande szolgált. A gyönyörű templom egy hatalmas kupolából áll, amely körül, a főszentélyen kivül, hat kis kupolás kápolna csoportosul. A főszentély az elnökségnek, püspököknek és az előkelő egyháziaknak volt fenntartva. A hatalmas szószék magában a hajóban volt felállítva.

A megnyitó ülésen a Veni Sancte éneklése után az üdvözlések következtek. Legkimagaslóbb pontja a király képviselőjének, Don Carlos infansnak beszéde volt, mellyel a pápai követet és a kongresszust a király nevében üdvözölte.

A második nyilvános ülés hétfőn délelőtt féltizenegykor volt ugyanazon a helyen. A ciliciai örmény patriarka, aki délelőtt az örmény szertartás szerint misét mondott, az örmény háztartásról tartott előadást. Utána Bruchesi montreali érsek a tavali montreali nemzetközi eucharisztikus kongresszus eredményeiről számolt be. A harmadik előadó Almarez y Santos sevillai érsek, aki a szülők, tanítók és írók kötelességeit fejtegette a mindennapi áldozással szemben. Ezután Montes de Oca y Obregon San-Louis de Posesi-i (Mexico) püspök fejtegette, hogy az eucharisztia összekötő kapocs népek és nemzetek, az ó- és az új-világ között. Az utolsó szónok Ballette lourdesi chaplain a lourdesi eucharisztikus csodákról tartott előadást.

A harmadik nyilvános ülésen, kedden délelőtt féltizenegykor Brissant, a bruxellesi fölebbezési törvényszék ügyésze beszédében Spanyolország katholikus multját dicsőítette és kiemelte azt a nagy küzdelmet, amit a judaizmus és a vallástalanság ellen folytatott. Utána az egyetlen jelentkező portugaliai főpap, a bejai püspök emelt szót és röviden megemlékezve a portugaliai állapotokról azt fejtegette, hogy a mindennapi áldozás lesz a népek megmentője. Majd a lugoi püspök beszélt, akinek székvárosát a spanyolok az eucharistia városának nevezik, mert székesegyházában az Oltáriszentség éjjel-nappal állandóan ki van téve imádásra. Ezután de Mun gróf munkatársa, Pouttaint, a párisi főtörvényszék ügyésze fejtegette az Oltáriszentség szociális hatásait. Az ülés utolsó szónoka is világi ember volt, Pidal márki

Aguirre biboros pápai követ.

beszédének az volt alapgondolata, hogy az Oltáriszentség a kereszténység életének a középpontja, mely az egyénbe életet áraszt.

Szerdán délután, jóval négy óra után, amikorra jelezve volt, kezdődött a nyilvános záró ülés. Az első szónok ismét az örmény patriarka volt. Utána a spanyolok legnagyobb szónoka: Don Luis Calpena lépett a szószékre és beszédével, mely az ékesen szóló spanyoloknál is esemény számba ment, egészen magával ragadta a hallgatóságot. Beszédének, melyet másnap a lapok teljes szövegében hoztak, az volt tárgya, hogy Jézus nélkül semmiféle kultura sem képes fenntartani a szo-

ciális rendet. Beszéde óriási lelkesedést keltett. Utána nagy tetszést aratott a német Webel, cassel-i hittanár spanyol beszéde is. Vaudon abbé francia nyelven fejtegette az eucharisztikus kongresszusok eredetét, amelyeknek gondolatát tegelőször Tamitier kisasszony vetette föl. Az óra hétre járt, mikor megharsant a királyhimnusz és a templomban megjelent a király, jobbján a királynéval. Miután a felségek helyet foglaltak, a kongresszus befejeztével az egyes nemzetek képviselői léptek a szószékre és üdvözölték a kongresszust. Utoljára a király emelkedett szólásra és rövid, de meleg szavakkal vallomást tett az Oltáriszentség hitéről és szeretetéről, megköszönte az idegen nemzetbelieknek közreműködését és ragaszkodását fejezte ki őszentsége iránt és magára, családjára, népeire áldását kérte. A király beszédére röviden válaszolt a pápai követ, áldást adott és az eucharisztikus himnusz éneklése mellett oszlott szét a páratlanul szép gyülekezet.

A nyilvános üléseken kívül nagy számmal voltak szakosztályi ülések is, melyeket a város különböző pontjain tartottak. Külön szakosztálya volt a spanyolnyelvüeknek, a franciáknak, olaszoknak, angoloknak, ireknek és németeknek. A németekkel együtt tartották az osztrákok is gyűléseiket. Magyarországból mindössze hatan voltunk jelen, így szakosztályt nem alkothattunk, sőt, sajnos, Magyarország hivatalos képviseletéről sem történt semminemű gondoskodás.

A szakosztályi ülések sorában föl kell említenem a hétfőn este a királyi szinházban certamen literale cimen tartott irodalmi estélyt, amelyen az Oltáriszentségre vonatkozó irodalmi műveket jutalmazták, vetített képekkel bemutatták Spanyolország eucharisztikus nevezetességeit és végre a sevillai székesegyházi táncos fiúk, az ú. n. seizes mutatták be táncukat.

A kongresszus fénypontja június 29-iki nagy processzió volt. A processzió kiindulási pontjául a belváros egyik végén, Prado-múzeum mögött az El Retiro-park elején fekvő San Jeronimo templom szolgált, végpontja pedig a belváros másik végpontján fekvő királyi palota, ahova a processzió az egész belvárost átlószerüen átszelő Calle Alcala és ennek a Puerta del Sol-on túl következő folytatása, a Calle Mayor szolgált. A processzio méreteiről némi fogalmat nyujthat az, hogy kezdete 3/45-kor, a vége pedig 3/48-kor ért a királyi palotához. Az útvonal hosszában 10.000 főnyi katonaság mindenféle fegyvernemből állt sorfalat. A processzió részletes leirását a napilapok hozták. Hasonló körmenetektől főkép az udvar, az állami és katonai hatóságok részvétele által különbözött. A spanyol eucharisztikus körmeneteknek érdekes különlegessége az ú. n. custodia. Az Oltáriszentséget nem maga a celebráló pap viszi, hanem egy e célra készült nagy állványra van helyezve, melyet emberek rudon visznek. A madridi custodia pedig egy fölséges emelvény tetején trónussal az Oltáriszentség szá-

mára, amely négy hatalmas keréken jár. Ezt történelmi ruhákba öltözött templomszolgák huzták és tolták. Ezt a custodiát még egy nyolc ló által vont gyönyörű díszkocsi is kiséri, amelyben senki sem foglal helyet, kizáró-

Az Oltáriszentség diadalútja Madridban.

lag az Oltáriszentség tiszteletére szolgál és azt Madridban minden körmeneten kiséri.

Az Oltáriszentség custodiája mögött jött a pápai követ, a többi püspökök közvetlenül az Oltáriszentség előtt haladtak. A menetet husz díszhintó zárta be, az alcaldeé (polgármester) és a spanyol arisztokráciáé, amelyek üresen követték az Oltáriszentséget.

A menet útközben csak egy helyen állt meg, a Castelar-téren. Itt szőnyegekkel díszített gyönyörű oltár emelkedett, amelyről a pápai követ az Oltáriszentséggel áldást adott. Itt a sevillai táncosfiúk, a seizes is bemutatták hódolatukat az Oltáriszentség előtt.

A processzió teljes kifejlődését a királyi palota Plazza de Armeria nevű udvarán érte el. Ezt az udvart, jobban mondva óriási térséget három oldalról a palota homlokzata és annak két előrenyuló szárnya fogja be, a negyedik oldal szabad és díszes vasráccsal van kerítve. A palota két előnyuló szárnya elejétől végig pompás lecsüngő gobelinekkel volt díszítve. Ide vonult föl az egész processzió, melynek résztvevőit 60—80.000-re, csupa férfi, becsültük. Az óriási embertömeg szép rendben sorakozott és fölöttük egész zászlóerdő, néhány ezer kisebb-nagyobb zászló lengett. A király, a két királyné és az egész udvar a palota erkélyéről gyönyörködött a páratlan látványban és várta a szentség megérkezését. Amint a custodia begördült a Plazza de Armeria-ra az egész udvar lejött a palota kapujához és a padlózatot fedő szőnyegen térdelve fogadta Ő felségét, Sa. Mayestad, mint a spanyol az Oltáriszentséget nevezi. Az egész udvar által kisérve vitte a pápai követ az Oltáriszentséget a trónterembe, innét a palota erkélyére, a honnét áldást adott az egész népre. Áldás alatt az éjjeli adoratorok, akik a téren keresztalakban voltak elhelyezve, magasra föltartották égő gyertyáikat. Áldás után ugyanezzel a fényes kisérettel vitte a pápai követ az Oltáriszentséget a palota kápolnájában és ott a tabernaculumba helyezte. Ezzel a fölséges körmenet véget ért.

A kongresszus befejezéséül két kirándulás szolgált a Toledoba és az Escorialba.

Toledo, a régi góth birodalom székvárosa és Spanyolország primásának székhelye, dicső multra tekinthet vissza. Festői fekvése, bámulatos székesegyháza és egyéb műemlékei ma is nagy vonzerőt gyakorolnak az utazóra és alig van utas, aki Madridig eljutott, hogy meg nem látogatná a kietlen, hanyatló régi várost. A város egyik nevezetessége a mozarab liturgia, amely még a góth időkből maradt fenn és mint liturgikus régiséget a székesegyháznak egyik kápolnájában, a capilla mozarabe-ban ma is még föntartanak. Pénteken, június 30-án a kongresszus tagjainak egy része külön vonatokon, ide Toledoba zarándokolt, hogy megtekintse a város nevezetességeit és hogy meglássa a hires mozarab liturgiát.

Szombaton pedig az Escorialba, a nagy nemzeti szentélybe szállitották külön vonatok a kongresszuson nagy számban jelenlévő adoradores nocturnos, éjjeli adoratorokat. Este 10 órakor kezdődött az óriási templomban az adoráció, amely hajnali 3 óráig tartott. Ekkor szentmise következett, amelyen az adoratorok áldoztak. Ezzel a hatalmas hódolattal vettek búcsut az eucharisztikus kongresszustól.

Az eucharisztikus kongresszusok mindig mély nyomokat hagynak hátra abban az országban, amelyben őket tartják. Madridban Bruchesi montreali érsek számolt be a montreali kongresszus áldásairól. A jövő évi bécsi kongresszuson kétségkivül már be fognak számolni a spanyolok is a madridi kongresszus eredményeiről. Mik lesznek eredményei? Spanyolország nagy beteg és a vallásosságot is nagy veszélyek fenyegetik. Rá jöttek-e erre a spanyolok? A jövő fogja megmutatni. A madridi kongresszus mindenesetre bő alkalmat adott.

Dr. Hanauer István.

Az Oltáriszentség és a nők.

Honnét a gyönge nemben az a lelki erő, mely azon erények gyakorlására szükséges, amelyeknek oly ragyogó példát halmoztuk föl már eddig is?!

Tulajdonképen e kérdést föl sem kellene vetnem, mert a helyes felelet megokolása bölcselkedésbe és hittani fejtegetésbe bonyolítana, ami nem volt szándékomban.

Ez alkalommal csak azt az egy jelenséget emelem ki a nők jellemvonásából, amely kétségtelenül felötlő, hogy t. i. a vallásos, az erényes törekvésű nők, az említett óvószereken és eszközökön kívül, kiváló szeretettel és tisztelettel viseltetnek az Oltáriszentség iránt.

Azt vélem, hogy erényességöknek legalább egyik forrását itt kell keresnünk.

Pazzi szent Magdolna korán reggel, détben és este, sőt a nap folytán is többször, ha tehette, az Oltáriszentségben rejlő Jézushoz sietett, őt imádandó. Ő ez áhitatot ismerőseinek és barátnőinek is fölötte ajánlotta, azt mondván: «A barát többször meglátogatja barátját, jó reggelt, jó estét, vagy jó éjt kíván neki, semmi alkalmat sem mulaszt el, hogy vele szólhasson. Látogasd meg tehát te is így az Urat az Oltáriszentségben, ha ügyeid azt engedik. Meglátod, hogy az imádság az oltár előtt szerfölött fogja benned a szeretetet növelni!»

Szent Klára életében ezeket olvassuk: Ferdinánd spanyol király Spoléto völgyét, mely a szentszékhez tartozott, haddal pusztította. Hadserege között sok szaracén és más hitetlen volt. Midőn e vad sereg Asszíszi városát ostromolta, és a város azon falára, mellyel tőszomszédságban volt Klára zárdája, már fölmásztak, Klára fekvő beteg lévén, a zárdakapuhoz vitette magát és azon edényt is, melyben az Oltáriszentség volt. Itt a kapunál földre borult az Oltáriszentség előtt és forró könnyek közt így fohászkodott: «Lehetséges-e Uram, hogy a te hű szolgálóid, kik itt egybegyül-

tek és kiket te szeretetedben fölneveltél, a hitetlenek kezeibe essenek? Ne engedd Uram a vad állatoknak hű aráidat és szolgálóidat, kiket drága véreddel megváltottál!» — Az ellenség egyrésze valóban azonnal futásnak eredt, egy része elszédült és a falakról lehullott. — A zárda meg volt mentve.

Feria grófnő, ki Avila atyától nyert oktatást az erényesség tudományában, miután szent Klára szerzetébe lépett, fölötte sokáig szokott az Oltáriszentség előtt tartózkodni, amiért is az Oltáriszentség arájának nevezteteett. Egykor kérdeztetvén, hogy mit csinál egész órákig az Oltáriszentség előtt, azt felelte: «Én egy egész örökkévalóságon át is szüntelenül ott mulathatnék; hisz nem Istent találjuk-e ezen drágalátos szentségben, Ot, akiben egykor a mennyben a szentek egész boldogságukat lelik? Boldog Isten! azt kérdik, mit lehet ott csinálni? Szeretni, áldani, hálálkodni, kérni. Mit csinál a szegény a gazdagnak jelenlétében, a beteg az orvosnál, mit a forrásnál a szarvas, az éhes a dúsan megrakott asztalnál? A testi ember nem érti az istenieket». (Mendl. II. 53.)

Szent Teréz azt mondja: «Nem mindenkinek jut az a szerencse, hogy a királlyal beszélhessen, legfölebb azt remélheti, hogy kérelmét egy harmadik személy által eléje terjesztheti; de hogy veled beszélhessünk, oh dicsőség királya! ahhoz nincs szükségünk közvetitőre, te mindig készen vagy mindnyájunkat a drágalátos Oltáriszentségben meghallgatni. Mindenki, aki csak akarja, itt mindenkor megtalálhat, s a legbizalmasabban beszélhet veled. És ha végre nagy bajosan be is juthat valaki a királyhoz, mily sokba kerül ez? mily ritka szerencse! De veled, én Istenem, minden ember beszélhet ezen szentségben, éjjel-nappal és ahányszor csak akar».

Szent Teréz, testvéreinek is ezen tanácsot adta: «A szent áldozás után Jézus úgy van jelen szivünkben, mintha az irgalom trónusán ülne, hogy kegyelmeiben részesítsen. Mintegy így szól: Mit akarsz, hogy veled tegyek? Azért ezen jó alkalmat nem szabad elszalasztani, hanem sziveinket előtte föl kell tárnunk». (Mendl. II. 77.) *Tóth Mike.*

SÍRÓ TESTVÉRNEK

Testvér, én érzem, a lelked remeg,
Pillád nehéz, nagy könnyek égetik.
— Testvér, melletted áll a Krisztus.
Testvér, törüld le könnyeid.

Nehéz, nehéz, fojtó a fájdalom,
Ráül a szívre, mint az éj sötétje.
Búsan, bágyadtan, elapadtan:
Testvér, nézz föl a fényes égre.

Csaló a könnycsepp. Hazug a halál.
Látom a lángját egy nagyfényességnek.
A szeretet nagyobb, mint a halál,
A szeretet az élet, élet.

A fájdalom óriás titka ez:
Isten csókol meg, ha a lelkünk reszket.
— Testvér, melletted áll a Krisztus.
Testvér, csókold meg a keresztet.

Sík Sándor.

Andechs kincse

(Folytatás.)

5. Szentséges kápolna.

Az ANDECHSI kegyhely kettős jellege — a Boldogságos Szűz s a legmélt Oltáriszentség kegyhelye — a templomnak építészeti stiljében is kifejezésre jut. Maga a templom ugyanis mai alakjában (átalakítása a XVIII. századból való) a rokokó-stil káprázatos díszítéseivel pompázik; a hozzátartozó szentséges kápolna ellenben mindmáig eredeti alakjában, gót stilusban, vagyon fenntartva.

A szentséges kápolna a templomnak egyik emeleti oldalkápolnája; keskeny lépcsőzet vezet fel hozzá. A kápolnát még a középkorból származó kovácsolt vasajtó zárja, melynek bonyolult szerkezetü závárzata nyujtott biztonságot a kápolnában fölhalmozott szent ereklyéknek. Ám lépjünk be a szent helyre!

Az alacsony boltozatú, sötétes kápolnában elsőben is a szent ostyák oltára vonja magára a figyelmet. Itt őrzik a három csodás ostyát a diszes szentségtartóban, mely a XV. századi ötvösművészetnek valóságos remeke.

A kápolna bejárata fölött három régi kép huzódik meg a félhomályban; figyelemreméltóak, mivelhogy a csodás ostyák történetére vonatkoznak. A Nagy szent Gergely pápát, illetve szent Leó pápát föltüntető fatáblás képek eredetileg egy szárnyas oltárnak a festményei. A III. Albert herceg bőkezűségéből emelt templomnak egyik oltára 1458-ban szent Gergely tiszteletére lőn szentelve; ezen az oltáron lehettek régente az említettem képek.

A középső festmény szent Gergely pápa miséjét tünteti föl. A képen oltár látható, a háttérben pedig csúcsives templom mellékhajója, melynek magas ablakain át megtört fény szüremlik át. Elől az oltár körül térdreboruló hivők serege, a különböző társadalmi osztályokat képviselve. Az oltárnál Gergely pápa a szent ostya fölé hajolva a néppel egyetemben hő imával ostromolja az Úr Jézust, hogy csodával tegyen tanubizonyságot valóságos jelenlétéről az Oltáriszentségben.

A szárnyképek egyike ugyancsak szent Gergely pápát tünteti föl ülő helyzetben, kezében a róla elnevezett két szentostyával; a háttérben pedig városrészlet látható. A másik kép IX. Leot ábrázolja, szintén ülőhelyzetben; kezében az a szentostya, melyet ő hozott Németországba; a háttérben egy szárnyas oltár.

A kisebb képeknek — mint behajtható szárnyaknak — hátlapján Andechs nevezetesebb ereklyéi vannak feltüntetve ügyes csoportosításban.

Ezen régi oltárképekben a műtörténészek a müncheni iskola alkotásaira vélnek ismerni. Gondos kidolgozás jellemzi a főképet. A szárnyképek

már egyszerűbb kivitelűek; a még jobb állapotban fennmaradt Leo-képen mindamellett figyelemmel volt a művész a mélységi tagolásra is.[1]

A festmények alkalmasak voltak arra, hogy a kegyhelyre zarándokló írástudatlan nép előtt megérzékítsék a csodás ostyáknak a szószékről hallott történetét.

Manapság a templom galleriáján körülfutó képsorozat tárja elénk a kegyhely történetét. A képek közül több vonatkozik a szentostyákra. A kezdetleges kivitelű képek a templomnak régebbi, az 1669. évi tűzvészkor elpusztult képsorozatát utánozzák, s művészi beccsel nem birnak.

Még egy festmény vonatkozik Andechs főkincsére: a szentséges kápolna külső falán levő kép. Az ujabb időből származó falfestmény a csodás ostyákat ábrázolja, a szentségtartó előtt térdreboruló angyalokkal. Ez az igénytelen falfestmény fölhivja a látogatók figyelmét a kápolna nevezetes ereklyéjére.

A szentséges kápolna egyúttal a templom kincstárául is szolgál. Itt őrzik azt a sok-sok szent ereklyét, miket a letünt századoknak vallásos kegyelete halmozott össze Andechsban.

***

Andechs nemcsak mint az Oltáriszentségnek kegyhelye, hanem magyar vonatkozásai miatt is vonzott engem. 1907. július 21-én fordultam meg Andechsban. Jeles alkalom vitt oda; ugyanis abban az esztendőben ünnepelte a világegyház Árpádházi szent Erzsébet születésének hétszázados évfordulóját. Szent Erzsébetünknek nevét pedig mennyi emlék hirdeti Andechsban!

A hagyomány szerint szent Erzsébet özvegysége idején megfordult Andechsban. Szent Erzsébetnek emlékét máig is őrzik a kegyhelyen a helyi mondákon kívül a tőle származó emléktárgyak és ereklyék. Az emléktárgyak közül műtörténeti szempontból is nevezetes szent Erzsébetnek mellkeresztje.

Az andechsi kegyhelynek szent Erzsébet az egyik védőszentje. 1907-ben, szeptember 8—10. napjain az andechsi szent hegyre zarándokoltak el a bajor katholikusok, nemzeti kegyelettel ünnepelve szent Erzsébetet a hétszázados jubileum alkalmából.

Az andechsi kegyhelyhez fűződik még a szabadságharc korának egyik kevésbbé ismert eseménye. 1849-ben, mikor még javában folyt a szabadságharc, Jarke udvari tanácsos Bécsből elzarándokolt Andechsba s megújíttatta a Habsburg-ház fogadalmi gyertyáját. Természetesen a császári hadak győzedelméért imádkozott a kegyhelyen.[2]

Timár Kálmán.

[1] Heldwein: Aus Kirche und Kloster Andechs. 1907. 10—14. l.

[2] V. ö. Sattler i. m. 844. l.

Az élő kenyér.

Hitünk legnagyobb, legmélyebb titka maga az *Isten.* Nem mintha Isten magában véve titok volna, mert hiszen világosság az Isten s nincs benne sötétség, de titok a mi véges, gyenge értelmünk számára, mely az isteni világosság teljességét felfogni nem képes s Isten lényébe nem hatol be még a kinyilatkoztatás után sem, mert a kinyilatkoztatásban is fenmaradnak az istenség titkai, végtelen *hatalma, bölcsessége* és *jósága.*

Elébünk tárulnak ezek már a természetes kinyilatkoztatásban. Mert ki fürkészheti ki a teremtő erőt, mely a millió lényeket teremté, melyek a világegyetemet betöltik, mely a naprendszert teremté, halhatatlan lelkeket hozott világra, melyek értelme tovább terjed, mint a csillagok világa, mert áthatol azokon, akarata hatalmasabb, mint a legerősebb természeti erők, mert azokat is hatalmába hajtja? Tied a hatalom mindörökké, mondja az Irás, s ki állna ellen a Te karod hatalmának? mint a porszem előtted a föld, mint a reggeli harmat csöppje, mely földre hull. Ép oly kifürkészhetlen Isten bölcsessége, mely e végtelen egésznek minden részeit beosztá s mindent mérték, szám, súly szerint elrendezett.

És minden az Isten szeretetéről szól hozzánk: szereted mindazt, ami van és semmit sem gyülölsz, amit alkottál, mondja a Bölcsesség könyve, mert semmit sem alkottál, vagy teremtél gyülöletből. Mindnyáján könyörülsz, mert mindent megtehetsz s elnéző vagy az emberek bűneivel szemben, ha bűnbánatot látsz. Uram, ki a lelkeket szereted, megkimélsz mindeneket, mert mind a tiéid. Ó Uram, mily jó s édes a te lelked mindenekben!

De Isten akarata kezdettől fogva egy magasabb teremtésre irányult, mely hatalmát, bölcsességét és irgalmát még sokkal nagyobb mértékben nyilatkoztassa ki, de egyúttal azok titkát még mélyebben elrejtse. A bűnbeesésre következő megváltás isteni művében az Isten irgalmas szeretetének titka megmagyarázhatlan. De az Isten hatalmának titka is növekedett tartalomban és jelentőségben. Mert nagyobb hatalom volt szükséges ahhoz: az emberbe a természetfölötti élet csiráját oltani, mint természetes erőivel felruházni, az elbukott embert a bűn s a bűn atyja szolgaságából kiragadva ismét Isten gyermekévé tenni, mint őt teremteni. Ki fürkészi ki e hatalmat? S mint vezeti Isten bölcsessége az emberi nemet üdvösségre Krisztusban: az egyiket a pogányság árnyékán, a másikat a törvény igáján át vezeti, mindent elzárva a hitetlenségben, hogy mindnyáján megkönyörüljön. Aki az emberiség vallási történeteinek rejtélyeit fürkészi, az együtt kiált fel sz. Pállal: ó Isten bölcsessége gazdagságának mélysége! Mily megfoghatlanok az ő itéletei s kifürkészhetlenek az ő utai! mert ki ismerte

fel az Úr értelmét, vagy ki adott neki tanácsot, vagy ki adott neki elsőbb valamit, hogy azt visszakapja? Ő tőle és ő általa és ő benne van minden, övé a dicsőség mindörökké!

Az Isten hatalma, bölcsessége és irgalma egyesült, hogy az idők teljében véghezvigye az emberiség vallási történetének nagy cselekedetét: *a Krisztus keresztáldozatját*, a legnagyobb isteni titkot. Nincs a természetes emberi értelem számára a világtörténelem millió és millió eseményei közt egy is, mely titokzatosabb volna, mint Isten fiának feláldozása a Kálvárián, melyet a római helytartó parancsára római katonák hajtanak végre, de az értelmi szerzők a zsidó nép főpapjai, irástudói, farizeusai: a máskor mindig harcban álló hivatalos zsidóság és pogányság leghatalmasabb képviselőinek együttműködése.

De aki hivő lélekkel áll a Golgotán s elmélyed az ó- és újszövetség kinyilatkoztatásának tartalmába, megszívleli a katholikus Egyház tanítását Krisztus megváltó művéről, méltányolja a kereszténységnek ez esemény tartalmáról s jelentőségéről tett kétezeréves tanuságát, az az áthatlan titok dacára maga is felfogja e tartalmat és jelentőséget, felismeri a Krisztus kereszthalálában az antik emberiség engesztelő áldozat utáni vágyának beteljesedését, mely minden a kereszténység előtti vallás lényegét teszi. A csöpp vért, mely megváltsa őket a bűntől s az erkölcsi haláltól, nem találták meg, hiába keresték véres áldozatokban, még emberáldozatban is. Hiszen az antik pogányvilág az első ember fiának ivadéka volt, kinek áldozata nem volt kedves Isten előtt s ezért irigységből testvérének gyilkosa lőn s e véres tett után kezdé hosszú és fáradságos bolyongását a világban s a világi kulturában, mely őt és utódait mindig távolabb vezette Istentől. És a pogány emberiség mégis évezredeken át megőrizte e vágyat, lehetett-e ez a vágy s a vele járó mondhatlan fájdalom mindhiábavaló?

Az ó-szövetség könyveiben mind világosabban s határozottabban lép föl az igazi engesztelő áldozat isteni igérete, egyrészt az ó-szövetség előképes áldozatai által, kezdve Ábel áldozatától egész a jeruzsálemi templom udvarában bemutatott véres áldozatokig, másrészt a megváltás igéretének ismétlése által, kezdve az ősevangéliumtól, mely egy asszony magzatját igéri, ki a kigyónak fejét ej fogja tiporni, egészen Izájás prófétáig, aki elénk állítja a fájdalmak emberét, ki magára veszi a mi bűneinket s saját életét áldozza fel a bűnös emberiségért engesztelő áldozatul.

Hogy a Krisztus kereszthalála az igazi engesztelő áldozat igéretének a beteljesedése, ezt tanusítja az új-szövetség s ez épen a kereszténység alapvető ténye. Jézusnak nevezd őt, mondja az angyal szent Józsefnek, mert megváltja népét bűneiktől. Ma született a ti Megváltótok, az Úr Krisztus, mondja az angyal a pásztoroknak. Ime az Isten bárányа, ki elveszi a világnak bűneit, igy mutat rá Ker. szent János. És Krisztus maga is azt vallja magáról: azért jött az ember fia, hogy életét adja megváltásul sokakért. Önként adta oda életét: életemet adom juhaimért... senki sem veszi el tőlem, hanem önként adom oda, mert hatalmam van azt odaadni s ismét visszavenni. E parancsolatot vettem Atyámtól. E parancsolatot hajtotta végre, mikor engedelmes volt mindhalálig, egészen a kereszthalálig. A kereszthalált tartja szem előtt szent Pál, mikor azt mondja: Krisztus szeretett bennünket s értünk adta magát át Istennek áldozatul, pár sorral alább pedig: Krisztus szerette az Egyházat s önmagát adá érette, hogy megszentelje s megtisztítsa a vérkeresztségben az élet igéje által. A galatabeliekhez pedig így ír: az Isten Fiában való hitben élek, aki szeretett engem s önmagát áldozta fel érettem. Péter pedig azt írja: Krisztusnak, a szeplőtlen bárányнak drága vérével vagytok megváltva. Szentirási alapon ismerjük fel tehát, hogy Krisztus áldozati halála a legnagyobb isteni titok. De tekintsünk fel magunk a Megfeszítetthez! Minden szeretetet fejez ki rajta, a töviskoronázta fej, a szögekkel átvert kezek és lábak, nyilt oldalsebe, lándzsával átdöfött szive! valóban a fájdalmak embere, kihez hasonlót sem azelőtt, sem azóta nem látott a világ. Az angyalok nyelve nem elég kifejező e fájdalmat leírni. Izájás próféta így rajzolja: alakja s szépsége nincs, látják őt, de nincs többé alakja, nem vágyódnak utána, a megvetett után, az emberek leghitványabbja, a fájdalmak embere után, aki ismeri a gyöngeséget, szégyenből elfedi arcát, azért nem is tekintünk reá. Mily képet rajzolt volna róla a hatalmas szavu próféta, ha látta volna vért izzadni a getsemani kertben, ha látta volna elfogatását, amint a katonák meggyalázzák, megostorozzák, tövissel koronázzák, ha látta volna, mint cipeli a keresztet s háromszor roskad össze a kereszt súlya alatt, ha látta volna a keresztrefeszítést. A testi fájdalomhoz járulnak a lelkiek: Judás árulása, a halálfélelem a getsemáni kertben, a tanítványok futása, Péter tagadása, a zsidó nép hálátlansága, a farizeusok s irástudók gúnyja s a mindennél nagyobb lelki fájdalom, mely a keresztre feszített ajkaira a zsoltáros szavait adja: Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?

Mind e testi s lelki fájdalmakat az Atya iránti engedelmességből s szabad elhatározásból magára vette Krisztus, nem hogy saját bűneiért mutasson be áldozatot, mert ő szent, bűntelen, szeplőtelen volt, hanem tiszta szeretetből az emberiség iránt, irántad és irántam és mindnyájunk iránt. Engem, szegény bűnöst szeretett s érettem áldozta fel magát, ez a szeretet valóban kifürkészhetlen titok, mely mind az isteni titkokat magába zárja. Ha e titkot kifürkészhetnők, úgy az egész mindenség, a természet s az ember világa nem volna többé titok előttünk, az Istenség mélységei árulnának fel előttünk!

(Folyt. köv.

ZSOLTÁR A HEGYEN

Állok a Tábor-hegy felett.
És éneket mondok az Úrnak.
Hegyi zsoltárt énekelek.
Hangosszavút, magasanszállót,
Áradót és szerelmeset.
Igék, zengők, szerelmesek,
Ajkamra omolva tólulnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Az Úr hallgatja szavamat.
Enyém, magamé most az Isten!
Az örök folyók belém omlanak,
Az örök tüzek nekem égnek.
És belőlem ragyog a nap.
A végtelen csillaghadak
Tűzre az én tüzemen gyúlnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Enyém az Úr! Enyém az Úr!
Engem most megcsókol az Isten,
Tüzesen, olthatatlanul.
Minden gyönyört lelkembe csókol,
Míg lelkem megmámorosul.
Nagy, égő könnyem egyre hull.
Nagy, égő rózsák egyre hullnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak.

Minden dalol. Minden ragyog.
Minden az én dalomra reszket.
Most lelkem mindent egybefog.
A Tábor-hegyről égrezengő
Énekes, hangos száj vagyok.
Új, szent dalok, égő dalok
A lelkemen, szikrázva gyúlnak.
Énekelek.
Éneket énekelek az Úrnak. *Sík Sándor.*

Az Oltáriszentség és a véderő.

Sok katonát láttam már, kik oly közönyösen mentek el az Oltáriszentség mellett, akár az útszéli tuskó mellett. Barátom! Tudod-e, mi az Oltáriszentség? Krisztus Jézus szent teste és vére. Az Oltáriszentségben jelen van Jézus az ő istenségével és emberségével, azért imádni kell Őt s előtte térdet hajtani. Ha tehát bemégysz a templomba, ha a pap az Oltáriszentséget a beteghez viszi, vagy valahányszor elhaladsz az Oltáriszentség előtt, térdelj le és add meg az Uradnak-Istenednek, a legfőbb Hadúrnak a köteles tiszteletet. Napoleon 1802-ben ily rendeletet adott ki:

«A hadsereg az Oltáriszentség előtt adja meg az előírt tisztelgést.» Ugyanezt írja elő a Dienst-Regl. és az Utasítás. Ne szégyeld, barátom, Krisztusodat megvallani.

Az Oltáriszentség a szentmisében áldozat. Krisztus meghalt érettünk a keresztfán s ezen áldozatot fölujítja a szentmisében, azért minden katholikus hadfinak ezen áldozaton részt kell vennie. El ne mulaszd, barátom, vasár- és ünnepnapokon a szentmisét. Kérj engedelmet, menj el és ájtatosan imádkozzál. Tartsd meg te is azt, amit a szentesi csendőröknek parancsolt 1902-ben Hunyetz csendőrparancsnok: «A vallás tanítja, hogy nagy bűn az, ha valaki igaz ok nélkül vasár- és ünnepnap nem jár el a szentmisére. Azért óhajtom, hogy a szolgálatmentes legénység rendesen

eljárjon a templomba s ott imádkozzék. Az altisztek járjanak elő jó példával. Hiszem, hogy Isten megsegíti csendőreimet».

Az Oltáriszentség eledel is a szent áldozásban. Jézus Krisztus, az Isten Fia annyira szeret minket, hogy velünk a legbensőbben akar egyesülni a szent áldozásban. El ne felejtsd: katonai becsületed követeli, hogy mindig méltón fogadd szivedbe a legfőbb Hadurat, vagyis halálos bűn ne legyen lelkeden akkor, midőn áldozol. Végezz tehát előbb jó gyónást s készülj el méltón Urad vételére (a 37. oldalon).

Minél többször gyónsz és áldozol, annál derekabb katona és becsületesebb ember válik belőled. II. Rákóczi Ferenc, a keresztény hős s nagy fejedelem minden vasárnap áldozott. Ez volt vigasza, ereje s boldogsága. A gyakori áldozás tette lelkét naggyá. Nem tudnál, édes barátom, te is időt szakítani magadnak, hogy havonként vagy hetenként legalább egyszer áldozzál? Időt tudnál szakítani, de hogy erős akaratod van-e, meg nagy szeretet Isten iránt, arra csak te tudsz választ adni.

Reviczky katonai imakönyvéből.

És volt visszaút...

Egy ősz író ifjúkori jegyzeteiből.

A XVIII. ZSOLTÁRBAN olvasom: delicta quis intelligit. Különös súllyal hatott lelkembe a kérdés: a bűnt ki érti? És e kérdés úgy cseng, hogy a felelet is benne van: Nincs értelme a bűnnek. Nincs maradandó célja, a bűn történési részének pedig így igazán nincs értelme! Élvezel? Hiszen Epikúrosz is tovább jutott, mert azt mondotta: élvezz, de ne feledd célodat; élvezz, de örömödet válogasd meg. Coronemus nos rosis, igen, de igazi legyen az a rózsa és ne mesterséges! Itt hangoztassátok, hogy vissza a természethez! Ne parfum-ös papiros-rózsát adj, hanem tőről metszett harmatos, tövises rózsát adj, tőről metszett harmatos, tövises rózsát! Szúr a tövise? Vigyázz! Minden örömben van üröm. Ha nem ízlik az üröm, nem szomjazz örömöt! Vagy mindkettő legyed a tiéd...

Delicta quis intelligit? Senki. És mégis mennyien követik el! Miért? Mert azt hiszik, értik. Érthetetlen a bűn. Látnom kellene, hogy mi hasznom van belőle és nem látom; éreznem kellene az élvezetet, amit a bűn nyújt, de csak tompa mámor, buta önkívüliség, homályos szürkeség az. Láz az: és a természet gerjedelmének tartottam; erőtől duzzadónak gondoltam a bűnt: és csak utolsó erőmegfeszítés volt. Gyengédnek véltem a modorát, pedig petyhüdt, puha utálatosan lágy tömeg volt. Rubens képén Höllensturz der Verdammten van így megfestve a bűn. Intellektualizmus, felvilágosultság; érzelmesek, tanultak, filozófusok! Ez a bűn. Mondjátok meg, ki érti? Értitek? Én nem.

És mégis elkövettem! Miért? Miért?... Ez az égető, fájó kérdés... Vakságból, gyengeségből. Nem akkor követed el a bűnt, amikor már a tettnél tartasz, akkor már azt hiszed, hogy tisztán látsz, hanem akkor, amikor homályt kezdesz látni, amikor felhevülések, villanások lobognak át testeden, agyadon; amikor még kétfelé van kilátásod s te inkább balra nézel, ahol finom pára takarja a látóhatárt, mint jobbra, ahol tiszta a lég, szépen látszik a cél. Amikor titkos vonzalmat érzesz az iránt: mi van a ködben, a köd mögött. Tudásszomj gyötör. Lelkiismereted szavát ki-kihallod még néha-néha, de ügyes fordulattal nem az élvezet miatt akarod a bűnt, hanem tudásszomjból. Ha e ködből akarod enyhíteni a szomjúságot: megtudod mi a bűn. Izgat a kíváncsiság, ott hagyom a tiszta kilátást, az evidenciát és belemegyek a homályba azon elhatározással, hogy világot gyújtok belé, hogy világossá, széppé teszem. És elfelejtettem, hogy csak egy világosság van; a praeceptum Domini lucidum és csak ez világosítja meg a szemeket: illuminans oculos. Nem én gyújtom a világosságot; az én szememnek is szüksége van még illuminációra.

És megvan a bűn. Tudásszomjból a titokzatos, a titkos, a tiltott iránt. És amint belejutottam e völgybe és éreztem a lelkifurdalást; amikor szomjaztam a tiszta kilátást, amikor átláttam, hogy a bűn érthetetlen: megindultam visszafelé. Volt visszaút! És ez az út a deductio ad absurdum. Nem birom ki igy, kell másként élnem! Nem elégít ki a bűn, kell valaminek lennie, ami telít, ami tiszta kilátást ad: Isten... És a rögös visszaúton pihenni a gyóntatószékbe rogytam; éhségemet csak a kenyér csillapította. Erőre kaptam, életkedvem visszatért és kezdem emlékezni arról az időről, amikor még nem tértem le a völgybe. És megértettem, miért aszott meg szivem; miért lettem erkölcsi vérszegény: kiszáradt a szivem, mert elfelejtettem enni az én kenyeremet. Arescit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum. (Zsoltár.) És azóta nem felejtem el az én kenyeremet.

Gáspár Pál.

Katonai kérdések.

A LINZI «Ave Mária» februári számában olvassuk a következőket. 1902-ben történt a nagypénteki szertartások alatt a bécsi Hofburg kápolnájában. A szentség ki volt téve az oltáron és a sírbatétel megrázó ceremoniája kezdődött. Királyunk tiszteletteljesen térdepelt le, de egyszerre csak észreveszi, hogy a háta mögött lévő kiséret nagyobbrészt állva marad és így nem adja meg az Oltáriszentségnek a megillető jogos tiszteletet. Hátra fordul tehát és kezével int.

A Felség parancsára az összes jelenlevők persze sietve térdre borulnak és a következő pillanatban meghódolnak a királyok Királyának.

Nálunk a katonai szolgálati szabályzat (Dienstreglement) is előírja az Oltáriszentség iránti tiszteletet, mert hála Istennek úgy Magyarországon, mint Ausztriában uralkodó vallás a katholikus. Őfelsége tehát csak eszébe juttatta az uraknak, hogy a szabályzathoz ragaszkodjanak. A legfelsőbb hadúrnak kötelessége a szabályok pontos betartása fölött őrködni.

Testvérek segítsetek.

A JÚLIUS 8-iki földrengés óriási és évekig gyógyuló sebeket ütött kecskemét városán, de senki és semmi intézményen nem ütött olyan mélyet, olyan fájdalmasat, mint a kecskeméti római katholikus egyházon. Az egyház, mely, eddig ősrégi autonomikus szervezetével ideális kulturmissziót teljesített ötvenezer hivő között s az utóbbi évek alatt hatalmas virágzásnak indult, néhány másodperc alatt a tönk szélére jutott. Egyházunk anyagi fennálását biztosító és még néhány százezer korona kölcsönnel terhelt három bérházunk lakhatlanná vált. Főgimnáziumunk majdnem teljesen tönkretett épületét csak nagy áldozatok árán hozhatjuk helyre. Több kisebb kápolnánk romokban hever. Szent-Erzsébet-templomunk már alig lesz javítható, hanem egészen újra építendő. Plébániai és lelkészi épületeink lakhatlanok. Ami legjobban fáj, hogy hazánk büszkesége, az Alföld drága kincse, félszázezer hivő gyönyöre: a mi öreg templomunk minden részében — itt-ott gyógyíthatlanul — meg van sebesülve. A városi tanács által felkért, műegyetemi tanárokból álló bizottság, a párját ritkító, csodaszép tornyot lebontandónak véleményezte.

Mind a négy katholikus templomunk hatóságilag be van zárva. A százhatvanezer hold területen szétszórt hivek vigaszára már nem kondulhat meg a kecskeméti öreg templom nagy harangja. Kénytelenek vagyunk künn, a várostól elég távoleső Szentháromság-temetőben misézni, prédikálni, Isten szabad ege alatt gyóntatni és áldoztatni. Szivetrázó jelenet, mikor úgy vasárnaponkint 10—15 ezer színmagyar hívő apáinak sírján égre emelt könnyes szemmel zengi Boldogasszony Anyánkhoz:

«A földrengéstől, rémes veszélytől
Szabadíts meg minket gyötrő rettegéstől».

Keresztény testvérek! A magyar nép nemesen büszke, kérni nem szeret. De büszkeségénél is nagyobb Isten és egyháza iránti szeretete. Épp azért magyar önérzetünk megalázásával kérünk titeket, segítsetek. Mi bízunk a testvéri szeretetben, biztat az a tudat is, hogy boldogabb napjainkban mi is siettünk szenvedő testvéreink könnyeit letörülni. A megrendült földről rendíthetlen hittel, a romok közül romlatlan szívvel kiált felétek ötvenezer katholikus magyar: Testvérek segítsetek!

Révész István.

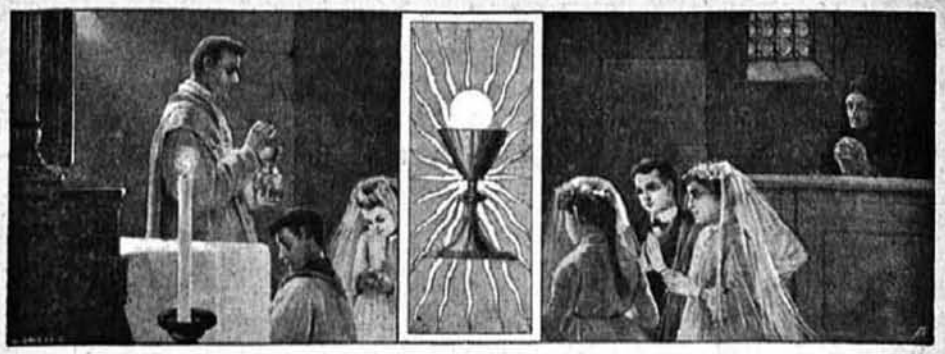

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: Reviczky Aladár főmunkatárs.

Gyakori szentáldozás Galgamácsán.

Örvendetesen terjed az Úr Jézus uralma a lelkekben. Néhány őszinte buzdításra husvét előtti héten indult meg a gyakori szentáldozás; egy jó lélek szánta rá magát, eljött gyakran az Úr asztalához, a jó példa vonzott s hétről-hétre növekedett.

Havi áldozó 100 körül van.

Legutóbbi napokban, július 7-én első pénteken 30, július 8-án 27-en, július 9-én 30-an július 10-én 33-an vették magukhoz az Urat.

A férfiak húzódtak sokáig. Ennek oka részben, hogy templomunk három év óta hatóságilag zárva, s sok fiatal és férfiú elmaradozik a templomból.

A férfiak buzgóságának fölelevenítésére férfizarándoklat indult június 29-én Mária-Besnyőre. Ez volt hivatva az Úr Jézushoz hozni a legényeket és á férfiakat. S megértették a hívó szót. Előző szerdán, 28-án d. u. 1/26-tól 11-ig szent gyónást végeztek részben odahaza. S másnap 250 férfiú hat lobogó alatt indult el szűz Mária kegyhelyére tisztelni Máriát s szivükbe zárni Jézust.

Hajnal 4 órakor indultunk rendezett sereggel gyalogosan, 8 órakor harangzúgás között értünk a besnyői szentélybe. 8-tól 1/2 10-ig szent gyónást végeztünk. Öt gyóntatóatya állt a férfiak rendelkezésére 1/2 10-kor a házfőnök szentbeszédet tartott. 10 órakor szentmise az Oltáriszentséggel férfiaink megáldoztak, egyesültek Jézussal.

Az Úr Jézus áldásával d. u. 1 órakor indultunk hazafelé. Mily lelkes a csapat, az Úr serege. Krisztus sziveinkben. Sem a meleg, sem az éhség, sem a szomj, sem a por, sem a fáradság, semmi sem választ el Jézustól. Érte örömmel hozzuk az áldozatot.

Délután 5 órára értünk falunk határába. Jön szembe nagy körmenet,

az otthon maradtak két szép fehér zászlóval, szűz Mária szép szobrával fehérbe öltözött leányok, gyermekek és az összes asszonyok a plébános vezetésével fogadni jönnek hitvestársaikat, szeretteiket.

Találkozunk. A nők körmenete ketté válik, engednek helyet a férfizarándoklatnak s mi négyes sorokban két részben énekelve elvonultunk.

Szemekben könyek csillogtak. Férfiaink, asszonyaink ily örömet, boldogságot nem éltek.

A falu apraja-nagyja haladt már most oda, ahonnan indultunk. Elől a legények, a középen a férfiak és hátul a leányok és asszonyok zengtek dicséretet Máriának

Templomunk mellett, — hatóságilag zárva — hálát adva Jézusnak, hogy vezérelt, hogy sziveinkbe költözött. Újjászületve Krisztusban oszlottunk széjjel megpihenni fáradalmainkat.

Nálunk ez még soha sem volt, de ezentúl nem engedjük el egy évben sem. A férfiakat így hoztuk közelebb Jézushoz, így vonjuk a gyakori áldozók seregébe. A hatás meg van. Ime látni vasárnap férfiút is, 4—5-öt az áldozók között. A munka az aratás után, tömeges aratásra van kilátás az Úr országában a lelkek, a férfiak között. — Nagy az aratás, de kevés a munkás, kérjük az Urat, hogy adjon sok buzgó munkást.

Részt vettek 70 éven fölüli férfiak is körmenetünkben.

Sokan gyöngébbek kocsin mentek ki Besnyőre. Csakhogy a szentségekhez járulhassanak.

Még valamit.

A leányegyházakban, Váckisujfalun és Zsidón két hetenkint van szentmise, egyik vasárnap egyik, másikon a másik helyen. Minden vasárnap tömegesen járulnak Jézushoz. A férfiak versenyeznek a nőkkel Újfalun.

Kétszáz hivőnk van Újfalun. Vasárnaponkint volt 50—60 áldozó.

Négy-ötszáz hivőnk Zsidón. 60—100 áldozónk volt kéthetenkint.

Jézushoz vonzódnak a lelkek, csak el kell vezetni, meg kell mutatni az utat.

Engedjük Jézushoz a lelkeket. Szegény híveink nem tudnak hová lenni örömükben.

Engedje az Úr, hogy seregeink növekedjenek. *Dinka József.*

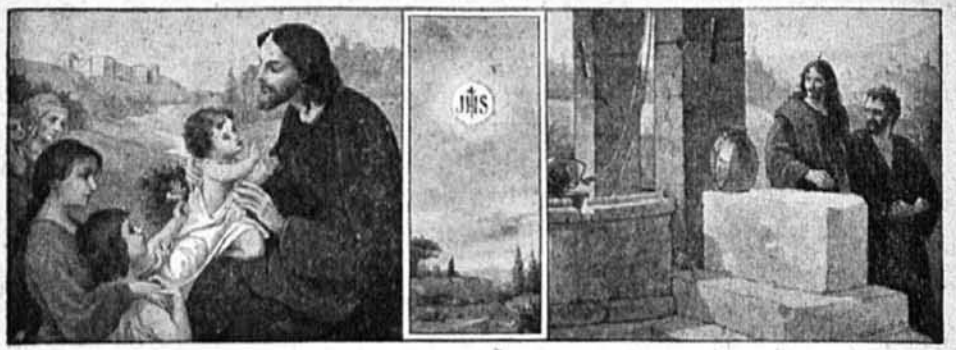

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

Hangok a gyermekszobából.

Kedves Fáni néni!

Először is kedves Fáni néni, kérdésére igyekszem felelni. Melyikünk szereti legjobban az Úr Jézust. Én úgy érzem, hogy nagyon szeretem Őt, és igyekszem neki különösen a nagy bőjtben sok-sok örömet okozni.

De mivel testvéreim is ép úgy szeretik az édes Jézust, azért e kérdésre felelni nem tudok. Majd eldönti ezt maga az Úr Jézus, ki a szíveket és veséket vizsgálja. Én igyekezni fogok mégjobban szeretni és amennyire csak tudom követni őt, hogy kedves leányának nevezhessen.

A lelkigyakorlatokra nézve, mi külön időt kapunk arra, hogy jegyzeteket készítsünk. A sorrend a következő: az előző napon délután van a bevezető elmélkedés, amelyben utasításokat kapunk a lelkigyakorlatok elvégzését illetőleg. A következő három napon reggel 8 órakor szentmise, utána elmélkedés. 10-től 11-ig szünet, mely alatt bejegyezzük a halottakat, vagy csendes kézimunkázva felolvasunk valamely szent könyvből, utána elmélkedés. Délután elmélkedés, szünet, elmélkedés áldással egybekötve. A negyedik napon közös szent áldozás. Most husvétkor csak a polgáristák és felnőttek részére van lelkigyakorlat. Kellemes és boldog husvéti ünnepeket kívánva maradok hálás és szerető keresztleánya *Juliska.*

Kedves Fáni néni!

Levelemet azzal kezdem, hogy kedves Fáni néni azon kérdésére, hogy ki szereti legjobban édes Üdvözítőnket, felelek. Én nem akarok szerénytelen lenni, hogy azt mondjam, hogy testvéreim talán nem szeretik úgy az édes Üdvözítőt, mint én, de azért mégis azt sejtem és érzem, hogy én legjobban szeretem Őt. Lehet azért, hogy ők is úgy szeretik mint én, de én úgy szeretem, ahogy csak tudom. A világon semmit és senkit sem

szeretek úgy, mert érzem, hogy nagy hálával és nagy szeretettel tartozom Neki. Azért amennyire csak tőlem telik, igyekszem az Ő parancsainak eleget tenni, mert azt hiszem, ezzel tudom legjobban kimutatni hálámat. Nagyon szeretek a szent áldozáshoz járulni, mert ott érzem legjobban az Ő szeretetét, s akkor tudom én is Őt legjobban szeretni. Azért az intézetben is, amikor csak lehet, megragadom az alkalmat, hogy a szent áldozáshoz mehessek.

Kötelességeimet is igyekszem minél jobban teljesíteni. Nagyon szeretek tanulni, hogy majd egyszer jó tanítónő lehessek. Jövő évben végzem az utolsó évet. Most már tanítottam is. Nagy ambicióval tanítok. Mily jó is lesz azokat a kicsikéket mindenféle szépre, jóra tanítani, gyönge lelküket nevelni. S ezzel mennyi érdemet szerezhetek majd Isten előtt is, ha jó, vallásos és kötelességtudó gyermekeket fogok nevelni.

Kellemes husvéti ünnepeket kívánok. Papa és Anyuska is üdvözletét küldi.

Kezét csókolja szerető keresztleánya

Mariska.

Tarzicius, az Oltáriszentséget vivő gyermek, a madridi szentségi kongresszus védője.

Kedves Fáni néni!

Sokáig tanácskoztunk azon, hogy melyikünk szereti legjobban az Úr Jézust, de nem tudtuk eldönteni, mert mindegyikünk azt mondta, hogy ő szereti a legjobban az édes Jézust. Én nagyon, de nagyon szeretem a Jézuskát, talán a legjobban, de testvéreim nem akarják elfogadni. Én minden vasárnap megyek templomba, még pedig vagy a Bazilikába vagy a szent Teréz templomba. Sohasem megyek az evangelikus templomba, pedig követelik, hogy mindig menjünk oda. Pedig az oly rideg, az ember nem érzi azt, hogy az Úr templomában van. Ellenben a mi templomunk sokkal vonzóbb, mert az Oltáriszentségben jelen van Jézus Krisztus Istenségében és emberségé-

ben. Csak itt lehet igazán Jézuska. A nagy böjtben minden pénteken elmegyünk bőjti prédikációra. Egy jezsuita páter tartja, gyönyörűen beszél. Alig hallottam még ilyen szép prédikációt. Bebizonyította az Isten létezését, hogy az egyház csalhatatlan, hogy csak egy az egyedül üdvözítő hit.

Hogy érzi magát kedves Fáni néni? Remélem jól. Mi mindnyájan jól érezzük magunkat.

Közeledik husvét ünnepe. Boldog és kellemes husvéti ünnepeket kivánok.

Kezeit csókolja *Józsi.*

Venánciusz, a szentmise kis vértanúja.

Édes Jézusom! Téged az angyalok láthatatlanul imádnak e szentségház körül, míg az emberek s mi gyermekek is szüntelenül megbántunk. Minél jobban bántanak az emberek, annál jobban imádnak az angyalok a szent ostyák körül és a szentek a mennyekben. Egyesülni akarok az angyalokkal és a szentekkel, hogy kibékítsünk sok bűnünkért, amelyeket Te szomorkodva nézel a szentségházból.

Régen is, mikor még az emberek többnyire pogányok voltak, nagyon sokat bántottak, csúfoltak és gúnyoltak Téged. Azt akarták, hogy Téged az emberek egészen elfelejtsenek, azért kegyetlenül halálra kínozták a keresztényeket. Csalónak neveztek Téged el s nevettek azon, hogy keresztfán haltál meg, mert az akkor olyan szégyen volt, mintha ma a gyilkost bitófára akasztják.

A keresztények tudták, hogy ez Neked nagyon fáj. Azért ők annál jobban szerettek és annál gyakrabban jártak el a templomaikba, melyek akkor földalatti barlangokban, katakombákban voltak.

Abban az időben, 1600 esztendővel ezelőtt, egy 15 éves fiú, Venánciusz is buzgón járt a szentmisére, hogy Téged a legfölségesebb Oltáriszentségben annál ájtatosabban imádjon, minél jobban gyülöltek a pogányok. A pogányok már őröket állítottak a keresztény templomhoz, hogy Venánciuszt elfogják. Szent Venánciusz tudta ezt, de mégis elment a szentmisére. Imádni akart Téged, Úr Jézus, a kenyér és bor szine alatt még akkor is, ha ez életébe kerül. A katonák elfogták és Antiokus helytartónál, mint keresztényt bevádolták.

A helytartó megsajnálja a Te szolgádat, Úr Jézus, mert még oly fiatal volt. Igért neki kincseket, ha a bálványokat imádja. De Venánciusz nem akart Téged megtagadni. Ekkor vasra verik s egész éjjel börtönben tartják. Másnap lábánál fogva felakasztják, körülötte tüzet gyujtanak, hogy annak füstjével megkínozzák. Azonban szent Venánciusz ekkor is csak a Te szent nevedet dicséri Úr Jézus. Akkor fogait egyenkint kitöretik, állcsontjait összezúzzák, egész testét összemarcangolják és visszaviszik a börtönbe. Itt az ő sebei azonnal meggyógyulnak. Következő napon kiéheztetett oroszlánok elé dobják, de azok nem bántják, hanem mint bárányok feküsznek lábához s ő Terólad beszél a pogányoknak. Sok ember megtér és keresztény lesz. Ledobják a város falairól, de nem történik baja. Végül lefejezik és meghal.

Ó Jézusom, szent Venánciusz igazán a legfölségesebb Oltáriszentség vértanúja! Elment a szentmisére, pedig tudta, hogy életébe kerül. Mégis elment oda, mert imádságával meg akart vigasztalni azért a sok káromlásért, amellyel Téged a pogányok megbántottak. Ő életét adta a szentmiséért, ó nekünk szégyenkeznünk kell, mert sokszor megbántunk Téged, mintha csak nem is volnánk keresztény gyermekek.

Szent Venánciusz elment szentmisére, pedig tudta, hogy életébe kerül. Minket senki sem bánt, ha eljárunk a templomba, hanem inkább megdicsér mindenki s mégis csupa könnyelműségből, hanyagságból elmulasztjuk azt. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Szent Venánciusz még amikor kínozták is, szent nevedet dicsérte s mi? Pirulnunk kell, mert nemcsak hiába vesszük a szent neveket otthon, az iskolában és az utcán és nemcsak káromkodunk, hanem még a templomban sem imádkozunk ájtatosan. Alig várjuk, hogy a templomból elmehessünk. Bocsáss meg, édes Jézusunk, bocsáss meg!

Szent Venánciusz engedelmeskedett a Te parancsodnak, hogy Téged soha sem szabad megtagadni s inkább meghalt, hogysem szót ne fogadjon Neked. S ime, édes Jézusom? Édes szüleinknek hányszor kell valamit parancsolniok, amíg megtesszük s hányszor vagyunk ellenük gorombák! Tanítóinknak is mennyi szomorúságot okozunk. Nem szivesen járunk iskolába, minket néha kergetni kell oda és az iskolában nem figyelünk. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Szent Venánciusz senkit sem szidott, senkire sem haragudott, mikor kinozták. És mi? O hányszor van szivünkben harag! hányszor civakodunk, verekszünk! hányszor állunk boszút! s ha mást nem tehetünk, haragunkban a szegény állatokat kinozzuk. Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg.

Szent Venánciusz mindenkinek jót akart, amikor kinozták. Azt akarta, hogy megismerjenek Téged és a mennyországba jussanak azok is, akik őt kinozták. Azért, amikor az oroszlánok között volt, a keresztény vallást hirdette a pogányoknak és sokan közülük keresztények lettek. Es mi? Ó édes Jézusom! hányszor rontjuk szemérmetlen beszéddel egymásnak a szivét! hányszor öljük így meg társunk lelkét! s milyenek sokszor a gondolataink! oly piszkosak és csunyák, hogy szégyelnünk kellene magunkat Előtted! Bocsáss meg, édes Jézusom, bocsáss meg!

Szent Venánciusz hazudott volna, ha azt mondja, hogy nem hisz Tebenned. Ha hazudik, életben hagyják, gazdaggá teszik. De inkább meghalt, semhogy hazudott volna. És mi? Hányszor hazudunk és pedig nem azért, hogy életben maradjunk. Hazudunk, hogy rosszaságunkat szüleink s tanítóink meg ne tudják s meg ne büntessenek. Hazudunk, hogy valakit megcsaljunk és kis hasznunk legyen. Hazudunk, hogy másnak ártsunk, őt szüleink, tanítóink vagy mások előtt utálatossá tegyük. Bocsáss meg, édes Jézusunk, bocsáss meg.

Édes Jézusom! mennyi örömet szerzett Neked szent Venánciusz, mikor jobban szeretett életénél! S mennyire megszomorítottunk mi, amikor jobban szerettük a bűnt, mint Téged! Ó amikor torkoskodtunk, loptunk, a vetésben gázoltunk, a fákat rongáltuk, másokat lenéztünk: az nagy szomorúság volt Neked. Bocsáss meg édes Jézusom, bncsáss meg.

Neked tetszett szent Venánciusz szeretete és meggyógyítottad sebeit: gyógyítsd meg lelkünket, mert nagyon beteg.

Őt nem bántotta a tűz és füst, mikor lábánál fogva felakasztották: add, hogy minket ne égessen a pokol tüze.

Fogait kitörték, testét összemareangolták, de meggyógyítottad egy éjszaka alatt: gyógyítsd meg lelkemet, hogy gondolattal, szóval, cselekedettel Neked hiven szolgáljak.

Szent Venánciuszt nem bántották az oroszlánok: add, hogy lelkemnek se árthasson a gonosz lélek.

Ő nem halt meg, mikor a város falairól a mélységbe dobták: ó add, hogy az én lelkem ne haljon meg bűn által.

Add meg mindezt, Úr Jézus és dicsérni fog lelkem mindörökre. Neked fog szolgálni, Téged vigasztalni, akit az emberek oly sokat bántanak. Egyedüli örömem lesz, ha neked élek és Neked halok meg. Amen.

Az Oltáriszentség és szűz Mária tisztelete.

Gyermekem, tudod-e, hogy ki neked szűz Mária? Figyelj csak! Nagypéntek előestéje volt, közeledett Jézus halála órája, de nem tudta az embereket, kiket annyira szeretett, végkép elhagyni. Mindenhatóságának és szeretetének csodája által megalapította az imádandó Oltáriszentséget. Igy találta módját, hogy miként maradhasson közöttünk a világ végéig.

És midőn az emberek hálátlansága keresztre adta, ime, az utolsó pillanatban, mielőtt kiadná lelkét, még egy módot keres, hogy irántunk való végtelen szeretetét bebizonyítsa, hogy irántunk való gyöngédségének egy ujabb zálogát adja. Ott állnak a kereszt alatt, kesergő anyja Mária és szeretett tanítványa szent János. És így szól Máriához Jánosra nézve: «Ime a te fiad», és szent Jánosnak, tekintetével Máriára mutatva: «Ime, a te Anyád».

Érted-e, gyermekem? Szent János a kereszt lábánál az egész emberi nemet képviselte és a haldokló Jézus Máriára mutatva, neked ép úgy, mint minden embernek mondja: «Ime a te anyád!» Valóban, lehetséges, hogy az Isten fiának anyja igazán a te anyád is legyen? Igen, gyermekem, ez lehetséges, mert Jézus így akarja. Szűz Mária a te anyád és anyai hivatását, melyet isteni Fia bízott reá hiven teljesíti. Kiterjeszti reád anyai gondoskodását, mint egykor Fiára. Úgy szeret téged, mint Őt szerette. Te kedves gyermeke vagy és a legodaadóbb édesanya gyöngédségével és szeretetével őrködik mindig feletted.

Ezek azok a sevillai táncosfiuk, akik az Oltáriszentséget lelkes táncukkal dicsőítik.

Ezek után, még buzdítsalak, hogy Szűz Máriába helyezd minden bizalmadat, különösen most, midőn első szent áldozásodra készülsz? Mária szívébe szállt az édes Jézus legelőször, amint nemsokára tiedbe fog szállni. Ki tudna jobban megtanítani, mikép kell előkészülnöd az Ő fogadására, hogyan kell Őt imádnod és milyen erényekkel kell lelkedet fölékesítened? És aztán jól fontold meg: nincs olyan kegyelem, mit Mária a te számodra ki ne eszközölhetne, mert ő az Isten fiának anyja és a fiú nem tudja édes anyja kérését megtagadni. Nincs olyan kegyelem, melyet Mária ne akarna számodra kieszközölni, mert Ő a te anyád is és minden anya csak jót akar gyermekének.

Szeresd tehát nagyon, a boldogságos Szűz Máriát, s mivel ő úgy szeret, mint édes gyermekét, szeresd te is, mint a legjobb anyát. Légy hozzá teljes bizalommal, hívd segítségül minden szükségedben. Naponkint imádkozzál hozzá. Van két ima, melyet különösen szeret: A rózsafüzér

és az «Emlékezzél meg» kezdetű ima. Tedd fel magadban, hogy minden nap legalább egy tizedet és szent Bernárd imáját elmondod. Számtalan kegyelmet nyertek már ezen ima által. Ime a sok közül egy példa.

Isten szalézi szent Ferencet rettenetes próbának vetette alá. Folyton azon gondolat gyötörte, hogy ő elfog kárhozni. S végre mi mentette meg? — A templomban a boldogságos Szűz szobra előtt térdre borulva elmondta szent Bernárd imáját. S e perctől kezdve örökre megszabadult e gondolattól.

Gyermekem, te is szeresd ezt az imát; mondd el gyakran, hogy első szent áldozásod jó végzésére kegyelmet nyerhess és biztos lehetsz benne, hogy imád meghallgatásra talál.

Forradalom az oltár előtt.

Multt évben a kitünő redemptorista atyák Angliában hetven helyen tartottak szent missiót. Egyik községben a gyermekekhez való vonzalomról világszerte ismert páter Hall foglalkozott azzal, hogy a kicsinyeket a közös szent gyónásra és áldozásra előkészítse. Ama vidék katholikusai nagyon szegények; sok gyermek messziről jött az ájtatosságra, de bizony mezitláb és rongyos ruhában.

A missionárus észrevette, mennyire szégyenlik magukat a szegények a többiek közt. Szólni kezdett tehát meleg, ható szóval a kis Jézus egykori nagy szegénységéről. Hogy ő is bizonnyal sokszor kellett, hogy mezitláb járjon; szereti is nagyon azokat a gyermekeket, kik a szegénységben hozzá hasonlók. Ne is szégyeljék tehát magukat a szegények, csak jöjjenek szorgalmasan a keresztény tanításra: Jézuska őket kivált nagyon várja ide!

Következménye volt, hogy még több gyermek jött is el.

Közeledett a nap, melyen a gyermekek közösen járulnak a szentségekhez.

Sokan jöttek még ez alkalommal is mezitláb. Az anyák ugyan iparkodtak, hogy legalább a rongyos ruhácskát kifoltozzák ezen napra, de cipőre nem tellett.

Szent miséjében a pap eljut az ő áldozásáig. Most a konfiteort mondják hangszóval közösen. Az áldoztató pap fogja a cimboriumot és közeledik a szentély korlátjához, hol fehér lepelt tart az egyházfi. Kezdődnék az áldoztatás — de várnia kell a papnak.

A gyermekek ugyanis saját elhatározásukból valamennyien levetik lábukról a cipőket, fiúk lányok egyformán mezitláb járulnak az Úr asztalához!

Kis szivük megérezte, hogy így elhárítják a szegény felől a pirulást és mert hát azt mondotta a jó páter, hogy Jézuska szereti azokat, kik a szegénységben hozzá hasonlók!

A módosabbak ilyen megható kiméletét nagyon méltányolták a szegények. De nem volt szem a templom közönsége körében, mely szárazon maradt volna a látványra!

Ti kedves fiúk és lányok, kik ez idén járultok először a szent áldozáshoz, bízzátok a ruhátok gondját e napon is csak a kedves szülőkre, magatok csak az angol gyermekek példáját kövessétek, kik olyan nagyon szerették Jézuskát, olyan gyöngéd szivet tanúsitottak — az ő kedviért — a szegényekhez!

Sz. A. L.

«Gyermekeim, mit kértek majd szentáldozáskor az Üdvözítőtől?»

Egy vidéki városka elemi iskolájában történt, hogy, miután a hitoktató az első áldozókat már teljesen előkészíti a szentségi Úr Jézus méltó fogadására, a szentáldozás előtti napon még néhány buzdító szót intézett a gyermekekhez. — Miután kifejtette előttük, hogy a szentáldozást közvetlenül követő percek mily drágák és értékesek, mert ilyenkor az Úr Jézussal egészen bizalmasan társaloghatunk s különféle kéréseinket is előadhatjuk, — s mivel látta az örömet, mely e kijelentésére a gyermekek arcáról lesugárzott, ezt a kérdést intézte a gyermekseregnek: «Kedves gyermekeim, ti mit kértek majd a szentségi Úr Jézustól?» — A feleletek, amily kedvesek, oly meghatók voltak. — Mindjárt az első gyermek, aki jelentkezett, arra szeretné kérni az Úr Jézust, hogy «jobb lehessen.» Egy másik azt kéri, hogy a mennyországba jusson. Ismét egy másik azért a kegyelemért fog könyörögni, hogy többé súlyos bűnt ne kövessen el. De akad a csoportban altruista is, ki tanítójáért, hitoktatójáért, — egy kis hazafi pedig — hazája felvirágzásáért fogja kérésével ostromolni az Üdvözítőt.

A hitoktató már megelégelte a feleleteket, de az ötödik padban egy kis fiú még mindig nagyon kéri, hogy hadd mondhassa el ő is, mit fog kérni az első szentáldozáskor. A hitoktató engedve az állhatatos jelentkezésnek, végre kérdi: «No Pista, te mit kérsz majd az Úr Jézustól?» «Tisztelendő Úr, kérem — feleli — az édesanyám súlyosan beteg. Ugyebár kérhetem az Úr Jézust, hogy meggyógyítsa?»...

E váratlan kérdésre siri csend lett a különben élénk kisgyermekek között s nem egynek könnybe lábadt a szeme.

Ime a tanulság rá, hogy az eucharisztikus Üdvözítő, hogyan nemesíti a gyermekeknek szülőik iránti szeretetét! — Sok háládatlan gyermekkel találkozunk az életben, de reményünk s bizalmunk erős, hogy az eucharisztikus Jézus hálásabb új generációt nevel majd!... Csak vezessük hozzá a kisdedeket minél gyakrabban.

Röptében a nagyvilág körül.

Őszentsége és Prohászka püspök. X. Pius pápa Őszentsége igen sikerült arcképének elküldésével tüntette ki Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt s a következő meleghangú sorokat írta az arcképre:

Venerabili fratri Ottocaro Prohászka episcopo Albae-Regalensi coelestium bonorum auspicem et praecipuae benevolentiae nostrae testem apostolicam benedictionem amentissime in Domino impertimus.

Ex Aedibus Vaticanis die 31. julii 1911. *Pius P. P. X.*

Ami magyarul így hangzik:

Prohászka Ottokár székesfehérvári püspöknek, tisztelendő testvérünknek a mennyei javak zálogául és különös jóindulatunk jeléül apostoli áldásunkat a legnagyobb szeretettel adjuk. *X. Pius pápa.*

Református templom Egerben. Régi szándéka az Egerben lakó 800 reformátusnak, hogy templomot építsenek. Ez a terv most nem is remélt megvalósulás felé közeledik. Ugyanis, amint biztos forrásból értesülünk, gróf Tisza István a katonai kincstárnál kivitte, hogy a most katonai raktárul használt régi Trinitáriusok templomát, melynek értéke az 50 ezer koronát is megüti, nyolcezer koronáért az egri református hitközségnek átadta. Így jutott a Telekessy püspök építette katholikus templom protestáns kézre.

A bűnözés világából. Temesvárról jelentik: A temesvári püspöki templomban tegnap este vakmerő lopást követtek el. Míg a sekrestyés az esti harangozást végezte, a tolvaj belopódzott a székesegyházba, feltörte a főoltárt, kilopta belőle az áldoztató aranykelyhet és szentségtartót, az Úr testét a földön szétszórta, az Oltáriszentséget pedig a gazdagon aranyozott szentségtartóval együtt elvitte. A harangozás után a sekrestyés a templom kapujában találkozott egy magas, barna férfiúval, ki a hóna alatt kendőbe burkolva vitt valamit. Gyanús volt neki az idegen, de mivel azt mondta,

hogy csak imáját akarta elvégezi, nem tartóztatta föl. A rendőrség szigorú nyomozást indított, annál is inkább, mert már többször észrevették, hogy a templom perselyei körül tolvajok garázdálkodtak. Engeszteljük ki a Legszentebbet.

Kiket bocsájthat a püspök áldozáshoz? Eddig úgy tudtuk, hogy az egyháznak, a püspöknek a joga annak megállapítása, ki méltó a szentségekhez s hogy ő állapítja meg, minő büntetéseket szab azokra, kik az egyházi törvényeknek nem engedelmeskednek. Azonban az annecy-i biróság ezt másképp tudja és az annecy-i tanítóság följelentésére elitélte *Campistron* annecy-i püspököt 50 frank pénzbüntetésre, mert ez megtiltotta, hogy azok a gyermekek, kik a népiskolában az általa tiltott tankönyvekből tanultak, az első szentáldozáshoz járuljanak. A püspök megfölebbezte az itéletet s egyházi körökben nagy érdeklődéssel várják, vajjon a felsőbb biróságok jogosnak tartják-e a püspök speciális jogkörébe való ilyen erőszakos beavatkozást.

A kölni érsek a gyermekek templomi fényüzése ellen. Fischer érsek pásztorlevelet bocsátott ki, amelyben erősen kikel a templomokban és különösen a gyermekek közt lábrakapott mértéktelen fényüzés ellen. Elrendeli a pásztorlevél, hogy a gyermekeket hat éves korukban vigyék először áldozni és hét éves korukban ismét, csak a gyenge eszű gyermekekkel szabad kivételt tenni s ezeknek meg van engedve, hogy kilenc éves korukban gyónjanak és áldozzanak először. Az érsek korholja pásztorlevelében a szülőket, amiért gyermekeiket cifrábbnál-cifrább ruhában viszik a templomba és már a zsenge korúakban felkeltik ezzel az osztálykülönbséget. Meghagyja a pásztorlevél, hogy a gyónni és áldozni vitt gyermekeket egyszerű fehér ruhába öltöztessék szülei.

Kolumbus Kristóf szelleme föléledt a spanyol népben. A kincskeresők, a hatalmas conquistadorok népe a maga nagyságában nyilatkozott meg. A madridi szentségimádás körmenet páratlan volt. Az erre a célra fölhasználandó monstrancia nemcsak Spanyolországnak, hanem az egész világnak egyik legértékesebb műkincse: a toledoi székesegyház kincstárában féltve őrzött gothikus szentségtartó, a hires *Enrique de Erfe*-nek mesterműve. A szentségtartó, amely 1624-ből való és 10·900 uncia aranyat nyom, a rajta levő kereszt kivételével abból az aranyból készült, melyet Columbus hozott magával Amerikából. Nem minden érdekesség hijján való az a tény, hogy a spanyol *cortes* tagjai 100 ezer pesetát szavaztak meg a kongresszus fényének emelésére. A királyi pár 5 ezer pesetát ajándékozott erre a célra, Mária Krisztina anyakirályné 2 ezret, a többi infansok mindegyike ezer pesetát, a spanyol bank öt ezer pesetát, a madridi Cariso ezret. Ezenkívül a gazdag arisztokraták és magánosok is jelentékeny összegeket ajánlottak föl hasonló célra.

Mise az automobilon. Amerikában a mozgó Pullmann-kocsi már régebb idő óta mint kápolna szerepel s oly helyeken, hol nincs lelkész, ebben tartják az istentiszteletet a hívek számára. Most azonban az angliai katholikusoknak egy rendkívül praktikus ötletéről ír az «English Mechanic» abból az alkalomból, hogy a westminsteri érsek fölszentelte az első autókápolnát. Az autó mindkét oldalán két ablak világít és 12 hívő hallgathat benne misét. Az oltár úgy van benne elhelyezve, hogy mise után elég kényelmesen utazhatik tovább a pap, aki egymásután keresi föl a kisszámú, katholikus lelkészt nélkülöző hiveit s teljesíti a lelkek gondozását, ennek az igazán modern járműnek a segítségével.

EGYESÜLETI ÉLET.

Oltáregyleti zászlószentelés Dunaföldvárott. A dunaföldvári ferenciek gyönyörűen restaurált, virág s fenyőfaerdővé varázsolt harmonikus templomában folyt le július hó 9-én d. e. 10 órakor az a fényes s hosszúhosszú időre emlékezetes ünnepély, mely méltóságos *Glattfelder Gyula dr.* püspök úr teljes asszisztentiával tartott pontifikális szentmiséje alatt ment végbe. Evangelium után történt a zászlóbontás, mely oly gyönyörű, hogy magára hívta s mindvégig magán lebilincselve tartotta a jelenlévők szemeit. Egy remekmű a zászló, mely «Jópásztor»-ról nevezett nővérek művészi érzékét dicsőíti. Egyik oldalán tökéletes rajzú s művészi kidolgozású nagyobb monstrancia, a másikon, az oltáregyletek égi pártfogójának, szent Paskálnak átszellemült képe látható. Zászlóanyai tisztséget *id. Pálfy Jánosné*, szül. *Molnár Emília* viselte, ki a következő feliratú szalaggal ékítette föl a zászlót: «*Mély imahódolatom a világ Világosságának.*» Az egylet alig négy ezztendős s már is teljes virágzásban, díszben él. Felvirágoztatásában legnagyobb érdeme Brúzer Mihályné tevékenységének van, aki Glattfelder püspöknek fáradhatatlan buzgalmú unokanővére. Arcképét bemutatjuk a buzgó elnöknőnek.

Brúzer Mihályné.

Szerkesztő: **Dr. Makay Lajos.**

Jolán Budapest, Máté András Szete, Mlinka Veronika Valkóc, Makai József Dunakiliti, Nagy János Terbeléd, Neubauer Vera, Pap Mária Királyháza, Pelikán Teréz Pozsonyeperjes, Pintér Ilona Bodony, Pancsák Veronika Kende, Rokkenbauer Pál Budapest, Rujber Mária Kup, Rapavi Uhrin Borbála Szelepcsény, Raiszkup Nándor Szepeshely, Szabó Ferenc Balogfala, Spett Mária, Szabó Katalin Budapest, Stefan Erzsébet Mezőzombor, Schatz Mária, Schatz Terézia, Soós Magdolna, Pozsonyeperjes, Porubec Veronika Nemcsény, Sidló Mária Óhuta, Takács Julia Budapest, Uhrin Zludeni Mária Zsitvaújfalu, Bazmut Piros Bussa, Wolf Katalin Barcs.

Az Oltáregyesület rendes tagjainak adománya 1911. évben:

Az Oltáregyesület tagjai a szegény templomoknak: Berger Gizella 1 fehér casula, San Marco hercegnő 1 fehér casula-kereszt, Murmann Alexandra 6 alba himzett kézelővel, Blaskovics Ida 1 fehér miseruha keresztbetétje, Serényi Istvánné grófnő 1 alba himzése, özv. Payr Lajosné 1 vecsernyepalást himzése, Tihanyi Béláné 1 alba himzése, Hellebronth Berta 1 alba himzése, Balla László 1 vörös kereszt betét himzése, Novák Mártonné 1 alba és 6 palla himzése, Szommer Ágnes 1 viola kereszt betét himzése, Marik Józsefné 1 fehér vecsernyepalást himzése, gróf Pongrácz Ferencné 1 fehér kereszt betét himzése, Kovács Gizella 1 viola kereszt betét himzése, özv. Gábriel Györgyné 1 alba himzése, Görgey Feri 1 fehér miseruha betét himzése, Pozsár Katalin 1 piros miseruha betét himzése, Jánosi Olga 1 fehér miseruha betét himzése, özv. Payr Lajosné 1 fehér miseruha betét himzése, Tuszovszky Octavia apró fehérneműek segélyét készítette, Lafrankó Károlyné 1 alba himzése, Madaras Józsefné 2 alba himzése, Löffler Mariska 1 fehér miseruha betét himzése, özv. Várady Elekné 3 albára csipkét készített, Hunyady Győry grófnő 12 albát varratott, Felmayer Vilma 12 karing varrása, Kraemer Gézáné 12 karing varrása, gróf Wenckheim Frigyesné 12 alba varrása, gróf Csekonics Endréné 12 alba varrása, özv. báró Skerlecz Károlyné 1 alba himzése, Kobacsük Angela 2 alba himzése, Turósi Anna 1 miseruha betét himzése, Győry Teréz grófnő 12 karing varrása, Cziráky Almásy Erzsébet grófnő 12 karing varrása, Zichy Kray Irma grófnő 12 alba varrása, Zubriczky Józsefné 6 alba varrása, özv. Heinrich Ferencné 12 alba varrása, Metz Mária 2 alba csipkéjét készítette, Feszl Blanka 1 alba himzése, Ráth Gizella 1 oltárterítő csipkével, Tornyi Erzsébet csipkét oltárterítőre, báró Barkóczy Ilona 1 alba csipkéjét, Széplaki Erzsi 1 oltárterítőt csipkével, Bodnár Aranka 1 fehér miseruha betét himzése, Kodolányi Antalné 1 corporale, 1 kehelytörlő és 1 kéztörlőt, Szilágyi Ákosné 1 alba himzése, Tausch Hermin 12 albát varrt, Kövesi Teréz csipkét készített 1 oltárterítőre, Haász Emília 1 fehér miseruha betét himzését, Madaras Józsefné 1 fehér miseruha betét himzése, Leiner Mihályné 1 viola miseruha betét himzése, Knapp Konstancia 1 fehér miseruha betét himzése, Tihanyi Béláné 1 fehér miseruha betét himzése, Harer Gyuláné 1 fehér miseruha betét himzése, Zubriczky Józsefné alba és több corporale csipkét ajándékozott, Braun Eugenia 1 fehér mise betét himzése, Hegedüsné csipkét oltárterítőre, Erzsike 1 fehér miseruha betét himzése, Kesztely Betti 12 ministránsinget vart, Schelly Irma 12 ministránsinget varrt, Smelovszky Emma 12 ministránsinget varrt, özv. Pap Alajosné csipkét 1 oltárterítőre, Hergerth Szeréna 1 zöld miseruha kereszt betét himzése, Duhaut Mária 1 alba himzése, özv. Kutschera Richardné csipkét 1 oltárterítőre, N. N. 1 karinget csipkével, Karácsonyi Ilona 1 stólát himzett, Bartolus Irén 1 fehér stólát, báró Puteani Etelka 1 alba himzése, Wohlrath Mária több oltárterítőre csipkét, Bittermann Irén több oltárterítőre csipkét készített és felajánlott, Robitsek Irma és Halácsy Ilona oltárterítő és corporale csipkék nagy mennyiségben, Cziráky Luisette grófnő 1 fehér himzett miseruhát, gróf Csekonics Endréné 1 zöld himzett miseruhát ajándékozott.

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ...	6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával	8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal...	5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés	6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés	3 K 10 f.
Díszes kötés	4 « 10 «
Selyemkötés	6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók ——— egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.
Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Isten nevét hiába ne vegyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

XII. ÉVF. 1911. 10. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllöi-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés ... ... 3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal 5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal 6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ... 4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ... 5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ... 6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával ... ... 8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ... 4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal 6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal 7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával 9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal 18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal ... ... 4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ... 5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés ... ... 6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés ... ... 3 K 10 f.
Diszes kötés ... ... 4 « 10 «
Selyemkötés ... ... 6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.
Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Isten nevét hiába ne vegyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

XII. ÉVFOLYAM. 1911. OKTÓBER. 10. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Reviczky Aladár C. M.:* Utóhangok. — *Tóth Mike:* Az Oltáriszentség és a nők. — *Krane-Hodács:* A bűnösök lakomája. — *T. K.:* Egy hitetlen iró a szentmiséről. — Chateaubriand első szentáldozása. — *R.:* Az Aranyszarv-öböl mellett. — *Feisz Hugolin:* A szeretet szentje és szentsége. — A turisták és az Oltáriszentség. — *Dr. Huszár Elemér:* Az élő kenyér. — *M.:* Szentmise a capmartini billiárdteremben. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. Mikép vezetheti rá a hitoktató, tanító és tanítónő növendékeit a gyakori szentáldozásra? — Az Oltáriszentség szolgálatában. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil.* A trónörökös gyermekeinek első áldozása. — Lelkiáldozás. — A szentmise és a gyermekek. — A gyakori szentáldozás akadályai.

UTÓHANGOK

Az oltáregyesületi hölgyeknek ajánlva.

MEG VAGYOK győződve, hogy az oltáregyesületi hölgyek szivét az Úr Jézus szeretete hevíti, midőn az ő szegény templomainak javára dolgoznak. Mindnyájukat az a gondolat lelkesíti: minél több helyen s minél megfelelőbbb egyházi ruhákkal legyenek ellátva a templomok s az isteni Jegyes szükséget ne szenvedjen. Azt szeretnők mindnyájan, hogy az eucharisztikus Úr Jézusnak a legszebb, a legékesebb, a legizlésesebb ruhákkal kedveskedjünk; bár mindenütt a legfinomabb selyembe, aranyba öltöztethetnénk az ő szolgáit.

De mélyen tisztelt hölgyeim, számolni kell a körülményekkel is. Mit ér a szép selyem ruha, ha azzal nem tudunk bánni? ha a népnek nincs meg az a finom esztétikai érzéke, mellyel az ilyen finom ruhákat értékelni s élvezni tudná?

Midőn az idei Budapesti Középponti Oltáregyesületi kiállítás megnyitásán részt venni szerencsém volt s megtekintettem az összes tárgyakat, azzal a benyomással távoztam, hogy e szép dolgokat nem fogják megbecsülni tudni sok faluhelyen. Hány szabó, cipész stb. iparos-sekrestyés van, kik nem tudnak bánni a szép miseruhákkal. Azért legyen szabad az oltáregyesületi hölgyeket kérnem, hogy inkább arra fordítsanak fősúlyt a ruhák készítésénél, hogy *minél erősebb, tartósabb legyen a szövet*, de semmi esetre se legyen kényes, minden kis piszkot feltüntető; készítsenek vasár- és ünnepnapi miseruhákat is, de tekintettel, hogy a *szegény* templomok részére dolgoznak — kegyeskedjenek megszivlelni a föntieket. Ez

által elérik azt is, hogy egy ékes miseruha helyett 2—3 megfelelő, szép, izléses, de nem oly pazar-drága miseruhát állíthatnak ki s így több templomot segélyezhetnek.

Mert végre is nem jobb-e az, ha az Eucharistia körül a ruhák mindenütt jókarban levők, bár nem is oly ékesek, mint az, ha 100 szegény templom közül csak 20—30-nak tudnak igen szép ruhákat adni, míg 70—80 templomban megmaradnak a régi foltos, rongyos ruhák. S ha egyszerre mindenütt nem is tudjuk fölszerelni templomainkat, legalább nagyobb arányban igyekezzünk a szükségleteken segíteni.

Vessünk el magunktól minden hiúságot, egyedül az eucharisztikus Úr Jézus dicsőségét tartsuk szemeink előtt s akkor megtaláljuk az egyházi ruhák készítésében is a leghelyesebb utat.

Reviczky Aladár C. M.

Az Oltáriszentség és a nők.

(Folytatás.)

Szent Margit, a nagy tisztelet miatt, a szent áldozás előtti napon csak kenyeret és vizet vett magához.

Honorine buzgón s ájtatosan végezte első áldozását. Gyakran nézegette fehér ruháját, koszorúját, imakönyvét, mellyel először járult az Úr asztalához. Ilyenkor mindig édes emlékezet fogta el szivét és kivánta, hogy inkább meghaljon, sem hogy szivét a szent áldozás után valami bűnnel beszennyezze. Az Úr meghallgatta az angyal-tiszta szív óhaját. 1837-ik év febr. 25-én életének 15-ik évében az örök életre szenderült. — (Guillois. Tom. III. 200 pg.)

Bámulandó Limai szent Róza buzgalma, öröme és benső gyönyöre a szent áldozásnál. Gyönge természetű lévén és még amellett beteges, néha templomba mentében annyira elfáradt, hogy csak anyja karjára támaszkodva juthatott a templomba; de ott megáldozván, annyira felvidorodott, hogy gyorsabban tudott hazamenni, mint anyja, s a szent áldozás napján alig lehetett valami étek élvezésére birni. Azt mondta, hogy neki túlságos erőt át a szent áldozás.

A szentek életében sok esemény hihetetlennek látszhatnék, ha hitelt érdemlő tanuk által nem volna kétségtelenül bebizonyítva. Ilyen a következő eset is. — Angela Mária már gyönge korában a legnagyobb hévvel óhajtott gyakrabban a szent áldozáshoz járulni. Hogy tehát az abban érzett gyönyört annál gyakrabban élvezhesse, előkelő rangjának dacára, odahagyta atyai palotáját és zárdába vonult. Zárdába léptekor föltárta-e vágyát a főnöknőnek és a gyóntató atyának, kik látván a szűz gyöngéd s őszinte

szeretetét Udvözítő jegyese iránt, ez óhaját teljesítették is. Kimondhatatlan az a mennyei öröm, mely Angela szivét elárasztotta, hogy egyedüli vágyát teljesedni látta. Némi idő mulva azonban meghalt a főnöknő, s csakhamar ama gyóntató atya is, kinek meggyőződése volt, hogy ki gyakrabban akar áldozni, annak szentül kell élnie; de hogy valaki szentebbül élhessen, gyakrabban kell áldoznia. — A zárda új főnöknője és gyóntató atyja azt vélték, hogy Angelának gyakoribb szent áldozását korlátozniok kell. Angela szó és zugolódás nélkül engedelmeskedett és magában ismételgette: «Ha csak Udvözítőm lábainál sóhajtozni engednek. Ő tudja szivem sebeit, szeretete balzsam a sebeknek. Ő tudja szenvedéseimet, miatta tűröm azokat.» De szomorúsága, szívbeli búja Angela testi egészségét is sorvasztotta, végre egészen meg is törte. Halálához közel érezvén magát, azon egy s utolsó kegyet kérte a főnöknőtől, hogy a folyosókat, merre hozzá utoljára az Oltáriszentséget fogják hozni, virágokkal hintsék be. Gyöngesége dacára térdre borulva fogadta jegyesét, s angyali szeretettel lángolva mult ki, rövid idő mulva a szent áldozás után. — A kora virágzó szakában kimult szűz nyakába akasztva egy képet találtak, melyen az Oltáriszentség volt lerajzolva ezen aláírással: «Miatta élek»; alantabb pedig reszketeg kézzel (valószinüleg kevéssel halála előtt) irott sort: «Miatta halok meg».

Ime az Isten báránya.

Szent Mechtildisz igen gyakran, sőt minden nap járult a szent áldozáshoz. Azok voltak legédesebb pillanatai, melyekben Jézust magához vevé. Azért is semmi fáradságot sem kimélt, csak hogy e szentséghez járulhasson Gyakran mondotta: «Ha tűzön s lángokon át kellene a szent áldozáshoz jutni, egy percenetig sem vonakodnám ezt is megtenni».

Szienai szent Katalin annyit szenvedett, ha az Oltáriszentséghez nem járulhatott, hogy majdnem életét lehetett félteni. És azért egy nap sem mulasztotta azt el, hogy erőt ne merítsen a szent áldozásból. A szent áldozás után ismét teljes erejét visszanyerte.

Szent Paula, egy hires római család ivadéka, igen nagy kegyelettel viseltetett — amint szent Jeromos, mint szemtanuja írja — a betlehemi jászol és a jerusalemi szentsír iránt. Csókjaival halmozta el a szentsír azon

helyét, hol Krisztus urunk teste feküdt s ilyenkor mindig valami kimondhatatlan édes érzés zsibongott végig minden tagján. — Valahányszor az Úr asztalához járult, eszébe jutott a szentsír, s így szólt magában: «Oh Uram! a te sírod, a te fekvőhelyed oly pompás, ujonnan volt vágva a kősziklába és még senki sem feküdt benne! Ah! és én most szent asztalodhoz akarok lépni és szivemet siroddá akarom tenni; oh de ezen sír mily dísztelen! hányszor fektettem be már abba a bűnt, és hányszor laktak benne vétkes kívánságok! oh édes Jézusom! jer, tisztítsa meg bűnös szivemet, hogy szent testednek illendő sírja, méltó fekvőhelye legyen!» — Nekünk nem igen van alkalmunk a szent sírhoz zarándokoskodni; de szivünk mindig ezen sírrá változik, valahányszor Krisztus testét és vérét az Oltáriszentségben magunkhoz vesszük. Tekintsük meg gyakran e sírt, vajjon tiszta-e s méltó-e arra, hogy Üdvözítőnk testét magába fogadja.

Gaume elbeszélése szerint (4. köt. 42. old.) egy nő, ki eleven hittől volt áthatva s őszinte tisztelettel viseltetett az Oltáriszentség iránt, így szólott: En minden nap, Jézus és a bold. Szűz érdemei által, kérem Istent, hogy mindig őszintén gyónjak és méltán áldozhassak, hogy azon szerencsében részesüljek, hogy az utolsó szentségeket fölvehessem. Hogy a gyónásnál kellő bánatom legyen, a gyónásra minden lehető módon elkészülök, arra irányzom gondolataimat reggel, este és gyakran a nap folytán. Már a gyónás előtt való napon bánatot indítok magamban nemcsak azon hibákról, melyeket az utolsó gyónás óta elkövettem, hanem előbbi életem minden bűnei fölött; minden gyónásom végén pedig ezek egyike vagy másika fölött vádolom is magam. Minden nap egy Miatyánkot és egy Üdvözletet imádkozom az én gyóntató atyámért, hogy Isten őt felvilágosítsa, hogy nekem üdvös tanácsokat adhasson és intései által szivemet megindítsa. A szent áldozás napján azonnal reggel elmémben forgatom a nagy szerencsét, hogy az Úr asztalához enged. A szent áldozás után minden munkámat hálául ajánlom föl Istennek a szent áldozás kegyeért. Minden hó utolsó áldozásához úgy készülök el, mintha az volna életemben az utolsó szent áldozás, és mintha azután meg kellene halnom.

***

Talán épen az Oltáriszentség iránt tanusított hő tisztelet miatt, nőket használt föl Üdvözítőnk a legkedvesebb és legszebb ünnepeinek megalapítására. Julianna volt a főtényező az úrnapi ünnep behozatalánál. Alacoque Margit pedig Jézus szent Szíve tiszteletének megismertetésénél s elterjesztésénél.

Tóth Mike.

A bűnösök lakomája

Egy este a vámosok lakomát rendeztek és leültek, hogy azt élvezzék. Mivel a tisztességes asszonyok tudni sem akartak róluk, a rossz hirű korcsmából meghivták a leányokat. Ezek legszebb cicomájukban jelentek meg, nevetve és vihogva, hogy a harmadik utcáig lehetett hallani.

A vámosok a leányokkal ugyancsak ki akarták magukat mulatni. De hogyan, hogyan nem, amikor egy darabig együtt voltak, a hangos vigadozás nem ment tovább, mert hiszen csak szinlelt volt s nem talált visszhangra a társaságbeliek szivében.

Ekkor nagyon is komoran és szomoruan folyt a dolog. Valami belső hang azt mondotta a férfiaknak:

— Mi hasznotok van nektek pénzetekből és vagyonotokból és jóléteteken? Malomkőként nyom benneteket és lelketeket a pokolra húzza, mert özvegyek és árvák, hajléktalan férfiak és segítség nélkül maradt aggok átka van rajta.

S a leányokhoz szólott a szív hangja és ekként beszélt:

— Mit használ, hogy fiatalok és szépek vagytok? Jobb volna, ha csak fél szemetek volna és ragyások volnátok, semhogy a bűn útján járjatok, mindig messzebbre és mindig mélyebbre a bűn fertőjébe, a borzasztó végig. Jaj nektek!

Mikoron a hang így beszélt és nem lehetett elhallgattatni, sem túlkiabálni, a vámosok és bűnös leányok nagyon megszomorodtak, nem ettek és nem ittak, hanem úgy ültek ottan, mint halotti tornál, reszkettek Isten haragjától s nem tudtak magukon segíteni. Mert büneiket nem tudták többé meg nem történtekké tenni, ha mindjárt jobbkezüket, sőt fejükből szemeiket is odaadták volna.

Olyan csönd támadt a teremben, hogy az égő lámpák sercegését hallani lehetett. Kívülről behallatszott a kutak csobogása-locsogása s az éjszakai szélben a magas fasudarak susogása.

Az egyik leány hirtelen megborzongott és fölkiáltott:

— Ki jön az utcán lefelé és tart a háznak? Kinek a járása ez?

Mindnyájan figyeltek, mert ezen járás hangját ismerték, jóllehet ma először hallották. Úgy hangzott, mint a tavaszi szellő fuvallása, amely elől a tél menekül...

— Igy csak egy lépked — suttogták a hallgatódzók elhalványuló ajkakkal és ijedten néztek egymásra. — A názáreti Jézus jön hozzánk!

A biró már az ajtó előtt állott és kárhoztató itéletüket ki fogja mondani! Igy gondolták a bünösök. Néhányan fölugráltak, hogy elmeneküljenek; ámde lábaik mintha gyökeret vertek volna, hogy nem tudtak távozni; mások visszadültek fekvőhelyeik párnái közé és közöttük elrej-

tőzködni igyekeztek. A leányok pedig reszketve összebujtak és kezeiket festett orcáik elé tartották.

A lépések mind közelebb hallatszottak és ime a küszöbön belépett az, akinek tekintete csupa jóság és irgalom volt, aki kezeit valamennyi felé nyujtotta, mint a testvér, aki testvéreihez jön. S szelid mosolygású ajkai e köszöntést mondották:

— Békesség veletek!

Egy pillanatra mindnyájan szinte megmerevedtek, azután az igézet mély föllélegzésben megszünt. A házigazda elő mert lépni, hogy a csudás vendéget üdvözölje:

— Honnan van az, hogy hozzánk jösz, oh Uram! — hebegte zavarodottan és elfogultan.

— Hiszen meghivtatok! — felelte az Emberfia.

— Mi?... Mikor mertünk volna mi tégedet meghivni, Uram? — kérdezték valamennyien össze-vissza nagy csudálkozással.

— A ti bánkódástok büneitek miatt hivott meg engemet! És mostan nálatok vagyok, hogy a vacsorát veletek elköltsem.

Lassankint megértették a szegény lelkek, hogy az Úr az ő beszennyezett emberi voltukat még olyan nagyra becsülte, hogy mint ember velük érintkezni akart, hogy megmutassa nekik jóságát, tiszteletüket és őt kiszolgálják.

A legjobb párnát adták neki, arany serleget nemes borral nyujtottak neki, a legválogatottabb ételeket tették eléje. Elhomályosult szemeikből szelid világlás áradt, mikor látták, hogy Jézus elfogadta az ő vacsorájukat és a bünösökkel evett, mintha igazak lettek volna.

A leányok is előmerészkedtek mostan, miután a festéket előbb lemosták arcukról, mert szégyenkeztek a rikító festék miatt. Virágkoszoruikat levetették fejükről és vállaikról és az Úr helye köré rakták ugy, hogy az csupa virágból kandikált elő. Azután leguggoltak lábai elé a földre és nagy kegyelmet éhező szemekkel néztek föl az Üdvözítőre.

Az emberfia pedig ugy beszélt a bünösökhöz, mint anya gyermekeihez. Csudaszép történetet beszélt nekik egy atyáról, akinek két fia volt. Az egyik jó volt, de a másik eltávozott hazulról és rossz életre adta magát, ezért keservesen szenvedett és megbünhődött, mig megtette azt, ami egyedül szükséges: fölkelt és elment atyjához, hogy kiesdje bocsánatát.

Mennyire figyeltek a bünösök, hogy egyetlen szót se veszítsenek el. Mennyire megértették a tékozló fiú fájdalmait és az aggodalomtól menynyire vert szivük, hogy az atya ugyan mit fog csinálni a bűnbánóval! Sírva mondották szavait utánna és mellüket verték hozzá.

— Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened, már nem vagyok méltó, hogy fiadnak neveztessem!

Jézus pedig az ő Üdvözítő-szemeivel szeliden tekintett a szegényekre és szava lágyan hangzott, mint a gerlicék hivása az erdőben, amikor tovább elbeszélte, miként fogadta az atya szivére az újra megtalált fiút és mennyire örült vele az egész ház — éppen úgy, amint a mennyei Atya és angyalai örvendeznek, ha egy bünös bűnbánatot tart.

Ekkor a hallgatók bánatos orcái mind fölragyogtak, a keménység, alávalóság és álnokság utolsó maradványa eltünt, mind jóknak és ártatlanoknak látszottak, mint annak idején, amikor még anyjuk térdén játszottak. A gyermekek módjára föltartották kezeiket és megható bizalommal esdekeltek:

— Urunk, taníts meg minket arra, amit cselekednünk kell, hogy bejussunk Isten országába.

Jézus pedig látta bánatukat és jóakaratukat és ezért megbocsátott nekik. Fejeik fölé emelte kezét és föloldotta őket büneiktől úgy, hogy ezek Isten szine előtt eltöröltettek. Azután tanította őket az élet útjára és az egész éjszakán át beszélt velük, mig napszűrkületkor elbúcsuzott tőlük, hogy más lelkében teljesítse kegyelme művét.

Messze kikisérték a városból. Azután búcsuzáskor megáldotta őket. Ok letérdeltek a földön és mindaddig néztek utána, mig fényleni látták fehér ruháját.

Ezután pedig elmentek és jogtalanul szerzett vagyonukat odaadták a szegényeknek, kenyerüket ettől fogva becsületes munkával szerezték meg, gyakran voltak együtt imádkozva és ájtatoskodva és igazakhoz hasonlóan, bűnbánó szívvel éltek minden jócselekedetben.

Mikor a farizeusok és irástudók erről hallottak, boszankodtak miatta és gunyolódtak fölötte:

— Ez a Jézus a bünösöket elfogadja és velük eszik.

Ez az Úrnak fülébe jutott és mondotta rá:

— Bizony, mondom nektek, hogy a bűnbánó vámosok és rossz személyek előbb jutnak be a mennyeknek országába, mint ti farizeusok és irástudók!

Krane-Hodács.

Egy hitetlen iró a szentmiséről.

Wilde Oszkár (1855—1900), a szerencsétlen életű angol költő forog szóban. Az anglikán vallásban nevelkedeti föl; ám az élet forgatagában csakhamar elvesztette hitét. «De profundis» cimű művében eme vigasztalan önvallomásra fakad: «Míg mások abban hisznek, ami láthatatlan, addig az én hitem azé, ami tapintható és szemmel látható. Az én isteneim (így!) templomait emberi kéz rakta és hitvallásom e tényleges tapasztalatok köré-

ben vált tökéletessé és teljessé... Ha elgondolkozom a vallásról általában, szinte kedvem támad külön rendet alapítani azok számára, akik nem tudnak hinni. A Hitetlenek Rendjének nevezhetnétek ezt a rendet, amelynek gyertyátlan oltárán meg nem áldott kenyérrel és üres kehellyel, bor nélkül mutatná be az áldozatot a pap, akinek szivében nem lakoznék béke.» Sivár atheismus!

Ámde sajátszerű, hogy ez a megtévelyedett lélek, ki — mint egy helyütt maga mondja — nem hiszi Krisztus jelenlétét az Oltáriszentségben, mégis helyenkint meglepő rokonszenvet tanusit a kath. vallás s annak szertartásai iránt. Az meg egyenesen megszivlelésre méltó, hogyan nyilatkozik a szentmiseáldozatról. A Krisztus kinszenvedéséről szóltában ezeket mondja: «Ha mindezt csupán a művészet szempontjából tekintjük, akkor csak hálásak lehetünk, hogy az egyház legünnepélyesebb istentisztelete nem egyéb, mint e tragédiának vérontás nélkül való előadása: az Úr kinszenvedésének misztikus szinrehozatala, párbeszéd, kosztüm, sőt gesztusok segitségével s rám nézve mindig gyönyör és félelem forrása az a meggondolás, hogy a művészet számára egyébként elveszett görög kórus utolsó maradványa megtalálható a ministránsban, aki a misező papnak válaszolgat.» (De profundis.)

Ha már ez a hitetlen lélek tisztán csak a művészet szemüvegén át, a költő ihletével tekintve a szentmisét, oly magasztosnak találta annak szertartásait: vajjon hogyan kell értékelnünk a szentmiseáldozatot nekünk, kik a hit világosságával szemléljük a szent cselekményeket? Nemde, számunkra a szentmiseáldozat a világ legfőbb kincse! *T. K.*

Chateaubriand első szentáldozása.

CHATEAUBRIAND a legszebb reményekre jogosító fiú volt s az első szentáldozáshoz készült. A franciák ezt nagy ünnepélyességgel szokták végezni, sok volt néha a külsőség benne, szép, fényes, ragyogó volt a külsőség; de a lélek sokszor csak sajgott mellette. Így volt a mi kis Chateaubriandunkkal is, ki a halála után közzétett «Emlékeiben» így írja le első szentáldozása ünnepén lelki állapotát: «Minden mosolygó volt körülöttem, csak lelkiatyám gyötrődött fölöttem és valahányszor csak gyónni jöttem, engemet mindig szerényen kérdezett: van-e még valami a szivemen? Látta ugyanis, hogy csak csekély hibákat vallok be és mégis oly nyugtalan vagyok. E gyónásomnál is kérdezi: «Vajjon nem hallgat-e ön el valamit előttem?» «Nem, atyám!» — felelém. Lelkiatyám ekkor pár pillanatra magát összeszedni látszik és készül nekem feloldozást adni; azonban ekkor egész bensőm ellenem fellázadt és én mint ha

villám csapott volna le mellettem, fölkiáltottam: «Nem mondtam el mindent!» Erre megindult könnyeimnek árja, lelkiatyám engem megölelt és én igazi szent örömmel dobtam ki magamból az öldöklő mérget, meggyóntam őszintén bűneimet; lelkiatyám pedig nagy örömben emelte föl ismét kezét, hogy reám hintse a feloldozás szava által a jó Isten kegyelmének égi harmatát. Erre én oly könnyűnek éreztem magamat, mintha csak egy nagy hegyet leemeltek volna szivemről. Merem mondani, hogy én e naptól fogva lettem becsületes ember és éreztem

A minoriták temploma Aradon, hol minden évben október 6-án engesztelő szentmiseáldozatot mutatnak be az aradi vértanukért, kik az Oltáriszentséget a börtön falai között buzgón magukhoz véve, hátran mentek a bitófa alá, hogy vért és életet áldozzanak a hazájukért.

magamban, hogy a lelkifurdalás engemet megölne. Mily gyilkolónak kell tehát lennie a nagy bűnténynek, ha a gyermeki kornak gyengeségei is ily iszonyatos hatást gyakorolnak?

Nyájas olvasó, tudd meg, hogy az őszinte gyónás csak valódi, tiszta igazság, melyet az Úristen helyettese előtt vallunk be és pedig úgy, hogy midőn ez igazság őszinte fölismerése és bevallása minket egy kissé megaláz, ugyanazon pillanatban egyszersmind a jó Istenhez vigasztalólag fölemel, ki maga az örökké való Igazság; de az igazság szeretettel jár karöltve és én magamat is csak akkor szeretem igazán, ha mindig az

igazságot keresem és szeretem... Ilyen volt Ádám és Évának még a paradicsomban, a bűn által elvesztett paradicsomban az igaz és jó Istentől követelt gyónása. Hallják ők mindjárt a bűnbeesés után az Istennek szavát: «Ádám, hol vagy?» A mindentudó Isten látta őt rejthelyén, megfosztva már az isteni malaszttól s azért önmaga fölött is szégyenkezve mondá: «A te szavadat hallám a paradicsomban és megijedék, mivel hogy mezitelen vagyok és elrejtém magamat.» Kerülgette ugyan a bűnnek bevallását; de igazat mondott, nem hazudott. Mire a kegyes jó Isten neki a gyónást megkönnyíteni akarta s ezért tovább kérdezte: «És ki jelentette neked, hogy mezítelen vagy, hanem hogy ettél a fáról, melyről parancsoltam vala nektek, hogy ne egyél?» Ádám erre mondá: «Az asszony, kit társul adtál nekem, adott nekem a fáról és — ettem.» Tiszta igazságot mondott, habár kerülgette, de végre magát a bűnt is bevallotta. Így volt Évával is; őt is kérdezte a jó Isten: «Miért cselekedted ezt?» — mire felelé: «A kígyó csalt meg engem és — ettem!»... Ezen őszinte gyónás után a határtalanul jó Isten megigérte nekik azonnal a Megváltót, ki az őszinte, igaz gyónást a szentség méltóságára emelte. Oly régi tehát a gyónás, amily régi a bűn; de valamint a bűn hamisság és szeretetlenség, úgy a gyónás tiszta igazság és tiszta szeretet.

Az Aranyszarv-öböl mellett.

A KONSTANTINÁPOLYI kikötő aranyos vizét könnyed jármű szeli, mely a part felé halad. Öt szolga hajtja a járművet, melynek közepén függönyök mögött puha török pamlagon hever az úrnő virgonc kis gyermekével. A bárkát kötelek szelik át, melynek fején Allah vallási jelvénye, a félhold tünik föl.

A bárka belsejében játszadozik a kis aranyos gyermek a mama ékszereivel — tovább azzal, melyik tetszik, kevésbbé, melyik nem.

A bárka a part felé közeledik s félénken szól be egyik szolga, úrnőjét a kiszállásra figyelmeztetvén. Az anya ölbe fogja kis gyermekét, mosolygóan néz arcába s majd az ég felé emeli: «Ó Allah, tartsd meg őt! Férjemet tetszett fölvenned a hetedik mennyországba: de hallgass meg s ne vedd el egyetlen örömöm — kedves gyermekem!? Ó hallgass meg Allah?! Neveld föl őt a Te számodra, hogy országod hatalmát emelhesse»!

A bárka már a parthoz jutott, s kiszálltak. A szolgák úrnőjüket hordozható széken vivék tovább a város határában elterülő ligetek között. A déli növények alkotta kertek között kényelmesen haladnak, mígnem egy törökkel találkoznak, ki kezében különösen kicsi ebet tartott. Alig pillantja meg Fatime — így hivták a kisleányt — a kiskutyát, majdnem kiröpül a

hintóból, hogy megsimogathassa. Látván ezt a török, önként felajánlja de a mama kelletlenül elutasítja, — kapsz otthon mást kis csibém!

— Nem, nem, ezt mama, ezt a kis helyes kutyát; nézd mily sunyian néz, hogy lógnak le tapsi fülei.

— Tartsd meg kegyes úrnő — esd a török, — szerezz gyermekednek örömöt! Allah nem felejti el soha, hisz Övé gyermeked!

Az úrnő arca átváltozik, halavány-sápadt arcán folynak le könnyei, szemei vészesen forognak s tekintetét borzadállyal vonta le a kutyáról. Szivében két fél küzdött egymással: gyermeke iránti szeretete és Allah imádása. Merészen tódulnak agyába a mult félelmes ijesztő képei megremeg egész testében s elájul. A szolgák a törökkel együtt igyekeznek felélesztení.

Ezelőtt négy évvel történt ugyanis, rögtön Fatime születése után. A férj nagyon szerette a kutyákat. Többféle fajta volt: agár, mopszli, bundás és a többi. Egyszer egyik kutya megdühösült s megmarta a férjet és tizenöt háremhölgyet s ezek mind belehaltak sebeikbe. Az úrnő ki férjét egész szivével-lelkével szerette, nagyon megrendítette az eset s megfogadta, hogy kutya többé nem lesz a házban. Csak kedves gyermeke enyhítette fájdalmát; ez adott gyógyító írt fájó szivére; s viszont bele is lehelte szivének egész melegét gyermekébe.

Érthető tehát, miért ájult el az úrnő.

A szolgák nemsokára úrnőjüket felélesztették; a török még mindig ott állott, de a kis kutya már Fatime ölében huzódott meg simogatásai alatt.

A kis kutya látása még mindig rezgésben tartotta szivének fájdalom húrjait, de végre Allah rendelését vélte a dologban.

— Legyen meg Allah felséges parancsod! De őrizd meg gyermekemet hasonló sorstól hatalmas próféta!

A kis kutya mindjobban növekedett, de azért Fatimének mindig kedves játszópajtása maradt.

Az úrnő is elfelejtette már a történteket, meg bizott Allahban, akire bizta gyermekét.

*

1860-ban úrnőnket Rómában látjuk, ahol tudományszomját elégíti ki a régiségek tanulmányozása által. A régi templomokat azonban elkerülte a kereszténység iránti gyülöletből. Véletlenül azonban egyszer mégis beletévedt egybe. Külseje e templomnak nem árulta el magát s így úrnőnk becsapódott.

Alig hogy belépett a templomba, megilletődve nézte az ép most történő szentségfüstölést. Ugyanis szentségimádás volt. Az egész templom úszott a gyertyafényben. Sok nép volt jelen, akik mind térdrehullva

imádták az Úr Jézust. Csak egy nő nem tette ezt, úrnőnk. Körülnézvén a templomban kifelé indult nem épen nyugtalan szívvel, mert a ceremóniák megnyerték tetszését. De nem tudta elgondolni, mi lehet az a fehérség ott az oltár közepén.

Kijövén a templomból, a fiakkerost kérdezte meg a dologról, aki egyszerűen előadta neki a dolgot, hogy az Úr Jézus imádása van, ma az Oltáriszentségben és pedig azért, mert csodálatosan megmentette a várost a pestistől.

— Krisztus próféta is csinál csodát?

— Hogyne! csakis Ő csinálhat csodát, mert Ő Isten. Egyszer az én feleségem is nagy beteg volt. Az egész család imádkozott hozzá s feleségem harmadnap meggyógyult.

— Különös! — mormogá az úrnő. De mindezek fejében szeget ütöttek.

Nemsokára visszatért Konstantinápolyba.

Fatime nagy örömmel fogadta s lelkendezve beszélte el, hogy a kutya elveszett, de ismét visszajött, de megdühösödve s mindjárt az első nap megmarta Fatimét, mielőtt anyja megérkezett volna.

Csakhogy úrnőnk valami különöset vett észre gyermekén. Tudniillik Fatime kezeit mindig hátra tette. Arca halványabb volt; hangja kissé remegő.

— Mi történt veled, Fatimém? — kérdé remegő hangon az anya.

— Semmi, semmi — felelé Fatime kedveskedve.

— Veled történt valami! Felelj kedves gyermekem! — fogta könyörgőre az anya.

— Semmi, igazán semmi!

— Te hazudsz, mert szeretsz. Mondd nem a kutya harapott meg? Hol az a kutya?! Ó mi szerencsétlenek?!

Fatime mind szomorúbb lett; arcszine megváltozott, s az anyai szeretet gyengéd karokkal helyezte pamlagra, ápolta, míg az orvosok megérkeztek.

Konstantinápoly orvosai vetekedtek, de semmit sem tudtak tenni a baj ellen. Különösen gondosan vizsgált és akart segíteni az úrnő férjének barátja, aki akkor férjén nem tudott segíteni, most a gyermeken akarta kimutatni jóindulatát. Mindenféle szereket hozatott, melyekkel a baj állapotát vizsgálta. Tudományos apparátusainak segélyével már azt hitte, segíteni fog, de Fatime sorsa másnapra rosszabb lett. Figyelte, hallgatta az ütér verését; gummi csövein hallgatta a szív dobogását, rendelte a drága orvosságokat s minden fáradozása kudarcot vallott.

Úrnőnk már a kétségbeesés legvégső fokán állott. Bőjtöt rendelt az egész házban. De semmit sem használt.

Elérkezett a harmadik nap is. Az orvosok kimondták az utolsó szót: «Itt már nincs segítség»!

Úrnőnk egy nagy sikolyt hallatott s mint őrült járta be a szobákat, még szolgáitól is segítséget várt; persze ezek nem tehettek semmit.

Egyik női cseléd azonban merészkedett úrnőjének azt mondani, hogy van segítség.

— Mit akarsz, te nyomorult, hisz az orvos, aki tudományos, azt mondta, nincs segítség!

— De én ismerek ám más orvost is!

— Ki az, mondd hamar, szolgám?!

— Az Úr Jézus Krisztus.

— A nagy próféta, aki Allah előtt volt?

— Igen Ő. Ő tud csak segíteni. Mert míg az orvos földi, természetes segítséget adhat, addig az Úr Jézus természetfeletti módon is segíthet, mert Ő maga mondotta: «Kérjetek és adatik nektek». Sokakat meggyógyított Ő már. Csak hozzá folyamodjon, kegyes úrnőm!

Az úrnő elkomolyodik. Eszébe jut, amit Rómában a kocsistól hallott. Gondolkozni kezdett... Bőjtöltem és Allah nem segített. A bizalom és remény sugara hatolt be szivébe. Ez a Krisztus próféta annyi beteget meggyógyított már, hátha most is megteszi.

Végre megszólítja cselédjét.

— Hogyan kell Őt kérni?

— Lehet őt mindenütt imádni de mi elmegyünk itt a közeli templomba, s ott letérdepelünk és imádkozunk.

Nemsokára reá úrnőnket a templomban látjuk, mely közelben a kapucinus atyák vezetése alatt áll. A cseléd közel vonta az oltárhoz, s ott letérdepeltek.

Először bizony csak térdepelt; de később már imádkozott. Bizony, hogy mit imádkozik, azt nem igen tudta, csak kiöntötte kérését a Krisztus prófétának, mint gyermek atyjának szokta. Megfogadta, hogy ha segít a próféta, akkor az Ő vallására tér át és Ő neki szolgál, ha Fatime meggyógyul.

Másnap jön az orvos s bámul a gyógyuláson; nem akar hinni szemeinek.

— Melyik orvos gyógyította meg?

— Krisztus próféta!

— Lehetetlen!

— De igen uram, tegnap voltam a házában s ott kértem, hogy gyógyítsa meg, s O meg is tette!

Az orvos elkezd gondolkozni, s felkiált: «Üdvözlégy Krisztus próféta, hogy kedves barátom gyermekét megmentetted. Én is neked fogok szolgálni».

Erre bejön a cseléd, de már szerzetesi ruhában egy pappal.

— Ime kedves úrnőm, a Krisztus próféta szolgája, ki téged megtanít az O tiszteletére és vallására.

Az úrnő bámul a változáson. Hisz ő előbb egy egyszerű cselédet látott benne és most szerzetesnői ruhában látja.

— Bámulsz, kedves úrnőm, hogy így látsz, de elmondom, hogy történt. Egyik szolgádat szabaddá tettem s magam szolgáltam helyette. Ruhámat eltakartam, míg most szabadon merem elővenni, mikor már tudom, hogy Krisztus vallását követed.

— Ó kedves nő és kedves tisztelendő!

Átöleli őket és örömkönnyeket hullat.

Az orvos pedig mindezekután megvallja, hogy ő is annak a prófétának fog szolgálni, aki csak egyedül tud csodát művelni

Ezenközben a kis Fatime is bejön. Anyja átöleli s mindnyájan mennek hálát adni az Úr Jézusnak.

*

Nemsokára nagy ünnepségek voltak a közeli kapucinus zárda templomában, ahol az úrnő gyermekével és szolgáival, meg az orvos vették föl a keresztség szentségét. Így lettek az ő szolgáivá azok, kik előbb őt megvetették; s mindez egy csoda által; mert egyedül az Úr Jézus — ki jelen van az Oltáriszentségben — művelhet csodát. *R.*

A szeretet szentje és szentsége.

Október 4.

A SZERÁFI rendnek nemrég ünnepelt hétszázados fennállása nemcsak tagjainak, nemcsak a katholikusoknak, nemcsak a keresztényeknek, hanem általában, minden vallási szempont nélkül, a művelt világ nagy részének figyelmét ezen rendnek alapítója, ezen hármas családnak ősatyja ezen szent hivatású és fontos jelentőségű társulatnak létesítője, ezen háromágú, dús gyümölcsű fának ültetője felé terelte. A katholikus keresztény hívők egy szentet tisztelnek benne, mint nagy erényhőst, mint egy lángoló szeretetjegyben álló embert csodálják.

De azok sem vetik meg, azok sem közömbösek iránta, kik a titkokat hirdető és szigorú erkölcsöt követő vallással hadilábon állanak. Oly vonást találnak jellemében, melytől rokonszenvüket megtagadni képtelenek.

Úgy látszik, mintha korunk szellemének egy iránya, a természet tisztelete, növekvő szeretete a csodás állatszelidítő művészetét, passzióját irigyelné és utánozni óhajtaná. Beszélnek már ú. n. «ferences mozgalomról», mely oda irányul, hogy kiemelje, dicsőítse szent Ferencnek rajongását a természet titkai, változatai, törvényei, életmozzanatai, szépségei iránt. A főcél

természetesen nem lehet más, mint a kedély felemelése, a szívnemesítése, az élet eredeti szépségének megőrzése, épségének támogatása, eszményi éhezése és ezáltal elérhető tökéletesítése, boldogítása. És ebben szent Ferenc a példakép, kit ebben bátran tekinthet, követhet mindenki anélkül, hogy a modern kor egyéb irányzataival ellentétbe kerülne.

A terv helyes, a cél dicséretes, az eszköz sikert igér, nagy reményekre jogosít. Bizonyára a legtisztább örömöknek forrása lehetne azokra nézve kikben megvalósulna és ha ezek a társadalomban működnek, általuk a legideálisabb kulturának tényezője lehetne.

Szent Ferenc az Alverna hegyén imádkozik.

De nagy kérdés, kikben valósulhat meg szent Ferencnek ezen példája.

Bizonyára hatástalan vagy legalább erkölcsileg értéktelen azokban kik csak ezt az egy vonását akarják utánozni, de a többi tulajdonságai miatt lekicsinylik, lesajnálják. Rossz úton járnak azok, kik szent Ferencnek a a természetért való rajongását utánozni óhajtják és emellett a természetfölötti életbe vetett hitét, győzhetlen reményét, mindent oda adó szeretetét fanatizmusnak, vad rajongásnak, a sötét középkor természetes eredményének bélyegzik.

Ezek egyszerűen nem értik őt. A jellem a fejlett és művelt szellemi tehetségek egységes működése, benne minden összefügg és — mivel szentről van szó — nincs benne oly hatalom melyet jogtalannak; oly tényező, melyet bitorlónak kellene nevezni a lélek alkotmányos uralmában. Öntudatlan szenvedélynek nincs szava benne és ha volna is, egybeolvad a szeretet emésztő lángjaiban.

Tudnunk kell, hogy szent Ferenc bölcs — kisebb fokban minden hivő ember az, aki csak addig kutatja az okot, keresi az igazságot, míg józan eszének világossága, őszinte jóakarata ösztönzése, és tiszta szive sugallata szerint megtalálta és ha megtalálta örül neki, megállapodik benne, hogy érezze, éhezze, átélje azt. Ilyen bölcsnek azután könnyű volt behatni az istenségbe, mert nem annyira eszével, mint inkább szivével kereste azt;

tudta mi a legfőbb jó és vágyódott utána. «*Isten a szeretet*» (szent. Ján. I. lev. 4. fej.), melyet csak az érző szív képes érteni, beléje hatolni.

Ilyen volt szent Ferenc szive, ily élő és éltető bölcselete. Nem csoda tehát hogy elragadta őt, magához vonzotta a legszentebb Oltáriszentségnek fönsége, a benne nyilvánult isteni szeretet nagysága. A csodálatos legföllebb abban van, hogy az, ki oly érzéssel tudta olvasni a természet nyilt könyvét, nem tapasztalta a hitnek nehézségét és oly boldogan szemlélhette a kenyér és bor szine alatt Krisztus testét és vérét. Bizonyára nem volna képes erre, ha a nagy világot a tudósok, a turisták, a kéjutazók, s fényképészek, a hírszedők és hasonló mindennapi emberek szemeivel nézte volna. Nem tudott oly rövidlátó lenni, hanem messze tekintett, az anyagnak minden határán túl szállott, korlátait áttörte, alacsonysága fölé emelkedett. Ő mindig kettőt látott: testi szemeivel egy keveset, lelki szemeivel azonban sokat, annyit hogy azt nem birta szóval mind kimondani, csak könnyeivel, erényeivel, lemondásával, áldozataival hirdette ki, adta az emberiség tudtára, mit látott ő, és mit érez szüntelen. — Neki nem imponált maga a külső világ, nem volt reá hatással az anyagi lét, a mennyiben önálló, csak mint képe az isteni gondolat-világnak, a teremtő képzőtehetségének. Ezt látta, ezt imádta, ezt szerette, szent Ferenc a természetben, ezért rajongott; soha sem vélte, hogy eléggé ismeri Istent, innét van, hogy oly gyakran használta a tükröt, melyen halvány vonásait szemlélhette a «*századok hallhatatlan láthatatlan királyának, az egyedül való Istennek.*» I. Tim.

E homályos ugyan, de mégis biztos, soha okos embert, gondolkozó elmét félre nem vezető képen sejtett az assisi elmélkedő az eredeti alak végtelen szépséget. Nem hunyta be szemét a homályban, mely körülveszi földi létünkben értelmünket és azért «*világosság támadt az igaznak, és örvendezés az egyenes szivünek.*»

Ez a világosság is örvendezés annál őszintébb, mennél inkább érezzük az emberinek fogyatékosságát; annál mélyebben hatolhatunk be a titkok világába, mennél kevésbbé állnak a természeti törvények alapján; annál magasabbra emelnek minket, minél alantabb állunk nélkülök; annál elragadóbb hatást képesek reánk gyakorolni, minél közönségesebb alakban jelennek meg előttünk; annál nagyobb érdeklődést ébresztenek belső értékük iránt, mennél közömbösebbek vagyunk külső alakjuk iránt; annál inkább tanítanak kutatni a lényeget (mely a bölcselet célja), minél jobban különbözik az az első benyomástól; annál gyorsabban érlelik meg bennünk emberi, lelkies voltunk, halhatatlan életünk, örök rendeltetésünk öntudatát, minél elrejtettebbek az emberi ész és érzéki megismerés elől.

A titkoknak ezen hatásai a legszembetűnőbbek az Oltáriszentségben. Mind megvalósultak assisi szent Ferencben. Miután apostoli lelkülete szerint majd sírva, majd énekelve bejárta az umbriai hegyeket és völgyeket, miután falvakban, városokban hirdette a szeretet életét, miután kedvére eljátszadozott, elenyelgett az ő mindenféle állattestvéreivel — sietve vitte lángoló szivét a zárda kis templomába, az ő nagyhatalmú, de még nagyobb szeretete miatt, kis alakú ura elé. És mintha tanult volna az erdők vadaitól, az ég madaraitól, mintha követni utánozni akarná őket, oly tisztelettel borult le az oltár elé, oly szeretettel simult az ő vendéglátó Krisztusa szivéhez, amint látta azt amaz oktalan jóismerőseinél. És amily boldogságot vélt látni azon állatok mozdulatain, melyeket megsimogatott, magához ölelt, oly boldogságot érzett a legszentebb és legjobb Pásztor közvetlen közelében.

Természet és oltár csodálata, szeretete ez volt szent Ferenc programmja; ezeknek szentelte minden szabad idejét, ezek uralkodtak rajta boldogító uralommal. *Feisz Hugolin.*

A turisták és az Oltáriszentség.

Miksa császár herceg korában Tirolország hegyei közt vadászván, Innsbruck közelében egy vadat üldözött, szikláról-sziklára lépvén. Egy helyen megmozdult a kő alatta és a herceg a mélységbe zuhant. Szerencséjére sérülés nem esett rajta, csak kisebb horzsolást szenvedett. De borzasztó volt helyzete: mert bármerre is tekintett, nem talált egy nyilást sem, amelyen át a mélységből kijuthatott volna. Minden oldalról óriási sziklák környékezték. A sziklafalakból kinyuló szikladarabokba pedig nem kapaszkodhatott, hogy azokon kijuthatott volna a mélységből. Ekkor elkezdett kétségbeesetten kiáltozni, de hiába kiáltozott segélyért, senki sem hallhatta meg szavát, mert a hely, ahová jutott, egészen el volt rejtve, melyet emberek meg nem közelítettek, hangja elveszett a sziklaüregekben. Ily borzasztó helyzetben töltötte a napot és a rá következő éjszakát. A házi cselédséget rémítő aggodalom szállotta meg az úr elmaradása miatt. Azért a hegyi utakban jártas embereket küldték a hegyek közé keresni az eltévedt herceget. Másnap végre az egyik hegymászó füleit nyögés üti meg. Arra megy, ahonnan a hangot jönni véli, jobban és jobban figyelve a hangra. Végre megpillantja egy örvény széléről a mélységben nyögő szerencsétlen herceget. Odakiált, Miksa herceg erre erőt vett, lábaira emelkedik és segítséget kér. A hegylakó széttekint mindenfelé, de nem talál nyilást, ahol a herceget kivezethetné. Ekkor társai után siet, összehívja a cselédséget, akik odasietnek. Egy hosszú kötelet hoznak elő; de ennek segítségével sem menthették volna meg, mert a kinyúló éles sziklák összezúzták-vágták volna a herceget, míg feljut. Kicsoda képes most elképzelni

a szerencsétlen hercegnek halálos ijedelmét és a többinek félelmét. Elmulik a másik nap anélkül, hogy a herceg mentésére kilátás mutatkozott volna. Itt már csak az Istentől várhattak segítséget. A herceg összeszedi minden erejét, hogy hangját meghallják és arra kéri őket, hogy hívjanak egy papot, aki hozza ki az Oltáriszentséget és helyezze az örvény szélén azon sziklára, ahol láthatja, hogy az Úr kegyelmébe ajánlhassa magát. Legalább — így szól magában — nem halok meg anélkül, hogy az irgalmas Jézus reám tekintsen az ő irgalmas szemeivel. És ő meg fogja áldani az én utolsó sóhajomat.

Pontosan végrehajtják utolsó rendeletét. A pap hozza az Oltáriszentséget. Nagy néptömeg követi folyton imádkozva és az Úr csodálatos segítségét kérve. A herceg alighogy megpillantotta az Oltáriszentséget, azonnal arcára borul és így sóhajt: Uram! te egyedül vagy képes a te fiadat megmenteni, aki a legnagyobb bizalommal fohászkodik hozzád. Légy irgalmas az én végső szomorúságomban. Ne mondja senki, hogy te elhagytad azt a szerencsétlent, aki hozzád folyamodott.

Mikor imáját bevégezte, valaki érinti vállát. Oda fordítja tekintetét és egy ifjút pillant meg vadászruhában, aki így szól hozzá: Bátorság! herceg. A szentségi Jézus meghallgatta kérésedet. Kövess engem, mert véget ért a te halálos aggodalmad. Ezt mondván, megragadja őt és a legnagyobb könnyűséggel kúszik föl terhével a sziklákon és felérvén a magas szikláira az Oltáriszentség mellé helyezi őt és ezzel eltünik. Miksa ezer hála közt áldja a szentségi Jézust a csodálatos segítségért és vele a tömeg könnyek árjában úszva, örvendez és ad hálát a szentségi Jézusnak.

Ha a turista Innsbruck közelébe jut, egy magas sziklafal mellett halad el. E sziklafal tetejét Jézus szobra ékesíti. E szobrot már messziről láthatni. E szobor azon helyet örökíti meg, ahol a herceget megszabadító Szentség pihent.

Az élő kenyér

(Folytatás.)

Csak most vagyunk kellően előkészítve, hogy azt is belássuk, hogy *az Oltáriszentség hitünk legnagyobb titkának maradandó kinyilatkoztatása, mert a Krisztus áldozati halálával a legbensőbb s legszorosabb összefüggésben áll.* Krisztus halála a keresztfán egy, egyszeri, nem ismételhető istenemberi cselekedet, mi által az isteni igazság a bűnért teljes elégtételt nyert, az emberiség megváltatott és megszenteltetett. De az Istenember gondolkodott róla, hogy az ő áldozati halálának maradandó emléke, vagy szent Pál szavai szerint halálának folytonos hirdetése egész az ő újra eljöveteléig tanítványai minden nemzedéke előtt szemléltesse az ő áldozati halálát.

Kétségtelen, hogy ő alapítá áldozatának ez emlékét: az Oltáriszentséget. Kínszenvedésének előestéjén a husvéti bárány elköltése után vevé a kenyeret, megáldá, megszegé s adá tanítványainak e szavakkal: vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely értetek adatik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Aztán vevé a kelyhet, hálát adott s nyujtá nekik, mondván: igyatok ebből mindnyájan, ez az én vérem kelyhe, az új-szövetségé, mely értetek ontatik a bűnök bocsánatára. Valahányszor ezt iszszátok, az én emlékemre tegyétek.

Minő hatást tehettek e szavak új, soha nem hallott, minden emberi gondolatot s földi képzelmet meghaladó tartalmukkal a tanítványokra! A kafarnaumi zsinagógában előkészítette őket Krisztus e szavaival: én vagyok az élő kenyér, mely mennyből szállt alá. Aki e kenyérből eszik, örökké él, mert a kenyér, melyet én adok, az én testem a világ életéért. Nem felejthették el e szavakat, mert mikor a zsidók vitatkoztak fölötte Krisztus még világosabban erősíti meg: bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az ember fiának testét s isszátok az ő vérét, nem lesz élet bennetek. Aki eszi az én testemet s issza az én véremet, annak örök élete vagyon és én feltámasztom az utolsó napon, mert az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet s issza az én véremet, bennem marad és én ő benne. Amint engem küldött az Atya s én az Atya által élek, úgy az, aki engem eszik, általam élni fog. Ez a kenyér, mely mennyből szállt alá, nem mint a manna, melyet atyáitok ettek s meghaltak: aki e kenyeret eszi, örökön él.

E szavak közvetlen következménye volt, hogy sok tanítvány úgy szólt, mint fájdalom, ma is sok keresztény: kemény beszéd ez, ki hallgathatja? s elhagyták őt, pedig Krisztus világosan figyelmeztette őket ez étel és ital lelki jellegére: a szellem az, mely élhet, a test nem használ semmit. A szavak, melyeket hozzátok szóltam, lélek és élet. És akkor a tizenkettőhöz fordul, ha ők is elakarják-e hagyni, akkor felelé Péter: Uram, kihez menjünk? tied az örök élet igéi s mi hisszük s megismertük, hogy te Krisztus vagy, Isten fia. Kitörülhetlenül kellett, hogy e jelenet az apostolok emlékezetébe véződjék. S kitörülhetlenül véződött emlékezetükbe az utolsó vacsorán Krisztus parancsa: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

A kenyértörés, azaz a szentmise és szentáldozás képezte az első keresztény községek istentiszteletének tartalmát s kezdettől fogva oly benső vonatkozásba hozták az Oltáriszentséget Krisztus áldozati halálával, mint maga Krisztus: *minden szentmise Krisztus halálát hirdeti*, mondja szent Pál s figyelmeztet, hogy szentáldozás előtt vizsgálja meg magát az

ember, mert aki méltatlanul eszi e kenyeret s issza az Úr kelyhét, az Úr teste s vére ellen vétkezik s itéletet eszik magának.

Ne várjátok, keresztény hallgatók, hogy előadjam a nagy és hosszú küzdelmeket, melyeket az Oltáriszentség alapító szavainak tartalmáról és jelentőségéről a kereszténység folytatott: nagyon különböző jellegű küzdelmek, a szellemi küzdelem köréből leszállva az utca zajába, nagyon különböző fegyverekkel küzdve, a legfinomabb dialektika és sofistika, a naiv realizmus s a felvilágosodott rationalizmus fegyvereitől a legdurvább szidalmazásig s gúnyolódásig, ez a szellemi küzdelemnek képe, mely betölti a világtörténetet.

E küzdelmek érthetők, sőt az isteni titok s a kicsinyes emberi gondolkodás közti ellentétnél fogva nem is maradhattak el: hiszen nem egyebek, mint korszerű ismétlése az Oltáriszentség első igéreténél történteknek, melyeket előbb jeleztem. E küzdelmek eredménye, hogy a katholikus Egyház mind mélyebben hatolt e titokba s tartalmát, amennyire az emberi értelemnek lehetséges, mind világosabban s határozottabban fejtette ki. És ebből megérthetjük, mily mondhatlan fönséggel nyilatkozik *az isteni hatalom, bölcsesség és szeretet titka az Oltáriszentségben.*

Ez ugyan már a Krisztus kereszthalálával való összefüggésből is világos, melyet a legnagyobb isteni titoknak ismertünk fel, de kiviláglik a véres haláláldozattól való különbségekből is. Vagy a kenyérnek és bornak az Úr testévé s vérévé való átváltozása nem az Isten hatalmának nyilvánulása-e, mely felülmul minden emberi gondolatot? hiszen ehhez nagyobb hatalom kívántatik, mint egy lényt a semmiből létrehozni.

Az Isten bölcsessége nyilatkozik szellemi és érzéki természetünk követelményeinek s a vallási élet társadalmi funkciójának kielégítésében, különösen pedig az áldozatnak és szentségnek összekötésében, mely által az Oltáriszentség a keresztáldozat vérontás nélküli ismétlése s egyúttal lelki eledelünk lesz, mely által Krisztussal a keresztén egyesülünk s áldozatja a mi áldozatunk lesz. Épen ennek felismerése vet világot a transsubstantiatio, az átváltozás, átlényegülés dogmájára, melyhez a katholikus Egyház minden nehézsége dacára ragaszkodik, mert ezt kívánja az Oltáriszentség áldozati és szentségi jellege. Mert kenyér és bor magukban véve nem alkalmasak arra, hogy a vérontást — s ebben áll a Krisztus keresztáldozatának lényege — szemléltessék, ehhez az ó-szövetségi husvéti bárány sokkal alkalmasabb volt, a kenyér és bor csak úgy lehet a keresztáldozat ismétlése, ha megszünt az lenni, aminek látszata mutatja s valóban azzá lesz, ami a keresztfán feláldoztatott Krisztus teste s vére. S ugyanezt mondhatjuk a szentség szempontjából: kenyér és bor nem lelki eledel, csak akkor lesz azzá, ha valóban, valósággal és lényegesen az Üdvözítő testévé és vérévé változik. De ha csak képpel akarunk megelégedni, akkor

visszaesünk az ó-szövetség előképeibe, melyek pedig csak árnyékát képezték a jövendőnek.

Bizonyítsam-e még, hogy az Oltáriszentség az isteni szeretet titkának a kinyilatkoztatása? Aki az Oltáriszentségnek benső viszonyát Krisztus áldozati halálához megismerte, annak ezt nem kell bizonyítani, mert az Isten szeretetének és irgalmának a bűnös emberiség iránt legfőbb kinyilatkoztatása. De az Oltáriszentség saját természetének is megfelel, hogy Isten legnagyobb szeretet ajándékának nevezzük.

A legnagyobb, mert a leggazdagabb, mert a szentségben nem csupán isteni malasztot nyer az ember, hanem Krisztust magát, aki egész emberségével és istenségével nyujtja magát az áldozónak.

A legnagyobb, mert a legalázatosabb: nem megdicsőülésének fényében közeledik Krisztus az utána epedő lélekhez, hanem a képzelhető legjelentéktelenebb alakban, hogy az ember bátorságot vehessen magának az oltárhoz közeledni.

A legnagyobb, mert a legönzetlenebb. Az önzetlenség az igaz szeretet próbaköve, de van-e önzetlenebb, mint Krisztus jelenléte az Oltáriszentségben! En nem keresem saját dicsőségemet: sehol nem valósul meg Krisztus szava annyira, mint az Oltáriszentségben. Bármily pompával diszítse is a katholikus kereszténység Krisztus jelenlétének helyét, a tabernakulumot, minden pompa és diszítés sem jelentheti a megdicsőült Krisztus dicsőségének növekedését. És hányszor bizony hiányzik a diszítés? hányszor veszi körül szegénység, sőt gondatlanság is? nem volt-e a budai szent Anna-templom tabernákuluma is oly nedves, hogy a szent ostya a penészedésnek volt kitéve? mindig örömmel fogok visszagondolni arra, hogy ezt a botrányt megszüntettem s tabernákulumotok ma keramittal burkolva, fehér selyemmel bélelve, megfelel az Egyház előírásának, hála és köszönet érte a hivő és szerető léleknek, aki bőkezűségével ezt lehetővé tette. De hányszor talál Krisztus isteni szeretetének e szentsége gúnyt és gyalázatot? s mindennek dacára Krisztus nem hagyja el a hálátlan és szeretetlen emberiséget, ott marad a kenyér szine alatt, valahányszor a konzekráció szavai azt átváltoztatják, ha az a szentmise vagy szent áldozás méltatlan volt is, mert e méltatlanság nem az áldozatra, vagy a szentségre hárul, miként a napsugár nem veszít tisztaságából, ha nem a tengerszem tiszta tükrén, hanem a pocsolya iszapján törik meg.

Felfoghatja-e valaki e csodás, határtalan szeretetet? nem, keresztény hallgatók, de épen e felfogási képességünkön felülemelkedettsége bizonyítja isteni jellegét.

Aki az Oltáriszentséget, mint áldozatot és szentséget elismeri, az birtokában van az igaz kereszténységnek, mert *Isten legnagyobb titka maradandó kinyilatkoztatásának* birtokában van. Az a keresztény feleke-

zet, mely feladja az Oltáriszentséget, feladja a legfelségesebbet, a legistenibbet a kereszténységben. A katholikus Egyház az Oltáriszentséget, mint szemevilágát őrzi s mindent inkább elvisel, semhogy elveszítse Isten hatalma, bölcsessége és szeretete e maradandó kinyilatkoztatását.

(Folyt. köv.) *Dr. Huszár Elemér.*

Szentmise a cap-martini billiárdteremben.

Epizód Erzsébet királyné életéből.

AKI BÉCSBEN a kapucinusok temploma felé járt s a Neuer Marktról egy kis utcába befordult, maga előtt talált egy elegáns szállodát (ajánljuk olvasóinknak) s a homlokzaton méteres betükkel a felirást: Hôtel Restaurant Dungl. Ez a Hôtel Dungl arról nevezetes, hogy a derék hôtelier kápolnát is rendeztetett be a szállodában, ahol a közönségnek egy szakállas kapucinus atya misézik. Hisz ez a külföldön néha-néha megtörténik. Ha püspök száll oda, annak szabad saját hordozható oltárkáján, amit utazótáskájában tart, a szálloda szobájában is miséznie. E sorok iróját is püspöknek nézték egy salzburgi szállodában s a főpincér rá akarta venni őt, hogy ne alkalmatlankodjék kora reggel a plébánián, hanem misézzen meg inkább a szobájában. Ilyen történt azon időben, mikor Erzsébet királyné Cap-Martinban volt. A földszinti lakosztályon kívül a fogadóban még egy helyiség állott kizáróan az ő rendelkezésére, minden vasárnap: a billiárd-terem. Vasárnap a billiárd-termet kápolnává alakították át.

Amikor először szállott meg a cap-martini fogadóban, azonnal tudakozódott, van-e a közelben templom? A közelben nincsen, csak távolabb, egy falucskában, *Roquebruneban.* A királyné azt kívánta tehát, hogy gondoskodjanak misemondáshoz alkalmas helyiségről a fogadóban: a billiárdterem alkalmas, oda fölmehetett észrevétlenül. Az egyház törvényei szerint azonban az ilyen helyiség megelőzően fölszentelendő; viszont e szertartás egy fogadóban, egy billiárd-teremben, feltünő... Sajátságos módon oldották meg a kérdést.

Van egy régi egyházi kiváltság, mely szerint fölszenteltnek tekintendő minden olyan helyiség, ahol a máltai lovagrend valamely főméltósága leveti köpenyét. Berzeviczy tábornok épen egyik nagykeresztese a máltai lovagrendnek: ő vetette le köpenyét a billiárd-teremben. Azután, minden vasárnap, a szolgák egy összecsukható kis oltárt állítottak föl a terem nagy tölgyfa-kandallója előtt s a roquebrunei öreg plébános eljött misét mondani egy ministráns fiucskával, akinek, mise után, az udvarhölgy egy aranyat csusztatott markába, mire a ministránsfiucska illedelmesen mondott köszönetet e szavakkal: Deo Gratias. *M.*

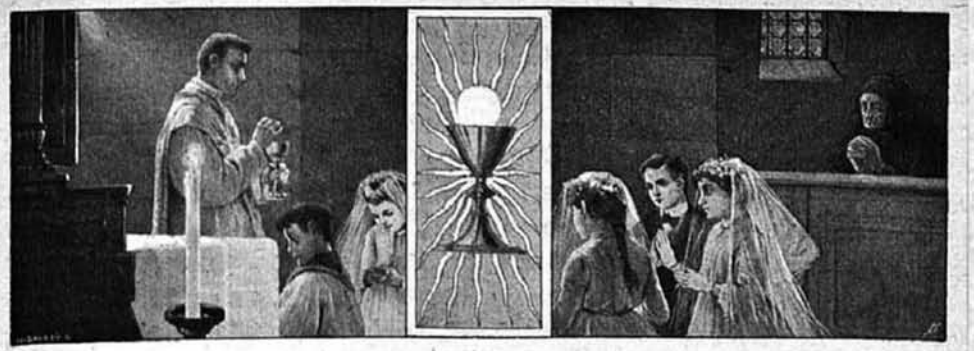

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR főmunkatárs.

Mikép vezetheti rá a hitoktató, tanító és tanítónő növendékeit a gyakori szentáldozásra?

A LEGFÖLSÉGESEBB, ami a kath. egyházban van, az Úr Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben. A hitről, erkölcsről és kegyelemről szóló tan benne éri el tetőpontját. Az egyházi szertartások is az Oltáriszentség körül forognak. Minden, mit az egyházi művészek mint mestermüvet alkot, e nagy szentség dicsőítésére szolgál. Az Oltáriszentség a Istenemberről szóló összes hittitkokat magában egyesíti; ez a leghatalmasabb eszköz, melyet az Úr Jézus a megváltás művének folytatására teremtett, mert a szentmisében kiosztja a megváltás kegyelmeit és közbenjár az Isten és emberek között. Azért az egyháznak kezdettől fogva az volt egyik legszerényebb föladata, hogy a gyermekeket és az ifjúságot az eucharisztikus Úr Jézushoz vezesse, mert csak ott van élő hit, örömteljes remény, meleg, cselekedetekben nyilvánuló szeretet, ahol a hivek az Oltáriszentséget látogatják, a szentmisén résztvesznek és a szentáldozáshoz gyakran járulnak. Az Oltáriszentség hivatott apostola a lelkipásztor. De a lelkipásztornak segédapostola kell, hogy a tanító és a tanítónő legyen elsősorban.

A hitoktatón kívül a tanítónak és tanítónőnek a legmagasztosabb feladata, hogy a gyermekeket eucharisztikus nevelésben részesítse, s ezt úgy a tanító, mint a tanitónő megtehetik, mert ők a napnak nagy részét együtt töltik a gyermekekkel s így megismerik őket, bizalmukat megnyerik s könnyen megtalálhatják a szivükhöz vezető utat. Ok előkészíthetik növendékeiket a hitoktató munkájára s a mennyei eledel vételére.

A tanító és tanítónő ezt könnyen megtehetik azáltal, hogy növendékeiket alaposan kioktatják az Oltáriszentség tanáról és fölgyujthatják

növendékeik szivében az Úr Jézussal való gyakori társalgást s a szent testének gyakori vétele utáni vágyat. És ez nem nehéz dolog. Hiszen a gyermekek lelke oly fogékony. Mily könnyű azt mondani, hogy az édes Üdvözítő nemcsak 2000 év előtt volt a földön, hanem itt van templomainkban az oltárszekrényben s így mindennap állandóan közöttünk van és vár minket. Az ősszüleink paradicsomi boldogságánál — midőn Istennel társalogtak — föl kell említeni, hogy ez a boldogság nekünk is megadatott, csak el kell mennünk az Oltáriszentség elé s ott az Istenemberrel kell társalognunk. Jézus születésénél — midőn őt a pásztorok és bölcsek imádták — föl kell hívni a gyermekek figyelmét, hogy ugyanezt s ugyanúgy megtehetik a Legszentebb előtt. Jézus szereteténél — midőn az anyák eléje hozták gyermekeiket — mondjuk meg, hogy az oltárszekrényből is így szól naponkint: «hagyjátok hozzám jönni a kisdedeket, mert övék a mennyek országa». Ép így lehet és kell az Úr Jézus csodáinál, tanításánál, szenvedésének történeténél fölemlíteni, hogy ugyanazon Úr Jézus volt az, ki itt van köztünk s hogy micsoda összefüggés van az Oltáriszentség s Krisztus élete, halála, föltámadása, megdicsőülése csodái között. Emellett sokszor kell hangoztatnunk, hogy azért van az Úr jelen az Oltáriszentségben, mert szeret minket és ő azt nagyon kedveli, aki őt fölkeresi, imádja, engeszteli. De ez még nem elég. A gyermekeket oda kell vezetnünk a Legszentebb elé, meg kell mutatnunk, hogyan viselkedjenek a templomban, hogyan hajtsanak térdet, hogyan tartsák kezeiket, hogyan fejecskéjüket, hogyan imádkozzanak (például: «Jézusom, imádlak Téged! Jézusom, szeretlek Téged!» «Jézusom, áldj meg engem!» «Jézusom add, hogy mindig jó legyek.» «Jézusom, áldd meg kedves szüleimet, előljáróimat.» «Jézusom, szeretlek Téged, azok helyett is, kik Téged nem szeretnek» stb. Ó mily kedvesek ilyenkor, mikor az Úr Jézussal csevegnek s mily öröme telik bennük a gyermekek Barátjának s mint áldja meg őket, mint egykor Galilea gyermekeit!

A 2. és 3. osztályban már tovább lehet menni. Nagy segítségükre lesznek a bibliai történetek. Így például: az Oltáriszentség megigérésénél valóságos jelenlét, valódi élvezése, mint mennyei eledelnek, az áldozás hatásai. A lábmosásnál — jó előkészület. Júdás áldozásánál — méltatlan áldozás, halálos bűn, tiszta lelkiismeret. A betegek gyógyításánál — ugyanazon erő van e szentségben, főleg áldozás alkalmával. Zacheus látogatásánál — közénk jön az égből a tabernákulumba és fogad minket, sőt hozzánk jön az áldozás alkalmával szivünkbe. Az Oltáriszentség előképeinél megmagyarázandó a hasonlat: az élet fája, a manna, Illés csodálatos eledele, a kenyér megsokasítása. Alapos oktatást kíván az Oltáriszentségről szóló fejezet. A hit-, erkölcstanban mindenütt mutassuk ki az összefüggést az Oltáriszentséggel, főleg a 2., 3., 4., 5., 6. hitágazatnál, a tíz- és ötparancsolatnál, Jézus életénél és erényeinél (alázatosság, türelem, szelidség, szeretet, engedelmesség, szegénység). A szentek egyességénél: részesülünk az összes áldozások gyümölcseiben, a gyakori áldozók imáiban stb. Beszéljük el a szentek történetéből, hogy mily nagy szeretettel, imádással viselkedtek az Oltáriszentség iránt akkor és ott, hol ez a legalkalmasabban beszőhető oktatásainkba (Baylon szent Paszkál, szent Szaniszló, szent Alajos, szent Imelda, szent Klára. Szép példák vannak «A titkos mély Szentség villogásai» c. munkában, Galambos Kálmántól).

Ne hanyagoljuk el a liturgiát sem. Magyarázzuk meg pél. az úrnapi körmenetet, annak külső szertartásait, de egyúttal azok jelentőségét is: a fehér ruha jelenti a szív ártatlanságát, a virágok az erényeket, a tömjénfüst az imát! a szentmise szertartását, főleg a felajánlást, úrfölmutatást, áldozást (a lelki áldozást is). Vigyük el növendékeinket a szentségimádásokra (oltáregyleti, 40 órai, örökimádási ájtatosságokra), tartassunk velük legalább 1/2 órai szentségimádást (imákkal, énekekkel) s el ne hanyagoljuk a Jézus Szive ájtatosságot sem.

A tanítás azonban nem elégséges. A hitoktatónak, tanítónak és tanítónőnek jó példával kell előljárni. Ó mily nagy hatást gyakorol a növendékekre, ha látják tanítóikat az Úr oltára előtt térdelni, ájtatosan imádhozni, gyakran a szentségekhez járulni, ha látják bennük a gyakori szentáldozásnak hatásait. Ez szavuknak nyomatékot ad. A jó példák láttára a gyermekek okvetlenül követni fogják elüljáróikat. Oktassunk tehát és adjunk jó példát. A többit megteszi az Úr kegyelme.

Az Oltáriszentség szolgálatában.

Aranyozott képrámákról a légypiszkot lemoshatjuk alkoholba mártott vöröshagymaszeletek levével. Bármely piszkot leveszünk az aranyozott képrámákról a következőképen: Borecetes ecsettel vagy szivaccsal bekenjük a tisztátalan képrámát; 5–6 perc mulva tiszta hideg vízzel lemossuk s törlés nélkül száradni hagyjuk.

A templomi keményfa-bútorok fényesítésére ne használjunk tisztán petroleumot. Sokkal jobb, ha valamelyest fölmelegített petroleumban fehér ceresint (földviaszt) oldunk föl. A keverék lehűtése után vonjuk be vele a fényesítendő bútort. Hagyjuk 24 órán át így állni. Azután dörzsöljük erősen flanelldarabbal. Meglepő fényt kapunk.

Templom nedves falainak kiszárítása. Veszünk 93 rész téglaport és 7 rész ólomprotoxydot. Mindkét alkatrészt külön lisztszerű finomságra törjük. Azután elegendő lenolajjal tésztasűrűségű péppé gyúrjuk. Ilyen állapotban a nedves falra ragasztjuk. Három-négy nap alatt megszárad s a nedvesség sohasem üt rajta át.

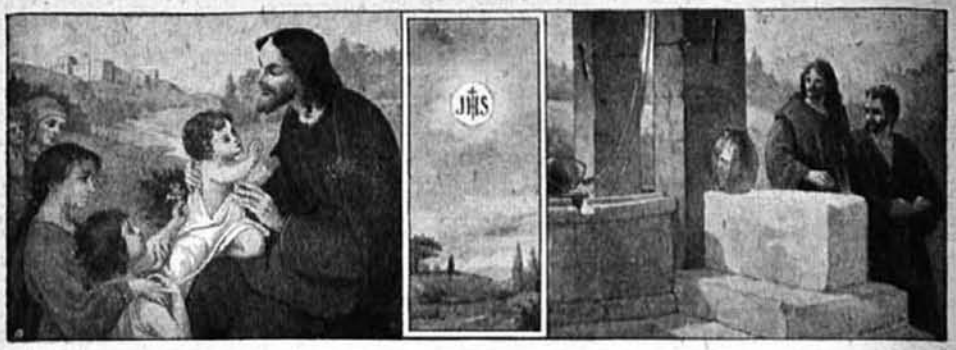

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

A trónörökös gyermekeinek első áldozása.

A trónörökös udvarából olvassuk a következő szép levelet az «Ewige Anbetung Altötting» lapjain.

«Konopischt, 1911. június 18.

Tehát csütörtök volt az a szép nap, amelyen a mi kedves főhercegünk Max (8 éves) az első szentáldozáshoz járult. A külső ünnepség olyan volt, amilyen nővérének első áldozásánál. De mégis a fiú felülmulta a leányt értelmességben és komolyságban, pedig fiatalabb.

Mikor már éji nyugalomra tért, hallottam, amint így szólt hét éves fivéréhez: «Ma az áldozásnál azt gondoltam magamban: Mégis mily alázatos a jó Isten, mikor engedi, hogy egy kis ostya szine alatt abba a szükes oltárszekrénybe bezárják!» És a kis Ernő komolyan válaszolta: «Csakugyan, mily kedves a jó Isten!»

Az utolsó két hónap alatt naponkint feladtam egy kis önlegyőzést neki. Egy nap mint nagy titkot bizalmasan elárulta nekem a kicsi, mit mondott neki Max. «Néha egy kis megtagadást kell gyakorolnunk, ezt teszem most én is, például, mikor szomjas vagyok, nem iszom mindjárt.»

Kérdeztem Maxot, mit fog kérni különösen áldozás napján. Kissé várakoztam, azt fogja talán mondani, a szüleiért. Ő minden késlekedés nélkül válaszolá: «Hogy Jézus mindig nálam, és én az ő kegyelmében maradjak.»

P. Fischer S. J., a család gyóntatója három napi ájtatosságot tartott az áldozás előtt, még pedig nyilvánosan a várkápolnában és buzgón látogatták.

Gyónás után mondá nekem Max: «Én most többnyire az Úr Jézusra gondolok!» Este nagy szeretettel és hálával megköszönte nekem

az előkészületet. Nemcsak szülei s mi két nevelője, hanem a nagyszámú szolgaszemélyzet követtük őt az Úr asztalához — az ő nagy örömére.

A második miséhez körmenetileg járultunk a fönséges várkertben.»

Mégis azt mondják mindig, hogy a gyermekek nem értik még. Fölösleges beszéd. Természetesen, ha a gyermeknek semmit sem beszélnek a szentségekről, világos, akkor nincs is, mit értsenek meg abból.

P. Gradaus S. J.

Lelkiáldozás.

Itt vagy az Úr Jézus előtt, kedves gyermekem. Ő rád gondol a szent ostyában. Halljad, mit akar neked mondani.

Az Úr Jézus beszél szivedhez a szent ostyából. Kedves gyermekem! én itt olyan vagyok, mintha aludnám és mégis ébren vagyok. Az emberek meg előttem olyanok, mintha ébren volnának és mégis alusznak. De halljad a következő példát, hogy megérts engem. Egész éjjel künn járok a mezőkön, nem tudok magamnak lakást találni, ahol megpihennék, pedig nagyon fáradt vagyok. A fejem tele lett éjjel harmattal, hajam egészen nedves tőle. Van nekem egy igen jó testvérem, de sokáig nem tudtam lakását megtalálni. Fázom is már, fáradt vagyok, végre rátalálok nővérem házára. Igy szólok hozzá: Nyiss ki nekem, testvérem, te szeplőtelen és tiszta, mint a galamb! nyiss ki, mert fejem tele van harmattal és hajam nedves az éjszakai harmatcseppektől. S az én testvérem fölkelt, kinyitotta az ajtót; örvendett a lelke s amint beléptem, eltelt a ház a legfinomabb illattal.

Lám, kedves gyermekem! példában beszélek szivedhez. Példákban beszéltem akkor is, mikor még emberi alakban jártam a földön, mert az emberek szeretik a példát és jobban értenek meg, ha példában szólok hozzájuk. De a példát jól kell megértened. A testvérem te vagy, a te lelked az, mert neked is Atyád az Úr Isten, nekem is; neked is Anyád a boldogságos Szűz Mária, nekem is. Házam a te szived, minden ember szive. De látod, engem nem minden testvérem akar házába, azaz szivébe befogadni. Most is úgy járok, mint születésemkor Betlehemben, amikor nevelőatyám, szent József előtt mindenki bezárta az ajtót s így szólt: Már nincs hely a te számodra. 1500 millió ember él a világon. Ezek közül 1000 millió nem tud rólam, mert pogány. Szivükben nincs nekem lakásom. A többi keresztény ugyan, de csak 260 millió hiszi az Oltáriszentséget, a többi tudni sem akar rólam. Ezek is bezárják szivüket előlem. De még az a 260 millió is, aki hisz bennem, nagyon sokszor halálos bűnben van. Ahol pedig halálos bűn van, ott én nem lehetek, ott nekem rosszabb lenne, mint a betlehemi istállóban. Hozzád akarok tehát bemenni. A szomorúság olyan bennem, mintha egész éjjel bujdosnom kellett volna s a harmat ellepte volna fejemet; a szeretetlenségtől fázom.

Gyermek: Édes Megváltóm! mint örülök, hogy szivembe akarsz jönni, de mondd, hogy leszen az? Áldozni fogok most? menjek gyónni? És hogy kell azt értenem, hogy nyissam ki Neked szivem ajtaját?

Az Úr Jézus: Kedves kis testvérem! kétfélekép megyek be az emberek lelkébe: 1. a valóságos szentáldozásban, mikor a szent ostyát fogadják magukhoz és 2. a lelki áldozásban, mikor nem a szent ostyában vesznek magukhoz, hanem fölkeltik magukban a hitet, szeretetet, bánatot és erős kívánságot, hogy szivükbe fogadjanak a szent ostya alakjában, bár meg nem tehetik. Ilyenkor már ott vagyok szivükben, megáldom lelküket. Lelkük előttem oly kedves lesz, mint a legillatosabb rózsák és liliomok. Ezért mondtam előbb a példában is, hogy testvérem háza illatos lett, amikor beléptem. Tedd *ezt* gyakran, amit most mondtam; megteheted szent gyónás nélkül is, megteheted akkor is, ha még sohasem voltál áldozni. Keltsd föl magadban a hitet.

Gyermek: Ó Jézusom, hiszem mindazt, amit tanítottál, hiszem főkép, hogy itt előttem a szentségházban és a világon minden szentségházban a szent ostyákban igazán jelen vagy. Hiszem, mert ó örök igazság! te magad mondottad ezt, már pedig minden szavad szent igazság.

Az Úr Jézus: Most, édes gyermekem, indíts magadban nagy szeretetet.

Gyermek: Ki ne szeretne Téged, jóságos Jézusom! Végtelen szeretetednek nem volt elég, hogy érettünk meghaltál, az Oltáriszentséget is nekünk hagytad, hogy köztünk maradj mindig és hogy magadat adhasd nekem és a szegény, méltatlan gyermek *szivébe bemehess.* Ó bár szerethetnélek, amint Te szeretsz engem.

Az Úr Jézus: Örömmel hallom, hogy szeretsz engem, de szereteted csak akkor lesz tiszta, mint az arany, ha bűneidet utálod.

Gyermek: Igaz, édes Jézusom! sok az én bűnöm. Ó bár inkább ne éltem volna azon a napon, amelyen vétkeztem! El kellene pirulnom, hogy Rólad el tudtam feledkezni, Téged meg tudtalak bántani; Téged, akit oly nagyon szeretek! Bocsáss meg, térdenállva kérlek, nem akarok többet egy bűnt sem elkövetni.

Az Úr Jézus: Légy nyugodt, szivesen elfeledem bűneidet, szivesen megbocsátok. Most úgy veszem, hogy te is tiszta vagy, mint a galamb, szeplőtelen, mint az a testvérem, kiről a példában beszéltem, csak aztán meg is gyónd vétkeidet. Akarnál-e most a szent ostyában magadhoz venni, ha lehetne? Ó én nagyon szeretnék szivedben lenni. Lásd, most úgy vagyok, mintha sziveden ajtó volna és én azon zörgetnék.

Gyermek: Szeretnélek-e magamhoz venni? Ó Isten Fia, ki ne szeretne veled lenni? Ha már nem mehetek Hozzád, mint valamikor a zsidó gyermekek, ó jönnél csak szivembe, hogy láthatatlanul megölelj és megáldj, mint őket.

Az Úr Jézus: Itt vagyok már lelkedben, kedves gyermekem! itt vagyok bár nem a szent ostya alakjában. Jó nekem nálad lenni, oly jó, mintha sötét, hideg éjszakából világos, meleg szobába léptem volna.

Gyermek: Üdvözlégy, édes Jézusom! az én szegény szivemben! Ha látnálak, megcsókolnám szent lábadat, melyet értem is átszegeztek; ott feküdnék szent lábadnál, mint utolsó szolgád.

Az Úr Jézus: Nem úgy, kedves gyermekem! te sem szolgám vagy, hanem kis testvérem! kérj Tőlem, amit akarsz, megadom, ha lelkednek használ.

Gyermek: Csak egyet kérek: el ne menj tőlem soha, maradj itt s ne engedd, hogy valamikor az én lelkemben bűn legyen. Ne engedd, hogy az én lelkem ajtaján is hiába zörgess. Ezt az egyet add meg Úr Jézus. Hiszen legnagyobb örömem, hogy szivemben vagy. Ezt nem tudom Neked meghálálni. Köszönje meg helyettem az én szent őrzőangyalom. Ó ha legalább úgy tudnálak dicsérni, mint ő: mily öröm volna! Ha oly tiszta tudnék maradni, mint ő: boldog volnék. *Dr. Szyllaba Emil.*

A szentmise és a gyermekek.

A HOLLANDIAI liturgikus kongresszus szónoka érdekes témát fejtegetett. Előirás szerint a gyermek, mihelyt eszével élni tud, köteles szentmisét hallgatni. Az egyház csak annyit kiván, hogy kellő áhitattal résztvegyen a szentmisén, de előirt imákat nem kell mondania. Más kérdés azonban, hogy nem szükségesek és nem hasznosak-e bizonyos segédeszközök a gyermekek számára is? Hogy kellően szemeik elé állíthassák az Üdvözítő áldozatát, hogy kellően megértsék az Offertorium, Consecratio Communio jelentőségét, ehhez előzetes felvilágosításra van szükségük. Szónok azt hiszi, hogy a gyermek értelme megbirja ezt a felvilágosítást. Sorra veszi a miseimádságokat és azokat értelmezi úgy, ahogy azt bármely egyszerű családatya is értelmezheti gyermekeinek. Aki a katekizmust és Krisztus életét ismeri, könnyen kioktathatja a szentmisét illetőleg gyermekeit.

Kérdezi ezután, mennyire lehetne az ifjúsági mise alkalmas arra, hogy ott liturgiát tanuljanak. Az alkalmas mód szerinte az, ha mise alatt röviden tudomásukra hozatik a tanulóknak, hogy most a misének melyik részét mondja a pap s aztán a tulajdonképeni magyarázatot az iskolában, vagy otthon adják meg nekik. A hosszú imádságok (rózsafüzér) mondását a tanulók miséjén nem helyesli a szónok. Az sem helyes, hogy mindig együttesen és hangosan imádkozzanak. De még helytelenebb, ha az egész misét végigénekelik. Előbb a mise jelentőségével, kell tisztában lenniök s csak aztán szabad énekre tanítani őket. A sokat dicsért *deutsche Singmesse*-nek szónok nem barátja, mert az ének mellékdolgokra irányítja az áhitatot.

A gyakori szentáldozás akadályai.

I.

Nem akarom itt a gyakori szentáldozás összes akadályait felemlíteni, hanem csak egy-kettőt. S hogy ezeket megemlítsem, arra is okot egy levél szolgáltatta, melyet szóról-szóra közlök. Úgy, amint megírta az illető az ő felfogásával, az ő stílusával. Nem változtattam rajta semmit.

A levél így szól:

Szeretett Lelkiatyám!

Levelezőlapját, mely olyannyira jól esett, megkaptam és szívből köszönöm. Igazán mily jól esett az! Hogyisne esett volna jól egy oly léleknek, amely a szomorúság örvényébe bukott.

Igen, a szomorúság, az az irigy szomorúság elrabolta lelkem vidámságát. Szomorú is lehetek, mikor az embernek saját szülei akadályozzák meg abban, hogy csak akkor áldozhasson, mikor az iskolai törvények előírják, hogy csak éjjel imádkozhasson, mikor mások alusznak, pihennek; hogy csak a köteles istentiszteleteken vehessek részt; hogy a kongregációi gyűlésekre csak ürügy alatt mehetek el; hogy csak lopva szökhessek el gyónni és így tovább. Azt akarják, hogy olyan legyek, mint mások, a többi diákok; a huszadik század igényeinek megfelelően akarnak nevelni; ha azt mondom, illetve azt kérem, hogy hadd lehessek pap, avagy szerzetes, akkor kinevetnek, gúnyokkal ostromolnak meg.

S mióta megtudták, hogy kongregánista vagyok, azóta még éjjel sem imádkozhatom, litániára sem mehetek el, mert ha megtudják, akkor jaj nekem.

S úgy fáj a szivem, midőn látom, hogy mások a szüleikkel, testvéreikkel együtt mennek áldozni, gyónni a litániára...

Csak az az egy vigasztal, hogy vagyunk többen is, akik így vagyunk.

És szellemi szemeimmel máris látom, hogy nemsokára katakombákat kell építenünk és látom a kínpadon mint halnak meg Krisztusért keresztény testvéreim...!

Most e levelet is éjjel írom és ki tudja, nem lestek-e meg és nem lesznek-e káros következményei.

Most utólag még arra kérem Főtisztelendő Tanár Urat, hogy legyen szíves segítsen rajtam, de különösen szüleimen imáival, ne feledkezzék meg róluk; így talán, ha ketten imádkozunk értük, előbb meg fognak javulni. Szentáldozásaimat is gyakran fölajánlom értük.

A tanulásra nézve, ami engem illet, elég jól megy, nem kaptam intőt, csak az algebra nehéz!

Előbbi kéréseimet megismételve maradok örökké hálás tanítványa:

---

gymn. tanuló.

Nevedet nem írtam ki, kedves tanítványom s azért talán megbocsájtasz, hogy őszinte és tanulságos leveledet közrebocsátottam!

Magam őszintén bevallom, hogy ha nem ismertem volna előbb e fiút és körülményeit s ha nem feküdnék előttem az ő levele és pedig őszinte levele — hiszen tőlem, ki messze kerültem tőle, semmi hasznot nem várhat — akkor nagyon nehezen tudnám elhinni, hogy amit ő levelében leír, hogy az manap megtörténhetik. Az lehet, hogy hitetlen szülőknek hitetlen gyermekei vannak, de hogy lelkes, hivő fiú ily erősen tudjon állani ily környezetben — ez nem emberi erő, itt a Szentlélek Uristen működik.

Kedves Fiam! Őrizd meg lelkedben ezt a Szentlélek kegyelmét, hiszen ez annak a záloga, hogy szeret téged az Isten s kiválasztott, lehet, hogy nagy dolgokra választott ki. Őrizd, ismételten kérlek, őrizd ezt a kegyelmet, mert ha megőrized és állhatatos lész mindvégig, kimondhatatlan boldogság fog uralkodni lelkedben; de ha engeded, hogy kiöljék e kegyelmet lelkedből, avagy magad lész oka, hogy a kegyelem elhagy téged, akkor boldogtalan lész, nemcsak azért, mivel nem lesz kegyelmed, hanem azért is, mivel érezni fogod: mit Isten reád bizott, amire kiválasztott, azt nem cselekedted meg! Azért hát bátorság. Fiam, imáink kisérnek! Isten nem hagy el!

Ime egy, és pedig nagy akadálya a gyakori szentáldozásnak, nagy akadálya annak, hogy kivirágozzanak e szép lelkek s hogy illatozzanak az oltár körül: *a rossz, a hitetlen környezet!*

Ép ez ujság (Reménységünk) egyik régebbi, vagy 10 év előtti számában olvastam hasonló esetet. Ott két kis leány kérte édesanyját, hadd áldozhassanak sokszor, hadd áldozhassanak mindennap! Az anya «felvilágosult» volt! Olyan, mint sokan a mai édesanyák közül! Mindenféle cicomára megtanította volna, mindenféle költséges mulatozásra elküldte volna gyermekeit, csak azzal ne állottak volna elő, mi nem kerül egy fillérbe sem s ami csak igazi jót hozhat az emberi szívbe, csak azzal ne álltak volna elő, hogy ők áldozni akarnak. És az az édesanya, akinek örülnie kellett volna azon, hogy ily hatalmas nevelő-eszköz, mint Isten kegyelme, az áldozásban nyert kimondhatatlan értékű nagy erő, jó segítségére leányai nevelésében, ez az édesanya azt mondotta leányainak: «Inkább akarlak halva látni titeket, mintsem mindennap áldozva!» És kívánsága teljesült nemsokára reá, az Úr magához vette mindkét gyermeket. Teljesült hát a leányok óhajtása is! Most már senki sem akadályozza őket abban, hogy Jézusukkal egyesüljenek! Ezek boldogok! De hát azok, akiknek még itt a földön kell küzdeniök, mint ennek a szegény fiúnak, azok hogyan álljanak meg?!

Igen nagy akadálya a gyakori szentáldozásnak a hitetlen környe-

zet. Mert hitetlen ez! Hiába nevezik magukat katholikusoknak, hivő katholikusoknak, nem igazi hivők azok! Legalább is nincs élő hitük. Lehet olyan hitük, mely nem törődik semmivel, csak a földi jóléttel és épen magával a hittel törődik legkevesebbet. Ezek nem hivők. A hivők, azok tudják, mit és tudják, kinek hisznek! S ha tudják, akkor azt is tudják, hogy a szentáldozásnál hatalmasabb és fölemelőbb nevelőeszköz nincs! Az igaz hivők nem visszataszítani, hanem küldeni fogják a gyermekeiket az oltárhoz, Jézushoz, a szentáldozáshoz.

Itt azután meg kell említenünk, hogy még ma is akadnak az igaz hivők között is olyanok, akik egyébként maguk is áldoznak, de a gyakori mindennapi szentáldozásnak mégsem barátjai. Csak azonban — hála Istennek — mindinkább fogynak és akik talán még most sem engedtek, azok is már kevésbbé határozottan hangoztatják véleményüket és nem tartják vissza azokat, kik örömmel mennek, gyakran, mindennap az Úr oltárához. Ezek lassan majd csak beletörődnek, ha látják, hogy a gyakori szentáldozásnak semmi hátránya nincs, de előnye annál több!!

Addig tehát a gyakori szentáldozásnak teljes elterjedését hiába várják, míg azok fel nem nőnek, akik már a gyakori szentáldozás korszakában nevelkedtek. Igaz, a felnőtteknek is meg kell magyaráznunk minden adandó alkalommal a gyakori szentáldozásnak nagy hasznát, de nem lesz mindenütt sikerünk, mert igen nehéz régi szokást megváltoztatni. De azért lehet! És ha nincs meg mindenben oly eredménye munkánknak, mint amilyent reménylettünk, nem szabad kétségbeesnünk, annál inkább kell küzdenünk, tanítanunk, munkálkodnunk, mert annak a magnak gyümölcse, mit most vetegetünk a kisdedek, az ifjak szivében majd igazában csak évtizedek mulva fog megteremni, megérni.

Ezért a Szentséges Atya szavára Isten segítő kegyelmében bizva a legnagyobb reménnyel kell fordulnunk a fiatalok lelkéhez, bátorítani őket, hogy a hitetlen, e tudatlan környezet dacára is legyenek erősek, legyenek állhatatosak jó feltételeikben, meg kell magyaráznunk, hogy nem csoda, ha a felnőttek még nem tudják magukat beleélni ez új korszakba, hiszen évtizedeken át máshoz voltak hozzászokva; meg kell nekik mondanunk, hogy épen rajtuk, a fiatalokon fog mulni, hogy ezt az érzéketlenséget, nemtörödömséget megváltoztassák s akkor önérzetükben is növekedve, kedvvel reménnyel s ami fő, a körülmények ismeretével fognak küzdeni, kitartani a jó után és örömmel fogják ujságolni, ha sikerül csak egy lelket is a gyakori szentáldozásnak megnyerniök. És hogy lehet ily apostoli lelkeket találni a mai világban a gimnáziumi ifjak között is, azt mutatja a közölt levél és e tény adhat buzdító erőt és reményt nekünk a további kitartó munkához! *Dr. M. K.*

Szerkesztő: **Dr. Makay Lajos.**

EGYESÜLETI ÉLET.

Munkaórák. Akik óhajtanak különösen közreműködni az Oltáregyesület szép és nemes céljára és szabad idejüket is erre akarják szentelni, jelentkezzenek Üllői-út 75. sz. alatt, hogy a hét folyamán tartandó munkaórákra fölvétessenek.

Október 1-től fogva az Oltáregyesület munkaterme, a szegény templomok segélyezésére, nyitva lesz és pedig:

Minden hétfőn: 1½ órától este 7-ig a Szent Anna-Congregatio tagjai számára.

Minden kedden: 1½ órától este 7-ig: a Virgo Reparatrix-Congregatio II. csoportja számára.

Minden szerdán: 1½ órától este 7-ig: a hétfájdalmú Szűz-Congregatio és a Virgo Reparatrix-Congregatio I. csoportja számára.

Minden pénteken délután 2½-től 5¼-ig az Oltáregyesület főmunkaórája.

Minden szombaton 1½ órától este 7-ig a Virgo Reparatrix-Congregatio III. csoportja számára.

Ezen munkaórák alatt a Rózsafüzért hangosan imádkozzák, az Oltáregyesület és a jelenlevők szándékaira.

Conferentia-beszéd is van, melyet egy főtisztelendő úr tart, ennek hiányában ½ órai olvasás.

Kérjük az új tagokat, kik e különböző munkaórákon résztvenni óhajtanak, hogy megelőzőleg jelentkezzenek fölvételért az Egyesületnél, IX., Üllői-út 75. sz. alatt.

Oltáregyesület részére 1911-ben misealapítványra adakoztak:

Boldoni Emilia I. vasárnap 1 kor., Keller Jolán I. vasárnap 1 kor., Vogl Imréné I. vasárnap 2 kor., Burgmann Györgyné I. vasárnap 1 kor., Batta Ilona 1 kor., Dallia Antal és neje I. vasárnap 4 kor., özv. Jäger Mihályné I. vasárnap 1 kor., Wastl Udóné I. vasárnap 4 kor., özv. Leitzinger Istvánné I. vasárnap 1 kor., Flaszik Luiza I. vasárnap 4 kor., Klein Anna I. vasárnap 1 kor., özv. Thalwieser Antalné 1 kor., özv. Millok Károlyné 2 kor., Hilscher Anna I. vasárnap 2 kor., Leeb Ágostonné I. vasárnap 4—5. óra 4 kor., Burgmeyer János 4 kor., Bursch Miklósné 4 kor., özv. Christian Anna 4 kor., Zselesznek A. 2 kor., Feith Paula I. vasárnap 8—9. óra 4 kor., lov. Pfriem Irén 10 kor., Deutsch Károly I. vasárnap 8—9. óra 2 kor., Deutsch Károlyné I. vasárnap 1 kor., Sipos József és neje 6 kor., Sipos Paula 2 kor., Sipos Róza 1 kor., özv. Siegl Ferencné 2 kor., özv. Hauke Antalné 2 kor., Bieglbauer Irén 6 kor., Bieglbauer Ilonka 6 kor., Mauke Mária I. vasárnap 1 kor., Mauke Berta I. vasárnap 1 kor., Schwartz Elizabath 2 kor., Sörös Gyuláné I. vasárnap 8—9. óra 1 kor., Fiedler Konradtné 2 kor., Hegyi Antalné I. vasárnap 1 kor., Huber Lajos I. vasáanap 2 kor. Sörös Mária 2 kor., Juhász Mária 2 kor., Kriz Béláné 2 kor. Összesen 102 korona. Budapest, 1911. szeptember 3-án. *Miskó Józsefné.*

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYV

Ima a Magyarok Nagyasszonyához.

Emlékezzél meg, Istennek dicsőséges Anyja, Magyarok Nagyasszonya, szentséges szűz Mária! emlékezzél meg örökségedről, melyet hű szolgád, első királyunk és apostolunk, szent István, neked fölajánlott és végrendeletében neked hagyott. Tekints kegyes arccal országodra s légy szószólónk szent Fiadnál, Jézus Krisztusnál.

Hozzád kiáltottak őseink és minden inségükből kiszabadultak, mert folyton-folyvást vigyázott szemed örökségedre, ó mindörökké áldott Asszonyunk!

Ezt mi biztosra vevén, gyakran folyamodtunk hozzád és már tapasztalásból tudjuk és mondhatjuk el, hogy éretted áldott meg minket az Úr.

Ezen remény buzdít most is és e bizalom lelkesít, hogy oltalmad alá fussunk mi, a te néped, örökséged és nyájad, kik gyermekeid vagyunk és különös pártfogásodért hazánkat is Mária országának hívjuk. Azért emeljük föl tehát hozzád szivünket kezeinkkel együtt és nagy alázattal kitárjuk szined előtt könyörgésünket.

Ótalmazzad is, esdve kérünk és védjed nagyhatalmú pártfogásoddal minden testi s lelki gonosz ellen édes hazánkat, hogy mindenha virágzó legyen Isten dicsőségére és néped vigasztalására.

Walser-Varga Örökimádás imakönyvéből.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

XII. ÉVF. 1911. 11. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllöi-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ...	6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával	8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal...	5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés	6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés	3 K 10 f.
Díszes kötés	4 « 10 «
Selyemkötés	6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.
Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Isten nevét hiába ne vegyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

XII. ÉVFOLYAM. 1911. NOVEMBER. 11. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Tiefenthaler József:* Szerkesztői változás. — *Dr. Babura László:* Áldozatos emlékezés. — A boldog arszi plébános és az Oltáriszentség. — *Komlósy Miklós:* Szentföld a rózsáskertben. — *Dr. Huszár Elemér:* Élő kenyér. — *Jaross Béla:* Oltáriszentség és oltáregyesület. — Hangyák elüzése a templomból. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. Mikép vezetheti rá a hitoktató, tanító és tanítónő növendékeit a gyakori szentáldozásra? — Miért áldozzanak a kis gyermekek? — A gyakori áldozás hajnalpirja a négereknél. — Levél. — *Krónikás:* A gyakori szentáldozás krónikája. — Gyermekvilág. Rovavezető: *Dr. Szyllaba Emil.* Engesztelő szentséglátogatás. — *R. A.:* 30.000 gyermek közös áldozása. — Az Oltáriszentség egy irországi ibolyája. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet. — Telefon-pósta.

Szerkesztői változás

Dr. Makay Lajos az októberi számmal búcsut mondott az «Örökimádás» szerkesztésének. Az «Örökimádás» az Úr Jézust keresi és olvasóit is feléje akarja vonzani. Itt azért a személyi kultusznak és tömjénezésnek nincsen helye. De az igazi érdemet az Úr Jézus is mindig kitünteti, sőt példaképül állítja az emberek elé. Nathanaelről épen az isteni Mester kiáltja világgá: hic est vere Israelita — ez az igaz ember. Ebben az értelemben mutatunk rá mi is dr. Makayra, midőn leteszi a szerkesztési gondokat. Igazi eucharisztikus ember. Nem napszámos szellemben, hanem tűzzel, lélekkel dolgozott. Szinte élőképben mutatta be, hogy az Eucharisztia az élet forrása, mert életet, elevenséget, buzgóságot merített belőle és terjesztett maga körül.

Szívből gratulálunk az igazán megérdemelt kitüntetéshez az «Örökimádás» és annak buzgó munkatársai nevében és köszönjük azon fáradhatatlan tevékenységét, amellyel a lapot majdnem négy éven át általánosan elismert elevenséggel szerkesztette.

Midőn alulirott mint az «Örökimádás» új szerkesztője Isten nevében átveszem a lap vezetését, kérem alázattal dr. Makay urat és a mélyen tisztelt munkatárs urakat egyaránt, hogy tudásukkal és buzgóságukkal ezután is támogassák az «Örökimádás»-t. Hiszen a támogatás nem a szerkesztőnek, hanem az eucharisztia nagy ügyének szól.

Tiefenthaler József,
szerkesztő.

Áldozatos emlékezés.

November az emlékezés hónapja. Amint a földre szürke, ólmos köd borul, úgy borul a mi lelkünkre is az emlékezés nehéz, fojtó légköre, búsbánatos hangulatot lopva beléje. Ó, mert akikre visszaemlékezünk, mind meghaltak már, azért nevezzük az emlékezés napját is a halottak napjának. Sirok közé visz az utunk e napon, ki a temetőbe. S este, mikor kigyulnak a mécsek ezrei, mintha megelevenednének az élettelen sirok is. Mind ismerős arcok, kiket ott látni vélünk, mind szomorúak, mind sápadtak, bár a mécslángok vörösös fénye esik rájuk. Oly esdő a tekintetük, oly beszédes a szemük. Néma beszédjüket is megértjük, csak legyen lelkünk hozzá, érző szivünk.

Ti még rendelkeztek idővel — így szólnak mintegy hozzánk — ti még szerezhettek érdemeket. Ó, mily boldogok vagytok ti! Gazdagok vagytok — mi szegények! Tehetősek — mi tehetetlenek! Könyörüljetek, ó könyörüljetek rajtunk legelább ti, rokonaink, barátaink, jó ismerőseink! Gazdagságtokból szórjatok alamizsnát nekünk, hogy kifizethessük adósságunkat. Sokat adjatok, mert nagy a rovásunk! Sokszor adjatok, mert régóta sinylődünk már és még messzi van szenvedésünk vége — határa!

Akiknek van lelkük, akiknek van hitük, akiknek van érző szivük, mind megértik ezt a néma beszédet, mit a sirok lakói emlékezésük napján beszélnek. S akik megértik, meg is szívlelik, azért oly komolyak viselkedésükben, azért oly szorgosak az imában, azért oly nagylelkűek az alamizsnálkodásban e napon.

A naptár csak egyszer jelez ily napot évenként. A mi hivő lelkünknek ezzel nem szabad beérnie. A koszorúk, melyeket a kegyelet font és helyezett a sírokra, hamar elhervadnak s a hűvös szél széthordja száraz leveleiket. A mécsesek elégnek, lángjuk kialszik. A temető ismét csendes, néma lesz. Ámde a lelkünknek sohasem szabad felednie azt a nagy igazságot, melyet e nap hirdet-hangoztat felénk, t. i. hogy segítenünk kell a szegény lelkeket, kik a purgatórium kínjai között epedve várják szabadulásuk boldog óráját. Hogy segítenünk kell őket, kik önmagukon már nem segíthetnek többé.

A Megváltó kegyelme sok eszközt adott kezünkbe, mellyel segítségükre siethetünk a purgatóriumi lelkeknek. A sok közül csak egyet akarok kedves Olvasóinknak figyelmébe ajánlani: *a szentmisehallgatást.* Mindkettőt az Úr Jézus adta nekünk, mindkettő isteni ajándék. Mindkettőből isteni erő árad ki, melytől életre kapnak a szenvedő szegény lelkek.

Hogy a szentmiseáldozat a megholtakért is felajánlható s amennyiben még nem tettek tökéletesen eleget bűneikért az isteni igazságosságnak, ép

a szentmiseáldozat által a leghathatósabban segíttetnek, azt az Anyaszentegyház a tridenti zsinaton (XXV. ülés) világosan tanítja. Hiszen a szentmise lényegében nem más, mint a Krisztus keresztáldozatának titokzatos megújítása; mert ugyanaz a Jézus Krisztus áldoztatik fel a szentmisében, mint aki a keresztfán ég és föld között függve értünk szentséges vérét ontotta. S amint a keresztáldozat az egész emberiségnek közös kincse, mivel Jézus Krisztus az egész emberiségért halt meg s az egész emberiséget váltotta meg, úgy a szentmiseáldozat is közös kincse az egész egyháznak, a Krisztus misztikus testének, közös kincse az úgynevezett szentek egyességének, mely tudvalevőleg magába foglalja a küzdő, a szenvedő és a dicsőséges egyházat, vagyis a hívek sokaságát a földön, a szenvedő lelkeket a tisztító tűzben és a szentek dicsőült seregét a mennyben. Tehát a szenvedő egyház is, vagyis a purgatóriumi lelkek is részesei a szentmiseáldozatnak, ők is kapnak gyümölcseiből, ők is részesülnek áldásaiban.

Ha mérlegelni akarjuk a szentmiseáldozat hatásait a purgatóriumi lelkekre, előbb tudnunk kell, mik a purgatóriumi lelkek? A purgatóriumi lelkek *sebes lelkek*, a bűn által megsebesítve s e sebek még nem hegedtek be teljesen. A méreg már el van távolítva e sebekből a szent gyónásban, a feloldozás által, tehát a lélek élete biztosítva van, nem kárhozik el. Ámde a seb még nem gyógyult be, talán, mert nem volt reá gondjuk, talán, mert nem volt már gyógyítására idő; azért mondom, *sebes lelkek!* Nos itt a balzsam e sebekre: Krisztus kereszthalálának végtelen érdemei, drága kegyelmei, melyek ép a szentmiseáldozatban fakadnak édes illatú, gyógyító balzsamként.

A purgatóriumi lelkek *szegény lelkek* is egyúttal: semmijük sincsen csak törlesztendő rovásuk. A halál, ez a kegyetlen nagyhatalom, mely előtt minden ember meghajolni kénytelen, kifosztotta őket mindenükből. Elvette kincseiket, el földi szerzeményeiket, el hatalmukat-méltóságukat. De ami a legszomorúbb: elvette tőlük még az időt is, az érdemszerzés főföltételét. Akarva sem tehetnek valamit megmentésük, kiszabadításuk érdekében. Valóban *szegény lelkek!* Nos itt a szentmiseáldozat, a legnagyobb kincs, a legértékesebb drágaság e földön. Csodás forrás, melyből szüntelenül isteni kegyelmek gyöngyöznek elő. Csak merítenünk kell belőle, hogy azokat a szegény lelkeket gazdagítsuk, hogy adósságukat törlesszük, hogy tartozásukat lerójjuk.

Az Anyaszentegyháznak mindig is ez volt a meggyőződése. *Nincs kétség az iránt* — mondja szent Ágoston — *hogy a holtak segíttetnek az Anyaszentegyház imái és főkép a szentmiseáldozat által.* (Sermo 33.) A századok hitét, meggyőződését csokorba füzte a tridenti szent zsinat, mondván: *Hisszük, hogy azon lelkeken, kik a tisztítóhelyen tartatnak, a hívők esedezése, különösen pedig az oltár áldozata által segítünk.* (XXV. ülés.) E hitből fakad az Anyaszentegyház mindennapi imája, mellyel a szentmisében is különösen emlékezik meg a meghalt hívek lelki üdvéről.

Ha ily nagy a szentmiseáldozat hatása a purgatóriumi lelkekre, nem kell-e minden igyekezetünket, minden buzgóságunkat arra fordítani, hogy minél több szentmisét szolgáltassunk vagy hallgassunk és ajánljunk fel a szegény lelkekért? Legyen tehát november hónapja a nagylelkűen segítő, az áldozatos emlékezésnek hónapja. *Dr. Babura László.*

A boldog arszi plébános és az Oltáriszentség.

Convert kanonok, arszi plébános beszéde az arszi eucharisztikus kongresszuson. 1911. augusztus 3-ikán.

Uraim! Az összes apostolkodások közt, melyeket boldog Vianney János lelkipásztori élete csodálatunk elé állít, az eucharisztikus apostolkodás a legtanulságosabbak s a legszebbek közé tartozik. Nem ez volt-e az ő gondolatában a legfontosabb és legszükségesebb? Nem ez magyarázza-e mind a többit s mind a többi — oly rendkívüli s oly termékeny — nem e szolgálatból sugárzik-e ki mint a fény és meleg a napból? Az Oltáriszentséget megismertetni s megszerettetni annyi mint megismertetni s megszerettetni Jézus Krisztust. De mit akart mindenekelőtt a szent plébános, mit kell akarnia mindenekelőtt minden papnak a katholikus egyházban, ha nem Jézus Krisztus szeretetéhez s imádásához vezetni az embereket, ki az Oltáriszentségben van, a lelkek világának igazi napja, megvilágosítva melengetve, éltetve őtet, mint sziennai szent Katalin oly szépen mondja.

I.

Azt lehet mondani, hogy első gyermekségéből kezdve haláláig boldog Vianney lángoló tisztelettel viseltetett az Oltáriszentség iránt. Isten aki predestinálta arra, hogy az isteni szeretet e titkát fölmagasztalja s megszámlálhatlan lelkekkel megismertesse, korán szivébe oltotta a természetfölötti vonzódást. Öt éves korában legnagyobb öröme jelen lehetni a szentmisén. Szalad, mihelyt a harang megszólal. Ha késői misét jelez, könyörög testvéreinek, hogy őrizzék kisded nyáját, mindenét odaadja érte nekik s megy misét hallgatni. Este a plébánia templom viszontlátja térdre borulva az Oltáriszentség előtt. Hat éves volt, midőn kitört a nagy forradalom. Vianney Máté válahányszor a körülmények engedték, elvitte családját az új katakombákban tartott istentiszteletre. A gyermek buzgalma a fáradságok, nehézségek veszélyek arányában látszott növekedni. Fivérei néha panaszolták az út hosszúságát, a kegyetlen időjárást. — «Nézzétek Jánost

mondá anyjuk, nézzétek ha panaszkodik-e, habozik-e, mormog-e?» Útközben tanította Margit nővérét, hogy tartsa magát mise alatt, mily szerénységnek kell tekintetében tükröződnie. Különben példája tanításul szolgálhatott mind a jelenlevőknek. A rémuralom egy ilyen éjszakáján történt, hogy a misező, Groboz abbé, észrevevén a gyermek néma imádatát, a bűnbánat szentségéről beszélt vele s mindjárt meghallgatta gyónását. Ez az emlék mély nyomot hagyott Vianney lelkében. Groboz azt tanácsolta a szülőknek, hogy helyezzék el fiúkat, Ecullyben, ahol két apáca titkos iskolájában előkészíthetnék első áldozására. Ez a gondolat boldoggá tette az ifjú pásztort. Arra a gondolatra, hogy gyakran jelen lehet a szentmisén, szive repesett az örömtől...

A leendő arsi plébános első szentáldozása! Mily méltó kép, egy keresztény művész ecsetjére! Kétségkívül, hogy örökre a gyermek lelkébe vésse emlékét, a Gondviselés hatásos körülményekkel vette körül. Előtte való este Groboz abbé megjelölte a helyet, melyet a szertartásra választottak: Pingeon gróf háza. Az ablakok elé szénáskocsikat állítottak — szénagyüjtés ideje volt — hogy kívülről ne lássák a betett ablaktáblákon átszürődő világosságot. Ide, az új coenaculumba, lopózott az éj utolsó óráiban János Mária atyjával, anyjával, fivéreivel és nővéreivel. A Szentlélek, a szüzesség és a szeretet szelleme sugárzott ártatlan arcából. Krisztus valóságos jelenlétét épúgy érezte mint anyjáét oldala mellett s midőn az ostyát nyelvére helyezték, mondhatatlan boldogság töltötte el: «fivérem mondá Vianney Margit, oly boldog volt, hogy nem akarta a szobát elhagyni, hol először vette magához az Úr testét.»

Ettől kezdve az ifjú buzgalmának folytonos növekedését tapasztalták. Vianney Ferenc tanúsítja: «az első áldozás után fivérem ájtatossága megkettőződött. Nemcsak családunknak, de az egész plébániának épülésére szolgált.»

Észrevették, hogy a mise alatt arca átszellemült. Mikor a templomokat újból megnyitották, ő sietett elsőnek községe katholikusaival oda, hol a szent áldozatot bemutatták. Este még egyszer visszatért. Midőn a konkordátum Dardillgnek plébánost adott, János Mária vasárnap nem hagyta el a templomot. A hét folyamán, elfoglalva a mezei munkával minden alkalmat megragadott, hogy ájtatosságát kielégíthesse. «Engedj elmennem misére, mondá gyöngéden atyjának, kit a köszvény kinozott s annyi Miatyánkot s Üdvözlégyet fogok mondani, hogy kell, hogy fájdalmaid megszünjenek.»

Míg a kovács a munkában kicsorbult szerszámokat javította, az ifjú, aki azokat a műhelybe vitte, a templomban az Oltáriszentség előtt térdre borulva várta, hogy elkészüljenek. Ritka alkalmak, melyeket iparkodott fölhasználni, valahányszor lehetett, belépve a templomba reggel és este, mikor

a mezőre ment, mikor onnét visszatért. Mozdulatlanul, meghatva, megsemmisülve térdelt Isten előtt. Munkája nem szenvedett ezáltal soha, mindig elsőnek érkezett. Mikor misére harangoztak s őt kötelessége a szőlőben vagy a mezőn tartotta, öt Miatyánkot s Üdvözlégyet mondott s szivében fölkölté a vágyat, hogy Krisztus testét s vérét vegye magához.

Vianney János Mária tizenkilenc éves volt, midőn végre megfelelhetett a benső hivatásnak, mely két év óta arra ösztönözte, hogy a papi pályára lépjen. Ecullyben négy éven át oly szerencsés volt, hogy mesterének Balley abbénak ministrálhatott. Az öregek soká beszéltek csodálattal a látványról, melyet e pap és tanítványa nyujtottak, versenyezve mindketten a szentmise alatt az imádásban és szeretetben. Ugyanezt tanusították a nőcsi lakosok több mint egy évi tartózkodása alatt, midőn kiragadva tanulmányai közül s besorozva a spanyol seregbe, eltévedt s nem tudta utólérni ezredét, mely eltávozott Roanneból, mialatt ő a templomban az Oltáriszentséget imádta s így vezette a Gondviselés e faluba.

Titkos inspiráció vezette a roannei templomba, mialatt a sereg útra készülődött. Itt, az Oltáriszentség előtt «gondjai elolvadtak mint a hó a napon» mondja ő maga. Noösban a plébános aki pedig igen szigorú volt mintegy mystikus sugalmazásnak engedve első látásra a gyakori áldozást ajánlja neki s a hivek csakhamar észrevették, hogy soká marad az Oltáriszentség előtt, mikor a többiek már rég távoztak a templomból.

Ilyennek találjuk ismét Ecullyben öreg mestere mellett, aki mérsékli poenitenciáit, de engedi, hogy pihenése legtöbb idejét a tabernákulum előtt töltse.

Ilyen Verrièresben a bölcseleti tanfolyam alatt, dacára a kor jansenista szokásainak, a gyakori áldozás tisztetetben áll. Ilyen különösen 1815. augusztus 15-én, midőn először lép az oltárhoz. Ez is mily festeni való kép volna! Arcáról sugárzik a hit s a szeretet ragyogó szemei könnybe borulva szemlélik a szent ostyát s e könnyek többé meg nem szünnek haláláig. Kezei reszketnek szent félelem fogja el az áldozópap fönséges kötelessége előtt. Már ez első miséjében egész lénye által Ecully lakosainak az Oltáriszentség fönségét prédikálja. Két éven át csodálták ezek eucharisztikus buzgósága látványát. A hajnal első sugarára a templomba ment, hol órákig maradt. Ki oly élénk volt mozdulataiban, attól kezdve, hogy térdre borult, mozdulatlan maradt. Az apokalipszis angyalaira emlékeztetett, akik Isten trónja előtt arcukkal földre borulnak... Az oltárnál, írja egy tiszteletreméltó főpap, minden reggel azt lehetett hinni, hogy első miséjét mondja és így maradt egész életében.

Ime Uraim, ez nagy vonásokban *a gyermekben és fiatal emberben*, amit boldog Vianney «eucharistikus apostolságának» neveztem.

II.

1818. február 9-ikén az ecully-i szeráf röptét az arszi szegény templom felé veszi s az Oltáriszentség imádója s fáradhatlan apostolának ugyane magatartásában maradt 1859. augusztus 4-ikéig.

Ezzel a programmal küldték: «e plébánián nem sok szeretet van Isten iránt, ön fogja terjeszteni.» Soha egy plébános nem vette oly betűszerint ez ajánlást s nem tölté be oly hősiesen föladatát. De hogy megszerettesse Istent, ő maga még lángolóbban szerette. Határozottan azt mondhatni, hogy az oltár lépcsőjétől kezdve a bünösök megtérítésére irányította természetfölötti haditervét. Megérkezésétől a templomot választotta lakásául. Oda kellett menni, hogy vele találkozzanak. Ott találták az oltár előtt térdelve hajnal előtt. Tudták, hogy ott imádkozik a legnagyobb áhitattal. A hivek kíváncsisága csakhamar épülésükkel párosult. Összefutottak, hogy lássák: «ez nem olyan ember mint a többi mondták mindenfelől. Már a lelkek halásza megtelni látta evangéliun.i hálóját. Kezdetben igaz, nem volt csodálatos halfogás. A földi szenvedélyek s a pokol dühe megátalkodottan ellene szegültek. De az arszi plébános az oltár áldozatáról való elmélkedésből merítve a megváltó poenitenciák szeretetét, segítségére hívta az ég minden erőit...

«Ó Istenem, téged ismerni annyi mint téged szeretni!» kiáltott föl egy nap, így fordítva a maga nyelvére a középkor szép axiómáját: «tudni, annyi mint szeretni.» Katekéziseiben, homiliáiban, beszédeiben szüntelen a legfölségesebb Oltáriszentség tanát magyarázta. Ez a tárgy mindig ajkaira jött, még ha másról beszélt is. *Krisztus valóságos jelenléte a* szent ostyában előtte a lelkipásztor folytonos gondját látszott képezni. Eucharisztikus prédikációiban nem volt semmi bizonytalan, unalmas, érzelgős. Az Egyház hagyományos theologiája volt ez, melyről buzgón meditált, melyet evangelista munkával alkalmazott hallgatói értelméhez, melyet mély hittel s a szívnek még meggyőzőbb hangjaival tanított. Az arszi plébános az Oltáriszentségben lelki szemeivel oly nagyságokat s szépségeket látott, melyek nem maradnak mögötte a legkiválóbb apologisták fejtegetéseinek. Világos, élő kenetteljes és eredeti nyelven fejezte ki azokat.

De apostolkodásának s szeretetének viszonzásául úgy látszik az elrejtett Isten a törékeny szinek fátyolát állandóan föllebbenté előtte. «Vannak papok, akik mindennap látják a szentmisében» mondotta. Mikor egyszer bánatának okát kérdezték tőle: «napok óta nem láttam az Urat...» felelé s egyedül hivén magát, mély sóhajjal tette hozzá «vasárnap óta nem láttam a jó Istent.»

Nem csodálkozhatunk tehát, hogy annyira kiemelte a szentmise fenségét, annyira hangsúlyozta a misehallgatás kötelességét.

A közömbösség e vidéken nagy volt, mikor ide jött. Minden áron le akarta azt győzni s szent Pál példájára «a világosság fegyvereivel» küzdött az ellenség ellen. Hallották kifejteni *a mise természetét, szükségét, célját, értékét, gyümölcsét.* Ez elvekből lesujtó következtetéseket vont le azokra akik elmulasztják a vasárnapi misét, nem habozva reámutatni s apostolilag ostorozni a kötelességszegők különböző fajtáit. Az ily viselet okait az *emberi tekintetekben, az érzékiségben, az akarat gyengeségében* találja. Reámutat, hogy «majd mind nyomorultul pusztulnak el, javaik tönkremennek, a hit elhagyja szivüket s ez által kétszeresen szerencsétlenek...? Midőn népét így meggyőzte kötelességéről, megtanítja, hogy kell a szent misét haszonnal hallgatni. Exhortációi e tárgyról valóságos tractatort képeznek s minő praktikusak meggyőzőek s átéltek! Az *előkészület* az ébredéstől kezdve, midőn a harang megszólal, midőn az ember elindul, midőn belép a templomba. A *misehallgatás* minden részeivel, melyeket részletez s kezdettől végig kifejt. Látván a tiszteletlenségeket hivei részéről, rámutat azokra, korholja s kimutatja okait. Végre a *hálaadás*, mely abban állt, hogy köszönetet mondjunk Istennek, csodáljuk Jézus Krisztus csodálatos jóságát, erősen elhatározzuk, hogy a bűnt kerüljük s Istent szeressük. Az áhitat ez oktatásokban annyi finom megfigyeléssel s kedves humorral vegyült, hogy a legnagyobb érdekkel hallgatták. Nem prédikált a pusztában. Az arszi lakosság csakhamar szorgalmasan látogatta a vasárnapi misét. Pár évvel a plébános installációja után majdnem hallatlan volt, hogy valaki elmulasztotta volna. De nem mindenki sietett a templomba a harang első szavára. Isten szolgája még soká nógatta a csökönyös késlekedőket. Végre megbizta sekrestyését, Jeromos testvért, hogy aspersio előtt járja körül a templomot s egész nyájasan «hajtsa be őket?» Jeromos testvér körüljárt a téren s minden késlekedőt megkért, hogy lépjen be. Eleinte vonakodva engedelmeskedtek, de Vianney szavai, példája, érényei oly hatást gyakoroltak, hogy csakhamar ebben is tökéletesen engedelmeskedtek neki.

(Vége következik.)

Szentföld a rózsáskertben.

ÜLJÜNK FEL a képzelet sebes iramlású monoplánjára, repüljünk vissza három bemohosodott, dohos századdal s amikor már benn élünk, illetőleg állunk a korban, akkor kövessük Kolumbus törékény hajócskái irányát s menjünk át az oceánon!

Tengerre szállok, mint a merész hajós s megyek a vizeken át! Alattam zúg a tenger és a mélyben, a kék Atlanti mélyén nyüzsg az élet, de én

tovább megyek dobogó szívvel, hevülő lélekkel, mivel földet, szentföldet keresek.

Peruban állok meg s 1600 körül írnak az emberek. Betekintek Lima városkának egyik rózsáskertjébe, ahol egy kis élő rózsa, egy rózsaarcú leányka öntözgeti öröm és bánatkönnyeivel rózsatőit. Nézem e kis élő rózsát és szebbnek látom Jerichó rózsáinál, nézem e nyiló hófehér liliomot s a názárethi üde liliomhoz hasonlót szemlélek benne. Ha ekkor jós vagyok, akkor felismerem a nemsokára szentté avatott szüzet s elkészítem — ha szent lelkületű költő vagyok — zsolozsmáját s azt így kezdem: «Primus Americae Meridionalis flos sanctitatis, virgo Rosa» — Délamerika első szent virága, szűz Róza. Mikor egy kedves májusi hajnalon, amidőn csalogányszó üzi ki szemünkből az álmot s mi friss, üde lélekkel, táguló kebellel sietünk a kertbe, a rózsás kertbe, hogy megnézzük a hajnal tündérének munkáját rózsafáinkon — no, mert azt mondják, hogy a májusi éjjeleken a hajnal tündérének apró kacsói érintésére hasadnak fel a rózsaszirmok — s látjuk, hogy tényleg mennyi pompázó, illatozó szirom nyilt ki reggelre; amikor látjuk, hogy a jóságos Isten eme legremekebb és legkedvesebb teremtményei, a rózsák, ezek a legszebb élő valóságok, minő csendben, minő zaj nélkül születnek a világra a tündérek kezei között, akkor szinte önkénytelenül is Peruba száll képzeletünk, ahol szintén egy ilyen módon nyilott ki egy üde rózsa, a kis limai Róza. Gyermekévei egy ártatlan fehér rózsa kifeslése. Tündérkéz, sőt tündérkirálynői kéz érintése, áldásos érintése közt nyilik ki s még mint gyermek megfogadja, hogy mindig tiszta marad, mint kedvelt virágai s azután elvonul szentföldjére, a kertjébe. No igen. Limai Róza, a rózsák kedvelője a rózsáskertjét varázsolta szentföldd é s ő itt élt: itt örült, itt sírt, itt mosolygott.

Általános vonása a tiszta, ártatlan lelkeknek, hogy szeretik a virágokat s főleg szeretik a rózsákat! S ha valaki tiszta, ártatlan lélek volt, akkor a kis Róza igazán az volt. Szerette is a rózsákat nagyon.

Amikor a keleti égbolt pirulni kezdett a hajnal csókjára, amikor az árnyak körvonalai kezdettek kibontakozni az éji szürkületből, akkor már a kis limai szent is kiröppent ágyacskájából mint az énekes kis madár, hogy felszálljon a magasba, az azúros ég felé hálaimát zengeni a daloló kis madárral, a hálás pacsirtával. Magára szedte ruhácskáit; megjelölte magát megváltásunk szent jelével s azután «Magnificat»-ot zengve indult szentföldjére, a rózsáskertbe.

Amikor belépett a kert ajtaján, akkor az első pillantás északnak szólt — a sötétség helyének — amely az ószövetség sötétségét, komorságát jelképezte, ahol nincs élet, nincs öröm, nincs rózsa... Azután boldog mosolyra vonta rózsabimbó ajakát, mert eszébe jutott, hogy már van újszövetség, van Betlehem, van Názáreth, van kis Jézus!

Most elvonult az ő Názárethébe. A kert keleti sarkát ugyanis így nevezte el a kis Róza, mert ez jelképezte fehér rózsáival az igazi napkeltét, az üdvösség napjának a feljövetelét, ahol eloszlik az árny, megtörik a dac, a bűn s jön egy pici mosolygó kisded, kinek mosolya örömöt, békét nevető derűséget kölcsönöz a tájnak. Szóval ez az igazi kelet! Leáldozott az ószövetség napja; sáppadt korongja belesüllyedt a mély oceánnak ködös távlataiba; keleten megjelent a hajnalpír biztató fénye, az emberek ajkán pedig elhal az esdeklés dala: Rorate coeli desuper. Harmatozzátok egek az igazat.

Limai szent Róza.

Ide, a keleti tájra, a fehér rózsák közé térdelt le reggeli imájára a kis limai szent s ezek a tiszta, üde, illatos hófehérségű rózsák nézése lelki szemei elé varázsolta Názáreth szegényes, de békés házacskáját; átélte Erzsébet örömét; hallotta a betlehemi gloriát és Simeon háladalát; sírt a kis Jézus elvesztésén és örült megtalálásán. Szóval végigélte a fehér rózsák közt a «hajnalpirkadást».

Itt az öröm perceit élvezte a kis szent, de már amikor a kert nyugati részébe vonult, akkor csak sírt, csak hullatta könnyeit, mert itt vérpiros rózsák voltak; itt a szenvedés rózsái nyiltak! Ez volt a keserves kinzatások, a meggyalázások, a leköpdösések, a megostorozás és megfeszítés helye, szóval a keresztút! S ugyan ki tudna kereszt uton mosolyogni, ugyan ki tudna a Kálvária tövises utain zokogás nélkül haladni? Itt, a vérpiros rózsák közt ezeket a szomorú órákat élte végig a kis Róza s talán még könnyei is véresek voltak s azok lehullván a rózsatőkre, azért hasadtak itt ilyen vérpiros rózsák.

Amikor itt térdre ereszkedik, akkor az arcára szinte a fájdalmas anya szenvedő vonásait vette föl s fájdalma elfeledtette vele a saját szenvedését, a saját bántalmaztatását, amit még háza népétől is türnie kellett s csak a szenvedő Krisztust és kesergő édes anyját nézte zokogó, könnyező lelkével.

Eltemetik szive vőlegényét, szűzi lelke Jegyesét s ő nem vár a harmadnapi feltámadásra, hanem a kert déli részébe zarándokal át zokogó bána-

tában a sárga rózsák közé, ahol a győzelem helye van! Itt látja az «Élet» győzelmét a halál fölött; az erény győzelmét a bűn s a mennyország győzelmét a pokol fölött. O akar az első szent asszony lenni ott a sirnál; ő akarja elsőnek látni a fényes angyalt; ő szeretné megvinni repeső lélekkel az örvendetes hirt: «láttam az Urat!» Igen ő látta s végigélte a győzelmi mámort a győzelem rózsái, a sárga rózsák között; felnézett a felhők közé a távozó Mester után; kapott a pünkösdi tűzből erőt, kitartást. Látta az Édesanya megdicsőülését s egy üde illatos rózsát ő is kivett koporsójából örökemlékül, hogy annak illatos árjában fürössze meg lelkét...

Ilyen a szentek varázslata!

Igy tudnak a szentek Krisztussal örülni s vele sírni, mert az ő éles szemük a teremtményekben is tisztán látja a Teremtőt s finoman szimbolizáló lelkük tud szavakat, és pedig tartalmas szavakat adni a rózsák feslő ajkaira is!

Itt, ezen a szentföldön élte át ezen szép, üde rózsa is rövid földi életét s amikor égi jegyese váratlanul levágta az élet tövises rózsafájáról a rózsakert legszebb rózsáját s az fehérlepke módjára lehullott... akkor elsirták magukat a fehér, piros és sárga rózsák is és hullatták-hullatták reá bánatosan, zokogva selymes szirmaikat... mert... így halnak meg a rózsák.

Komlósy Miklós.

Az élő kenyér

(Folytatás.)

Az oltáriszentség középpontja a *szentségek* kiszolgáltatásának is, az összes szentségek, az utolsó kenetet kivéve, az Oltáriszentségre céloznak. Az egyházirend szentsége hatalmat ad az Egyház szolgáinak a szentmise áldozatot bemutatni a kenyeret és bort Krisztus testévé és vérévé változtatni. Az egyházirend szentsége közvetlen összefüggésben áll az Oltáriszentséggel. A házasság szentsége megszenteli a keresztény atyát és anyát, hogy a családból gyermekek származzanak, akik Krisztus mystikus testének tagjaivá legyenek. Azzá lesznek a keresztség szentsége által, melyben új életre születünk: a Krisztus életére. Növekednek a bérmálás szentsége által, melyben a Szentlélek a Krisztus tagjaivá emelt keresztényeket a világ kisértései ellen hitükben megerősíti, de Krisztus tökéletes tagjaivá abban a pillanatban lesznek, mikor a megkeresztelt és megbérmált keresztény Krisztus testének és vérének szentségét veszi magához s ezzel jeruzsálemi szent Cyrill szavai szerint: Christoforet, Krisztus hordozójává lesz, sőt ennél is több: Krisztussal egy test és vér. Tehát a keresztség és bérmálás is az Oltáriszentségre irányul. De mi egyéb a célja a penitenciatartás szentségének, mint megtisztítani a lelket a bűntől s ezzel elhárítani az akadályt, mely útjában áll a Krisztus testében való részesedésnek. Az utolsókenet az élet és halál, idő és örökkévalóság mesgyéjén áll, rendeltetése a földi élet utolsó szeplőit is eltávolítani a lélekről, mely a földi élet árnyékát már a menny örök napvilágával fogja felcserélni; mert az Oltáriszentség csak e világnak van szánva, megfelelő tehát, hogy az utolsókenet a keresztény lelket, mely az utolsó szentáldozást útravalóul vette magához, arra készítse elő, hogy az Oltáriszentség alakja s szimboluma helyett Krisztus megdicsőült emberségét tulajdon alakjában szinről-szinre lássa.

De az istentisztelet s a szentségek kiszolgáltatásán kívül a katholikus Egyháznak más feladatai is vannak s ezek betöltésére az Oltáriszentség képezi a központi erőt. E feladatok az *Isten országának terjesztése* e földön, *a kereszténység életideáljának megvalósítása* a családban, a magán- és a közéletben, a *hittitkok fürkészete* a theologiai tudomány, *szemléltetése* az egyházi művészet által. Ezek a nagy feladatok, melyek megoldásán ezer és ezer katholikus férfi és nő dolgozik, akik mind az Oltáriszentségből merítik az erőt feladataik teljesítéséhez.

Kérdezzétek meg a hittérítőket, akik családjukat, hazájukat, mindenüket elhagyják, hogy távol országba vonuljanak s ott éjjel-nappal a siker csekély reményével, gyakran életveszélyek közt, kimondhatlan fáradsággal dolgozzanak pogány népek megtérítésén: kérdezzétek meg őket honnan veszik az erőt mindezt elviselni s semmi nehézségtől vissza nem riadni? egyhangú feleletük lesz: az eucharistikus Istentől, ki kenyér és bor szine alatt bennünket a távolba is elkisér s soha el nem hagy, ha mind az emberek elhagynak is, ő ami erőnk s erősségünk!

Kérdezzétek meg a szerzeteseket, kik a szegénység, szivesség, engedelmesség evangéliumi tanácsának követése által legyőzték magukban a világot s minden vágyait, honnan veszik az erőt e hősies példaadáshoz? azt fogják felelni: az Oltáriszentség, melyhez naponként járulunk, ez az a táplálék, melyből lelkünk erőt merít e küzdelmet győztesen megállni, az élet kenyerének méltó vétele képesít bennünket a legnehezebbet is magunkra vállalni s éltünk áldozatját a kereszt áldozattal egyesíteni.

Ugyanezt fogják felelni mind a sok ezren, akik mint világi papok, vagy katholikus világiak, mint ájtatos és tetterős családatyák és anyák vagy nőtlenek és hajadonok a világban s a nyilvános életben dolgoznak az Isten országának kiépítésén, küzdenek a rossz ellen, gyakorolják az erényt, állásuk kötelességeit betöltik, résztvesznek minden kultúrmunkában s így embertársaiknak például szolgálnak. Ők is az Oltáriszentséget vallják erőik forrásául, küzdelmeik pajzsául, szenvedéseik vigaszául, éltök és haláluk menedékeül. Azért énekli a katholikus nép: «Ez nagy szentség valóban, ezt imádjuk legjobban!»

S velük éneklik mind a férfiak, akik megfeszített szellemi munkával a kinyilatkoztatott igazság magyarázatának és védelmének szentelik magukat egész lélekkel. Mert a tabernákulumból fény sugárzik elméjükbe, mely képesíti őket, hogy behatoljanak az isteni és emberi igazság mérhetlen gazdagságába, megkülönböztessék az igazság világosságát a tévely sötétségétől s a felismert igazságot közöljék azokkal, akik szomjaznak utánna.

A hívek is velünk éneklik ez éneket: járjátok be a világot és csodáljátok a műremekeket a katholikus világ templomaiban, az egyházi művészet mind e remekei keletkezésüket, fönséges szépségüket az Oltáriszentségnek, mint áldozatnak és szentségnek köszönik. Hogy az eucharistikus Istennek méltó lakóhelyet készítsen az emberek közt, azért építette a katholikus kereszténység a bazilikákat, a román- és gót dómokat, a renaissance templomait; azért diszíté bensejüket a szépművészetek alkotásaival, mozaikkal, freskókkal s üvegfestményekkel; márvány, bronz, ezüst, arany szobrokkal s oltáraival.

Az Oltáriszentség dicsőítése megihleti a költő lantját, az Oltáriszentség dicséretére hangzik fel templomainkban a fenséges gregoriánének s a modern zenének hangjai, száll ég felé a nép éneke, kísérve az orgona bugása és a harangok zugásától.

Ugyebár, hogy az oltártól indul ki az egyházi élet minden ereje s az egyházi élet minden alkotása az oltárra vezet vissza? De minden katholikusnak kötelessége az egyházi feladatokon — tehetségéhez képest — együtt munkálkodni. Tudjuk tehát, hogy honnét merítsük az erőt a sikeres munkához. A mindig növekvő nehézség manap gazdag vallási életet kifejteni kötelességünkké teszi, gyakrabban s bensőbben egyesülni Krisztussal az Oltáriszentségben. Tegyük azt miként az Egyház kívánja s a nehézségek kisebbek, vallási erőink mind nagyobbak lesznek, mert mind nagyobb részünk lesz az Életkenyerének erejében, mely magát minden erőnek és malasztnak szerzőjét adja nekünk.

III.

Az emberi lélek *boldogságra* vágyik, a boldogságot pedig annak birtoka s élvezete adja meg, amit a lélek jónak felismer. Igazi boldogság csak ott van, ahol a lélek nem egy látszólagos jót, hanem *a valódi jót* birja és élvezi.

De hol van a valódi jó? Magában a lélekben nincs, mert hiszen a lélek vágyódik a jóra, hogy birtoka által boldog legyen. A világ javaiban sincs, mert a világ javai mulandók s változók, saját hibánkon kívül elveszíthetők, kevés ember lelheti azok birtokában boldogságát s az is óráról-órára elveszítheti.

Ha tehát mindaz, amit e világ nyujthat, az igazi tartós lelkiboldogságot, melyre az emberiség lelki vágyódása irányul, nem adja meg, még kevésbé találhatja azokban a keresztény lélek boldogságát. A keresztény lélek, mely a hit igazságait felvette magába s ezzel bepillantást nyert a világ mulandóságába, tisztában van azzal, hogy a valódi boldogság csak az *Isten* megismerésében és szeretetében, csak az Isten birtokában állhat. Csak az Isten elég gazdag ahhoz, hogy a keresztény lélek boldogság utáni vágyát kielégíthesse, csak az Isten változhatlan s nem hagyja el a lelket, mely magát neki adta. Ha tehát felgondoljuk, hogy az Oltáriszentség bennünket Krisztussal a legbensőbben egyesít, Krisztusban pedig az istenség

Engesztelő körmenet Barstaszáron.

egész teljessége lakozik, úgy ebből következik, hogy *az Oltáriszentségben van a keresztény lélek valódi boldogsága e földön.*

A boldogság, tapasztalás szerint, azon jó birtokának biztosságától is függ, mely boldogságunkat teszi. De kétségtelen, hogy tisztán szellemi úton a szegény bűnös ember a láthatlan Isten birtokának biztosságához nehezen juthat el. Ezt a nehézséget az Oltáriszentség elhárítja, mert mikor a látható alakot vesszük magunkhoz, mely alatt Krisztus emberségével és istenségével van elrejtve, nem kételkedhetünk többé Isten szellemi és erkölcsi birtoka felől, ha a szentség méltó vételére kellően előkészültünk.

De az Oltáriszentség nemcsak a keresztény lélek öröme e földön, hanem záloga a mennyei üdvösségnek is. Aki eszi az én testemet s issza az én véremet, annak örök élete vagyon és én feltámasztom az utolsó napon.

Aki e kenyeret eszi, örökkön él. De az örök élet s az örök üdvösség egy: az Istenben való örök boldogságban áll az örök élet. Ezt a tulajdonságát az Oltáriszentségnek tanították az egyházatyák, aranyszájú szent János mondja: a szent test által nem vagyok többé por és hamu, nem vagyok többé fogoly, hanem szabad. E szent test által remélem a mennyet elnyerni s minden javait, az örök életet, az angyalok életét, az egyesülést Krisztussal.

Ennek fölismerését, hogy az Oltáriszentség a keresztény lélek boldogsága, megerősíti mind azon szent lelkek tanusága, akik ez igazságba elmélyedtek s az Oltáriszentségben vigaszt s boldogságot találtak, mely fölülmúl minden földi boldogságot. Ez volt az első keresztények tanusága, akik az üldözések legrettenetesebb napjaiban oly boldogságot árultak el, mely üldözőiket is meghatotta: ez a boldogság az eucharistikus Istennel való egyesülésük gyümölcse volt, ki őket a kenyér szinében a fogságba is elkisérte.

Ezt vallják a lelkek ezrei, akik minden földi gyönyörről s világi boldogságról lemondtak s lemondanak s cserébe oly boldogságot nyernek, oly igazi és mély, oly tiszta s benső boldogságot, minőt a világi ember álmodni sem képes. Ezt vallják az igaz katholikusok, akik a világ hazug örömei által meg nem ejtve; azt akarják ízlelni, mily édes az Úr az ő szentségében. Sőt sokan azok közül, kik a vallásnak hátatfordítva a világi örömök poharát ürítik, beismerik, hogy első szentáldozásuk napja mégis életük legboldogabb napja volt s nem egyszer vágyakoznak vissza az akkor élvezett tiszta örömre. S akik valóban visszatérnek ifjúságuk Istenéhez az Oltáriszentségben, hangosan hirdetik a túláradó boldogságot, mely visszaköltözik szivökbe.

Mikor tehát én most, nyolc hosszú év után, bucsút veszek tőletek, csak egyet kérek: kövessétek mindig szerető anyánk, a katholikus Egyház felszólítását; ne csak a husvéti szentáldozás kötelességét ne mulasszátok el soha, hanem lépjetek minél gyakrabban örömmel a kegyelem oltárához, hogy irgalmat találjatok és malasztot az Oltáriszentség vétele által. Amen.

Dr. Huszár Elemér.

Oltáriszentség és oltáregyesület.

Az oltáregyesületek a hitközségek hitéletének hőmérői. Miként a hőmérő a külső környezet légmérsékletét csalhatatlanul visszaadja: úgy az oltáregyesület képén és működésén meglátszik feltétlenül a környezet, a társadalom a korszellem áramlata. Az önző anyagiasság, szeretetlenség, hitközömbösség és hitetlenség modern eszméit leolvashatod arról a tényről, hogy egy olyan hitközségben, mely közel 7000 lelket számlál, oly vallás keretében, mely az Oltáriszentséget központba állítja: ha megalakul egy bemondottan Euch. egyesület, annak egy évi fennállása után is csak 200 tagja van. Ez tünet!... mely mellett gondolat, érzés és megjegyzés nélkül nem szabad elmenni. Itt van — teszem a kaszinó — nem mozgat akkora célokat, nagy tagsági dijakat szed — és van háromannyi tagja. Itt a tények beszélnek: a városban, a hitközség általánosságában nincs kath. szellem! Itt jog szerint a plébános 7000 kath.-nak plébánosa, de hánynak, hány hivőnek vajjon a lelkipásztora, hánynak tör kenyeret?

Engesztelő körmenet Barstaszáron.

Szerencse, hogy a hőmérőhöz hasonlítva, a hasonlat egyéb részeiben nem talál. Mert hiába melegíted pusztán a hőmérőt magát, attól a környezet nem lesz melegebb. Mi reméljük, hogy az oltáregyletfel máskép áll a dolog. Mi hisszük, hogy ha az oltáregyesület alapszabályszerüen működik, magához vonzza a lelkeket. Lesz az az evangeliumi kovász, amely átjárja az egész városi társadalmat. Lesz az a mustármag, mely fává növekedvén, kellemes pihenőt ad mindenkinek. Lesz az a hegyre épült város, az a gyertyatartóra tett fény, melyet mindenkinek észre kell venni. Lesz az a botránykő, vagy szegletkő, melyet senki sem kerülhet ki, belebotlik!

Az ilyen egyletek életében az a szokásos baj, hogy nem reális. Általánosságokban mozog. Nem tud helyivé lenni. Mit érnek azok a felhők,

melyek fölöttünk elhaladnak ugyan, de a mi mezőinket nem öntözik? Mit ér általánosságban beszélni az oltáregyletek szelleméről, áldásairól stb., ha észre nem vesszük, hogy Marosvásárhelyen vagyunk! Nyissuk ki szemeinket és lássuk, hogyha elvül fogadjuk Krisztus szavait: aki nincs én velem, ellenem van! aki nem gyűjt, az szétszór! nemde mily ijesztően kevesen vagyunk? A közöny a mi ellenségünk! A mi ellenségünk nem a szabadkőmivesség, nem a felekezetieskedés, a mi ellenségünk a katholicizmusban magában uralgó közöny! Ezt kell felfognunk, ennek kell e társulatban hadat üzenünk. Ki a közönnyel; ez legyen a jelszó a kath. háztájakról. Apostolkodni e mellett az eszme mellett: «tüzet jöttem bocsátani a földre». Tűz és nem lagymatagság!

Egy másik hibánk nekünk katkolikusoknak az, hogy szerfölött sokat foglalkozunk másokkal; még a papság is hajlandó túlsokat időzni annak a kérdésnek tanulmányozásánál, hogy megismerje a korszellemet, az ellenáramlatokat, hogy mint mondják: megértse a korát. Mindenki csak tanulmányoz idegen területeket s nem ismeri saját feladatait. Nekünk a magunk korszellemét kellene észrevennünk, tanulmányoznunk és megértenünk. Nosce te ipsum! Akkor, ha e tárgynak több gondot szentelnénk — papok és világiak egyaránt — akkor már egyszer látnunk kellene, hogy itt nálunk, az Egyházban, a legfrissebb korszellem, a jelige, a jelszó: az Eucharistia! És mélyen a lelkünkre vesszük akkor egy Marosvásárhely lelki irányzatát; mert ha az a Szentlélek sugallta igazság, hogy még a 7 éves gyermekeket is az oltár áldoztató lépcsőjéhez kell vezetni, Uram Istenem, hol tartunk akkor mi? hol a mi felnőtt katholikusaink? az intelligencia és a nép egyaránt?

Ime! létjogosultságunk záloga. Jogunk van létezni, időszerű a vállalkozásunk, reményteljes is, mert aki velünk van, mondotta magáról: bizzatok! én meggyőztem a világot. — Bizunk a thermopilaei hősök módjára; bizunk az apostolok kisded nyája példájára; bizunk a bibliai szó hitelében: «Míg tíz igaz találtatik a városon, megkegyelmezek neki». Törekedjünk igazságra, benső megszentesülésre: hogy mindnyájan eggyé legyünk a Krisztusban és Krisztus körül az Oltáriszentségben. *Jaross Béla.*

Hangyák elűzése a templomból. A levesben főtt csontot arra a helyre kell tenni, ahol a hangyák jelentkezni szoktak és forró vizet kell készen tartani. A hangyák 10—20 perc alatt ellepik a csontot; a csontot ekkor hirtelen fölkapva a forró vízbe kell dobni. Néhány pillanat mulva a csontot a vízből kivéve, ismét a hangyás helyre tesszük és amint ismét ellepték a hangyák, megint a forró vízbe dobjuk. Ily módon két-három nap alatt a templom összes hangyáit kipusztíthatjuk.

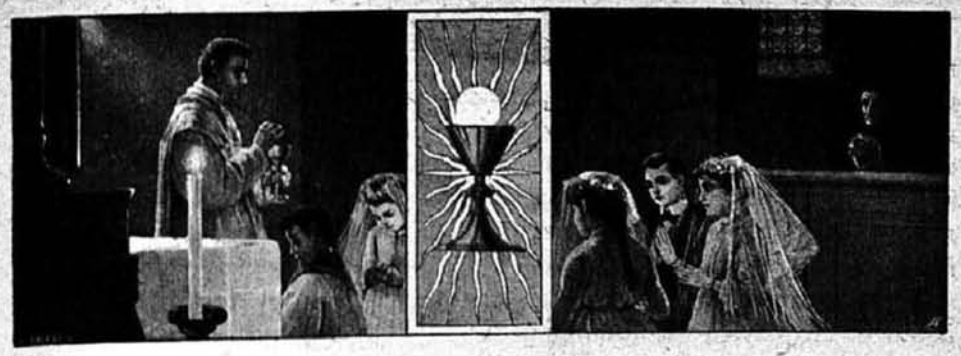

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR főmunkatárs.

Mikép vezetheti rá a hitoktató, tanító és tanítónő növendékeit a gyakori szentáldozásra?

AZ IFJÚSÁG nevelésének gyúpontja *az első szentáldozás.* Az egész hitoktatásunk mintegy távolabbi előkészületnek kell lenni az első szentáldozáshoz, amelyre való közelebbi előkészítés ugyan a hitoktató dolga, de ehhez hozzá kell járulniok az iskolának és a szülőknek is. Ezen hozzájárulást minden hitoktató hálával fogja venni, ne féljünk attól, hogy evvel talán az ő dolgaiba beavatkozunk. E téren megértő, közös együttműködés kell. A tanító és tanítónő már novemberben kezdjék meg ezen fönséges működésüket. Találjanak időt arra, hogy hetenkint egyszer vagy kétszer az első áldozókkal külön foglalkozhassanak. Iparkodjanak a hitoktató magyarázatait a gyermekekkel újból átvenni — a tárgyat tovább fejtegetni. Főleg emeljék ki az Úr Jézus nagy szeretetét, viszontszeretetre serkentve. A pokoltól való félelem csak inkább érintessék. Akik németül tudnak, azok sok anyagot találhatnak Fecht «Der weisse Sonntag» c. imakönyvében, úgyszintén a «Jöjj, Uram Jézus» és a «Jézusom, szeretlek» imakönyvekben, nem különben az «Örökimádás» minden számában. Az áldozáson kívül magyarázzák meg a szentmisét és a szentséglátogatást, hogy az Oltáriszentség minél mélyebb benyomást tegyen a fogékony kis szivekre. Végezzenek, amikor csak lehet, szentséglátogatást, röviden keresztutat, főleg pénteken, vagy nagybőjtben, s ájtatosságot Jézus szent szivéhez. Ne tartson soká, hogy unalmassá ne váljék.

Minél inkább közeledik a nagy nap, annál buzgóbban végezzék az előkészítést a fönnevezettek. A gyónás előtt jó egy kis novénát végeztetni, mely alatt naponkint fölébresztik a tökéletes bánat és a szentség vétele utáni vágyódás indulatát. Az áldozás előtti és utáni imákat jól kell beta-

níttatni — előbb megmagyarázni — hogy együttesen, egyhangon, lassan és bensőségesen végeztessék; az énekek is jól begyakorlandók. Igen alkalmas erre az «Áldozási közös imádság» tizenhat oldalas kis füzet. Mily megindító jelenet az, ha a gyermekek fölváltva, közösen, egyöntetűen imádkoznak, énekelnek s áhitattal járulnak a szentáldozáshoz. Hány szülőnek könnyek ragyognak szemeiben. De mindezt nagy ügybuzgósággal, sok fáradozással s még több szeretettel kell előkészíteni s igen sokszor próbálni!

Mily fontos az első szentáldozás! Sokszor ettől függ a gyermek hivatása, életpályája a földön és nem nagyítjuk a dolgot, ha azt mondjuk, hogy igen sokszor örök boldogsága is. Azért az erre való előkészítés minden fáradságot megérdemel s nekünk nagy jutalmat szerez.

A tanítók és tanítónők a lelkészekkel egyetértően iparkodjanak az első áldozás napját minél fényesebbé tenni. Már előző napon segítsenek az oltár és templom feldiszítése körül. Mily jól esik ez a plébánosnak és a hitoktatónak is, ha látják ez ügybuzgóságot! Mily épületes lesz ez az egész községre! Szólítsák föl a gyermekeket, hogy hozzanak az édes Jézus oltárára virágot. Ékesítsék föl az egész templomot. Másnap pedig úgy forgolódjanak a gyermekek körül, mintha őrangyalaik lennének. Ó mennyire megnyeri a gyermeki sziveket ez a gyengéd szeretet! Ez a nap, mint a legszentebb nap, forrjon a tanítók és a gyermekek együttérzésébe, örömébe, boldogságába!

És ezen naptól kezdve folytonosan élesszék a szentáldozás tüzét. Főleg a heti, havi, ünnepnapi és alkalmi szentáldozásokra kell nagy súlyt fektetni, hogy *minél több növendék* szivét megindítsuk. Egy-egy jó szó, szép példa, buzdítás megteszi hatását. Igy a gyermekek szeretettel, nagy lelki örömmel szoknak rá a gyakori áldozásra.

Ha a gyermekek elhagyják tanítójukat s más iskolába vagy osztályba mennek, akkor is tartsák fönn velük összeköttetésüket. Egy-egy találkozás alkalmával, levélben, üzenetben buzdítsák őket tovább. Ha pedig növendékeik az ifjúsági egyesületekbe, Mária-kongregációkba kerülnek, úgy ismét könnyen szivükhöz férhetnek. Legyen a tanító és tanítónő ezen egyletekben is a papságnak segítségére, ami a gyakori áldozás mozgalmát illeti, főleg a közös áldozások alkalmával. Itt nemcsak buzdítani kell, hanem egyúttal velök tartani s velök sietni az Úr asztalához. Iparkodjanak mindazon akadályokat, melyek a gyakori áldozás útjában állanak, hol nagy szeretettel, hol eréllyel, de mindig nagy okossággal és körültekintéssel elhárítani.

Ó mily boldog lesz az a hitoktató, tanító, tanítónő, ki ily ügybuzgósággal, hozzáértéssel, szeretettel vezeti rá majd növendékeit a gyakori szentáldozásra! Részesül mindama számtalan szentáldozások gyümölcseiben, melyeket növendékei egész életükön át végeznek. Boldoggá teszi őt az a tudat, hogy mily sok kiváló, jeles taggal növelte az egyházat és a társadalmat. Fényesen ragyog lelki szemei előtt az a jutalom, melyet az Úr Jézus tart fönn számára az örök boldogság honában, mert oly nagy fokban hozzájárult az Istennek a halhatatlan lelkekben való dicsőítéséhez.

Miért áldozzanak a kis gyermekek?

A szülőknek ajánlva.

Az 1905-ben kiadott pápai rendeletben világosan elő van adva, hogy az Úr Jézus miért rendelte az Oltáriszentséget és miért kívánja oly nagyon, hogy a hivek minél gyakrabban, lehetőleg mindennap áldozzanak. Az okok a következők: az Úr Jézus szentségében nekünk ételt, orvosságot és ellenmérget adott; ételt, hogy a léleknek természetfeletti kegyeleméletét fönntartsa és fejlessze, orvosságot a bocsánatos bűnök és hibák ellen, ellenmérget a szenvedélyek legyőzésére és óveszközt a halálos bűnökkel szemben.

Mivel a léleknek természetfeletti élete ép úgy kívánja az állandó táplálékot, mint a testnek természetes élete, azért a mennyei kenyeret lehetőleg naponkint kell élvezni. Mivel bocsánatos vétkeink gyengeségünk miatt mindennapiak, azért kell mindennap orvosság ellenük. Mivel szenvedélyeink a lelket oly sokszor kiteszik a bűn elkövetése veszélyének, azért a halálos bűn ellenmérgét gyakorta kell magunkhoz vennünk. Igy kívánja ezt Jézus Krisztus. Ezen három indítóok vezérelte Őt főleg az Oltáriszentség rendelése körül.

Most pedig kérdezzük: vajjon csak a *felnőtteknél* vannak meg a fönti okok? Vajjon a *gyermekeknek* nincs-e ép oly lelke, mint a felnőtteknek? Vajjon kiskorúak, értelmük nyiladozása kezdetén, nincsenek hasonló lelki veszélyeknek kitéve, mint a felnőttek? Hát a kis gyermekeknél, kik az első megszentelő kegyelmet a keresztségben kapják, nincs-e szükség arra, hogy e kegyelem növekedjék és fönntartassék? Vagy az Úr más természetfölötti eledelt rendelt számukra? Vajjon a gyermekek nem követnek-e el bűnöket? Bizony igen sok bocsánatos vétek tapad némelyik lelkére s ezek hányszor vezetnek halálos bűnökre! Vajjon más orvosságot rendelt-e nekik az Úr a gyakori szentáldozáson kívül? Erről még nem hallottunk. Pedig ahogy Ő szerette a gyermekeket, nem hagyott volna kétségben bennünket efelől. Avagy nem nyiladozik-e a gyermekeknél a szenvedély s a rosszra való hajlam, kívánság? melyek oly számtalan esetben vezetnek halálos bűnökre! Ép itt kell az ellenméreg, hogy még először sem kövessenek el halálos bűnt. Ha pedig e veszélyes korban még 2—3—4 évig akarjuk őket az első szentáldozásra váratni, akkor a gyermek talán már sokszor bukott s már a bűn fertőjében van, melyből sokkal nehezebb a szabadulás, mint az ellene való védekezés.

Tehát az összes indítóokoknál a gyermek és felnőttek gyakori áldozásának szükségessége közt semmi lényeges különbség nincs.

Azért, kedves szülők, ne akadályozzátok meg, sőt azon legyetek, hogy gyermekeitek, amint kezdenek értelmükkel élni, amint meg tudják a jót a rossztól különböztetni, tehát 7—8 éves koruk körül, azonnal fölvétessenek az első áldozók közé, hogy kegyelmi életüket együtt kezdhessék meg öntudatos természeles életükkel, hogy ne az ördög birodalmából kelljen kihalászni az első áldozókat, hanem azok közül, kiknek lelkén ott tündöklik a keresztségben kapott kegyelem, hogy végre szentséges Atyánknak, X. Pius pápának és az ő rendkívül bölcs rendeletének eleget tegyünk Isten dicsőségére, gyermekeitek s kedves szülők, a ti boldogságtokra is.

A gyakori áldozás hajnalpírja a négereknél.

Vogt püspök bayamoyói apostoli helytartó úr, a következőket beszéli el: Hét néger hajadon arra kérte König misszionáriust, hogy ők egész életüket a jó Istennek akarják szentelni. Midőn erről értesültem, igen meg voltam hatva és végtelenül örültem neki. A hajadonokat elhelyeztem szerzetesnőinknél, hogy ott mint jelentkezők, később mint újoncok előkészíttessenek hivatásukra. Meg vagyok győződve, hogy náluk a hivatás kegyelme a gyakori szentáldozás gyümölcse, melyet egy év előtt vezettünk be gyermekeinknél. A főnöknő a mult évben azt mondotta nekem: «Monsignore, mily szerencsés változás állt be a leányoknál, mióta Ön a gyakori szentáldozást bevezette!» Ugyanezt mondhatom a fiúgyermekekről is, kik az Úr testének gyakori vétele következtében megjavultak. Iparkodunk is megvalósítani X. Pius pápa azon rendeletét, mely meghagyja, hogy a kis gyermekek is, mihelyt eszükkel kezdenek élni, tehát úgy 7 éves koruk körül a szentáldozáshoz vezettessenek. Az idén itt saját kezemből vették az első áldozók, kik 8—10 évesek voltak, az Úr Jézus szent testét és vérét. Eddig a püspök.

Áldozás utáni imáink kisérjék a négereket a megtéréshez és a mindennapi szentáldozáshoz.

Levél.

A «Mindennapi lelki kenyér» és a «Jöjjetek hozzám mindnyájan» buzdítottak engem a gyakori szentáldozásra. Előbb azonban nagyon hányatott volt az életem. Édesanyám halála után egy durvalelkű gazdatiszthez mentem férjhez, kit néhány év mulva elhagytam. Újra férjhez mentem, ezért vallásomból természetesen kitértem, mi mérhetetlen lelki fájdalmat okozott nekem, ki azelőtt vallásos voltam s havonkint áldoztam. Férjem végtelen önző volt, minden vagyonomat elharácsolta s tőle is néhány év mulva elváltam. Mint koldús jártam gyermekemmel a nagy

világot. Nagyon keserves volt az állapotom. Ekkor fordultam a bold. szűz Anyához, hogy segítsen meg. Ő nem taszított el. Imádkoztam hozzá naponta s O mindig megsegített. Most jó helyzetben vagyok, állásom van, azóta ismét felvétettem a kath. egyházba, ismét gyakran járulok a szentgyónáshoz és áldozáshoz. Azt veszem észre, hogy *a gyakori szentáldozás egész valómat átváltoztatja.* Oly tökéletes szeretnék lenni, hogy még csak bocsánatos bűn se terhelje lelkemet. Erre törekszem és remélem, Isten segítségével ez meg is lesz. Ó mily szerencsétlennek, boldogtalannak érezném magamat ebben az életben, ha nem járulhatnék gyakran az Úr asztalához! Ezen örömet Főtisztelendőségednek köszönhetem s nem is tudok ezért eléggé hálás lenni, mert a «Mindennapi lelki kenyér» cimű műve elolvasása után támadt bennem azon kimondhatatlan vágy: minél gyakrabban a szentáldozáshoz járulni. Ez sarkalt engem mielőbb elérni azt, hogy minél gyakrabban járulhatnék az Úr asztalához. Segített ebben az én szelid, jó lelkiatyám is, ki iránt oly bizalommal tudok viselkedni. Kisasszony napján — nem tudom, a jó Isten sugalta-e vagy a boldogságos Szűz vett pártfogásába, de három nap egymás után áldozhattam, mert eddig csak két szentáldozást engedett meg lelkiatyám. — (A lelkiatya téved. Ő nem határozhatja meg az áldozások számát. A pápai dekrétum szerint minden hivő minden nap áldozhatik, ha a kegyelem állapotában van s jó szándékkal járul az Úr asztalához. Amit Krisztus Urunk földi helytartója megenged, azt a lelkiatya sem korlátozhatja. *Szerk.*) Hogy *mily boldoggá tesz ez engem, azt ki sem tudom mondani,* de most az én lelkem vágyik a mindennapi szentáldozás után. *G. J.*

Ime, ilyenek a gyakori szentáldozás gyümölcsei! Éljenek a következők!

A gyakori szentáldozás krónikája.

Sikerült megszereznünk néhány adatot, amely bizonyítja, hogy Krisztus Urunk földi helytartójának szózata és kívánsága kezd átmenni a köztudatba. Hála Istennek!

Budapest egyes templomaiban következő volt a szentáldozások száma:

Jézus Szíve templomában: 1892-ben 13.568, 1902-ben 40.000, 1907-ben 65.000, 1909-ben 90.000, 1911. jún. havában 10.000.

A missiós papok templomában 1910-ben 50.000.

Az Örökimádás templomában 1910-ben 37.800.

A Ferenc rendiek templomában (Belváros): 1907-ben 25.103, 1908-ben 30.358, 1909-ben 35.920, 1910-ben 42.880, 1911. július végéig 41.110.

A Kármeliták templomában: 1906-ban májustól 15.600, 1907-ben 30.000, 1908-ban 38.000, 1909-ben 39.000, 1911-ben júl. végéig 22.000.

Sopronban a Domonkosrendiek templomában: 1910-ben 30.000.

Sopronban a szent György-plébánia templomban az emelkedés: 1907-ben 3750, 1909-ben 6595, 1910-ben 8300.

Tatán a plébánia templomban 1910-ben 2300, 1911-ben jún. végéig 4000.

Mária-Zellben: 1909-ben és 1910-ben együttvéve 224.000.

Lourdesben: 1906-ban 447.000, 1907-ben 455.000, 1909-ben 603.000.

1908-ban a lourdesi jelenések 50 éves jubileuma alkalmából rendkívüli nagy volt, a szám: 1,160.900. *Krónikás.*

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

Engesztelő szentséglátogatás.

Tudod, k. gy., hogy az Úr Jézus mennyire könyörült meg egykor azon az 5000 férfin, akik az asszonyokkal és gyermekekkel a pusztában az ő tanítását hallgatták. Nem volt nekik több eleségük, csak öt kenyerük és két haluk. Pedig éhesek voltak mindnyájan, este is lett már, község sem volt a közelben, nem vehettek maguknak eleséget. Az Úr Jézus csodát tett. Megszaporította az öt kenyeret és a két halat. Mindnyájan ettek belőle és még 12 kosárral szedtek össze az étel maradékaiból. Akkor királynak akarták megtenni Jézust, de eltűnt közülük és Kafarnaum városába ment.

Már most tudjad meg, mily hitetlen és hálátlan volt másnap ez az ötezer ember. Keresték az Úr Jézust, de csak azért, hogy megint ilyen csodát tegyen. Megis találták a kafarnaumi zsidó imaházban. Az Úr Jézus tudta az ő gondolataikat, azért mindjárt így szólt hozzájuk, amint őket megpillantotta: Bizony, bizony mondom nektek, nem azért kerestek engem, hogy higgyetek bennem, hanem mivel ettetek a kenyérből és jóllaktatok. Ők felelték: Uram, mindenkor ezt a kenyeret add nekünk. Erre az Úr Jézus azt mondta: Én nektek más kenyeret fogok adni, és pedig az a kenyér az én testem; italt is fogok nektek adni és az az ital az én vérem. Ezzel azt igérte, hogy az Oltáriszentséget fogja az embereknek adni. A zsidóknak el kellett volna azt hinniök, mert hiszen Jézus előtte való nap megmutatta, hogy ő Isten Fia és így mindent megtehet, a kenyeret is átváltoztathatja testévé és a bort vérévé. Mégsem hitték, hanem csufolni kezdték: Nemde Jézus ez, József fia, kinek mi ismerjük atyját és anyját?... Pedig Jézus nem József fia, hanem az Úr Istené. Tovább is mondták: Nem adhatja ez az ő testét nekünk ételül. És zúgolódva, haragosan elmentek. Jézus most tanítványaihoz és apostolaihoz beszélt tovább az Oltáriszentségről. Sokan tanítványai közül azonban szintén úgy gondolkodtak, mint

a zsidók és így szóltak: Kemény beszéd ez és senki sem hallgathatja és elmentek Jézustól. Az Úr Jézus most még szomorúbb lett, mikor már csak kevés tanítványa és 12 apostola maradt ott. Bánatosan kérdezte tőlük: Ti is el akartok menni? Szent Péter felelte: Uram! kihez menjünk? A te tanításod megnyitja nekünk a mennyországot. És mi elhittük és megismertük, hogy te vagy Krisztus, az Isten Fia. Ezzel megvigasztalták az Úr Jézust, azért őket szerette legjobban. Ők voltak az elsők, akik áldoztok. Az Úr Jézus maga áldoztatta meg őket az utolsó vacsorán.

Az Úr Jézus neked is mondja: K. gy.! Mennyi jót tettem az emberekkel! Meg is haltam értük a keresztfán. Ó ők nem tudják, milyen kegyetlen fájdalom volt kezemben, lábamban, fejemben, egész testemben, mikor a keresztfára voltam szegezve. Szivesen szenvedtem el ezt, csakhogy higgyenek nekem. De nagyon sokan nem hisznek. Én azt mondtam, hogy az Oltáriszentség igazán az én testem és vérem... s mit tesz sok ember? Halljad csak, mily szomorú lehetek. Mikor a templom előtt elmennek, még kalapjukat sem veszik le, mintha ott sem volnék. Mikor szentmisére harangoznak, sokan be sem jönnek a templomba, mintha nem én jönnék be Úrfelmutatáskor az oltárra. Áldozni, gyónni sokan nem járnak, mintha a szentáldozás nem volna a legnagyobb öröm. Térdet nem hajtanak az én oltárom előtt s állva maradnak akkor is, mikor beteghez visz engem az áldozópap s velem találkoznak. Némelyek áldoznak, de rosszul gyónnak s így nagy bűnben vesznek engem magukhoz. Némelyek kinevetik az Oltáriszentséget s ígyszólnak: Hogyan lehetne a kis ostya Jézus teste és vére? Mintha csodáimmal ki nem mutattam volna, hogy Isten vagyok és mindent megtehetek. Még olyanok is vannak, akik ellopják a szent ostyákat a szentségházból, hogy sárba dobálják, összeszurkálják. K. gy.! Ez nekem mind nagy fájdalom, nagyobb szomorúság, mint amikor az 5000 férfi és tanítványaim elhagytak. Kérdezlek téged is, mind akkor az apostolokat: Te is el akarsz hagyni? te is ilyen rossz, hitetlen, hálálom akarsz valamikor lenni?

Én: Édes Jézusom! kihez menjek? Elmenjek Tőled? Hisz az nem lehet? Nem akarnék elmenni édes szüleimtől s Tőled menjek el? Hiszen édes szüleim nagyon szeretnek engem, de úgy nem tudnak szeretni, mint Te. Ők csak emberek, Te pedig Isten vagy. Ők sok jót tesznek velem, de nem haltak meg értem, mint Te. S mégis Téged, hogy bántanak az emberek! Itt vagy köztünk az Oltáriszentségben, hogy szeressünk s ahelyett bántanak. *Ó mily jó volna, ha sírni tudnék azon!* Ha édesanyámat nagy szomorúságban sírni látnám, vele együtt sírnék. Ó add, hogy Veled együtt szomorkodni tudjak.

Bocsáss meg nekünk, szegény embereknek, bocsáss meg. Megbocsátottál a jobb latornak, megbocsátottál Mária Magdolnának, imádkoztál ellenségeidért, mikor keresztre feszítettek, Longinus katona is, aki szent

Szivedet átszúrta, megtért és szent lett. Ó kegyes Jézusom! Te a szegény bűnösöket szereted és meg tudod téríteni: segítsd őket, hogy mindnyájan szeressék az Oltáriszentséget, amint szerette szent Péter s a többi apostol.

Bocsáss meg nekem is, édes Üdvözítőm! Bocsáss meg, mert én is vétettem ellened az Oltáriszentségben. (Vizsgáld meg lelkiismeretedet Jársz-e szivesen a szent misére s litániára? Térded hajtasz-e az Oltáriszentség előtt? Leveszed-e kalapodat, keresztet vetsz-e magadra, mikor a templom előtt elmégy? Istenre gondolsz a templomban? Tán ide-oda nézegetsz, beszélgetsz? Kegyes Megváltóm az Oltáriszentségben, bevallom őszintén, én is hálátlan voltam Iránted! Hittem ugyan mindig, hogy az Oltáriszentség a te szent tested és véred, de mihaszna! nem úgy viseltem magamat a templomban, mint aki azt igazán hiszi. Pedig a te szavadnak csak hinnem kell és soha sem szabad megfeledkeznem arról, hogy a szent ostyában jelen vagy.

Nagyon fáj, hogy ilyen tudtam lenni, de fogadom, hogy most már máskép lesz minden. Nemcsak mondani akarom, mint szent Péter, hogy Tőled soha el nem megyek, Hozzád mindig hű maradok, hanem meg is akarom tenni. Szent Péter keresztre hagyta magát Érted feszíteni, és pedig fejjel lefelé: legalább azt akarom kedvedért megtenni, hogy Neked adom szivemet, soha olyant még csak nem is gondoljak, ami Téged a legméltóságosabb Oltáriszentségben megbántana.

Ó Úr Jézus! Te azért vagy nálunk a legfölségesebb Oltáriszentségben, mert szeretsz minket: bocsásd meg nekem és minden embernek, amivel Téged megbántunk, segíts minket, hogy közülünk egy se legyen hálátlan és hitetlen, mint az 5000 férfi és sok tanítványod, hanem szeressünk és kövessünk, mint szent apostolaid. Amen.

30.000 gyermek közös áldozása.

Ugyan hol lehetett ez? Úgy-e ez az első kérdésed, kedves gyermekem? Ez iszonyú sok: 30.000 gyermek! Micsoda nagy templomnak kell annak lenni, mely ennyi gyereket befogad! Úgy-e ez a második gondolatod? De hát miért áldozott oly rettenetes sok gyerek egyszerre? Micsoda nevezetes alkalom volt ennek az oka? Úgy-e erre vagy harmadsorban kiváncsi? Nohát, hogy fölcsigázott érdeklődésedet kielégítsem, megmondom, hogy ez Madridban, Spanyolország fővárosában történt az idén június hónapban, midőn az Oltáriszentség tiszteletének terjesztésére nagy gyűlést rendezett a római pápa meg a püspökök. Erre a gyűlésre az egész világból 120.000 ember jött el, hogy az édes Jézust megvallják s arról tanácskozzanak, mikép lehetne az embereket arra rávenni, hogy jobban tiszteljék, szeressék a legméltóságosabb Oltáriszentséget és mikép lehetne az embereket a gyakori szent áldozásra rászoktatni.

Június 28-án reggel a Retiró-park számtalan fülemiléjének és pacsirtájának zajos éneke ébresztette föl azt a sok fiúcskát és leánykát, kiknek első gondolatok bizonyára az volt: «Elérkezett a boldog nap, midőn az édes Jézus ünnepélyesen vonul be szivünkbe!» Ó mily boldogok voltak a kicsikék! Hogy siettek öltözködni, hogy minél előbb eljussanak az iskolába, hol már a tanító bácsik és tanító nénik várták őket. Hat órakor az iskolákból zászlók lobogása mellett vonultak a gyermekek az Üdvözítőről nevezett igen nagy templomba. A leánykák hófehér ruhába voltak öltözve, hosszú fehér fátyollal és élő-virág koszorúval a fejükön. A fiúcskák is ünneplő ruháikban jelentek meg szintén kis fehér virággal a gomblyukban. Mintha a mennyország egy darabocskája esett volna a földre, úgy nézett ki annak a sok-sok ezer gyermeknek a templomba való vonulása. Itt a római pápa követe, Aguirre biboros érsek szentmisét mondott. 30 püspök bácsi és 400 pap bácsi áldoztatta a gyermekeket, kik mellett katonák álltak díszőrséget fényes öltözetben. Ó mily szép lehetett az, midőn az édes Jézus 30.000 gyermek lelkébe bevonult! Mily örömmel nézték ezt a kedves jelenetet az égből az angyalkák! És mily rémséges dühös lehetett ott a pokol fenekén a gonosz lélek s mennyire vicsorgatta fogait, hogy ezek a kis ártatlanok, ezek a csöppségek mily nagy, mily fönséges hódolatot mutatnak be az Úr Jézusnak! Ó mily boldogok lehettek ezek a madridi gyerekek, hogy ők lehettek részesei annak a remek jelenetnek, mely az Úr Jézusnak, a királyok királyának nyilvános imádása volt. Ó mily nagy szeretettel áldotta meg az Úr Jézus ezen gyermekeket, kik a sírig fogják őrizni ennek a királyi hódolatnak emlékét.

A szentáldozás után, miután egy ájtatos hálaadást végeztek közösen a templomban, kimentek az összes gyermekek a parkba, hol már várta őket a jó meleg kávé, kalács és torta. Reggeli után a gyerekek a biboros bácsi előtt eldefiliroztak. A biboros bácsi a pápa Ő szentsége nevében megáldotta az összes gyermekeket.

Ó gyerekek, oly szép volt ez a közös áldozás és a fölvonulás, hogy még a nagyok is, a papák és a mamák is sírtak és áldották az Úr Jézust, hogy nekik ily nagy örömöt szerzett. *R. A.*

Az Oltáriszentség egy irországi ibolyája.

Az oltáriszentség tiszteletének kiváló terjesztője, Genuari római biboros, egyik dolgozatában közli azon levelet, melyet egy irországi, corki leányka küldött X. Pius pápa Ő szentségének. A levél fordításban így hangzik:

«Kedves Szentséges Atya!

Mi, szent Finbarr iskolának kis gyermekei, egyesülve köszönjük a jó

Istennek, hogy Neked megadta azt a gondolatot, hogy a kis gyermekek áldozásáról rendeletet adj ki. Mi ezért Érted mindig fogunk imádkozni és a jó Istent kérni, hogy Téged vezéreljen egykor az ő legszentebb szivébe.

Az a nagy kegyelem, mely nekünk megadatott, hogy már ily korán járulhatunk a szentáldozáshoz, nekünk nagy öröm forrása és ez bátorít fel minket arra, hogy Neked, szentséges Atya köszönő sorokat írjunk.

Mi sokszor kérdezzük egymást, hogy vajjon tudsz-e Te valamit a mi kis szent Nellinkről, ki az édes Üdvözítőt 4 éves és 3 hónapos korában vette magához? Ő oly sokszor kérte jó püspök Atyánkat, hogy áldoztatná meg őt. Kívánsága 1907. december 6-án teljesült. Mi mindnyájan jelen voltunk a templomban és énekeltünk. Ó szentséges Atya, mi nagyon sajnáljuk, hogy akkor Te nem voltál közöttünk, Te is azt érezted volna szivedben, amit mi, midőn azt a pici kis gyermeket láttuk, hogyan veszi magához az édes Üdvözítőt. Oly komoly volt, mint egy felnőtt s arcáról a szeretet csak úgy ragyogott. Mielőtt meghalt, 32-szer vette magához az édes Jézust, a szentáldozásban, melyet érted is és az egyházért is fölajánlott. A jó Isten és a boldogságos Szűz magukhoz szólították őt 1908. február 2-án. Mi nagy szerencsénknek tartjuk, hogy a kis Nelli iskolatársunk volt. Mi imádkozunk hozzá, hogy hallgassa meg kéréseinket, amiket ő mindig meg is hallgat és értünk közbenjár.

Egy év előtt kilencedet kezdtünk, hogy ő arra kérje a jó Istent, hogy a világ összes gyermekei oly korban vehessék az első szentáldozást, mint amilyenben ő vette vagy *legalább ezt a kort megközelíthessék.* Lehet, hogy tévedünk, midőn azt hisszük, a te rendeleted a gyermekek korai áldozásáról, ez ő közbenjárásának köszönhető. Ha nem bűn az, amit kérünk, úgy tedd meg szentséges Atya, hogy ezt a kis Nellit szentté avasd s tedd meg őt az első áldozók mennyei védőszentjének.

A mi kis Nellink nagyon szerette az ibolyát, azért úgy nevezték őt: az Oltáriszentség kis ibolyája.

Kedves szent Atya! Mi nem tudunk a kis Nelliről csodadolgokat beszélni, de azt tudjuk: ami tisztelendő anyáink (szerzetes nők) oly nagyon becsülték, a mit a kis Nelli mondott, mint a kincset. Azt is tudjuk, hogy a kis Nelli nagyon-nagyon vágyódott az Úr Jézus után és vágya teljesült. Mi is vágyódtunk utána s a mi vágyunk is teljesült. Kérünk téged, kedves szentséges Atyánk, bocsáss meg, hogy drága idődet hosszú levelünkkel elraboltuk.

Lélekben szentséged lábaihoz borulva kérjük szent áldásodat intézetünkre, az összes ir gyermekekre és arra az országra, ahol ilyen virág terem, kedves Irországunkra.

A szentséges Atyának a szent Finbarr-ról nev. iskola kicsinyeitől.»

Röptében a nagyvilág körül.

A hárskúti plébános kedves és lélekemelő jelenetről számol be az alábbi sorokban. A rozsnyói egyházmegye egyik legkisebb községében, Hárskúton szentségimádási nap volt szeptember hó 28-án. Ez nap volt ugyancsak itt a rozsnyói alesperesi kerület őszi gyűlése is. Folyt a munka javában, épen Szuszai Antal dobsinai plébános beszélt a szószékről, midőn egyszer kinyilik a templom ajtaja s a rozsnyói püspök teljes díszben megjelenik a templomban: eljött adorálni és kijelentette, hogy ő akarja végezni az énekes misét. Mindnyájan örültünk és boldogok voltunk. Fent a kóruson megszólalt a gyermekkar éneke; eucharisztikus volt az ének is, egészen a Szentatya szándéka szerint. A plébános áldoztatni akarta az iskolásgyermekeket, de a püspök úr ezt is személyesen akarta végezni. A szentáldozás előtt Szuszai újból szólott a gyermekekhez csodás nyelven; mindnyájan éreztük, hogy aki így letud ereszkedni a gyermek-lelkekhez, az csak a dobsinai plébános lehet. Gondolom Balás püspök eme példaadását meg fogja áldani az Úr Jézus. Áldja is meg s hadd szélesbüljön az Eucharisztia útja.

Budapest védőszentje. Mindig sűrűbben halljuk a megszívlelendő gondolatot, hogy a nagy magyar vértanú, szent Gellért, aki a főváros budai oldalán lelte vértanúi halálát, legyen Budapest védőszentje. Erre nézve szinte gondviselésszerű az egykori magyar térítő-apostolnak budai szobra. Emelkedett helyéről áttekinti az egész nyugtalan, zsibongó fővárost s magasra tartott fényes keresztjével folyton azt kiáltja a budapesti ember felé: E jelben fogsz győzni. Csak mélyítse bele lelkünkbe e szent jelet és vezessen minket a kereszt győzelméhez, akkor igazán patrónusunk lesz szent Gellért.

Törökországban Tripolisz nélkül is dúl a háború. A szabadság, egyenlőség és testvériség hangzatos jelszavai, ha nem táplálkoznak a kereszténység talajából, mint mindenütt, úgy itt is a legnagyobb deszpotizmus

és erőszak szülőanyja. Csak az izlamnak, a mohammedán vallásnak van szabadsága, de ez aztán féktelen. Az Egyházi Közlönyben olvassuk: Mindenfelé az egész birodalomban, Európában, Ázsiában egyaránt egész rendszeresen folyik a keresztény gyermekeknek, különösen fiatal leányoknak az elrablása, kiket erőszakkal térítenek az izlamra. A garmadaszámra beérkező panaszokra és feljelentésekre mindig csak egy válasza van a világi hatóságnak: Soha a legcsekélyebb erőszak sem történt.

A kalocsai érsek a statisztikát is beleállítja a gyakori szentáldozás szolgálatába. Szeptember 16-áról keltezett körlevélében ezeket irja: «A plébánosok adjanak az egyes plébániák területén évenkint elfogyasztott szentostyák számáról pontos jelentést, e végből sorolják fel részletesen a plébániák területén levő templomokat és kápolnákat, külön megjelölvén, hogy az elmult év folyamán e templomokban és kápolnákban hány szentáldozást végeztek a hivek. Az adatok pontos feljegyzése végett olvastassanak meg a szent ostyák a consecrálás előtt s a consecrálás ideje a consecrált ostyák számával együtt tartassék evidenciában a sekrestyében. Ezen rendelet betartása mellett a schematizmus hű képét adja a község hitéletének, amelynek *hőmérőjét a szentáldozás gyakorlása* képezi».

IRODALOM.

Királyi hercegnő a kolostorban. Irta *P. Fülöp Cyrill* kármelita-áldozópap. Régi tapasztalat, hogy a ferde és dőre nézetek az egyházról vagy annak egyes emberi intézményeiről legtöbbször tudatlanságban lelik magyarázatukat. Így van ez a szerzetes intézményekről elterjedt téves felfogásoknál is. Sokan vannak, akik már a világi kispapok fölött is erősen sajnálkoznak azon hiedelemben, hogy nekik az a szeminárium börtön. Pedig aki akar vidor, életkedvtől és komoly munkától egyaránt duzzadó megelégedett ifjúságot látni, az menjen egy jól és szigoruan vezetett világi szemináriumba.

Szigorú szerzetről meg épen hajmeresztő nézetek vannak forgalomban. Bár hihetetlennek látszik, mégis gyakori az az ember, aki báró Eötvös Karthausijával vallja: «Mikor a keresztény vallás az öngyilkosságot megtiltá, valamit kelle adnia helyébe: s a kolostort adá pótlékul. Midőn ezeknek a tőrt kicsavará a kezéből, megnyitá zárdáit, hogy menhelyük legyen a szerencsétleneknek.» Ilyenféle rémmesébe illő előitéletekre cáfol reá a fennti munka. Valóságos apologia. És pedig rendkívül eleven és hatásos, mert nem szigorú elvek száraz hangoztatásával száll síkra, hanem egy kiváló szentéletű apáca életrajzával eleven képben tárja elénk azt a megelégedettséget, boldogságot és munkakedvet, mely a legszigorúbb zárda falai közt

s uralkodik még olyanok részéről is, akikről első sorban gondolhatnók, hogy börtönben vagy menhelyben érzik magukat. XV. Lajos francia király leánya kármelita apáca, akinek életét a jelen munka tartalmazza, sohasem sem volt olyan megelégedett, olyan boldog, mint a kármelita-kolostorban. Pedig a francia király kastélya, Versailles és egy kármelita-kolostor közt van különbség. De a vallásos hercegnőnek egy szentáldozás, vagy egy Isten kedveért végzett önmegtagadó cselekedet nagyobb örömet okozott, mint a francia udvar minden pompája, gazdagsága. A hercegnő lelki nagysága különösen akkor igazán tiszteletreméltó, amikor megtörténik az udvar bűvköréből az átmenet a karmelita-kolostor látszólagos ridegségébe. Mondhatjuk, hogy a munka nemcsak hasznos, hanem lebilincselő és kedves olvasmány egyháziaknak és világiaknak egyaránt. Melegen ajánljuk olvasóközönségünknek. A Szent-István-Társulat szép kiállításában érdemes érte 3 koronát áldozni. A szerző úr számára pedig legyen szabad azt az észrevételt tennünk, hogy a sok *idézőjel közt* felvonultatott nyilatkozata a hercegnőnek némileg a történelmi hitelesség rovására van. *T. J.*

Eucharisztikus Triduum cím alatt jelent meg magyar nyelven Lintelo Gyula jezsuita atyának kiváló francia munkája, mely már német nyelven is több kiadást ért. E sorok irója már 1909-ban jutott egy német nyelvű példány birtokába azon megjegyzéssel, hogy a gazdag eucharisztikus irodalom alig termelt még ennél jobbat. Hát hálás köszönettel is lehetünk a névtelen fordítónak és az «Értesítő» kiadóhivatalának, hogy ezen munkát a magyar közönségnek is hozzáférhetővé tette. A szentírásból és szentatyákból, valamint a hivatalos pápai iratokból merített prédikáció tervek megbecsülhetetlenek. Három részre oszlik: Hivatalos iratok. — Prédikációk. — A triduum után. Ára 2 korona. *T. J.*

A montreali eucharisztikus kongresszus kiadványa. Most jelent meg a tavaszi montreali nemzetközi eucharisztikus kongresszus kiadványa, mely annak működéséről számol be. A hatalmes nagy nyolcadrét alakú 1102 lapot számláló kötet cime: XXI-e Congrès Eucharistique International Montreal. Librairie Beauchetin, Montreal, melynek tartalmát most csak nagy vonásokban ismertethetjük. Az első fejezet francia nyelven beszámol az ünnepélyekről, melyek a kongresszus külső keretét alkották. A második fejezet a két nyilvános ülésen elmondott beszédeket foglalja magában. A harmadik fejezet a francia, a negyedik az angol szakosztályban tartott előadásokat adja, ezekhez jön még egy rövid ötödik fejezet a német szakosztálytól. Az összes beszédek és előadások azon a nyelven olvashatók, amelyen elhangzottak. A kötet nyomdai kiállítása igen szép és számos képmelléklet, eredeti fölvételek a kongresszusról és a szereplők arcképei, élénkíti a szöveget. Ez a kötet is, mint az előző nagy kongresszusok kiadványai, gazdag tárháza az eucharisztia tudományának.

EGYESÜLETI ÉLET.

Német lelkigyakorlatok. December 17-től 21-ig főtiszt. P. Schlick János S. J. német lelkigyakorlatokat tart az Oltáregyesület házikápolnájában, IX., Üllői-út 77. sz. Kérjük az úrnőket, akik e lelkigyakorlatokon részt venni óhajtanak, jelentkezzenek Üllői-út 75. sz. alatt.

*

A nagyszombati eucharisztikus kongresszust a Pozsony- és Nagyszombat-vidéki buzgó papság nagy számmal látogatta. Dr. Halmos Ignác apátkanonok végezte a szentmisét, utána Somogyi Károly jezsuita atya mondott magyar szentbeszédet. A gyűlést dr. Hanauer István az eucharisztia-társulat országos igazgatója nyitotta meg. Szavai a lelki ember éles szemével mutattak rá a papság lelki szükségleteire. Baumann Károly spirituális a gyermekek szentáldozásáról tartott magvas oktatást a jelenévő papságnak. Veszely Géza javaslata után az eucharisztikus triduumok tartásáról, Kánter Károly prel.-plébános az oltáregyletek központi igazgatója varázsolta a hallgatóság elé a fényében, arányaiban és bensőségében eleddig páratlanul álló madridi eucharisztikus világkongresszust. A népes gyűlést szentséges letenye zárta be.

*

Barstaszáron az 1909. évi június hó 10-én alakult meg az oltáregyesület, melynek tagjai, rövid két év alatt 1147-re szaporodtak. Szerényen de lelkesen működik ifjú egyletünk. A jelentkező új tagokat kéthavonkint szoktuk bejelenteni a budapesti központi oltáregyesületnél, ahonnan kapjuk a felvételhez szóló felvételi füzetkéket is.

Közös isteni tiszteletünket minden hó első vasárnapján délelőtt 11—12 óráig tartjuk, még pedig mindig két templomban egyszerre, mivel két helyen van nálunk minden vasárnap az istenitisztelet.

Végül örömmel jelentem, hogy helyi oláregyletünk miként tavaly, úgy most is Jézus szent Szive vasárnapján igen nagy dísszel és buzgósággal végezte Jézus szent Szive tiszteletére rendezett ájtatosságát. Nemcsak a mi hitünk, de az egész környék itt volt, úgy hogy az alkalmi szentbeszédet már a szabad ég alatt kellett megtartanunk.

*

A budapesti központi oltáregylet a XI. kath. nagygyűlésen.

Az oltáregyletek központja a papi «*Eucharistia-Társulat*» keretében és vele egybeolvadva tartja ünnepi gyűlését az egyetemi templomban (IV., Papnevelő-utca) november 14-én délután 3 órakor. — A részleges programmot a napilapok hozzák, melyre ezúton is felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

Szerkesztő: **Tiefenthaler József.**

Telefon-pósta.

P. S. Beletháza. «A magyarországi Papi Imaegyesület és Eucharisztia-Társulat Értesítője». Győr. Szeminárium.

Sch. Gy. Sopron. Intézetek ifjúsága kap kedvezményt — másoknak azonban nem juttatható még tömeges rendelésnél sem.

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1911. májusban befolyt adományok: Fejes Jánosné 1 K, Klima Ferencné 4 K, Szakács Károly 60 f, Nagy Mari 1 K, Karvassy Adolfné 1 K, Miskó Józsefné gyűjtése, özv. Valentin Antalné 5 K, Valentin I. 1 K, Valentin Antal és neje 4 K, Szultzberger Gyula 2 K, Tatai Ferencné 4 K, Siegl Ferencné 2 K, Fejes Erzsébet 2 K, Györgyi Rozália 4 K, Verderber Lajosné 4 K, Weitracher Istvánné 2 K, özv. gróf Keglevich Ödönné 4 K, Hazman Kornélné 4 K, Putz Vincéné 1 K, özv. Gürsch Jánosné 2 K, Ernst Béláné 2 K, özv. Göttlicher Vincéné 4 K, Bartolotti Edéné 4 K, özv. Veszprémi Lipótné 2 K, özv. Pohl Istvánné 2 K, Hanke Ilona 2 K, Poszlovszki Mária 2 K, Borhy István és neje 3 K, Pachmayer Rozália 1 K, özv. Szabó Péterné 3 K, lovag Pfriem Dénes 3 K, Nagy József és neje 4 K, Fiedler Konrádné 2 K, Sterl Károly és neje 4 K, Swartz Erzsébet 2 K, Hrabovszki Natália 2 K, Neumayer Erzsébet 1 K, özv. Cseh Andrásné 2 K, Vogl Ferenc 2 K, özv. Fill Ferencné 2 K, Malmarits Irén 2 K, özv. Mambrini Jánosné 4 K, özv. Gürsch Ferencné 4 K, összesen 100 korona; Sztarovits Johanna 2 K, Molnár Teréz 2 K, Hideg Róza 2 K, Braune Józsefné és Olga 10 K, Braune Margit 3 K, Springer Jozefa 2 K, Faulvetter Anna 1 K, Rumpler Gézáné gyűjtése: Doroczák Pálné 1 K, özv. Sipőcz Istvánné 40 f, Német Irén 60 f, Váradi Pálné 2 K, Elm Erzsébet 1 K, Korpits Anasztázia 1 K, Dér Teréz 1 K, Vurczinger Mária 1 K, Viszenport Aloizia 1 K, Szappanos Matild 1 K, Oravetz Juliska 1 K, Schuller Teréz 1 K, összesen 12 K; Lukács Mariska 2 K, Haspel Ferencné 2 K, dr. Szabó Alajosné gyűjtése: Nagy Teréz 2 K, Szukoványi József és neje 4 K, összesen 6 K, Edvi Illés Gyuláné gyűjtése: Vavrik Ágostonné 10 K, Keyle Elemérné 6 K, Kajlinger Mihályné 2 K, Bakos Jánosné 2 K, összesen 20 K; özv. Lafrankó Jánosné 10 K és gyűjtése: özv. Lafrankó Istvánné 10 K, Stieber Vince prelátus 10 K, Leféber Lujza 20 K, Lafrankó Erzsike 4 K, Lafrankó Mária és Gyula 4 K, N. N. 4 K, Tirschel Jozefa 4 K, Waigand Ferencné 10 K, Tölgyessy Károlyné 4 K, Retter Gyuláné 2 K, özv. Kotschi Erichné 4 K, Hulitius Jahn Gizella 4 K, Jahn Józsefné 4 K, Benyák Lajosné 2 K, özv. Remringer Antalné 2 K, Schlezák István és Mária 2 K, összesen: 100 K; báró Barkóczy Ilona 2 K, Herfort Ilona gyűjtése: Roskó Tirza 2 K, Zachratka Matild 4 K, Kapás Ferencné 2 K, Rabolt Matild 2 K, özv. Huszár Sámuelné 2 K, Lippmann Lajosné 2 K, Boros Ferenc 40 f, Kellner Antal 60 f, Udvari Julia 1 K, Szibler Jánosné 1 K, Horváth Julia 24 f, összesen 17 K 24 f; Herfort Irén gyűjtése: Herfort Ferencné 2 K, Hikl Róza 2 K, özv. Beck Józsefné 1 K, özv. Brabant Ferencné 2 K, özv. Baumann Ferencné 4 K, özv. Nyúl Mihályné 2 K, Slezák Jánosné és Mariska 2 K, Riedl Győzőné 4 K, Rajtsik Józsefné 1 K, Gröger Rezsőné 2 K, Pichler Mária 2 K, Nyilas Terézia 2 K, Udvari Istvánné 1 K, összesen 27 K; Balogh Mária, Katica és Janka 2 K 88 f, Balogh Márta 8 K, Kováts

Anna 2 K, Bencsik Jozefa 1 K, Deli Mária 24 f, Tamás Mária 4 K, Tóth Ágnes 1 K, Nagy Ferencné 2 K, Gauland Katalin 1 K, Nagypál Ilona 4 K, Kardos Jánosné 2 K, Melykó Jánosné 4 K, Kernács Károlyné 1 K, Hám Júlia 24 f, Joanovich Sándorné 4 K, Hellebront Jánosné 2 K, özv. Million Károlyné 2 K, özv. Funk Antalné 4 K; Eperjesi Erzsi 30 f, Walter Ferencné 1 K, Iwanitz Éva 2 K, Weisz Margit 10 f, Palszter Mária 50 f, Mariel Lajosné 1 K, Dobronyi Mihályné 40 f, dr. Rusznák Miklós Eperjesegyházmegye területéről 142 K, Balás Lajos püspök Rozsnyóegyházmegye területéről 1282 K 94 f, Szabó Sándorné 1 K, Szalácsy Lujza 30 f, Kapus János 1 K, Kiss Emilné 2 K, Timár Erzsébet 6 K, Timár Katalin 24 f, Rainer Ilka 5 K, Rainer Irma 10 K, Morgos Ilona 2 K, Ludvig Mária 24 f, Albert György 8 K, Torday Grail Erzsébet 5 K, Gábler Lajos Pál 5 K, Schäfer Lajosné és Irma 2 K, Karsai Mihályné 40 f, Lutter Nándorné 10 K és gyüjtése: Pois Norbertné 2 K, Eckermann Mariska 2 K, Vogács Mihályné 2 K, Szabó Jánosné 5 K, dr. Szabó János 5 K, Csandinger Lenke 24 f, Klenk Hilda 24 f, Csóri Rózsi 24 f, Gróf Józsa 24 f, Kiss Ilonka 24 f, Trimmel Mihályné 24 f, összesen 27 K 44 f; Zboral Jánosné 2 K, özv. Fridrich Antalné 1 K 20 f, Gazder Józsefné 1 K, Nesweda Rozália 1 K. Privizer Erzsébet gyüjtése Handlova 3 K, Huyber Lujza 24 f, özv. Gebauer Jánosné 50 f, Tóth Györgyné 3 K, Schreil Jánosné 2 K, Eck Mária 50 f, Gábriel Margit 30 f, Pörje Józsefné 2 K, Kizdián Györgyné 1 K, Hicz Mihályné és Plettler Károlyné 1 K 80 f, Valek Magdolna 24 f, Tarjányi Júlia 24 f, Südi Julianna 2 K, Rehm Zsigmond és neje 4 K, Várkonyi Józsefné 1 K, özv. Braun Jánosné 4 K, Kassowitz Tivadarné 4 K, Vanya Teréz 2 K, Petrik Máténé 3 K, Kasnyik Anna 1 K, Michl Alajosné 8 K, Komkó József 1 K, a Horvát Neuzinai tagok 8 K 40 f, Bencze Szentpáli Gabriella 20 K, özv. Anda Mártonné (Tárkány) gyüjtése: Horváth Györgyné 1 K, Tóth Mártonné 60 f, Alapi Lászlóné 40 f, Nagy Pálné 50 f, Horváth Mártonné 40 f, Harmat Józsefné 50 f, Anda Mártonné 50 f, Anda Lenke 50 f, Nagy Lászlóné 60 f, Nemes Rozália 60 f, Jott Andrásné 30 f, Magdics Ignácné 40 f, Jott Istvánné 1 K 20 f, Mosáros Sándorné 40 f, Jakács Jánosné 40 f, Német Józsefné 40 f, Keller Jenőné 1 K.

Az Oltáregyesület rendes tagjainak adománya 1911. évben:

A monstranciára adakoztak: dr. H. Zs. 1 k, Kutschera József Komárom 8 k, Szloboda Lajos Jác 2 k, az esztergomi Theologusok 5 k, az esztergomi euch. társulati tagok 46 k 40 f. Összesen 62 korona 40 fillér.

Herfort Ilona gyüjtése: Zahratko Matild 4 k, Boskó Tizza 2 k, Kapás Ferencné 2 k, Rabolt Matild 2 k, özv. Huszár Sámuelné 2 k, Lippman Lajosné 2 k, Boros Ferenc 40 f, Kellner Antal 60 f, Udvary Julia 1 k, Szibler Jánosné 1 k, Horváth Julia 24 f. Összesen 17 korona 24 fillér.

Herfort Irén gyüjtése: Herfort Ferencné 2 k, Hickl Róza 2 k, özv. Beck Józsefné 1 k, özv. Brabant Ferencné 2 k, özv. Baumann Ferencné 4 k, özv. Nyul Mihályné 2 k, Slezák Jánosné 1 k, Slezák Mariska 1 k, Riedl Győzőné 4 k, Rojtsik Józsefné 1 k, Gröger Rezsőné 2 k, Pichler Mária 2 k, Nyilas Terézia 2 k, Udvary Istvánné 1 k. Összesen 27 korona.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

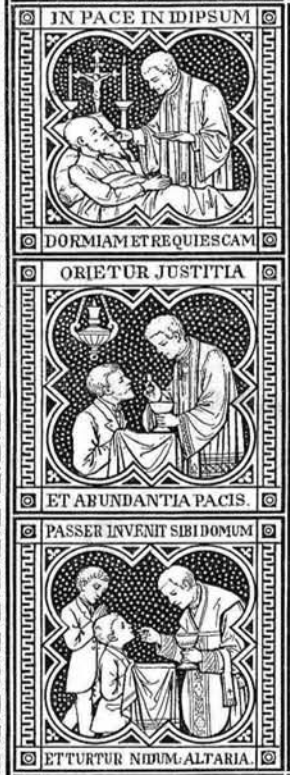

XII. ÉVF. 1911. 12. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGITÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papiron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	5 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	6 « — «

Műnyomó papiron:

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 « 50 «
Bőrkötés, arany v., tokkal ...	6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával	8 « 50 «

Japán papiron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	6 « — «
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 « — «

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 « 20 «
Bőrkötés, aranymetszés	6 « 20 «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés	3 K 10 f.
Díszes kötés	4 « 10 «
Selyemkötés	6 « 10 «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvéttel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Reviczky Aladár C. M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1·60 kor.
Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.
Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 16 fill.
Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.
Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.
Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.
Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.
A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.
Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K
Isten nevét hiába ne vegyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

XII. ÉVFOLYAM. 1911. DECEMBER. 12. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Hévey Gyula:* Az új Teremtés. — *Frater Emericus:* Az Oltáriszentség neveltjei. — *Tiefenthaler József:* Örök Betlehem. — A boldog arszi plébános és az Oltáriszentség. — *Lukácsy István:* Ez az ellenség. — *T. L.-né:* Karácsonyi meglepetés. — *(dxf):* Igazság. — Oltáregyesületi tanácsadó. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. Fischer kölni biboros-érsek pásztorlevele. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Syllaba Emil.* Szentséglátogatás. — Angyali étek angyali léleknek. — *E. M.:* Teendők a sekrestyében. — Röptében a nagy világ körül. — Irodalom. — Egyesületi élet. — Kimutatások.

AZ ÚJ TEREMTÉS

(December 8.)

Az eredeti bűn azért von maga után annyi büntetést, azért sínylik meg nemzedékek, mert valóban megrendítő volt baljóslatú megjelenése. Az Úr koronát akar feltenni műveire, hallgatva néz az egész teremtett világ csodás művére. Nem volt elég szép az Úrnak az égbolt kék selyme, mely éjjel feketére vált s mint aranyfüst porcikái remegni kezdtek rajta a világűr csillagai. Nem volt megelégedve az ibisz madár hajnalszin tollpompájával, sem a gazella iramló futásával, a lágy földömböt hiába varázsolta illatos Arábiává ezer meg ezer virág.

Embert teremtett tehát és halhatatlan lelket lehelt bele.

Ezzel megvolt a kapcsolat a szellemi és anyagi világ között, a tátongó nyilás a test és lélek bámulatos egyesülésben megszünt. Az Úr az emberen keresztül árasztotta szeretetét a nagy világra, nem csoda, ha büszke volt rá és elhalmozta kegyelmének, szeretetének, költekező kedvének ajándékaival. Láthatta a világ, mit tesz Isten, mikor pazarlóvá válik.

Ősszüleink büne azért rettenetes, mert magát az Urat alázza meg teremtésében. Gondolatnak is ijesztő, hogy a sátán erősebbnek bizonyul, mint az Úr s ha akarja, ott sérti meg fönségét, ahol kívánja... az emberben, tehát a csodateremtményben, a világ bokrétájában tesz kárt s benne semmisíti meg az Úr dicsőségét.

Igy érthető, miért hangzik Isten szava nyomban a bűnbeesés után: Ellenkezést vetek közötted és az asszony között, a te ivadékod és az ő ivadéka között; ő megrontja fejedet és te sarka után leselkedel. (Gen. 3. 15.)

Nem tisztán vigasztaló szavak ezek és nem csupán a sátánra mért büntetést szigorítják. Megigérik a Megváltót s jelzik az isteni kegyelem országának eljövetelét, de mindezeken felül mondanak valamit, mi nem annyira az egyes szavakban, hanem inkább az egész igéret összbenyomásában figyelhető és megállapítható. Itt az Úr a megsértett világrend helyreállításáról szól. Az egyensúly, melyet a bűn megbontott, helyre leszen állítva: «Ő megrontja fejedet...» A sátánnak sikerült a teremtést fejében, koronájában megrontani, ez az, amit nem tűrhet az Úr.

Összetört cserép, széttaposott füstölgő mécsbél a boldogtalan első emberpár... nem kezdhet már ezekkel semmit az Úr. A teremtés legszebb virágai gyökér hiján vannak és száradásuk megkezdődött.

Isten ujonnan fog teremteni.

Új embert, kinek szivében nem a sátán diadala, hanem legyőzetése van beírva. Embert, kinél a test nem vergődik túlsúlyra s ennélfogva méltó, hogy benne és általa lépjen a világ elé Isten győzelmes kegyelme.

«És nagy jel tünék fel az égen: Egy asszony, kinek öltözete vala a nap, lábai alatt a hold és fején tizenkét csillagú korona». (Titkos jelenések 12. l.)

Nap, hold és csillagfénybe meríti az Úr a kedves és kiválasztott Asszonyt úgy annyira, hogy szépségével elkápráztatja még a mennyei Jeruzsálem látásához szokott apostoli szemeket is.

A Szeplőtelen Fogantatás új teremtés, de míg az első emberpárnál a nap, hold és a csillagok csak távolról szórták fényöket, itt az Úr diadalától megittasodva közvetlen közelébe jönnek a kiválasztott teremtménynek, hogy a halandók szépségében gyönyörködhessenek. Nem tartom triviálisnak, ha a Szeplőtelen Fogantatás napján a Boldogságos Szűz szobra körül az elektromos körték koszorúja virágzik, mert az Úr és az apostol még a napot is kevésnek találták szépségének kiemelésére. Megjelenésével az Úr letette alapkövét a világ megváltásának, most immár van hely, hol az átokkal sujtott földön Szent Fia szent és tiszta otthont lel. Erről nem lehetne szó, ha az Isten egy kezdetben bűnös, de később bűnbánat, sőt talán különös kegyelem által is megtisztított édesanyát adott volna szent Fiának. Itt logikusan csak úgy beszélhetünk, mint ahogy a vatikáni zsinat: «...létezésének első pillanatától fogva ment volt Isten különös kegyelme folytán az eredeti bűn minden szennyétől».

Nem megtisztítás ez. Nem a régi ember, kin többé nincs eredeti bűn. Hisz ennyire magunk is vagyunk. Hanem teljesen új. Új teremtés, melynek szépsége nemcsak minden időkre szóló lelki tökéletességben rejlik, hanem «új»-ságában, eredetiségében.

A Szeplőtelen Fogantatás napja azért épen olyan, mint a teremtés első napja, mikor az Úr kimondotta a «legyen» szót. És hasonlít a terem-

Macula non est in Te...

tés utolsó napjához, mikor halhatatlan lelket lehelt az emberbe. Sőt még több. Több az elsőnél, mert itt lelket teremt az Úr, több a másodiknál, mert Isten anyját teremti meg, ki dicsőségben és kegyelemben minden teremtményt felül mul. Az első bűn által teremtésében megalázott és csalatkozott Úr fölséges kárpótlást és győzelmi jelt szerez magának, szép igéretet a megátkozott világnak, példaképet a tisztulni vágyó világnak, örömet azoknak, kik őt szeretik.

Ezért mondja oly szépen szent Sophronius: «Valóban áldott vagy te az asszonyok közt, mivel Éva átkát áldásra változtattad s mivel te eszközölted ki, hogy az átokkal sujtott Ádám általad megáldassék. Valóban áldott vagy te az asszonyok közt, mivel az Atya áldása általad ragyogott ki újra az emberek fölött és őket a régi átoktól megszabadította».

Tehát áldás, kegyelem, békesség, kiengesztelődés sugárzik ebből az új teremtésből az emberi nemre s ennélfogva igazi örömnapja a kereszténységnek.

Hévey Gyula.

Az Oltáriszentség neveltjei.

Hogy a gyakori szentáldozás hitvallókat képes nevelni, azt egy példával óhajtom erősíteni. 1911. jan. 1-én kerültem a p-i állami fiúiskolához hitoktatónak. Azonnal kezdtem dolgozni a gyakori szentáldozás érdekében s nem eredménytelenül. A legtöbb gyakori, sőt naponkénti áldozó a negyedik osztályból került ki.

A negyedik osztály volt növendékei az iskolai év végén tízéves találkozót óhajtottak kötni; határnapjául az izraelita növendékek (számszerint öten) 1921. évi pünkösd másodnapját jelölték ki. Növendékeim hozzám fordultak tanácsért. Én megmondtam nekik, hogy ebbe ne menjenek bele s azt is, hogy miért ne, t. i. tíz év mulva épen pünkösd első napján utaznának, hogy hétfőre megérkezzenek s így pünkösd napján nem hallgathatnának szentmisét. Növendékeim ehhez tartották magukat, annál is inkább, mert nem kellett félniök attól, hogy a többiek leszavazzák őket. (R. kath. 11, evang. 1, ref. 1, izr. 5.) A két protestáns a zsidókkal tartott s mozgósították még az egyik tanár urat is. A tanár úr (reformátusból lett katholikus, de jelenleg szabadkőmives) berontott a tanterembe s szidta a katholikusokat, mint békerontókat.

— Tanár úr kérem, mi nem vagyunk békerontók! — szól közbe az egyik, ki naponta szokott áldozni.

— Nem? Hát miért nem akartok megjönni pünkösd másodnapjára.

— Mert akkor vasárnap kellene utaznunk s nem hallgathatnánk szentmisét.

— Kell is akkor nektek még mise!

— Igenis kell!

A tanár úr dühösen megfordult s kiment.

Utána a zsidó fiúk kezdtek a térítéshez.

— Mit hallgattok arra a papra?

— Semmi köze hozzátok már!

— Más milyen ám az élet, mint ahogy az mondta.

— Ha egyszer kint lesztek az életben, kell is majd nektek templom!

Ilyen és ehhez hasonló mondásaikkal akarták meggyőzni az én növendékeimet, de nem sikerült.

A végén csattan az ostor. Növendékeim nékem megigérték, hogy minden hónapban legalább egyszer a szentségekhez járulnak; hogy szeszes italt csak mértékletesen isznak, húsz éves korukig pedig egyáltalán nem isznak; hogy a Szeplőtelen szűz Anya érmét, melyet közösen fölvettek, állandóan fogják viselni; hogy a Memorare-t minden nap elmondják s hogy karácsonyra minden évben tudósítanak engem hol és hogylétükről. (Ime egy példány úgynevezett «antimodernista eskü!») A tizenegy hatholikus növendék velem lefényképeztette magát. (Akartak ők osztályképet az osztályfőnökökkel középen, de a zsidók izgágasága megsemmisítette a megvalósulást.) Végül növendékeim záróünnepély előtt eljöttek hozzám búcsuzni, a mely kitüntetésben eddig még egy tanár sem részesült. Még az osztályfőnökök sem.

Mint utólag értesültem, a záróünnepély után az osztályfőnökük lelkesítésére megkötötték mégis a tízéves találkozót és pedig pünkösd elsőnapjára. A különben ref. vallású tanár így szavalt:

— A kőből épült templom csak egy ház. Az Isten temploma mi bennünk van... *Hogy a katholikusok lelkiismerete is nyugodt legyen,* a találkozót majd pünkösd elsőnapján tartjuk, hogy szombaton utazzanak s vasárnap reggel templomba mehessenek, ha akarnak...

— Akarunk! Igenis akarunk! — hangzott növendékeim közbeszólása.

Ha a jó Isten még éltet bennünket s valami különös akadály közbe nem jön, az 1921-ik év pünkösd napján délben lesz a találkozó, mely alkalommal a katholikusok reggel eljönnek majd a templomba: én a volt hittanár hálaadó szentmisét fogok mondani, *ők pedig e szentmise alatt közösen a szentáldozáshoz fognak járulni.*

Így kötnek találkozót az Eucharista neveltjei.

Frater Emericus.

Örök Betlehem

A DECEMBER már a karácsonyé. Ez a hit szemével nézve a legszebb, legfényesebb hónap. Megremeg a lelkünk, erősebben dobog a szivünk, amikor először halljuk és mondjuk a december elsejét. Szinte elfelejtjük a mindennapi élet zaját és lármáját s valami olyan meseszerű boldogság, amilyenről csak az ártatlan gyermekek tudnak ábrándozni, száll meg bennünket.

Gyermekies öröm ül arcunkra és még ébrenlétben is kis Jézusról, fényes karácsonyfákról s örvendező gyermekekről álmodozunk.

Látjuk a sűrűen pelyhedző havat s képzeletünkben mintegy megnyillik az ég, ahol a kis Jézus épen útnak indítja az angyalkákat. Karcsú szánjuk sebesen iramlik tova a sötét éjben s egyik pillanatban szarvasokat látunk elébe fogva, a másikban már bárányok huzzák. Rajta a tündéri szép karácsonyfa, melyet a következő percben már a boldogságtól áradozó gyermekek és szülők vesznek körül valamely barátságos családifészekben.

S ez az öröm, ez a boldogság magával sodor minden lelket, megtölt minden szivet. Olyanra is átragad, kinek lelkét még nem rezegtette meg az angyali szózat: Nagy örömet hirdetek nektek — ma született nektek a ti Üdvözítőtök valóban. Azt is meghódítja egy percre, aki nem imádja a kisded Jézusban az Isten egyszülött fiát; vagy akinek a lelke még nem ékeskedett a keresztség fehér köntösében.

Úgy látszik, hogy Tertullián őskeresztény író híres mondása: az ember lelke természeténél fogva keresztény — a betlehemi karácsonyi szent titok fényénél nyer bizonyságot. Mert hiszen minden emberi lelket, valláskülönbség nélkül valami kellemes villanyütés gyanánt jár át annak a szent éjnek a nagysága, amikor a megváltó Isten-ember először lép erre a földre, Betlehemben.

A hivő lélek pedig mély megindulással borul térdre az imádó pásztorok mellé, mikor látja az isteni gyermek szegénységét, rideg elhagyatottságát és mély megalázkodását. Szent Anyja pólyába takarja és nem biborba, bársonyba; jászolba fekteti és nem aranyveretű ágyacskába. Düledező barlang-istálló az első lakása, nem pedig kristálypalota s kicsi kis orcáját sem simogatja a kellemes családi tüzhely melege, hanem egy zimankós decemberi éj borzongós hidegje fut rajta végig.

Ugy-e milyen elragadó szeretettel, milyen benső, becézgető kedvességgel lettetek volna iránta, ha akkor ott lehettetek volna mellette! Oh milyen könnyen ment volna akkor, ami most sokaknak olyan nehezére esik, odaborulni, imádni, hódolni a megjelent Isten-ember előtt, odaadni neki mindenünket, testünket, lelkünket egészen!

Pedig hát lássátok, mindezt ma is könnyen megtehetitek, naponkint, nem is egyszer, hanem számtalanszor. Vagy nem valódi Betlehem-e minden *oltár*, melyre leszáll az Úr Jézus a *szentmisében* és lakik *az Oltáriszentségben?* Vagy nem ismered föl a szentmisében megszületett szentségi Jézusban Betlehem szegénységét, ridegségét és elhagyatottságát? Itt az oltáron is olyan szegény az Úr Jézus, mint Betlehemben, mert hisz mi

A szent éj.

az a csekély dísz és ékesség, melyet az emberi művészet készít, a mennyország gazdagságához és fényéhez képest, melyet érettünk otthagy. S sok helyen nincsen meg még ez a csekély földi dísz sem!

Itt az oltáron is föltalálhatod az Úr Jézus elhagyatottságát, mert hiszen hány helyen és hányszor van Ő egyedül, tisztelő, imádó nélkül, elhagyatva, elfeledve.

Itt az oltáron is körülveszi Őt a betlehemi zimankós hideg, az emberek közönye, szeretetlensége, nemtörődömsége, mellyel az Oltáriszentség iránt viseltetnek. Sőt itt az oltáron is megalázza magát végtelenül érettünk, kivetkőzik egészen isteni hatalmának és dicsőségének külső jeleiből, amikor egy élettelennek látszó fehér kenyér szine alá rejtőzik, akárcsak Betlehemben, ahol egy tehetetlen gyenge gyermek képében lép a világba.

Oh ne irigyeljétek a pásztorok túláradó boldogságát, kik odaborulhattak a kis Jézus elé, imádhatták Őt, elmondhatták előtte örömüket, bánatukat, fölajánlhatták magukat egészen! Boruljatok ti is oda sokszor az oltár elé, imádjátok a szentségi Jézust, mondjátok el előtte örömeiteket, fájdalmaitokat, ajánljátok föl neki testetek és lelketek minden tehetségét, enyhítsétek szegénységét, elhagyatottságát és a hideg közöny keserveit, mert hiszen az oltár igazán és valóban az *örök Betlehem.*

Tiefenthaler József.

A boldog arszi plébános és az Oltáriszentség.

Convert kanonok, arszi plébános beszéde az arszi eucharisztikus kongresszuson, 1911. augusztus 3-ikán. (Folyt. és vége.)

Az arszi plébános, állandóan előkészülve az «élet-imádság» által melyről szalézi szent Ferenc beszél s melyet a legnagyobb elfoglaltság meg nem zavart, igazolta egész magatartásában az oltár előtt, amit gyakran ismételt: «misét mondani angyalnak kellene, ha tudná az ember, mi a mise, meghalna.» A zarándoklatok előtt, *közvetlen előkészülete* reggel két órakor kezdődött. Véres ostorozás, az áldozati Jézussal való egyesülésben végzett officium, az Oltáriszentség előtt négy órától kezdve folytatott meditatio, lángoló beszélgetés az isteni Mesterrel! Hivei mintegy szinében átváltozva látták templomukban, melyet megnagyobbított s megszépített, fényes ruhákkal látott el, melyeket sohasem talált elég szépnek az eucharisztikus kultusz számára. «Ó be szépen miséz ez a pap! Ó sokkal szentebb, semhogy soká közöttünk hagynák!»

Csak jelezhetem buzgalmát a *hálaadásban*, melyet órák hosszat végzett. Mikor a látogatók tömege lepte el templomát s reggel két órától

tizenegyig ült a gyóntatószékben, ez időt csak a szentmise végzésére szakítva meg, akkor persze csak egy rövid pillanata maradt hálaadásul térdreborulva az oltár előtt. De egész kemény munkája nem előkészület volt-e? Cabuchet, a nagy művész abba a helyzetben örökítette meg. Halhatatlan remekműve az arszi plébánost a szentmisére való előkészületben ábrázolja, nemcsak a szentélyben, de a gyóntatószékben is, gyakori extázisaival, röpimáival, a dicsfénnyel mely néha körülvette homlokát, a prótétai szellemmel, mely úgyszólván sohasem hagyta el.

Nem lehet csodálni, hogy áhitatos kérései s e tárgyról tartott külön oktatásai által elérte, hogy plébániájának ötödrésze mindennap misét hallgatott. Voltak családok, melyek soha nem mulasztották el, hogy valaki közülök elmenjen. Nekem még volt szerencsém ezek közül az utolsókat ismerni: arcukról sugárzott az életszentség, a nyugalom, a komolyság, a boldogság ezer közt fölismerhetővé tette őket. Ünnepnap a templom reggeltől tömve volt s a földnek e kis sarkában a kereszténység legszebb idői éledtek újra. Köszönöm boldog Vianneynek, hogy plébániáján az idők viszontagságai dacára, ma is nagyon vigasztaló nyomokat tart fönn...

Az idő előrehaladt, Uraim, úgy hogy csak érinthetem az arszi plébános eucharisztikus működésének egy más oldalát, mely a szentáldozásra vonatkozik.

Mikor ide érkezett, se szeri se száma nem volt azoknak, akik nem jártak áldozni. A legtöbben, mint beszédeiben jelzi, nem végezték a husvéti gyónás-áldozást. Sokan, asszonyok is, tíz-húsz éve nem voltak gyónni. Mit tett, hogy hivei gondolkodását megváltoztassa?

Kioktatta őket a szentáldozás kötelességéről, buzdította őket gyakori áldozásra, föltárta előttük a szentáldozás gyönyöreit, nem szünt meg esdekelni, míg célját nem érte.

Plébános oly időben, midőn a gyakori áldozás Franciaországban ismeretlen volt, ő volt a szentájtatosság egyik első terjesztője s mindig arra buzdította hiveit úgy a szószékről mint a gyóntatószékben. Nem lehet eléggé ismételni, hogy a mindennapi áldozás apostola volt. Ó, hogy nem idézhetem itt nagyszerű szavait, melyekkel az égi kenyér állandó vételét ajánlja, a kifejező képeket, melyekkel annak hatását festi, az örömeket, mely ajkairól elröppen, midőn a szentáldozás gyönyörét dicsőíti, a barát boldogságát, kimondhatlanul társalog barátjával...

S érdekes: az arszi plébános a jó áldozáshoz való előkészületül a *jó szándékot s a kegyelem állapotát* kívánja, beszédeinek szövege bizonyítja: ez a *Sacra Tridentina* dekrétum előképe.

De ki írhatja le megrendülését s vigasztalanságát a méltatlanul misézők s áldozók előtt? Könnyei kiapadhatlanok s szavai szivrehatók vol-

tak. Egy külön engesztelő ájtatosságot honosított meg s meghatva emlékezett meg, hogy e szándékra misealapítványt tett. A *Providence* kövei is beszélhetnének. Elmondanák, hogy az általa inspirált árvalányok a vasárnapot s csütörtököt az engesztelő imádásnak szentelték, hogy a szentségtörés vagy botrány hirére a nagyobbak, e szent pap iskolájában növekedve, engedélyt kértek tanítónőjüktől, hogy az éjszakát imában tölthessék s óráról-órára fölváltották egymást, hogy az imádásban ne álljon be megszakítás...

Azt lehet mondani Uraim, hogy nem sokáranem volt plébánia, ahol a szentáldozás nagyobb tiszteletben állott volna mint Arszban. Az asszonyok és leányok gyakran áldoztak s minden évben több férfi áldozott több ízben... Mindent elkövettem, mondotta Vianney, hogy rávegyem az embereket, hogy négyszer áldozzanak évente, ha engedelmeskedtek, volna, mind szentek lettek volna.» Hosszú tapasztalata az áldozásnak ezt a számát elégnek tartotta, hogy hivei erényét rendkívüli fokra emelje. Mind egy-két kivétellel, elvégezték a husvéti áldozást, a legtöbb áldozott karácsonyra is, sokan Mindenszentkor. De amit nem végezhetett e földön, befejezte az egekből s ma Arszban létezik egy *Boldog Vianney társulata a férfiak évenként negyszeri áldozására.*

Nem írhatom le kisérleteit, beszédeit. áldozatait, hogy behozza plébániáján *az Oltáriszentség látogatását.* Itt is főkép példájával hatott. Látták a templomba menni kora reggel s gyakran éj közepén. Meg akarják tudni, hogy mit csinál odabenn? Mily üdvös benyomás, midőn térdekelve találják imába merülve az Oltáriszentség előtt! Megkezdődnek a zarándoklatok. *Angelusra* harangoznak éjfél után egy órakor, két órakor. Az idegenek így tudják meg, hogy a templom nyitva van. Belépnek. A Boldog várja őket, mindig a tabernákulum előtt térdre borulva. A kitett Szentség előtt soha le nem ült. Tekintete s arckifejezése sejtetni engedték, hogy az Üdvözítőt imádja. Mennyit könyörgött ebben a helyzetben a mindenható irgalomhoz és szeretethez! «Hosszas imái alatt, vallották a tanuk, szokása volt fölajánlani magát áldozatul a bűnösök megteréseért s általában az általa kért lelki kegyelmek elnyeréseért.»

Mit ért el? D'Arsz kisasszony felelt meg elsőnek a fölszólításra. Hárman, négyen mindjárt csatlakoztak hozzá. Nemsokára a mozgalom oly élénk lett az asszonyok, leányok s a férfiak közt is, hogy a kis templom minden órában tele volt buzgó imádókkal. «Ősmertem olyanokat, mondja az egyik tanu, akik hogy úgy mondjam egész életüket a templomban töltötték». E pillanatban midőn e sorokat irom, ez eucharisztikus mozgalom még tart s minden este, mint a Boldog napjaiban, templomunkban nyilvános ájtatosság tartatik.

Végül az arszi plébános egy egész különös formáját a látogatásnak

gyakorolta. Azirán, akit *panis vitae et intellectusnak* nevezünk. És ezzel végezek, mert ez egyrészt magasabbrendű hódolat az elrejtett Isten iránt, másrészt kimeríttetlen világosság forrása.

Két lépésre az oltártól, a kis sekrestyében, szemben a tabernákulum ajtajával írta a Boldog tíz vagy tizenkét év alatt négy kötet beszédjét. Fáradságos munkával a Mester szeme előtt meditálta, írta, tanulta azokat s mint aquinói szent Tamás, gyakran hajtotta fejét a tabernákulumra, hogy világosságot kérjen. Itt olvasta az Evangéliumot, hogy a legmagasb igazságokat hallgatói fölfogásához alkalmazza, kereste a tanító Jézus iskolájában a kifejezéseket s alkalmas eszközöket, hogy megvilágositsa az elmélet, megindítsa a hiveket. A kis szekrény szolgált íróasztalául. Délután két, három óra felé kezdett dolgozni, folytatta az éj csöndjében, mikor az egész falura és mezőkre csöndesség borult. Imádó szive a szellemi munkában virrasztott. Meggyujtotta lámpáját. S mikor 1859. augusztus 4-ikén eljött a vőlegény, hogy örök eljegyzésre vezesse, készen volt. Hála és öröm könnyekkel, végtelen bizalommal fogadta, ki egykor félt a halál gondolatától, az eucharisztikus Isten fölséges látogatását, kit ő annyiszor látogatott s kinek rendíthetlen apostola volt: *Euge serve bone et fidelis intra in gaudium Domini tui.*

Ez az ellenség!

EZ AZ ELLENSÉG! A bűn! Akarod tudni, mi a bűn? Mily nagy rossz van benne? Mennyi jogsértő bántalom, méltánytalanság az Úr ellen? Minő dölyf, kegyetlenség, sérelem az Üdvözítőre nézve? Akarsz bepillantani a bűn sötét rejtelmeibe s tudni akarod, mennyi gyalázat fakad onnan számodra, mely beborít, mint nehéz szennyes fátyol, mennyi szégyen s keserűség, melyek eltorzítják benned az Isten remekét, mennyi veszedelem, mely az örök kárhozat tüzes örvényei felé ragad?!...

A szent irásnak egyik legmélyebben ható jelenete az, mikor Pilátus, a római helytartó, Jézust Barabással kiállítja zsidó nép elé. Az irás így mondja ezt el: «Az ünnepnapon pedig szokott vala elbocsátani a helytartó a népnek egy foglyot, akit akarnak. Vala pedig akkor egy hires foglya, ki Barabbásnak neveztetett». (Máté 27. 15—17.) Mintha csak magunk előtt látnánk a Gabathát, a szabad ég alá helyezett itélőszéket, a helytartó palotájának hűvös árkádjai előtt. Körül van véve katonáktól, kiknek fején csillog a sisak a reggeli napfényben.

Az emelvény korlátjánál két alak áll: Az egyik szelid és bánatos, mint egy szép szeptemberi reggel, a másik borus s sötét, mint egy Salvator-festmény martalóc alakja.

Az egyik Jézus, a másik Barabbás. Mondá Pilátus: «kit akartok, hogy elbocsássak nektek, Barabbást-e vagy Jézust?

Ti, akik olvassátok ezt s mintegy odaképzelitek magatokat láthatatlan szemlélőnek a praetorium elé, szinte megütközve fakadtok ki: «Hogy lehet ilyest kérdezni? Jézust bocsásd szabadon... A szelid mestert, ki meggyógyította a betegeket, a halottakat feltámasztotta s lehozta az égből az Isten bocsánatát s a felebaráti szeretet szent törvényeit, melyek nélkül kétségbeesésben vagy halálos gyülölködésben pusztulna ki a világ...»

Kérlek benneteket, mielőtt ítéletet mondanátok, legyen a golyó Jézusra fekete vagy fehér, nézzétek meg még egyszer jól a két alakot...

Az egyik Barabbás... Arcán szenvedélyek vihara szánt végig; olyan mint az égbolt, telve zimankós, fekete felhőkkel. Két szeme parázslik a gonoszságtól; a barna öltöny, mely tagjait borítja, árnyékot vet homlokára. Márk szerint a lázadásban gyilkosságot cselekedett, Máté szerint hirhedt lator s ez a vád szinte ott ül egész lényén. Kemény, vad, igen-igen rettegett haramia; vérszomjas s kegyetlen. Reszketett tőle egész Judea. Elsápadt, aki csak hallotta nevét s irtózott tőle. Az anyák az ő nevével ijeszgették gyermekeiket. Végre, mikor elfogták, miután sok ártatlan utasnak vére tapadt kezeihez, sok rablást követett el, gyülölte mindenki s méltónak itélte a halálra. Mint a pestist utálták s ki akarták irtani, mint a mérges gyomot.

Ezt a gonosztevőt hozatta elő Pilátus börtöne mélyéből, ki a fényes nyilvánosság elé s összehasonlította azzal, ki «drágább minden gazdagságnál s semmi kivánatos dolog nem hasonlítható hozzá», (Péld. k. 3. 15.) t. i. Jézussal.

Ha van a világon valami drága s kedves, csak azért az, mert Jézus alkotta. Ha valami szép és bájos, azért az, mert Jézustól kapta diszét. Azért valami szeretetreméltó, mert Jézus is kitüntette vonzalmával. Ha valami édes, könnyű, harmat finomságú, azért, mert Jézustól származó ihlet ragyog rajta. Miért oly kivánatos a menny? Mert Jézus uralkodik ott dicsősége teljében. Miért oly drága a föld? Mert Jézus lépteivel megszentelte. Miért oly üdítő a levegő? Mert Jézus lehelete is belévegyült. Ha valaki itt a földön szerencsés, boldog, azért az, mert Jézus szereti őt. Ha valaki biztonságban érzi magát, onnan van, mert Jézus erejében bizik. Ha valaki előkelő, azért, mert Jézusnak hódol. Ha valaki víg, azért, mert Jézus után való vágyódás dobogtatja szivét. A bölcs azért bölcs, mert Jézusra hallgat; a tiszta, makulátlan azért tiszta, mert Jézussal érez s gondolkodik... Jézusnak szolgálni a legnagyobb méltóság, őt követni a legnagyobb biztonság, benne bizni a legnagyobb nyugalom, lábait csókjainkkal borítani legnagyobb kitüntetés. Jézusért harcolni, merő győzelem, érte szenvedni dicsőség, érte halni üdvösség.

Értitek, érzitek kicsoda s mennyi Jézus? S még semmit sem mondtam róla. Ha lelketek szárnya még birja, fellebb kell szállanunk...

Képzeld magad elé az egész emberiséget: a multat, a jelent s a jövő nemzedékeit; a halál karjaiba sülyedt milliókat, akik most élnek s szintén milliók s milliók s a jövő mélyében rejtőzőket. A világ legelsőit, a nemességet, uralkodókat, királyokat hatalmuk, gazdagságuk, képességeik teljében s fényében... Halhatatlan Isten! Minő magas, égig érő halom keletkeznék belőle, ha mindezt egy tömegbe olvasztva képzelnők el. S tudjátok mi ez Jézushoz képest?

Megfelel rá Izaiás. «Mintha nem volnának, úgy vannak előtte; semmi és hiábavalóság gyanánt tartja azokat». (Izai. 40. 17.) Egy szál haj, mely Jézus áldott fején pihen több, mint az a temérdek jóság, szépség, hatalom, gazdaság, melyet az ég s föld befogadni képes.

Most már tudjátok, kicsoda Barabbás s kicsoda Jézus.

S mégis a nagy Istenséget Barabbással hasonlítják össze, ott... ott fenn Pilátus itélőszékén, nyiltan, a tömeg s a világ előtt. A fényt a sötétséggel, a jóságot s irgalmat a véres gonoszsággal, az ég örömét a föld gyalázatával, a tisztaságot a szennyes lélekkel, az áldást, békét s mennyei örömöt az átokkal s a félelmetes gonosztevővel.

Pilátus szava élesen cseng a levegőben: «Válasszatok, kit akartok? Jézust-e vagy Barabbást?

De hisz ez őrület azt kívánni, hogy e kettő közül válasszunk.

Ha e kívánság őrület, minő gonoszság lehet meg is tenni s Jézust Barabbás mögé helyezni?

Lásd, ez a bűn!

Mély alázattal verve mellünket, siratva bűneinket, sóhajtunk föl a mindenszentek litániájának könyörgésével: «Minden bűntől... Ments meg meg Uram minket...»

Lukácsy István.

Karácsonyi meglepetés.

Közeledik a karácsony és különösen az asszonyok tépelődnek most azon: mit is vegyek? Mivel lepjem meg a férjemet? A gyermekeimet? Némelyiknek nagy összeg áll a rendelkezésére, mégis alig tud választani a sok közül, amit venni szeretne, a másiknak kevés kiadható pénze van e célra, mégis okosan, körültekintően választ, úgy, hogy a kiadott pénz nem egyszersmind kidobott pénz is, hanem az, amit vett rajta, örömet okoz és hasznos is. Nehéz probléma mindenképen a karácsonyi ajándék megvétele. Mennyire bosszankodunk, ha olyant vettünk, ami csak kényszeredett mosolyt erőltet kedveseink ajkára és oly köszönetet, mely nem a szívből jő.

Nem tudom úgy van-e más is, mint én, hogy templomban sokszor sérti a szememet a férfiak viselkedése. Valami furcsa divat kapott már réges-régen lábra köztük: világért se vesznek imakönyvet. Ezt bizonyosan a restség rossz szelleme találta ki, mely társul véve maga mellé a léhaságot és könnyelműséget, ugyancsak hatalmába kerítette így a mi férfiainkat.

Az imádság aranyszál, mely szivünket az Istennel összeköti, üde patak, mely az isteni szív kegyelmeit az Ég öröktiszta forrásaiból számunkra levezeti és lelkünkbe ömleszti. A mi férfiaink ezt a rossz divat miatt nélkülözik. Mert bizony hiába mondjuk: eh nekem nem kell a könyv, én saját szavaimmal imádkozom. Megteszi ezt egy-kettő, de a nagy zöme nem, hanem unottan állnak helyükön, mint a helytelen érzelmek kényszeredett szobrai és szinte könnyebbülve lélegzenek föl, ha vége a misének. Hogy mások hogyan viselkednek, azt is láthatjuk, ha épen akarjuk: beszélgetve, tréfálva, tereferélve állnak egy sarokban és nem is sejtik, mily sértő e furcsa modoruk.

A szivek pedig apadnak, száradnak, olyanok mint a Szahara viharszántotta talaja, mert sohasem permetezi be az imádság üde égi harmata. Nem is terem e szivekben semmi, csak a szenvedélyek forró szele kavarog fölöttük és üzi, hajtja őket, mint a sivatag homokját görgető számum.

De sok család szerencsétlensége, be sok ifjú lelki züllése következik abból a rossz szokásból, hogy a férfiak szégyenlenek könyvet vinni a templomba és abból imádkozni. Azonban úgy látszik csak a mieink. A protestánsoknak van zsoltárkönyvük és a zsidóknak is, melyet bársonytokban visznek magukkal imaházaikba.

Karácsony! De édes, kedves emlékek rajzanak föl szivünkben a te nevedre. Szüleinkkel együtt álltunk valaha, mint gyermekek a ragyogó fénnyel elárasztott karácsonyfa mellett és dobogó szívvel vettük át a nekünk szánt ajándékokat. Az öröm, melyet akkor éreztünk, megaranyozta gyermekéveinket. Apa többnyire egy pár papucsot, házisipkát vagy ilyesmit kapott, ami nem tett rá semmi különösebb benyomást. Talán azt latolgatta, hogy ugyanaz a holmi a cifra himzés nélkül szebb, izlésesebb és olcsóbb is lett volna.

Nem volna okosabb, ha e szép és a sziveket melegebb dobogásra késztő est az apáknak és férjeknek egy szép, izléses kötésű és nemes tartalmú *imakönyvet* hozna? Mint kedves kéz nyujtotta emléket csak nem dobnák férfiaink a sutba, hanem talán néha-néha belepillantanának, míg megszoknák gondolataikat ég felé irányítani. Hiszen az imakönyv nem vaskorlát, mely szemeinket egy szük mederbe szorítja, hanem ösvény, mely Istenhez vezet. De ez ösvényt, mi kirakhatjuk érzelmeink feslő rózsáival, kivilágíthatjuk gondolataink lobogó lángjaival is és tetszés szerint kalandozhatunk rajta jobbra, balra, csakis az előrevaló irányítást tartva meg.

Próbáljuk meg és honosítsuk meg az imakönyv divatot a férfiak között! Azt mondják a nők találják ki az új divatokat és sokszor olyanokat, melyek épen nem okosak és hasznosak. Találjunk és terjesszünk el tehát egy igazán bölcs és hasznos divatot is és úgy vélem, hogy férjeink és fiaink erkölcsi élete, jellemük, tetteik mind-mind magasabb nivót fog ezáltal mutatni és elérni.

Kinek lesz ebből a legtöbb öröme és kinek boldogsága fog e divat folytán növekedni? Ugy-e a mienk! Hátha még arra gondolunk, hogy micsoda öröm és hála lesz osztályrészünk egykor, ha férjeink az égben is megköszönik nekünk ez új divat elterjesztését?... *T. L.-né.*

Igazság

1917-re a Luther jubileumra készülnek.

Egy millió márkát akarnak összegyüjteni ez alkalomból az iskolákra.

«*Nekünk* kell, úgy szól az okadatolás, nekünk kell a szegénykéket Krisztushoz vezetni — mondják ugyanabban a fölhivásban a pásztorok — mert *Róma nem törődik* velük.»

Istenem! Te, ki az egekből végig tekinted ezt a mi kis földünket, te látsz mindent, te reád hivatkozunk, téged szólítunk föl tanúul; szemtanú, koronatanú te vagy: te látod, mint kelnek föl jókor a te kis szegényeid, a te kis fiacskáid, fölkelnek és sietnek Krisztushoz, az ő meleg, szerető szent szivéhez... Csak itt Kalocsán átlag *naponkint* kétszázan, többen is, Krisztushoz sietnek, mert Róma igenis törődik a kicsinyekkel, mert Krisztus mondotta: «Ilyeneké a mennyek országa», «A mennyország pedig itt a földön: Krisztus Urunk az Oltáriszentségben», mondotta dicső X. Pius pápánk 1906. évi szept. 16-án kelt rendeletében...

Igenis törődik Róma Krisztus testvérkéivel és nagyon is édesdeden hivogatja őket a nagy, az isteni gyermekbaráthoz.

Sőt legújabb rendeletében kívánja, hogy mihelyt eszök használatára annyira jutnak, hogy az égi kenyeret, az Oltáriszentséget, a közönséges kenyértől meg tudják különböztetni, már is nemcsak járulhatnak az Oltáriszentség vételéhez, de oda is *kell* őket bocsátani.

Igen szépen állította össze a grófi sarjból szegény szerzetessé lett Galen Ágoston atya az okokat, miért kell épen a kicsinyeket az Úr Jézushoz vezetni:

1. Mert még romlatlanok, ártatlanok.

2. Mert végtelen fontos, hogy az épen fejlődő ész az eucharistia befolyása alatt álljon.

3. Mert rendkivül hasznos, hogy a növekedő veszélyekkel lépést tartson az akaratnak a kegyelmekkel való acélozása.

4. Mert így akadályozzuk meg a leghathatósabban az első halálos vétket. Szal. sz. Ferenc pedig mást alig sürget, mint épen az első halálos vétek megakadályozását; ha nincs első vétek, akkor második, harmadik... soha... örökké nem lesz, nem következik. Akár papi pályára lép, akár szerzetesire, akár a hazafiság szentségével köti le magát, mindenüvé liliomszivet visz magával.

Krisztus a gyermekvilágnak leghatalmasabb szövetségese.

Legjobb bizonyíték, hogy a kicsinyek kívánkoznak is hű barátjukhoz, az, hogy a «Gyakori áldozás» című könyvecske közel 70 ezer elkelt példányának legnagyobb része gyermekkezekben forog. *(dxf.)*

Oltáregyesületi tanácsadó.

A miseruhák megőrzése. A kazulákat a szekrény kihúzható fiókjaiban kell elhelyezni. Az aljára tegyünk erősebb tiszta papirt, azután hintsünk reá száraz rózsaleveleket, levendulát vagy más effélét és úgy helyezzük el a kazulát a hozzátartozó stólával és manipulussal együtt. Ezen fiókok ne legyenek mélyek, mindegyik csak egy kazula részére szolgáljon; sok ily lapos fiók helyezhető el egymás fölött a szekrényben. Némely helyen ruhafogasokon lógnak a kazulák a szekrényben és külön takaró védi a por ellen. A felakasztásnál azonban a kazulákat jól ki kell feszíteni, hogy ráncot ne vessenek. Hasonló módon lehet megőrizni a dalmatikákat és tunicellákat is.

Ha ezen ruhák arany- vagy ezüstszövetből vannak, vagy kidomborodó arany- és ezüsthimzésűek, úgy mind a két oldala közé tiszta vászon takarót kell elhelyezni, hogy sérülést ne szenvedjenek. Amely kazulák csak ritkábban vannak használatban, azokat május és szeptember havában, alkalmas időben télen is egyszer, ki kell venni s kiszellőztetni (de nem napra tenni!), hogy penész ne érje őket. Viaszfoltokat a selyemszövetből kénköves étherrel távolíthatjuk el, úgy hogy a pecsétes helyet abba belemártjuk. Még célhozvezetőbb, ha benzinbe mártott posztódarabbal dörzsöljük be a viaszfoltos helyet. Ezen tisztogatás azonban nappal történjék, mivel a gyertya lángjától könnyen robbanás történhet, és hüvös helyen, mivel az éther gyorsan elpárolog. Ezen tisztítószerek hiányában tegyünk izzó szenet egy vaskanálba és itatóspapirt a foltra; azután a kanállal föl s alá mindaddig dörzsöljük a megtisztítandó helyet, míg az itatós papir a foltot egészen magába nem szítta.

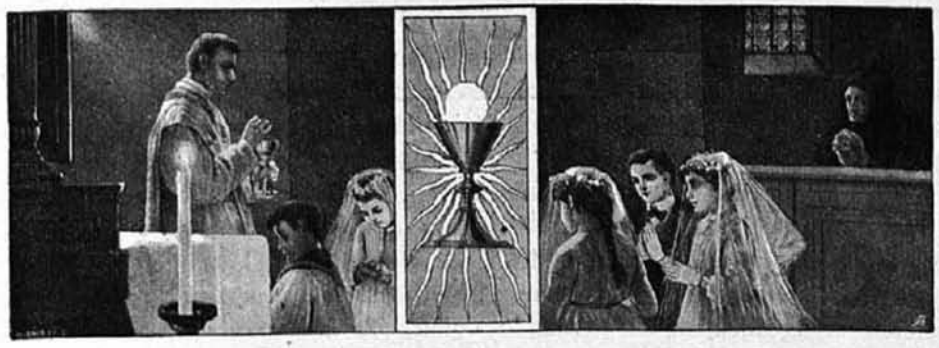

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR főmunkatárs.

Fischer kölni biboros-érsek pásztorlevele.

A GYAKORI és mindennapi szentáldozásról a kölni biboros-érsek pásztorlevelet bocsátott ki, melynek bevezetésében fölemlíti, hogy pár év előtt hiveit felszólította, hogy Jézus szentséges Szivének ünnepét minél nagyobb fénnyel üljék meg s minél számosabban járuljanak azon napon a szentáldozáshoz. Nemkülönben amaz óhajának is kifejezést adott, hogy Jézus szent Szivének kultusza egész egyházmegyéje területén mindenütt elterjedjen, különösen ajánlotta minden hónap első péntekének megülését, a Jézus Szive-Társulatot, az imaapostolságot és június hónap minden napján a sz. Szív-ájtatosságot.

Jelen körlevelében pedig ama rendeletet ismerteti s a legmelegebben ajánlja, melyet őszentsége 1905. dec. 20-án bocsátott ki a gyakori és mindennapi szentáldozásról. Eddig az egyházi hittudósok a mindennapi áldozás tekintetében szigorúbb elveket vallottak, de a fönti rendelet ezen elveket hatályon kívül helyezte és egyszer s mindenkorra a következő szabályt állította fel: Aki gyakran vagy naponkint akar a szentáldozáshoz járulni, attól a következő két föltétel kivántatik meg: először, hogy a megszentelő malaszt állapotában legyen; másodszor, hogy jó szándékkal járuljanak az Úr asztalához. Az első föltétel abban áll, hogy az áldozó ment legyen a halálos bünöktől. Aki halálos bünnek tudatában van, annak áldozása előtt jó gyónást kell végeznie, hogy bünei alól feloldozást kapjon. A bocsánatos bünök nem akadályai a szentáldozásnak, még a mindennapinak sem. Mindenesetre igen üdvös dolog minden szentáldozás előtt a tökéletes bánatot felindítani, hogy a lélek annál tisztábban fogadhassa Urát-Istenét. Másrészt pedig épen a gyakori és mindennapi szentáldozás következtében fog a lélek a bocsánatos bünöktől mindinkább tisztulni.

A gyakori és mindennapi szentáldozásnak második föltétele: a helyes, jó szándék, mely abban áll, hogy az áldozó Isten dicsőségét, saját megszentülését keresse s ne csak szokásból, hiúságból, mások gépies utánzásából járuljon a szentáldozáshoz, avagy azért, hogy előljárói tetszését, mások becsülését megnyerje: nem, a gyakori és mindennapi szentáldozásnak arra kell szolgálni, hogy az igazi jámborságot táplálja és pedig mindenkinél: öregnél és ifjúnál, férfiunál és nőnél, tudósnál és tudatlannál, ki a mennybe akar jutni és amely jámborság természetfölötti hiten és az Isten szent szeretetén nyugodjék, igazi keresztény életre és a parancsolatok megtartására vezessen.

Mindkét föltétel igen egyszerű és minden kereszténytől, ki lelki üdvösségét elhanyagolni nem akarja, könnyen teljesíthető. Ezért hálásaknak kell lennünk a szentséges Atyának.

Az Úr asztala mindenkinek terítve van. Eddig inkább csak a papok áldoztak naponkint, midőn a szentmiseáldozatot bemutatták. A hetenkint való többszöri áldozás majdnem kizárólag csak a kolostorokban virágzott, a hiveknél pedig csak a vasárnapi és ünnepnapi áldozás volt elterjedve. Aki havonkint egyszer áldozott, azt már jó kereszténynek tartották. Voltak, akik megelégedtek a negyedévi áldozással. Most az Úr asztalához való járulás mindenkinek lehetővé tétetett s így a lelki szegények, gyengék, vakok és bénák megjelenhetnek az isteni vendégségen.

Föl tehát a gyakori és mindennapi szentáldozásra! Ezen fölszólítást intézi a biboros főegyházmegyéjének minden hivéhez s főleg a katholikus férfiakhoz. Sajnos, a katholikus férfiak között, főleg városokban, vannak olyanok, kik még a husvéti szentáldozást is elhanyagolják s ennek oka a világias felfogás s a szenvedélyekhez való ragaszkodás. Nem akarnak bűnös szokásaiktól megválni s így jó gyónást végezni, életüket megváltoztatni, a világ élvezeteiről lemondani s a természetfölötti gyönyöröknek magukat átadni. Ezek legnagyobb részénél a hit már régen hajótörést szenvedett. Ezekhez az érsek nem intézi szavait — ezekért imádkozni kell. De szeretettel fordul azon férfiakhoz, kik hitüket megtartották, kik a hit szellemében engedelmeskednek az Isten s az egyház parancsainak — s ezek, hála Istennek, sokkal nagyobb számban vannak, mint az előbbiek — s fölhívja figyelmüket a legméltóságosabb Oltáriszentségre. «Az idők igen komolyak, a hitetlenség terjed, a természetfölöttit majd tagadják, majd elmellőzik; a földi jólét, a birtok, vagyon és élvezet, mint az élet célja lesz felállítva. Nem lehet tagadni, hogy a világ ezen szelleme nem mindig száguld át nyomtalanul a mi katholikus köreinken. Ehhez jönnek az egyház ellen való nyilt támadások a pápaság, a tekintély, a katholikus tan gyalázása, lekicsinylése és gyülölete. És sajnos, a mi sorainkból is kiválnak egyesek, kik az egyháztól elhidegülnek, azt kritizálják, gyalázzák, elitélik és annak nem engedelmeskednek. Az bizonyos, hogy nagyon komoly időket élünk és sok veszélynek vagyunk kitéve. A mennyország valóban erőszakot szenved. Így tehát sokszor kell az isteni eledelt magunkhoz vennünk, mely a lélek életét fönntartja, táplálja, erősíti. Ez az a kenyér — az Oltáriszentség — mely vértanuinkat megerősítette s képesek voltak hitüket megvallani s érte életüket föláldozni, ez az a kenyér, mely Krisztussal mindnyájunkat a legbensőségesebben egyesít, mely növeli bennünk a megszentelő malasztot, gyengíti rossz hajlamainkat, megőriz a halálos bűnöktől s záloga örök boldogságunknak s dicsőséges feltámadásunknak. Adja isten, hogy a legméltóságosabb Oltáriszentség a mai komoly időkben mindnyájunknak megszentelt középpontja legyen, mely körül gyülekezünk, mint forrás körül, hogy abból enyhülést, bátorságot, erőt merítsünk keresztény hivatásunkhoz, a lélek életéhez és az örök élethez.

Midőn X. Pius pápa őszentségével ama forró óhajomnak adok kifejezést, hogy a gyakori és mindennapi szentáldozás a katholikus hivek minden körében, tehát a férfiaknál is elterjedjen, akkor elsősorban áldozópapjaim apostoli buzgalmára számítok. A papok a sz. miseáldozat bemutatása s a szentáldozás kiszolgáltatása által ezen nagy szentséggel a legszorosabb s legbensőbb összeköttetésben vannak. Így tehát át kell hatva lenniök ezen szentségben való hittől s lángolniok az érte való szeretettől. Ez a kettő: a hit és a szeretet fogja őket lelkesíteni a gyakori áldozás terjesztésében s erre föl fogják használni a szószéket, az iskolát, a gyóntatószéket, az egyesületi életet és a magántársalgásokat. Ilyképen teljesedésbe fognak menni a trienti szent zsinat ama végzései, hogy a hivek, kik résztvesznek a szentmisén, lehetőleg mindnyájan az áldozópappal együtt vegyék magukhoz szentségileg az Úr szent testét. Adja Isten, hogy ez a földkerekség minden helyén minél előbb megvalósuljon. A papok tehát buzdítsák a hiveket, hogy lehetőleg mindennap jelenjenek meg a szent miseáldozaton s minél többször járuljanak a szentáldozáshoz. S ha ez egyszerre nem is valósul meg, mégis erős a reményem, hogy a jövőben a vasárnapi és ünnepnapi szentáldozások nagy száma egész egyházmegyém területén hamar meghonosodik s így majd ezen gyakorlat a mindennapi szentáldozáshoz fog vezetni.

Mily szép lenne, ha minden vasár- és ünnepnap mindazok, kik a vasárnapi misehallgatásra kötelezve vannak: férfiak, nők és gyermekek az áldozópappal együtt élveznék az áldozati eledelt: az élet kenyerét a legméltóságosabb Oltáriszentségben! Így volt ez a kereszténység első századaiban s ha napjainkban ismét megújulna ezen szent szokás: mily nagy áldás szállna az egyes községekre és városokra! Buzgó papok iparkodnak majd ezen eszményt megvalósítani. Adja hozzá az Úr szent áldását!»

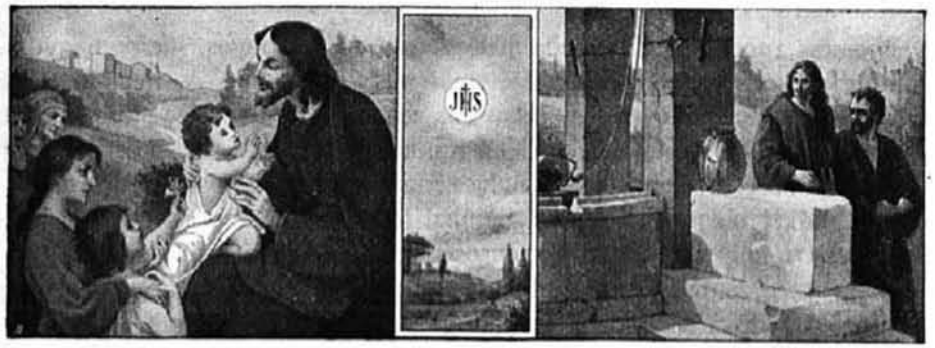

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Dr. Szyllaba Emil.

Szentséglátogatás.

(Könyörgés a szentségi Jézushoz.)

Irgalmas Jézusom, azért lakozol köztünk a legfölségesebb Oltáriszentségben, hogy imádságainkat meghallgasd és rajtunk segíts. Ime, letérdelek Előtted, hogy vagy irgalmasságodat elgondoljam és szent áldásodat kérjem.

Földi életedben egy napon a pogányok földjére mentél. Betértél egy házba s ott maradtál. Ne tudják meg, hogy köztük vagy, azt akartad. Élt akkor ott egy asszony, kinek leányát megszállotta az ördög és iszonyúan kinozta. Nagy fájdalom volt az a szegény anyának, mikor látta, hogyan rángatja a gonosz lélek az ő leánya testét. Megtudta azonban, hogy ott vagy a városban, sokat hallott már irgalmadról. Hozzád ment, lábadhoz borult és így szólt: «Könyörülj rajtam, Uram, Dávidnak fia! az én leányomat gyötri az ördög».

Te azonban egy szóval sem feleltél, mert látni akartad, mekkora az ő hite, hogy mi ebből helyesen imádkozni tanuljunk.

Az asszony tovább kért Téged. Apostolaid únták már, hogy az asszony annyit könyörög, azért így szóltak Hozzád: «Tedd meg, Mester, amit kíván, csakhogy már elmenjen».

Csakhogy Te, világ Tanítója, még jobban próbára akartad az asszonyt tenni és azért így feleltél az apostoloknak: «Engem csak az izraelitákhoz küldött mennyei Atyám a földre, hogy őket tanítsam és gyógyítsam. A pogányokhoz majd ti fogtok menni, mikor már nem leszek a földön».

Az asszony hallotta ezeket, de oly jónak ismert Téged, hogy folytonosan mondogatta: «Uram, segíts rajtam». Most még egyszer próbára tetted. Igy szóltál hozzá: «Nem tenné jól az édes apa, ha elvenné gyermekeitől a kenyeret és idegeneknek adná». Az asszony okos volt, tudta hogy ezt kell szavaidon érteni: «A zsidók ismerik Istent, azért Isten gyermekei. A pogányok nem akarják Istent ismerni, azért Isten előtt olyanok, mintha idegenek volnának. S én zsidó helyett pogányt gyógyítsak meg?» Az asszony ezt felelte: «Úr Jézus! hiszen Te mindenható vagy. Meggyógyíthatod a zsidókat is és néha-néha egy pogány leányt is. Hiszen, mikor az édes apa kenyeret ad az ő gyermekeinek, esznek a kenyér morzsalékaiból az ebecskék is, melyek az asztal alatt feküsznek. Gyógyítsd meg az én leányomat».

Tetszett Neked, irgalmas Üdvözítő az asszony beszédje. Tetszett, hogy Téged végtelenül jónak és mindenhatónak hisz. Azért ezt mondtad: «Ó asszony! nagy a te hited. Legyen neked, amint kivánod. E beszédért menj el, kiment az ördög leányodból».

És mikor hazament az asszony, leányát egészségesen találta, az ördög már kiment belőle. Ily irgalmas és hatalmas vagy Úr Jézus! így mutattad ki hatalmadat a pogány asszonynak, mert helyesen tudott Hozzád könyörögni.

Erősen hiszem, édes Jézusom, hogy a legfölségesebb Oltáriszentségben ép oly jóságos vagy. Itt előttem a szentségházban ép úgy lakol, mint a pogány házban, amelybe betértél. Akkor azt akartad, senki se tudja Rólad, hogy ott vagy. Most sem mutatod magadat a templomban, de mégis itt vagy és akarod, hogy mindenki eljöjjön Hozzád. És ha senki sem jönne is a templomba, a gyermekeknek itt kellene akkor is lenniök. Miért? Azért, hogy segítséget kérjenek a bűn ellen. Azért, hogy minden bajban imádkozzanak magukért, szüleikért, testvéreikért és más mindenkiért.

Irgalmas Jézusom! meghallgattad a pogány asszony könyörgését: hiszek abban, hogy az én kérésemet még szivesebben hallgatod meg. Hiszen keresztény vagyok. Nekem nem mondanád, mint a pogány asszonynak: Te nem vagy az én családomban, nem vehetem el a kenyeret a gyermektől, hogy neked, idegennek adjam. Inkább ezt gondolod magadban, mikor valamiért imádkozom: Kis testvérem kér, meg kell adnom, ha jó a lelkének, amit akar. Igen, Úr Jézus, bár nem érdemlem meg, mégis testvéred vagyok. A Te Atyád az Atyaisten, de az enyém is; a Te Anyád a boldogságos Szűz Mária, de az enyém is. Ó add, hogy mindig erre gondoljak, mikor Hozzád imádkozom!

Ne engedd, hogy kedvetlenül felhagyjak az imádsággal, ha nem nyerem el mindjárt, amit kérek. Erre tanítasz engem, mikor háromszor is próbára teszed a pogány asszonyt. A leány nem gyógyul meg, hogyha az ő anyja megírja a könyörgést és elmegy és nem könyörög állhatatosan. Segíts meg, Úr Jézus, hogy állhatatosan imádkozzam Hozzád! Ha egyszerre nem hallgatsz meg, kérni foglak másodszor; ha akkor sem

nyerem el, kérni foglak harmadszor, negyedszer, míg csak meg nem adod nekem. Mert látom, Úr Jézus, mily rosszul tenném, ha csak addig imádkoznám Hozzád valamiért, amig nekem tetszik. Addig kell könyörögnöm, amíg nem Te mondod magadban: Most már elég, most megadom, amit Tőlem ez a gyermek kér. Igen, én türelmességgel fogok imádkozni. Oly csendes vagy itt, Úr Jézus, mintha nem is hallanád, amiket mondok, épen úgy, mint eleinte, mikor a pogány asszony könyörgött. De meghallgattad őt, meghallgatsz engem is, ha állhatatos leszek. Hogyha pedig sehogyan se kapnám meg azt, édes Jézusom, amit valaha kérni fogok: segíts meg, hogy azért ne zúgolódjam, hanem inkább megköszönjem, mert bizonyára csak azért nem hallgatsz meg, mivel nem volna hasznos lelkemnek az, amit kérek.

Segíts meg, irgalmas Jézusom, hogy mindig állhatatosan és szent akaratodon megnyugodva imádkozzam!

Hiszem erősen, hogy mindent megadsz nekem, amit kérek, ha az lelkemnek kárára nincsen. Hiszen a legfölségesebb Oltáriszentségben fölöldozod az emberek kedveért isteni dicsőségedet és emberi alakodat, úgy hogy csak kenyeret látunk. Hogyne akarnál nekünk mindent megadni, ami lelkünknek hasznos!

Mit kérjek tehát? Úr Jézus, Te legjobban tudod, milyen hibáink vannak, milyen bűnöket szoktunk legtöbbször elkövetni. Kérlek Téged, szabadíts meg tőlük.

Te Tudod, hogy mikor a bűnt szeretjük, olyanok vagyunk, mintha lelkünket a gonosz lélek szállotta volna meg. Az ördög incselkedéseitől szabadíts meg minket, Jézus!

Szent Tested és Véred méltatlan vételétől ments meg minket, Jézus!

A tisztátalanságtól ments meg minket, Jézus!

A restségtől és engedetlenségtől ments meg minket, Jézus!

A haragtól, rossz pajtásoktól és kevélységtől ments meg minket, Jézus!

Drága szent testedért és véredért, melyet a legfölségesebb Oltáriszentségben nekünk hagytál, ments meg minket, Jézus!

Kérlek végül, irgalmas Jézusom! add, hogy amikor templomodban vagyok, rágondoljak arra, hogy szivesen segítesz rajtam. Igérem, hogy Te előtted teljes csendben el fogom panaszolni az én bajaimat, különösen azokat, amelyek nem testemet, hanem lelkemet érik. Vissza fogok gondolni arra, hogy aznap vagy az előtte való napokon milyen bűnt követtem el és kérni foglak, hogy ismét abba a bűnbe esni ne engedj. Tudom, hogy a bűn sokkal rosszabb, mintha a gonosz lélek testemet szállaná meg. Azért hiszem erősen, hogy szivesen fogod imádságaimat meghallgatni, hiszen a pogány asszony könyörgését is meghallgattad. Amen.

Angyali étek angyali léleknek.

Kedves gyermekem, az Úr Jézus nevében kérdezlek: szoktál-e gyakran áldozni? Eljutott-e hozzád is Krisztus helytartójának, a római Szentatyának a szava, aki az Úr Jézus asztalához hí minden embert, hogy minél gyakrabban, ha lehet, naponkint vegyék magukhoz az angyali kenyeret a szentáldozásban? A szentséges Atya nemcsak a felnőtteket hívja, hanem még inkább a gyermekeket, mert hiszen a gyermekek leginkább hasonlitanak a betlehemi jászolban fekvő kis Jézushoz és legkedvesebbek is előtte. Vagy talán csak akkor járulsz a szentáldozáshoz, amikor az iskolában rád parancsolnak? csak muszájból veszed magadhoz az Úr Jézust? Ha így cselekednél, épenséggel nem tetszenék a te áldozásod az Úr Jézusnak. Mert látod, ő a szentáldozáskor szivedbe, mint valami lakásba tér be. De ha téged kényszeríteni kell arra, hogy helyet adj Jézusnak szívedben, úgy Ő is csak kénytelen-kelletlen jön hozzád. Betlehem lakosait sem kényszerítette, hogy neki lakást adjanak; inkább istállóban született. Ha nem szivesen áldozol, jobban szeretne a szentségházban maradni, mint lelkedbe bemenni.

De miért is ne áldoznál szivesen és miért ne áldoznál gyakran, mikor az Oltáriszentség valóságos angyali étek s angyalivá teszi a lelkedet? Jer csak velem úgy gondolatban, egy kicsit körülnézünk a világban, hogy jól megértsük, amit mondtam.

Van a világon kő, föld, levegő, víz stb. Ezek mind nem táplálkoznak, de nem is élnek. Az Úr Isten teremtette, hogy szolgáljanak az élő teremtményeknek. Az élettelen dolgok azért vannak, hogy az élőket eltartsák.

Sok helyen már hó lepi el a mezőket. A hó, ugyebár, nem él; de tudod, hogy a hó takarja be és védi a hideg fagy ellen a magot, amelyet a földmíves ember ősszel a földbe vetett. A hó szolgál a magnak, hogy ez alatta megéljen és a jövő nyáron érett kalásszá lehessen. De ha él a mag, úgy táplálkozik is. Miből táplálkozik? Nem süt, nem főz, hanem lassankint apró gyökereket bocsát a földbe s ezek a gyökerek épen úgy szívják föl a táplálékot a földből, mint ahogy te kezedbe veszed a kenyeret és szájadhoz viszed. De a magnak a táplálékát, a földet, ugy-e nem tudnád megenni? és ha meg is ennéd, az nem tartaná fönn életedet, mert te jelesebb teremtménye vagy az Úr Istennek: neked jelesebb étel és ital is kell.

De hagyjuk a magot, hagyjuk a növényeket és nézzünk szét tovább. A növénynél, nemde, jelesebb teremtmény az állat? Ez már lát, hall, tapint, sőt fájdalmat is érez, ha a rossz gyermek bántja. Mily éhesek a szegény verebek, kivált most télen! Mindent fölszednek, amit a jó emberek és jó gyermekek ételül odavetnek nekik. Főképen mégis a növényeket

szeretik az állatok: nézz csak be az istállóba, mily örömmel eszi a ló, a marha a szénát, ezt a megszárított füvet. De bizony veréb pajtás, tyúk mama is nagyon kedveli a búzaszemet. Tehát az állatok jó része növényt eszik — nem földet, mint a növény — azonban nyersen. S amelyik hússal táplálkozik, annak számára sem szükséges a húst épenséggel megfőzni, megeszi a nagyobbik a kisebbiket nyersen is: tüzet rakni az oktalan állat úgy sem tud, hanem csak az ember, akinek eszes lelket adott az Úristen. Gondold meg: meg tudnál-e elégedni az állatok táplálékával, csupa nyerseténellel? Ugy-e nem, mert ha eszel is nyers gyümölcsöt — de hát kenyér, tészta, kalács nagyon kedves ételed, főzelék, forralt tej meg nagyon egészséges — s ez mind sütve vagy főve van.

Testednek sokkal finomabb étel kell, mint az állatnak, mert tested is finomabb teremtménye az Úr Istennek, mint az állaté. Láthatod már abból is, hogy az állat négykézláb jár s nem egyenesen, ég felé fordított fejjel, mint az ember. Ha eszünk is nyerset, az legföljebb gyümölcs s a beteg embernek nem igen való, mert nem oly egészséges a nyersétel az embernek, mint az állatnak. Az állatot az Úristen úgy alkotta, hogy annak az is jó, de minket jelesebbeknek, finomabbaknak teremtett, azért adott értelmet is, hogy a nyers növényt és nyers húst megfőzhessük, megsülhessük és úgy vehessük magunkhoz. Hiszen hallhatod, hogy még a bornak is forrnia kell, míg igazán jóvá lesz.

Most pedig, kedves gyermekem, hagyjuk a havat, a földet, a magot, növényeket, verebeket, állatokat; hagyjuk testünket is és nézzünk magunkba és kérdezzük: hát nincs már semmi más élő teremtmény a világon? Van bizony! van bennünk a halhatatlan lélek; bennünk van, mint valami angyal, aki sem nem üdvözült, sem el nem kárhozott még, hanem küzd és harcol a maga örök boldogságáért.

Halhatatlan a lelkünk, tehát folytonosan él. Mivel pedig él, azért táplálékra van szüksége. Ha táplálék kell a léleknek, mi lehet az? Csak ami legfinomabb, mert valamint testemet nem táplálhatja az állatok nyers eledele, sem az állatot nem táplálhatja a növény étke, a föld: úgy lelkemet sem tarthatja életben, nem őrizheti meg az örök életre, a mennyországra, testem étele. Mi lehet tehát a lélek étele, ez a legfinomabb táplálék? Angyali kenyérnek kell lennie, mert a lélek angyal. S mivel táplálkoznak az angyalok? mit éheznek, mit szomjuhoznak? Az Úristent. Nemde, az ő boldogságuk abban áll, hogy az égben látják az Istent és vele örökre egyesülnek? A te lelked is ezt éhezi, ezt szomjuhozza: járulj a szentáldozáshoz, nem látod meg ugyan testi szemeddel az Istent, de egyesülsz vele és biztosítod magadnak a szép mennyországot, ahol majd szemtül-szembe fogod Istent látni. Talán van cserepes virágod. Bizonyára öntözöd, nem dobod ki a cserépből, hogy el ne pusztuljon. Még az ebet

is megszánod és adsz neki kenyeredből; a jó gyermekek tél idején a verebeknek is dobnak oda kenyérmorzsát: és saját, angyali lelkedről megfeledkeznél? kevesebb az, mint a virág, amely előbb-utóbb elhervad? kevesebb az, mint az állat, melynek vonítását nem tudod hallgatni, amikor éhes, vagy szomjas? Add meg angyali lelkednek az angyali étket!

De a lélek olyan angyal, aki még nem üdvözült, hanem küzd a mennyországért. Ki ellen küzd? A bűn s a gonosz lélek ellen. Hatalmas ellenség a bűn s a gonosz lélek? Hatalmasabb, mint a szú, a féreg, amely a leghatalmasabb fát is lassankint megrágja és elrothasztja. Bizonyára láttál már ilyen fát. Mily szomorú: a kis féreg a hatalmas fát pusztítja el! De még szomorúbb, mikor a lelket pusztítja el a vétek: erre nem kell hosszú idő s a korhadt fa hamar elhamvad, mikor tűzbe vetik, de az ember lelke örökre kínlódik a tűzben, ha súlyos bűnben hal meg. Ha a léleknek ily rettenetes az ellensége, le fogja-e küzdeni? Az ördög rendkívül okos, mert több, mint hatezer éve él — te pedig hány éves vagy? Az ördög nagyon okos és erős embereket csábított már el — mi lesz belőled? Győzni fogsz, angyali lélek, ha az angyali kenyeret fogod enni, melyet véghetetlenül irígyel tőled a gonoszlélek. Szivedben lesz az Úr Jézus, aki végtelenül bölcs és okos — Ő fog neked jó gondolatokat adni az az Úr Jézus lesz veled, akinek minden szolgál — Ő megerősíti lelkedet. Add meg angyali lelkednek az angyali étket!

Tehát, kedves gyermekem, láthatod, mily együgyű az a gyermek, aki csak akkor megy áldozni, amikor ráparancsolnak. Légy okosabb és akkor az az angyal, kit az Úristen testeddel egyesített, a te lelked örökre áldani fogja okosságodat, mikor a szép mennyországban fog lakni.

Teendők a sekrestyében. Tiszta, száraz időben a sekrestye ablakait gyakran ki kell nyitni, azután a fiókokat is egy kissé ki kell húzni, hogy a bennök levő ruha friss levegőhöz jusson. Ha ködös, nedves az időjárás, úgy az ablakok jól elzárandók. Az ablakok úgy legyenek készítve, hogy minden szárnyát könnyen lehessen kinyitni és bezárni. Hogy a templom és sekrestye falaitól a nedvességet távoltarthassuk, fölötte szükséges, hogy az eresz-csatornák jó karban legyenek, hogy az esőt és hó-vizet levezethesse. A havat a fal tövétől és az ablakok párkányzatáról azonnal a hóesés után el kell távolítani. A misekönyveket, rituálékat stb. egy posztódarabbal gyakran le kell törölni, hogy a nedves sekrestyében a penésztől megóvjuk. Kinyitva a könyveket, gyakrabban tegyük a levegőre is, hogy vízfoltokat ne kapjanak. Nedves sekrestyében tanácsos az ostyákat is időnkint a levegőre kitenni egy lapos üvegben, mely felül igen apró lyukacsos papirossal legyen betakarva. *E. M.*

Röptében a nagyvilág körül.

Lourdes a helyes Mária-tisztelet mintaképe. A szűz Mária minden fényét és nagyságát isteni fiától nyeri. Számunkra is Tőle esdi ki kegyelmeit. S így, amint ő mindent az Úr Jézustól kap, akként minket is az Úr Jézushoz, mint minden kegyelmek kútforrásához igyekszik vezetni. Azért a *Mária-kegyhelyek* legyenek egyszersmind az *Oltáriszentség tiszteletének központjai.*

Lourdesben évente vagy 50.000 szentmisét mutatnak be az Úrnak, 600 ezer az évi áldozók átlagos száma s azonkívül éjjeli szentségimádásokkal, körmenetekkel, áldásokkal és az oltáriszentségről tartott gyűlésekkel törekednek az Oltáriszentség tiszteletét ápolni és növelni.

Eucharisztikus gyűlés Mosonban. Gyors egymásutánban követik egymást a lelkes eucharisztikus gyűlések bizonyságúl annak, hogy X. Pius pápa evangéliumi szózata a gyakori szentáldozásról, Magyarországon termékeny talajra talált. Legutóbb október 26-án, Mosonban gyültek össze a nyugati megyék eucharisztikus papjai szentségimádásra és eucharisztiai értekezletre. Az ünnepséget Tyukoss János pozsonypüspökii esperes-plébános szentbeszéde és dr. Mohl Antal c. püspöktől celebrált nagymise nyitotta meg.

A gyűlésen fölolvasta Mohl Adolf apát-plébános egyházmegyei igazgató elnök dr. Várady Lipót megyéspüspök gyönyörű levelét. Kánter Károly prelátus az eucharisztikus kongresszusok és értekezletek történetét és mély jelentőségét kötötte paptársai lelkére. Utána dr. Giesswein Sándor prelátus tartott előadást a szentségi Krisztusról, mint a nevelés orvosáról. Bazilich Lőrinc kamarás a tridumuok megtartását ajánlotta. A bensőséges és lelkes értekezletet ünnepi litánia és áldás rekesztette be.

Liszt Ferenc. A zenei világ és főleg a magyar nemzet nagy pompával ünnepelte a leghiresebb magyar zeneszerző születésének 100 éves évfordulóját. Itt is azt a benyomást nyertük, hogy a legigazibb művészet szent vallásunk mély és termékeny igazságaiból táplálkozik. Rafael a szűz

Anya képeivel, Leonardi az utolsó vacsorával, Fra Angelica mennyei jeleneteivel emelkedett a művészet utólérhetetlen nagyságai közé. Liszt Ferenc is akkor alkotja a legtökéletesebbet, amikor Krisztus lelkesíti, vagy szent Erzsébet legendáját írja, vagy pedig misét komponál.

Történnek ma is csodák? M. Artus 1871-ben 10 ezer frankott tett le annak a javára, aki egy sereg lourdesi csoda bármelyikét meg tudná cáfolni. A pénz hiába várt 40 esztendeig, amikor is az örökösök szedték föl. Ha ama lourdesi természetfölötti gyógyulások nem volnának csodák, akkor kétségkívül az lenne az első és legnagyobb csoda, hogy nem akadt jelentkező arra a 10 ezer frankra. És hogy e különös, a hitetlenek számára könnyű pénzszerzési mód hiánya fölött ma se panaszkodhassék senkise, arról bőségesen gondoskodott E. Daplessy szerkesztő, aki a közelmultban az általanos föltünést keltő *De Rudder Péterrel* történt lourdesi csoda alkalmával nyilt levél útján szólít föl egy hirneves bölcselettanárt a cáfolatra és öt ezer frankot igér neki jutalmul. De Rudder kétszeres lábtöréssel ment az említett kegyhelyre, miután számos hirneves orvosnál hiába keresett gyógyulást s a szent kegyhelyen egyetlen pillanatban teljesen fölépült. A két helyen is nyitott és évek óta gennyedő seb eltünt, a lábon a csonttörésnek nyoma se maradt s a sincsont, melyből három centiméter hosszú darabot évekkel ezelőtt kivettek, teljesen ép volt, teljesen egyenlő hosszúságú a másik láb sincsontjával. Úgy hogy De Rudder, aki évek óta csak mankón járt s ballábával lépni egyáltalában nem tudott, orvosainak ámulatára mankó nélkül és rendes lépésekkel tért haza.

A Katholikus Népszövetség 1911-ben. A magyar katholikus világ eme fiatal, de már is leghatalmasabb szervezete az idén Pécsett tartotta évi közgyűlését. Az itt előterjesztett gazdag évi jelentésből hozzuk az alábbi sorokat.

A Katholikus Népszövetség az elmult évben is fokozott erővel és szemmel láthatóan növekedő eredménnyel munkálta a talajt a keresztény eszmék és elvek befogadására s bővebb gyümölcsöztetésére és gyűjtötte a tömegerőt megtámadott igazságaink és intézményeink védelmére.

Tevékenységének célja változatlanul egy keresztény erkölcseiben megerősödő, kulturában és gazdasági jólétben fejlődő népnek nevelése maradt. Az eszközöket sem kellett másokkal fölcserélni, de módjában állott megszaporítani és hatásosabbakká tenni. Az élő és írott szó segítségével, az általában és személyenkint adott utasítás és tanács, a füzet és a tanfolyam, a gyűlés és a röpirat által legalább egy millió egyénhez juttatta el keresztény alapelvekből folyó s népszeretettől meleg gondolatait és produktiv tanításait. Az eredmény pedig az lett, hogy a létezett szervezetek megerősödtek s újakkal gyarapodtak. A tagok számban, a szövetséghez való ragaszkodásban, tudásban és szociális érzésben növekedtek, igazolván ezzel a szervezkedés népszövetségi formájának alkalmas és kedvelt voltát.

Munkában erős és eredményekben szép esztendőről tanuskodnak a *számok*, amelyek a sokoldalú tevékenység mértékét és hatását bemutatják.

A folyó év a szervezet negyedik esztendeje s ez év október 1-ig a Központi Irodának 279.320 tag lett bejelentve. Az előző év 240.942 tagjával szemben ez 38.382 szaporulatot jelent.

Oly sokoldalú igyekezett lenni a Népszövetség *oktató munkássága*, aminő sokoldalú népünk szükséglete. Hitvédelmi, jogvédelmi, gazdasági, szövetkezeti kérdéseket öleltek föl füzeteink, naptárunk és előadásaink. Igyekezett a Központ a rendszeres időközi gyülésezésre rászoktatni. E célból november, december, január, február és március hónapok, egy illetve két vasárnapját egy meghatározott körből való előadás tartására nemcsak kijelölte, hanem megfelelő anyaggal és utasítással az összes helyi igazgatókat el is látta. Igy elérte, hogy egyik vasárnap a szövetkezeti, másik a mezőgazdasági, harmadik az ipari ismeretek terjesztésének volt szentelve, negyediken a katholikus közügyekre, ötödiken a sajtóra lett a tagok figyelme országosan terelve. Gyűlést tartottak szervezeteink továbbá az örökségi illeték fölemelése ellen, a keresztényellenes irányzatok túlkapásai, a katholikus iskolákat ért támadások ellen és a Népszövetség eszméjének terjesztése érdekében. A tagok oktatására s a fölmerült aktuális ügyek megbeszélésére tartott gyűlések és értekezletek száma a legszigorúbb számítás szerint meghaladta a 10 ezret.

A tagok oktatását szolgálták továbbá a tanfolyamok. Volt két könyvelői és három gazdasági tanfolyam.

Tagsági illetmény fejében az elmult esztendőben 2,591.000 füzetet és naptárt adott ki a Népszövetség. Különféle röpiratot és nyomtatványt pedig 1,210.000 példányban terjesztett el.

Megsárgult fehérnemű fehér lesz, ha savanyú iróban ázni hagyjuk, minél vastagabb a fehérnemű, annál több ideig. Azután lágy meleg vízben közönséges szappannal mossuk, végre hideg vízben való mosással kiöblítve száradni hagyjuk.

Egy másik módja ennek a következő: Borszeszt és terpentinolajat egyenlő mennyiségben öntünk a teknőben levő kékítős vízbe. Ebben mossuk a megsárgult fehérneműt. Majd fényes napon, szabadban szárítjuk.

Hogy ismerhetjük meg az igazi vásznat a pamuttól? Egy kis darabkáját teleitatjuk faolajjal. Ettől a vászonszálak átlátszók, a pamutszálak pedig fehérek lesznek. Vagy pedig: ha spirituszban bibortetűt oldunk föl (coccus cacti, melyet a kereskedésben megszárítva kaphatunk), ez oldatban teleitatunk egy darabot a kipróbálandó vászonból; a vászonszálak ibolyaszinűek, a pamutszálak világosvörösek lesznek.

IRODALOM.

Jézusom, szeretlek. Gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Szerkesztette: Reviczky Aladár C. M. Örüljetek gyermekek, már megint kaptatok kalauzt a gyakori szentáldozás boldog révpartja felé. És pedig jó ez a kalauz, mert hiszen a gyakori szentáldozás tudományának atyamestere írta számotokra.

Az eucharistia társulat «Értesítő»-je adott nemrég kifejezést amaz általános óhajnak, hogy a gyakran áldozó kis gyermekek számára kellene egy alkalmas *olcsó* imakönyvről gondoskodni. Ezen szükségletnek tesz eleget Reviczky páter, amikor a Szent-István-Társulat csinos kiadásában útnak indítja a fennti kis könyvecskét. Ajánljuk mindazok figyelmébe, akiknek gondjuk van reá, hogy a gyermekek idejekorán a szentségi Jézuséi legyenek. A gyónás és szentáldozás gyönyörű imái mellett tartalmaz még a könyvecske reggeli, esti, mise és még néhány kisebb ájtatossági gyakorlatot. Igen kedvesek és megbecsülhetetlenek az egyes ájtatossági gyakorlatok elé bocsátott rövid oktatások. Ára 50 fillér. *T. I.*

***

A Zászlónk Diáknaptára minden magyar diák nélkülözhetetlen zsebkönyve, valóságos kincses tarsolya, amelyhez fogható e nemben magyar könyvpiacon még eddig nem jelent meg. Rengeteg anyagát 256 oldalon, könnyen hordozható zsebkönyv alakjában nyujtja az ifjúságnak.

Bolti ára diszes vászonkötésben, csinos címlappal 1 K 50 f. a Zászlónk előfizetőinek csak 1 K, bérmentes küldéssel 1 K 10 f.

***

Ájtatosság az örökös szentségimádás alkalmával. Kalocsa, 1910. Kapható Kalocsán a Rózsafüzér készítő háziipari vállalatnál. Egy példány ára 4 fillér 100 példány 3 korona.

Ez a kis füzet vezérkönyvül van szánva az örökös szentségimádás napjára. Felöleli a templomi közös ájtatosság rendjét. (Jézus szent Szivének és Jézus szentséges nevének letenyéjét stb.), továbbá útmutatást ad a szentséglátogatás és a szentóra végzésére.

Hazánk számos egyházmegyéjében szervezve van az örökös szentségimádás oly módon, hogy naponkint más-más templomban tartják az imádást. Ahol a láncolatos örökimádás szokásban van, mindenütt jó hasznát vehetik ennek a praktikus füzetnek. Olcsósága miatt tömegés terjesztésre is nagyon alkalmas. *T. K.*

***

Dr. Simon Aichner: Eucharistische Predigten. Brixen 1911. A nemrég elhunyt nagytudományú és szentéletű püspök nagyszámú beszédeiből, melyeket a boldogult meghagyásából Th. Gerster rendez sajtó alá, megjelent immár az első vaskos kötet. Három részből áll: Oltáriszentség általában, szentmise, szentáldozás. Az egyes beszédek rendesen a szentírás igéin épülnek föl és széles mederben, éles argumentatióval állítják a hallgató és az olvasó szeme elé tárgyukat. Az ember egy régi, ékesen szóló szentatyát sejt a sorok mögött. Aki a papság jórészét bevezette az egyházjog nehéz tudományába, az most az Eucharistia legszentebb tudományára oktatja őket, épen nem kisebb művészettel és hozzáértéssel. *T. I.*

EGYESÜLETI ÉLET.

Német lelkigyakorlatok. December 17-től 21-ig főtiszt. P. Schlick János S. J. német lelkigyakorlatokat tart az Oltáregyesület házikápolnájában, IX., Üllői-út 77. sz. Kérjük az úrnőket, akik e lelkigyakorlatokon részt venni óhajtanak, jelentkezzenek Üllői-út 75. sz. alatt.

Jótékonysági bazár az Örökimádás templom javára. December 2-án, szombaton délután 3—7 óráig, az Oltáregyesület helyiségében, Üllői-út 77, teával egybekötött jótékonysági bazár lesz. Belépő jegyet 1 koronáért, a terem bejáratánál lehet váltani. Bárminemű ajándéktárgyat és felülfizetést mély hálával fogadunk.

Vasárnap, dec. 3-án, reggel 9-től déli 2 óráig a bazár bárki által megtekinthető 20 fillér belépő díj fejében.

½5 órakor a kongreganisták szinielőadást tartanak, melyen csakis az úrnők és pedig névre szóló belépőjeggyel vehetnek részt.

Tombolajegy a bazárhelyiségben 40 fillérért kapható, a kisorsolás dec. 10-én (vasárnap) lesz a bazárbizottság által, mely a nyerőt értesíteni fogja.

A bazártrendező bizottság.

Memento. E szomorú kötelesség lerovása Mészáros Aladár emlékének szól. 2—3 éven át működött mint a Mária-Reparatrix zárda lelkésze. Kik őt ismerték, mindannyian lelkesedéssel és buzgósággal teli mintapapot tiszteltek benne. Nagy tevékenységet fejtett ki az Oltáregyesület körül is, amit Kánter Károly igazgató azáltal is igyekezett az elhunyt iránt meghálálni, hogy megjelent a temetésén. Már régen betegeskedett s talán csak a jó MáriaReparatrix anyák folytonos imái tartották vissza az élők közt, míg nem az Úr magához szólította. Okt. hó 28-án temették a kerepesi temető halottasházából. *R. i. p.*

Szerkesztő: **Tiefenthaler József.**

KIMUTATÁS.

a budapesti központi oltáregyesület által 1911-ben ajándékozott tárgyakról.

Esztergom főegyházmegyében.

Hradek: 1 piros casula, 1 lila pluviale, 1 stóla, 1 betegl. szelence, 1 4-rúdú mennyezet, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, 2 vállkendő, összesen 376.50 korona értékben.

Aszós: 1 alba, 3 vállkendő, 3 corporale, 3 purificatorium, összesen 74.50 korona értékben.

1. *Nagyszombat:* 1 fehér casula, 1 fekete pluvialé, 1 kehely, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 305.50 korona értékben.

2. *Nagyszombat:* 6 viola stola 28 korona értékben.

Tópatak: 1 fekete pluviale, 1 ciboriumköpeny, 2 piros ministerruha, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, 2 vállkendő, összesen 175.50 korona értékben.

Selmecbánya (kápolna): 1 lila casula, 3 purificatorium, 3 corporale, 3 lavabo, 2 vállkendő, összesen 145.50 korona értékben.

Budapest (Vakok intézete): 1 ünnepi fehér casula, 2 alba, 3 purificatorium, 3 corporale, 3 lavabo, összesen 240.50 korona értékben.

Barstaszár. I. Zsitvaújfalú filia: 1 fehér casula, 1 velum, 3 vállkendő, 6 lavabo, összesen 179 korona értékben.

II. Szelepcsény filia: 1 fehér casula, 1 vörös casula, 2 alba 2 karing, 6 corporale, 6 purificatorium, összesen 385 korona értékben.

I. Nemesény: 1 fehér casula, 1 fekete casula, 1 viola pluviale, összesen 310 korona értékben.

II. Nagyvezekény filia: 1 fehér casula, 1 alba, 6 corporale, 6 purificatorium, 4 gyertyatartó, 1 öröklámpa, összesen 229 korona értékben.

III. Valkóc filia: 1 fehér casula, 2 alba, 1 karing, 6 purificatorium, 6 corporale, összesen 250 korona értékben.

IV. Kisvezekény filia: 1 ciborium 36 korona értékben.

Vámos-Mikola: 1 piros casula, 1 ciboriumköpeny, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, 1 missale, összesen 163.40 korona értékben.

Felsőtúr: 1 fekete casula, 6 corporale, 6 purificatorium, 6 lavabo, 3 vállkendő, összesen 128 korona értékben.

Pöstyén. Nagyeörvistye filia: 1 fehér casula, 1 ciboriumköpeny, 1 gyászmisekönyv, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 162.23 korona értékben.

Óbars: 1 fekete casula, 1 fekete pluviale, 3 vállkendő, 6 corporale, 6 purificatorium, 6 lavabo, összesen 208 korona értékben.

Budapest (Honvéd helyőrs. kórházi kápolna): 1 ciborium, 1 öröklámpa, 1 vörös casula, 6 purificatorium, 6 lavabo, 3 corporale, összesen 192.50 korona értékben.

Stomfa: 1 kehely, 1 fehér casula, 1 vörös casula, 2 vörös ministerruha, 12 purificatorium, 6 corporale, 6 lavabo, 2 vállkendő, összesen 277 korona értékben.

Miserd. I. Csölle filia : 1 piros casula 100 korona értékben.

II. Dénesd filia : 1 viola casula, 1 alba, 6 purificatorium, 6 corporale, 3 lavabo, összesen 148 korona értékben.

Nyitra-Bajna : 1 ciborium 600 ostyának, 2 ministering, összesen 85 korona értékben.

Ány : 4 piros ministerruha, 4 ministering, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 95 korona értékben.

Budapest (Salvátorintézet) : 1 kehely, 1 ciborium, összesen 111 korona értékben.

Bars-Alsóvárad : 1 kehely 80 korona értékben.

Selmecbánya : 1 kehely, 1 fekete casula, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 175.50 korona értékben.

Budapest (Szentlélektér, intézet) : 1 fehér casula, 2 piros ministerruha, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 190.50 korona értékben.

Szénavár : 1 monstrancia, 1 fehér pluviale, 2 velum, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 201.50 korona értékben.

Esztergom-Szentgyörgymező : 1 fehér casula, 1 alba, 6 corporale, 6 purificatorium, 3 vállkendő, összesen 174.75 korona értékben.

Besztercebánya egyházmegyében.

Felsőapáti : 6 gyertyatartó, 1 öröklámpa, 1 készlet kánontábla, 1 baldachinum, összesen 256 korona értékben.

Kövesmocsár : 1 ciborium 40 korona értékben.

Úrvölgy : 6 gyertyatartó, 1 készlet kánontábla, összesen 90 korona értékben.

Veszprém egyházmegyében :

Nagyatád : 1 fehér casula, fehérnemű, összesen 100 korona értékben.

Nagykapornak (kápolna): 1 velum, 1 piros casula, 1 fehér-viola stóla, 2 viola ministerruha, fehérnemű, összesen 166.50 korona értékben.

Tálliándörögd : 4 gyertyatartó, 1 öröklámpa, 1 szenteltvíztartó, 2 fekete ministerruha, összesen 107 korona értékben.

Fonyódi kápolna : 2 piros ministerruha, 2 fekete ministerruha, 1 gyászmisekönyv, 4 ministering, összesen 92 korona értékben.

I. Nemesvita : 1 viola pluviale 100 korona értékben.

II. Balaton-Ederics filia : 1 fekete pluviale, 1 vörös casula, 2 vörös ministerruha, összesen 230 korona értékben.

Lókút : 2 fehér casula, 1 ciborium-köpeny, összesen 105 korona értékben.

Szápár : 1 fehér pluviale 100 korona értékben.

Ukk : 1 beteglátogató készülék, 1 monstrancia, 1 füstölő, 1 kehely, 1 misekönyv, 1 fehér-viola stóla, összesen 226 korona értékben.

Orosztony-Baksaháza : 1 kehely, 1 készlet kánontábla, 1 piros casula, összesen 190 korona értékben.

Szentkirályszabadja : 1 fehér pluviale 1 vörös casula, összesen 190 korona értékben.

Kára filia : 1 gyász-casula, 1 misekönyv, 1 gyászmisekönyv, összesen 145 korona értékben.

Nemesvámos : 1 viola casula, 1 burra, 1 velum, összesen 135 korona értékben.

Keszthely (kórházi kápolna) : 1 ciborium, 1 fehér casula, 1 fekete casula, összesen 220 korona értékben.

Szepes egyházmegyében :

Csorba : 1 fehér casula, 1 fekete casula, 1 szentségtartó beteghez, 1 olajtartó, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 278.50 korona értékben.

Likavka : 1 vörös casula, 1 viola stóla, 1 oltárterítő, 1 alba, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 185 korona értékben.

Lokcza : 1 fehér-viola stóla, 2 fekete ministerruha, 2 vállkendő, 3 corporalé, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 52.50 korona értékben.

Szepesszombat (kápolna) : 1 monstrancia, 1 vörös casula, 1 ciborium köpedy, 1 velum, 1 csengetyű, 2 vállkendó, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 226.50 korona értékben.

Szombathely egyházmegyében :

Kemenesmihályfa : 1 fekete casula, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, 1 pacificale, 1 öröklámpa, 4 gyertyatartó, 3 kehely aranyozása, összesen 260.50 korona értékben.

Zalaszentgyörgy: 1 fehér casula, 1 fekete pluviale, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 260.50 korona értékben.

Borostyánkő : 1 velum, 2 viola ministerruha, 1 alba, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 125.50 korona értékben.

I. Nagyszentmihály : 2 viola casula, 1 piros casula, 1 fehér pluviale, 2 alba, 2 karing, 1 kehely, összesen 605 korona értékben.

II. Kisszentmihály filia : 1 csengőhúzó, 6 vállkendő, 3 cingulus, 4 corporale, 6 lavabo, 2 oltár párna, összesen 70 korona értékben.

III. Mérem filia : 13-as olajtartó, 1 fekete pluviale, 1 fehér casula, 4 ministering, 6 purificatorium, 3 lavabo, összesen 287.50 korona értékben.

Kukmér : 1 fehér pluviale, 1 ünnepi oltárterítő, összesen 150 korona értékben.

Három filia részére : 1 fekete pluviale, 2 fekete ministerruha, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 140.50 korona értékben.

Felsőszemenye : 1 öröklámpa, 1 ciborium, 1 tabernaculum, 1 velum, 1 ciborium-köpeny, 1 fehér casula, 3 oltárterítő, 1 alba, 1 karing, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 525.50 korona értékben.

Szentsebestyén : 1 fekete casula, 6 corporale, 6 purificatorium, 3 lavabo, összesen 109.50 korona értékben.

Barátfalva : 1 viola casula, 1 velum, 1 bursa, 1 alba, 1 karing, 3 corporalé, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 244.50 korona értékben.

Szombathely (kórházi kápolna): 1 velum, 1 fehér miseruha, 1 oltárterítő, 2 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, 1 füstölő, 1 gyászmisekönyv, 1 pacificale, 3 gyertyatartó tabernaculumhoz, 1 öröklámpa, összesen 303.50 korona értékben.

Rozsnyó egyházmegyében:

I. Szomolnok: 1 fekete pluviale, 2 piros ministerruha, 2 fekete ministerruha, 2 alba, 2 karing, 4 ministering, 1 pulpitus, összesen 380 korona értékben.

II. Dénes filia: 1 fehér-viola stóla, 2 piros ministerruha, 1 alba, 1 karing, 2 ministering, 3 corporale, 3 purificatorium, 1 misekönyv, 1 füstölő, 1 szenteltvíztartó hintővel, összesen 220 korona értékben.

I. Tornaújfalú: 1 fehér casula, 2 fehér-viola stóla, 2 viola ministerruha, 6 corporale, 6 purificatorium, 3 lavabo, 206.50 korona értékben.

II. Zsarnó filia: 1 fehér pluviale, 1 viola casula, 1 alba, 1 karing, 6 corporale, 6 purificatorium, 3 lavabo, 309.50 korona értékben.

Osgya: 1 fekete pluviale, 1 fehér casula, 2 oltárpárna, 1 alba, 1 karing, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, 3 vállkendő, 1 cingulus, 1 oltárterítő, 4 gyertyatartó, 1 készlet kánontábla, 1 pár ampolna tálcával, összesen 508 korana értékben.

Ragály: 1 fehér pluviale, 1 fekete pluviale, 1 fekete casula, 1 burra, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 309.50 korona értékben.

I. Gölnicbánya: 1 fehér casula, 1 fehér pluviale, 2 fekete ministerruha, 2 alba, 2 karing, összesen 480 korona értékben.

II. Thurzófüred filia: 1 kehely, 1 szenteltvíztartó hintővel, 1 alba, 1 karing, összesen 187 korona értékben.

III. Górctelep filia: 1 kehely, 1 alba, 1 karing, összesen 175 korona értékben.

I. Várgede: 1 viola casula, 1 bursa, összesen 110 korona értékben.

II. Balogfalva filia: 1 fehér casula, 1 fekete casula, 1 fehér pluviale, 12 lavabo, összesen 346 korona értékben.

III. Kerekgede filia: 1 fehér casula, 1 oltárterítő, 12 purificatorium, 12 corporale, összesen 150 korona értékben.

IV. Kisgömör filia: 4 vállkendő, fehérnemű, összesen 15 korona értékben.

Jablonca: 1 monstrancia, 4 gyertyatartó, 1 kehely, 3 oltárterítő, 2 alba, 2 karing, 5 corporale, 6 purificatorium, összesen 482 korona értékben.

I. Baraza: 1 fekete casula, 1 viola pluviale, 1 bursa, 1 ciboriumköpeny, összesen 224 korana értékben.

II. Gömörfüge filia: 1 fekete pluviale, 1 ciboriumköpeny, 1 tabernaculum, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 240.50 korona értékben.

Salgótarján: 1 alba, 1 karing, 12 corporale, 12 purificatorium, 12 lavabo, 6 vállkendő, összesen 160 korona értékben.

I. Rózsaszállás filia: 1 fekete casula, 1 velum, 2 alba, 2 cingulus, 2 karing, 4 corporale, 4 purificatorium, 1 misekönyv, 1 könyvállvány, összesen 390 korona értékben.

II. Budaszállás filia: 1 viola casula, 1 fekete pluviale, 1 alba, 1 vállkendő, 2 karing, 4 corporale, 4 purificatorium, 1 misekönyv, 1 gyászmisekönyv, 1 monstrancia, összesen 455.50 korona értékben.

I. Felsőtisztás: 2 fekete pluvialé, 1 fehér casula, 1 antipendium, összesen 280 korona értékben.

Eger főegyházmegyében:

Mátraballa: 1 fehér casula, 1 fekete casula, 1 alba, 12 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 318.50 korona értékben.

Tiszabő: 1 vörös casula, 1 viola casula, 2 vörös ministerruha, 2 ministering, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 230.50 korona értékben.

Vásztó: 1 ünnepi fehér casula, 1 piros casula, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 250.50 korona értékben.

Atkár filia: 1 zöld casula, 3 corporale, 3 purificatorium, összesen 160 korona értékben.

Eger: 1 fekete casula, 1 vörös casula, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 190.50 korona értékben.

Felsőszentgyörgy: 1 kehely, 1 fekete pluviale, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 185.50 korona értékben.

Hámor: 2 alba, 4 ministering, összesen 120 korona értékben.

Miskolcz: 1 fehér casula, 1 fehér pluviale, 1 alba, 1 karing, 3 vállkendő, 3 purificatorium, 3 corporale, 2 lavabo, 1 szenteltvíztartó hintővel, 1 pár ampolna tálcával, összesen 324.50 korona értékben.

I. Bélapátfalva: 1 fehér casula, 1 vörös casula, 1 alba, 12 corporale, 12 purificatorium, 1 pacificale, összesen 276 korona értékben.

II. Mikófalva filia: 1 misekönyv, 1 gyászmisekönyv, összesen 45 korona értékben.

III. Monósbél filia: 1 kehely, 1 monstrancia, összesen 155 korana értékben.

IV. Borsodszentmárton filia: 1 fekete casula, 1 velum, 1 misekönyv, 1 gyászmisekönyv, 1 monstrancia, összesen 226 korona értékben.

Tiboldddaróc: 1 fekete pluviale, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 110.50 korona értékben.

Ujszentgyörgy filia: 1 fekete casula, 1 fehér pluviale, 2 fekete ministerruha, 1 karing, 3 corporale, 3 purificatorium, 1 szentség- és olajtartó beteghez, 1 misekönyv, összesen 340 korona értékben.

Kúnhegyes: 2 viola casula, 1 vörös casula, 1 alba, 1 karing, 3 corporale, 3 purificatorium, 1 misekönyv, összesen 325 korona értékben.

Csanád egyházmegyében:

Eibenthal: 1 ünnepi fehér casula, 2 vörös ministerruha, 1 alba, 1 karing, 6 corporale, 6 purificatorium, összesen 298 korona értékben.

Dunaföldvár: 2 vörös miseruha, 2 vörös dalmatica, összesen 280 korona értékben.

Németszentpéter: 1 viola casula, 1 fekete casula, 1 fekete pluviale, 6 corporale, 6 purificatorium, 6 palla, 6 vállkendő, 1 szenteltvíztartó hintővel, összesen 333.50 korona értékben.

I. Bozovics: 1 tabernaculum, 1 pacificale, 3 corporale, 3 purificatorium, összesen 134 korona értékben.

II. Sumica filia: 1 ciborium, 1 ciboriumköpeny, 1 fehér casula, 1 két rúdú mennyezet, összesen 340 korona értékben.

Tomasevács filia: 1 fekete casula, 1 fehér stóla, 3 corporale, 3 purificatorium, 1 öröklámpa, 1 monstrancia, összesen 180 korona értékben.

Valkány filia: 1 viola casula, 2 vörös ministerruha, 1 alba, 1 karing, 6 corporale, 6 purificatorium, 2 vállkendő, 1 misekönyv, 1 kehely, összesen 349 korona értékben.

Magyarszentmihály: 2 mennyezet, 1 ciborium, 1 monstrancia, 1 kehely, 1 ciboriumköpeny, 3 corporale, 3 purificatorium, összesen 340 korona értékben.

Ószentiván: 1 monstrancia, 4 gyertyatartó, 1 tabernaculum, 1 mennyezet, 1 készlet kánontábla, összesen 380 korona értékben.

Nagykikinda (kórházi kápolna): 1 fehér casula, 1 fekete casula, 1 velum, 1 alba, 3 corporale, 3 purificatorium, 1 szenteltvíztartó hintővel, 1 füstölő, összesen 365 korona értékben.

Végvár: 1 viola casula, 1 fekete casula, 1 alba, 1 karing, összesen 280 korona értékben.

Kassa egyházmegyében:

Kapi: 1 vörös pluviale, 1 fekete pluviale, 1 ciborium köpeny, 1 alba, 3 corporale, 2 vállkendő, 1 pacificale, összesen 286 korona értékben.

Detek: 1 olajtartó kereszteléshez, 4 gyertyatartó, 1 fehér casula, összesen 150 korona értékben.

Szedlicz: 1 fehér casula, 1 fehér pluviale, 1 ciboriumköpeny, 1 bursa, 3 palla, 1 kehely, 1 pacificale, 1 gyászmisekönyv, összesen 315.50 korona értékben.

Felsőgagy: 1 lila casula, 2 corporale, 1 cingulus, összesen 100 korona értékben.

I. Szinye: 1 ünnepi fehér casula, 1 burza, összesen 165 korona értékben.

II. Kajáta filia: 1 bursa 15 korona értékben.

III. Szinyeujfalu filia: 1 bursa 15 korona értékben.

IV. Lászka filia: 1 alba, 1 karing, 3 corporalé, 4 purificatorium, összesen 110 korona értékben.

Nagymihály: 1 fehér casula, 1 fehér-viola stóla, 1 állvány takaró, 1 ciboriumköpeny, 1 oltárterítő, 3 corporale, 3 purificatorium, 2 cingulus, 3 vállkendő, összesen 156.50 korona értékben.

Kassa (szegényház): 1 füstölő, 1 könyvállvány, összesen 30 korona értékben.

Széphalom filia: 1 piros casula, 2 alba, 1 karing, 1 füstölő, 1 szenteltvíztartó hintővel, összesen 270 korona értékben.

Eperjes: 1 fehér casula, 1 vörös casula, 1 velum, 1 karing, 1 kehely, 4 gyertyatartó, összesen 430 korona értékben.

Nyitra egyházmegyében:

Nagydivény: 1 vörös casula, 1 burza, 2 alba, 1 vállkendő, összesen 204 korona értékben.

Erdély egyházmegyében:

Etéd: 1 viola casula, 1 fekete casula, 1 misekönyv, 1 gyászmisekönyv, 2 karing, 1 cingulus, összesen 330 korona értékben.

Bürkös: 1 kehely, 1 misekönyv, 1 fehér casula, 1 füstölő, 3 corporale, 2 vállkendő, 1 cingulus, összesen 234 korona értékben.

Gyulajehérvár (kápolna): 1 fehér casula, 3 corporale, 3 palla, 3 vállkendő, összesen 107.50 korona értékben.

Almakerék: 1 fehér casula, 1 fekete casula, 1 alba, 3 vállkendő, 3 corporale, 1 cingulus, összesen 248.50 korona értékben.

Borszék: 1 alba, 1 karing, 1 cingulus, 3 corporale, 3 palla, 1 fehér casula, 1 fekete casula, 1 fehér-viola stóla, összesen 306.50 korona értékben.

Felvincz: 1 fehér casula, 1 zöld casula, 3 corporale, 3 purificatorium, összesen 189 korona értékben.

Pécs egyházmegyében:

Szigetvár (kórházi kápolna): 1 kehely, 1 készlet kánontábla, összesen 100 korana értékben.

Bonyhád (kápolna): 4 gyertyatartó, 1 fehér stóla, 1 vállkendő, 3 corporale, 3 purificatorium, összesen 62 korona értékben.

Székesfehérvár egyházmegyében:

Bodajk: 1 fekete casula, 1 alba, 1 palla, 3 corporale, összesen 147.50 korona értékben.

Ercsi: 1 ciborium, 1 antipendium, 3 corporale, összesen 65 korona értékben.

Kistétény: 1 lila-fehér stóla, 1 fehér pluviale, 1 alba, 1 pacificale, összesen 217 korona értékben.

Felcsút: 1 füstölő, 1 viola casula, 1 alba, 2 vállkendő, összesen 165 korona értékben.

Adony: 1 fekete casula, 1 alba, 1 cingulus, 2 gyertyatartó, összesen 268 korona értékben.

Törökbálint: 1 fehér pluviale, 1 fehér casula, 3 corporale, 3 purificatorium, 3 lavabo, összesen 200.50 korona értékben.

Missio:

Zenica: 1 fekete casula, 1 ciborium, 1 készlet kánontábla, 1 beteglátogatási készülék, 1 szenteltvíztartó hintővel, 1 pár ampolna tálcával, 4 gyertyatartó, 1 öröklámpa, összesen 254 korona értékben.

Banjaluka. Kloster Nazareth: 1 ciborium, 1000 ostyának, összesen 80 korona értékben.

Jablanica (Hercegovina): 1 fekete casula, 1 fehér casula, 1 viola casula, 2 alba, 2 karing, 2 ministering, összesen 380 korona értékben.

Sarajevo : 1 színes casula, 1 zöld casula, 1 viola casula, 5 bursa, 2 stola, 2 vörös ministerruha, 6 karing, 24 lavabo, 10 vállkendő, 3 cingulus, összesen 496 korona értékben.

Lugos görög katholikus egyházmegyében :

Nagykostély : 1 ünnepi felon, 1 patena, hozzávalókkal, 1 pár ampolna tálcával, 3 purificatorium, összesen 128 korona értékben.

Komoristye : 1 ünnepi felon, 1 fekete felon, 1 pár ampolna tálcával, 3 purificatorium, összesen 208 korona értékben.

Zgribert : 1 kehely, 1 öröklámpa, 4 gyertyatartó, 3 purificatorium, összesen 138 korona értékben.

Kernyécsa : 1 fekete felon, 3 purificatorium, összesen 103 korona értékben.

Greovác : 1 kehely, 1 ciborium, 1 fekete felon, 1 alba, 3 purificatorium, összesen 253 korona értékben.

Liget : 1 fekete felon, 3 purificatorium, összesen 103 korona értékben.

Gerlistye : 1 ünnepi felon, 3 purificatorium, összesen 103 korona értékben.

Munkács görög katholikus egyházmegyében :

Petrik : 1 színes felon, 4 gyertyatartó, 3 purificatorium, összesen 148 korona értékben.

I. Oblyászka : 1 fehér felon, 1 pár ampolna, tálcával, 3 purificatorium, összesen 108 korona értékben.

II. Kókamező : 1 kehely, 1 sz. olajtartó, 3 purificatorium, összesen 80 korona értékben.

Szemerekő : 1 viola felon, 1 alba, 3 purificatorium, összesen 158 korona értékben.

Ungvár : 1 fehér felon, 1 fekete felon, 3 purificatorium, összesen 203 korona értékben.

Csicser : 1 világos felon, 3 purificatorium, összesen 103 korona értékben.

Levelek : 1 vörös felon, 2 alba, 1 kehely, összesen 270 korana értékben.

Gebe : 1 vörös felon, 1 ciboriumköpeny, 1 tabernaculum, 1 ciborium, összesen 240 korona értékben.

Aják. Szabolcs-Veresmart filia : 1 fekete felon, 3 purificatorium, összesen 103 korona értékben.

Szerencs : 1 fekete felon, 1 patena hozzávalókkal, 2 alba, összesen 220 korona értékben.

Árdánháza : 1 pacificale, 1 beteglátogató-készülék, 1 alba, összesen 102 korona értékben.

Szamosújvár görög katholikus egyházmegyében :

Krasznaháza : 1 kehely, 6 purificatorium, összesen 80 korona értékben.

Nagyszeg : 1 ciborium, 1 fekete ornatus, összesen 130 korona értékben.

Verecsen : 1 beteglátogató-készülék, 1 fekete felon, 1 alba, 12 lavabo, 12 purificatorium, 1 oltárterítő, összesen 225 korona értékben.

Felsőszék : 1 kehely 70 korona értékben.

Szilágyőkörítő : 1 fehér felon, 2 alba, összesen 200 korona értékben.

Eperjes görög katholikus egyházmegyében :

Kemenye : 1 színes felon, 1 alba, összesen 150 korona értékben.

Miskolcz : 1 szenteltviztartó, hintővel, 4 gyertyatartó, 1 sz. olajtartó, 1 alba, összesen 112 korona értékben.

Ércfalva : 1 vörös felon, 1 alba, 1 vállkendő, 1 füstölő, összesen 172.50 korona értékben.

Hejőkeresztur : 1 fekete felon, 2 alba, 2 corporale, 10 purificatorium, összesen 214 korona értékben.

I. Kismedvés : 1 ciborium-köpeny, 1 szenteltviztartó hintővel, összesen 28 korona értékben.

II. A filiák számára : 1 színes felon, 1 ciborium, összesen 130 korona értékben.

I. Felsőmerse : 1 világos felon, 3 alba, összesen 250 korona értékben.

II. Alsómerse : 1 fekete felon 100 korona értékben.

Molnárvágás : 1 ünnepi felonion, 1 alba, összesen 150 korona értékben.

Felsőjenyves : 1 kehely, 4 gyertyatartó, 1 oltárterítő, összesen 155 korona értékben.

Nagyvárad görög katholikus egyházmegyében :

Székelytelek : 1 világos felon 100 korona értékben.

***

Összesen ki lett osztva : 44 fehér casula, 29 fekete casula, 22 vörös casula, 2 zöld casula, 19 viola casula, 12 fehér pluviale, 17 fekete pluviale, 1 piros pluviale, 5 viola pluviale, 4 fehér stóla, 6 viola stóla, 11 fehér-viola kettős stóla, 2 piros dalmatika, 16 ciborium-köpeny, 14 bursa, 14 velum, 24 piros ministerruha, 14 fekete ministerruha, 6 viola ministerruha, 2 antipendium, 4 oltárpárna, 10 fekete felonion, 17 szines felonion, 1 csengőhúzó, 1 misekönyv-állványtakaró, 73 alba, 42 karing, 84 vállkendő, 14 oltárterítő, 300 corporale, 316 purificatorium, 203 lavabo, 7 palla, 14 cingulus, 26 ministering, 19 kehely, 3 kehely aranyozása, 12 ciborium, 12 szentségtartó, 4 szentségtartó beteglátogatásra, 10 sz. olajtartó, 10 szenteltviztartó, hintővel, 10 füstölő, 10 öröklámpa, 70 gyertyatartó, 2 gyertyatartó tabernaculumra, 1 csengő, 7 görög szertartású kehely, 2 görög szertartású patena, hozzávalókkal, 4 görög szert. ciborium, 6 pár ampolna, tálcával, 3 misekönyvállvány, 8 pacificale, 1 görög szertartású pacificale, 6 kánontábla készlet, 13 misekönyv, 9 gyászmisekönyv, 4 mennyezet, 5 tabernaculum, 1 görög tabernaculum.

KIMUTATÁS

a székesfehérvári Oltáregylet 1910. évi kiállításáról, mely mint a megelőző esztendőben, az idén is a Ferenc József növelde főtisztelendő főnöknője által kegyesen átengedett helyiségben tartatik. A következő tárgyak vannak kiállítva:

Felcsut. 2 ministránsing, csipkét adta özv. Babanits Andorné, varrta özv. dr. Dubovszky Károlyné. 2 alba, egynek vásznát adta gróf Zichy Lujza. csipkét Szabó Sádorné (Fegyvernekről), varrta Schnetzer Margit, másik vásznát adta gróf Zichy Lujza, csipkét Verebi Végh Mária, varrta Hübner Károlyné. Fehér casula, adja grój Cziráky Lujza. Palla, himezte Ráner Anna.

Ercsi. (A legszentebb Megváltóról nevezett nővérek kápolnája.) 4 darab kétágú fali gyertyatartó.

Felsővárosi templom helyben. 2 piros dalmatika.

Bakonysárkány. Viola casula, himezte Sáfár Vilma, varrta Hermann Lajosné. Fehér casula, adja gróf Zichy Lujza. 4 viola ministránsruha. 2 Palla, himezte Ráner Anna.

Söréd. Kehely. Fehér casula, himzést adta gróf Zichy Gabriella, varrták Sturm Erzsébet és Mária. Misekönyv. Pénzszedőpersely, adja Mészáros Ferencné. Biretum. Palla, himezte Mihálka Pálné.

Bodajk. Viola casula, himezte és varrta Manger Irén. 2 Palla, himezték Szauer nővérek, 2 piros ministránsruha.

Csurgó. Pénzszedőpersely, adja özv. Aujedszky Adolfné. 2 viola ministránsruha. Magyar evangeliomos könyv, adja Mészáros Ferencné.

Dinnyés. Bursa, himezte Luttor Teréz, varrta Sturm Mária. 6 vállkendő, vásznat adta verebi Oltáregylet, varrta özv. Marschall Nándorné, 4 viola ministránsruha. Fehér pluviale.

Diósd Nagytétény. 1 alba, adta Schlammadinger Alajosné. 4 corporale, kettő vásznát adta Bakos Lajosné, csipkét Kolb Jozefa, varrta Námesy Mariska; kettő vásznát adta Bakos Lajosné, csipkét Szabó Sándorné (Fegyvernekről), varrta Námesy Mariska. 4 lavabokendő, adta gróf Zichy Lujza.

Pilisszentkereszt. 1 alba, vásznat adta gróf Zichy Lujza, csipkét verebi Végh Mária, varrta Tóth Edéné. 3 vállkendő, vásznat adta a verebi Oltáregylet, varrta özv. Marschall Nándorné. 1 karing, adta gróf Zichy Lujza. 2 ministránsing, csipkét adta Szabady Annuska, varrta dr. Lauschmann Gyuláné. 3 lavaboken, adta gróf Zichy Lujza. 3 kehelykendő, egyet adott özv. Kereszturi Ödönné, kettő vásznát gróf Zichy Lujza, csipkét Svédli Mici, varrta Szabady Annuska, Ciboriumköpeny, adja gróf Zichy Lujza. Cingulum, adja dr. Szabady Józsefné. Aspergillum.

Pilisszántó. Fehér casula, adja gróf Zichy Rafaelné. Fehér pluviale. Palla, himezte Jávor Ida.

Csór. Fehér pluviale, fehér-viola stola, varrta Lichtneckert Antalné. Fehér fekete stola, varrta Lichtneckert Antalné. Sárga stola, adja Nedeczky Lujza (magánadomány.

Inota. Ciboriumköpeny, adja verebi Végh Julia. Fehér-viola stola, varrta Lichtneckert Antalné. Pulpitus, adja verebi Végh Julia.

Páduai Sz. Antal kápolnája. (Csórhoz tartozik.) Oltárcsengetyű, adja Mészáros Ferenczné. Canontáblák.

Csákberény. Piros pluviale.

Szent Ferenczrendiek temploma helyben. Fehér casula, adja Gróf Széchényi Viktorné. 1 palla himezte Szemes Teréz, egyet Szabó Erzsi. 2 viola-fehér stola, varrta Lichtnekert Antalné. Bursa, himezte Horváth Imréné, varrta Sturm Erzsébet. 12 kehelykendő, adja gróf Zichy Lujza. 3 ministránsing, csipkét adta verebi Végh Mária, varrta özv. Szűcs Kálmánné. Vörös pluviale.

Sz. Imre konviktus helyben. Sekrestyecsengő misejelzésre; a csöngőhuzó himzését adta özv. Kovács Ignáczné. 2. oltárterítő, egyik vásznát adta verebi Oltáregylet, csipkét özv. Babanits Andorné, varrta Kiss Mihályné, második vásznát adta verebi Oltáregylet, csipkét özv. Babanits Andorné, varrta özv. dr. Fanta Adolfné. 1 vászonterítő, varrta dr. Szabady Józsefné. 1 himzett Antipendium, adja gróf Szőgyény-Marich Ilona. 1 alba, csipkét adja özv. Kereszturi Ödönné, varrta özv. Karl Józsefné. 2 cingulum, adja dr. Szabady Józsefné. Fekete casula, himezte Pálinkás Etel, varrta Szalay Juliska. 2 palla, himezte Czebedin Emma az egyiket, a másikat Mihálka Pálné.

Tinnye. Vörös pluviale, 6 corporale, adja özv. Kereszturi Ödönné, 6 kehelykendő, bursa és ciboriumköpeny, adja névtelen.

Alsóalap. Vörös pluviale, 4 viola ministránsruha, 3 corporale, vásznat adja Bakos Lajosné, csipkét özv. Jungwirthné, varrta Námesy Mariska, 6 kehelykendő, adja özv. Kereszturi Ödönné.

Pázmánd. Fehér pluviale, Pacificale, adja özv. Aujedszky Adolfné, Aspersorium.

Pákozd. Fehér casula, himzést adja gróf Zichy Gábriella, varrta Sturm Ilona, Beteglátogatási bursa, adja gróf Zichy Lujza. Palla, himezte Mihálka Pálné.

Helybeli Szeminárium. Fehér casula, himezte és varrta Perlaki Horváth Ilona, fekete casula, himezte Heisz Gizella, varrta Kozári Viktória, 6 kehelykendő, vásznat adta Bakos Lajosné, csipkét Kold Jozefa, varrta özv. Weilbacher Richardné, 2 palla egyiket himezte Szemes Teréz, másikat Szauer nővérek, oltárterítő, adják Moenich Károlyné és özv. Szűcs Kálmánné.

Szent György-kórház kápolnája helyben. Dupla stola, adja gróf Zichy Lujza, antipendium adja Nagy Alfonzné, két palla, himezték Szauer nővérek.

Vértesacsa. Kehely.

Zsámbék. (*A szent keresztről nevezett nővérek kápolnája.*) 2 alba, egyik csipkéjét adta Reé Istvánné, varrta Karl Istvánné, másik csipkéjét adta id. Tóth Béláné varrta dr. Eisenbarth Károlyné. Velum, himezte Laczó Jakabné.

Üröm. Vörös casula, himezte és varrta dr. Györke Margit; velum, himezte Reichenbach Józsefné, varrta Sturm Mária, palla, himezték Szauer nővérek.

Szár. Viola pluviale.

Jézus szent szive temploma helyben. 1 fehér casula, a himzést adja Báró Wense Róza, varrta Bilkei Lenke, 2 fehér casula, adja gróf Széchényi Viktorné; (magánadomány) viola casula a himzést adja Szögyény Marich Julia, varrat Bilkei Lenke, fekete casula, himezte és varrta Pálffy Zsuzsa, velum, himezte és varrta Bilkei Lenke, cingulum, adta dr. Szabady Józsefné, 3 palla, himezték Szauer nővérek,

ciboriumköpeny, adta gróf Zichy Lujza (magánadomány,) még 3 palla, adja Mészáros Erzsi.

Helybeli székesegyház. 12 vállkendő, varrta özv. Paulovits Ferenczné. 12 lavabo-kendő, adja gróf Zichy Lujza. Velum oltárra, készítették Perlaky Horváth Ilona és Laczó Jakabné.

Ezeken kívül ki van még állítva, mint a székesfehérvári oltáregylet tulajdona s ennek jövő évi rendelkezésére marad:

3 oltárterítő csipke, adja özv. Babanics Andorné. 2 csipke ministránsingre, adja Szabó Sándorné (Fegyvernekről). Ugyancsak két-két csipkét ministránsingre adott Pálffy Károlyné, Pálffy Zsuzsa és özv. Kovács Ignáczné. 1 csipke ministránsingre, adja Holczer Magda. 1 csipke albára, adja Tóth Gézáné. 2 csipke ministránsingre, adja Moenich Károlyné. 1 csipke oltárterítőre, adja özv. Szüts Kálmánné. Csipke Reé Istvánné és ugyanez Szauer-nővérektől.

Továbbá ki van állítva mint magántulajdon vagy magánadomány:

Fehér casula, Pappenheim Sigfridné grófné magántulajdona. Fekete casula, özv. Pappenheim Sándorné grófné magántulajdona. Corporale, kehelykendő és palla, Sturm Erzsébet magántulajdona. Ciborium köpeny Felsőeörsre, készítette Szenzenstein Mariska.

Jézus sz. Szíve helybeli temploma részére következő magánadományok: ciboriumköpeny, adja Trauttenberg Frigyesné báróné, 1 szines oltárterítő, adja Halmi Nándorné (Veszprémből), 1 fehér és 1 szines oltárterítő, névtelen magánadomány. 1 stóla (magántulajdon), himezte Bilkei Lenke. 1 corporale, kehelykendő és pallacsipke, készítette Bartusek Mariska. 1 corporale, kehelykendő, palla és 4 kéztörlő, készítették Bilkei-nővérek. Fehér casula, készítette Bilkei Lenke. Vörös casula, adja báró Manndorff Anna. Oltárterítő, adja Holczer Jánosné (Külső-Bárándról). Karing, adja Izinger Károlyné. Ciboriumköpeny, adja Perlaki Horváth Ilona.

A «magánadomány» jelzővel el nem látott tárgyak mindazok, melyeket a kegyes adakozó az Oltáregylet rendelkezésére bocsájtott s amelyeket ez sajátbelátása szerint oszt szét.

Megjegyzendő: A tizenhat ministránsruhát névtelen készítette, a szines ruhák és tárgyak szabása és munkakiosztásáról Lichtneckert Antalné Perlaki Horváth Ilonával, — a fehérnemű szabása és varráskiosztásról dr. Szabady Józsefné gondoskodott. A fehérnemű szabásánál Tóth Béláné segédkezett.

***

Köszönetnyilvánítás. Mindazon nemesszivű jótevőknek, kik adományaikkal vagy kézimunkáikkal, úgy a szükséges helyiségek átengedésével az Oltáregyletet feladata teljesítése: a szegény templomok felruházában támogatni kegyeskedtek, Az *Édes* Jézus szent nevében mond e helyen hálás köszönetet.

a Székesfehérvári Oltáregylet vezetősége.

Stephaneum nyomda r. t. Budapesten, VIII., Szentkirályi-utca 28*a*.